проф.д-р Драган Даутовски

УМЕТНИЧКА, ПЕДАГОШКА И НАУЧНА ДЕЈНОСТ

Министерство за култура

Универзитет „Св.Кирил и Методиј" Скопје

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Драган Даутовски е роден како седмаче (седмомесече) во с. Русиново-Беровско на 21.11.1957 година. На петгодишна возраст неговите родители се селат во Берово, каде што го завршува основното образование. Потоа заминува во Штип во средното музичко училиште. Утврдената патека на животот го води кон Скопје, каде се запишува на Факултетот за музичка уметност, на отсекот музичка теорија и педагогија. Веднаш по дипломирањето се вработува како професор по музичко воспитување.

Денес, Драган Даутовски е магистер по Етномузикологија, вонреден професор на Факултетот за музичка уметност при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, како наставник по народни инструменти: кавал, гајда и тамбура.

Сигурно е дека првиот период од неговиот живот, од раѓањето до вработувањето, предизвикува интерес за подетално разгледување, имајќи го во вид датумот и регионот. Малешевијата, со околината, пребогата со фолклорни содржини, остава неизбришливи траги во животот и творештвото на Драган Даутовски кои се непресушен извор на неговата духовна рамнотежа и творечки немир.

На патот од исток кон запад, градот Штип, со својата богата музичка традиција (опера, хорови, оркестри, ансамбли итн.) позитивно влијае на развивањето на неговиот интерес за музиката, особено кон народните инструменти. Тој процес е заокружен со дипломирањето на Факултетот за музичка уметност во Скопје, отварајќи нов период на исклучително богата педагошка, научно-истражувачка, уметничка, концертна и издавачка дејност.

Драган Даутовски е иницијатор за отворање на отсеци за народни инструменти по средните музички училишта во Скопје и Штип, како и во нижите музички училишта во Струмица, Кавадарци и Штип, каде што предаваат студенти кои дипломирале во неговата класа. Како педагог, со своите студенти, остварува богата концеретна дејност, потврдувајќи го големиот интерес за студирање на народни инструменти, иако дотогаш тоа е табу тема во високо образовниот процес.

Во своите трудови се определува да ги истражува изразните елементи и формално ритмичките особености на традиционалната македонска музика, со посебен акцент на народните инструменти.

Резултатите од теренските и научните истражувања во овој труд говорат и за неговиот особен интерес народните инструменти да им ги приближи не само на своите студенти туку и на пошироката јавност од еден друг аспект, теоретскиот, со што дава свој придонес и во историјата на музиката и етномузикологијата. Не случајно, првиот дел на магистерскиот труд е "Тамбурата во Македонија", а вториот "Кавалот во Македонија".

Во својата уметничка дејност, Драган Даутовски се определува за заокружени целини, проекти. Во најголем дел од нив, тој е носител на идејниот концепт, поставувањето и реализацијата, а во дел од нив учествува во градењето на проектите. Започнува со детското фолклорно студио "Детелинки" (крајот на 80-те), а во 1992 година го формира и води оркестарот од народни инструменти "Миле Коларовски". Со своите настапи во април 1993 во Дом на АРМ, како и на Скопско лето во јули истата година, оркестарот ќе остави трајни траги во историјата на македонската изворна музика. Модерниот сензибилитет на македонскиот фолклор, со најновите светски музички трендови, ќе блесне низ бројни светски подиуми, 1995 година со оформувањето на "ДД Синтезис", а во 2000 година и "Драган Даутовски квартет". Од исклучителен придонес за македонската култура се проектите: "Корени и цутови" (2000 година), "Патот на сонцето" (2002 година), "Сонот на Марија" (2003 година), "Гласови од минатото" (2008 година). Сите проекти беа реализирани во Универзалната сала во Скопје, а

последниот голем проект "Клуч" е реализиран во август 2009 година во Античкиот театар во рамките на фестивалот "Охридско лето".

Драган Даутовски учествува и во мега проектот, музиката во филмот "Пред дождот" (Before the rain), а негова е и музиката за филмот "Ноќ спроти Василица". За него говори и документарниот филм од 2001 година "Корени, цутови, плодови". Тој е витален соработник и во мултимедијалниот проект "Tobacco album" (Тутунски албум), април 2001 година.

Пишува музика за балетот "Лејди Магбет" (Lady Macbeth) во јули 2001 година, како премиера на "Охридско лето" и втора изведба во Македонски народен театар, во септември истата година.

Пишува и музика за кореографските постановки "Старо тешко" и "Џамала" за Ансамблот за народни песни и игри на Македонија "Танец".

За Македонскиот народен театар ја има напишано музиката за драмата на Живко Чинго "Писание" во 2002 година, а во Драмскиот театар пишува музика за "Јонадаб" во 2003 година.

Во Српскиот народен театар во Нови Сад, пишува музика за "Зверињак" (Bestiary) во 2007 година, а театарската претстава "Македонска приказна" поставена во Театарот за деца и млади, со негов авторски потпис зад музиката, доживува огромен број на изведби..

Огромните творечки потенцијали се реализирани и во музиката за два мултимедијска проекта ЦД ромови и ДВД за Македонија ("Macedonia-the land of...") во 2005 година, и Скопје ("The seven gates") во 2008 година.

Од другата издавачка дејност, од дискографијата, да се потсетиме на саундтракот за "Пред дождот" (Before The rain) со Анастасиа, во 1994 година, ДД Синтезис во 1996 година, два ЦД диска снимени со Михалис Николаудис –"Гаја", снимен 1998 и Макис Аблианитис –"Бахар", снимен 2000 година. Потоа, следуваат албумите "Корени цутови" (Roots and blossom), 2000 година, "Патот на сонцето" (The path of the sun) во 2001 (реиздание – 2008,DDQ), "Разбој" (The Loom) за "Фонтана" - чешка издавачка продукција (2006), а следната година 2007 година излегува и во Македонија во продукција на DDQ.

Концертната дејност се карактеризира со континуирана присутност во Македонија и тоа во Скопје, Охрид, Битола, Кавадарци, Прилеп, Делчево, Куманово, Штип, Струмица, Велес, Струга, така и на сите светски сцени: Будимпешта –Унгарија, Љубљана, Бовец, Изола, Порторож - Словенија, Кремс – Аустрија, Рим, Фиренца – Италија, Рудолстат, Берлин, Гелсенкирхен, Минхен – Германија, Акко – Израел, Токио, Хокаидо, Осака, Аичи, Кочи, Мие, Окинава – Јапан, Лондон – Велика Британија, Брисел – Белгија, Сараево – Босна и Херцеговина, Киев – Украина, Загреб – Хрватска, Сиднеј, Мелбурн – Австралија, Лозница – Србија, Амерсфорт, Тилбург, Хилверсум, Гоуда, Нијмеген, Руло – Холандија, Москва, Санкт Петерсбург – Русија, Абуџа – Нигерија, Монтелегре – Португалија и др.

Последнава деценија, како уметник на УНЕСКО, настапувал на бројни средби, годишнини, конвенции, конференции, дијалози на цивилизации, манифестации, фестивали, гала концерти и тоа во Париз, Хавана, Абуџа (Нигерија), Стразбур, Њујорк, Вашингтон, Москва итн. Не само во Македонија,туку и надвор од неа, од Париз до Москва, во Македонија, за неговите сјајни настапи секогаш добивал изрази на задоволство и благодарност за висок уметнички придонес и личен ангажман во афирмирањето на македонските културни вредности во странство.

Драган Даутовски е еден од водечките и најплодни современи автори на композиции базирани на народните мотиви на македонската музичка сцена. Неговите композиции се дела компонирани со хармонични, возбудливи разновидни звуци и инструменти кои со својот колорит и енергија будат длабоки чувства и суптилни интелектуални импликации кои

останувaат длабоко во меморијата на слушателите.

Компонираната музика на Драган Даутовски во филмот и театарот е ефектна, со богата колоритна драматургија, која ја следи филмската и театарската приказна и со нејзината динамичност и функционалност претставува впечатлив, значаен и неизоставен составен дел од филмскиот и театарскиот израз.

Карактеристично е што тој во изминативе години работи со голем број на изведувачи, меѓу кои значаен е бројот и изборот на музичарите од помладата генерација кои во соработката со него директно се образуваат и надградуваат, но и придонесуваат за создавање на композиции со посебна свежина.

Како децениски соработник, продуцент или посетител - имавме ретка можност и привилегија од најнепосредна близина на поголемиот дел на промотивните изданија да набљудуваме резултати и прекрасни реакции на публиката од неговите изведби на концертниот подиум. Од првата уметничка крштевка - промотивниот концерт на “Миле Коларовски”, до неодамнешните “Скришни места” на Драган Даутовски, блика љубовта кон изворното фолклорно творештво. Иако е цврсто втемелен во наследството, професионално, вредно, длабоко понира и истражува по традицијата, оставајќи свој интелектуален печат. Употребувајќи ги речиси сите македонски народни инструменти (тамбура, кавал, гајда, тапан, итн). преку користењето на мелодијата, хармонијата и ритмиката разбива форми и создава свој свет на исти, искрени, интимни, понекогаш носталгични, меки и топли оригинални, модерни композиции збогатувајќи и надградувајќи го времето кое го живееме.Со неговите најрафинирани, понекогаш виртуозни, уметнички творби кои имаат универзален карактер, во духовен мир, како во неговиот сон, патуваме вон времето и просторот, по патот на сонцето.

Октомври, 2011 година
Мирко Стефаноски

дарови еден со друг и ги прифаќаме даровите кои други ни ги нудат нам.

Во реалниот свет, ова може да претставува тешка задача. Потребни се напори и трпение за да се сослуша некој кој не е како мене, за да го разберам најдобро што можам, да комуницирам, да започнам разговор. Иако јас сум православна калуѓерка, татко ми, Џефри Харисон, е агностик. Откако му е дијагностициран рак во последна фаза, доста често мислам на него. Тој е скромен, љубезен, нежен, забавен, внимателен човек. Сака да чини добри дела за другите без тие да го знаат тоа. Кога бев мала ме научи на нешто непроценливо, а тоа е како да комуницирам со луѓе кои не се согласуваат со мене кога станува збор за принципи; лекција која верувам дека е важна за меѓурелигискиот дијалог во денешниот и идниот свет. Ми рече дека можам да се држам до своите принципи, но истовремено да ги разберам што велат другите кои не се согласуваат со мене, и да го почитувам фактот, зашто, од нивно гледиште, веруваат во она во што веруваат. И се надевам дека и тие би го сториле истото за мене.

Овој пристап обезбедува взаемна почит, и не ги компромитира принципите на која и да е страна. Не имплицира дека некои работи се "вистинити за мене" додека, пак, други "се вистинити за нив". Не ги сведува нашите разлики на најмал заеднички именител. Ако направиме вакво нешто, кога станува збор за две различни религии, тогаш би ги компромитирале и двете религии и не би ги почитувале нивните следбеници. Наместо такво нешто, би можеле да разговараме како луѓе кои меѓусебно се ценат и кои можат да научат еден од друг, иако признаваме дека не се согласуваме околу некои принципи.

Ова може да значи дека мора да се согласиме или да не се согласиме околу нашите објаснувања со цел да ги почитуваме и другите, бидејќи секој ја сфаќа вредноста на другите според сопствени гледишта. На пример, имам прочитано дека после децении како христијански калуѓер, Томас Мертон заминал во Азија да раз-

Волшебни звуци, коментираа присутните на музичката вечер, на која Драган Даутовски ги одушеви свирејќи на древната македонска окарина која ги спојува милениумите

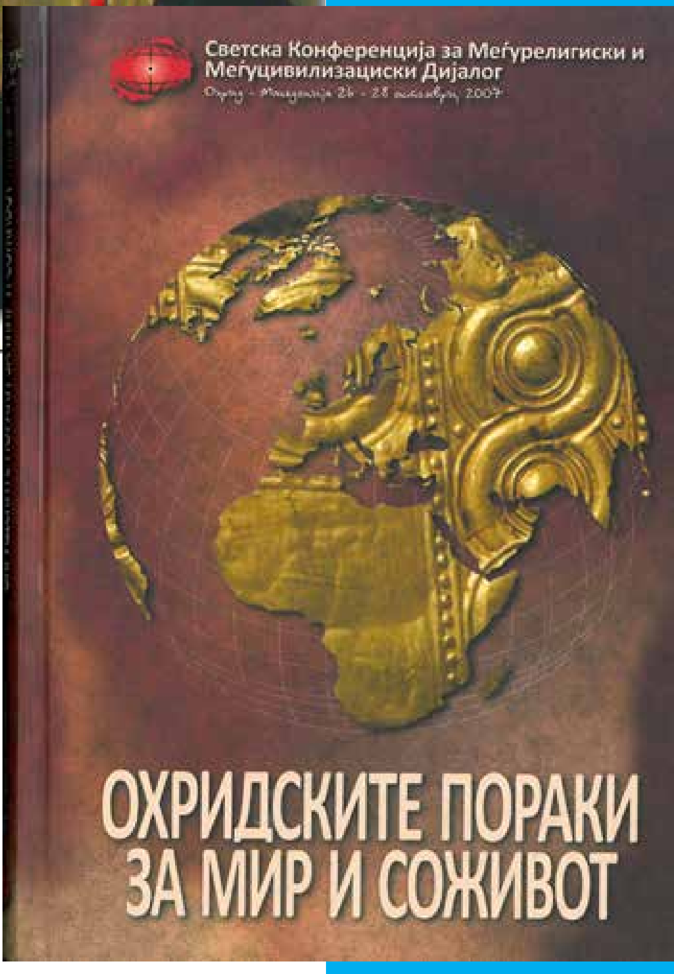

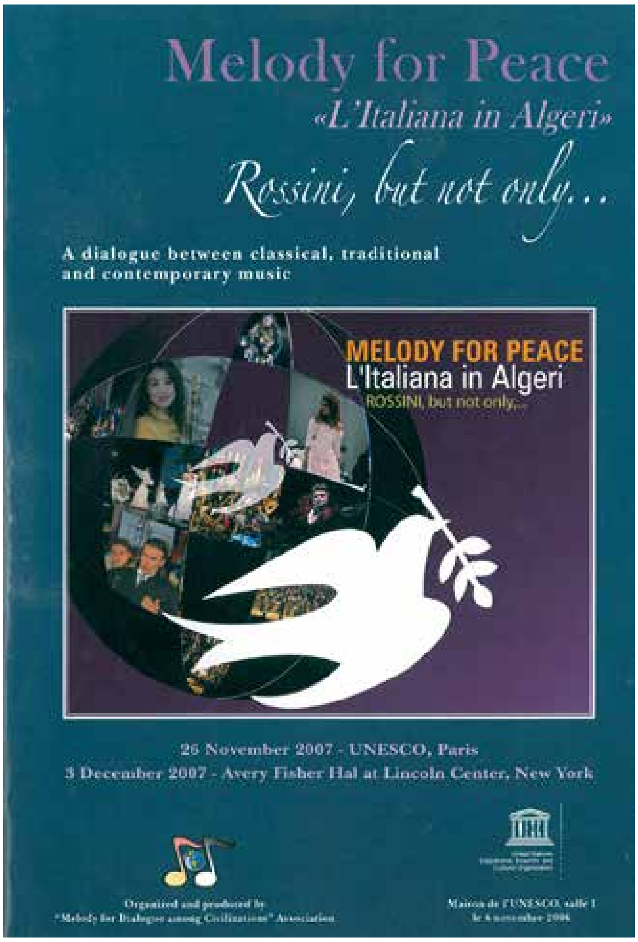

Guo Gan

◆ Erhu ◆ China ◆

Guo Gan (stage name: Yi-zhen) was born in 1968 into a family of musicians in Shenyang, China. From early age, he was attracted to the erhu, a traditional Chinese instrument. His father, Guo Junming, a famous erhu soloist, taught him his first lesson in erhu playing and, at the age of 4, he appeared for the first time in public playing erhu with his father. Fascinated by Western instruments, Gan rounded out his studies by learning violin, cello and piano while in secondary school (1981-1987). At age sixteen, he accompanied his father on an extensive tour, playing more than 100 concerts in a presentation entitled "Duo for the two-stringed vielle".

In 1987 he entered Shenyang Music Conservatory and in 1991 he won a prize with honours for his thesis on "erhu techniques borrowed from the violin". At the same time he studied Chinese and Western percussion instruments and gave a jazz concert for percussion and piano, an unprecedented event at the conservatory.

From 1991 to 1994, Guo Gan performed with his erhu and percussion groups and played for the dance and theater company of Liaoning Province. In 1992, he won the first prize in a traditional-music competition held in the province. In 1995, he was named professor of erhu and percussion at the Conservatory of Liaoning Province. The same year, he became one of the founders of the jazz group GYQ, well known in China.

Upon arrival to Paris in 2001, Guo Gan enrolled in the Ecole Nationale de Musique where he continued his training in percussion. He also taught erhu and gave concerts. In 2002, Guo Gan was invited by Gabriel Yared to play in a recording of the music for the film "L'Idole" and was soloist in the opening ceremony of the 55th Cannes Festival. The same year, he formed one of the first Asian jazz bands in Paris – Dragon Jazz - and the Fan Yin Trio which won second prize in the Asian music competition in Belgium.

In 2005, he appeared with the contemporary dance group Gang Peng in DIALOGUES as part of the programme of "The Year of France in China" and he was invited to play the erhu and the Chinese drum for "The Year of China in France".

In 2005, Guo Gan was invited by the composer Yvan Cassar to appear as the erhu soloist in the production of the symphonic poem "L'Encre de Chine" with the Orchestra of the Opera de Paris at the Palais des Congrès in Paris. He was also invited by the Chinese filmmaker Zhang Yimou to play in concerts to promote the film "Le secret des poignards volants" and by the Prince of Morocco to give a concert for percussion and erhu. The same year, he published a method for learning to play the erhu. In 2006, Guo Gan was invited by the violinist Didier Lockwood to play in a concert "Violons Croisés". He has been interviewed by TF1, FR3 and France.

Shyamal Maitra

◆ Tablas ◆ India ◆

Born in Calcutta, India, Shyamal Maitra is a multi percussionist and composer. He studied Indian classical music which led him to the mastery of the tablas. Open to occidental influences, he experimented with electro, jazz and contemporary music without renouncing his cultural background. He has played and recorded with international artists GONG, Brian Eno, Khaled, Hector Zazou, DJ Cam, Smadj, Sons of Arqa and also with the most acclaimed Indian classical musicians. He is also involved in educational projects (Charles Cros award in 2002 for the CD nursery rhymes of Bengal) and wrote several music scores for films. In 2004 he received the ARIEL (Mexican Academy Award) for the «best feature film music» for the Mexican movie Vera. In December 2005 he worked with Radio France on the recording of the Grigg Percussion Ensemble (contemporary music of Bielorussia). In 2007, he was nominated for the «Bharat Ratan Award» and the «Jewel Of India Award». One of his compositions can be heard in the film «L'Invité» by Luc Besson (French film maker).

Mr Maitra has performed with the "Melody for Dialogue among Civilizations Association" since its inception in 2005.

Yuka TOYOSHIMA

◆ Nohkan Flute ◆ Japan ◆

In 1983, when Yuka was 8 years old, she started to practice the No theatre which is recognized as one of the most important Japanese cultural and traditional heritage with Master Yoji ISSO and Takayuki ISSO. Soon after she started to learn singing and dancing in No theater with Master Yasutaka IZUMI. In 1993, she entered the National University of Beaux Arts and Music of Tokyo in 1997. She was invited to the Imperial Palace for a concert in the presence of the Imperial Family. She was also selected for the student exchange program between her university and the Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris and in 2002 she obtained a scholarship to study in France under the Japanese Government Overseas Study Programme for Artists. In 2003, she was instrumental in the promoting recognition given by UNESCO to No theatre as a symbol of Intangible Cultural Heritage. Since 2005, she participated as a flutist in the various plays «Kakushidanuki – Le Blaireau Caché» de la Compagnie des Lucioles which has been recipient of the prix Uchimura de l'institut International du Théâtre (ITI/UNESCO).

Dragan Dautovski

◆ Kaval, tambura and other instruments ◆

◆ FY Republic of Macedonia ◆

Born in 1957 in the village of Rusinovo Berovo, Macedonia, Dragan Dautovsky has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups, and orchestras, including usage of folk instruments performed or recorded in Macedonia and the South East European region.

He teaches at the University of Sts Cyril and Methodius as professor of the folk instruments kaval, gaida, and tambura. In 1992 he formed the Ensemble "Mile Kolarovski" performing concerts in Macedonia and other countries. This group also composed and performed music for the film "Before the Rain". Dragan Dautovski is a great musician who has mastered more than twenty different musical instruments. He has performed across Europe and has featured in many articles on Eastern European folk music and art. He recently became the owner of an ancient musical instrument dating back to 2000 BC and is trying to register it as a heritage of his country.

Mr Dautovski has performed as a featured artist with the « Melody for Dialogue among Civilizations» Association since its inception in 2005.

Ara

◆ Talking Drum ◆ Nigeria ◆

The heritage of Ara is African. Her birth was shrouded in mystery, as she was being prepared by the ancestors for the task ahead of her as a music icon.

She was born into an aristocratic family in the early 1970's, who believes so much in keeping the good name of the family and as such places a premium on education and not "frivolities" like music. She started playing African percussions, like the conga, in her primary school days. She developed her skills up to secondary school where she formed her own band. Later, she joined several bands throughout Africa. She recorded a number of Afro beat tracks for a promotional outfit in Nigeria. In her sojourn for a proper identity of herself, her music, her origin and an identification of her roots, she stumbled on the Motown of Africa known as Arunda ENT.

德拉甘 Dragan Dautovski

Musician - Flute • Macedonia

Dragan Dautovski was born in 1957 in Rusinovo, Macedonia. After attending a Music High School, he graduated from Saints Cyril and Methodius University of Skopje in 1984 obtaining the title of Music theoretician-pedagogue.

In addition to having taught folk instruments at the Music and ballet centre *Ilija Nikolovski Luj* in Skopje, Dragan has formed the Children folk Ensemble "Detelinki" as well as the ensemble "Mile Kolarovski". Since 1996 Dragan Dautovski is a professor at the Faculty of Music at Skopje University where he teaches ethnomusicology and gives classes in different folk instruments: kaval, gajda and tambura. His quartet, the Dragan Dautovski Quartet, founded in 2000 is one of the few ensembles that is presenting Macedonian music idiom. From the depth of the folklore, through various contemporary music aesthetic elements and stiles, the quartet's goal is to create a synthesis of traditional and modern music.

Dragan has performed in many countries such as Australia, Austria, Belgium, Germany, Hungary, Japan, Israel, Italy, Nigeria, Portugal, Russia, Slovenia and the UK. Dragan Dautovski is a musician of a great practical genius who has mastered more than 20 different musical instruments. He has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups and orchestras.

德拉甘・道托夫斯基

长笛演奏家 – 马其顿

德拉甘・道托夫斯基于1957年出生在马其顿的罗西诺佛。完成其在音乐高中的学习之后，他于1984年从斯科普里的圣塞列尔和梅塞迪尼斯大学毕业，并获得了音乐理论家和教育家的称号。

除了曾任教于斯科普里的伊利亚・尼科洛夫斯基・鲁吉音乐与芭蕾中心之外，德拉甘

Dragan Dautovski 德拉甘・道托夫斯基

Musician – Flute • Macedonia 长笛演奏家・马其顿

Dragan Dautovski was born in 1957 in Rusinovo, Macedonia. After attending a Music High School, he graduated from Saints Cyril and Methodius University of Skopje in 1984 obtaining the title of Music theoretician-pedagogue.

In addition to having taught folk instruments at the Music and ballet centre Ilija Nikolovski Luj in Skopje, Dragan has formed the Children folk Ensemble "Detelinki" as well as the ensemble "Mile Kolarovski". Since 1996 Dragan Dautovski is a professor at the Faculty of Music at Skopje University where he teaches ethnomusicology and gives classes in different folk instruments: kaval, gajda and tambura. His quartet, the Dragan Dautovski Quartet, founded in 2000 is one of the few ensembles that is presenting Macedonian music idiom. From the depth of the folklore, through various contemporary music aesthetic elements and stiles, the quartet's goal is to create a synthesis of traditional and modern music.

Dragan has performed in many countries such as Australia, Austria, Belgium, Germany, Hungary, Japan, Israel, Italy, Nigeria, Portugal, Russia, Slovenia and the UK. Dragan Dautovski is a musician of a great practical genius who has mastered more than 20 different musical instruments. He has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups and orchestras.

德拉甘・道托夫斯基于1957年出生在马其顿的罗西诺佛。完成其在音乐高中的学习之后，他于1984年从斯科普里的圣塞列尔和梅塞迪尼斯大学毕业，并获得了音乐理论家和教育家的称号。

除了曾任教于斯科普里的伊利亚・尼科洛夫斯基・鲁吉音乐与芭蕾中心之外，德拉甘・道托夫斯基还成立了德特林奇儿童民俗乐团以及米尔・克拉罗夫斯基乐团。自1996年以来，他担任斯科普里大学音乐学院的教授，负责民族音乐学的教学，并教授多种不同民族乐器的演奏：如加夫尔、加赫达和坦布拉。他的四重奏乐队－德拉甘・道托夫斯基四重奏－成立于2000年，是为数不多的能够代表马其顿音乐的乐团之一。借由民间文学艺术的深度，同时通过各种现代音乐的审美元素和形式，该四重奏乐队的目标是创造传统与现代音乐的融合。

德拉甘・道托夫斯基曾在许多国家进行演出，如澳大利亚、奥地利、比利时、德国、匈牙利、日本、以色列、意大利、尼日利亚、葡萄牙、俄罗斯、斯洛文尼亚和英国。他是一个具有实践型音乐才华并且掌握超过20种不同乐器的杰出音乐家。他还曾经为各种器乐以及声乐独唱家、团体和乐团创作了众多的作品。

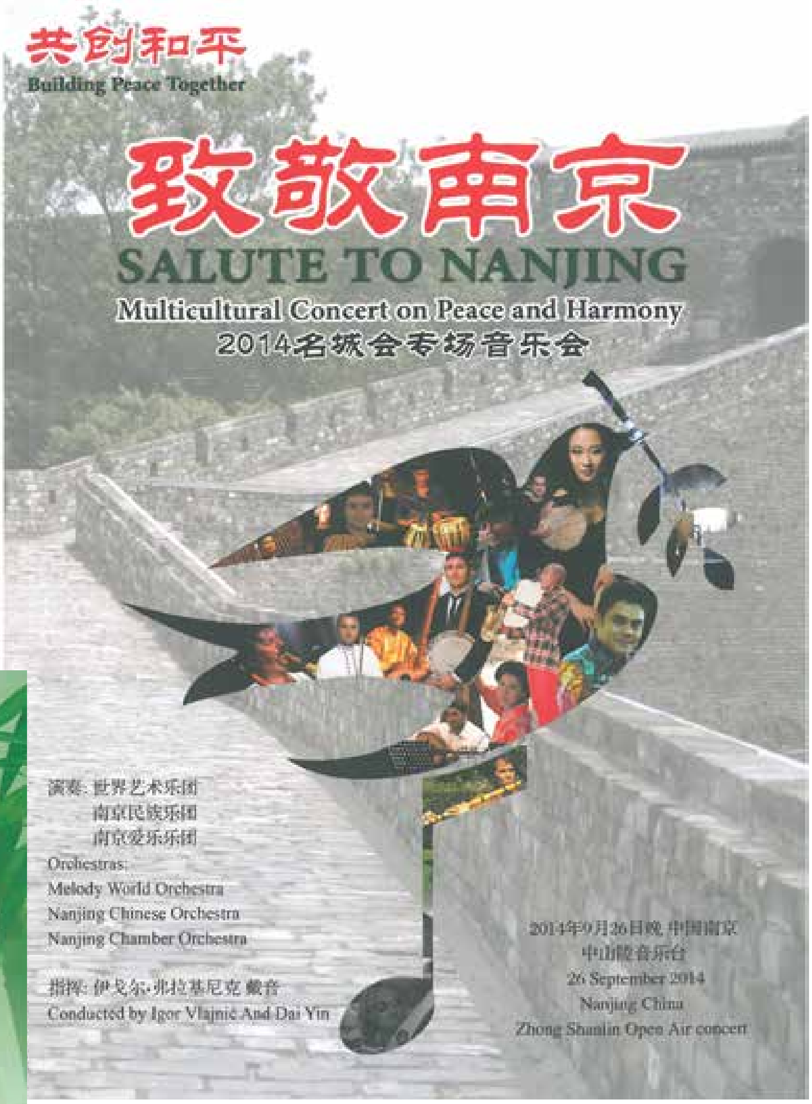

德拉甘·道托夫斯基（马其顿）
Dragan Dautovski

德拉甘·道托夫斯基于1957年出生在马其顿的鲁西诺沃。完成其在音乐高中的学习之后，他于1984年从斯科普里的圣西里尔和梅托迪厄斯大学毕业，并获得了音乐理论家和教育家的称号。

除了曾任教于斯科普里的伊利亚·尼科洛夫斯基·鲁吉音乐与芭蕾中心之外，德拉甘·道托夫斯基还成立了德特林奇儿童民俗乐团和米尔·克拉罗夫斯基乐团。1996年以来，他担任斯科普里大学音乐学院的教授，负责民族音乐学的教学，并教授多种民族乐器的演奏，如卡瓦尔、加赫达和坦布拉。他的四重奏乐队 — 德拉甘·道托夫斯基四重奏 — 成立于2000年，是为数不多的能够代表马其顿音乐的乐团之一，借由民间文学艺术的深度，同时通过各种现代音乐的审美元素和形式，该四重奏乐队的目标是创造传统与现代音乐的融合。

德拉甘·道托夫斯基曾在许多国家进行演出，如澳大利亚、奥地利、比利时、德国、匈牙利、日本、以色列、意大利、尼日利亚、葡萄牙、俄罗斯、斯洛文尼亚和英国。他是一位具有实践型音乐才华并且掌握超过20种不同乐器的杰出音乐家。他还曾经为各种器乐及声乐独唱家、团体和乐团创作了众多的作品。

Dragan Dautovski was born in 1957 in Rusinovo, Macedonia. After attending a Music High School, he graduated from Saints Cyril and Methodius University of Skopje in 1984 obtaining the title of Music theoretician-pedagogue. In addition to having taught folk instruments at the Music and ballet centre Ilija Nikolovski Luj in Skopje, Dragan has formed the Children folk Ensemble "Detelinki" as well as the ensemble "Mile Kolarovski". Since 1996 Dragan Dautovski is a professor at the Faculty of Music at Skopje University where he teaches ethnomusicology and gives classes in different folk instruments: kaval, gajda and tambura. His quartet, the Dragan Dautovski Quartet, founded in 2000 is one of the few ensembles that is presenting Macedonian music idiom. From the depth of the folklore, through various contemporary music aesthetic elements and stiles, the quartet' s goal is to create a synthesis of traditional and modern music.

Dragan has performed in many countries such as Australia, Austria, Belgium, Germany, Hungary, Japan, Israel, Italy, Nigeria, Portugal, Russia, Slovenia and the UK. Dragan Dautovski is a musician of a great practical genius who has mastered more than 20 different musical instruments. He has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups and orchestras.

Hochschule
FÜR MUSIK
Freiburg

FR 24.10. 2014 | 20.00 UHR KONZERTSAAL

»REISE-SOUVENIRS 2014«

SCHLAGZEUGKONZERT

Lkhundev Gonjiv alter mongolischer Gesang aus dem Altai-Gebirge
Dragan Dautovski traditionelle Musik aus Mazedonien
Mitsuru Nakatani Schlagzeug, Einstudierung von Takemitsu

Freiburger Schlagzeugensemble: Philipp Becker, Li-Ting Chiu, Bennet Dobrick, Yuyoung Jin, Nanae Kubo, Franz Lang, Min Tzu Lee, Lukas Mühlhaus, Nagisa Shibata, Kang-Jung Sung, Shoma Urakawa, Jonas Weilting

Konzept und Leitung **Bernhard Wulff**

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

Concert gala

La musique folkloriquedes peuples slaves

Concert Gala

Folk Music of Slavic Peoples

Mai **25** May 2010

Paris
Maison de l'UNESCO
Salle I

Paris
UNESCO Building
Hall 1

Concert Gala

Folk Music of Slavic Peoples

24 May 2011

General Assembly Hall
United Nations
New York, NY

Concert gala

La musique folklorique des peuples slaves

Concert Gala

Folk Music of Slavic Peoples

Dragan DAUTOVSKI
Gaïda

République de Macedonia

Il est né en 1957 dans le village Rusinovo, région de Berovo (Macédoine). Il a obtenu son baccalauréat de la théorie de la musique (1984, Université « Saints Cyrille et Méthode »).
Il a écrit plusieurs œuvres pour des chanteurs solistes et instrumentistes, pour des groupes musicaux et orchestres avec utilisation des instruments folkloriques des peuples de Macédoine et des pays voisins.
Au complément à son activité principale il enseigne à l'Université « Saints Cyrille et Méthode » pour les classes des instruments folkloriques : kavala, gajda, tambura.
En 1992 il a fondé l'ensemble « Mile Kolarovski ». Avec cet ensemble il a donné plusieurs concerts en Macédoine et à l'étranger. De même cet ensemble a fait de nombreux enregistrements pour la radio et la télévision nationales.
Après le succès de « Mile Kolarovski » et la participation à l'enregistrement de l'accompagnement sonore pour le film « Before the Rain », Dautovski fonde en 1995 le groupe « DD Synthesis ». L'idée de ce projet est l'étude approfondie des richesses folkloriques et ethniques de la culture de Macédoine.
Dautovski est un musicien d'un grand talent pratique maîtrisant parfaitement le jeu de plus de vingt instruments de musique.

Dragan DAUTOVSKI
Gaida

Republic of Macedonia

Born in 1957 in the village of Rusinovo, Berovo, Macedonia. Education: Bachelor of Music Theory (1984, University "Sts. Cyril and Methodius").
He has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups, and orchestras, to be played on Macedonian folk instruments, and of neighbouring countries.
In addition to the above he is also teaching at the University of "Sts. Cyril and Methodius" as the Professor of folk instruments: kaval, gajda, tanbur.
In 1992 he formed the ensemble "Mile Kolarovski". With this ensemble he had performed many concerts in Macedonia and abroad. This ensemble has made a number of recordings for the National Radio and Television.
After success with the traditional ensemble "Mile Kolarovski" and participation in the score for the film "Before the Rain" he had formed DD Synthesis in 1995. The initial idea was deep exploration of the Macedonian folk and ethnic treasures.
He is a musician of great practical genius who has mastered more than twenty different musical instruments.

25

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

EHEM. JUG. REP. MAZEDONIEN Mo, **11.05.09** Freiheizhalle 20 Uhr

Dragan Dautovski Quartet

Dragan Dautovski Kaval, Gajda & Tambura
Aleksandra Popovska Gesang & Synthesizer
Ratko Dautovski Percussion
Bajsa Arifovska Kaval & Tambura

Programm

Dragan Dautovski (*1957)	**Patuvanje**
	Molitva (traditional song)
Dragan Dautovski/Aleksandra Popovska	**Ogledalo**
Dragan Dautovski	**Gorocvet**
Dragan Dautovsk/Aleksandra Popovska	**Jano, Jano (traditional song)**
Dragan Dautovski	**Mesechina (traditional song)**
	Balkan
	Oj ti Paco Drenovcanke,traditional song
Dragan Dautovski /Aleksandra Popovska	**Nasproti vetrot**
Dragan Dautovski	**Veligdensko (traditional song)**
	Kucka Liljana (traditional song)
	Dafino mome (traditional song)
	Selska igra
	Ne si go prodavaj Koljo (traditional song)

Das Konzert findet ohne Pause statt.

Dragan Dautovski Quartet

Die geografische Region Makedonien ist ein Landstrich reich an kulturellen und geschichtlichen Traditionen, an Musik und Folklore und gekennzeichnet durch eine Mischung unterschiedlicher Kulturen und Nationen.
Basierend auf der reichhaltigen Musiktradition Makedoniens, deren Wurzeln weit über die hellenistische Zeit hinausreicht, und unterschiedlichsten zeitgenössischen Stilen kreiert Dragan Dautovski mit seinem Quartett eine Synthese aus Tradition und Moderne. Dabei musiziert das Ensemble auf traditionellen Instrumenten wie Kaval, Gayda und Tambura. Das im Jahr 2000 in Skopje gegründete Quartett ist eine der wenigen Gruppen, die makedonische Folklore auf eine sehr authentische und originale Weise präsentiert. Das Ensemble hat mehrere CDs veröffentlicht unter anderem „Roots & Blossom“ oder „The Path of the Sun“.
Dragan Dautovski zählt zu den herausragendsten und genialsten Komponisten und Interpreten der Ehemaligen jugoslawischen Republik Mazedonien. Er lehrt als Professor für traditionelle Musikinstrumente an der Universität „Sts. Cyril and Methodius“ in Skopje und beherrscht mehr als 20 verschiedene Instrumente.
Dragan Dautovski wurde 1957 in Rusinovo geboren. Er studierte Musikwissenschaft an der Universität „Sts. Cyril and Methodius“ in Skopje. In den 1980er Jahren ein begeisterter Jazzmusiker begann er sich später der traditionellen makedonischen Folklore und ihrem Instrumentarium zu widmen. Mit dem erfolgreichen, 1995 gegründeten Ensemble „Dragan Dautovski Synthesis“ ging er auf Welttournee. Ziel des Ensembles ist es, die mazedonische Folklore umfangreich zu erkunden und Schätze der ethnischen Musik zu heben.
Internationale Bekanntheit erlangte Dragan Dautovki insbesondere mit der Filmmusik zum preisgekrönten Film „Before the Rain“. Zusammen mit der Gruppe „Anastasia“ wirkte Dragan Dautovski als Koautor und Interpret an der Filmmusik mit und wurde so zum bekanntesten Komponisten der traditionellen Musik Makedoniens.
Dragan Dautovski komponiert für verschiedenste Instrumental- und Vokalbesetzungen Folklore. Mit seinen Kompositionen transformiert er alte Traditionen in zeitgemäße künstlerische Aussagen.

20 ноември (сабота)
Младински културен центар
Кино "Фросина" 20,00 часот

Концерт на Класата по народни инструменти при ФМУ - Скопје
"Дома - на седенка кај учителот"

"Дома - на седенка кај учителот" – Концерт на класата по народни инструменти при Факултетот за музичка уметност - Скопје, вон. проф. м-р Драган Даутовски, Гости: Виданка Георгиевска и учениците во класата на проф. Бајса Арифовска.

Проф. м-р **Драган Даутовски** е вонреден професор на Факултетот за музичка уметност во Скопје, каде што предава етноорганологија и изведувачка техника на орофов и народен инструментариум. Иницијатор за отворање на отсек за народни инструменти при ФМУ во 1993 и во средните музички училишта во Скопје и Штип, како и во нижите музички училишта во Струмица, Кавадарци, Прилеп, Штип.

Извонредно богатата уметничка активност, од партиципирањето во музиката за филмот "Пред дождот", основањето на "ДД Синтезис" во 1996 год., преку неговата музика за голем број театарски пртстави, односно со неговиот целокупен музичк опус кој денес брои повеќе од 700 композиции, само по себе предизвикува големо внимание кај домашната и светската јавност. Последните години со неговиот "Драган Даутовски квартет" е неуморен презентер на македонската музичка култура на бројните фестивалски сцени насекаде низ светот: Холандија, Русија, Италија, Франција, Јапонија, Португалија, Германија, Белгија, Грција, Бугарија, Шпанија, Србија, Словенија, Црна Гора, Хрватска, Австралија, Африка, Куба, САД и др. Од 2005 год., како артист на UNESCO има свои настапи во Вашингтон,Чикаго, Париз, Москва, Хавана и др.

Позначајни мултимедијални проекти и студиски албуми зад кои стои името на проф. Даутовски се "Roots and blossoms" (Универзална сала Скопје, 2000), "Tobacco Album" (Април 2001), балетот "Lady Magbet" (чијашто премиера беше изведена на Охридско лето 2001), "Патот на Сонцето" (Универзална сала 2002), "Сонот на Марија" (Универзална сала 2003), "Macedonia the land of..", "Клуч" (Охридско лето 2009), "Скришно место" (Марков Манастир - Скопско лето 2009) и др.

Научни трудови и истражувања; "Формално-ритмичките карактеристики на традиционалната народна песна Маце Мариче", "Орнаментите на традиционална музика во РМ", "Тамбурата во Р. Македонија" (Магистерски труд 1 дел), "Кавалот во Р.Македонија" (Магистерски труд 2 дел), Докторска теза на тема "Топчестата глинена флејта од Македонија - праисториски музички инструмент".

ПРОГРАМА :

Традиционални напеви од богатата ризница на Македонскиот музички фолклор!

9

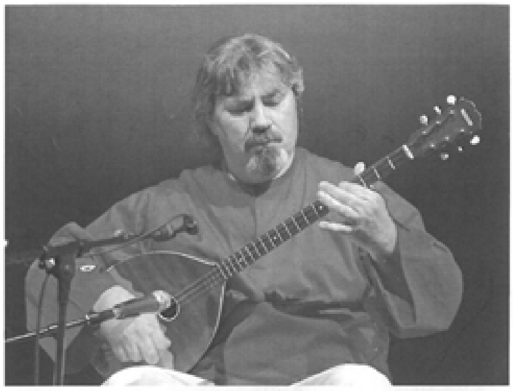

Dragan Dautovski

Souvenir für die Reise nach **England und Ukraine**
Nicolaus A. Huber *1939
Clash Music (1988, Auftragswerk des Freiburger Schlagzeug-ensembles)

....aus **Mazedonien**
Andrej Koroliov *1982
»resist/mix« (2014) für Solo-Schlagzeug und Elektronik
Philipp Becker

Dragan Dautovski
traditionelle Musik Mazedoniens

Pande Shahov
Knot (2014) für Schlagzeugtrio
Philipp Becker | Yuyoung Jin | Lukas Mühlhaus

Dragan Dautovski
traditionelle Musiker Mazedoniens

Darija Andovska *1979
Book of the Devil Valley Master (Guiguzi) (2012, für Solo Schlag-zeug und Elektronik)
Nagisa Shibata

.....aus **Japan**
Toru Takemitsu
Seasons
Bennet Dobrick | Franz Lang | Lukas Mühlhaus
Einstudierung und Leitung **Prof. Mitsuru Nakatani**, Osaka

PAUSE

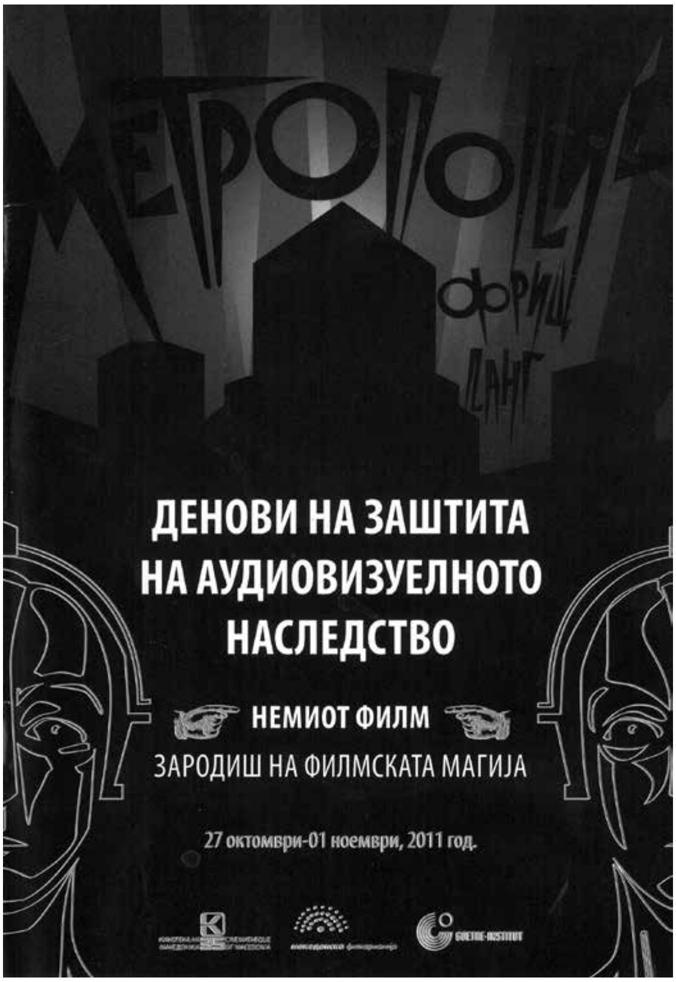

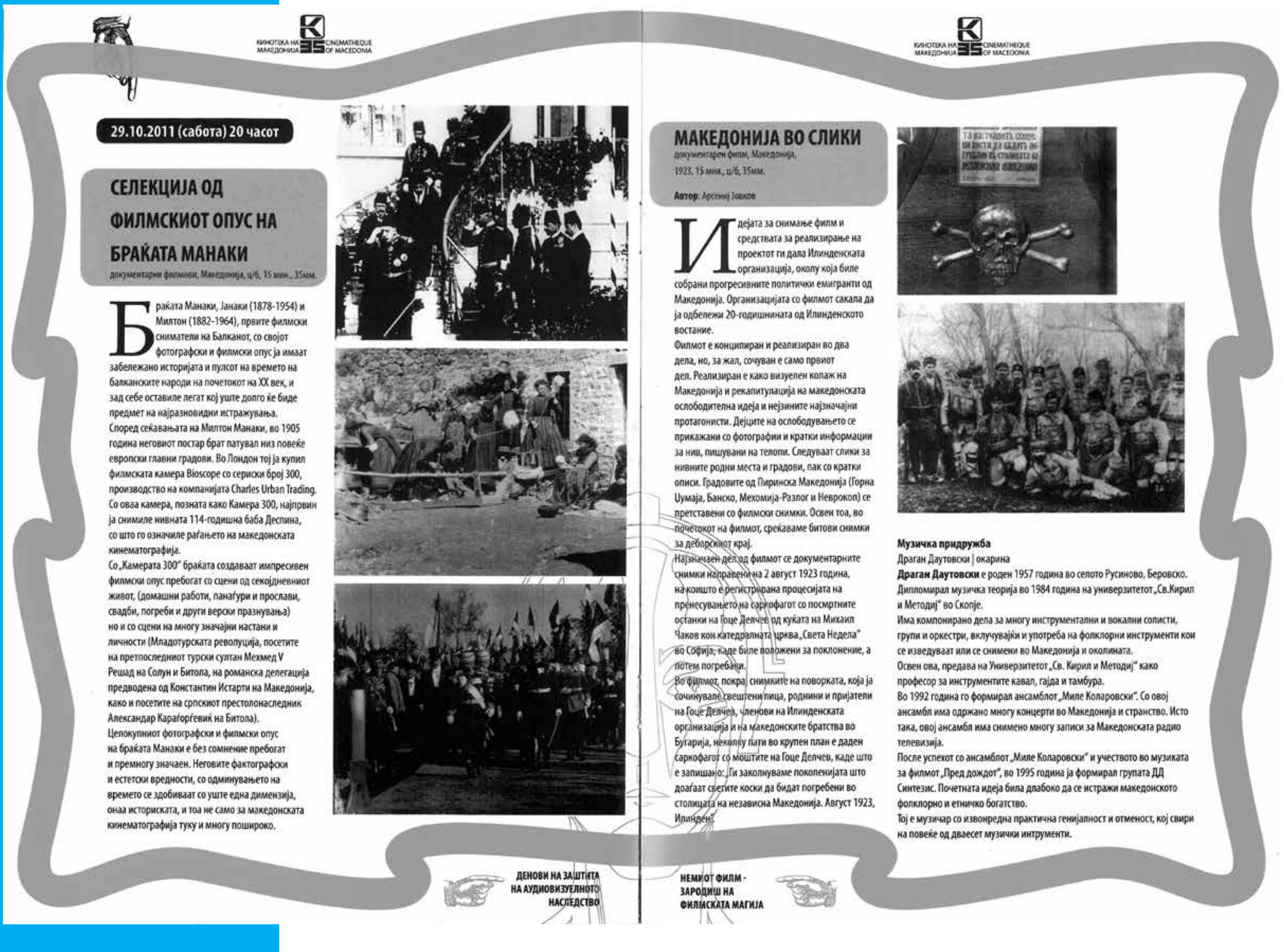

КИНОТЕКА НА МАКЕДОНИЈА | CINEMATHEQUE OF MACEDONIA

29.10.2011 (сабота) 20 часот

СЕЛЕКЦИЈА ОД ФИЛМСКИОТ ОПУС НА БРАЌАТА МАНАКИ

документарни филмови, Македонија, ц/б, 15 мин., 35мм.

Браќата Манаки, Јанаки (1878-1954) и Милтон (1882-1964), првите филмски сниматели на Балканот, со својот фотографски и филмски опус ја имаат забележано историјата и пулсот на времето на балканските народи на почетокот на XX век, и зад себе оставиле легат кој уште долго ќе биде предмет на најразновидни истражувања.
Според сеќавањата на Милтон Манаки, во 1905 година неговиот постар брат патувал низ повеќе европски главни градови. Во Лондон тој ја купил филмската камера Bioscope со сериски број 300, производство на компанијата Charles Urban Trading. Со оваа камера, позната како Камера 300, најпрвин ја снимиле нивната 114-годишна баба Деспина, со што го означиле раѓањето на македонската кинематографија.
Со „Камерата 300" браќата создаваат импресивен филмски опус пребогат со сцени од секојдневниот живот, (домашни работи, панаѓури и прослави, свадби, погреби и други верски празнувања) но и со сцени на многу значајни настани и личности (Младотурската револуција, посетите на претпоследниот турски султан Мехмед V Решад на Солун и Битола, на романска делегација предводена од Константин Истарти на Македонија, како и посетите на српскиот престолонаследник Александар Караѓорѓевиќ на Битола).
Целокупниот фотографски и филмски опус на браќата Манаки е без сомнение пребогат и премногу значаен. Неговите фактографски и естетски вредности, со одминувањето на времето се здобиваат со уште една димензија, онаа историската, и тоа не само за македонската кинематографија туку и многу пошироко.

ДЕНОВИ НА ЗАШТИТА НА АУДИОВИЗУЕЛНОТО НАСЛЕДСТВО

КИНОТЕКА НА МАКЕДОНИЈА | CINEMATHEQUE OF MACEDONIA

МАКЕДОНИЈА ВО СЛИКИ

документарен филм, Македонија, 1923, 15 мин., ц/б, 35мм.

Автор: Арсениј Јовков

Идејата за снимање филм и средствата за реализирање на проектот ги дала Илинденската организација, околу која биле собрани прогресивните политички емигранти од Македонија. Организацијата со филмот сакала да ја одбележи 20-годишнината од Илинденското востание.
Филмот е конципиран и реализиран во два дела, но, за жал, сочуван е само првиот дел. Реализиран е како визуелен колаж на Македонија и рекапитулација на македонската ослободителна идеја и нејзините најзначајни протагонисти. Дејците на ослободувањето се прикажани со фотографии и кратки информации за нив, пишувани на телопи. Следуваат слики за нивните родни места и градови, пак со кратки описи. Градовите од Пиринска Македонија (Горна Џумаја, Банско, Мехомија-Разлог и Неврокоп) се претставени со филмски снимки. Освен тоа, во почетокот на филмот, среќаваме битови снимки за дебарскиот крај.
Најзначаен дел од филмот се документарните снимки направени на 2 август 1923 година, на коишто е регистрирана процесијата на пренесувањето на саркофагот со посмртните останки на Гоце Делчев од куќата на Михаил Чаков кон катедралната црква „Света Недела" во Софија, каде биле положени за поклонение, а потем погребани.
Во филмот, покрај снимките на поворката, која ја сочинувале свештени лица, роднини и пријатели на Гоце Делчев, членови на Илинденската организација и на македонските братства во Бугарија, неколку пати во крупен план е даден саркофагот со моштите на Гоце Делчев, каде што е запишано: „Ги заколнуваме поколенијата што доаѓаат светите коски да бидат погребени во столицата на независна Македонија. Август 1923, Илинден".

Музичка придружба
Драган Даутовски | окарина
Драган Даутовски е роден 1957 година во селото Русиново, Беровско. Дипломирал музичка теорија во 1984 година на универзитетот „Св.Кирил и Методиј" во Скопје.
Има компонирано дела за многу инструментални и вокални солисти, групи и оркестри, вклучувајќи и употреба на фолклорни инструменти кои се изведуваат или се снимени во Македонија и околината.
Освен ова, предава на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј" како професор за инструментите кавал, гајда и тамбура.
Во 1992 година го формирал ансамблот „Миле Коларовски". Со овој ансамбл има одржано многу концерти во Македонија и странство. Исто така, овој ансамбл има снимено многу записи за Македонската радио телевизија.
После успехот со ансамблот „Миле Коларовски" и учеството во музиката за филмот „Пред дождот", во 1995 година ја формирал групата ДД Синтезис. Почетната идеја била длабоко да се истражи македонското фолклорно и етничко богатство.
Тој е музичар со извонредна практична генијалност и отменост, кој свири на повеќе од дваесет музички интрументи.

НЕМИОТ ФИЛМ - ЗАРОДИШ НА ФИЛМСКАТА МАГИЈА

Je avtor mnogih skladb za instrumentalne in vokalne soliste, skupine in orkestre, prav tako pa je komponiral tudi za ljudske instrumente, s katerimi je nastopal po Makedoniji in tujini. Mnogo skladb je tudi posnel.
Poučuje na Univerzi Cirila in Metoda kot profesor ljudskih instrumentov: kaval, gajda, tambura. Dautovski igra tudi na več kot 6000 let staro okarino iz obdobja neolitika, iz arheološkega najdišča blizu Velesa.
Leta 1992 je ustanovil skupino »Mile Kolarovski«, s katero je nastopil na mnogih koncertih v Makedoniji in tujini. Skupina je posnela veliko skladb za Nacionalni radio in televizijo.

***Dragan Dautovski** was born in 1957 in the village of Rusinovo, Berovo, Macedonia. In 1984 he received his Bachelor Degree in Music Theory at the University »Sts. Cyril and Methodius«, Skopje.*
He has composed and recorded many works for various instrumental and vocal soloists, groups, and orchestras, but also for folk instruments with which he performed in Macedonia and abroad.
He is also teaching at the University »Sts. Cyril and Methodius« as professor of folk instruments: kaval, gajda, tambura. Dautovski was also the most appropriate musician to give a kiss of life to a 6000 years old flute from the Neolithic period which has been excavated from a site near the city of Veles in Macedonia.
In 1992 he formed the ensemble »Mile Kolarovski« and they have performed at various concerts in Macedonia and abroad. They also recorded several works for the National Radio - Television.

120

DRAGAN DAUTOVSKI QUARTET

je bil ustanovljen julija 2000 v Skopju v Makedoniji. Sestavljajo ga Dragan Dautovski, vokalistka Aleksandra Popovska, Bajsa Arifovska na ljudskih glasbilih in Ratko Dautovski na bobnih. Glavna inspiracija zasedbe je makedonska glasbena folklora. Od globin folklore do raznolikih estetskih elementov in stilov sodobne glasbe – ustvariti želijo sintezo tradicionalnega in modernega. Njihova avtentičnost pa se skriva prav v tradicionalnih glasbilih, ki jih uporabljajo (kaval, tambura). Do sedaj so izdali kar nekaj zanimivih albumov kot so: Roots and blossoms (2000), Path of the sun (2001) in Razboj (2008).

***The Dragan Dautovski Quartet** was created in July, 2000 in Skopje, Macedonia. It was formed by Dragan Dautovski and the vocalist Aleksandra Popovska, with Ratko Dautovski on drums and Bajsa Arifovska on folk instruments. This band's basic inspiration is Macedonian music folklore. From the depths of folklore, through the various contemporary music aesthetic elements and styles - their goal is to create a synthesis of the traditional and modern. The authenticity is captured by traditional music instruments (kaval-eng: pipe, tambura-eng: mandoline). By now they have released several interesting albums: Roots and blossoms (2000), Path of the sun (2001) and Razboj (2008).*

GIOVANNI ANTONINI

Priznan dirigent Giovanni Antonini predvsem slovi po svoji interpretaciji baroka in klasičnih repertoarjev. Rojen v Milanu je študiral na Civica Scuola di Musica in v Centre de Musique Ancienne v Ženevi.
Giovanni je ustanovni član orkestra Il Giardino Armonico, katerega vodi že od leta 1989. Z orkestrom se kot dirigent in solist flavtist pojavlja po vsej Evropi, ZDA, Kanadi, Južni Ameriki, Avstraliji, na Japonskem in Malaziji. Nastopal je z mnogimi priznanimi umetniki kot so Christoph Prégardien, Christophe Coin, Katia in Marielle Labèque, Viktoria Mullova in Giuliano Carmignola.
Za uspešno sodelovanje z mezzo-sopranistko Cecilio Bartoli je prejel nagrado Grammy Award leta 2000.
Zaradi svojih izrednih uspehov kot dirigent je Giovanni Antonini deležen izrednega povpraševanja. V letih 2009/10 je Giovanni dirigiral orkestrom kot so City of Birmingham Symphony, Concertgebouw Amsterdam, orkester Tonhalle iz Züricha, Camerata Salzburg, simfonični orkester iz Berna, Tonkünstlerorchester in Orchestra Philharmonique de Radio France.
Nadaljuje pa tudi s svojim uspešnim sodelovanjem z godalnim orkestrom Kammerorchester Basel, s katerim je za založbo Sony posnel celotno zbirko Beethovnovih Simfonij.

*The established conductor **Giovanni Antonini** is well-known for his interpretation of baroque and classical repertoire. Born in Milan, he studied at the Civica Scuola di Musica and at the Centre de Musique Ancienne in Geneva.*
Giovanni is a founder member of the baroque ensemble "Il Giardino Armonico", which he has led since 1989. With this ensemble he has appeared as conductor and soloist on the recorder and baroque transverse flute in Europe, United States, Canada, South America, Australia, Japan and Malaysia. He has performed with many prestigious artists including Christoph Prégardien, Christophe Coin, Katia and Marielle Labèque, Viktoria Mullova and Giuliano Carmignola. His superb collaboration with Cecilia Bartoli for the "Vivaldi Album" won him a Grammy Award in 2000.
Giovanni's achievements have led him to be in great demand as a guest conductor. In the last seasons Giovanni conducted the City of Birmingham Symphony, Concertgebouw Orchestra Amsterdam, Tonhalle Orchestra Zurich, Camerata Salzburg, Berner Symphony, Tonkünstlerorchester and the Orchestra Philharmonique de Radio France. He continues his successful collaboration with the Kammerorchester Basel and with them records the complete Beethoven Symphonies for Sony.

GIOVANNI SOLLIMA

je bil rojen v glasbeni družini v Palermu v Italiji. Violončelo je študiral pri Giovanniju Perrieru in Antoniju Janigru, kompozicijo pa pri svojem očetu Elidoru Sollimi in Milku Kelemenu.
Sodeloval je z mnogimi priznanimi glasbeniki, kot so Claudio Abbado, Giuseppe Sinopoli, Jörg Demus, Martha Argerich, Katia in Marielle Labèque, Bruno Canino, DJ Scanner, Victoria Mullova, Riccardo Muti, Ruggero Raimondi, Patti Smith, Philip Glass in Yo-Yo Ma.
Nastopal je v prestižnih svetovnih dvoranah in na priznanih odrih kot so Carnegie Hall, BAM, Alice Tully Hall, Knitting Factory v New Yorku, Wigmore in Dvorana kraljice Elizabete v Londonu, Salle Gaveau v Parizu, Concertgebouw v Amsterdamu, dvorana Čajkovski v Moskvi, milanska La Scala in Santa Cecilia v Rimu.
Kot skladatelj Sollima rad eksperimentira z vrsto glasbenih jezikov in ustvarja nove zmesi najbolj raznolikih žanrov. Združuje elemente klasične in rock glasbe in glasbe mediteranskega področja. Komponira tako za akustična kot tudi električna glasbila in tista, ki jih je izumil sam.
Skladal je za režiserje in koreografe, kot so Peter Greenaway, Bob Wilson, Peter Stein,

121

Festival Maribor

ЧЕТВРТОК 19 АПРИЛ 2007

20.00 часот Универзална Сала

Концерт на ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

„ГЛАСОТ НА МИНАТОТО“

КОНЦЕРТНА ПРОГРАМА

17

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Уживам во мојата преголема ЉУБОВ КОН БОГА

„Клуч" е новиот проект на македонскиот музички амбасадор што го дефинира како уште еден историски временплов, нова македонска приказна искажана низ низа автентични и специјално изработени инструменти од стакло. Во пресрет на неговата концертна премиера, која ќе се случи на величествениот Антички театар во Охрид, познатиот уметник и педагог ни го дешифрира звучниот код на вечноста

Пишува | Ѓорѓе Стојанов
Фотографија | Никола Јакимов

Вам ви припаѓа честа да го оживеете магичниот звук на неолитската топчеста флејта. Токму окарината стара 6.000 години беше провокација за Вашиот најнов проект „Клуч". Која е пораката?

- Мојата човечка и уметничко-педагошка дејност, огромниот број печатени текстови од областа на теологијата, филозофијата, естетика на уметноста и на културата на живеење, но, пред сè, мојата самосвест, повеќе ме говорат дека мојата средба со праисториската топчеста флејта, окарина, не е случајна, зашто не постојат случајности, туку е дадена задача од апсолутна сила што владее со времето и со сè што е дел од космичката хармонија создадена од истиот апсолут... Тоа е задача што обврзува и од која, да бидам искрен, се обидов благо да се извлечам, но не успеав, „не ми беше дозволено".
А сè почна со еден чуден и наизглед безначаен сон во далечниот Санкт Петербург, отсонуван пред неколку години, по еден вонредно успешен концертен настап со мојот квартет и со пораката испишана на мало парче хартија: „Ќе добиеш порака, од друг свет ќе чуеш глас...", што од небесните височини падна на мојата рака.
Ако мојата таканаречена „латентност" најголемо и најискрено ја изразувам преку јазикот на вечноста, музиката, дарба што народот вели дека е од Бога, тогаш тој праисториски музички инструмент, стар 6.000-7.000 години, во себе го сочувал звучниот код на вечноста и затоа тој е мојот „Клуч", клуч што ја отвора и последната врата од „патот на сонцето", кој, патем, подолго време го одам и кој води до Бога. Која е пораката? Кое боголубие може да се спаси единствено преку човекољубие.

Дел од овој музички проект е и претстојниот илинденски концерт со Вашиот квартет во охридскиот Антички театар.

- Проектот „Клуч" својата премиера ќе ја доживее на 2 Август, на Илинден, значаен датум и од религиски и од национален аспект. Концертот ќе се одржи на Античкиот театар во Охрид.
„Клуч", всушност, претставува моја лична приказна за која говорев пред малку и во која ќе земат учество и дел од членовите од мојот квартет, покрај стотина други гости од ансамблите „Китка" од Истибања, КУД „Илинден" од Битола и две групи од Охрид.
Практично, „Клуч" е уште една македонска приказна, раскажана за идните генерации. Во оваа смисла проектот допира и до основното мото и на Фондацијата „Рамковски", кон која ја искажувам и мојата благодарност за поддршката, а тоа е континуирано раскажување на македонските приказни од минатото кои силно говорат за исконскиот културен идентитет на македонскиот човек.

Пред само една година го објавивте „Развој", албумот со традиционални и инструментални теми, за кој изјавивте дека е обврска кон македонскиот народ и земја. Многумина вашиот став го прокоментираа како налив на некаков патриотизам во пер-

> Во однос на мене, др
> не вложила ама баш
> Ниту стипендија за мене ил
> ите деца, ниту стан, ниту,
> помогнала да изработам или
> ствувам во некој проект. Но,
> пак, јас на мојата земја ѝ и
> дадено навистина многу

иод кога националниот идентитет
поруван и негиран. Кој е Вашиот
- Албумот „Развој" е резултат на мо
годишна активност како општествен
педагог, и како уметник чија професи
поврзана со народното творештво на
и на земјата на која и стануваш и нагр
ѝ припаѓам. Тоа не е резултат на ни
трактували што би бил во функција н
на „загрозениот ни идентитет", туку
ба" изродена од еден високо-профес
и естетски изградена уметничка идент
културна самосвест, која, се разбира,
на уличарски, а и логично право е, мо
третира како израз на патриотизам.
Културата е најцврстиот аргумент
ањето на идентитетот на една нац
га кај сите политички гарнитури
свест за значењето на културата,
со практичното дејствување?
- Се разбира, светската историја нѐ у
на при секое загрозување на национ
идентитет, без разлика на бројот на
популацијата, некаде изразена со сто
лиони, првенката и речиси рефлексн
сија е истурањето на културното нас
традиција на колективот на позиција
зачнат „првите борбени линии" во
на националните интереси. Тоа е дел
логично и во нашиот случај, по кој н
во историјата на македонскиот народ
Разбирливо е дека секоја официјална
носи најголемата одговорност, некогаш
ку, а некогаш помалку, но во настојува
ја воздигне националната свест и да
зира сите сегменти на општествениот
ставајќи ги како приоритети и во фу
повторно на националното единство
си, кои, за жал, македонското општ
подзаборавило, честопати ваке и да
Тоа, повторно, е разбирливо и неизб
историјата на човештвото. Јас, како
во уметник, немам потреба да го бра
национален и уметнички идентитет.
немам потреба и обврска да го покажам
една континуирана и квалитетна раб
намерно да укажувам на моето посто
како тоа право како човек, а п
Македонец.
Колку државата вистински вложу
уметниците како Вас, кои веќе де
ни наназад ја презентираат и ја п
вираат нашата земја во светот?
- Во однос на мене, државата не вло
баш ништо. Ниту стипендија за мене
моите деца, ниту стан, ниту, пак, ме
да изработам или да учествувам во н
проект. Но, затоа, пак, јас на мојата

ИНТЕРВЈУ

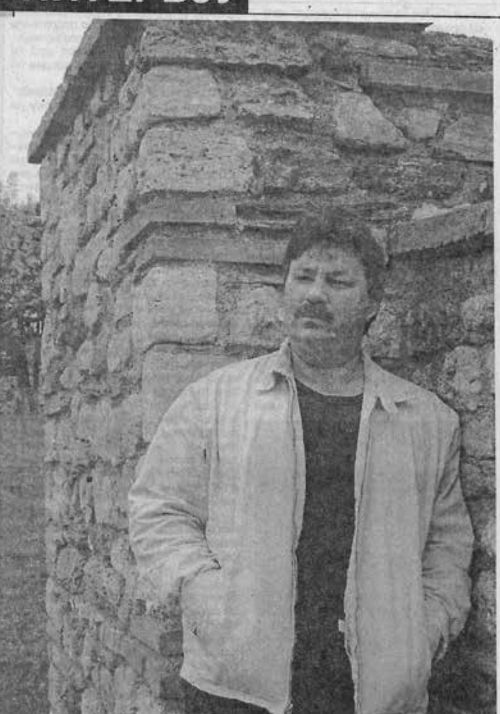

квартет е условно да речеме цврста "бетонирана" музичка формација во која освен тебе како лидер никој не може да соработува на други музички проекти ?

Прво, се познаваме веќе долго време и сам знаеш дека никогаш во формациите во коишто сум работел и коишто сум ги создавал не сум инсистирал да бидат херметички затворени. Напротив, сметам дека секој зрел музичар ако е способен, и ако е поканет како таков, значи му е укажана чест и доверба, односно ако има вистинско вреднување на неговото знаење, нормално е дека треба да одговори позитивно, така што, апсолутно Драган Даутовски квартет не е хеметички затворена музичка дружина. Меѓутоа многу е базично затворен. Сакам да кажам дека како формација мене совршено ми одговара, како база на којашто можам многу лесно да надградувам и музички изрази и вметнување на нов инструментариум и на други музичари. Базата според мое убедување е совршена, така што, сите тројца се способни да бидат гости на било кој, што ќе пројави интерес за нивните музички умеења.

-Што по овој концерт? Ќе настапувате ли низ Македонија или можеби и надвор со истава програма?

Оваа програма е правена специјално за една намена , значи идејата ми беше да бидеме дел од настојувањето културата да го одбележи јубилејот на 100 години од Илинден. Сметаме дека тоа е еден наш непокор, на сите збиднувања во моментов... Не само кај нас, ами воопшто и во светот , значи – војни, несигурно живеење итн. впрочем тоа е пораката и на самиот наслов – "Сонот на Марија". Тоа е симболично земен наслов што означува непокорот на човекот и неговата желба за мир и спокоен живот. Марија е свето име, значи убавина, светлина, Богородица... Сѐ е во тој контекст и затоа и решивме овој тип на програма да има само еден, единствен концерт, во Скопје. Конечно, еден ваков амбиентален концерт во специфичен простор каков што има Универзалната сала не може да се повтори двапати или повеќепати, ами може да се случи само еднаш. Меѓутоа, ако се пројави интерес од јавноста може да се случи и да го повториме низ други градови низ Македонија.

- Пред малку спомена дека настојуваш да ги мотивираш твоиве помлади соработници во квартетот, да се изучуваат дури и некои други инстументи и други музички решенија. Значи во групата, колку што беше запознаена публиката изминатиов период, покрај тебе и Бајса, кои сте познати мултиинструменталисти (тамбури, кавали и сл.) и Александра, која освен што е задолжена за вокалните задачи и за синтисајзерите во групата, учи и некои други инструменти, тука е и твојот син Ратко. Ќе се користат ли нивните нови инструменталистички умеења како услуги во севкупниот саунд на бендот, во подобрување на изразот итн?

Како не. Мене ме радува што Александра, Бајса и Ратко се млади луѓе коишто многу вложуваат во себеси, многу вложуваат во нивната визија за музиката којашто им ја наметнав, односно којашто ги убедив дека е исправно да ја работат. Токму таа веќе е нивни животен избор, нивна филозофија и предизвик... Александра веќе свири одлично поголем број инструменти. Свири: кавал, прилепски дудук, свири разни шупелчиња од некои егзотични земји и веќе е одличен инструменталист. Тоа го докажа конкретно на претставата "Јонадаб" . Тука, таа има две солистички партии на дудук и на шупелка, каде што сама импровизира и тоа за мене (за Учителот, како што самите многу често милуваат да ме нарекуваат) е доволно дека тие се зрели музичари и тука сум совршено

На 24 април (значи на денот на излегувањето од печат на нашава ревија) една од најдобрите македонски музички формации Драган Даутовски квартет ќе оджи голем концерт во Универзалната сала во Скопје насловен како "Сонот на Марија". Доволно за новинарски предизвик за еден подолг муабет со лидерот на групата, кој беше направен

непокорот на човекот

во еден пријателски амбиент на скопското Кале два дена пред тоа...

компакт диск кој нормално ќе биде во нашиот препознатлив музички израз, оној што го загатнавме во нашиот прв носач на звук "Патот на сонцето", иако не велам дека и материјалот од "Сонот на Марија" не е во наш препознатлив стил, со тоа што овој е поамбиентален...

- Што е за вас поголем предизвик (како група и за тебе како централна фигура во бендот) да создавате ваква "програмска" како што ја нарекуваш или онаа "стандардна" музика... ?

Секако дека е најбитен општиот музички израз по којшто си препознатлив... Програмската музика секако е наменски создавана по теркот на текстуалната основа, по размислувањето на режисерот, по сценографската поставеност итн. За разлика од оваа другава, каде само сме господари во целата ситуација... И двете работи имаат одговорност, така што, предизвикот за кој говориш, не може да биде едноставно механички мерлив...

- Спомена дека веќе подготвувате регуларен албум некаде при крајот на годинава.

Наредниот албум ќе биде во контекст на "Патот на сонцето" односно негово продолжување , со тоа што ќе има една новина, а тоа е што ќе се потрудиме на тој албум да гостувааат интернационални музички имиња, со што целта ќе се постигне , а тоа е: прво – албумот да го има интернационалниот печат , второ – од уметнички аспект, да се прошири со други музички видувања, така што, планот е на наредниот албум да имаме и специјални гости.

-Можеш ли некои да наброиш?

Се уште е рано да зборуваме...

-Во досегашнава твоја кариера си музицирал со повеќе славни музичари од типот на Ерменецот Џиван Гаспарјан, Гркот Албианитис итн. Кажи нешто од тие искуства...

Па добро, зрелоста си доаѓа не само со музицирање на своето поднебје, односно во поднебјето во коешто живееш и работиш и на коешто опстојуваш и со постојани луѓе кои те опкружуваат, односно уметници, ами провокацијата еден уметник да се сретне на ист подиум (или во студио) со интернационални музички имиња, особено кои се докажани и кои имаат и свој печат на своето творештво. Така што, сите тие соработки за мене беа само уште еден

доказ дека сепак авторот е автор, без разлика од која средина доаѓа. Всушност уметникот е уметник и многу брзо воспоставувате артистичка комуникација, затоа што, конечно, уметничкиот јазик е универзален... Во таа смисла искуствата се речиси идентични... На пример: влегуваш во студио, директно на зададена тема, односно подготвена тематска содржина и врз тоа музицираш во еден вид *jam session*, што ќе рече "од прва"... И кога сте сродни по вокација – тоа функционира...

- На концертов "Сонот на Марија" ќе имате и гости. Може ли малку да ни кажеш за нив?

Рековме дека ова е програмска музика и решивме концертно да ја изведеме и автоматски музиката ја ставаме во преден план. Сите други изразни компоненти се во функција на музиката... Значи сѐ она што значи кореографија, сценографија, светло итн. е во функција на музиката што ќе се презентира. Од тие причини наш специјален гостин е Кренаре Невзати-Кери, која што е професорка по сценски движења на Драмскиот факултет во Скопје. Ја замоливме професорката да излезе со своите студенти на сцена и да покаже што значат уметнички сценски движења на оваа музика, односно да направи илустрација на нашата музика. Други гости, на мое големо задоволство се луѓето од една василичарска група од кавадаречко, од село Бегниште, кои ќе си дојдат со своја иконографија од обичаите василичарски, односно како што локално ги нарекуваат – џоломлари. И конечно – двајца тапанџии од Галичник, браќата Солоски, кои се директни наследници и потомци на славните Мајовци од Галичник.

- Дали во квартетот, покрај тебе, некој од младиве музичари се јавува како автор или само се музичари, а сѐ се "врти" околу твоето авторство?

Не... Јас во преден план го ставам моето животно искуство и моето музичко искуство, кое има свој "трејд марк" веќе со години, меѓутоа јас ги мотивирам моите млади соработници затоа што само на тој начин можат да созреат како уметници воопшто, особено ако човек максимално им се отвори и им го пренесе своето знаење, пореално се основите многу брзо да стекнат самодоверба , автентичност во нивниот израз итн. Многу милувам да ги провоцирам да импровизираат и да создаваат музика на лице место и затоа инсистирам секојдневно да се прават проби. Сметам дека токму на таквите проби уметноста созрева не само како уметност, како израз, ами и самиот уметник како интерпретатор. Сакам сите тројца: Александра, Бајса и Ратко, заедно со мене, да бидат коавтори односно конструктори на целата таа музичка архитектура. За формата сум задолжен јас, меѓутоа внесот и влогот во севкупната музика сакам сите заеднички да придонесуваме, секој на свој начин, затоа што само со зрели музичари можеш зрело да изнесеш музика на сцена и компетентно да музицираш.

- Еве спомена како функционира квартетот. Дали Драган Даутовски

→

MACEDONIA
the land of...
MACEDONIA
the land of...
ZONA
ools has changed, but our task has not, to communicate
Web solutions Publishing e-Publishing Graphic design Promotions

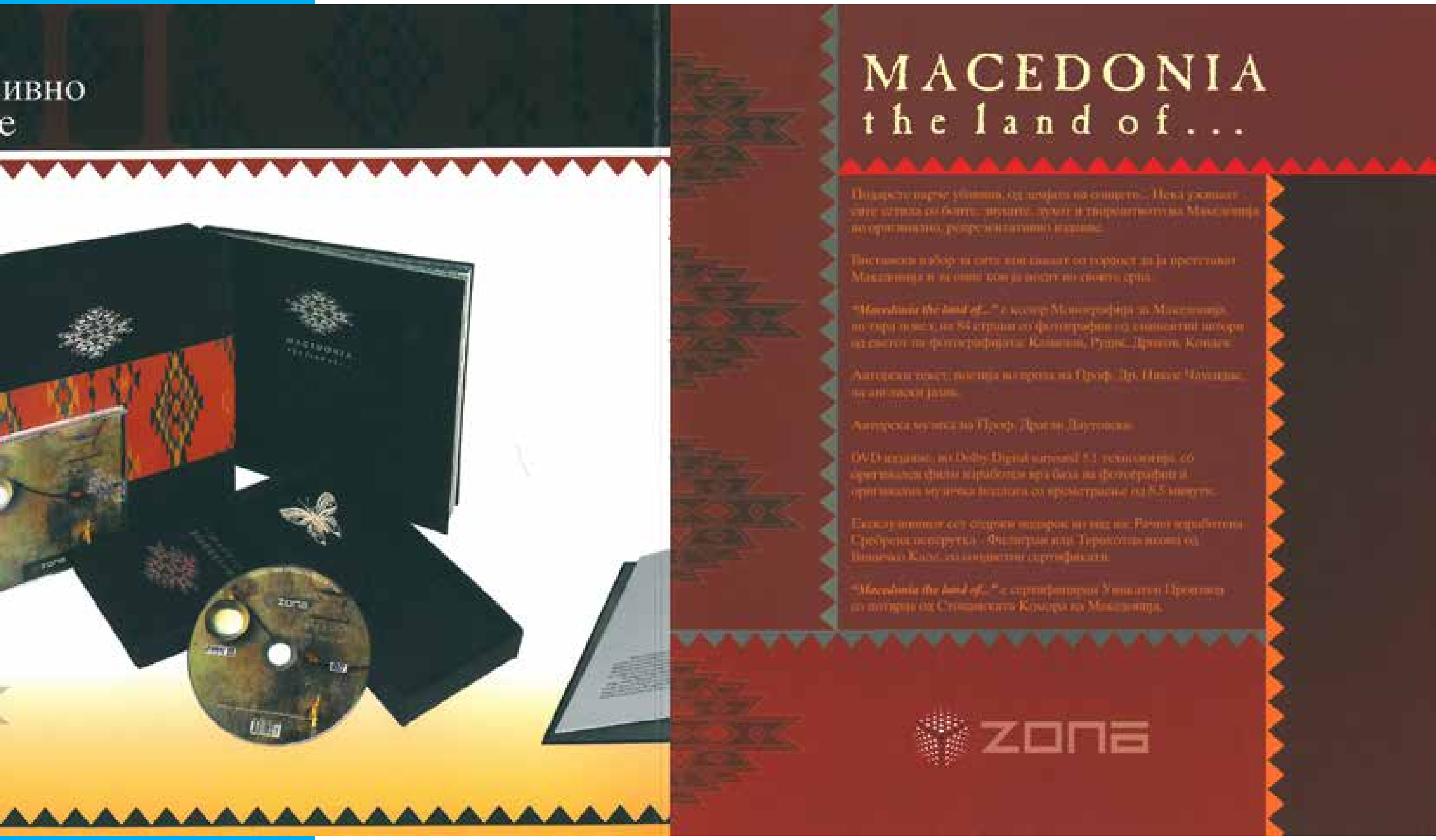
ивно
MACEDONIA
the land of...
ZONA

ARHEOLOGIJA

Mala loptasta flauta (5 cm u prečniku) ima tri otvora, od kojih su dva sa melodijskom funkcijom.

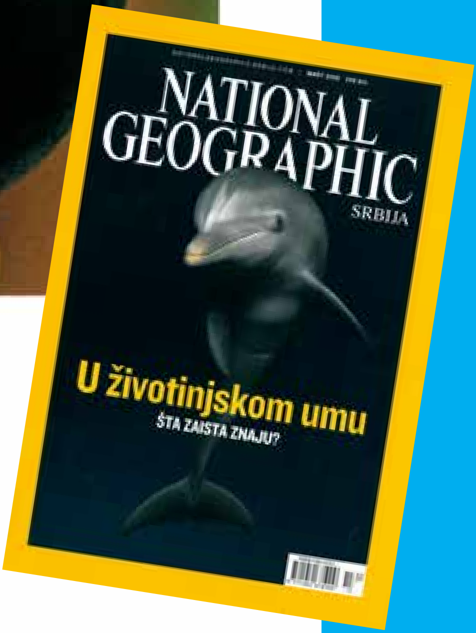

Muzika neolita

U Makedoniji je nedavno zazvučala muzika neolita – Dragan Dautovski, profesor na skopskom Fakultetu muzičke umetnosti, prvi je posle 6000 godina zasvirao na loptastoj flauti od gline, koja je stvorena oko 5000. godine p.n.e. „Osećaj muziciranja je božanski", kaže Dautovski, ekspert za tradicionalne muzičke instrumente. S posebnim pijetetom i ritualnim osećanjem prema drevnom instrumentu, on objašnjava njegove muzičke kvalitete: originalni zvučni ambitus (tonski opseg) je jedna velika i jedna mala terca (durski kvintakord) što simboliše muški i ženski princip (dur i mol). Mala loptasta flauta (5 centimetara u prečniku) ima tri otvora, od kojih su dva sa melodijskom funkcijom, a treći služi za duvanje. Instrument je prvi put predstavljen prošle godine, iako je otkriven 1989. godine. Arheolog Trajanka Jovčevska, iz Muzeja grada Velesa, kaže da joj je bilo potrebno mnogo vremena da obradi ovaj i druge nalaze sa lokaliteta Mramor kod Velesa.

„Još na samom početku bilo je jasno da se radi o drevnom instrumentu. Uz pomoć profesora Dautovskog, koji je izvršio stručnu elaboraciju flaute, procenili smo da je reč o artefaktu neprocenjive vrednosti – jednom od najstarijih zvučno aktivnih instrumenata na planeti", kaže Jovčevska. „To je duhovno nasleđe celog sveta." Milozvučna melodija drevnog doba doživljava se kao pozitivna poruka predaka iz neolita, doba koje se smatra prolećem čovečanstva. *–Marijana Ivanova*

Poslušajte kako zvuči muzika neolita u izvođenju profesora Dautovskog na **nationalgeographic-srbija.com**

FOTOGRAFIJA: MAJA ZLATEVSKA, DNEVNI LIST DNEVNIK, SKOPLJE, REPUBLIKA MAKEDONIJA

Универзитетот Св.Кирил и Методиј Скопје
ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ
Питу Гули 66, 1000 Скопје
Тел: ++ 389 2 3134 345
Факс: ++ 389 2 3161 614
ukimsm@mol.com.mk
www.mmc.edu.mk/fmu

Универзитетот Св.Кирил и Методиј Скопје
ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ

**КОНЦЕРТ
САЕМ ЗА КНИГА
И ДЕНОВИ ЗА
ОБРАЗОВАНИЕ И
КАРИЕРА**

**Среда 08.04. 2009
12.00 часот
Саем/хала 2А**

Класи по соло-пеење

Џ. Пучини: **Тоска-
арија на Тоска
Марија Наумовска**-сопран
класа: доц. м-р С. Галиќ Петровска

А.Алабјев: **Славеј-
Симона Јовчевска** -сопран
класа: доц. м-р В. Ѓиновска Илкова

В. Белини: **Пуританци-
арија на Елвира
Ивана Здравкова**-сопран
класа: проф. м-р М. Муратовска

Џ. Пучини: **Турандот-
арија на Калаф
Никола Стојчески**-тенор
класа: проф. м-р Б. Јакимовска

**Ум.сор. Татјана Огнаноска
Ум.сор. Елена Атанасовска**

Биг Бенд

Драган Ѓаконовски Шпато:
На игранка

Александар Џамбазов:
Балада за Шпато
солист на алт-саксофон:
Горан Папазовски

Мишел Камило: **One more once**
солисти:
Владимир Чадиковски-гитара
Дино Имери- пијано

My way
вок. солист: **Оливера Ѓоргоска**

Нил Хефти: **Cute**
солист на тапани:
Владимир Георгиев

Диригент: Вон. проф. Кире Костов

**Ансамбл за народни
инструменти**

**Традиционални ороводни и
песнопојни мелодии**

Вон. проф. Драган Даутовски

**Ансамбл удирачки
инструменти
"Сонант"**

Дејвид Манчини: **Суита за
соло-барабани и ансамбл удиралки**
солист: **Атанас Алексов**

Вон. проф. Мојца Седеу

Dautovski Quartet

Dragan Dautovski, Aleksandra Popovska, Bajsa Arifovska, Ratko Dautovski

Dragan Dautovski

Dragan Dautovski è uno dei più accreditati ambasciatori della musica macedone nel mondo ed è tra i più scrupolosi e raffinati studiosi delle tradizioni musicali della sua terra. Nato nel 1957 nel piccolo villaggio di Rusinovo (Berovo, Macedonia) si diploma in Teoria Musicale nel 1984 presso l'Università dei Santi Cirillo e Metodio a Skopje. È compositore e valido polistrumentista: compone numerose opere per solista (strumentale e vocale), per gruppi e orchestre, destinate a un organico di strumenti della tradizione popolare: esegue o registra le proprie composizioni all'inizio in Macedonia e nelle aree limitrofe per poi portarle in tutto il mondo. Oltre che autore e interprete è anche docente di kaval, gajda e tambura (strumenti tradizionali) presso l'Università dei Santi Cirillo e Metodio di Skopje. Nel 1992 fonda l' ensemble Mile Kolarovski con il quale suona molto in Macedonia e all'estero e partecipa alla colonna sonora del film Before the Rain. Nel 1995 fonda il gruppo DD Synthesis che riscuote ottimo riscontro internazionale che arriva fino al Giappone: il fine costante di tutte le attività musicali di Dragan è sempre quello di esplorare in profondità la cultura popolare macedone e i suoi tesori. La fondazione del Dragan Dautovski Quartet (Dragan ha scelto tre giovani collaboratori, preparatissimi e molto motivati), oggi formazione riconosciuta e consolidata, risale al 2000 e da allora ha mantenuto lo stesso organico.

Aleksandra Popovska, è un'artista completa, e oltre al campo musicale estende la sua creatività in vari ambiti: canta e compone, ma anche dipinge e si occupa di video arte. Il suo studio sulla vocalità ne ha fatto una pioniera – nel contesto balcanico – dell'esplorazione delle tecniche vocali. Nelle sue performance l'interdisciplinarietà è al primo posto e la musica e le immagini sono intersecate e usate assieme per sondare nuove modalità percettive. La sua espressione artistica travalica i confini di genere e crea diverse esperienze per gli ascoltatori. La sua voce è uno strumento e come tale viene utilizzata; i campi musicali nei confronti dei quali si esprime sono i più diversi, dal folk, al pop, al jazz, fino all'elettronica live sperimentale.

La sua carriera di respiro internazionale è esplosa a partire dal 2000 sia come solista collaborando con diversi ensemble, sia come vocalist e tastierista del Dragan Dautovsky Quartet.

Bajsa Arifovska è una delle più famose musiciste macedoni delle nuove generazioni. È cresciuta tra i migliori strumentisti di zurla (uno speciale flauto in cocco o legno) e tapan (un tamburo a doppia pelle), nel villaggio di Ratevo, nella Macedonia dell'est. Nella sua famiglia la musica si pratica da generazioni: il padre, Dželo Destanovski, è tra i maggiori esecutori di zurla in Macedonia e Bajsa cominicò a suonare quando aveva solo sette anni. Dragan Dautovski è stato il suo insegnante, e oltre che con lui oggi Bajsa suona anche con Goran Alachki e in altri gruppi. È anche compositrice, oltre che ammirevole esecutrice di diversi strumenti tradizionalo come kaval, tarabuka ma anche di clarinetto, violino e tambura; insegna alla State High School di Macedonia nella classe di strumenti folk tradizionali.

Ratko Dautovski è un percussionista tra i migliori delle nuove generazioni di strumentisti macedoni. Si è esibito in più di 100 concerti in tutto il mondo e collabora con molti musicisti, orchestre, e compositori, oltre ad annoverare tantissime esibizioni da solista. È membro del Dautovski Quartet dall'anno della sua fondazione, il 2000.

L'ocarina

Dragan Dautovski è un musicista di grande genio pratico che padroneggia sapientemente più di venti diversi strumenti musicali. Non è caratteristica diffusa quella di essere in grado di suonare uno strumento a fiato che risale a circa 6000 anni fa. Dragan Dautovski, infatti, è stato il musicista più adatto a dare un soffio di vita ad un'ocarina risalente al periodo Neolitico, rinvenuta in un sito vicino alla città di Veles, Macedonia, dall'archeologo Trajanka Jovcevska e dalla sua equipe. Dragan Dautovski, è l'unico flautista neolitico. È stato il primo musicista a studiare uno strumento di 6000 anni, sferico, di ceramica. "Ha un suono leggero e musicale" afferma Dautowsky, che suona strumenti musicali della tradizione macedone "il suo sound è quello di 6000 anni fa". Lo strumento è stato ritrovato in uno scrigno che nascondeva oggetti rituali: i suonatori del Neolitico, dunque, lo usavano per officiare cerimonie religiose. "Suonare questo flauto richiede profonda concentrazione" continua Dautovsky "è necessario essere preparati spiritualmente per poterlo suonare".

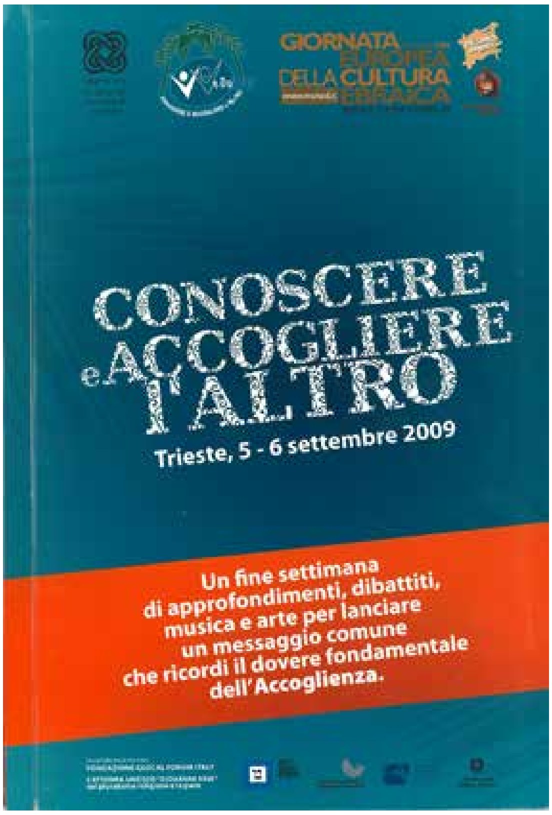

„Како човек и уметник нетат потреба да го бранат тојот национален и уметнички идентитет. Напротив итат потреба и обврска да го живеат и низ една континуирана и квалитетна работа добронатерно да укажуват на тоето постоење. Го итат тоа право прво како човек, а потоа како Македонец"

Кога Управата за јавни приходи пред две години се впушти во лов по познати фаци, во случајот „Естрадата затајува данок" беше инволвирано и Вашето име. Како еден музички амбасадор се најде во друштво на криминалци?

- Да бидам искрен, еден период навистина уживав во третманот од печатените медиуми. Единствено тоа задоволство го наруши сопругата Мони со прашањето: „Злато мое, кај ти се сите тие силни пари, а?". Морав лично да отидам во Управата и да побарам одговор навистина кај се. Се покажа дека треба да доплатам околу 400 денари некаква разлика и дека тоа било грешка. Секако од еден добронамерник бев советуван да не „кревам прав" оти доволно се крена, нели.

ѝ имам дадено навистина многу, најголемиот дел од мојот живот, а тоа ме прави многу позадоволен и посреќен од многумина други што ги познавам, а кои уживале такви „благодати". Затоа можам да говорам со чиста совест и со бистар ум.

Пред неколку месеци турска телевизиска куќа снимаше документарец за вековната македонска музичка традиција. Каков беше Вашиот ангажман во овој проект?

- Луѓето од турската телевизија контактираа со мене пред повеќе од половина година, но при нивниот престој во Македонија немавме контакт, така што ништо не знам за резултатите од нивниот ангажман кај нас. Ниту, пак, ме интересира.

Неколку музички критичари и етномузиколози останаа шокирани од обработките на традиционалните теми што беа дел од минатогодишниот владин проект „Македонија засекогаш". Како Вие гледате на трендот сè повеќе музичари со релативно краток естраден багаж да ни сервираат „прекроен" изворен мелос?

- Не можам да коментирам нешто за што мислам дека го тангира единствено личниот интерес и кој не остава ништо вредно во сериозните настојувања да се одржи високото ниво на националниот културен идентитет од минатото. И, патем, затоа поминува така како што помина, смешно!

Во што ужива маестро Даутовски кога не им се навраќа на корените?

- Во љубовта и во вниманието што ми го укажуваат моите најблиски, сопругата Мони, синот Ратко и ќерката Драгана, во сознанието дека не е сè изгубено за човештвото затоа што сретнувам сè повеќе луѓе со високи човечки вредности, како што се раководните тимови на „Ремедика", на „Порше Македонија", „Неоком" и на Фондацијата „Рамковски". Уживам во мојата преголема љубов кон Бога!

Голема е возбудата на музичарот Драган Даутовски од Скопје. Неговата универзитетска ученост не беше доволна лесно да ги совлада само трите основни тонови од музичката скала. Кога засвира во глинената окарина, стара шест илјади години, првото што го препозна беше гласот на некоја птица, можеби онаа „рајската", што го повика в шума на разговор за тајните на Боговите, кои му вдахнувале живот на древниот и на денешниот цивилизиран човек. Постоеше ли тогаш уметникот Драган Даутовски, или тогај беше некој реинкарниран Орфеј, стар имитатор на вселенскиот звук што го повикува Сонцето да слезе на Земја и да мирне во шумата преполна со птици.

Инструментот е мал, има форма на празно глинено јајце со три дупчиња. Во едното се дува, од двете излегува глас од кого може и да се полуди, ако не знаеш да го сопреш. Замислуваме каков бил тој безимен генијален мајстор од средното неолитско време, кој сигурно и не слутел при обработката на инструментот дека окарината и после шест милениуми ќе ја препознаваме како „македонска флејта", за дури и денеска да ѝ се воодушевуваме. Се верува дека окарината е пронајдок кој сведочи дека во древноста на нашата земја имало многу пејачи, или, сè едно, повикувачи на птици за заеднички хорски концерти за „плодност на семето македонско, или на некој друг стар народ од нашите простори".

Вака може да се објасни надградбата на чувството на пишувачот на овој текст од промоцијата во Културниот центар "Мала Станица" во Скопје, со најава дека големиот концерт ќе биде одржан во „Универзалната сала".

Во средината на април тоа и се случи. Салата беше претесна да ги прими љубопитните, за да ги слушнат и доживеат гласовите од новиот археолошки пронајдок со моќ за небесен свиреж. Многумина од оние што можеа да влезат како публика, својот нем восхит го изразуваа мошне емотивно. Поетот Ефтим Клетников напиша песна, познатиот археолог Паско Кузман пронајдокот го оцени како непроценливо богатство од древноста на Македонија, чии земјини слоеви сè уште докрај не се испитани, што од сиромаштија, што од неразбирање на власта да одвои повеќе пари од државната каса за неодложните ископувања низ Македонија, преполна со тајни од старите култури на народите и од нашите потомци кои ни оставија непроценливи белези.

А Драган Даутовски, надарен од музите, оваа пролет успеа да ни презентира звук на неименуван неолитски свирач и да ни го доближи далечното време на креативниот и музикалниот македонски човек.

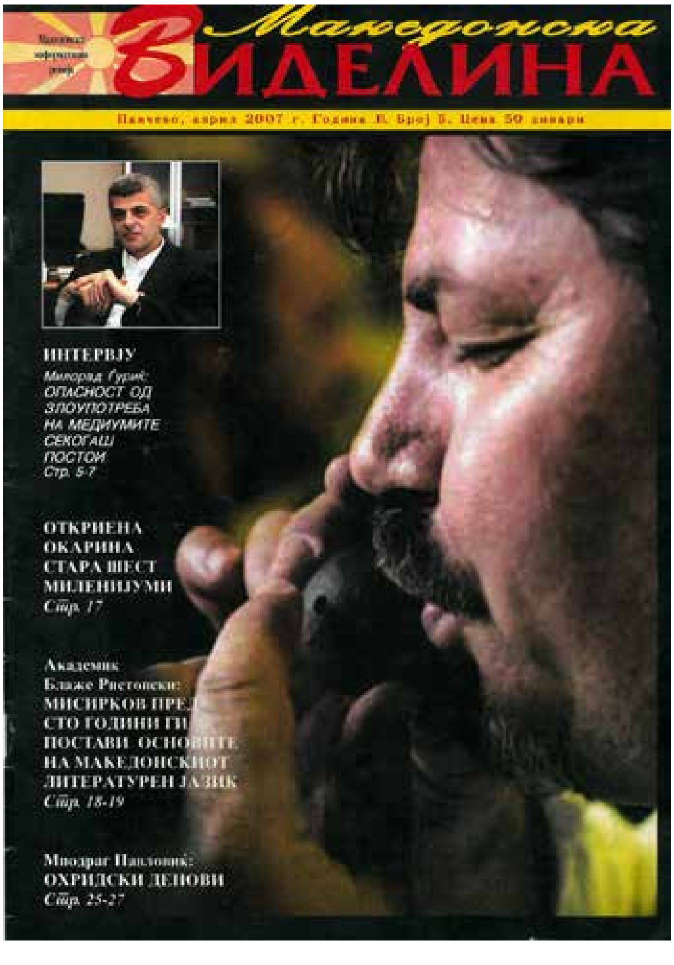

12.00-12.15AM- Intervenciones del auditorio.
2.00 PM Pedro Morais (violín) y Mª Victoria del Collado (piano)

VIERNES 16

9.00-9.15 AM- Apertura de la sesión y presentación de los ponentes.

9.15-10.00AM- CONFERENCIA
Los instrumentos tradicionales macedonios
Dragan Dautovsky (Macedonia).

10.00-10.15AM- Intervenciones del auditorio.

10.15-10-10.30- Receso

10.30-11.00AM- CONFERENCIA
El tar y el Citar
Bahman Panahi (Irán)

11.00-11.10AM- Intervenciones del auditorio.

11.10-12.00AM- CONFERENCIA
El tres en la contemporaneidad
Musicóloga Ana Casanova (Cuba)

12.00-12.10AM- Intervenciones del auditorio.

12.10-12.30AM- Clausura del Evento

2:00 pm – CLASE MAGISTRAL Y CONCIERTO
Intérpretes: Ino Markanov (Violín)
María Victoria del Collado (piano)

****

FESTIVAL INTERNACIONAL PLECTRO HABANA 2007

PROGRAMA

DEL 14 AL 16 DE FEBRERO
INSTITUTO SUPERIOR DE ARTE
(SUBSEDE)

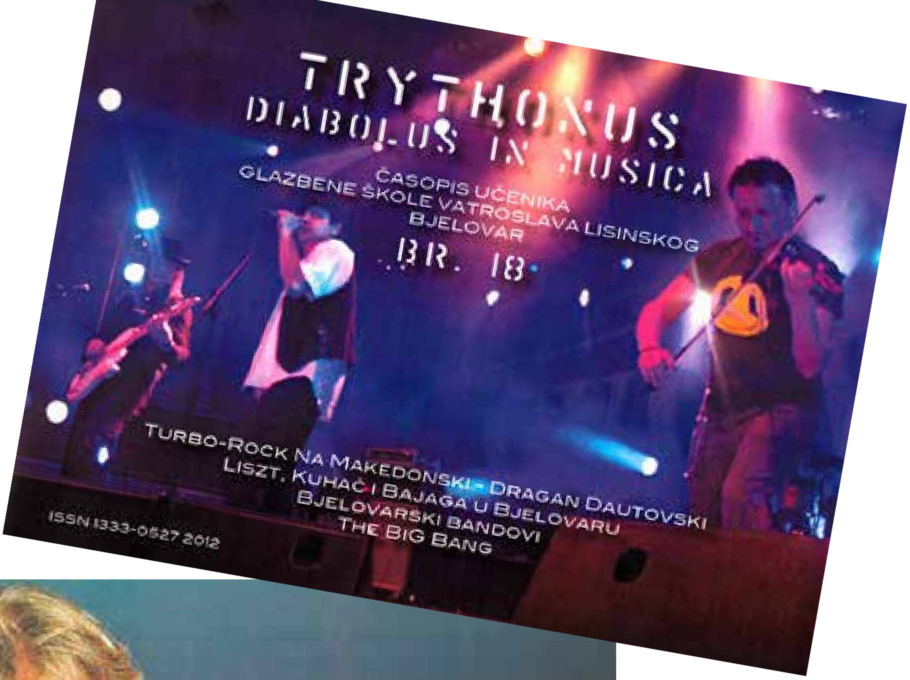

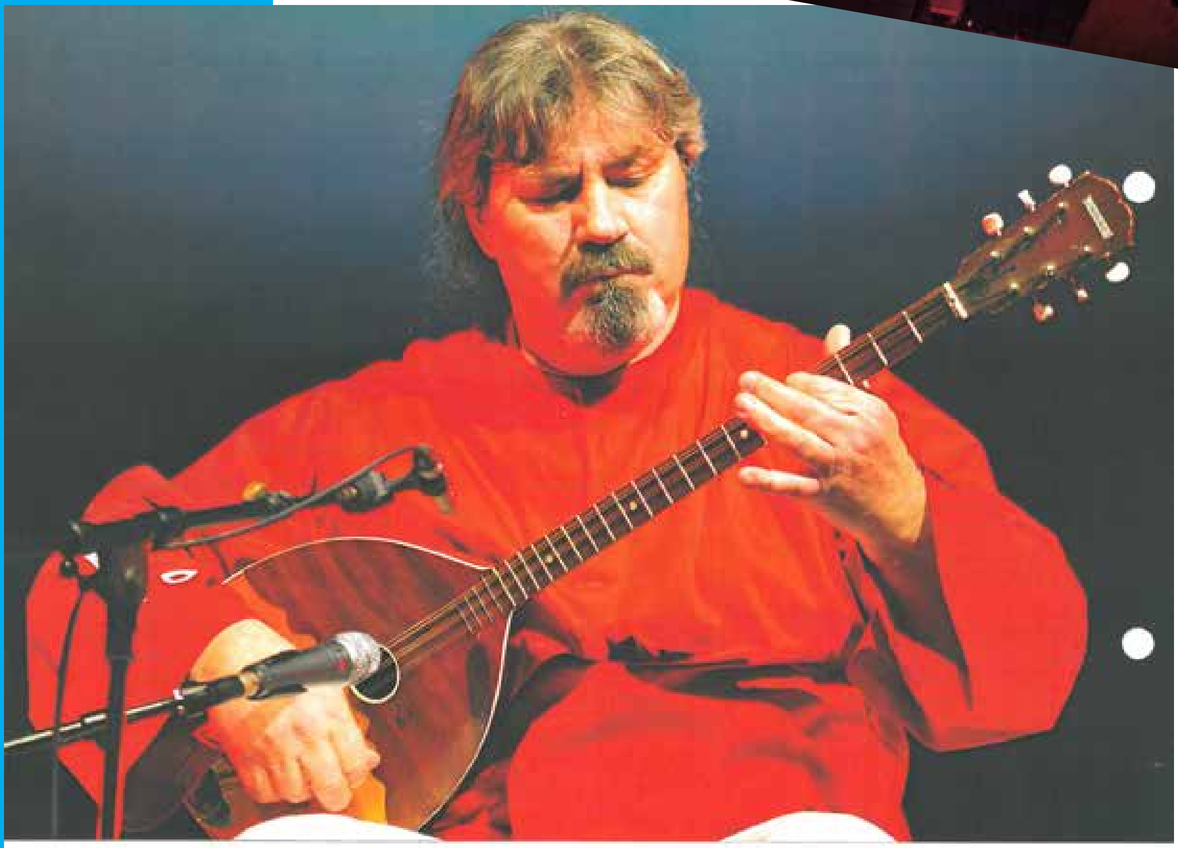

Uz žičane instrumente svirate i kaval, vrstu makedonske flaute.
Kaval odgovara mom temperamentu i mojoj duhovnosti. Taj instrument je vrlo jednostavan, ali istovremeno i strahovito kompliciran. Počeo sam da ga izučavam s velikim strahom i od samog početka mi je stvorio veliki kompleks. Sve do momenta dok se nisam sreo sa okarinom, koja je došla u moje ruke 2005., kaval je bio instrument mog života. Ta dva instrumenta me „vuku" na različite strane; koncentracija, interpretacija i zanos kod muziciranja na kavalu, kao pastirskom instrumentu, vode me u vertikalu, a praistorijski instrument okarina, u horizontalu.

Svirate li na pravoj neolitskoj okarini ili je to replika staroga instrumenta?
Nije, baš je original. Taj artefakt, koji je značajan ne samo za makedonsku i balkansku kulturu nego za svetsku kulturu uopće, nakon 6000 godina došao je u 21. vek i to baš u moje ruke! Ja sam na neki način blagoslovljen jer sviram na takvu starinu, pogotovo što je savršeno očuvana i savršeno funkcionalna. Veličine je malo krupnijeg oraha, loptaste forme i na njoj su tri perforacije. Što se tiče muzike, ta okarina ima strašnu iscelitejsku moć. Promovirao sam je na koncertu u Skopju jer mi je upravo bila i dodeljena zadaća elaborirati da je to instrument. Nakon dva sata svirke to sam i potvrdio. Gospoda iz vlade i ministarstva rekli su mi da će izraditi repliku koju ću svirati, a da ova ide u muzej. Odgovorio sam da ću svirati samo na originalu jer ja imam obaveze prema tom instrumentu. Praktično sam ja možda jedini u svetu koji svira na tako starom i originalnom instrumentu. To nije instrument koji može da parira flauti, ali sam prestao opravdavati njegovu vrednost jer je to suvišno. Izađem na scenu i sviram, a auditorijum neka priča da li on ima magičnu moć. Okarina je moj lični ključ mog života i ona predstavlja moje obaveze na ovom svetu.

Kako je okarina došla do vas?
Prije nego što sam doznao za nju, usnio sam jedan interesantan san; bio sam sa mojim Kvartetom u Rusiji, u Sankt Peterburgu, i nakon jednog koncerta sanjao sam da iz nebesa pada mali letak, komadić hartije. Uhvatio sam ga u letu, na njemu je pisalo na makedonskom (ćirilično pismo): *Ke dobieš poraka* (dobit ćeš poruku), *od drug svet ke čues glas* (iz drugog sveta ćeš čuti glas)... Ja se uplašio; bližio mi se pedeseti rođendan, „uhvatio" sam neku prehladu i alergiju i počeli su da me „ubijaju" tim vakcinama, a kao artist UNESCO-a trebao sam ići u Afriku... Pomislio sam da su počele dolaziti glasine iz drugog sveta. Inače, u horoskopu sam škorpija, a što je još važnije, *sedmač*. Rođen sam sa sedam meseci i dva meseca su me čuvali u šporetu, u rerni, u improviziranoj inkubaciji. Volim te sve priče i to me vezuje s muzikom...
Dva meseca nakon toga pozvali su me iz muzeja grada Velesa. Kad je pronađen taj artefakt na terenu je bila arheolog Trajanka Jofčevska. Nisu znali o čemu se radi. Artefakt je nađen na nekim iskopinama 1989. i nakon toga je odložen u arhiv. Kad se osušila zemlja u unutrašnjosti instrumenta, pojavile su se tri perforacije, tri rupice. Sumnjali su da se radi o instrumentu pa su ga doneli kod mene na ekspertizu.

Kako je ugođena okarina?
Perforacije su u razmeštaju trougla sa savršeno preciznim dimenzijama i sa štimom durskog kvintakorda Es – G – B. To nije slučajno jer Es-dur važi kao božanstveni tonalitet. To je jedini takav slučaj u svetu. Okarina nije bila instrument potreban za neki ritual, to nije instrument koji oponaša ptice ili neke životinje, nego je onaj koji svira imao zadatak da duhovno deluje na okolinu. Kad sam snimao u studiju jedan zapis što su tražili od mene zamalo da se ugušim, zaboravio da uzmem vazduh...

Voditelj ste Odsjeka za narodne instrumente na Fakultetu u Skopju. Kako ste uspjeli učenje narodnih glazbala uključiti u obrazovni sustav u Makedoniji, što u Hrvatskoj nije slučaj?
Na tom području sam bio pionir. Bilo je strahovitih problema da takva „seljačka muzika" uđe u obrazovni sistem, ali je konačno 1992. godine u Srednjoj muzičkoj školi u Skopju otvoren odsek za narodne instrumente. Tako su otvorena „vrata" tradicijskoj muzici, počela je kulturna revolucija, a dve godine posle osnovali smo Odsek i na Fakultetu. U to doba sam trebao da odem za Kanadu pa sam se bavio i ucenom; rekao sam da

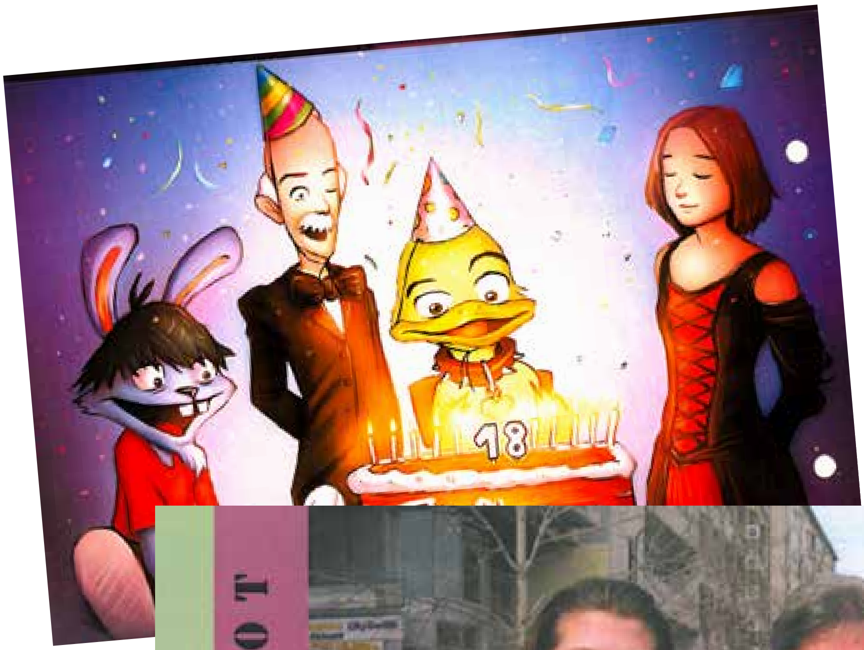

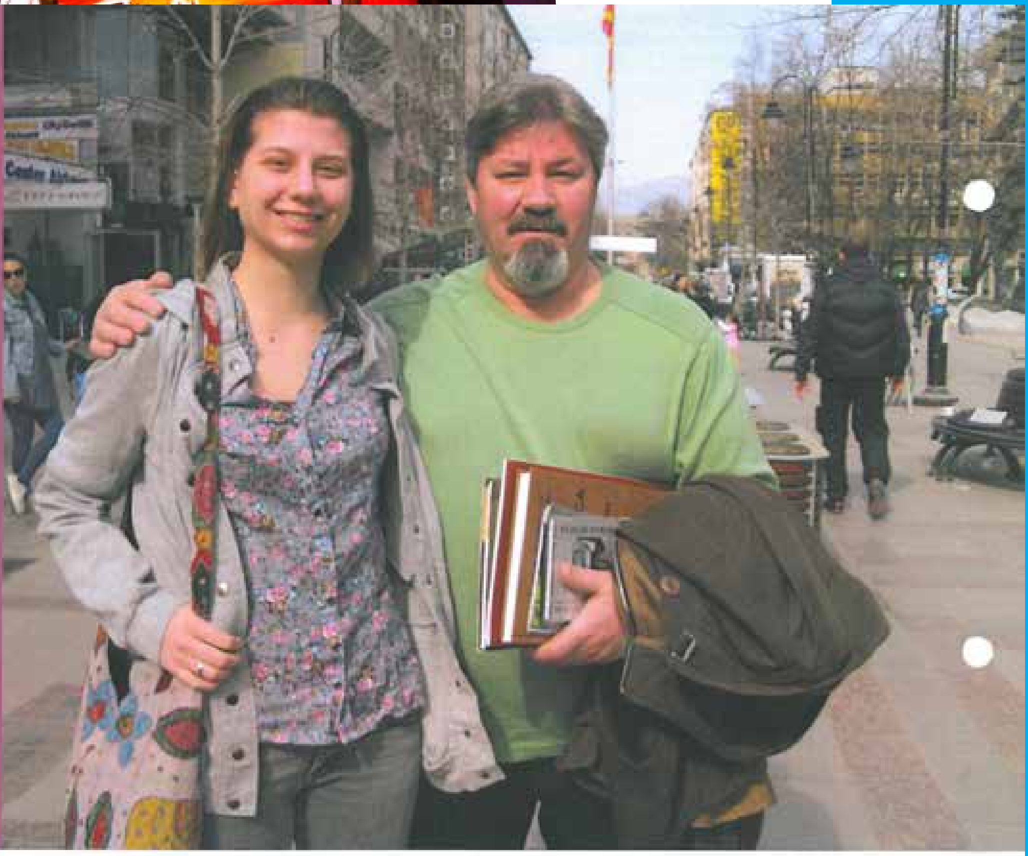

Predstavljamo vam...

NASPROTI VETROT

Razgovarale: Alida Sokolović i Željka Štelcer

Dragan Dautovski, magistar etnomuzikologije i vanredni profesor na Fakultetu za mużičku umetnost u Skopju, uspio je ostvariti nešto o čemu u Hrvatskoj još uvijek možemo samo sanjati: osnovao je zaseban studij makedonskih tradicijskih glazbala, kao što su tambure, kaval i gajde.
Osim toga, Dautovski je kao multiinstrumentalist i skladatelj snimio više ploča te je promovirao makedonsku glazbu širom svijeta (u Francuskoj, Velikoj Britaniji, Rusiji, Japanu, Nigeriji, Australiji i dr.). Osnivač je sastava Mile Kolarovski (1992), DD Synthesis (1995) i Dragan Dautovski Quartet (2000).

Dvočlanoj bjelovarskoj ekspediciji, koju su činile tamburašica i etnomuzikologinja, susret s gospodinom Dautovskim bio je ne samo velika želja i izazov već (vjerojatno) i sudbina. Nakon jedne obične e-mail poruke umjetnik se odazvao pozivu. Susreli smo se nedjeljnog prijepodneva u središtu novoga dijela Skopja. Priča je potrajala gotovo dva sata, a da nam ni u jednom trenutku nije ponestalo tema za razgovor.

Gospodine Dautovski, recite nam nešto o vašim glazbenim počecima.
Na Balkanu kažu: „Ne igrajte, ne pjevajte i ne svirajte u Makedoniji!" To se baš odnosi na moje roditelje; otac mi je stolar, majka domaćica, a izuzetno su talentovani za igru i pjevanje, otac mi svira puno instrumenata. Osnovnu školu sam završio u Berovu (istočna Makedonija), upisao sam Srednju muzičku školu u Štipu. Svirao sam trombon, čak imam nagradu sa Saveznog takmičenja nekadašnje Jugoslavije. U Skopju sam upisao Fakultet, muzičku teoriju. Kao i sva revolucionarna mladež zanimao sam se tada za modernu glazbu, za jazz...

... i za tradicijsku glazbu?
Na trećoj godini fakulteta su me prijatelji, koji su bili članovi jednog KUD-a, nagovorili da počnem da sviram tamburu. Trebao im je tamburaš, a ja sam svirao gitaru. Tada je počeo veliki zaokret u mom profesionalnom životu. Za godinu dana sam počeo već da izučavam ostale tradicijske instrumente. Što sam dublje ulazio u tu problematiku, što sam se više bavio muzičkom arheologijom, sve više sam bio siguran da će to biti moj način života, moja filozofija života. Još i danas, nakon 25-30 godina bavljenja izvornom muzikom, istražujem sa istim žarom.

Dakle, sami ste istraživali na terenu?
Da. Nakon diplomiranja radio sam jedno pet godina kao nastavnik muzike u osnovnoj školi. To mi je bilo strahovito dosadno i znao sam da sigurno neću do kraja svog života držati dnevnik u rukama. Zato sam počeo da tražim neke nove forme, istraživao sam tradiciju, putovao po selima i susretao se sa ljudima. Od svih tih materijala sa terena polako sam formirao svoju privatnu fonoteku i bibliografiju, moja kolekcija izuzetno je bogata instrumentima, kasetama, knjigama, svim što karakteriše tradicionalnu glazbu Makedonije.

Bavite li se izradom glazbala?
Jednom sam pokušao da izradim tamburu. Kad čovek posmatra sa strane, učini se da je lako! Počeo sam kopati jedno drvo, ali bilo je strahovito teško i nakon mesec dana sam rekao: „Ja to ne mogu, ja sam stvoren da sviram!"

Svirate mnogo instrumenata?
Sviram više od 20 instrumenata. Moja glavna specifika su žičani instrumenti: buzuki, prim, brač... U osnovnoj školi sam svirao mandolinu tako da verovatno tu leži neka osnova mog interesovanja za takve instrumente. Imam svoje štimove i puno istražujem, a posebno respektujem tradicionalno nasleđe; i štimove i zvuke i forme, naročito što se tiče makedonske tambure.

Po čemu se makedonska tambura razlikuje od hrvatske?
Po jeziku na kojem govori. Instrument je alat preko kojeg se priča, on ima funkciju da ozvuči tradicijski kod. Tradicija diktira kako će izgledati taj alat s kojim će se muzički nadareni pojedinac baviti i obraćati zajednici. Naša tambura ima drugačije zvučne i ergološke specifikacije. Svedočanstva koja govore za njenu aktuelnost na tlu Makedonije datiraju iz 4. veka. Starija forma je slična instrumentu kojeg Turci zovu karaduzen, iz porodice instrumenata sa dugačkim vratom.

Ако народот ја одбрал бојата која ќе ја вткае во колоритот на својата национална орнаментика како симбол на својот непокор, ако наредниот гениј ќе ги отпее мелодиите преку кои ќе ја искаже силината и музикалноста на својот говор, на својот јазик како духовна моќ, тој народ гениј го одбира и инструментариумот преку кој ќе го искаже својот музички и и креативенн талент, својата национална благост и питомост. Неговиот инструмент е симбол на постојаната потреба од духовна слобода, пренесувајќи ја истата жед од колено на колено, низ вековите што изминале и што допрва треба да изминат.

ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ е оформен во јули, 2000 година во Скопје, како резултат на нивниот обид да се втурнат во богатата ризница на македонскиот музички фолклор, користејќи ја традицијата како "влезница", за да ги допрат оние времиња кога единствено таа ја одржувала папочната врска на човек со човек, времиња, кога вербата во себе и во се она што го опкружувало човекот, била единствената негова движечка сила во битката за неговиот опстој.

Нивната музика претставува синтеза на традиционалното со модерното, базирана врз автентичниот амбиент што го прават традиционалните инструменти кавал, тамбура, гајда, тапан. Драган Даутовски квартет е еден од најистакнатите претставници на современата македонска музика. Групата настапувала на многу фестивалски сцени ширум Европа, Австралија и Јапонија.

проф. м-р *Драган Даутовски*

Членови на групата се:

ДРАГАН ДАУТОВСКИ, проф., м-р (кавал, гајда, тамбура)

АЛЕКСАНДРА ПОПОВСКА, проф. м-р (вокал, клавијатури)

БАЈСА АРИФОВСКА, проф. (кавал, тамбура)

РАТКО ДАУТОВСКИ, акад. муз. (ударалки, тапан, тарабука)

neću otići ako otvorimo Odsek za narodne instrumente na Fakultetu.
Sad sam miran. Pomogao sam da se domognemo tradicije, to ostavljam svojim studentima i prijateljima, a ja idem svojim putem, dublje od korena i više se bavim muzičkom antropologijom i arheologijom. Puno ljudi i puno generacija sam uputio da vode brigu o tradiciji, a ja imam novi zadatak.

Koji se narodni instrumenti mogu učiti na vašem Fakultetu?
Zasad izučavamo gajde, kaval, tambure i tapan. Moja ideja bila je da se prvo pozabavimo seoskom tradicijom, najstarijim slojem kulture u kojem leži identitet naroda. Mozda neki negiraju Makedonsku istoriju, ali Makedonci su uvijek bili poznati po svojim pjesmama, igrama i instrumentima. Trebalo je obraniti identitet i dokazati njegovu autentičnost, u čemu smo uspeli, najviše preko muzičkog folklora.

Na vašem Fakultetu postoji i zaseban Odsjek za etnomuzikologiju?
Da. Imao sam veliku bitku sa bivšim profesorom koji je etnomuzikolog, teoretičar, za kojeg vrijedi ona definicija: prvo nauka, posle praksa. Znači, moraš naučiti definicije da bi radio. Klasične budalaštine! Posvađali smo se jer sam kao njegov student naučio puno stvari od narodnih umetnika. Možete vi istraživati na tom polju, ali baratajte instrumentom, radite nešto! Informator vam može pričati razne priče o nekom instrumentu, pjesmi... Ako se time i sami ne bavite, ako nemate osobnog iskustva, onda tako zapisana informacija nije valjana. Nadam se da se slažete sa mnom.
Tako da smo otvorili zaseban etnoorganološki odsek. Volim se baviti muzičkom organologijom, antropologijom, arheologijom, psihologijom, svime što se tiče glazbe, a sama etnomuzikološka nauka (kao nastavni program) me ne zanima, možda samo u funkciji nekakvih iskustava na internacionalnom planu.

Kako se "seljačka glazba" u makedonskim glazbenim krugovima tretira u odnosu na klasičnu?
Ja nastupam više vani nego ovde. Kad na svetskom nivou treba prezentirati vlastitu kulturu onda šalju mene, moju grupu ili nešto slično, a svakodnevno psihologija šireg (muzičkog) kolektiva redovito se pita: „Šta će nama ovo?" (a da pri tom nitko ništa ne radi!). To je tipično za ljude koji imaju vrlo malo znanja o nekoj problematici.
Zadnjih godina se puno obraćam javnosti jer se kod nas sad negira naš identitet. To su budalaštine! Imamo pisanih dokumenata koji govore da se tambura svirala u Makedoniji u 4. veku, a neki uporno tvrde da su je doneli Turci! Pisci su ostavili tragove da u Strumici ljudi sviraju nekakve dugačke instrumente, pa žičane... I što je najbitnije, slušajte pjesme! Ne može nešto tako specifično biti nečiji nusproizvod. Folklor i muzička tradicija su kulturološka genetika.
O klasičnim pravcima u muzici možemo pričati od 16. veka nadalje. A pre toga, nitko se nije bavio kvalitetnom muzikom? Za mene je klasična muzika nužno zlo civilizacije, svedoci smo da na globalnom nivou civilizacija guši svu tradiciju sveta. Europu i „civilizovani" svet ne zanima tradicija. Nažalost, tako je i uvijek bilo u istoriji, osim možda u epohi neolita, koju mnogi nazivaju prolet celokupnog čovečanstva. Zato što nije bilo ratova!

Koji su autohtoni makedonski instrumenti?
Ja zastupam tezu da je jedini autohtoni makedonski instrument okarina, iako ona pripada čovečanstvu. Ne znam odakle je došla, možda ju je netko bacio sa neba, ali ona ima svoju povijest koja se vuče 6000 godina.
A kad pričamo o tamburama, kavalima, bilo kojim drugim instrumentima, oni su tradicijski onoliko koliko ih zajednica upotrebljava u svom načinu života. I gotovo. Kolektiv nešto prihvaća ili to odbacuje. Izleda da nema ništa autohtono na ovom svetu, što se tiče nacionalnog. Sve pripada čovečanstvu.

Postoji li budućnost za nacionalnu glazbu Makedonije ili Hrvatske?
Kako da ne! Veliki je otpor akademskih krugova i kod vas i kod nas, ali bitno je raditi ono što volimo. Nijedan od naših violinista ili komornih sastava ovdje ne nastupa, kamoli vani. Jedan moj prijatelj, profesor komorne muzike, kaže: „Mi u Njemačkoj sviramo Beethovenove kvartete i nama se smiju." Vi se komotno možete smijati mom pričanju na

vašem jeziku, koliko god dobro pričao, ali to nije moje govorno područje. Ne možete vi Nijemcima svirati Beethovena tako dobro kao što svirate vašu nacionalnu muziku, ili kompozicije domaćih kompozitora. Zato, to im pokažite, to im odsvirajte!
Svaki novi muzički pravac mora sići do izvorišta, tradicije, što je slučaj sa jazz muzikom, sa bluesom... I klasika počiva na tradiciji. Stvaralaštvo Bacha i Beethovena nije ništa drugo do centralnoeuropska tradicija, nadograđena i civilizacijski oformljena radi potrebe ljudi. Vrlo je bitno da mi muzičari shvatimo kako moramo što više poznavati i oživljavati tradiciju.

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

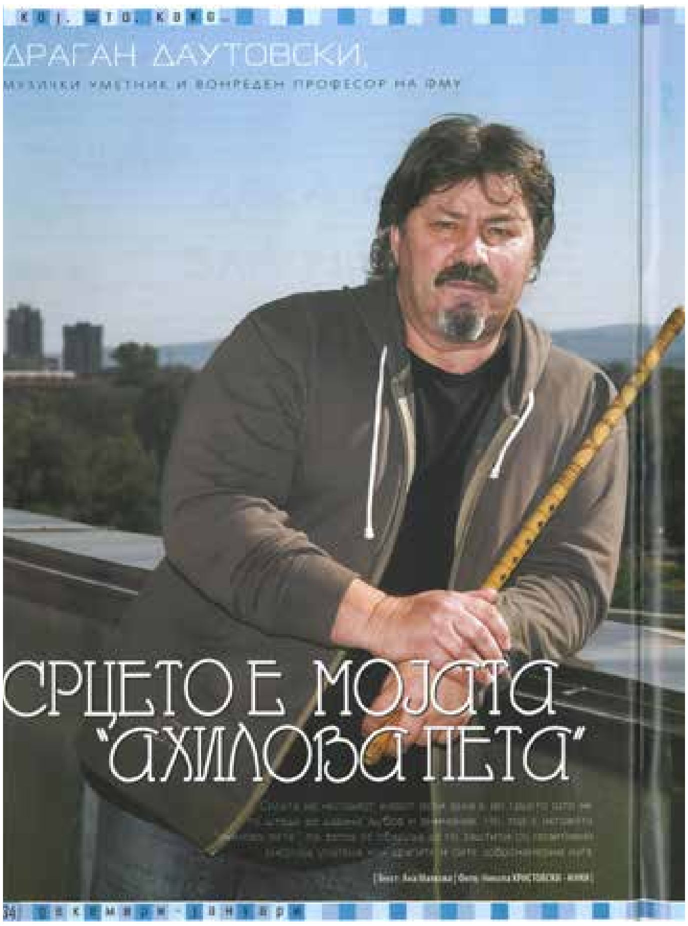

Колку и како се грижите за сопственото здравје?

Ако средината во која работам и творам честопати знае да ме посочи како пример за добар човек, предаден на својата уметност, како педагог кој е загрижен и многу вложува во идните генерации кога станува збор за музичкото и културното наследство на својот народ, секако од физички аспект никако не можам да бидам пример за човек кој води грижа за сопственото здравје.

Водење здрав живот е резултат на култура на живеење со која за жал и во таа смисла не можам многу да се пофалам.

Која е ваша "ахилова пета" кога станува збор за вашето тело и организам?

Силата на мојот физичко-филозофски и уметнички живот е срцето! Не го штедам во давање љубов и внимание, но честопати не умеев ни да го заштитам од валканите работи изродени од комуникација со лоши и злонамерни луѓе. Токму затоа, гледано и од двата аспекта, срцето е мојата "ахилова пета", но за среќа научив навреме да ги препознавам, а со тоа и да одбегнувам поголемиот дел на негативни фактори што ги носи животот. Ми преостанува мојата "ахилова пета" да ја заштитам со позитивна енергија упатена кон моите драги и сите добронамерни луѓе, секако и со адекватен физички и медицински третман (митај контрола).

Кога последен пат сте биле на лекар?

Како и многу луѓе што ќе речат од последната настинка! Сепак, пред неколку години се кренав и направив една проверка. Но, разговорот со вас ме заколна во плановите (веднаш по празникот) за еден детален здравствен преглед!

Како се храните и дали некогаш сте држеле диета?

Секако дека се хранам добро. Со децата се договараме на мојата сопруга Мони оваа зима со декрет да и се забрани влегувањето во кујна (редно беше)! Секако, секој втор ден се обидувам да се ставам на диета, ама безуспешно. И нормално, јас сум тој со слаб карактер!

Дали пушите, конзумирате алкохол?

Со цигарите расчистив пред 25 години, а алкохол конзумирам понекогаш 1-2 чашки колку за здравје, што ќе рече народот.

Од спортовите ја сакате кошарката. Дали наоѓате време за "партија баскет"?

Од мојата љубов кон баскетот остана само повремената игра на "слободни фрлања" во која сè уште сум поприлично прецизен!

Како се браните од стресот и на кој начин се релаксирате?

Мојот одбранбен систем од стресот цврсто е изграден врз темелите на професионалната и животна посветеност кон вредностите на нашето културно наследство, заснован и врз арсеналот од "оружје" како што се кавалот, гајдата, тамбурата и во најново време 6000 години старата топчеста флејта!

Вашата музика многумина ја доживуваат како медитативна. Како ја создавате, што ве инспирира...?

Талентот за музика велат дека е дар од Бога! Според тоа, не можете да создавате нешто што веќе е создадено! Вие само сте одбран да бидете проводник, односно медиум. Научив во животот да ги слушам звуците во природата, да ги паметам мелодиите што често ќе ми го озвучат сонот, да ги следам и почитувам знаците што животот редовно ни ги носи (или некој ни ги праќа).

Мојата инспирација, всушност цврсто лежи врз свесноста за сето она што погоре го спомнав и наоѓа сила во неизмерната љубов кон Бога, кон моето семејство, кон мојот народ, кон сите добри луѓе!

И на крај, само настојувам сета таа моја љубов преточена низ музика искрено да ја споделам со сите оние што, исто така љубат и имаат потреба од љубов и во тој случај настапува колективна нирвана.

Дали сте човек кој ужива во природа и кои места во Македонија ги доживувате пријатно?

Ние сме дел од природата и секако дека сите планински масиви во нашата прекрасна земја, далеку од градскиот метеж, ги доживувам инспиративно. Мојата најчеста дестинација, кога имам слободно време се Малешевските планини, поточно Абланица (5 км од Берово) каде пред

10-на години си направив планинска куќа! Убеден сум дека мојот животен и уметнички пат ќе заврши токму таму.

Како ја заокружувате 2007 година на музички план?

На музички план 2007 ја заокружувам така што со Александра, Ратко и Бајса завршувам неколку значајни проекти. Во минатиот месец, на покана од УНЕСКО отпатував за Париз, Њујорк и Бостон каде со неколку артисти од разни страни на светот имавме концертни настапи.

Ако сум пример за човек предаден на својата уметност и како педагог кој вложува во идните генерации, од физички аспект никако не можам да бидам пример за човек кој води грижа за сопственото здравје

Ефтим Клетников (Р. Македония)

ОКАРИНАТА НА ЧОВЕКА

На Драган Даутовски

Ето, свири окарината на човека,
след толкова хилядолетия прекарана зима
тя слави първата пролет,
в която кръвта и музиката примесени
текат през глината оживяла.
Живото ребро на Адам е тя,
що свири със първия вятър
от първата зора на сътворението.

Ето, свири окарината на човека.
О, щастлив неолит във заслона
на чашката на храбрия цвят,
който е победил студа и страха,
отворен във самото сърце на съдбата.
И всичко е изцелено, нищо не е болно.
След толкова хилядолетия зима човекът
крачи през раната като през нива плодородна
със ипостасния звук на окарината.

На този звук е дадено
да слави първите неща:
първото жито и първата паница пълна със него,
първият кошер напълнен със мед
от пчелите-свещенички,
първият огън който изпече съдовете,
овални и радостни като битието,
което е казало сбогом на тъгата и пее,
първата мандра и първото стадо,
което напълни първото ведро със мляко,
първото дърво което разцъфтя
и запя над бездната на съществуването,
първото лозе и първата чаша вино
приготвена от Създателя
за първите младоженци на новия свят.

Ето, свири окарината на човека
и след шест хилядолетия от нейното създаване,

21.11.2011
СОЛИСТИЧКИ КОНЦЕРТ СО ПОВОД
ДРАГАН ДАУТОВСКИ
ВО ХАРМОНИЈА
DDQ Production
ДРАМСКИ ТЕАТАР - СКОПЈЕ
ПОНЕДЕЛНИК / 21 НОЕМВРИ 2011 / 20.30 ЧАСОТ
NESCAFÉ
ДДΘ
Дневник
Весник
ВЕСТ

kolonie wedding
27.01.2006
dragan dautovski quartett | glaskasten

ИНТЕРВЈУ: ТАМАШ ЕРДИ, ПИЈАНИСТ ОД УНГАРИЈА

Маѓепсан од волшебниот звук на неолитската флејта

Марина ЛАЗАРЕВСКА
m.lazarevska@dnevnik.com.mk

Надарениот музичар во цутот на својата кариера пронашол уникатен начин на работа за да се избори со својот ограничувачки предизвик - слепилото

Тој е надарен музичар во цутот на својата кариера и пронашол уникатен начин на работа за да се избори со својот ограничувачки предизвик - слепилото. Талентот, огромната решителност и иновативните наставни методи се сплотени во 32-годишниот Тамаш Ерди, успешен класичен музичар кој настапил во најголемите концертни сали во 26 земји во светот. Одржал концерти во „Карнеги хол", Центарот „Линколн" и во седиштето на Обединетите нации во Њујорк, во Центарот „Барбикан" во Лондон, во летната резиденција на папата. Преку таканаречен структурен метод научил многу партитури за пијано, како и петнаесетина концертина за пијано без да се служи со видот или партитури. „Американ рекорд гајд" ќе ја спореди неговата изведба на Моцарт со изведбата на некои од светски најистакнатите пијанисти.

Ерди неодамна во Скопје одржа концерт со дела од Франц Лист и Фредерик Шопен, а парите собрани од билетите беа наменети за Сојузот на слепи на Република Македонија.

- Концертот помина во прекрасна атмосфера. Таа тишина што се создава кога публиката внимава на изведувачот и меѓу двете изведби, просто можев да ја допрам. Многу сум задоволен од пречекот на публиката. Не само од концертот, целиот мој престој во Македонија беше многу пријатен.

Грешки во Брајовите партитури

• Во што се разликува Вашиот метод на учење нови дела по партитури напишани со Брајово писмо од класичниот метод?

- Кај нотите напишани со Брајова азбука постојат извесни грешки. Кога го учев Моцарт мојата професорка свиреше еден дел и потоа ќе ме прашаше како јас би го продолжил делото. Јас предлагав повеќе варијанти за да почувствувам што би следувало понатаму и тогаш таа ме поправаше. Постепено ме наведуваше да проценам како делото би требало да продолжи. Но, кај Лист или Бела Барток нема простор за претпоставки. Кај делата на Лист или Золтан Кодали многу е важно да се запази динамиката. Во тој случај го користам тоа што можам да го опипам како ноти (со Брајова азбука) и со помош на објаснувањата на професорката, кои наликуваат на опишување театарска сцена. Врз основа на тој опис се обидувам да го почувствувам делото. Следниот чекор е да ги преслушам снимените инструкции на професорката што да прави десната, а што левата рака. Кога работиме заедно, таа знае да го отсвири делот што треба да го свири оркестарот за да се вклопам. Пред концерт неколку дена интензивно работиме, особено за одредени дела каде што нема прецизни партитури со Брајово писмо. Професорката има обичај да ми рече дека јас самиот сум нотите бидејќи тие ми се во главата. Но, мора постојано да се освежуваат и обновуваат.

Досега сум немал можност да ги опипам македонските традиционални инструменти. За мене тоа беше неверојатно искуство

• Постои ли одреден композитор или дело кое би сакале да прозвучи низ Вашите прсти, а кое досега не сте го изведувале?

- Неколкупати сум го свирел Шуберт, но постои едно негово дело кое многу би сакал да го изведам пред публика. „Карневалот" на Шуман веќе сум го свирел пред публика, но уште не е доволно навлезен во мене. Едно негово дело и уште едно од Бетовен кои никогаш не сум ги свирел публиката ќе може наскоро да ги чуе и тоа ќе биде еден предизвик за мене.

• Успешната кариера бара многу вежбање, многу патувања, што значи многу малку слободно време. Имате ли друга љубов, покрај пијаното?

- Секоја вечер преслушувам снимки од разни романи кои ги снима мојот татко. На тој начин ги прочитав најголемите светски и унгарски книжевни дела. Многу често посетувам и театарски претстави. Имам и доста пријатели со кои се допишувам преку интернет. Тоа е овозможено преку посебна програма со наслов „Џос" (JAWS), која го преточува текстот во звук. Но, имам малку време за тоа, иако со задоволство се допишувам. Обично велам дека не го менаџирам јас времето, туку времето ме менаџира мене поради многубројните часови по пијано. Вежбам најмалку петшест часа дневно. Како што рекол познатиот Лист: „Ако не вежбам макар еден ден, тогаш тоа самиот го забележувам, ако не вежбам два дена, забележува мојот професор, а ако не вежбам три дена, забележува целата публика".

Класиката вреди да се засака

• Често свирите за деца. Што сакате да ѝ пренесете на идната публика?

- Многу е важно децата уште од најмала возраст да почнат да се занимаваат со музика, а важно е возрасните да им помогнат да ја засакаат. Особено сериозната, класичната музика бидејќи е специфична и вреди да се засака. Првпат настапив пред деца во Кувајт. Толку многу им се допадна, што по настапот почнаа да ми посветуваат стихотворби. Во друга пригода, во САД ме однесоа во шест средни училишта. По концертот децата разговараа со мене и бев изненаден од тоа колку се добро информирани за унгарските композитори, како Барток, Лист, Кодали. Секоја година имам турнеи и низ училиштата во Унгарија. На децата им раскажувам за музиката и за големите музичари. Би бил презадоволен кога би можел континуирано на младите да им зборувам за класиката.

• Освен во класичната, дали сте се вљубиле во друг вид музика?

- Многу ми се допаѓа македонската народна музика. Сакам и хрватска музика и голем љубител сум на грчкото сиртаки. Голема чест за мене беше средбата со Драган Даутовски, кој ми презентира неколку македонски фолклорни инструменти. Досега сум немал можност да ги опипам македонските традиционални инструменти. За мене тоа беше неверојатно искуство. Даутовски ми ја презентира неолитската топчеста флејта. Таа звучеше волшебно. Оваа импресија што ја добив во Македонија ќе ја чувам долго време и ќе го паметам чудесниот звук кој произлезе од тој мал топчест инструмент.

• Кој е Вашиот сон?

- Засега желбата ми е да го зголемам бројот на земји во кои сум настапил, кои сум ги пропатувал за да ѝ овозможам задоволство на публиката.

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

Клучот на Даутовски е во стаклениот кавал

На најголемиот македонски национален празник, Илинден, мултиинструменталистот Драган Даутовски, пред преполниот антички театар во Охрид, го претстави својот последен музички проект „Клуч“. Музика што ги отвора срцата и допира до најзатскриените дамари на секој Македонец.

Во оваа пригода Даутовски, ги претстави и новите невообичаени стаклени инструменти како кавалот, дудукот и окарината, чии стаклени реплики, звучат многу заносно. Целиот настан беше збогатен со уште неколку танчари, чија кореографија одлично кореспондираше со музиката. Освен нив и квартетот на Даутовски, на крајот се појавија и славните „Мајовци“, чиј перформанс беше награден со најголем аплауз.

Весник
САБОТА-НЕДЕЛА 24-25 ДЕКЕМВРИ 2011

КУЛТУРА

Книгата „Тамбурата во Македонија“ на музичкиот уметник Драган Даутовски беше вчера промовирана

ТАМБУРА еден од најмагичните инструменти

Гордана Јосифова-Неделковска, Драган Даутовски и Ефтим Клетников

Тина Иванова

„Усното народно творештво во Македонија, создавано низ една мошне сложена структура од литературно естетски и музичко-лингвистички вредности, од научен и културолошки аспект претставува благородна материја за проучување и во рамките на лингвистиката и во рамките на фолклористиката. Творечката креација на народното творештво цврсто се темели врз основите на зборот. Уметничкото дело само по себе е рожба на, како што ќе укаже Блаже Конески, 'секојдневната стихија на јазикот,народниот јазик'. Тоа е дело на еден колективен уметнички производ. Сè она што следи понатаму, е негова надградба“.

Ова се зборовите на музичкиот уметник Драган Даутовски, автор на книгата „Тамбурата во Македонија“, која вчера во ресторанот „Стара куќа“ ја доживеа својата промоција. Пред голем број пријатели, уметници, почитувачи на пишаниот збор, но и на музиката, особено на традиционалната македонска, книгата ја промовираа поетот Ефтим Клетников и обоистката Гордана Јосифова-Неделковска, декан на Факултетот за музичка уметност, а промоцијата ја водеше Гордана Куновска.

„Ова е уште еден значаен настан на Драган Даутовски кој ќе ја одбележи годината што изминува. Даутовски е амбасадор на богатата македонска фолклорна традиција, уникатен уметник“, рече Јосифова-Неделковска. Таа истакна дека по повеќето трудови од областа на органологијата на автори како Александар Линин или Боривоје Џимровски, книгата на Даутовски е уште еден исклучителен труд за тамбурата во Македонија.

„Даутовски во својот труд ги применува искуствата на релевантни органолози, за на крај да создаде свој аналитички труд и да го потенцира значењето на тамбурата во традиционалната македонска музика. Преку оваа книга, тој се стреми кон подобро запознавање на тамбурата, но и за нејзин влез во симфониските оркестри“, рече Јосифова-Неделковска.

Поетот Ефтим Клетников, кој напиша и прекрасна песна за окарината стара 6000 години пронајдена на македонска почва, чиј звук токму маестро Даутовски и го [illegible] македонската јавност пред неколку години, рече дека книгата „Тамбурата во Македонија“ буди рој асоцијации и аналогии кои кај него во свеста се разврзуваат. „Тамбурата е еден од најмагичните инструменти кои му ги подарил Создателот на човекот. Таа поседува богатство од музички лиризам. Патот на свилата е добро познат, но патот на тамбурата сè уште не е доволно откриен. Драган Даутовски токму тоа го прави. Тој е волшебник на речиси сите народни инструменти кои постојат кај нас. Но, кон тамбурата има посебен афинитет. Таа може да ги изрази сите чувства ако е во рацете на мајстори каков што е Даутовски“, рече меѓудругото Клетников.

Книгата „Тамбурата во Македонија“, која како што кажа Драган Дау- [illegible] дишен труд, покрај теорискиот, аналитичкиот, истражувачкиот дел и мноштвото од фотографии, содржи и практичен сегмент со кој му се укажува на секој оној што ќе посака да ја изучува тамбурата на каков начин да и пријде. Книгата всушност, како што посочува еден од нејзините рецензенти, композиторот и проф. Тома Манчев, е труд со широка употреблива перспектива во мисијата во доменот на македонската музичка култура.

„Музиката е мојот начин на комуникација“ рече Даутовски, па вчерашната промоција ја заокружи со музика, со прекрасната изведба на тамбура на македонската „Калеш Анѓа“, заедно со тенорот Горан Начевски.

„Тамбурата во Македонија“ е во со поддршка [illegible] продукција“, а е култура.

Нова Македонија | Понеделник-вторник, 23-24 мај 2011

Забава

Настап на Даутовски во Обединетите нации

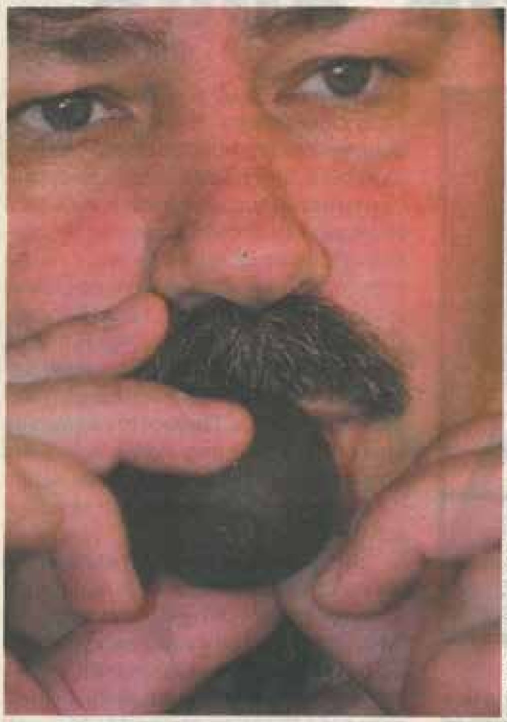

Професорот **Драган Даутовски**, музички амбасадор на македонската култура, вчера отпатува за Њујорк, каде што во вторник ќе настапи во Конгресната сала на Обединетите нации, како солист на концертот на еден од најстарите и најпознати академски ансамбли на традиционални инструменти во Русија, „Осипов" од Москва.

Концертот, на кој ќе настапат и артисти од земјите од славјанскиот свет, се одржува по повод Деновите на словенската култура, што годинава се одржуваат во седиштето на ОН. Оваа манифестација е во организација на концертната агенција „Содружество" од Москва и една од најголемите концертни агенции во светот - „Опус3Артистс" од Њујорк.

- Моето учество во програмата е по барање на организаторот, а моето патување е во организација на Министерството за култура на Република Македонија. Да се биде дел од програмата на ова големо и во светски рамки значајно културно збиднување е во функција на активното партиципирање на нашата земја, кога станува збор за манифестацијата Интернационални денови на словенската култура. За мене тоа е можност уште еднаш силно да прозвучи националниот идентитет на нашта земја, искажан низ најстариот јазик на човештвото - музиката - вели професорот Драган Даутовски.

КУЛТУРА среда 9.11.'05 ВРЕМЕ 21

НА ПОКАНА ОД УНЕСКО ВО ПАРИЗ

Даутовски ќе го свири Моцарт

Музичарот Драган Даутовски по покана од УНЕСКО на 16 ноември ќе свири на гала-концертот во седиштето на оваа организација во Париз.

Даутовски ќе настапи како солист со Светскиот оркестар на традиционални инструменти и со оркестарот на Париската филхармонија. Тој на тамбура ќе го изведе првиот став од петтата симфонија „Хафнер" од Моцарт.

- Идејата за ваква специфична изведба на Моцарт беше на организаторите од УНЕСКО, кои сакаа преку народниот инструмент на кој ќе свирам да се направи своевидна комуникација помеѓу светот на Моцарт и светската музика. Затоа на сцената ќе ми се придружат и двата оркестри - класичниот симфониски оркестар и оној на народни инструменти со кој ќе диригираат двајца диригенти - вели Даутовски.

Даутовски ќе настапи со Светскиот оркестар на традиционални инструменти и со Париската филхармонија

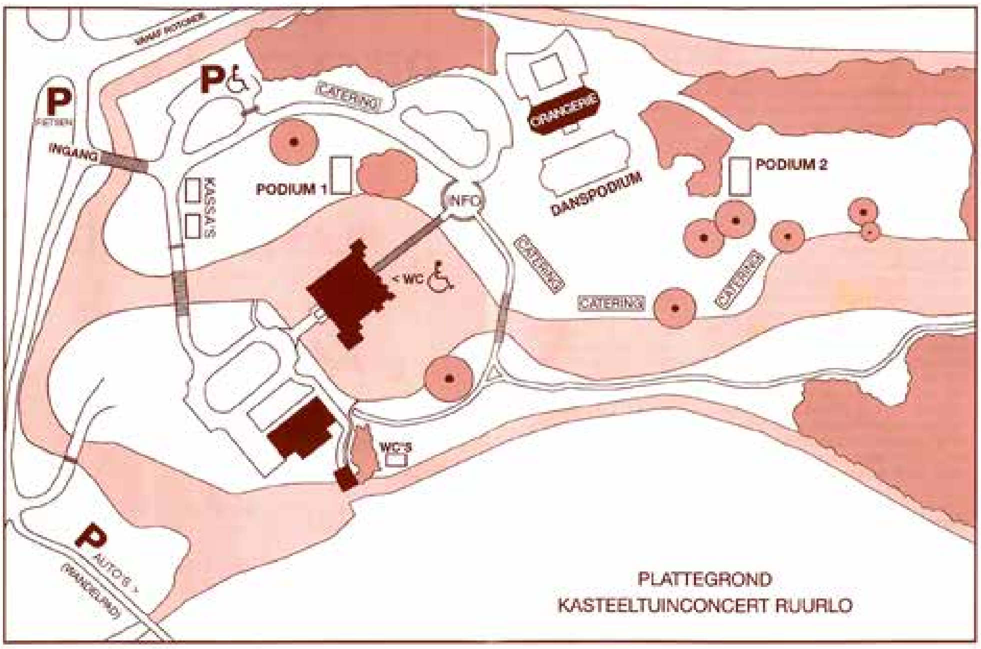

Balkanmuziek en zigeuners

Veel volkeren in Centraal- en Oost-Europa hebben het aan de zigeuners te danken dat hun eigen tradities zo goed bewaard zijn gebleven. Immers, de zigeuners waren dienstverlenende muzikanten: zij speelden dus wat er gevraagd werd. Ze schreven niets op, maar onthielden alles. Zo werden zij levende archieven. Veel van wat wij per abuis zigeunermuziek noemen, is dus niet de muziek van de zigeuners zelf, maar de volks- en populaire muziek van hun gastheren en landen waar zij doorheen trokken. Dit is precies de reden dat in veel melodieën van de Balkanlanden en in Oost- en Zuid-Europa de grenzen moeilijk te leggen zijn. Men kan zeker spreken van een 'balkan-idioom' in de Oost-Europese muziek. Daarnaast heeft elk land en elk dorp zijn specifieke eigen versies waarmee zij zich wel degelijk onderscheiden. Dat is vooral voor de kenners. Heel algemeen kan men onderscheid maken tussen het niet-slavische Hongaars-Roemeense idioom (weinig of geen onregelmatige muziek) en het muziekidioom van het slavische deel van voormalig Joegoslavië en van Bulgarije. Tot slot valt er een meer Zuid-Europees idioom te onderscheiden in Griekenland, Albanië en het Europese deel van Turkije.

De ***tamboura*** is een snaarinstrument uit Bulgarije dat op de Griekse bouzouki lijkt. De klankkast van het instrument wordt meestal gesneden uit één stuk hout (stemming: hoogste vier snaren van de gitaar). Het wordt met een plectrum bespeeld en dient vooral als begeleidingsinstrument. In Macedonië bestaat ook een tamboura, die echter 'tweesnarig' is.

De ***kaval*** is een herdersfluit zonder specifiek mondstuk, te vinden over de hele Balkan in diverse stemmingen. Hij wordt bespeeld door tegen de zijkant van de rand te blazen zoals je geluid uit een bierflesje krijgt! In Macedonië sneden de herders uit een tak twee kavals, die hetzelfde gestemd waren zodat je altijd kunt samen spelen voor geval je nog een muzikant tegenkomt.

De ***gaida*** is een (Bulgaarse) doedelzak. Het instrument bestaat veelal uit een zak gemaakt van een geitenhuid waarbij gaten van de kop en poten gebruikt worden voor de melodiepijp (chanter), de bourdon (drone) en de inblaaspijp.

PODIUM 1

19.30	*Opening door voorzitter Henk ter Horst*
19.35 - 20.20	Zigeunerensemble Vasile Luca
20.20 - 20.50	*Pauze*
20.50 - 21.35	Carlama Orkestar
21.35 - 22.00	*Pauze*
22.00 - 22.45	Zigeunerensemble Vasile Luca
22.45 - 23.05	Pauze
23.05 - 23.50	Carlama Orkestar Finale

PODIUM 2

19.30 - 20.15	Balkanorkest Zadar
20.15 - 20.45	*Pauze*
20.45 - 21.30	Ensemble Balkan Colours
21.30 - 21.40	*Pauze*
21.40 - 22.25	Balkanorkest Zadar
22.25 - 22.45	*Pauze*
22.45 - 23.30	Dragan Dautovski Quartet

DANSPODIUM (op het centrale plein)

19.00 - 19.30	Internationaal dansensemble De Foekepot
19.30 - 20.15	*Pauze*
20.15 - 21.00	Internationaal dansensemble De Foekepot

ORANGERIE

19.30 - 20.15	Nikitov Klezmer ensemble
20.15 - 21.00	*Pauze*
21.00 - 21.45	Dragan Dautovski Quartet
21.45 - 22.00	*Pauze*
22.00 - 22.45	Ensemble Balkan Colours
22.45 - 23.00	*Pauze*
23.00 - 23.45	Nikitov Klezmer ensemble

FN 223 original macedonian folk music

traditional Macedonian music performed by Dragan Dautovski group, played on original instruments

track	title / composer / description	BPM	end	time
14.	**Zableala kales ovca** (trad./arr. Dragan Dautovski) a girl named Stojna asks a dark-skinned sheep why is it sad on Gurgovden (Gurgovden = a religious fest with traditional lamb sacrificing.), sheep answerd that it was sad because of it's lamb, that was sacrified three years ago Tempo: medium / Lead instr.: kaval, tambura	♩ = 110	.	2:54
15.	**Kucka Liljana** (trad./arr. Dragan Dautovski) traditional love song Tempo: slow / Lead instr.: tambura	–	.	4:07
	INSTRUMENTAL VERSIONS OF VOCAL SONGS			
16.	**Rasti mi rasti maloj mome** (trad./arr. Dragan Dautovski) "grow up little girl and I will merry you"; traditional love song Tempo: medium / Lead instr.: tambura	♪ = 220	.	3:20
17.	**Mace Macke** (trad./arr. Dragan Dautovski) traditional dance tune with humoristic character Tempo: medium / Lead instr.: tambura, kaval	♩ = 113	.	2:41
18.	**Ajde ne ti lici Dafino** (trad./arr. Dragan Dautovski) traditional love song from the times of the Ottoman's empire on Balkans Tempo: medium- / Lead instr.: tambura, kaval	♩ = 117	.	3:00
19.	**Jasna mesecina** (trad./arr. Dragan Dautovski) sad traditional tune about mother living alone in the forest, in a small mountain cottage Tempo: medium / Lead instr.: tambura	–	.	4:14
20.	**Zableala kales ovca** (trad./arr. Dragan Dautovski) a girl named Stojna asks a dark-skinned sheep why is it sad on Gurgovden (Gurgovden = a religious fest with traditional lamb sacrificing.), sheep answerd that it was sad because of it's lamb, that was sacrified three years ago Tempo: medium / Lead instr.: kaval, tambura	♩ = 110	.	2:54
21.	**Kucka Liljana** (trad./arr. Dragan Dautovski) traditional love song Tempo: slow / Lead instr.: tambura	–	.	4:07

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

И

НУ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТА НА СПОМЕНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И МУЗЕЈ - ОХРИД

имааш чесш да Ве йоканаш на ОТВОРАЊЕТО *на*

МУЗЕЈОТ НА ВОДА

ВО ЗАЛИВОТ НА КОСКИТЕ НА ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО
ЛОКАЛИТЕТ ПЛОЧА МИЌОВ ГРАД, ГРАДИШТЕ, ПЕШТАНИ

Музејош ќе го ошвори

М-р НИКОЛА ГРУЕВСКИ

Прешседашел на Владаша на Рейублика Македонија

на Деноѿ на Св. Клименѿ Охридски, ӣаѿроноѿ на Охрид
ӣонеделник, 8 декември 2008 година, 13 ч.

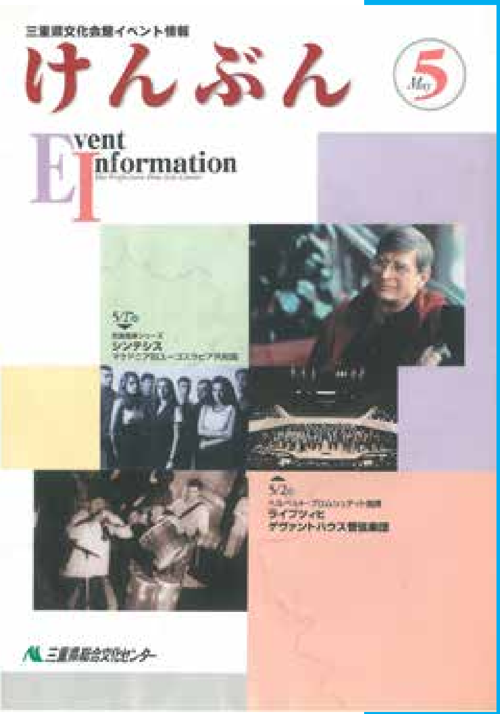

■ Bosnien und Herzegowina

Kammerchor der Musikakademie der Universität Ost-Sarajevo

Rade Radovic Leitung

Spirituelle und weltliche A Cappella-Musik

Auf Initiative des Metropolits Nikolaj von Dabar-Bosna wurden der Kammerchor und die ihn beheimatende Abteilung für Kirchenmusik und -gesang der Universität Ost-Sarajevo gegründet. Bis heute ist es die einzige Abteilung für Kirchenmusik an einer Musikhochschule im früheren Jugoslawien. Die Studenten aus Sarajevo treten international bei Konzerten und Festivals auf und wurden bei bedeutenden Wettbewerben mehrfach mit ersten Preisen ausgezeichnet. Dabei sind die Auftritte des Chores Konzert und Gottesdienst zugleich: Neben der musikalischen Tiefe macht der Chor auch die liturgische Bedeutung orthodoxer Kirchenmusik erlebbar.

Sa, 16.05.09 Allerheiligen-Hofkirche · 15 Uhr € 18/26/35

■ Bulgarien

Sofia Chamber Choir

Theodora Pavlovitch Leitung

Orthodoxe Musik und bulgarische Folklore für Frauenstimmen

Lang und berühmt ist die bulgarische Chortradition. Zu ihren herausragendsten Vertretern gehört zweifelsohne der Sofia Chamber Choir. Volltönender Klang, dabei nuanciert und treffsicher im Anstimmen jedes einzelnen Tones – so urteilt die begeisterte Presse über die 24 Frauen aus Bulgariens Hauptstadt. Die traditionelle und moderne Musik Bulgariens sind die Königsdisziplin des Chores. Mit seinen klaren Stimmen und intensiven Interpretationen hat der Sofia Chamber Choir das Publikum in ganz Europa und Japan begeistert. Bei „Musica Mediterranea" ist das Ensemble mit orthodoxen Gesängen und Volksmusik aus Bulgarien zu Gast.

Di, 05.05.09 Allerheiligen-Hofkirche · 20 Uhr € 18/26/35
Dieses Konzert wird vom Bayerischen Rundfunk aufgezeichnet

Mit freundlicher Unterstützung von Balkan Star Automotive Ltd. und dem Bulgarischen Generalkonsulat München

■ Ehemalige jugoslawische Republik Mazedonien

Dragan Dautovski Quartet

Dragan Dautovski Kaval, Gajda & Tambura
Aleksandra Popovska Gesang & Synthesizer
Ratko Dautovski Percussion
Bajsa Arifovska Kaval & Tambura

Ethno meets Jazz

Die Synthese von Moderne und Tradition ist das künstlerische Credo Dragan Dautovskis, der zu den herausragendsten und bekanntesten Komponisten und Interpreten der Ehemaligen jugoslawischen Republik Mazedonien zählt. Inspirieren lässt sich der studierte Musikwissenschaftler, der mehr als 20 verschiedene Instrumente spielt, von den alten Musiktraditionen des historischen Makedoniens, deren Wurzeln weit über die hellenistische Zeit hinausreichen. Mit seinem Quartett musiziert Dragan Dautovski seit 2000 auf traditionellen Instrumenten wie Kaval, Gajda und Tambura und mischt Ethno-Klänge mit Jazz.

Mo, 11.05.09 Freiheizhalle · 20 Uhr € 25

■ Frankreich

Troubadours Art Ensemble

Sandra Hurtado-Ròs Gesang, Serpati & Hang
Gérard Zuchetto Gesang, Clarins & Musikalische Leitung
Denyse Dowling Flöten & Schalmei
Patrice Villaumé Drehleier & Psalterium
André Rochard Oud, Guiterne & Fidel

Troubadours en mediteranee: Okzitanische Gesänge des 12. und 13. Jhd.

Okzitanien, das südliche, romanisch geprägte Drittel Frankreichs, ist die Wiege der hochentwickelten Trobadordichtung. Den Trobadors, diesen phantastischen Dichtern, Komponisten und Sängern in Personalunion, hat das Troubadours Art Ensemble seine Arbeit gewidmet: Auf die Interpretation der okzitanischen Mittel-

14 Шпиц РЕПУБЛИКА четврток 3.5.2007

Окарината не е за во витрина

Од возбуда за малку ќе ја испуштев од раце, раскажува археологот Трајанка Јовчевска, која пред 18 години пронајде мал топчест инструмент, кого земјата го криеше во својата утроба повеќе од 60 века.

Владимир Тевчев

Шест илјади години потоа. Чудесниот звук повторно го слушаат луѓето. Милозвучните тонови на окарината, малиот топчест инструмент, кого земјата го криеше во својата утроба повеќе од 60 века, го поврза древниот неолит со сегашноста. Пред неполн месец, единствениот ваков пронајдок во Европа ја доживеа својата светска промоција. По двегодишно истражување, професорот Драган Даутовски ја откри музичката тајна на ова мало топче со три отвори, кого пред 18 години години, на локалитетот Мрамор кај Чашка, го пронајде велешкиот археолог Трајанка Јовчевска, тогаш почетник во својата професија.

- Тоа беше рана пролет во 1989 година. Кога почнавме со ископувањата, земјата се уште беше влажна. Кога го најдов предметот, целиот беше излепен со кал. Го прибрав во посебна кеса, како што налагаат процедурите во археологијата. Кога се вратив од терен, го извадив предметот и забележав дека, во меѓувреме, земјата се исушила. Не ни претпоставував дека предметот е шуплив. Помислив дека е некој прешлен, бидејќи на тој локалитет често наоѓавме човечки прешлени од неолитот. Но, кога почна да се тресе земјата од него, забележав дека внатре е празен. Го исчистив и го измив. Забележав дека тој чуден топчест предмет има три дупчиња од кои двете со иста големина, а третото нешто поширoко, на кое имаше мало зарамнување. Тогаш помислив дека можеби се работи за музички инструмент. Се обидов да видам дали свири, дувнав во него и кога излезе звук, од возбуда ќе го испуштев од раце - се присетува археологот Јовчевска на нејзината прва средба со епохалниот пронајдок.

Окарината е изработена од пречистена глина, има неправилна топчеста форма со дијаметар од 4,7 сантиметри и шуплива внатрешност. На инструментот има три отвори распоредени во форма на триаголник. Јовчевска чекала долго време да го објави својот пронајдок, оти стравувала за неговата судбина.

- Во тоа време се случуваше распадот на Југославија, па неизвесна та судбина на Македонија, укинувањето на тогашните СИЗ-ови, формирање на Министерство за култура итн. Кога ја правевме музејската поставка со предмети од тој локалитет, окарината свесно ја тргнав настрана. Сакав да се направат анализи за да се утврди дали навистина станува збор за неолитски инструмент. Откако тоа се утврди, јас му се обратив на професорот по народни инструменти Драган Даутовски заради експертиза. Бев свесна дека предметот ќе го загуби вистинското значење ако само го изложиме во витрина. Сакав тој да живее и понатаму и луѓето да ја слушнат музиката, во која уживале луѓето пред многу векови - вели Јовчевска.

И била во право. Спецификата на окарината дојде до израз кога професорот Даутовски ја зеде во свои раце. По повод затворањето на манифестацијата „Денови на македонска музика", тој со својот квартет официјално го промовираше овој необичен и уникатен артефакт, на концертот со наслов „Глас од минатото". Свирејќи на неа, Даутовски потврди дека на овие простори живеел и се уште живее народ во чија крв вираат силни музички гени.

- Возбуден сум како никогаш во мојот живот. Секој нема можност да озвучи и да свири на инструмент, кој доаѓа далеку од минатото - рече професорот Даутовски на промоцијата на малата топчеста флејта, на која ја изведе македонската народна песна „Параходот ми пристигна".

Вљубениците во неолитот, епохата во која многу нешта се појавиле пропат, не останаа рамнодушни на овој епохален пронајдок.

- Окарината е гордост на Велес - вели директорот на велешкиот музеј Спасе Перовски.

Тој очекува инструментот наскоро да ги краси витрините на оваа институција.

- Окарината секако припаѓа на велешкиот музеј, затоа што археологот што ја откри е вработена во оваа институција, и по сите правила и закони пронајдокот припаѓа на овој музеј и секогаш ќе биде наш, а не во нечија туѓа сопственост. Тоа е гордост за нашиот музеј, но и за градот Велес - рече Перовски.

Шест илјади години потоа. Звуците на древната окарина повторно создаваат мелодии. Бидејќи крик стар шест милениуми, професор Даутовски успеа да го поврзе современото со неолитските народи што живееле на местото каде што денес се наоѓа археолошкиот локалитет Мрамор крај Велес.

„Окарината на човекот"

Поетот Ефтим Клетников песната „Окарината на човекот" ја посвети на древната топчеста флејта:

„Еве ја, свири окарината на човекот,
по толку милениуми пролежана в зима,
првата пролет ја слави,
во која крвта и музиката измешани,
течат низ глината оживеана.
Живото ребро на Адам е таа
што свири со првиот ветер
од првата зора на создавањето.
Еве ја, свири окарината на човекот.
О, среќен неолит во завитрина
од чашката на храбриот цвет,
што си победил студот и стравот,
отворен во самото срце на судбината."

ОКАРИНАТА пронајдена на локалитетот Мрамор кај Чашка е втор таков пронајдок во светот, а прв во Европа. Претходно, мала топчеста флејта стара 7000 години, во ист облик како „македонската", е пронајдена во Кина. Тој факт покажува дека и на овие простори, одамна постоела високо развиена цивилизација, слична на таа во древна Кина.

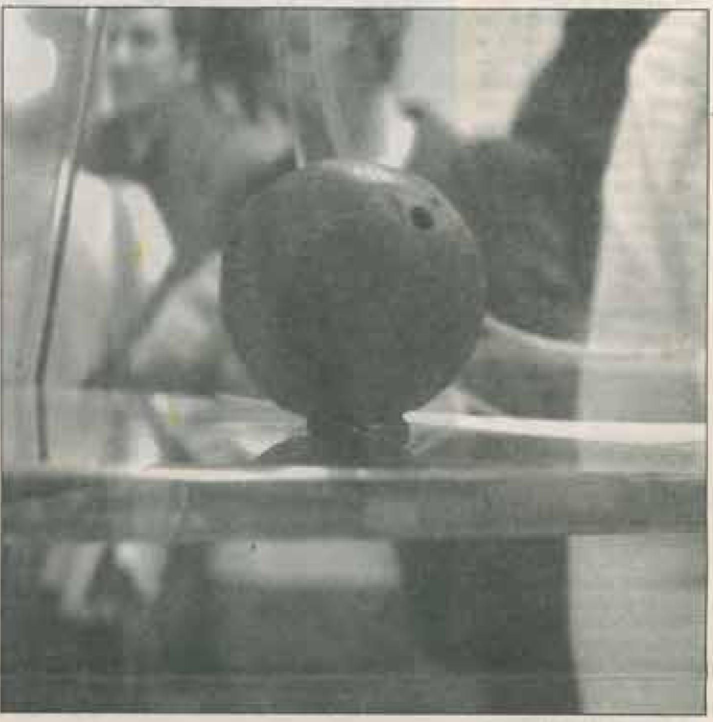

Археолог Трајанка Јовчевска пред 18 години години, на локалитетот Мрамор кај Чашка, го пронајде малото топче со три отвора

Il Centro Internazionale Dionysia per le Arti e le Culture

Le arti come "voce che grida nel deserto". L'esperienza artistica come veicolo per porre le domande e suscitare le emozioni che aiutano l'Uomo a riflettere. Un'arma non violenta capace di risvegliare il sognatore assopito, arrivare ai cuori, superare i confini, sciogliere alla radice barriere e pregiudizi.

Il Centro Dionysia per le Arti e le Culture, associazione culturale internazionale senza scopo di lucro, è impegnato da anni nella promozione di una cultura delle differenze e della coabitazione, coinvolgendo a livello planetario artisti, intellettuali, rappresentanti di istituzioni politiche e religiose, media e opinione pubblica, con l'arma, poco usata in questo campo, ma forse più delle altre efficace, delle Arti.

Dionysia Festival

Il termine "crociata" possiede un potere evocativo tale da suscitare emozioni profonde e contrastanti anche negli indifferenti. In un'unica parola riemergono secoli di storia e di avvenimenti che hanno segnato, e che continuano a segnare, il destino di popoli e culture. Sia i cristiani che i musulmani si professavano dalla parte di Dio contro Satana; convinti che il morire in battaglia gli avrebbe fatto ottenere il Paradiso. Quale che sia la verità storica delle crociate, allora come oggi è diffusa la percezione che siano guerre di religione e di civiltà.

Il Centro Dionysia sceglie di dedicare la sua quinta edizione a questo tema per contribuire alla demistificazione di una interpretazione che vuole le crociate (passate e presenti) guerre sante. L'obiettivo è quello di offrire uno spunto di riflessione alla sempre più reale necessità culturale di credere/vivere senza bisogno di nemici.

In questa prospettiva il Festival vedrà protagonisti autori provenienti da paesi attraversati dalla prima crociata (Italia, Ungheria, Germania, Serbia, Macedonia, Palestina, Israele) in un intreccio di musica e parole con il Dautovsky Quartet, musicisti macedoni autori delle musiche del pluripremiato film *"Prima della Pioggia"*.

Programma

- Mercoledì 28 Giugno
  - ore 20.30 **Inaugurazione** presentazione dell'installazione "verbo o in principio" di Ivan Barlafante
  - ore 21.00 **Gad Lerner** legge *Tu sei un bastardo* in dialogo con il Dautovsky Quartet
  - al termine Conversazione con l'autore
- Giovedì 29 Giugno
  - ore 21.00 **Peter Schneider** legge *Die Hassgrenze (Il confine dell'odio)* in dialogo con il Dautovsky Quartet
  - ore 21.45 **Judith Rotem** legge *A footstool in paradise (Un posapiedi in paradiso)* in dialogo con il Dautovsky Quartet
  - ore 22.30 Conversazione con gli autori
- Venerdì 30 Giugno
  - ore 21.00 **Samir El Youssef** legge *Nathan the confused (Nathan il confuso)* in dialogo con il Dautovsky Quartet
  - ore 21.45 Conversazione con l'autore
- Sabato 1 Luglio
  - ore 21.00 **Vida Ognjevovic** legge *Putna Groznica (La febbre del viaggio)* in dialogo con il Dautovsky Quartet
  - ore 21.45 **Edith Bruck** legge *Il tatuaggio* in dialogo con il Dautovsky Quartet
  - ore 22.30 Conversazione con le autrici

Le letture saranno in lingua originale con la traduzione in lingua italiana video-proiettata
Ingresso gratuito
Ufficio Stampa Intesa CP Tel. 06 6832740

Saturday & Sunday, February 5-6, 2000 WEEKEND DOME 7

WORLD STAGE

Troupe to rid Dome of evil spirits

"The abundant cultural treasure and tradition of Macedonia is still a limitless source of inpsiration for our times"

The Dome may boast the last word in new technology, but tradition is alive and folk dancing on the World Stage today.

A troupe from the Republic of Macedonia will be putting crowds through their paces with dances and ceremonial songs.

Tanec was founded 51 years ago and the group enjoy international acclaim with their work bringing to life long-forgotten dances and songs at festivals across Europe and the world.

They are backed by band DD Synthesis, whose founder and composer, Dragan Dautovski, blends traditional sounds with rock and jazz using original instruments and structures from folk music. And evil spirits lurking in the Dome could find themselves chased into the Thames when the troupe perform their ceremonial song, the Plague.

Dragan said: "It is a traditional ceremonial song created a very long time ago for the purpose of driving evil from the home or village.

"This song represents the positive function of ceremonies and rituals in Macedonia."

Work by artist Simon Semov on show behind the stage provides a further glimpse into the rich religious and ethnic traditions of the republic.

Angels and Woman are symbolic pictures made from handmade paper exploring symbols surrounding the home, family, fertility and religion.

Film maker Zaneta Vangeli's ten minute pseudo-documentary based on an imaginary character called Vladimir Antonov will be played to visitors on the screen behind the stage.

Tanec and DD Synthesis pride themselves on keeping their native country's traditions alive by performing in front of audiences worldwide.

Viktorija Vaseva Dimeska, director of an art gallery in Macedonian capital Skopje, said: "The Macedonia presence at the Millennium Dome is an appropriate moment to concentrate on the essential link between the past, the present and the future, within the framework of international cultural events. The abundant cultural treasure and tradition of Macedonia is still a limitless source of inspiration for our times."

Percussionist Ratko Daotovski said: "I hope that participating in the UK Millennium Experience will enable me and the other young artists to establish new bridges of co-operation, exchange of ideas and a broadening of our own views and visions.

"At the same time, this is a possibility to get acquainted with the spiritual values of other nations and their cultural achievements."

The mountainous Republic of Macedonia takes its name from the ancient kingdom of Makedoniya, ruled in the 4th century BC by Philip II and his son Alexander the Great.

The two million strong population speak Macedonian, a Slavonic language very close to Bulgarian which gained official recognition in 1944.

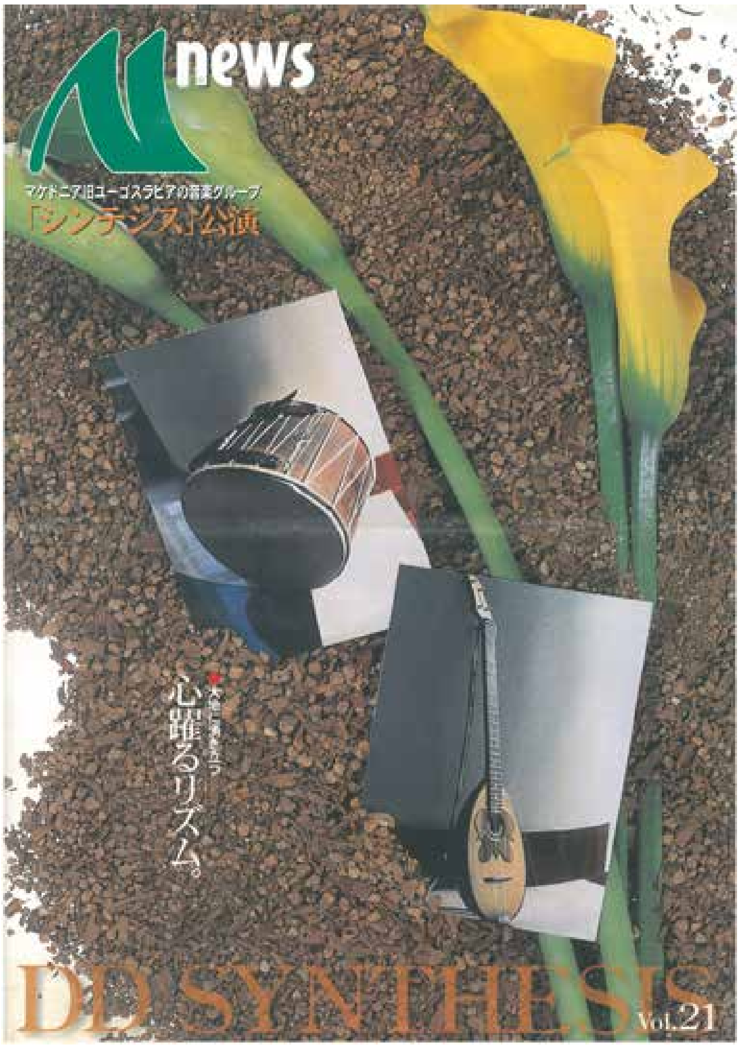

MACEDONIA

マケドニア伝統の音楽を現代にアレンジ

「シンテシス」は、1994年ベネチア映画祭でグランプリ（金獅子賞）に輝いたマケドニア・英・仏の合作映画『ビフォア・ザ・レイン』の音楽作品（一部）と民族楽器の演奏を務めたドラガン・ダウトフスキが、マケドニア民族音楽をさらに深く追求するため、同年に結成したバンドです。

メンバーは楽器演奏者5名、女性ヴォーカル3名の計8名で構成。伝統的な音楽を現代風にアレンジし、融合（シンテシス）するというコンセプトのもと、マケドニアにキリスト教が広まる以前（紀元後9世紀頃）に生まれた民謡を題材にしています。それをバグパイプのマケドニア・バージョンであるガイダ、木製のフルートのようなカヴァルなどさまざまな古楽器と、ドラム、ピアノ、シンセサイザーなど現代楽器を組み合わせて演奏します。

優美で力づよい複雑な

「シンテシス」の音楽は、複雑に
雑です。私たちがなじんでいる二拍
はるかに複雑で、8分の7拍子などマケ
ムがあり、曲の中で急にテンポが変わ
ズムが複合したりするような力強さも
楽器と現代楽器、女性ヴォーカルによ
無限に浮動しているかのような神秘的
「悲しみ」や「喜び」などの人間的な
で臨場感たっぷりに伝えます。

マケドニアの人々のリズム感が豊か
婚式など社交の場において、踊りが
できたスラブの伝統が今も息づいてい
も東西文明がぶつかり、交わった
「民族舞踊の宝庫」と呼ばれ、彼らの
オリエンタルな旋律まで、あらゆる
います。マケドニアの音楽は、スラブ
伝わった古楽器やその演奏技術の影響
たのです。

COLUMUN 映画［ビフォア・ザ・レイン］

СИНТЕЗИС

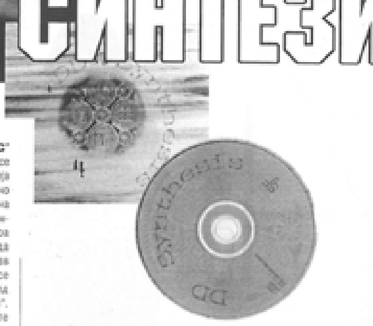

"ДД СИНТЕЗИС" е логично продолжение на сè што се случуваше во културата во Македонија пред тоа. Особено по филмот на Милчо Манчевски "Пред дождот", со музика на "Анастасија", што ја промовира македонската изворна музика и се покажа дека тоа беше исправно одбран пат по кој треба да се продолжи понатаму. Тоа го почувствував и собрав луѓе што по десетина години се занимавале со тој звук. Базата е од поранешниот ансамбл "Миле Коларовски". Имаме една единствена цел: сите фолклорни специфики: мелодија, ритам, хармонија, инструментариум, вокал... да го надградиме колку што е можно во духот на времето. Членови на групата: **Драган Даутовски**, кавал, гајда, зурла, тамбура; **Ване Јовчев**, пијано; **Марјан Јовановски**, тамбура и акустична гитара; **Гоце Узунски** тапан, тарабука, конги и бонгоси; **Радослав Шутевски**, перкаши; **Анета Шуланковска**, **Билјана Ристевска** и **Мирјана Јошевска**, вокали.

Дали во духот на времето е и името на групата и што значи тоа?

Името многу кажува токму во смисла во која зборував пред малку. Определбата ни е целото наше музичко фолклорно богатство да му го приближиме на западниот свет. Нашата традиционална музика е многу специфична и тешко ќе му биде на некој што сака да ја запознае преку музиката да ја разбере. Друго, на фолклорот не смее да му се робува. Мора да се излезе од него. За мене е погрешно во денешно време млад човек да учи народни инструменти за да биде народен свирач. Затоа, ние, со синтези на сè што е популарно во светот во модерната, во поп музиката, во џезот, во класиката, правиме спојки. Сакаме со нашата музика да ја ублажиме таа бариера меѓу истокот и западот. Тоа ни го овозможува и времето. Во ситуација сме да слушаме сè што е актуелно во светот, а што се заканува да го згази сето наше традиционално. Тргнуваме со проучување на нашите корени и битие за да можеме компетентно да правиме некакви спојки. "Синтезис" е синтеза на сè што е популарно во светот со нашиот фолклор. Тргнуваме од базата, од нашето, па одиме кон светот. Досега беше тренд да се направи нешто според западното. Имаме инструменти, ритмика... и со тоа одиме кон запад.

Кои инструменти ги користите?

Кавал, гајда, тамбури, тапани... Ќе вклучиме и канони и утови, сè што е карактеристично за ова наше поднебје. Користиме синтисајзер и тапани. Тоа е синтезата во инструментариумот. Сите звучни перформанси на синтисајзерот се обидуваме да ги прилагодиме на нашиов менталитет.

Имате и женски вокали што звучат многу интересно "народно". Кои се тие девојки и каква е нивната "храброст" да се определат за такво пеење, наместо во некоја "прозападна" група?

Јас тие девојки ги знам уште од деца, кога имаа 10, 12 години. Им укажував на тоа дека треба да се знае кој е што е, каде живее и од каде потекнува, каде е неговиот корен и битие. Тоа во нив се разбуди и последниве 10 години се определија да го презентираат тоа што го чувствуваат, што ни е исконско, што ни е врежано во генот.

Дали имате обезбедено поле за комерцијални настапи?

Ова не е комерцијално поставено, што не значи дека "Синтезис" нема да ни донесе некоја материјална корист. Но, поважно ни е тоа што го работиме да остане како трајна уметничка вредност. Да излезе на запад на најдобар можен начин, а колку ќе се врати никој од нас не размислува.

Концерти?

За почетокот на 98 планираме концерт во Скопје. Досега сме имале десетина концерти во Унгарија, Австрија, Словенија... Добивме многу добри критики и пофалби и имавме многу публика. Овде: "Струшки вечери...", "Охридско лето"... 98ма ни е пребукирана.. Се чека светска турнеја на групата: Њујорк, Лондон, Париз и уште 20-30 концерти низ Европа. Ќе има и нов материјал. Се надеваме дека на почетокот на годинава ќе издадеме сингл, а на крајот и нов CD.

Дали сте во некоја конкуренција или во некоја стилска сличност со "Анастасија"?

Нема конкуренција. Никого не го чувствувам за конкурент. Ниту пак има звучна сличност. "Анастасија" си има свој свет на истражување. Тоа е таа византиска музика. Моја желба е да има што повеќе такви групи. Да се појават десетина групи. Тоа е добро за културава. Ќе се создадат повисоки дострели. Фолклорот ќе добие свое културно место.

"РЕСТАВРАТОРИ НА ТРАДИЦИОНАЛНИОТ ИЗВОРЕН ЗВУК", ВЕЛИ ЗА "СВОЈОТ" АНСАМБЛ ДРАГАН ДАУТОВСКИ, ЛИДЕР НА ГРУПАТА КОЈА СЕ ПОВЕЌЕ КАЈ НАС ПРИВЛЕКУВА ВНИМАНИЕ И НА ЧИЕ РУСТИКАЛНО (ЕТНО) ПЕЕЊЕ НЕ МОЖЕМЕ ДА ОСТАНЕМЕ РАМНОДУШНИ. ЗОШТО Е ВО МОДА ТАА РЕСТАВРАЦИЈА НА ИЗВОРНИТЕ ТЕМИ И ЗОШТО ТОА И МЛАДИТЕ МНОГУ ГИ ЧЕПКА ПО ДУШАТА? ДАЛИ ЕДИНСТВЕНОТО ЗАДОВОЛСТВО ГО ДАВААТ ТУЃИТЕ КОМЕРЦИЈАЛНИ ФОРМИ, ИЛИ ЕДНАКВО МОЖЕ ДА СЕ УЖИВА И ВО НАШИОТ ДОБРО ОБРАБОТЕН ФОЛКЛОР?

Стефани Стефановска

КОМПЛЕТНА 37

The debut CD is released for SJF Records

DD Synthesis

DD SYNTHESIS

DRAGAN DAUTOVSKI	kaval, gaida, zurla, tambura
VANE JOVCEV	piano, keyboards
MARJAN JOVANOVSKI	tambura, acoustic guitar
GOCE UZUNSKI	tapan, tarabuka, congas, bongos
RADOSLAV SHUTEVSKI	drums, percussion

ANETA SHULANKOVSKA, BILJANA RISTEVSKA, MIRJANA JOSHEVSKA vocals

After the success with the traditional "MILE KOLAROVSKI BAND" and the participation on the score for the film "BEFORE THE RAIN", master instrumentalist DRAGAN DAUTOVSKI (kaval, gaida, zurla...) in 1995 has formed a band of his own "DD SYNTHESIS". To explore more deeply the Macedonian folk and ethnic treasures. In 1996 the band was recording the first CD. The CD was issued in the very beginning of 1997 for SJF RECORDS label.

In 1997 the group started its concert activity and played various International Festivals, like "DRUGA GODBA" and "TRN FEST" in SLOVENIA, EBU FESTIVAL in KREMS, AUSTRIA, INTERNATIONAL FOLK FESTIVAL in BUDAPEST, HUNGARY, MEDITERIAN FESTIVAL in ISOLA, SLOVENIA, "OHRID LAKE FESTIVAL" and "STRUGA POETRY MEETINGS" in MACEDONIA.

The CD is well recepted all over Europe and the music of "DD SYNTHESIS" was included on the compilation "UNBLOCKED - THE MUSIC OF EASTERN EUROPE" on American "ELLIPSIS ARTS" label.

In 1988 the group continued its concert activity. DD SYNTHESIS played a big concert in Skopje, and performed a couple of summer Festivals: "DIONYSIA FESTIVAL" in ROME, ITALY, "FESTIVAL OF THE CONTEMPRERARY FOLK MUSIC OF THE EUROPIAN BROADCAST UNION" in PORTOROZ, SLOVENIA, "TANZ&FOLK FEST" in RUDOLSTAD, GERMANY, "GOCEVI DENOVI" and "SKOPJE SUMMER FESTIVAL" in MACEDONIA.

The group uses the full range of original Macedonian instruments: kaval, gaida, zurla, tapan, tarabuka, tambura, and the newly arranged traditional songs have the typical complexity of the Macedonian rhytms and the emotional power of the rich musical heritage.

Besides the activities with DD SYNTHESIS, the leader od the band, DRAGAN DAUTOVSKI, is a full Professor at the Academy for Music Arts in Skopje, with classes for traditional Macedonian instruments.

Booking and management:
Oliver Belopeta, Skopje Jazz Festival Ltd, ul. Maksim Gorki 5, 91000 Skopje, Macedonia
phone: +389 91 131 090, fax: +389 91 225 033, e-mail: sjf@unet.com.mk

SJF RECORDS is a Division of SKOPJE JAZZ FESTIVAL Ltd.

ВЕЧЕРВА ВО МАЛА СТАНИЦА

Драган Даутовски ќе промовира флејта стара 6000 години

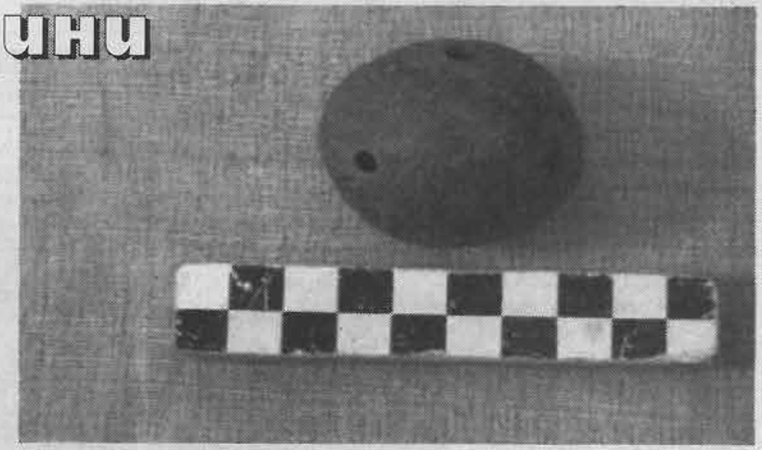

Топчестата флејта е слична на окарините оти е од теракота, а другите специфики се како кај флејтата

Музичкиот инструмент стар 6000 години и именуван како "топчеста флејта од Македонија" ќе биде промовиран вечерва (19 часот) во мултимедијалниот центар Мала станица, кога на него за прв пат ќе свири Драган Даутовски, кој раритетниот инструмент пошироко ќе го промовира на концертот со неговиот квартет на 19-ти овој месец.

Инструментот е пронајден на археолошкиот локалитет Мраморот кај селото Чашка, Велешко. Со повеќегодишни истражувања на овој локалитет, потврдено е постоење на населба од неолитскиот период, која постоела меѓу 5000 и 4000 години п.н.е.

За топчестата флејта, Даутовски ни рече дека единствена специфика што ја сместува во фамилијата на окарини е што е изработена во теракота, а дека сите останати специфики се на фамилијата на флејтите.

" Инструментот потсетува и на кавал зашто има слободен отвор. Има пречник од 2,5 сантиметри и значајна е, а можеби и единствена во светот по својата звучна зачуваност и звучна сила што ја има за својот корпус. Имам ретка уметничка, човечка, па и задача од Бога на адекватен начин да промовирам вака раритетен инструмент. За неа напишав 4 композиции кои веројатно тлееле во мене и кои, се надевам дека се стари исто толку илјади години како наодот. Има соло-партии, како и делови со квартетот и со моите гости на концертот: тапанциите од Берово, звучна логистика на клавијатури од Влатко Георгиев и од саунд инженерот Брацо Зафировски", ни рече Даутовски.

На вечерашната промоција за топчестата флејта ќе зборуваат директорот на Управата за заштита на културното наследство Паско Кузман, археологот Трајанка Јовчевска, која и го нашла инструментот, како и поетот Ефтим Клетников. *(Б. В.)*

УМЕТНИК НА УНЕСКО Драган Даутовски

Минатиот месец Драган Даутовски имаше настапи во Париз и во Москва, кои беа дел од меѓународниот Форум на славјанските култури, каде што уметниците од речиси сите словенски народи ја презентираа музичката традиција на својата земја. Значајноста на овие настапи е во тоа што уметникот покрај тоа што преку музиката што ја изведува говори за себе, тој говори и за својот национален и културен идентитет. И летово Даутовски ќе го гледаме на сцените на неколку културни лета што се организираат во нашите градови, каде што ќе има концертно промовирање на неговиот нов проект „Скришно место"

СЕГА СИТЕ „КОПААТ" ПО СВОИТЕ МУЗИЧКИ РИЗНИЦИ

Неодамна имавте концерти во Париз и во Москва, како дел од програмата на меѓународниот „Форум на славјанските култури". Како поминаа настапите?

И двата концерта се случија во рамките на програмата на меѓународниот Форум на славјански култури, на чиј прв, промотивен концерт настапив и во 2008 година во Дворецот на конгресите и музиката во Стразбур, Франција. Тогаш бев предложен од Министерството за култура на Република Македонија, кое одлучи да даде свој придонес во презентацијата на меѓународниот „Форум на славјанските култури". Колку што разбрав, идејата за организирање на Форумот како невладина организација потекнува од Љубљана, во 2008 година, а презентацијата на програмите и организаторски и финансиски е потпомогната и од Руската Федерација. Главен програмски носител е Националниот академски оркестар на народни инструменти на Русија "Н.П. Осипов", формиран во 1919 година и кој брои 74 члена, а под уметничко водство на диригентот и раководител на оркестарот, народниот артист на Русија маестро Владимир Андропов, долгогодишен диригент на Болшој театар од Москва. Тогаш во концертната програма учествуваа и уметници од Словенија, Бугарија, Словачка, Украина, Русија, Хрватска, Белорусија, Србија, Полска. Секој од нас со по две композиции, а во придружба на оркестарот „Осипов", ја презентира музичката традиција на својата земја. За таа пригода подготвив посебни оркестарски партитури за песната „Со мака сум се родил", која ја изведов на тамбура и „Кумановско оро" на гајда. Понесени од успехот на концертот во Стразбур, а верувам и како културна стратегиска цел, организаторите одлучија да се организира презентација на меѓународниот Форум на славјанските култури и во УНЕСКО, Париз.

Од настапите во Париз и во Москва

Концертот во Париз се одржа на 25 мај годинава во преполната конгресна сала на УНЕСКО, во навистина еуфорична атмосфера и во присуство на речиси целиот дипломатски кор во Париз и голем број официјални лица од УНЕСКО. Два дена подоцна, поточно на 27 мај годинава, по повод манифестацијата Денови на славјанската писменост и култура на светите браќа Кирил и Методиј, која се одржува во Москва, се организира гала-концерт со истата програма. Свечената церемонија се одржа во салата на храмот „Христ Спасител", а ја отвори московскиот и руски патријарх Кирил!

Какви се Вашите впечатоци и колку е значајно според Вас тоа што и Република Македонија партиципира во програмите на Форумот?

Секако дека е значајно секое учество, особено на такви манифестации, затоа што на тој начин вие говорите за себе, за својот национален и културен идентитет. Ја изнесувате вашата вистина. Би рекол дека моите впечатоци што ги понесов од своевидната културна мисија од 24 до 28 мај оваа година во Париз и Москва, се поделени. Од една страна, сум многу задоволен од моите настапи и од нивото на кое го претставив националното културно наследство на мојот народ, чиј идентитет е и мој човечки и уметнички идентитет. Впрочем така како што и му прилега на професионалец и општествен работник – педагог, што е и најважно за мене. Од друга страна, многу тешко го прифатив самосознанието дека за сè сме си самите виновни! Корените на нашата длабока национална исфрустрираност, како резултат на неоправданата агресија од официјалната политика на нашето блиско, па ако сакате и подалечно опкружување, не се од вчера, туку како генерации сме ги наследиле малку поодамна. За жал, и во 21 век, во услови на длабока политичка и општествена поделеност, во услови кога никој никого и ништо не почитува, се создава извонредно плодна почва за уште поголемо продлабочување на националниот ни комплекс. Инаку, мене лично воопшто не ми пречи арогантниот и игнорантски однос на светската политички затруена јавност и од страна на нашите институции, затоа што како уметник сум свесен за силината и чистотата на јазикот на кој што говорам на сцената, а тоа е музиката. Тој јазик е изграден врз цврстите темели на македонскиот музички фолклор. Затоа силината на мојот уметнички настап на сцената најчесто (како што беше случај и овој пат во Париз и Москва) предизвикува восхит кај аудиториумот.

Дали вашата неолитска окарина сè уште привлекува внимание?

Сè уште и со несмален интензитет и секогаш ќе привлекува внимание. Бидејќи тоа е најзината функција на овој свет!

Окарината стана неизоставен инструмент при вашето музицирање. Дали е тоа елементот што можеби ви недостасуваше да создавате безвремениска и безгранична музика?

Во оваа пригода ќе се послужам со фрагменти од есејот на поетот Ефтим Клетников посветен на мене и мојата средба со неолитската окарина:

„Еве ја, свири окарината на човекот
по толку милениуми прележана земја
првата пролет ја слави...
во која крвта и музиката измешани
течат низ глината оживеана.
Живото ребро на Адам е таа
што свири со првиот ветер
од првата зора на создавањето...
Еве ја, свири окарината на човекот
и по шест милениуми од нејзиното создавање,
како да не излегла
од првата пролет и првите нешта,
искониски радосна дека се сретнала со оној
што го чекала толку долго во тишина,
оној што и него ја чекал народот
и што знаел дека таа тишина е ОМ..."

Вие сте прогласен за уметник на УНЕСКО. Кои активности ги имавте откога го имате ова звање?

Како уметник на УНЕСКО повеќе пати настапував во Париз, во Карнеги Хол во Њујорк, во Абуџа, Нигерија и Хавана, Куба.

Дали тоа значи само Ваша лична промоција или правите обид да промовирате и други наши музичари преку активностите на оваа организација во областа на музиката?

Програмската определба на УНЕСКО е зближување на различните цивилизации и култури во светот преку музиката и уметноста. Според тоа, овде станува збор исклучиво за промоција на трајните културни вредности на Република Македонија. Уметникот само остава уметнички впечаток на сцената за што соодветно е и награден со бурни аплаузи. А во такви услови нема место за себепромовирање. Инаку, фидбек за македонската култура од активностите на УНЕСКО е што таа организација финансиски партиципира во многу области на културното наследство на Република Македонија.

На Вашиот минатогодишен проект „Клуч" акцентот беше ставен на музичките инструменти од стакло. Зошто овој материјал, дали во него се крие некоја симболика?

Да, но сепак нека остане моја длабока интима!

Што е тоа што сакате да им го пренесете на Вашите студенти, надвор од официјалната наставна програма?

Да ги почитуваат трајните културни вредности на овој народ и да учат од нив. Да ги сознаваат вредностите на добриот човек и да се стремат кон нив.

Постојан гостин сте на манифестацијата Скопско лето, но и на другите наши летни фестивали, што е тоа што Ве привлекува да настапувате на овие манифестации?

Со Скопско лето ме поврзува долгогодишна и успешна соработка и голем број убави концерти. А тоа што ме привлекува да настапувам на овие манифестации секако е навистина секогаш благодарната публика.

Што ново можеме да очекуваме од Вас?

Концертно промовирање на проектот „Скришно место" во рамките на повеќе културни лета кај нас. Се надевам дека оваа година ќе успееме да го издадеме како ДВД проектот „Клуч", кој концертна промоција имаше во минатата година на фестивалот Охридско лето.

Сведоци сме на се помасовната преработка на македонскиот музички фолклор и од наши и од странски музичари. Според досегашните согледувања на нашата музичка сцена и пошироко, можете ли да ни ги кажете Вашите претпоставки за иднината на етно-музиката?

Навистина не можам да предвидам што ќе се случува на музичките сцени не само кај нас, туку и во светот. Во моментот тоа е тренд! Несомнено дека светот има потреба од нов генерален музички правец, а сите знаат дека тоа треба да го даде традиционалната музика. Па затоа сите се втурнати во „копање" по своите национални ризници. Иако се почеста е појавата во отсуство на свое посегање и по туѓо! Сепак за своето културно наследство сметка води самата заедница, па таа е и одлучувачкиот фактор што ќе остане, а што ќе оди во заборав!

Јелена Димовска

ДРАГАН ДАУТОВСКИ ЗА ПАТУВАЊЕТО И ДРУГАТА ДИМЕНЗИЈА НА ПАРИЗ

GALA *актуелно*

Со неговиот настап на гала концертот по повод прославата на роденденот на УНЕСКО во свечената сала на седиштето на организацијата во Париз, уште еднаш му се потврдила тезата дека музиката претставува една од најстарите форми на комуникација меѓу луѓето. Имено, првичниот контакт меѓу себе, 40-те уметници од целиот свет го направиле токму преку нивните инструменти. За нив, но и за оние кои ја проследиле програмата, веројатно фантастично било доживувањето на тој музички традиционален колорит кој секој го носел од културното музичко живеење на средината од каде доаѓа.

„Феноменот- синдром на национална припадност излезе на површина и егото меѓу нас музичарите проработе кога за генералната проба на денот на настапот се облековме во традиционалните носии. Настана драстична промена во на-

"Париз ми беше позитивна потврда на се она што сум го работел годините наназад и уште еден додаток на моето професионално портфолио. Одамна престанав да се воодушевувам од можностите каде можам да свирам. Настапот за УНЕСКО ми беше потврда дека почнувам извонредно професионално и спонатно да ја чувствувам комуникацијата со музиката." вели Драган во разговорот за "ВипГала"

Смислата и организациската осмисленост на целиот тој јубилеј постигна успех

Дијалог меѓу класиката *и нејзиниот извор*

...шите односи бидејќи ако претходно имавме извонреден музички баланс, тогаш настана ребаланс бидејќи секој си го потенцираше своето. Немавме ветари на национализам, во самиот колорит на носиата заедно со инструментот беа доволни за секој да ги подигне рамениците и истовреме да биде исправен и горд што ја претставува својата земја" вели Драган за почетокот од десетдневниот престој во Париз.

Тамбурата убаво се вклопи во партитурата на Моцарт

Даутовски, како и другите избрани музичари од целиот свет, во Париз замина една недела пред случувањето на главниот настан. Но тој заедно со тројца артисти од избраните светски народни ансамбли имаа посебни домашни задачи, односно да научат по еден од четирите става на симфонијата „Хафнер" на Моцарт. Имено, преку ова требало да се оствари идејата на организаторот, Моцарт да се

приближи до народната музика, и во рамките на збиднувањето „Мелодиски дијалог на народите" оваа народна изведба на Моцарт требала да ги поврзе симфонискиот од една и народниот ансамбл од друга страна, кои заедно музицираа на прославата.

„Јас добив домашна задача да го подготвам првиот став од симфонијата, а тамбурата како инструмент на кој ќе го направам тоа си ја одредив сам. Земав теми од виолина, обоа, од сите инструментари и направив еден штим за тамбура. Тоа воопшто не пречеше на партитурата на Моцарт туку плетуваше како колорит, потребна и беше важна како звук. Дури и мојата сопруга која исто така се бави со музика кога ме слушаше дома се подготвувам спомна дека како Моцарт да ја заборавил тамбурата во партитурата, бидејќи со неа таа убаво звучи" вели Даутовски.

Иако четворицата артисти презентираа што сработиле и делот на Даутовски беше одлично оценет, оваа идеја не била остварена и симфонискиот и народниот ансамбл останале без овој поврзувачки елемент. Концертот се одвивал на начин што по секој отсвирен став од симфонискиот оркестар народните уметници возвраќале со истиот, но имале апсолутно право тоа да го сторат на свој начин. Преку таа комуникација народниот ансамбл и симфонискиот оркестар импровизирале дијалог, со што и ја заокружиле првичната идеја на организаторот.

„Препознатливите теми на секој став ги научивме и ги поставивме во сите инструменти, но во целокупната форма секој од народните музичари имаше 30-40 секунди импровизација преку која го покажа својот музички идентитет. Во таа народна на Моцарт, на секоја звучна импресија од симфонискиот оркестар, панданот беше народниот оркестар кој оставаше уште поголеми импресии и оригиналност. Се најмнуваме зашто на наша страна беа пет ударачи од Африка, за разлика пак од симфонискиот оркестар кој ги немаше тие инструменти во својот состав. Имавме оригиналност и колорит во изведувањето, а кулминацијата, овациите, како и симпатиите од публиката беа на наша страна. Со тоа имавме дијалог на два света, класичната музика од еден аспект и она што значи постара цивилизација и комуникација на класичната музика со својот извор. Ние на сцена не бевме свесни, но многу луѓе тоа го доживеаја како шок" додава Драган.

Изведбата на симфонијата „Хафнер" на Моцарт била завршната точка на гала концертот. Даутовски пак, заедно со уште четворица други инструменталисти во првата точка го придружувале артистот Нино Марковиќ од Хрватска кој исто така е амбасадор за мир на УНЕСКО, и на гала вечерта ја изведувал познатата композиција „Чардаш" од Монти. Во рамките на втората точка при настапот на целиот светски ансамбл Даутовски свирел на кавал и на третата точка на Моцарт свирел на тамбура и гајда. На завршниот дел на манифестацијата, преку еден спонтан израз на сите артисти на сцена, секој на свој начин и јазик ја презентирал и отпеал Happy birthday УНЕСКО.

Другата димензија на патувањето во Париз

Секој од тие уметници си носел своја приказна, значење, историја... За Драган е особено важно што за време на престојот во Париз, запознал големи музички имиња со кои планира идни проекти. Посебно му е драго познанството со еден истакнат и познат индиски музичар, кој потекнува од најстарите музички школи и фамилии во Индија. Во Азија таквиот тип на семејни училишта се многу популарни во историјата, а неговото семејство имало 600 години музичка традиција и сите познати светски имиња гледано од денешен аспект биле ученици на неговата школа.

„Тоа што пријатно се најдов во градот на светлината, уметноста, љубовта беше извонредно доживување за мене. Париз ми беше позитивна потврда на сè она што сум го работел годините наназад, и уште еден додаток на моето професионално портфолио. Одамна престанав да се воодушевувам од можностите каде можам да свирам. Настапот за УНЕСКО ми беше потврда дека почнувам извонредно професионално и сериозно да ја чувствувам комуникацијата со музиката" вели Драган.

Но, пред заминувањето во Париз тој бил опседнат со еден друг момент кој го доживеал само два дена пред патувањето. Во целата таа еуфорија на подготовка, еден археолог му донел на увид окарина инструмент кој бил од пред 6000 години, а бил пронајден на еден стар локалитет во близината на Велес. Тој мал, но толку моќен инструмент, го опседнал Драган и приказната за УНЕСКО ја направил запрена уште пред да започне. Видикот на уметникот поврзан со окарината бил насочен многу подалеку од случувањето во Париз, иако и ова патување му претставувало радост.

„Од моментот кога археологот Трајко ми ја даде окарината мојата приказна доби друг тек и димензија. Настапот во Париз го сметав како насока или режија на моите креативност и музика за да се сретнам со луѓе со кои ќе направам извонредна комуникација и соработка. Окарината е 6 илјади год. заспан инструмент, но сепак со својата музичка порака и филозофија руши многу теми. Нејзината тркалезна форма е исто така битна бидејќи во однос на денешните форми кои се елипсести и издолжени, станува збор за апсолутен раритет. Тој инструмент сакам да го спојам со другите стари цивилизации, а посебно Африка и Индија. Затоа настапот за УНЕСКО го гледав од овој аспект - да се поврзам со големи уметници од овие стари цивилизации" вели Драган.

Идејата Европа да ја поврзе со Африка и Индија ја добил од трите музички отвори на инструментот кој сепак е способен и тој веќе свири на него. Сепак, овој инструмент нема намера да го истражува и ќе ја чека неговата добра или божјата волја да му даде музика.

„Работам на него и чекам тоа да ми се оствари. Како уметник, музичар и артист преку музиката сакам да комуницирам со старите цивилизации и да се обидам да видам дали старите наши предци ќе ни дадат музика. Јас кон инструментите се однесувам како кон личности, зашто станува збор за жива материја, која има своја магична функција која може да биде позитивна или негативна. Мојата духовна потреба за мир ја барам во нив и тој мир превентивно се рефлектира во околината во која живееме и дејствуваме" објаснува Драган.

Музиката семеен начин на живот

Александра и Ратко, двајцата од квартетот „Даутовски" се на специјализација и музичко дообразување во Холандија. Нивното музичко портфолио се збогатува, а познанството за музиката зголемува... Ова не значи дека тие како квартет не функционираат, туку напротив базата останува, а тие само вложуваат во неа за таа да биде поширока. Концертите во Португалија, Италија, Германија, не изостануваат, се среќаваат на тие зборни места, и потоа секој продолжува на местото на своето дејствување...

„Нивната желба да се едуцираат и да бидат во тек со модерното живеење од музички аспект, ми импонира. Квартетот е сериозна база во секој смисол, а најпрво човечки. Навистина не споруваат многу единствености, а тоа пак ни овозможува да надминеме некакви староски граници. Квартетот порасна и созреа во однос на она што значи колективно музицирање, а сепак да бидеме максимално комотни" додава тој.

Следниот проект на оваа музичка четворка освен албумот ќе биде и адекватна промоција на пронајдокот окарина, со кои ќе направат едно враќање кон човештвото. Потоа ќе следува поврзување на овој инструмент со други стари инструменти од Азија и Африка на сцена. Квартетот ќе биде база, а гости ќе бидат истакнати уметници од овие две стари цивилизации.

Освен работата со квартетот, Даутовски е и професор на Факултетот за музичка уметност, и како што вели неговиот однос со студентите е многу чист, отворен и уметнички. Низ приказни се обидува на студентите да им ја доближи нивната определба и со тоа полесно да си го најдат својот професионален пат и интерес.

„Ако човекот има целна определба значи дека ќе биде среќен, задоволен и корисен за заедницата воопшто. Цел ми е да создадам млади луѓе на кои се обидувам максимално да им докажам дека вреди да се втурнат во процес на изучување на својата традиција. Тоа многу повеќе им го доближувам низ практика или созидања од типот на окарината, отколку низ разно-разни дефиниции" вели Драган кој не оди да истражува, туку релаксирано допушта сè она што не опкружува да му влијае и духовно е подготвен да ги прими вибрациите на традицијата.

Музиката, исто така е негов семеен начин на живот. Семејството Даутовски одамна престанало да филозофира на зададени општествени теми, на кои повеќегаш, искрено признава, не можат да останат имуни.

„Кога ќерка ми свири на клавир или сопругата подготвува тематска единица за предавање, тогаш нашата комуникација е врзана за таа тематика и ќе респектира таа музика. Се почитуваме кога некој од нас има потреба да се бави со музика, односно да навлезе во својот свет. Секој од нас во секое време музицира, така што ретко имаме можност да се бавиме со секојдневните проблеми ако не ни ги наметнат вестите, па во тој случај да искоментираме нешто само нафрлено" завршува тој.

Сабина ЖЕЖОВА

Сите луѓе беа мајстори на својот занает, на својот инструмент, така што апсолутно беше изводливо и возможно Моцарт да се изведе на нардони инструменти

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

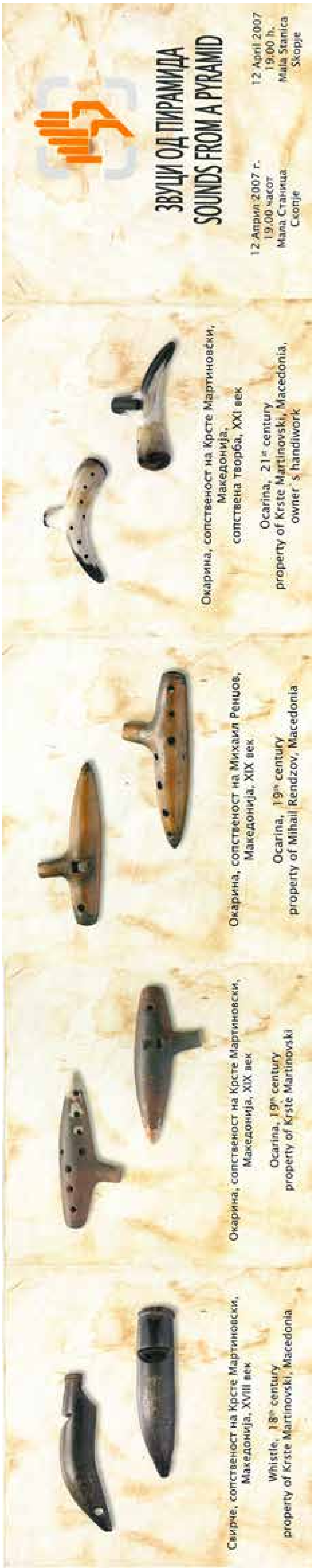

АКТИВНОСТИ НА СЕКТОРОТ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

Секторот за превенција и инспекциски надзор при Управата за заштита на културното наследство, постапувајќи по добиена информација направи увид на Споменикот на Револуцијата во Куманово, познат како Спомен-костурница, при што констатира трајно оштетување на релјефот на споменикот, кој е дело на хрватскиот скулптор Коста Ангели-Радовани. Управата во соработка со Министерството за внатрешни работи на РМ презема мерки за откривање на сторителите.

По пријава за недозволено копање на археолошки локалитети во околината на село Вешје, Неготино, инспекцијата при Управата за заштита на културното наследство направи увид и констатира недозволено, диво копање во средишниот дел на наосот на доцносредновековната капела (црквичка) Св. Недела, како и на локалитетот „Селиште", каде се забележани свежи траги од диво копање на дел од влезната партија од објект кој претставува поголема гробница или сакрален објект. Забележано е диво копање и на десетина гробови кои припаѓаат на некропола со поголема густина на погребување.

При посетата на археолошките локалитети во околината на село Вешје забележан е и објектот „Селска чешма", изграден од десетина архитектонски елементи од вулкански туф, што укажува дека потекнуваат од некоја култна градба што се наоѓа во непосредна близина. Инспекциската служба констатира дека е потребно попрецизно дефинирање на Чешмата и околните објекти кои се потенцијална цел на дивите копачи и презема мерки за откривање на сторителите на овие недозволени дејствија.

Управување со културно наследство во Република Македонија и предизвиците на Конвенцијата од Ла Валета

Во периодот од 16 до 18 април 2007 година, во организација на **Британската амбасада** и **Центарот за археолошки истражувања (МАЦАР)**, а со поддршка на Катедрата за археологија и историја на уметност и Министерството за култура, во просториите на НУБ „Св. Климент Охридски" се одржаа серија предавања и работилници кои се однесуваа на *Управување со културното наследство во Република Македонија и предизвиците на Конвенцијата од Ла Валета.*

Учесници во тридневната сесија беа професионални археолози и експерти за културно наследство од Велика Британија и од Македонија.

ПРОМОВИРАНА ФЛЕЈТА СТАРА 6000 ГОДИНИ

На 12 април 2007 год. во мултимедијалниот центар Мала станица, Управата за заштита на културното наследство организираше промоција на првиот и најстар музички инструмент пронајден во Македонија, засега именуван како *Топчеста флејта од Македонија.*

Флејтата е пронајдена во 1989 година на археолошкиот локалитет „Мраморот", во близина на с. Чашка, Велешко, неолитска населба која е датирана од 5000 до 4000 год. пр. н.е. Топчестата флејта е изработена од црвена прочистена глина, која во процесот на печење добила темнокафена боја. Нејзиниот дијаметар изнесува 4,7 см и има три мали перфорации - усник и два отвора за регулирање на тоновите.

Топчестата флејта беше изложена заедно со уште неколку глинени музички инструменти (окарини) кои датираат од поново време. На промоцијата беше изнесена стручна елборација за топчестата флејта од страна на Трајанка Јовчевска, археолог, кустос-советник од Народниот музеј во Велес, пронаоѓач на инструментот и истражувач на населбата кај Чашка. Поетот Ефтим Клетников ја прочита песната „Окарината на човекот", инспириран од неговата прва средба со волшебниот глас на топчестата флејта. Музичката промоцијата ја изведе нашиот виртуоз на народни инструменти Драган Даутовски со неколкуминутно музицирање на флејтата за која подготви специјална музика.

Драган Даутовски – мајстор-мулти инструменталист е она што значи прва асоцијација поврзана со неговото име. Неговата само-жртвувачка работа ги означува почетоците на втората Ренесанса на македонската традиционална музичка форма.
Тој е еден од најголемите подржувачи за зачувување на Македонскиот Фолклор и неговата посебност. Тој во својата музика ги абсорбира традиционалните музички вредности заедно со модерните музички тенденции со што достигнува момент на уникатна фузија. Даутовски успеа да ја зголеми мистичната сила на традициналното и повторно да ги соедини младите генерации со звукот кој е древен за нив. Неговата музичка виртуозност го слави соединувањето на природата, традицијата и љубовта. Последните години со неговиот квартет и како амбасадор на УНЕСКО неуморно ја претставува македонската музичка култура на бројни фестивалски сцени насекаде по светот (Холандија, Русија, Италија, Португалија, Германија, Белгија, Куба, Грција, Шпанија, Австрија, Србија, Црна Гора, Хрватска и др.).
Драган Даутовски на овој концерт за прв пат во живо ќе музицира на топчестата флејта, која е музички инструмент пронајден кај археолошкиот локалитет Мрамот кај населбата Чашка, Велес кој датира од неолитскиот период и е наод стар повеќе од 6000 години.

Топчестата флејта (Окарина) е совршено сочуван и извонредно атрактивен музички инструмент и заедно со несекојдневната приказна која го следи овој археолошки наод, само по себе претставува светска атракција од највисок уметнички и културолошки ранг.

На 19 Април во Универзалната сала, несекојдневен настан, светска премиера на новиот албум на Драган Даутовски Квартет и топчестата флејта ОКАРИНА

Soon...
17.06 Universal Hall
Laurie Anderson
800, 1000, 1200 denars

езервации: info@lithiumrecords.com.mk и (02) 2775 430 цена на билет: 500 ден. 600 ден. 700 ден.

www.lithiumrecords.com.mk

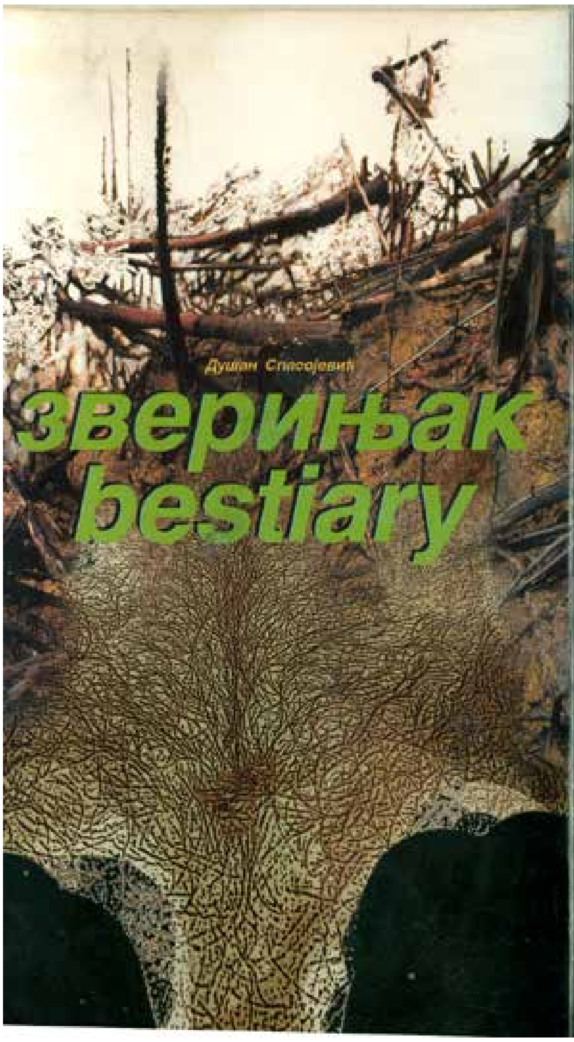

Душан Спасојевић

зверињак

драма

Режија: Борис Лијешевић
Сценограф: Љерка Хрибар
Костимограф: Бојана Никитовић
Лектор: др Љиљана Мркић–Поповић
Музика: Драган Даутовски
Помоћник редитеља: Ана Илић
Дизајн музике: Милан Јанчурић
Гост вокал: Александра Поповска

Лица:

ПЕТАР	**БОРИС ИСАКОВИЋ**
АНЂА	**ЈАСНА ЂУРИЧИЋ**
СТРАИН	**НОВАК БИЛБИЈА**
МАРИЈА	**АЛЕКСАНДРА ПЛЕСКОЊИЋ-ИЛИЋ**
ВИДАН	**СТЕФАН ТРИФУНОВИЋ**
СРНА	**МАРИЈА МИТРОВИЋ**
ТАДИЈА	**ДРАГОМИР ПЕШИЋ**
ЈОВАН	**МАРКО САВИЋ**
СРЕТЕН ЛУКИЋ	**АЛЕКСАНДАР ГАЈИН**
МИЛИСАВ ЛУКИЋ	**СТРАХИЊА БОЈОВИЋ**

Инспицијент: Тибор Киш
Суфлер: Наташа Барбир
Мајстор светла: Мирослав Чеман
Мајстор тона: Драган Курјаков

Представа траје један сат и тридесет минута.

Премијера: 14. септембар 2007.
Сцена "Пера Добриновић"

Декор и костими израђени у радионицама Српског народног позоришта

вечер 4 август 2009

Култура 18

▶ ПОСВЕТЕН НА МАЈКА ТЕРЕЗА

Филм - Натежнати брегови

Документарниот филм „Натежнати брегови", посветен на семејните корени и хуманата мисија на хуманистката скопјанката Гонџа Бојаџиу, ќе биде промоviran денеска во рамки на научно-културите средби Десет дена Крушевска Република.

Филмот е во режија на Кирил Узунов, а по сценарио на Стојан Тренчевски. Во филмот учествуваат околу триесетина учесници, а документарецот содржи и сцени со следбениците во хуманото дело на Мајка Тереза, меѓу кои е и Тоше Проески.

Филмот во пресрет на 100-годишнината од раѓањето на Гонџа Бојаџиу, што ќе се одбележи наредната година во светот и кај нас, му е предаден на неговата светост папата Бенедик 16 и во Калкута.

Филмската премиера ќе се одржи на летната сцена на Гумење во Крушево со пригодна беседа на градоначалникот на општината Васко Дамчевски и авторите на филмот. ■

➔ НАСТАП НА ДРАГАН ДАУТОСКИ НА АНТИЧКИ

Отсвирена македонската приказна

■ **Светската премиера на проектот "Клуч" го наполни Антички театар до последното место. Бројни беа посетителите на овој концерт преку кој се зборува со јазикот на музиката. Песните беа отсвирени со стаклени инструменти чии корени се од времињата на митовите, а беше претставена врвната интерпретација на уметниците**

Со прекрасните звуци на топчестата флејта од стакло со идентична форма на неолитската флејта, кавалот и окарината, древните инструменти изработени од стакло, македонскиот мултиинструменталист проф. м-р Драган Даутовски, завчеравечер на бината на Антички театар во Охрид ја плени публиката.

Музиката чиста како стакло на најголемиот празник Илинден уште еднаш ја раскажа македонската приказна преку автентичните инструменти.

Светската премиера на проектот „Клуч" го наполни Антички театар до последното место. Бројни беа посетителите на овој концертот преку кој се зборува со јазикот на музиката. Песните беа отсвирени со стаклени инструменти чии корени се од времињата на митовите, а прикажана е и врвната интерпретација на уметниците. Охриѓани и туристите имаа единствена можност да проследат спектакуларен перформанс на македонскиот уметник и да бидат дел од големиот музички спектакл. Ова беше и ретка прилика за многумина да бидат дел од настапот на врвниот уметник и музичар Даутовски кој покрај на кавал, гајда и тамбура свиреше и на топчеста флејта стара 6000 години. Заедно со него на сцената настапи и неговиот Квартет кој изведе композиции од постариот материјал, како и нови кои досега не се изведени.

– На Антички присуствував на извонреден концерт. Беше отсвирена македонската приказна преку музиката чиста како стакло. Ретки се вакавите уметници кои знаат да направат спектакал со древни инструменти, но И инструменти изработени од стакло, вели добар познавач на музиката на Даутоски од Скопје.

Стаклените инструменти, специјално за македонскиот музички виртуоз, се создадени од рацете на сликарот Стевче Јованоски, кој се занимава и со обработка на предмети од ваков материјал. ■

(С.В.)

...бота 21
...дела 22
...рил
...07
...дина VII
...ој 2051
ВЕСТ www.vest.com.mk

Читај и мисли слободно

Оживеана по 6.000 години

ИСТОРИСКИ НАСТАН: ДАУТОВСКИ ЈА РАЗБУДИ ДРЕВНАТА ОКАРИНА

СТР. 32-33

Окарината оживеана по 6 илјади години

ИСТОРИСКИ НАСТАН

Совршен мир и совршен спој предодреден за средбата на Даутовски и топчестата флејта од пред 6 илјади години

Квартетот на Драган Даутовски свири ворлд мјузик рамен на светските музички имиња од оваа област

Историски настан беше концертот на квартетот на Драган Даутовски, завчеравечер во Универзалната сала на првата концертна промоција на 6 илјади стариот инструмент, топчестата флејта или "Флејтата од Македонија". Поголем дел од публиката плачеше, возбудата беше нескриена, со аплаузи на отворена сцена, со овации, со извици браво.

Свечен и величествен чин беше овој настан не само за уметникот и неговата придружба и особено возбудливиот вокал на Александра Поповска, туку и за сите присутни и за оние што го овозможија спојот на вредната окарина со Даутовски. Музиколозите велат дека тој ја потсети окарината да свири, ги повика гласовите стари илјадници години, а звукот што излезе од неа беше вонвременски и вонпросторен, тој беше универзален што потсетуваше на светската музика на сите најстари цивилизации на човештвото.

Како да се случи чудо со допирот на Даутовски со ова топче на кое тој вежба година и пол и за кое имаше компонирано 4 стилски различни композиции, покажувајќи ги можностите на флејтата дека таа е инструмент која ја спојува традиционалната музика со технолошките достигнувања на 21 век. Аплаузи и воодушевувања предизвика и изведбата за крај на "Си залубив едно моме" во современ аранжман што беше вистински погодок за будење на вековната духовна вертикала на востоението на музичкиот генij на овие простори.

Даутовски на крајот им се заблагодари на сите заслужни за овој настан, особено на семејството кое го трпело да вежба и додаде:"Не беше лошо, но имам уште многу да учам". *(М. За.)*

Беровските тапанџии главен музички акцент во најавата на свечениот крај на концертот

Возбудлив глас.- Александра Поповска

фото. В. Танушовски

Gayda

The *gayda* (bagpipes) is an aerophonic instrument. A mouthpiece is used to inflate the sheepskin bag which releases air into the pipes that produce the sound.

Kaval

A *kaval* is an aerophonic instrument with a soft, tender and sophisticated sound. It is traditionally a shepherds' instrument.

Tapan

A drum in the form a hollow cylinder with leather stretched over both its sides. The leather is most often of goatskin, lambskin or calfskin. The cylinder ring is made of nutwood with a thickness of about 5mm.

Zurla

The *zurla* is an aerophonic instrument with an oboe-type double reed. It is a funnel-shaped pipe with eight playing holes (seven on the front and one on the back of the pipe), seven sound holes (*plasnici*), beak (*stivec*) and the mouthpiece (*mednik*).

Tambura

A Macedonian strummed string instrument with an original sound and a very long tradition. It is carved from a single piece of timber.

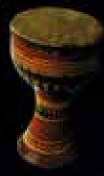

Tarabuka

A hand percussion instrument which has been used in Macedonian music since ancient times and is believed to originate from Babylonia. The body is made of pottery decorated with ethnic designs. The *tarabuka* is used mostly in folk ensembles, usually at fairs, weddings and other festive occasions.

The Music & Instruments

Macedonian music is characterised by soft and beautiful melodies, and highly irregular rhythm. It often has polyrhythmic combinations, where 4/8 is followed by 5/8, 7/8 by 4/8, 9/8 by 11/8 - variations of time and beat frequently unnoticeable to the Western ear. The typical *sedmorka* (the seventh) 7/16 is a three-beat measure. There is also the Macedonian 13/16 measure. There are also quarter tones and even smaller interval fractions.

According to some musicologists, the archaism in Macedonian music, costumes and dances can be attributed to the fact that many parts of Macedonia have survived for centuries in servitude. However, during the period of Ottoman rule, the augmented second was introduced to Macedonian folk singing. In the second half of the 19th century, as contact with the West grew through increased travel abroad, the thirds and seconds and harmonisation were gradually introduced.

The Macedonian woman deserves most of the credit for preserving the purity of the Macedonian folk songs, particularly those that contain the folk legends and traditions. Among the many songs for females only are the ritual songs of St. Lazarus (*lazarice*), sung in combination with dances and performed on St. Lazarus Day, eight days before Easter, on the eve of Palm Sunday. They are songs and dances of rebirth. The girls hold rehearsals every evening for several days leading up to St. Lazarus Day. The first evening of rehearsal is held at the house of the oldest girl, with all further rehearsals held at the other girls' house in order of age. Related to the *lazarice* are the *kralici* (Queens) on St. George's Day or at Whitsuntide. Here, the women wear tall headdresses, often adorned with a sacred picture. The singer-dancers used to carry swords, later replaced by handkerchiefs and fluttering banners of red silk or roughly woven cloth, decorated with apples, bells and magic plants. The aim of the *kralici*, like that of the *lazarice*, is to bring health and happiness.

In the final decade of the 19th century, around 400 Macedonian folk songs were collected and published in Sofia, Bulgaria. Following WWI, a large number of Macedonian folk songs were published by Serbian, Bulgarian and Macedonian musicologists. By 1982, more than 2,500 were published. The first compilers of Macedonian folk songs were influenced by Western European musical traditions and could not easily analyze the Macedonian meter and rhythm.

Source: Stoyan Pribichevich

СИМБОЛ „Инструментот е симбол на постојаната потреба од духовна слобода", открива Драган Даутовски

инструменти како, кавал, тамбура, гајда, тапан", објаснува Даутовски.

■ ФЛЕЈТА Откога во близината на Велес беше пронајдена топчестата флејта, која потекнува од времето на неолитот пред шест илјади години, Даутовски стана нејзиниот неразделен пријател, или поточно, собеседник. Откривајќи ги тајните на инструментот, Даутовски ги

на музичарот. Веројатно тука лежи клучот на проектот „Клуч". Инспириран од совршеното создание на навидум едноставната флејта, која може да произведе вистинско богатство на звучната слика, се наметнува прашањето: „Од каде пред 6.000 години стигнало такво совршенство?". Невозможно е да се даде одговор на вечните прашања, но со внимателна анализа на распоредот на трите отвори на древното 'топче' може да се насети симболиката на обединувањето на телото – умот – духот, на минатото – сегашноста – иднината, на уметноста – науката – религијата, на Светото Тројство. Во откривањето на совршените димензии на музиката, несебична поддршка Даутовски

...тичниот звук на исконот

ДРЕВНОСТ Откривајќи ги тајните на топчестата флејта, Даутовски ги открива и тајните на древноста

на човекот со човека, времиња кога вербата во себе и во сè она што го опкружувало човекот била единствената движечка сила во битката за неговото опстојување. Нашата музика претставува синтеза на традиционалното со модерното, базирана врз автентичниот амбиент што го прават традиционалните

открива и тајните на древноста. Откривајќи го нејзиниот вонвременски звук кој поврзува векови и поколенија, како да ја открил сопствената мисија на живеењето во сегашно време и на овие простори. Велат, за да се откријат сите тајни на неолитскиот инструмент потребна е духовна подготовка

добива од музичарите кои го сочинуваат неговиот квартет: Александра Поповска, Бајса Арифовска и Ратко Даутовски.

■ ГОСТИ Сепак, настапот на Драган Даутовски во Античкиот театар во Охрид ќе биде нешто многу повеќе од концерт. Замислен како музички спектакл, покрај Александра Поповска, како вокален солист, и Ратко Даутовски, на удиралки, во проектот учествуваат и Драгана Даутовска, клавијатури, Цоле Максимовски, бас-гитара, Саша Ефтимова, кореограф и балетски уметник, КУД „Китка" од селото Истибања, КУД „Илинден" од Битола, КУД „Отекс" од Охрид и зурлациските состав „Беровци". Повеќе од сто музичари ќе ја пренесат пораката за мир и толеранција која Драган Даутовски со проектот „Клуч" ја упатува кон светот, во обид да стигне до „звучниот код на вечноста". ■

ПРЕКРАСНА ЗАВРШНИЦА НА ДЕНОВИТЕ НА МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРА ВО САД

Древната македонска окарина одекна во Светска банка

Со "Holly night" отпеана од маестро Борис Трајанов и басот Александар Стефаноски, во чест на божикните празници во Америка, повеќе од достојно заврши нашето претставување на културата во САД

Дејан ТРАЈКОСКИ
Наш специјален известувач од Вашингтон

Оддалеку се слуша магичен звук. На затемнетата сцена излегува човек со качулка на главата, и свири на чуден инструмент. Потоа зема гајда, и продолжува со македонски мелос...

Вака започна прекрасната и достојна завршница на Деновите на македонската култура во САД. Завчеравечер, во преполната сала на Светската банка во Вашингтон, Драган Даутовски ги изненади гостите со древниот инструмент, стар 6000 години, по што на сцената се појави маестро Борис Трајанов, пеејќи ја „Со маки сум се родил". Придружуван од пијанистот Дарко Мариновски, маестро Трајанов ги отпеа и традиционалните „Си заљубив едно моме", „Сношти минав", и „Кога падна на Пирина".

По паузата, на која поезија читаше Никола Маџиров, поддржан од тамбурата на Даутовски, следеше вториот дел, на кој Трајанов, Мариновски и басот Александар Стефаноски изведоа наполитански арии. По импресивниот настап, проследен со овации, следеше завршницата со „Holly night„ во чест на божикните празници во Америка. На сцената и во холот во салата на Светска банка, беше поставена и изложбата на Димче Исаиловски.

Последниот ден на Деновите на македонската култура во САД ги најави заменик-министерот за култура на Македонија, Драган Недељковиќ.

– Македонија е една од ретките земји во светот, која со факти ја докажува далечната историја на својата цивилизација. Земја со длабоки корени, земја на археолошки локалитети, на цркви, манастири, на тврдини и чаршии – на артефакти со висока историска и уметничка вредност, рече Недељковиќ, додавајќи дека Манифестацијата е извонредна можност за зацврстување на пријателството што постои помеѓу македонскиот и американскиот народ.

Деновите... понудија концерт на маестро Симон Трпчески со Симфонискиот оркестар на Чикаго, изложба на нашето современо сликарство, Македонски филмски фестивал во Њујорк, и настаните во Вашингтон. ■

Имаше гости од Светска банка, ММФ, Стејт Департмент, Белата куќа...

- Целта на културното претставување на Македонија на Деновите на македонската култура во САД, е да се допре до одредени таргетирани групи на американското општество. Со овој последен концерт организиран во Светската банка сакавме на некој начин и да го заокружиме претседавањето на Зоран Ставрески со бордот на директори на Светската банка и ММФ, така што имавме дел од гостите од овие реномирани финансиски институции. Имавме претставници на Стејт департментот и на Белата куќа, со цел да ја запознаеме администрацијата дека Македонија, и на културен план ги споделува вредностите на западната цивилизација. И самиот концерт беше така организиран. Се појавивме прво со нашето традиционално творештво, а вториот дел беше со оперски арии. Исто, гости беа и дел од македонската дијаспора.

Ова за ВЕЧЕР ги изјави македонскиот амбасадор во Вашингтон, Зоран Јолевски.

-Следната година поголемо внимание ќе посветиме на Конгресот. Ќе покaниме сенатори, конгресмени, и други вработени во Конгресот, со цел да ја претставиме македонската култура пред нив..., додаде амбасадорот Јолевски, кој ни откри и дека Кочани оркестра имаат покана за настап на најголемиот џез фестивал во Америка, покана што следувала по нивното претставување во Луизијана. ■

шата средина овде?

ерենц: Има разлики и сличности меѓу копје и Загреб. За време на сите тие години поминати таму имавме можност да го познаеме и „Бјело дугме", групата што ги едини сите простори, а токму во Загреб ушнав и за Тоше Проески, за кој потоа знав дека е голема личност. Ние во Загреб го запознавме начинот на опуштено ужење. Овде, пак, комуникација е уште слободна и особено отворена спрема другите. Ми се чини дека во Загреб научивме се дружиме спонтано, а овде навистина киваме во тоа.

нгарија е земја која од 2005 година е л од Европската унија. Да се биде дел Европа има предности, но и мани?

еренц: Пред 20 години во нашата земпочнавме големи демократски промени и на сосема нова фаза во уредувањето на државата, политичка промена на системот од тоталитаризам во демократија. Ние 20 години градиме демократија, а доказ за тоа е членството во НАТО и во Европската унија. Ги средивме односите со соседите и покажавме дека сме многу подобри отколку што бевме. Мислам дека сега треба да дојдат на ред некои духовни работи во преден план, односно она што треба да им го оставиме на нашите синови. Во секој случај, тоа е процес на растење и на созревање на една држава. Знаете, да се влезе во Европската унија и да се има шенген-зона е голема работа. Јас сум роден во едно историско гратче на Дунав што се граничи со Словачка. Како деца ние постојано гледавме на другата страна од границата. Денес лесно одиме таму без пасоши, само го преминуваме мостот преку Дунав. Тоа е особено чувство. Пред 20 години не ни сонувавме

двајцата се едногсни дека во Македонија има сè што е требно за добар семен живот. Брачната ојка Кекеш овде се ствува како дома

Концертот во Марковиот манастир - незаборавно искуство

Во рамките на манифестацијата „Скопско лето", брачната двојка Кекеш присуствувала на концертот за промоција на новиот албум „Клуч" на Драган Даутовски. За нив тоа искуство навистина било незаборавно, па иако времето не им било многу наклонето, а патот непрооден, таму навистина ги дочекал убав амбиент.

- Мислам дека во целата таа атмосфера на концертот имаше некоја мистика. Јас ги обожавам македонските песни, особено „Зајди зајди", а секој ден откривам по некој рефрен **- ни открива Ала.**

ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ“ ВО УНИВЕРЗАЛНА САЛА

крик стар шест милениуми

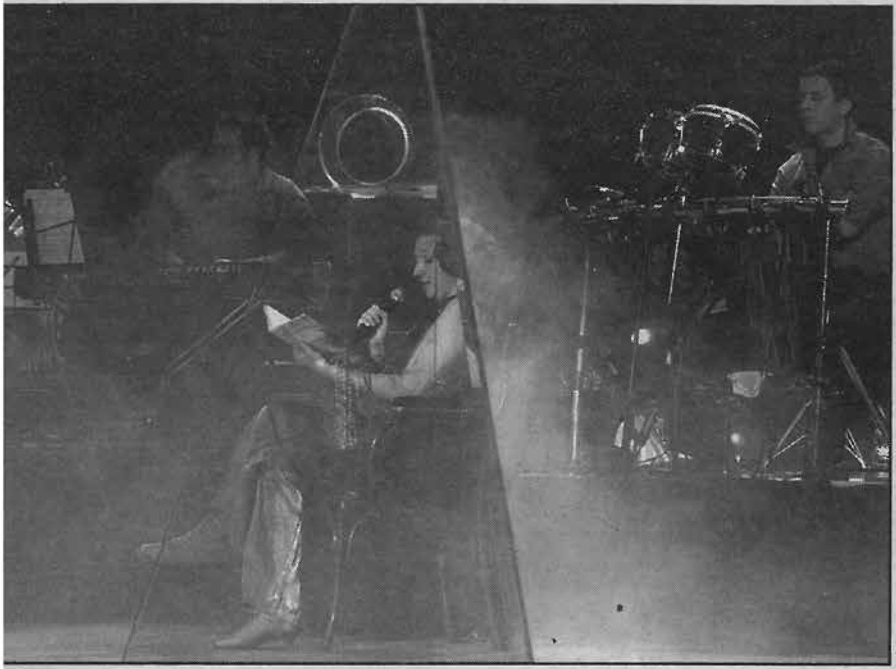

Членовите на квартетот со огромна самодоверба ги претставија новите нумери

Фото: Бисера Станоеска

Драган Даутовски свири на окарината

...зе со-
...народи
...де што
...т лока-

...от нас-
..., „Гла-
...осмис-
...овара-
...: прво
...откако
...пат на
... 6.000
...а беше
...ата на
...ужува-
...сти, на
...ел од
...еколку
... албум
...рни на
...скусен
...овска,
...ексан-
...каа де-

Свирејќи на окарината, Даутовски го поврза современото со неолитските народи што живееле на овие простори пред повеќе од 6.000 години

ка се суштински дел од составот, а не придружни сешн-музичари што можат лесно да се заменат а звукот на квартетот да не претрпи забележителни промени.

Свесни за силната „хемија“ што постои меѓу нив, членовите на квартетот со огромна самодоверба ги претставија новите нумери, се свртеа кон својот најдобар материјал досега и со невидена леснотија ја „прикажаа“ окарината во вистинско светло. Иако и последните композиции зрачат со топлината карактеристична за бендот, четворката најдобро звучи во својата основна форма, односно без електронските мирудии во заднина. Токму затоа „Копнеж“, „Балкан“ и „Јано, Јано“ отскокнаа со емотивноста, искреноста и меланхолијата што не може да се „одглуми“ при изведбата на традиционалната македонска музичка форма. Внесувањето, пак, на современи звучни елементи, ги прави овие теми „разбирливи“ и блиски до денешните „дигитални“ генерации. Најинтересен пример за ваквата фузија беше интерпретацијата на „Не си го продавај Кољо чифликот“, каде што можеа да се чујат денс и цез-влијанија, а љубопитните пронајдоа и танго-ритам во заднина. Всушност, тоа отсекогаш била и најсилната страна на „Драган Даутовски квартет“: тие не го китат традиционалниот мелос со одвишни елементи, туку го изведуваат на соголен начин низ модерна призма. А освен окарината, бисер на вечерта беше чистиот и вознесувачки глас на младата Александра Поповска, која на моменти повеќе го користи како инструмент отколку како вокал во класична смисла.

Концертот во Универзална сала повторно докажа дека, како и флејтата што ја претстави во јавноста, „Драган Даутовски квартет“ е формација што на вистински начин ги негува македонските музички вредности. На бендот сега му преостанува да го задоволи гладот на публиката за нов албум што трае од 2001 година, кога се појави епохалниот „Патот на сонцето“. ■

неделно ВРЕМЕ

www.vreme.com.mk

- ПРОМОЦИЈА НА ТОПЧЕСТАТА ФЛЕЈТА

Будалаштина е да се верува дека сè што се движи во космосот е без звук. Талентот, пак, е способност да се ловат тие музички влијанија. Во тој случај ние сме само филтер, медиум низ кој минуваат вселенските звуци

Мојот приод кон неа беше ритуал. Не почнував веднаш да свирам, туку размислував. Самата теракотна структура на инструментот е - студена. Првиот контакт со него е таков - најпрво чувствуваш студенило. За да оживее треба да го стоплиш, да го припитомиш. Мојот ритуал се состоеше во топлењето на таа глина, веќе станата камен, при што, сакајќи или не сакајќи - филозофираш. Едно време премногу ме обзедоа тие размисли - кој свирел на флејтата, како свирел, која ѝ е намената, почна глава да ме боли. Од самата помисла дека в рака имам нешто старо 6 илјади години ми минуваа морници по грбот. Си велев, што се моите сегашни 50 години, 60, 70 или 100, колку ли ќе бидат, спрема тие шест милениуми. Тоа е, морам да признаам, многу фрустрирачко прашање - си спомнува Даутовски детали од процесот на спознавање на неолитската флејта.

Но многуте прашања наскоро добиле еден сеопфатен одговор.

- Сфатив дека мојата задача не е да најдам објаснување за начинот на кој е создадена флејтата, како е моделирана, дали ѝ е функцијата ритуална или световна, туку да се препуштам на нејзиниот свет. А, за да влезам во нејзиниот свет морав прво да го дадам својот свет и да бидам чист во сите аспекти. Всушност, кога е човек духовно чист, тогаш е најспремен да работи сè, а најмногу уметност - вели Даутовски.

у По сиве овие месеци осознавање на мистериозниот музички инструмент, тој веќе го совладал керамичкото шупливо топче со мал мелодиски отвор, преку кој се произведува тонот.

- Самиот допир со инструментот е најблискиот допир од сите што може да се остварат со музичките инструменти што ги познавам. Тука се отвораат сите порти на космосот и на тој начин само можеш да влезеш во она што се вика инвенција, креативност и духовен мир - вели Даутовски.

Неговата долгогодишна кариера на мултиинструменталист, композитор, оживувач на традицијата наеднаш добива нова смисла.

- Јас, всушност, 15 години сум се подготвувал за да можам сега да ја свирам топчестата флејта. Кавалот, кој е мојот инструмент, инструмент на мојата душа, на моето битие, придонесе да се пронајдам себеси и да дојдам до ваков стадиум. Со флејтата го продолжив тоа што го научив со кавалот - вели Даутовски.

Неговото совладување на топчестата флејта не е само настојување на музичар да го совлада непознатиот инструмент. Тоа е, вели, неговото лично просветлување.

- Кога првпат ги ставив кавалот и флејтата на маса - се шокирав. Мајко мила, си реков, па ова се двата принципа - машкиот и женскиот. Дури и кавалот како снажен, машки инструмент, во традиционалната музика секогаш се свири во пар, машки и женски. За да свирите македонска музика, да терате езгија, треба да имате два инструмента - едниот машки, другиот женски - едниот држи тон, другиот мелодија. Значи, да имаат дијалог меѓусебе. Кога го забележав фактот дека ги имам двата принципа пред мене и кога сфатив дека совршено штимуваат меѓусебе - дека еден инструмент од 20 век има совршена врска со флејтата од неолит, си реков ова не е случајно. Како не се погодила малку повисока интонацијата, си велев, или како не се погоди нешто друго несоодветно што ќе ме попречи да ја склопам тезата за совршената коинциденција и за своето место во неа. Оттогаш многу комотно свирам кавал, го оставам и продолжувам со топчестата флејта. Совршено се дополнуваат, како боја и како карактер. Кавалот како инструмент доаѓа до некоја граница, а топчестата флејта продолжува нагоре. Значи ако сум дошол во филозофска смисла до седмото небо со кавалот, со топчестата флејта ми се отвораат сите врати - раскажува понесено Даутовски.

Оваа длабокомотивирачка врска, воспоставена со музичкиот инструмент од неолитот, на Даутовски му отвора некои нови димензии на разбирањето на животот и на светот.

- Музицирам со затворени очи, зашто во тој момент сум многу далеку од реалните простори. Топчестата флејта ме носи уште подалеку. Ако кавалот ми овозможи да одам по хоризонтала, со флејтата одам по вертикала. Таа ми ја овозможи вертикалата во спознанието. Тој инструмент ме просветли. Со него престанав да бидам патриот, промотор на традиционалното. Со тој инструмент престанав да чувствувам дека традиционалната ризница има потреба од мене. Со топчестата флејта се свртев кон себеси. Тепам 50-ка. Велат дека 50-тите години се свети. Можеби е така, секој од нас во оваа доба прави некакво резиме, лично и професионално, а флејтата ми помогна во тоа. Кога свирам во неа се занимавам со едно друго божје слово, постаро од говорот. Во сосема друг свет сум, посветен себеси, на најблиските и на Севишниот - вели Даутовски.

Каква е музиката на топчестата флејта?

- Вонвременска. Талентот за музика, велат древните филозофи, е божја дарба на луѓето да се авторизираат звуците што нè опкружуваат, звуците што ги испраќа вселената. Будалаштина е да се верува дека сè што се движи во космосот е без звук. Талентот е, значи, способност да се ловат тие музички влијанија. Во тој случај ние сме само филтер, медиум низ кој минуваат вселенските звуци. Некој ќе рече дека тоа е филозофски период во животот, но мислам дека е обратно - дека е најстварниот период. Тоа е човечка и авторска зрелост - човек да биде свесен за тоа што го работи и свесно да ги моделира идеите. Но, оваа фаза низ која минувам сега е и нешто повеќе. Знам дека со флејтата сум во некој друг свет. И не можам да кажам дека таа музика што ја свирам со неа сега сум ја напишал. Таа ми е дадена, сега само излегува на површина. А, инструментот е тој што ја вади од мене.

Тоа е, вели Даутовски, личен аспект на неговата врска со неолитската флејта. Културолошкиот аспект за заедницата е многу позначаен зашто посочува на еден поинаков, нов начин за активно промовирање на културното наследство.

- Побарав од Управата за заштита на културното наследство да ми дозволи да ја промовирам флејтата. Топчестата флејта е веројатно првиот автохтон инструмент од Македонија, што не можеме да го тврдиме и за кавалот. Во моите досегашни проучувања не сум сретнал сличен инструмент, освен кинеската окарина, стара 6.000 години, која личи на овој инструмент, најден кај нас, но таа, наместо три, има пет мелодиски отвори.

Верувајќи во питомоста на неолитската култура, за која историчарите велат дека била „пролет на човештвото", Даутовски верува дека спознавањето на овој инструмент од тоа време е најблискиот пат за премостување на вековите, што за човекот постојано било - недостижен сон.

- Во времето на неолитската култура немало војни, немало преголеми временски непогоди, бог ги милувал тие луѓе, зашто немале оружје и биле насочени кон спознавањето на себеси, својот живот и на природата околу нив. Но, неолитската култура во сета своја едноставност имала најснажна духовна вертикала. Нашите животи се краток интервал во безвременоста. Но, еве ја флејтата, дувни во неа и си премостил милениуми. Си влегол во нејзиниот свет, односно излегол твојот свет, кој е генетички кодификуван - вели Даутовски.

Неколку дена пред концертот на кој пошироко ќе го промовира звукот на новооткриениот инструмент, тој со сето постигнато спокојство на своето музичко мајсторство веќе илегол во другиот свет, што еднаш одамна му го прорече сонот отсонуван во градот-музеј - Санкт Петербург. **Ј.Ф.**

- Кога првпат ги ставив кавалот и флејтата на маса - се шокирав. Мајко мила, си реков, па ова се двата принципа - машкиот и женскиот. Кога го забележав фактот дека ги имам двата принципа пред мене и кога сфатив дека совршено штимуваат меѓусебе - дека еден инструмент од 20 век има совршена врска со флејтата од неолит, си реков ова не е случајно. Како не се погодила малку повисока интонацијата, си велев, или како не се погоди нешто друго несоодветно што ќе ме попречи да ја склопам тезата за совршената коинциденција и за своето место во неа

Нова Македонија | Вторник, 4 октомври 2011

Телефон: ++389 (0)2 5511711
Факс: ++389 (0)2 3060651
E-mail: zabavna@novamakedonija.com.mk

Даутовски во нов минималистички музички проект

Практично, музиката на овој проект ќе биде во рамките на таканаречениот музички правец ворлд-мјузик, кој Драган одлично се снаоѓа во изнативе децении. Во творештвото уметникот, кое најмногу се базира традиционалниот македонски музички фолклор, често може да се препознаат елементи од класичната музика, од џез или поп-културата, но и традиционални мотиви и од другите етноси присутни на Балканот. На тој начин Даутовски создава сопствен и препознатлив стил. **М.Г.**

„Културно уметнички работници“ промовира четврти албум

Новото албумско издание на скопската саркастична рокенрол-група „Културно уметнички работници“ на 10 октомври ќе биде концертно промовирано во клубот „МЦМ“.

Влезниците ќе чинат 150 денари, а секој посетител ќе добие и по еден примерок од новиот албум, насловен „Ha Ha Jolly Jolly“. Истиот ден албумот ќе биде пуштен за слободно симнување од Интернет, на страницата на веб-магазинот „Тајм машин мјузик“ (www.timemachinemusic.org). Албумот таму ќе биде достапен сè до 10 декември годинава.

За групата ова е четврти албум во кариерата, а досега во нивната дискографија се запишани изданијата: „Културно уметнички работници“ од 2002 година, „Amore Bene Tutti Prego“ од 2008 година, кој излезе под етикетата на „Рок-фест“, како и албумот насловен „Unplugged@Kanal 103“, што всушност е снимка од нивниот радиоконцерт во 2009 година.

Новото музичко парче на „работниците“ донесува 12 композиции, а некои од нив веќе се изведувани на концертите. Меѓу песните се наоѓаат „Вечниот студент“, „Ристе“, „Здравјето пред сè“, „Folsom prison blues“, како и „Ѓубрето“, која е во соработка со хипхоп-изведувачот Стиховен калибар. Насловната страница на албумот е дело на американскиот алтернативен уметник **Даниел Џонстон**, за чие користење „работниците“ добија дозвола лично од него.

Покрај стандардните членови, во реализацијата на „Ha Ha Jolly Jolly“ учествуваа и неколку гости меѓу кои: **Дарко Поповски-Блуз** на клавијатури, **Даме Златков** на труба, **Марија Неданова** на флејта и други. **М.Г.**

▶ **МАЛА СТАНИЦА**

Даутовски засвири на окарината

Звукот на топчестата флејта стара 6000 години повторно ќе го чуеме на 19 април во Универзална сала

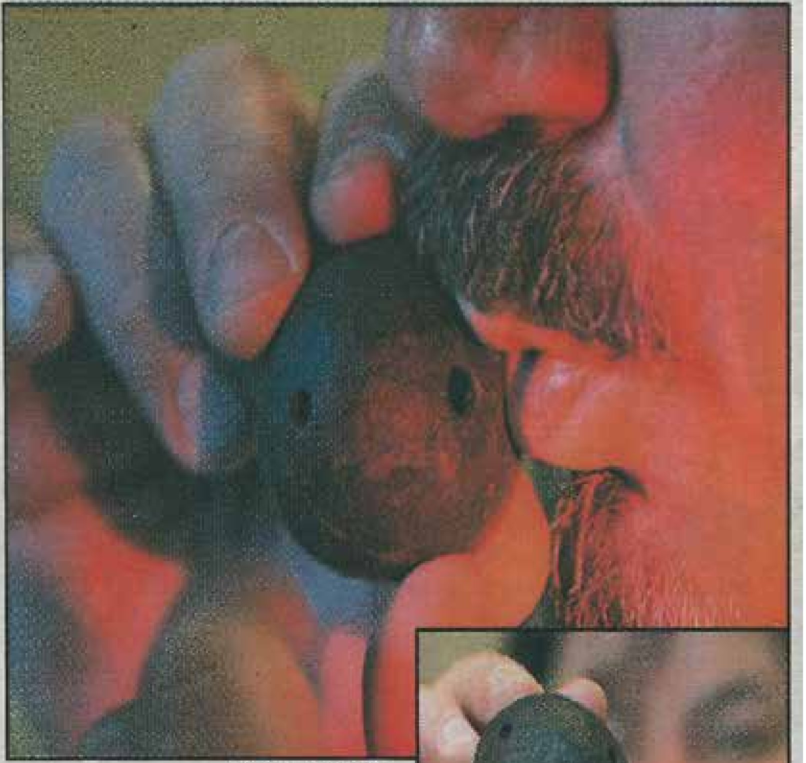

ФОТО: Ѓ. ЛИЧОВСКИ

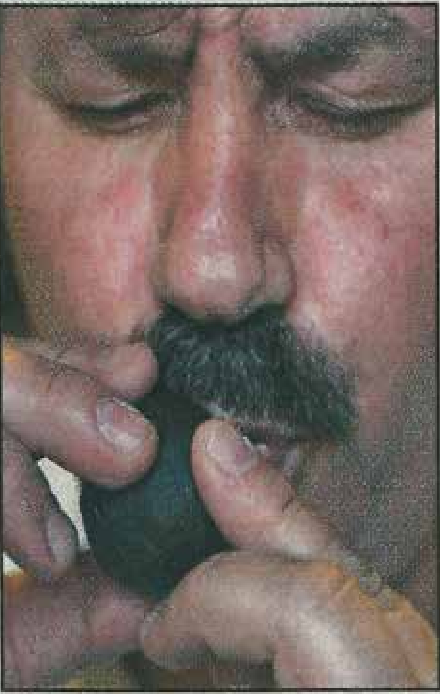

Музичарот и етномузиколог Драган Даутовски прексиноќа во Мултимедијалниот центар „Мала Станица" за прв пат пред јавноста засвире на шест милениуми стариот археолошки наод – топчестата флејта наречена окарина. Официјалната промоција на окарината ќе се случи на на 19 април во Универзалната сала, каде со концертот „Глас на минатото" етносоставот Драган Даутовски Квартет ќе го промовира својот најнов албум.

Топчестата флејта – окарина е совршено сочуван и извонредно атрактивен музички инструмент и заедно со несекојдневната приказна која го следи овој археолошки наод, откриен пред 17 години на локалитетот Мраморот кај Чашка, Велес, само по себе претставува светска атракција од највисок уметнички и културолошки ранг. Даутовски претпостави дека откритието на окарината ќе побие многу музиколошки теории, а откривачот на топчестата флејта, советник кустос Трајанка Јовчевска од Музеј Велес најави голема промоција на „Флејтата од Македонија". ■ (А. Ј.)

ДНЕВНИК, **петок, 7 октомври 2011**

„Биг С адреналин“ подготвува нов албум

Македонскиот алтернативен рок-бенд „Биг С адреналин“, по издавањето на синглот Personal Moon, работи на материјалот за својот прв албум. Групата деновиве доби нов гитарист во своите редови - Кристијан Волчев. Деби-изданието на „Биг С адреналин“ се очекува да биде издадено напролет.

ДРАГАН ДАУТОВСКИ СО НОВАТА ИНСТРУМЕНТАЛНА ФОРМАЦИЈА

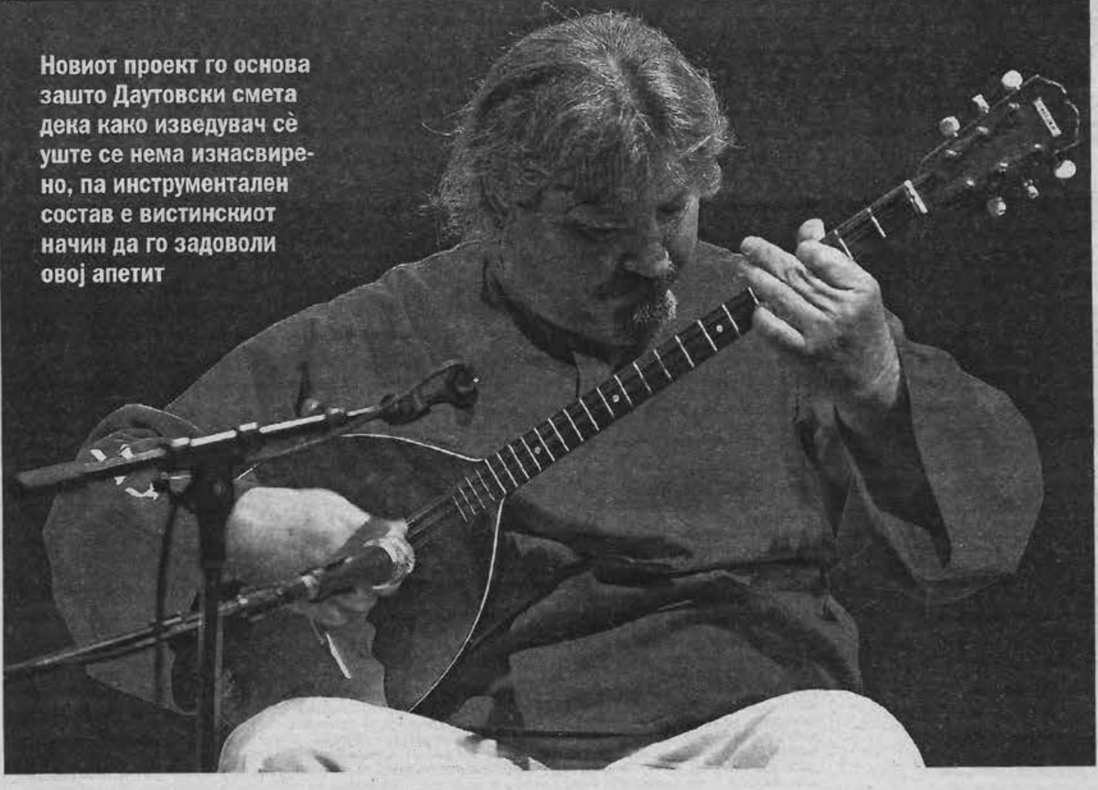

Новиот проект го основа зашто Даутовски смета дека како изведувач сè уште се нема изнасвирено, па инструментален состав е вистинскиот начин да го задоволи овој апетит

Со импровизации до

Во план албум и настапи на светски фестивали

Вечерва ќе биде премиерниот настап на формацијата. Даутовски посочува дека проектот постојано ќе го „храни“ со нов репертоар и во иднина планира албум, настапи на светски фестивали, клупски свирки.

- Кај мене ништо не е еднократно. Ќе продолжам да правам музика и во оваа формација имам шанса да се релаксирам и да му се вратам на квартетот - појаснува тој.

желбата за работа. Тоа се млади луѓе кои имаат завршено или сè уште студираат на Факултетот за музичка уметност. Само Ратко во формацијата е дел и од квартетот - појаснува Даутовски.

Иако првично е замислено формацијата да биде отворена, лежерна и подложна на промени, музичарот признава дека неговата досегашна професионална биографија кажува дека ја сака постојаноста.

- Мислам дека само со стандардна формација може да се постигне нешто. Се работи за енергија, еден вид едноумие во музичка смисла. Не сум љубител на проекти на кои ќе гостуваат

▶ СПЕКТАКУЛАРНА ПРОМОЦИЈА НА ОКАРИНАТА

ФОТО: А. ИВАНОВСКИ

Драган Даутовски Квартет прексинoќа во Универзална сала презентираа топчеста флејта, историја, древност пронајдена на овие простори која вади совршени звуци, иако е изработена од генијалец пред шест милениуми

ФАНТАСТИЧНИ ЗВУЦИ
ОД МАКЕДОНИЈА ПРЕД 6000 ГОДИНИ

Анита ЈОВАНОСКА

Драган Даутовски, мултиинструменталист и професор на Факултетот за музичка уметност, прексинoќа во Универзалната сала сигурно се чувствуваше како најстариот човек на планетата, бидејќи свиреше на топчестата флејта, инструмент стар 6.000 години. Окарината пронајдена на локалитетот Мраморот кај населба Чашка произведува фантастични звуци, а публиката која беше присутна, иако не ја пополни до последно место Универзална сала, може да каже дека беше дел од историски настан.

Даутовски, Александра, Ратко, Бајса, Влатко и Брацо- тимот кој ни ги пренесе гласот од минатото, ги донесе исконските свети звуци на топчестата флејта – окарина, поради која Македонија ќе биде во редот со Кина, бидејќи само таму е пронајден еден толку редок инструмент од неолитот.

– Бог ни ја испрати топчестата флејта и јас ќе ја свирам за сите добри луѓе во светот. За официјалната политика окарината изгледа не значи ништо, меѓутоа за културното наследство на Македонија и за мојот народ флејтата е од епохално значење, изјави Даутовски по концертот.

Советник кустос Трајанка Јовчевска од Музеј Велес, која пред 17 години го откри овој наод вели дека во следниот период ќе треба да се одлучи конкретно за иднината на „Флејтата од Македонија".

– Сметам дека предметот од археолошка точка е исцрпен, сега на ред следуваат музиколозите и тие конкретно ќе треба да го проучат, да се изјаснат, вели Јовчевска. Таа се надева дека ќе бидат организирани и трибини, тркалезни маси, форуми преку кои ќе се анализира музиколошката страна на окарината.

– Ќе дадам се од себе приказната околу окарината да не се искористи во намери коишто не се во согласност со националниот интерес. Фокусот треба да биде окарината, а не правењето пари, вели Јовчевска. Таа објаснува дека кога пред 17 години го пронашла предметот, многу често им го покажувала на колегите што доаѓале во Музејот, но тие не верувале во неговата вредност.

– Јас верувам дека и сега ќе има Неверни Томи. И сега некои колеги ме прашуваат дали сум сигурна во тоа што го тврдам. Тоа е исто како да прашувате доктор дали неговиот пациент е болен од грип или не. Треба да има малку поголема доверба меѓу колегите, вели археологот и додава дека целиот проект околу промоцијата на окарината траел година и пол. Таа пред околу две години наодот го однела кај Драган Даутовски, како кај експерт, професор на Факултет за музичка уметност, којшто можел да го проучи и да даде мислење за него.

– Со договор со Управата за заштита на спомениците на културата, одлучивме предметот да се чува во домот на Даутовски, бидејќи на Драган му требаше време да го проучи и да научи да свири на него, објаснува Јовчевска. Таа како археолог смета дека Македонија како држава има голема среќа бидејќи голема реткост е на неолитски локалитет да биде пронајдена целосна, неуништена окарина.

– Ова наведува дека ако на локалитетот Мраморот најдовме топчеста флјета, тогаш сигурно има и во околните локалитети. Но, вистинска среќа е да се најде неуништена, целосно сочувана. Ние сигурно пронаоѓаме фрагменти, но не можеме да знаеме дека се од окарина. Човекот што предметот го изработил пред 6.000 години сигурно бил генијалец, бидејќи окарината претставува готов индустриски производ на музички инструмент, вели Јовчевска. ■

Телефон: ++389 (0)2 5511711
Факс: ++389 (0)2 3060651
E-mail: zabavna@novamakedonija.com.mk

озвучи своето Скришно место

Со писокот на гајдата светна и манастирот

Даутовски се ре-
јанта, блесна це-
I, потем...стори-
іојот вистински
присутните, а бо-
ногу повеќе од
ој, техничките
оија за миг. И до-
е им се нафрлаа
акот одекна еле-
опчестата флеј-
олшебник со на-
почна да ги одо-
те и да ги дови-
отници да ја за-
. На писокот од
говори тапанот
одекнаа и тамбу-
фовска и вокал-
Александра По-

ожени од новата
публика на едно
о, Скришно ме-
абележи писате-
ски, тие во ние-

ден момент не калкулираа со сопствените енергии. И почнаа да ги нижат: „Патот на сонцето“, „Зајди, зајди“, „Молитва“, „Огледало“, „Гороцвет“... Првата голема експлозија од задоволство одекна по изведбата на „Велигденското оро“, а потем како мевлем за душата дојдоа и „Оф, Јано, Јано“ и особено „Со маки сум се родил“... Притоа, Даутовски кој не е само одличен инструменталист и автор туку и педагог, не можеше да го скрие задоволството од исполнетата виртуозност на своите млади соработници. Нивната потреба заеднички да слезат до изворот, каде што се напојувал народниот гениј, но наедно и да си дадат слобода непречено да исчекорат во нови современи звуковни пространства. Ова особено е бележито кај Поповска, која несомнено докажа дека по годините студии во Холандија суверено владе со својот глас како инструмент. Инструмент што провоцира и воодушевува, што отвора невидени можности во потрагата и во промоцијата на кодот на македонскиот музички јазик.

А по нецел час и половина, во миговите кога над Марков манастир небото се покри со ѕвезди, квартетот излегувајќи повторно на сцената се прости од публиката со сопствената изведба на „Јовка кумановка“. Емотивно, свирачки моќно и дефинитивно незаборавно.

Згора, со реализацијата на „Скришно место“ и симболичното звуковно обојување на Марков манастир, Драган Даутовски ја стори увертирата за својот проект „Клуч“, чија изведба е закажана за 2 август, на Илинден, во Античкиот театар на годинешново издание на интернационалниот фестивал „Охридско лето“. Таму уметникот на УНЕСКО чии изведби одамна се привилегија на светската културна понуда, очекува над 2.000 посетители и ведра ноќ. Умешноста, храброста и вербата во Бога ги има одамна во себе.

Даутовски и Поповска

was also invited to play with the Preservation Hall Jazz Band. In 2004, she premiered "Ping Pong," composer Anthony De Ritis' pipa concerto, with the Taipei Chinese Music Orchestra. Her piece "The Loneliest Monk" was commissioned and performed by House Blend at The Kitchen in New York City. Recent highlights included concerts with her Blue Pipa Trio at the JVC Jazz Festival and a guest appearance on Björk's new album, *Volta*. This year, she was a featured composer and performer with the American Composers Orchestra's "Composer Out Front" project. Ms. Min lives in Forest Hills, New York. She is also the founder of Blue Pipa, Inc.

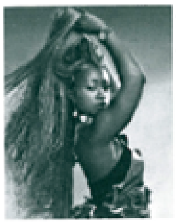

ARA

Talking Drum (Nigeria)

The heritage of Ara is African. Her birth was shrouded in mystery, as she was being prepared by the ancestors for the task ahead of her as a music icon.

She was born into an aristocratic family in the early 1970s, who believes so much in keeping the good name of the family and as such places a premium on education and not "frivolities" like music. She started playing African percussions, like the conga, in her primary school days. She developed her skills up to secondary school where she formed her own band. Later, she joined several bands throughout Africa. She recorded a number of Afro beat tracks for a promotional outfit in Nigeria. In her sojourn for a proper identity of herself, her music, her origin and an identification of her roots, she stumbled on the Motown of Africa known as Atunda ENT.

SHYAMAL MAITRA

Tablas (India)

Born in Calcutta, India, Shyamal Maitra is a multi percussionist and composer. He studied Indian classical music which led him to the mastery of the tablas. Open to occidental influences, he experimented with electro, jazz and contemporary music without renouncing his cultural background. He has played and recorded with international artists GONG, Brian Eno, Khaled, Hector Zazou, DJ Cam, Smadj, Suns of Arqa and also with the most acclaimed Indian classical musicians. He is also involved in educational projects (Charles Cros award in 2002 for the CD nursery rhymes of Bengal) and wrote several music scores for films. In 2004 he received the ARIEL (Mexican Academy Award) for the "best feature film music" for the Mexican movie *Vera*. In December 2005 he worked with Radio France on the recording of the Grigg Percussion Ensemble (contemporary music of Bielorussia). In 2007, he was nominated for the "Bharat Ratan Award" and the "Jewel Of India Award". One of his compositions can be heard in the film *L'Invité* by Luc Besson (French film maker).

Mr Maitra has performed with the Melody for Dialogue among Civilizations Association since its inception in 2005.

PROGRAM

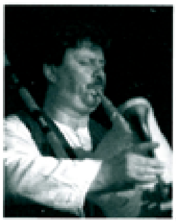

DRAGAN DAUTOVSKI

Kaval, tambura, other instruments (Republic of Macedonia)

Born in 1957 in the village of Rusinovo Berovo, Macedonia, Dragan Dautovsky has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups, and orchestras, including usage of folk instruments performed or recorded in Macedonia and the South East European region.

He teaches at the University of Sts. Cyril and Methodius as professor of the folk instruments kaval, gaida, and tambura. In 1992 he formed the Ensemble Mile Kolarovski performing concerts in Macedonia and other countries. This group also composed and performed music for the film *Before the Rain*. Dragan Dautovski is a great musician who has mastered more than twenty different musical instruments. He has performed across Europe and has featured in many articles on Eastern European folk music and art. He recently became the owner of an ancient musical instrument dating back to 2000 BC and is trying to register it as a heritage of his country.

Mr Dutovski has performed as a featured artist with the « Melody for Dialogue among Civilizations» Association since its inception in 2005.

ISMAIL ISIK

Baglama (Turkey)

Born in Turkey in 1953, Ismail Isik began playing the Turkish traditional instrument *baglama* (part of the *saz* family of instruments) at the age of six. His music studies with various experts in folk music helped him to perfectionize his art of playing and before graduating from university he became a renowned player accompanying famous Turkish singers.

He graduated in 1976 from Middle East Technical University (ODTÜ) as Civil Engineer, and completed his Master Degree in 1978 in Business Management. During this period (1970-1978), he was the President and Conductor of the Turkish Folk Music Society (THBT). He has performed many concerts in Turkey and abroad and he represented the Turkish Ministry of Culture in Japan where he introduced the Turkish traditional music to public.

He has four albums to his credit: Sarı Durnam (1976), Anadolu Döktürmeleri (1978), Altın Hzma (1997) and Bir Nefeste Anadolu (2006). A fifth album is under preparation.

All proceed from sales of his albums are donated to poor students who are unable to follow musical studies at university or college.

BAHMAN PANAHI

Tar and setar (Persia)

Bahman Panahi was born in 1967. He obtained his BA degree in design and visual art from the Fine Arts Faculty of Tehran University and completed studies in calligraphy with the Association of Calligraphers of Persia. He mastered the Iranian classical music in *tar* and *setar* early in his life. At present, he is a doctoral candidate at the Sorbonne in Paris. Bahman Panahi conducted many concerts, exhibitions and workshops in England, Syria, India, the Netherlands, Nigera, Mauritania, the Maldives, Tunisia, Morocco, Spain, Sri Lanka, Belgium and France.

In 2006 he established his musical group Voyage which has performed a

Вести́к
ПЕТОК 13 АПРИЛ 2007

Топчестата флејта - светска атракција

На 19 април во Универзална сала „Квартетот Драган Даутовски" ќе одржи концерт на кој ќе ја промовира уникатната окарина

ТИНА ИВАНОВА

„Глас од минатото" е насловот на концертот на „Квартетот Драган Даутовски" на кој, македонскиот виртуоз на народни инструменти, ќе го промовира неодамна откриениот археолошки наод-топчестата флејта, окарина, чија старост е проценета на над 6000 години и претставува еден од најстарите инструменти во светот. Концертот, кој ќе се одржи на 19 април во Универзалната сала во 20 часот, е во организација на „Литиум рекордс", Концертната агенција „Алеа" и СОКОМ и претставува завршен настан на јубилејното, 30-то издание на манифестацијата „Денови на македонска музика".

Македонскиот уникатен инструмент, топчестата окарина, својата прва јавна светска презентација ќе ја доживее токму на концертот на „Квартетот Драган Даутовски". Овој инструмент датира од неолитскиот период, изработен е од теракота (глина), а е пронајден во 1989 година при археолошки истражувања непосредно до населбата Чашка на археолошкиот локалитет Мрамор, кој се наоѓа на 15 километри од Велес. Инструментот е пронајден од страна на Трајанка Јовчевска, советник-кустос при Народниот музеј во Велес, која вели дека предметот треба да се наметне како наод кој ќе побуди голем интерес не само кај нас, туку и во светот. „Не сакав инструментот само да го изложам во витрина, туку сакав оваа флејта која го симболизира животот, да живее и во иднина. Ова е инструмент направен од некој голем ум, од човек кој точно знаел што сака и каков звук да произведе. Иако е пронајден пред 18 години, дури сега се чувствувам зрела да ја потврдам вредноста на инструментот и покрај мислењето на некои луѓе дека моето толкување за неговото потекло е преамбициозно", вели Јовчевска.

„Голема чест ми е што ќе настапам во рамките на фестивалот „Денови на македонска музика" кој годинава слави еден извонреден јубилеј - 30 години од постоењето. Секогаш кога настапувам во Скопје, имам поголема грижа отколку било каде во светот", вели Драган Даутовски. Концертот „Глас од минатото" ќе биде поделен на три дела, каде во третиот сегмент, по 6 илјади години првпат ќе прозвучи топчестата флејта. „Возбуден сум од даденоста да бидам јас токму тој кој по толку многу години ќе го изнесе во јавноста овој уникатен инструмент, а ќе изведувам музика која и јас и инструментот ја носиме во себе. Мислам дека задачата да свирам на оваа флејта ми е доверена од Бога. Ќе споменам еден податок. На концертните настапи со мојот Квартет во Москва и Санкт Петербург, два месеци пред телефонскиот повик на Трајанка Јовчевска, сонував чуден сон кој што најпрвин сериозно ме загрижи. Сметам дека малку е невкусно, па затоа ќе ги изнесам само последните зборови од испишаната порака на ливче кое на рака ми падна од височините. „... од друг свет ќе чуеш глас". Се друго беше на мое барање, и секако во договор со Трајанка. Таа ми го донесе археолошкиот наод на експертиза пред две години и се воспостави дека станува збор за еден многу редок инструмент кој е совршено сочуван, кој совршено штима", вели Даутовски. За него, топчестата флејта претставува симбол како да се однесуваме кон културното наследство. Даутовски вели дека инструментот не му припаѓа само на нашето културно наследство, туку на целото човештво.

Концертот „Глас од минатото", кој се најавува како светска атракција од највисок уметнички и културолошки ранг, е почеток кон промоцијата на окарината низ светот.

Концертната промоција на топчестата флејта е прво искуство во Македонија на поинаков начин да се постави еден движен археолошки наод. Според Данче Голубовска, советник за археолошки локалитети при Управата за заштита на културното наследство, окарината е исклучително важен археолошки наод за Македонија и нејзината вистинска вредност може да се согледа само преку континуирани активности. Голубовска вели дека на соодветен начин се регулирани и утврдени правата и обврските кои се однесуваат на времено користење на овој предмет, заради негово проучување, користење и презентација.

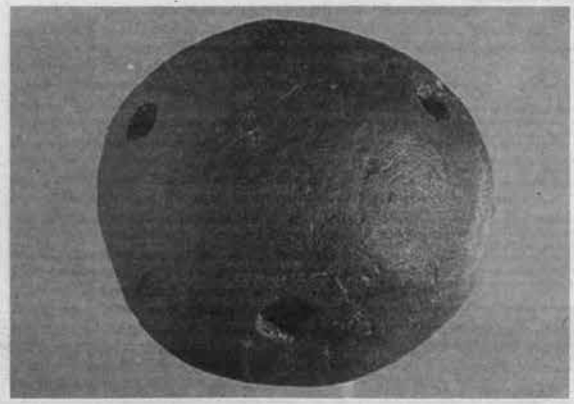

ГЛАС Возбуден сум од можноста да бидам токму тој што во јавноста ќе го претстави овој уникатен инструмент, вели Даутовски, кој концертот го насލови „Глас од минатото"; топчестата флејта е пронајдена на археолошкиот локалитет Мрамор во близина на Велес, а нејзината старост е проценета на над 6.000 години (лево)

ДРАГАН ДАУТОВСКИ ЗА АКТУЕЛНИТЕ ПРОЕКТИ НА НЕГОВИОТ КВАРТЕТ

Квартетот на Драган Даутовски, неодамна, за светскиот пазар го објави новиот албум со дваесетина автентични македонски вокални и инструментални теми. Албумот веќе напролет ќе го добие и своето „кирилично" издание, а паралелно со тоа течат подготовките за уште едно чеде - наследникот на деби-албумот „Патот на сонцето", кој во изминативе години (благодарение на тоа колку беше баран и какво влијание имаше) стана вистински македонски музички бестселер...

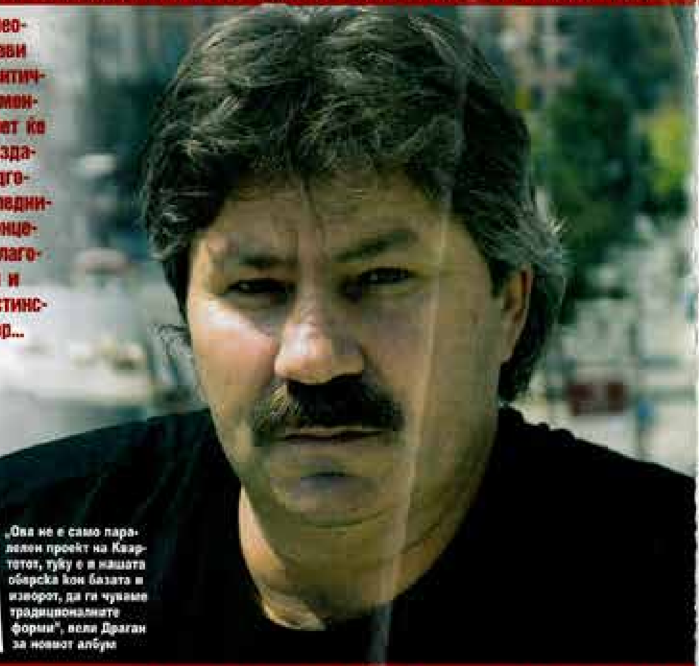

„Ова не е само паралелен проект на Квартетот, туку е и нашата обврска кон базата и изворот, да ги чуваме традиционалните форми", вели Драган за новиот албум

И НОВИОТ АЛБУМ Е НАШ ПРИДОНЕС КОН ТРАДИЦИЈАТА!

Иако професорот **Драган Даутовски** и неговиот квартет подолг период не се медиумски експонирани во Македонија, нивната активност во европски и светски рамки е максимална, како никогаш порано. Оваа констатација најдобро ја отсликуваат податоците дека неодамна за чешкиот пазар беше објавено нивното ново чеде со традиционални песни, отсвирени на оригинален начин, како и фактот дека вокалистката **Александра Поповска**, која подолг период се едуцира во Холандија, благодарение на своите квалитети се здоби со реноме на еден од најоригиналните нови гласови на Европа. Секако, кон сето тоа треба да се спомнат и постојаните ангажмани на Драган, кој како уметник на УНЕСКО, ја промовира нашата музика во целиот свет. Таа мисија наскоро продолжува со настап во Куба, каде Даутовски ќе биде единствениот музичар од Европа.

■ **Веќе извесен период во медиумите кружат информации дека имате објавено нов албум, но не за домашниот, туку за странскиот пазар. За што станува збор?**

• Се работи за моја определба која датира од пред 15 години, и се базира на зачувувањето и промовирањето на традиционалното и народното. И тоа не само во рамките на нашата земја, туку и пошироко, во светски простори. По неколкугодишното размислување, преговарање и договарање, на крајот решив чедото со традиционални македонски песни да го објавам за чешката продукција „Фонтана", која станува сè попопуларна во светот, не само заради издавачката дејност, туку и заради фактот што претставува голема електронска библиотека на информации, која го покрива целиот свет. Тие се вистински архивари на снимените материјали и цврсто се решени достоинствено да го промовираат албумот долж планетава. Тоа е одлична можност музиката побрзо да стигне не само до консументите туку и до филмските продуценти, ТВ-куќи и слично.

■ **Кога официјално беше објавен албумот?**

• Кон крајот на минатата година и веќе може да се купи на глобално ниво, изземајќи ги Македонија и Јапонија, каде самиот си ги имам правата за објавување, пред сè заради сериозните комуникации што ги имам. Но, веќе напролет, некаде во април, албумот ќе го добие и македонското издание, бидејќи сметам дека треба да ја има и својата „кирилична" верзија. Освен тоа, овој албум во Македонија ќе биде објавен под името „Разбој", и можеби ќе има една песна повеќе. Знаете, цврсто сум решен овој проект да го објавам во Македонија, макар и самиот да го финансирам излегувањето, од повеќе причини, меѓу кои доминира фактот дека во ова време, во ваквите ветрометини, кога наукитe се препукуваат за глупости, само такви материјали и звучни докази можат да говорат за нечие битие. Всушност, материјалот го најавуваме веќе речиси две години, но заради големата активност на Квартетот, малку го пролонгиравме...

Како и да е, ова не е само паралелен проект на Квартетот, туку е и наша обврска кон базата и изворот, да ги чуваме традиционалните форми. А, што се однесува до уметниците, кои треба да ги надградуваме, тоа е друга приказна.

„Без оглед на целиот мој уметнички бекграунд и на податокот дека сум академски професор кој придонесува за едукација на нови генерации, многу значи кога некој релевантен, како одговорните во УНЕСКО, ќе ми каже дека е среќен и спокоен ако и мене ме има на сцената"

■ **Ова е нов албум на Квартетот по некои пет-шест години?**

• Ова можеби не е нов албум, туку наш придонес кон традицијата. Со други зборови, веќе годинава мојот Квартет ќе излезе со наследникот на „Патот на сонцето". За разлика од овој проект, кој на класичен начин ја третира традиционалната музика, следното чеде ќе има модерен третман на фолклорот. Со ова сакам да потенцирам дека Квартетот паралелно ќе оди во две насоки. Првата е исклучиво традиционален начин на третирање на работите, а втората претставува наш уметнички израз.

■ **Сеедно, списокот на песните кои се најдоа на актуелниот албум „Оригиналната македонска фолк-музика" е импресивен...**

Уште поимпресивен е односот кон вокално-инструменталната традиција. Овој пат бев во можност Александра Поповска да ја вратам уште поназад, на изворот на традицијата. Ние и порано долго години работевме на нашиот оригинален белег, но ова беше посебно добро за неа, оти мораше да го долови традиционалниот музички идиом. Но, не само таа туку и останатите од квинтетот, затоа што овој пат имавме еден придружен член, дипломиран студент од мојата класа.

Мене, сепак, ми беше најважно Александра со својот вокален талент да ѝ даде автентичен музички израз на песната, одбегнувајќи ги стереотипите. Затоа овој албум го сметам за еден од најпрофесионалните материјали што се реализирани во Македонија, од областа на традиционалната музика.

■ **Колку Чесите се задоволни од проектот?**

• Тие се презадоволни и го сметаат за еден од носечките албуми во својот каталог, со напомена дека нивната библиотека е огромна. За тоа зборува и податокот дека на снимањето во Македонија дојдоа и премот човек на „Фонтана" и нивниот инженер на звукот, кои ја надгледуваа работата.

Албумот е сниман заедно со тонмајсторот Брацо Зафировски, во неговото студио „Скриениот змеј", и многу сме задоволни како ја заршил работата. Ќе се потрудам да го вратам и на концертната сцена, оти како голем мајстор тоа и го заслужува.

„Од сè што во последниве години беше објавено на полето на традиционалната музика во Македонија, постои дел кој според мене е дилетантски. Го преслушав проектот на Тоше Проески, но не би сакал да давам коментар на тоа, затоа што би преминал во критика, а јас сум уметник пред сè!"

■ **Како Вие, како уметник и професор на Музичката академија, каде предавате народни инструменти, гледате на големиот број домашни албуми, кои, условно кажано, го носат префиксот „етно"? Лани се појавија еден куп такви - од „Љубојна" до Тоше Проески!**

• Јас сум секогаш искрен во она што го зборувам, и тоа го знаат и младите автори и уметници, чија работа ја респектирам. Но, морам да кажам дека од сè што во последниве години беше објавено, постои дел кој според мене е дилетантски. Знаете, не се занимавам со тоа дали нечија работа нешто расипува, бидејќи некои луѓе некогаш така зборуваа и за мене, па можам да кажам дека и јас бев етикетиран така. Она што сакам да го нагласам е дека комерцијалното прави час поскоро да се изроди нешто што во основа треба да се продаде. За жал, такви работи, кои се базирани на традицијата, а носат комерцијален префикс, носат само негативни поени.

Сепак, од друга страна, сум извонредно задоволен од заинтересираноста на помладите генерации за традицијата, иако мислам дека бројката на оние што се занимаваат со ова може да биде многу поголема. Затоа треба да се работи континуирано, со одбегнување на еден „фушерски" однос кон традицијата, сеедно дали се работи за продукција, преработка или репродукција на оригиналот. Ако ги тргнеме настрана Влатко и „Леб и сол", кои сега сите милуваат да ги спомнуваат, а кои имаат еден специфичен третман кон фолклорот, навистина не би можел да издвојам некое име кое посебно ми се допадна. Го преслушав проектот на Проески, и не би сакал да давам коментар на тоа, затоа што би преминал во критика, а јас сум уметник пред сè. Иако, многу од работите кои сега се издадени, сè уште не сум стигнал да ги преслушам...

■ **Ако го изземеме „Разбој", кога конкретно би можеле да го очекуваме наследникот на „Патот на сонцето"?**

• Ќе се потрудам тоа да биде годинава, затоа што во главата ми е и уште еден голем проект, за кој е сè уште рано да зборувам. Станува збор за нешто многу значајно за македонското духовно наследство, и целото мое внимание е посветено на тоа. Концерт, пак, е планиран за април, но тоа пред сè зависи од проектот кој сега го работам, а ја има тежината на интернационалните вредности, во кои е вклучен и УНЕСКО.

„За разлика од овој проект, кој на класичен начин ја третира традиционалната музика, следното чеде ќе има модерен третман на фолклорот. Со ова сакам да потенцирам дека Квартетот паралелно ќе оди во две насоки. Првата е исклучиво традиционален начин на третирање на работите, а втората претставува наш уметнички израз"

■ **Како уметник на УНЕСКО во последниве години многу патувате низ светот, а бевте и дел од нивниот гигантски концерт во Париз. Излишно ли е да прашам колку сето тоа ве обврзува и мотивира? И, ќе има ли соработка со некој од тие светски уметници?**

• Она што би можел да кажам на оваа тема е дека УНЕСКО, пред сè, ангажира врвни уметници и извонредни професионалци. Самиот сум извонредно задоволен од третманот што го имам. Еве, сега се подготвувам за патувањето на Куба...

■ **Ќе имате настап со Квартетот, или заминувате сам?**

• Првично беше планирано да настапам со Квартетот, меѓутоа сега одам сам, а со бендот дополнително ќе имам настап во Хавана. Потоа еден уметник на УНЕСКО од тие краишта, чија специјалност се жичните инструменти. Тој го преслуша мојот албум, кој многу му се допадна, а познавајќи го менталитетот на својот народ, воопшто не се сомнева дека добро ќе помине кај тамошната публика. Накусо, во Хавана сум во почетокот на февруари, и, како и во Абуџа - Нигерија, каде што исто така престојував како уметник на УНЕСКО, ќе бидам единствениот музичар во Европа. Следната дестинација ќе биде Токио, каде исто така ќе бидам единствениот претставник на музиката од Европа.

■ **Какви спомени носите од Абуџа?**

• Таму бев како еден од петте уметници од целиот свет. Настапивме заедно со 45 уметници од Африка, и беше извонредно. Таму секој од нас имаше задача со сите музичари да компонира своја, авторска тема. Јас таму настапив со гајда, но не класична, туку трогласна. Темата која ги шокираше сите присутни, оти беше кулминација на концертот, беше вистинска звучна експлозија, поддржана од една моќна ритам-секција, зад која застанаа африкански музичари. Како куриозитет потоа следуваше покана од претседателот на Нигерија, за настап на еден голем сеафрикански карневал. За жал, заради немирите во тој период во тој дел од светот, од УНЕСКО ми сугерираа сепак да не патувам. Но, задоволството да добиете покана од еден претседател е и без тоа големо.

■ **Верувам дека одговорните во УНЕСКО се фасцинирани од Вас, штом постојано Ве ангажираат?**

• Уметниците на УНЕСКО се навистина врвни професионалци од целиот свет, и секој од нас е специфичен индивидуалец. Но, мене многу ми зборува фактот што токму луѓето од УНЕСКО на неколку последни настапи, премолчено, ме третираат како лидер на тој наш состав. Знаете, без оглед на целиот мој уметнички бекграунд и на податокот дека сум академски професор кој придонесува за едукација на нови генерации, многу значи кога некој релевантен ќе ми каже дека е среќен и спокоен ако и мене ме има на сцената.

■ **За крај би Ве запрашал дали „Квартетот на Драган Даутовски" е сè уште компактен како порано, со оглед на сите Ваши ангажмани, патувања и фактот дека Александра Поповска подолг период престојува во Холандија?**

• Компактноста е на извонредно високо ниво, со оглед на тоа што Александра се профилира во еден извонредно голем уметник, во европски рамки. Нејзините вокални можности стануваат сè поголеми, а тоа ѝ го овозможија европските високообразовни институции, на кои магистрираше. Во Холандија, на пример, професорката која ѝ предаваше музика на 20 век беше фасцинирана од неа, тврдејќи дека Александра е голем уметник од кој многу може да се научи. Знаете, Александра денес одлично ја знае поп-културата, етно, џез..., и со право можам да кажам дека израсна во еден голем профил, кој веќе ги надминува едукативните граници на Марија Жоан или Лиза Жерар, со која е во директен контакт, исто како што контактира и со Мередит Монк. Тоа се случува и со мојот син Ратко, кој има чести средби со многу перкусионисти од Европа. Сето ова најпозитивно се одразува врз Квартетот, исто како и моите многубројни контакти со светот, и ангажманот на Баја, која е професорка во средно музичко училиште.

Сето ова најдобро ќе се види на нашиот концерт, кој во Скопје треба да се случи во текот на оваа година...

Иван Бекјковиќ

Федеральное Агентство по культуре и кинематографии (Роскультура)
и Министерство Культуры Республики Македония представляют
Дни культуры Македонии в России 5-8 сентября
5 сентября
Гала-концерт мастеров искусств Македонии
Выставка фотографий Атанаса Талевского "Македония. Охрид"
Московский театрально-концертный центр Павла Слободкина
Ул. Арбат, 48; тел. 241 9093

Федеральное Агентство по культуре и кинематографии (Роскультура)
и Министерство Культуры Республики Македония представляют
Дни культуры Македонии в России 5-8 сентября
8 сентября
Гала-концерт мастеров искусств Македонии
Выставка фотографий Атанаса Талевского "Македония. Охрид"
Санкт-Петербургский Государственный Академический драматический театр имени В. Ф. Комиссаржевской
Ул. Итальянская, 19; 315 5355

Приглашаем Вас на Гала-концерт мастеров искусств Македонии
Ансамбль "Танец" и Влатко Стефановский
Солистка Македонского театра оперы и балета Весна Гиноская
(Мария Вршковская - фортепиано)
Квартет Драгана Даутовского,
Эсма Реджепова и
Ансамбль Теодосиевского
Артисты балета Македонского театра оперы и балета
(фрагмент из балета "Охридская рыбиня Ташула").
Ведущий Зафир Хаджиманов
Режиссер Иван Поповски
Сценограф Валентин Светозарев
Дни культуры Македонии в России
5-8 сентября
Начало концерта в 19.00

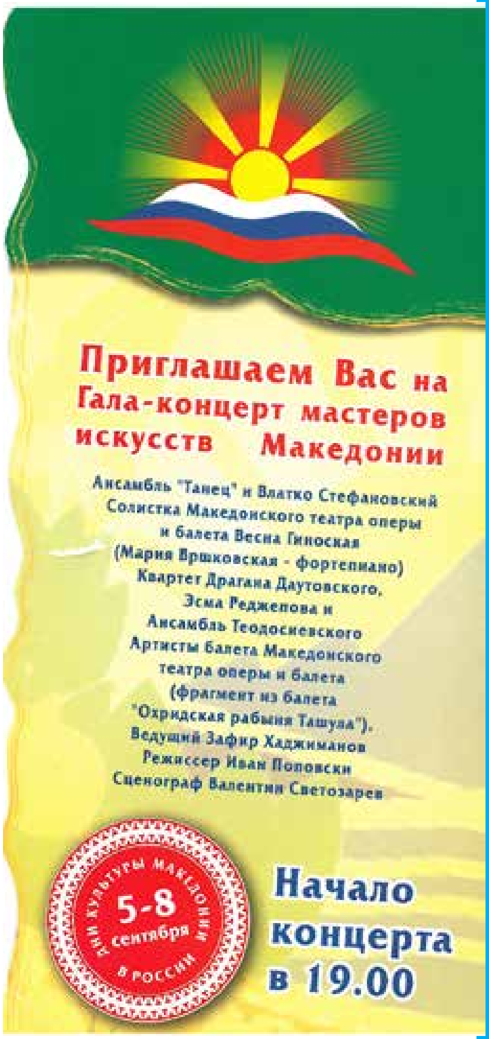
Приглашаем Вас на Гала-концерт мастеров искусств Македонии
Ансамбль "Танец" и Влатко Стефановский
Солистка Македонского театра оперы и балета Весна Гиноская
(Мария Вршковская - фортепиано)
Квартет Драгана Даутовского,
Эсма Реджепова и
Ансамбль Теодосиевского
Артисты балета Македонского театра оперы и балета
(фрагмент из балета "Охридская рыбиня Ташула").
Ведущий Зафир Хаджиманов
Режиссер Иван Поповски
Сценограф Валентин Светозарев
Дни культуры Македонии в России
5-8 сентября
Начало концерта в 19.00

Нова Македонија | Понеделник–вторник, 10–11 октомври 2011

Забава

„ЊУ ПРОЦЕКТ" НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ ВО МКЦ

Настапот беше изведен беспрекорно и во еден здив

Фото: Маја Арсова

Виртуозен сплет на џез, блуз и на македонски звук

Жарко Каранфилов

Секогаш одличниот **Драган Даутовски** со својата електрична тамбура пред мал број пријатели, обожаватели и не толку заинтересирани посетители на клуб-ресторанот на МКЦ со „Њу процект" претстави нови алтернативни звуци на старата добра македонска традиционална музика. Со ова ново музичко четиво, во кое, покрај Даутовски, членуваат и **Мартин Јосифовски** на бас, **Живко Чиритоски** на саксофон и **Ратко Даутовски** на ударни инструменти, пред сѐ преовладува импровизацијата. Саксофонот на Живко ја имаше целата слобода да избега од изворното и да вметне свој печат на традицијата. Ни Даутовски, а ни другите не одолеаја да вметнат нешто ново врз целата таа музичка историја што виртуозот секогаш добро ја раскажува со својата електрична тамбура. Музиката со која четворицата музичари ги посипаа присутните беше препознатливо изворна, но истовремено и интересната импровизација од џез, блуз и од ворлд-мјузик, во која Даутовски мајсторски музицираше и ги водеше помладите.

Во настапот, како и во целото творештво на уметникот, разбирливо преовладува традиционалниот македонски музички фолклор, на кој често во вакви креативни проекти може да се слушнат и елементи од класичната музика, џез, блуз, како и музички мотиви од целиот Балкан

Настапот беше изведен беспрекорно и во еден здив, а покрај мелодии од постарата и поновата дискографија на уметникот беа отсвирени и неколку стари македонски изворни песни, на кои, за жал, имаше и такви посетители што едноставно не беа дојдени да ги слушнат мајсторот и неговата придружба, па затоа на моменти вревата од приборот за јадење беше и погласна од музичарите. Во настапот, како и во целото творештво на уметникот, разбирливо преовладува традиционалниот македонски музички фолклор, на кој често во вакви креативни проекти може да се слушнат и елементи од класичната музика, џез, блуз, како и музички мотиви од целиот Балкан. Фактот што Даутовски е музичар на УНЕСКО, кој со леснотија го пренесува македонскиот звук во светот, без сомневање го прави голем уметник, кој со богат творечки опус, долгогодишно педагошко искуство и богата концертна активност на домашните и на светските сцени секогаш безрезервно свири од срце.

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

ДРАГАН ДАУТОВСКИ,
музичар и универзитетски професор

Само бизнисмените
ги знаат „тајните ходници“

Особено последните години, младите припадници на музичката фела во земјата милуваат себеси да се нарекуваат бизнисмени. Блазе си им. Сè повеќе почнувам да им верувам. Финансирањето на музичкото творештво кај нас и уметноста воопшто, знаете подобро од мене, најмногу доаѓа од „неисцрпните“ ризници на државата. И разбирливо е дека секој сака да биде близок до тие трезори. Но, само бизнисмените ги знаат „тајните ходници“ до истите. Дозволете ми да се пофалам дека Министерството за култура на Република Македонија годинава, првпат во мојата кариера, благодарение на големото разбирање на министерката за култура, финансиски партиципираше во мој проект. Тоа е проектот „Клуч“ изведен на фестивалот „Охридско лето“. Што се однесува до генералната состојба кај нас, секако во врска за културата, можам само да кажам дека сум горд што ѝ припаѓам на „ниската каста“ културни работници и со сите сили настојувам да се приближам уште повеќе до огромната плејада фолклорни работници и генијални народни уметници, кои во многу нешта ја задолжиле нацијата, а која им возвраќа со крајно непочитување и со заборав. Типичен пример за културно исфрустрирана и длабоко искомплексирана средина.

НА ЛИЧНА ПОКАНА ОД УНЕСКО ДО МАКЕДОНСКИОТ ЕТНО МУЗИЧАР

Даутовски во Париз ќе го свири Моцарт на кавал

Во концертната сала во седиштето на УНЕСКО Даски ќе има соло со Парискиот симфониски оркеса на гајда и тамбура е избран да солира и македоннапеви, придружуван од меѓународен оркестар на одни инструменти

но музичарот Драган Даутовски рискиот симфониски оркестар иштето на УНЕСКО во Париз а соло-настап и ќе го свири Мона кавал. Ќе го изведе Првиот д Петтата симфонија на Моцарт ена "Хафнер".

аутовски за концертот во Париз лична покана од УНЕСКО. Овој рт, кој ќе се одржи на 16. овој , е во рамките на манифестациикои оваа меѓународна организаа одбележува 60-годишнината од ењето.

утовски напоредно ќе солира и кестарот на народни инструмено е составен со музичари од 30 членки на УНЕСКО, со намера покаже народното традиционалструментално богатство на земтрументи кои се архаични за земјите од каде што доаѓаат.

И со овој оркестар Даутовски е избран да свири соло. Ни изјави дека од сите земји кои го сочинуваат оркестарот за соло-настап се избрани само тој и музичар од Индија. Драган, овој пат придружуван од мултинационалниот оркестар, на гајда ќе изведе импровизации на стара македонска народна песна, а ќе има солирање и со тамбура.

"На сцената во концертната сала на УНЕСКО во Париз ќе бидат двата оркестра, а јас на сцената ќе свирам едновремено и со двата. Прво Моцарт, а после и ќе импровизирам македонски традиционални напеви со оркестарот на народни инструменти", ни изјави Даутовски, кој од денес е во Париз и до 16-ти ќе има проби и со двата ор-

Избран и поканет од УНЕСКО да солира со кавал, гајда и со тамбура: Драган Даутовски

La Flûte Enchantée...
mais pas seulement

Un dialogue entre musiques classique, traditionnelle et contemporaine (Mozart... mais pas seulement, IIIe partie)

Concert organisé à l'occasion de la clôture du *Soixantième anniversaire de l'UNESCO*

organisé et présenté par l'Association *Mélodie pour le Dialogue entre les Civilisations*

Maison de l'UNESCO, salle 1
le 6 novembre 2006

Liu Fang

◆ Pipa ◆ China ◆

Montreal resident Liu Fang achieved an international reputation for her masterful and deeply spirited pipa playing. Born in 1974, in Kunming in the Chinese province of Yunnan, she began studying the pipa at the age of six and gave her first performance as a pipa soloist when she was nine. In 1985, she played for Queen Elizabeth during Her Majesty's visit to China. Honoured with several provincial and national prizes, Liu Fang graduated from the Shanghai Conservatory of Music, where she also studied the guzheng, a Chinese zither. Since moving to Canada in 1996, she has built up a remarkable artistic profile by captivating audiences and critics with the richness and grace of her playing as well as her wide-ranging repertoire.

Dragan Dautovski

◆ Kaval, Tambura and other instruments ◆ The Former Yugoslav Republic of Macedonia ◆

Born in 1957 in the village of Rusinovo Berovo, Macedonia. He has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups, and orchestras, including usage of folk instruments performed or recorded in Macedonia and the region.

He teaches at the University of "Sts Cyril and Methodius" as a professor of folk instruments: Kaval, Gaida, and Tambura.

In 1992 he formed the ensemble "Mile Kolarovski" performing concerts in Macedonia and elsewhere. Music of the film "Before the Rain" was also composed and performed by this group. Dragan Dautovski is a great musician who has mastered more than twenty different musical instruments.

Sophia Bint Muhallad & Tariq Bin Mohammed

◆ Violin ◆ Oman ◆ Viola ◆

Sophia joined the Royal Oman Symphony Orchestra in 1991 as a violin player. She soon joined the main orchestra as a player and in 2002 did her Diploma. She is now studying for her LRSM in April 2007.

Tariq joined the Royal Oman Symphony Orchestra in 1991 at the age of 12 as a viola player.

Following three years of intensive study he joined the Symphony Orchestra as a player. In 2003 he did is Diploma and is now studying for his LRSM. He has achieved a great deal in such a short time and is a valued member of the Orchestra.

Pedro Morais Andrade

◆ Violin ◆ Portugal ◆

Born in 1982, Pedro Morais Andrade is one of the finest Portuguese violinists of his generation. In 1999, Mr. Andrade was awarded 1st prize in the Portuguese National Radio (RDP) Youth Music Competition. In October 2001, Mr. Andrade was awarded a scholarship from the Gulbenkian Foundation to study with Prof. Axel Gerhardt at the Berlin Arts University (UdK). Mr. Andrade has been Concertmaster in several chamber and symphony orchestras.

Mr. Andrade made recordings as a concerto soloist for RDP, DW, Radio-France, NDR, UdK and Hans Eisler Music University in Berlin. He continues to perform as a soloist and in chamber music groups in Portugal, Spain, Italy, France and Germany. He is a founder of the Schoenberg Sextet, the Berlin Piano Trio and the Trio.pt with Paulo Pacheco (piano) and Paulo Gaio Lima (cello). He currently plays a violin made by Christian Bayon.

Yu Yuanchun

◆ Pipa ◆ China ◆

Born in Lianoyuan, Jilin province, in 1985, she began studying the lute since 5 years old. In 1996, she studied in the Primary School of Central Conservatory of Music (prof. Li Guanghua) and in 1998 in the Middle School of Central Conservatory of Music, following Ms Fan Wei.

In 2000, she won the "Tianhua Cup" the National Instrument; in 2002 got the silver medal of "National Youth Art Match" the first Folk Instrument Competition in youth professional lute group, organized by Ministry of Culture.

In 2002 won the "Tiantian Cup" the first Folk Instrument. In 2004, got the fourth place of the "Dragon Cup". In 2004 won the "Tiantian Cup" the second Folk Musical Instrument. In 2005 got the second place of "Wenhua Artist University Prize", the second Folk Instrument Performance Competition in youth lute group. In 2006 won the golden medal of first Americam International Folk Instrument Competition in professional group.

Han Shi

◆ Erhu ◆ China ◆

Born in Jiangsu Province in 1982, Han Shi began to learn Erhu at the age of six. Her talent in that was proved only 8 years later in 1990, when she won the Third Prize in "the First National Intelligence Contest for Children". She got the First Prize in "the First Art Festival" held in Jiangsu Province in 1994. From then on, she began to get her professional training in studying Erhu.

In 1997, she made her debut by giving her Erhu Recital and for the second time in 2001. During that year she was admitted by Chinese Central Conservatory of Music to begin her undergraduate life, majoring in Erhu.

She got the Gold Medal for the Erhu Group in "the Second National Instrument Performance Competition", which was held by the Chinese government in 2005.

She has visited many countries and regions around the world including Hong Kong, Macao, Taiwan, Malaysia and Japan. She was admitted by Chinese Central Conservatory of Music in 2006 to pursue her Master's Degree.

Han Shi is a postgraduate student in Chinese Central Conservatory of Music.

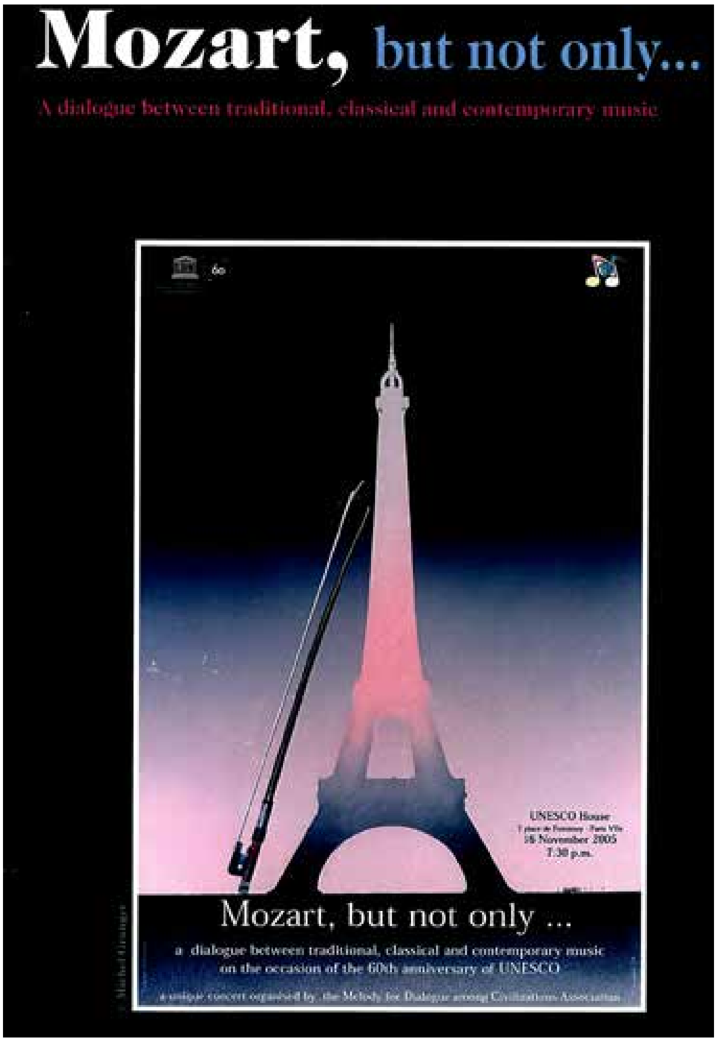

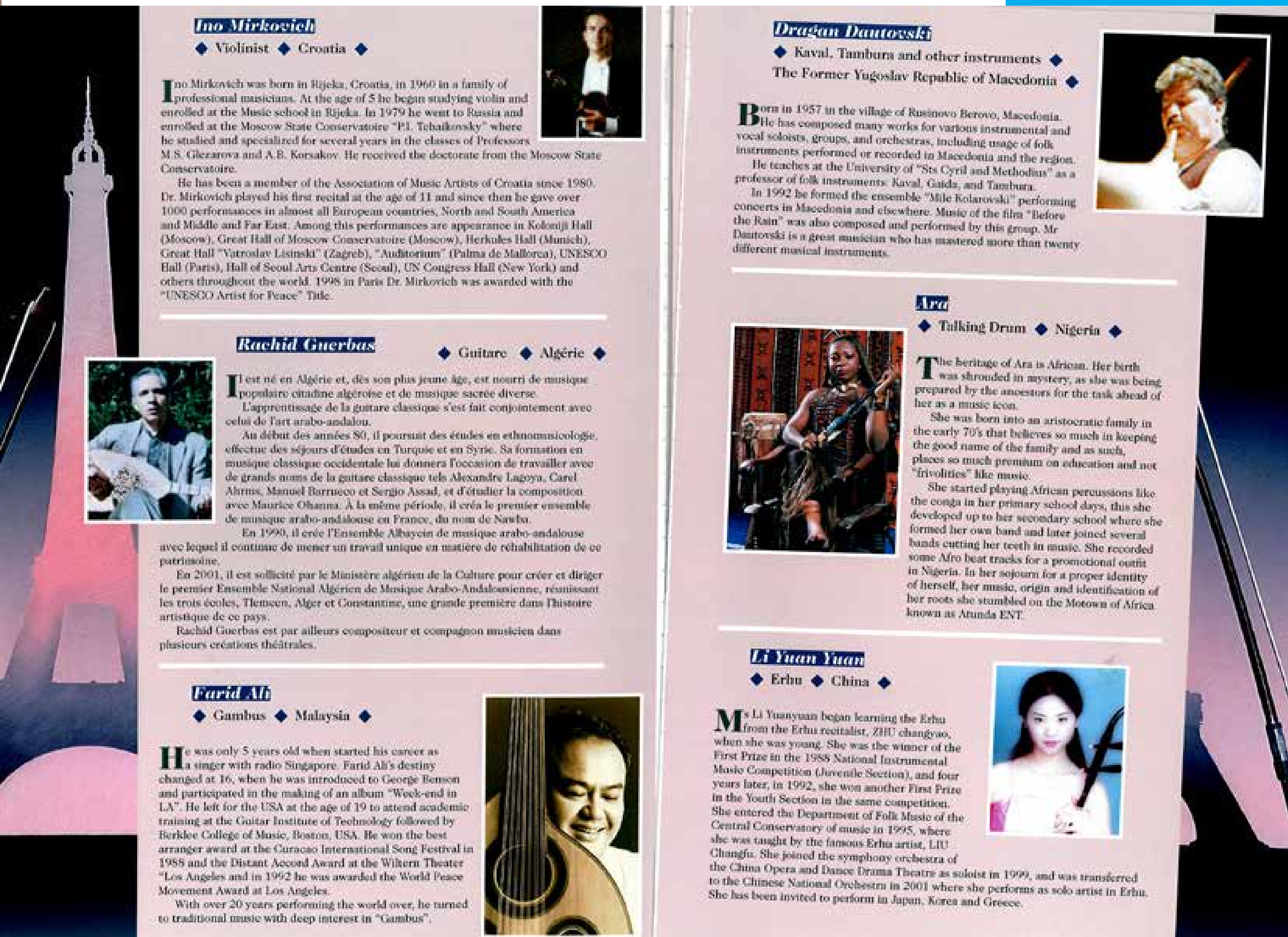

Ino Mirkovich

◆ Violinist ◆ Croatia ◆

Ino Mirkovich was born in Rijeka, Croatia, in 1960 in a family of professional musicians. At the age of 5 he began studying violin and enrolled at the Music school in Rijeka. In 1979 he went to Russia and enrolled at the Moscow State Conservatoire "P.I. Tchaikovsky" where he studied and specialized for several years in the classes of Professors M.S. Glezarova and A.B. Korsakov. He received the doctorate from the Moscow State Conservatoire.

He has been a member of the Association of Music Artists of Croatia since 1980. Dr. Mirkovich played his first recital at the age of 11 and since then he gave over 1000 performances in almost all European countries, North and South America and Middle and Far East. Among this performances are appearance in Kolonijl Hall (Moscow), Great Hall of Moscow Conservatoire (Moscow), Herkules Hall (Munich), Great Hall "Vatroslav Lisinski" (Zagreb), "Auditorium" (Palma de Mallorca), UNESCO Hall (Paris), Hall of Seoul Arts Centre (Seoul), UN Congress Hall (New York) and others throughout the world. 1998 in Paris Dr. Mirkovich was awarded with the "UNESCO Artist for Peace" Title.

Rachid Guerbas

◆ Guitare ◆ Algérie ◆

Il est né en Algérie et, dès son plus jeune âge, est nourri de musique populaire citadine algéroise et de musique sacrée diverse.

L'apprentissage de la guitare classique s'est fait conjointement avec celui de l'art arabo-andalou.

Au début des années 80, il poursuit des études en ethnomusicologie, effectue des séjours d'études en Turquie et en Syrie. Sa formation en musique classique occidentale lui donnera l'occasion de travailler avec de grands noms de la guitare classique tels Alexandre Lagoya, Carel Ahrms, Manuel Barrueco et Sergio Assad, et d'étudier la composition avec Maurice Ohanna. À la même période, il créa le premier ensemble de musique arabo-andalouse en France, du nom de Nawba.

En 1990, il crée l'Ensemble Albaycin de musique arabo-andalouse avec lequel il continue de mener un travail unique en matière de réhabilitation de ce patrimoine.

En 2001, il est sollicité par le Ministère algérien de la Culture pour créer et diriger le premier Ensemble National Algérien de Musique Arabo-Andalousienne, réunissant les trois écoles, Tlemcen, Alger et Constantine, une grande première dans l'histoire artistique de ce pays.

Rachid Guerbas est par ailleurs compositeur et compagnon musicien dans plusieurs créations théâtrales.

Farid Ali

◆ Gambus ◆ Malaysia ◆

He was only 5 years old when started his career as a singer with radio Singapore. Farid Ali's destiny changed at 16, when he was introduced to George Benson and participated in the making of an album "Week-end in LA". He left for the USA at the age of 19 to attend academic training at the Guitar Institute of Technology followed by Berklee College of Music, Boston, USA. He won the best arranger award at the Curacao International Song Festival in 1988 and the Distant Accord Award at the Wiltern Theater "Los Angeles and in 1992 he was awarded the World Peace Movement Award at Los Angeles.

With over 20 years performing the world over, he turned to traditional music with deep interest in "Gambus".

Dragan Dautovski

◆ Kaval, Tambura and other instruments ◆
The Former Yugoslav Republic of Macedonia ◆

Born in 1957 in the village of Rusinovo Berovo, Macedonia. He has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups, and orchestras, including usage of folk instruments performed or recorded in Macedonia and the region.

He teaches at the University of "Sts Cyril and Methodius" as a professor of folk instruments: Kaval, Gaida, and Tambura.

In 1992 he formed the ensemble "Mile Kolarovski" performing concerts in Macedonia and elsewhere. Music of the film "Before the Rain" was also composed and performed by this group. Mr Dautovski is a great musician who has mastered more than twenty different musical instruments.

Ara

◆ Talking Drum ◆ Nigeria ◆

The heritage of Ara is African. Her birth was shrouded in mystery, as she was being prepared by the ancestors for the task ahead of her as a music icon.

She was born into an aristocratic family in the early 70's that believes so much in keeping the good name of the family and as such, places so much premium on education and not "frivolities" like music.

She started playing African percussions like the conga in her primary school days, this she developed up to her secondary school where she formed her own band and later joined several bands cutting her teeth in music. She recorded some Afro beat tracks for a promotional outfit in Nigeria. In her sojourn for a proper identity of herself, her music, origin and identification of her roots she stumbled on the Motown of Africa known as Atunda ENT.

Li Yuan Yuan

◆ Erhu ◆ China ◆

Ms Li Yuanyuan began learning the Erhu from the Erhu recitalist, ZHU changyao, when she was young. She was the winner of the First Prize in the 1988 National Instrumental Music Competition (Juvenile Section), and four years later, in 1992, she won another First Prize in the Youth Section in the same competition. She entered the Department of Folk Music of the Central Conservatory of music in 1995, where she was taught by the famous Erhu artist, LIU Changfu. She joined the symphony orchestra of the China Opera and Dance Drama Theatre as soloist in 1999, and was transferred to the Chinese National Orchestra in 2001 where she performs as solo artist in Erhu. She has been invited to perform in Japan, Korea and Greece.

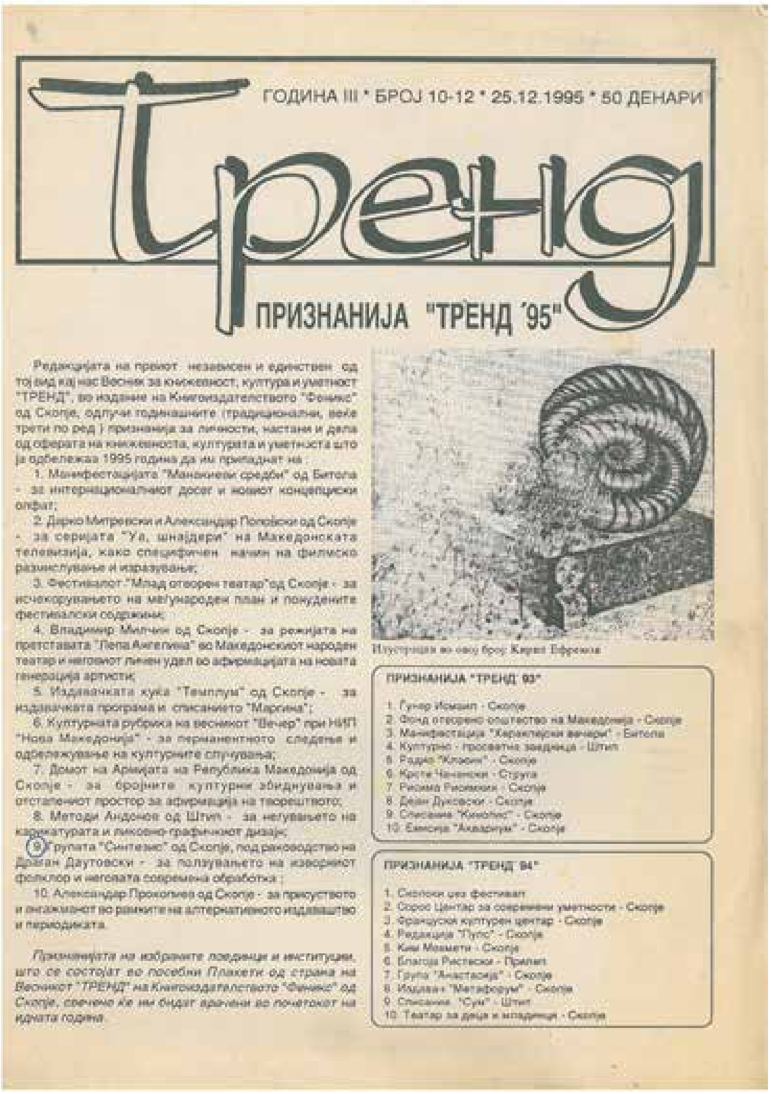

ГОДИНА III * БРОЈ 10-12 * 25.12.1995 * 50 ДЕНАРИ

Тренд

ПРИЗНАНИЈА "ТРЕНД '95"

Редакцијата на првиот независен и единствен од тој вид кај нас Весник за книжевност, култура и уметност "ТРЕНД", во издание на Книгоиздателството "Феникс" од Скопје, одлучи годинашните (традиционални, веќе трети по ред) признанија за личности, настани и дела од сферата на книжевноста, културата и уметноста што ја одбележаа 1995 година да им припаднат на:

1. Манифестацијата "Манакиеви средби" од Битола - за интернационалниот досег и новиот концепциски олфат;
2. Дарко Митревски и Александар Поповски од Скопје - за серијата "Уа, шнајдери" на Македонската телевизија, како специфичен начин на филмско размислување и изразување;
3. Фестивалот "Млад отворен театар" од Скопје - за исчекорувањето на меѓународен план и понудените фестивалски содржини;
4. Владимир Милчин од Скопје - за режијата на претставата "Лепа Ангелина" во Македонскиот народен театар и неговиот личен удел во афирмацијата на новата генерација артисти;
5. Издавачката куќа "Темплум" од Скопје - за издавачката програма и списанието "Маргина";
6. Културната рубрика на весникот "Вечер" при НИП "Нова Македонија" - за перманентното следење и одбележување на културните случувања;
7. Домот на Армијата на Република Македонија од Скопје - за бројните културни збиднувања и отстапениот простор за афирмација на творештвото;
8. Методи Андонов од Штип - за негувањето на карикатурата и ликовно-графичкиот дизајн;
9. Групата "Синтезис" од Скопје, под раководство на Драган Даутовски - заползувањето на изворниот фолклор и неговата современа обработка;
10. Александар Прокопиев од Скопје - за присуството и ангажманот во рамките на алтернативното издаваштво и периодиката.

Признанијата на избраните поединци и институции, што се состојат во посебни Плакети од страна на Весникот "ТРЕНД" на Книгоиздателството "Феникс" од Скопје, свечено ќе им бидат врачени во почетокот на идната година.

Илустрации во овој број: Кирил Ефремов

ПРИЗНАНИЈА "ТРЕНД '93"

1. Гунер Исмаил - Скопје
2. Фонд отворено општество на Македонија - Скопје
3. Манифестација "Хераклејски вечери" - Битола
4. Културно - просветна заедница - Штип
5. Радио "Класик" - Скопје
6. Крсте Чачански - Струга
7. Рисима Рисимкин - Скопје
8. Дејан Дуковски - Скопје
9. Списание "Кинопис" - Скопје
10. Ејсисја "Аквариум" - Скопје

ПРИЗНАНИЈА "ТРЕНД '94"

1. Скопски џез фестивал
2. Сорос Центар за современи уметности - Скопје
3. Француски културен центар - Скопје
4. Редакција "Пулс" - Скопје
5. Кин Мевмети - Скопје
6. Благоја Ристески - Прилеп
7. Група "Анастасија" - Скопје
8. Издавач "Метафорум" - Скопје
9. Списание "Сум" - Штип
10. Театар за деца и младинци - Скопје

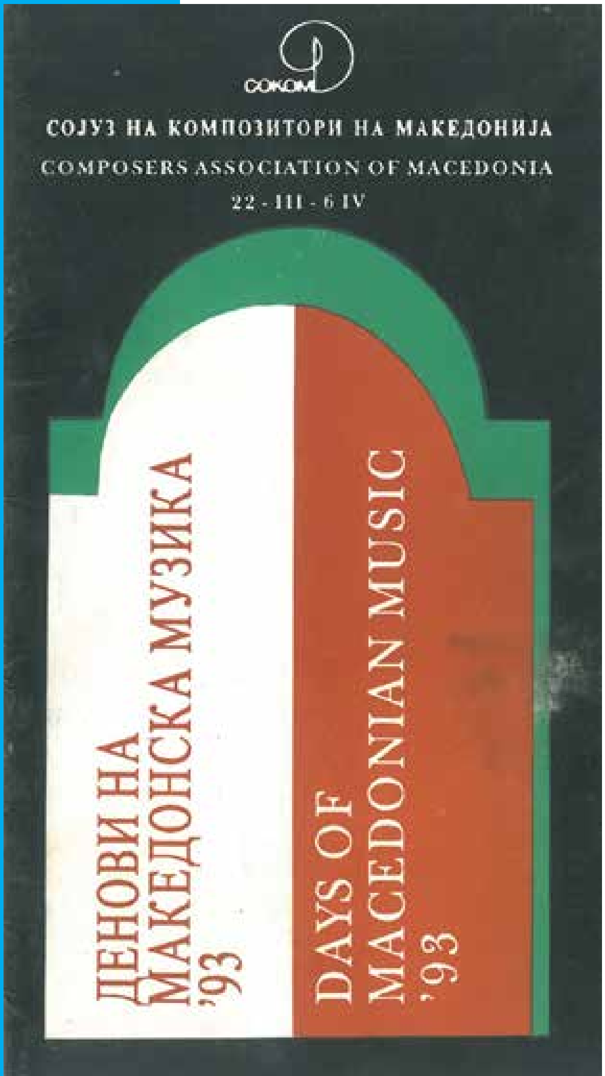

Понеделник 05 април
Студио М-1 МРТ
20,00 часот

КОНЦЕРТ НА ИЗВОРНА НАРОДНА МУЗИКА

ОРКЕСТАРОТ ОД АВТЕНТИЧНИ НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ "МИЛЕ КОЛАРОВСКИ"

Уметнички раководител Драган Даутовски

Пеачка група "Детелинки"
Женска пејачка група "Китка" од с. Истибања-Кочанско
Дуо Цветановски - Боцевски
Васка Илиева
Александар Сариевски
Вања Лазарева
Виданка Георгиева
Захаринка Милосављевиќ

Вторник 06 април
Фоаје на МНТ
20,00 часот

КОНЦЕРТ НА ВОКАЛНО-ИНСТУМЕНТАЛНА МУЗИКА

ЖЕНСКИОТ ХОР НА МАКЕДОНСКАТА РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА
ЖЕНСКИОТ ХОР НА МЛАДИНСКИОТ ЦЕНТАР
ДЕТСКИОТ ХОР "РАЗВИГОРЧЕ"

Диригент Запро Запров

* - Ристо Аврамовски
ЕТНОГРАФОФОНИЈА, вокално-обредни слики за женски хор, детски хор, тенор и инструментариум
Делови Напев (на еднородниот син),
Гатанки
Напев
Ељејум, Белељум
Баење
Напев
Еленица - Препелица
Божиќни
Пролетни
Додолски
Песна на просторите
Солист Благоја Николовски - тенор

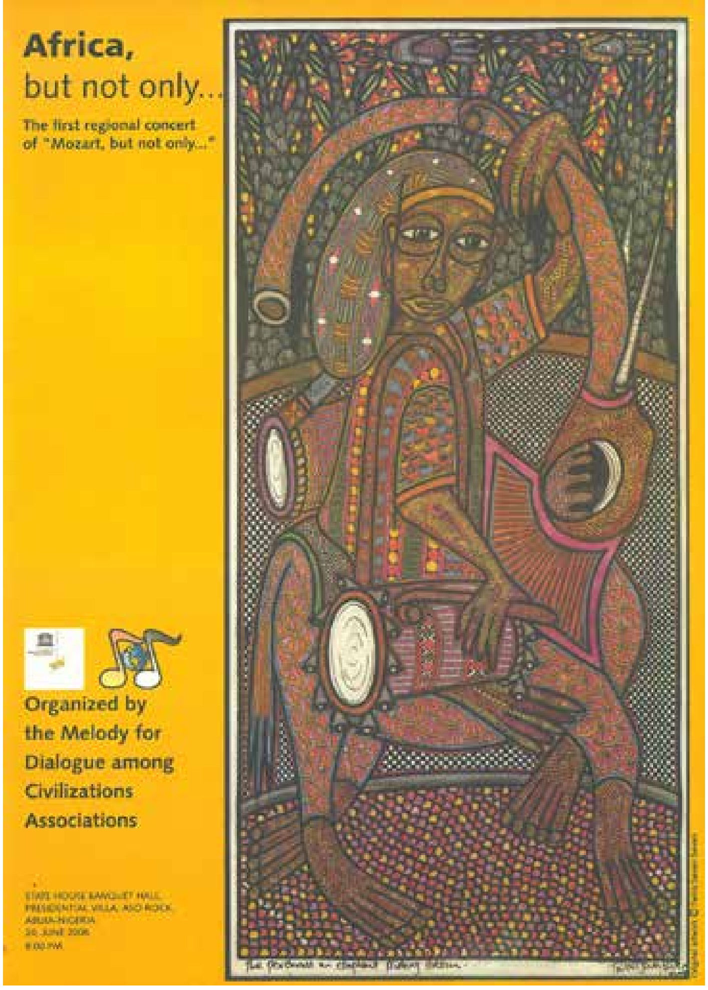

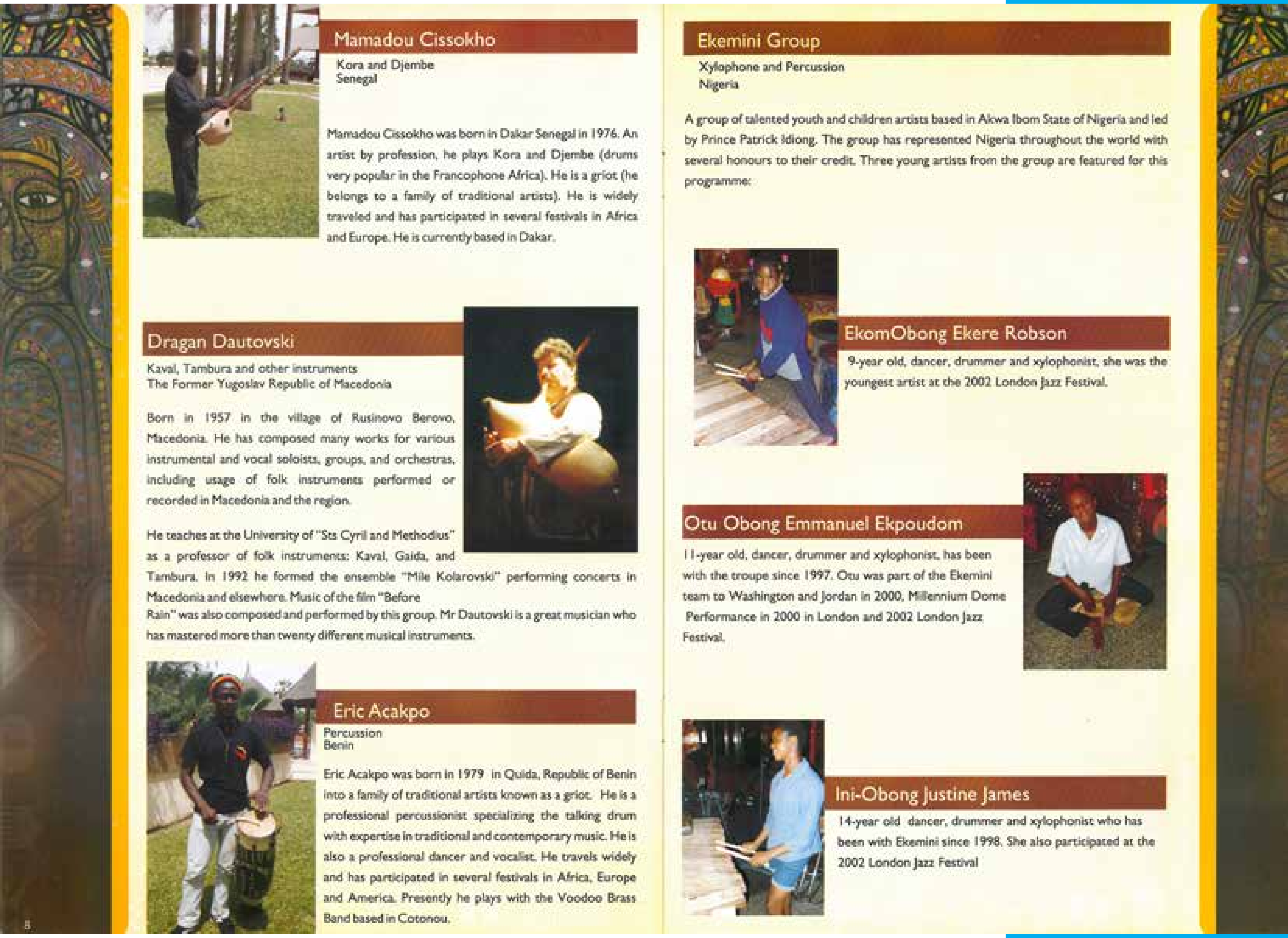

Mamadou Cissokho

Kora and Djembe
Senegal

Mamadou Cissokho was born in Dakar Senegal in 1976. An artist by profession, he plays Kora and Djembe (drums very popular in the Francophone Africa). He is a griot (he belongs to a family of traditional artists). He is widely traveled and has participated in several festivals in Africa and Europe. He is currently based in Dakar.

Dragan Dautovski

Kaval, Tambura and other instruments
The Former Yugoslav Republic of Macedonia

Born in 1957 in the village of Rusinovo Berovo, Macedonia. He has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups, and orchestras, including usage of folk instruments performed or recorded in Macedonia and the region.

He teaches at the University of "Sts Cyril and Methodius" as a professor of folk instruments: Kaval, Gaida, and Tambura. In 1992 he formed the ensemble "Mile Kolarovski" performing concerts in Macedonia and elsewhere. Music of the film "Before Rain" was also composed and performed by this group. Mr Dautovski is a great musician who has mastered more than twenty different musical instruments.

Eric Acakpo

Percussion
Benin

Eric Acakpo was born in 1979 in Quida, Republic of Benin into a family of traditional artists known as a griot. He is a professional percussionist specializing the talking drum with expertise in traditional and contemporary music. He is also a professional dancer and vocalist. He travels widely and has participated in several festivals in Africa, Europe and America. Presently he plays with the Voodoo Brass Band based in Cotonou.

8

Ekemini Group

Xylophone and Percussion
Nigeria

A group of talented youth and children artists based in Akwa Ibom State of Nigeria and led by Prince Patrick Idiong. The group has represented Nigeria throughout the world with several honours to their credit. Three young artists from the group are featured for this programme:

EkomObong Ekere Robson

9-year old, dancer, drummer and xylophonist, she was the youngest artist at the 2002 London Jazz Festival.

Otu Obong Emmanuel Ekpoudom

11-year old, dancer, drummer and xylophonist, has been with the troupe since 1997. Otu was part of the Ekemini team to Washington and Jordan in 2000, Millennium Dome Performance in 2000 in London and 2002 London Jazz Festival.

Ini-Obong Justine James

14-year old dancer, drummer and xylophonist who has been with Ekemini since 1998. She also participated at the 2002 London Jazz Festival

29 јуни понеделник

21.00 Концерт на **Младинскиот оркестар на КултурОп** – диригент: **Илич Ривас** – Венецуела/САД – во соработка со КултурОп
– *Салон на Македонската Опера и балет*

КултурОп
www.kulturop.org

30 јуни вторник

21.00 **"Љубов и дизајн"** - Модна ревија и изложба на **Академија Италијана**
– *Изложбен салон и Плато пред Дом на АРМ*

01 јули среда

20.30 **"Скришно место"** - Концерт на **Драган Даутовски квартет**
– *Марков Манастир*

21.00 **"Ламенто"** - музичко - корео драма - **Елена Ангеловска, Гордана Деан Попхристова**
– *НГМ - Чифте амам*

scp

02 јули четврток

12.00 **"Мојот балкански дневник"** - Промоција на книга за Скопје од Џ. Џонстон Абрахам, превод д-р Владимир Цветковски – издавач: Дирекција за култура и уметност на Скопје
– *НГМ - Мултимедијален центар Мала станица*

20.30 **"Мариза"** – Премиера на театарската претстава, Оскар Вајлд, режија: Ѕвезда Ангеловска - *Драмски театар*

21.00 **"Генофонија"** - Промотивен концерт на групата **"NAV"**, **Вања Лазарова и група авангардни креативци**
– *Музеј на Македонија – Куршумли ан*

Мојот балкански дневник

03 јули петок

21.00 **"Едип"** - Премиера на Мултимедијален музичко-сценски театарски проект - според "Цар Едип" од Софокле, текстуална предлошка, драматуршка обработка и режија: Златко Славевски, актер: Ѓорѓи Јолевски,
- Продуцент "Планет – Прес"
– *Мала сцена на МОБ*

04 јули сабота

20.30 **"На Гости кај....!"** Варналиеви, Икономови, Теохарови, Шекерови, Робевци, Бадеви, Масинчеви, Попелои....- Концерт на учениците на насоката за традиционална музика и игра при ДМБУЦ "И.Н.Луј"
– *Плато пред Дом на АРМ*

21.30 **"Кармина Бурана"** - Балетска премиера - балетот, оркестарот и хорот на МОБ, кореографија и режија: Кан Арслан
– *Салон на Македонската Опера и Балет*

Весник
ЧЕТВРТОК 6 ОКТОМВРИ 2011

Продолжуваме да го одиме патот на сонцето

*Музичкиот јазик на овој проект е, всушност, сублимат на сето мое досегашно искуство и знаење од областа на музиката", вели етномузичарот **Драган Даутовски**, кој утревечер во клуб-ресторанот МКЦ (21,30ч.) премиерно ќе го претстави својот најнов проект „Њу процект"*

Катерина Шекеровска

„Њу процект" е сосема нов музички израз, изроден од вашата музичка работилница. Ќе може ли поконкретно да ни објасните за што станува збор и што, всушност, ќе може да слушне публиката в петок во МКЦ, каде што премиерно ќе го претставите својот најнов проект?

- „New project" е нова, пред сѐ, инструментална формација во која покрај електричната тамбура, која по сопствени идејни решенија и за мои потреби ја изработи Ристе Ивановски од Скопје, подразбира и овозможува простор за старо-нов музички израз. Велам старо-нов затоа што музичкиот јазик на овој проект е, всушност, сублимат на сето мое досегашно искуство и знаење од областа на музиката воопшто, мислам на музичките жанрови и правци на денешницата, изградени и надополнети врз темелите на, пред сѐ, традиционалната македонска, но и балканска музика.

Колку долго се создаваше и која е екипата што учествува во проектот?

- Проектот како желба, а секако и како изведувачка и творечка потреба во моите замисли, е созреан уште пред десетина години, но предност му дадов на проектот „Драган Даутовски квартет". Екипата, која покрај мене го сочинува проектот, е:

Мартин Јосифовски, електричен бас и контрабас, Живко Чиртоски, саксофон и син ми Ратко Даутовски на перкусии.

Колку често настапувате со неолитската топчеста флејта?

- Со неолитската флејта настапувам не многу често, но затоа квалитетно! Последните настапи беа во седиштето на Обединетите нации, во Њујорк, кон крајот на јуни и на „Марибор фестивал 2011" пред две недели.

Вие сте мултиинструметалист - кој инструмент најтешко го совладавте, а кој најбрзо? И што би им порачале на вашите следбеници, ученици што допрва почнуваат да се занимаваат со музика?

- Музичките инструменти што најтешко ги совладав се кавалот, кој почнав да го изучувам пред триесетина години и неолитската флејта, на која почнав да музицирам од пред неколку години. Тие музички инструменти се симбол на мојата душа и со кои сѐ уште се борам технички и креативно. Најлесно научив да свирам тамбура, затоа што како дете свирев мандолина, па потоа и гитара, но тоа не значи дека тој инструмент е лесен за свирење, напротив!

Кон крајот на минатата година одбележавте 10-годишен јубилеј со голем солистички концерт во МОБ. Зад себе имате многубројни настапи, учества на фестивали, разни манифестации... Може ли да ни откриете дел од наредните планови на „Драган Даутовски квартет"?

- „Драган Даутовски квартет" е проект на моето зрело уметничко творештво и врв на мојата - нашата изведувачка концертна активност, која како формација и музички израз продолжува и понатаму полнокрвно да ја претставува македонската музика ширум домашните и светски сцени. Пред две недели, во рамките на „Марибор фестивал 2011", Словенија, го имавме, убеден сум, најдоброто или поточно речено, најзрелото концертно издание. Можеби тој впечаток го носам поради фактот што на неколку композиции на сцената нѐ придружуваше Васко Атанасовски на саксофон и интернационален гудачки камерен состав за кои подготвив специјални аранжмани. Во секој случај, „Драган Даутовски квартет" минатата година ги отвори страниците на второто десетлетие. Со Господ напред, продолжуваме да го одиме патот на сонцето!

ИНСТРУМЕНТИ
Најтешко ги совладав кавалот, кој почнав да го изучувам пред триесетина години и неолитската флејта, на која почнав да музицирам од пред неколку години. Тие инструменти се симбол на мојата душа

ДРАГАН ДАУТОВСКИ ПРЕД КОНЦЕРТОТ

ГЛАС ОД ДРУГ СВЕТ

Мултинструменталистот Даутовски сонувал дека ќе чуе глас од друг свет, не помислувајќи дека една година подоцна в раце ќе му стаса топчестата флејта, мистериозниот неолитски инструмент, стар шест илјади години, откриен на локалитетот Мрамор, кај велешкото село Чашка. Оттогаш почнуваат неговото осознавање на овој необичен инструмент, совршен во својата едноставност, и неговото редефинирање на личните и на професионалните вредности

Приказната почнува вака. На еден концерт во Санкт Петербург, Русија, кон крајот на 2005 година, уморен по настапот, се повлеков во хотелската соба. Таа вечер сонив многу чуден сон. Во сонот, носено од ветерот и носено низ времето, ми падна едно парче хартија, на кое беше испишана порака на македонски - ќе добиеш порака од друг свет, ќе чуеш глас. Навистина страшно го примив тоа. Се загрижив зашто се совпадна со мојата тогашна здравствена состојба, нарушена од некоја алергија што ми предизвикуваше задушување.

Вака мултинструменталистот Драган Даутовски, професор на Факултетот за музички уметности, ја почнува необичната приказна за неговото запознавање со мистериозниот инструмент насповен топчеста флејта, кој пред една година стаса кај него и му ја смени насоката на музичкото размислување.

- По два месеца, на 5 ноември, ми се јави Трајанка Јовчевска од велешкиот музеј, која ми понуди да видам еден археолошки наод, најден во 1989 година на локалитетот Мрамор, кај селото Чашка, за кој таа сметаше дека е музички инструмент. Веќе наредниот ден дојде во Скопје и ми ја донесе флејтата. Тоа беше првата моја средба со гласот од другиот свет, кој премости шест илјади години за да се сретнеме - раскажува Даутовски во пресрет на неговиот концерт во Универзалната сала, кај што пратат пред поширокта публика ќе го промовира овој музички инструмент.

На првата средба со топчестата флејта присуствувале и професорите Стојан Стојков и Димитрије Бужаровски.

- Уште веднаш констатиравме дека станува збор за извонреден инструмент, кој совршено штима во две терци, значи - турски квинтафон. Прилега на топче, а звукот му е како на флејта. Го истражував многу сериозно во тие преостанати два дена до моето заминување во Париз, каде што требаше да настапам како уметник на УНЕСКО по повод 60-годишнината на оваа меѓународна асоцијација - раскажува Даутовски.

Необичната приказна го доживува својот заплет на осум илјади метри над земјата, во авионот што тој 7 ноември минатата година летал кон Париз.

- За време на патувањето, наеднаш си присомнав на инструментот и ми се стори дека тоа што е стар 6.000 години е вистински предизвик. Одеднаш ми дојде на ум сонот од Санкт Петербург - ако неолитската флејта била закопана во земја 6.000 години, изолирана од сите времиња и влијанија, тоа е гласот од другиот свет што ми го најави сонот, раскажува Даутовски.

Како човек на креативниот свет, тој, вели, ги почитува назнаките на потсвеста што ми ги испраќаат соништата и знаците што се јавуваат крај нашите животни патишта.

- Одамна сметам дека ваквите знаци му се јавуваат на секого од нас, но вистинското прашање е дали ќе ги препознаеш и дали ќе ги забележиш. Од методолошки аспект, проучувајќи ги инструментите, научив да ги слушам звуците во природата, да го следам ветерот и промените во неговата температура и во неговото движење, зашто сето тоа влијае на звукот на кавалот. Со такво искуство, на 8 илјади метри во облаците, се возбудив сфаќајќи дека оној момент кога топчестата флејта ми дојде в раце сум добил не само порака туку и задача. Истиот момент, уште непочната, Париз за мене стана завршена приказна - инспиративно раскажува Даутовски.

Секогаш, вели, сеќавајќи се на своите визии од детството дека ќе стане успешен музичар и ќе настапува на светски познати сцени, под специјално помпезно осветлување во преполни салони, се прашувал дали патувањето на кое тргнува е токму она патување посакувано во детските соништа.

- Наеднаш на пат кон Париз, најголемата од сите сцени, сето тоа стана неважно. Целото мое внимание се пренасочи кон топчестата флејта. Настапот помина фантастично, но кога ќе се повлечев во хотелската соба, веднаш го заборавав сиот тој гламур, сите тие светски познати личности, значајноста на поводот - 60 години УНЕСКО и размислував за топчестата флејта. Едвај чекав да се вратам и да ја почнам својата нова задача - да станам музички археолог и да го откријам овој неолитски инструмент - вели Даутовски.

Набргу нетрпението завршило, а необичната врска меѓу него и неолитската флејта, по враќањето од Париз, почнала да добива нови димензии.

ШПИЦ
Понеделник-вторник 23-24 мај 2011

ВЕСТ ПО ВЕСТ

Даутовски ќе настапи во Њујорк

НАШИОТ музички амбасадор, Драган Даутовски, утревечер во конгресната сала на Обединети нации во Њујорк, ќе настапи како солист на еден од најстарите и најпрзнатите академски ансамбли на традиционални инструменти во Русија „Осипов" од Москва, пренесува МММ. Концертот, на кој ке настапат и артисти од земјите од славјанскиот свет, е по повод „Деновите на словенската култура", кои годинава ќе се одржат во седиштето на Обединетите нации. Истиот е во организација на концертната агенција „Содружество" од Москва и концертната агенција „Опус 3 Артистс" од Њујорк.

ПОНЕДЕЛНИК 23/ВТОРНИК 24 МАЈ 2011 ВЕСТ

УТРЕ НА ДЕНОВИТЕ НА СЛОВЕНСКА КУЛТУРА СО АНСАМБЛОТ "ОСИПОВ" ОД МОСКВА

Даутовски свири во ОН

Даутовски со ансамблот "Осипов" од Москва

Македонскиот музичар Драган Даутовски утре настапува во конгресната сала на Обединетите нации во Њујорк како солист со московскиот оркестар "Осипов". Оркестарот е еден од најстарите и најпознати ансамбли со традиционални инструменти во Русија, а концертот е во рамките на Деновите на словенската култура кои се одржуваат во седиштето на ОН, а во организација на концертната агенција "Содружество" од Москва и една од најголемите концертни агенции во светот "ОпусЗартистс" од Њујорк.

Како што ни рече Даутовски пред поаѓање, неговото учество на овој настан е партиципација на нашата земја на Деновите на словенската култура во ОН, што за него претставува уште една можност силно да прозвучи македонскиот идентитет преку музиката. Настапот на Даутовски е поддржан од Министерството за култура.

(М. За.)

Festival ZGetno

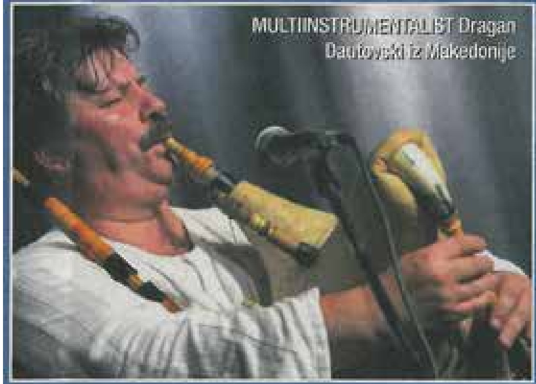

MULTIINSTRUMENTALIST Dragan Dautovski iz Makedonije

U Teatru ITD, kinu Studentskog centra i dvorani Pauk od 15. do 22. rujna održat će se treće izdanje etno festivala "ZGetno". Nastupit će izvođači iz Portugala, Bugarske, Italije i Francuske koji tradicionalne glazbene elemente svojih vlastitih zemalja obogaćuju zvucima rumunjske, španjolske, ruske, kubanske, latinoameričke i orijentalne etno glazbe. Svaki od ovogodišnjih izvođača etno glazbu izvodi pod utjecajima drugih vrsta muzike, zbog čega će se na Zgetnu moći čuti mješavina različitih žanrova, kao što je klasična glazba, suvremeni jazz i free jazz, flamenco, break-beat, rock. Ovogodišnji headliner festivala je multiinstrumentalist Dragan Dautovski iz Makedonije, koji će sa svojim Quartetom nastupiti 19. rujna. Drugi band koji se ističe u ovogodišnjem programu je talijanski Nidi D'Arac, electro – etno band koji svojim frenetičnim ritmovima s juga Italije dobiva sve veću popularnost u Europi. Cijena festivalske ulaznice za sve koncerte iznosi 170 kuna.

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

Окарината стара 6.000 години не биде бел ден

Климентина ИЛИЈЕВСКИ

За промоција на инструментот, за кој се претпоставува дека е единствениот во светот со толкава старост и кој е извонредно сочуван и беспрекорно звучи, државата нема пари.

Окарината стара 6.000 години, чии музички особености беа дефинирани на почетокот на годинава од страна на музичарот Драган Даутовски, сè уште ја чека својата промоција. Од Музејот на Велес, каде што се чуваше инструментот, беше најавен спектакуларен настан за претставување на окарината, но поради недостиг од пари, тоа можеби нема да се случи ни до крајот на годинава, велат од Музејот.

На трајната поставка, која во Музејот била направена минатата година, инструментот не бил изложен.

- Ваков инструмент е ризично да се стави во витрина. А и како предмет, тој не кажува ништо. Важно е да се слушне како свири, а за да се организираат концерти на ниво достојно за инструментот, потребни се пари - вели Трајанка Јовчевска, пронаоѓач на окарината и вработена во Музејот на Велес.

Таа вели дека откако ја осознале вредноста на окарината, се обратиле до Управата за заштита на културното наследство, а поднеле и проект за негова промоција до Министерството за култура од каде што очекуваат одговор.

- Сè уште одговорните во државава не ја сфаќаат вредноста на овој инструмент. Доста се срамевме пред светот. Нешто треба да направиме и сами. А доколку државата нема слух, ќе почнеме да бараме помош од странски донации - вели Јовчевска.

Од општината Велес велат дека тие се подготвени да му помогнат на Музејот да направи достојна промоција на окарината.

- Ова археолошко откритие се смета за едно од најголемите на овие простори. Со сите сили ќе ја поддржиме идејата на Музејот да се направи промоција пред дипломатскиот кор, а и пред целата јавност. Колку што можеме ќе го поддржиме и документарниот филм што се снима за окарината. Но, за предмет со олкаво значење заеднички треба да дејствува целата држава - вели Катица Чадиева, раководител на одделението за култура и образование на општина Велес.

Во моментов окарината се наоѓа кај нашиот музичар Драган Даутовски, кој го проучува инструментот и на кој на следните свои концерти би требало да музицира доколку државата му излезе во пресрет.

- Пропаднаа сите теории за музика што сме ги учеле дека античките Грци ја поставиле музиката. Метриката на Питагора пропадна зашто ова е инструмент кој постоел 4.000 години пред него, а совршено одговара на неговата теорија - вели Даутовски.

Инструментот, за кој се претпоставува дека е единствениот во светот со толкава старост, е извонредно сочуван и беспрекорно звучи и денес. ●.

Дупчињата на окарината создаваат човечки портрет, потсетуваат на очи и на уста

17 ГОДИНИ ЗАБЛУДА

Даутовски ги испитал сите можности на окарината, кои тонови се вадат дувајќи топол воздух, а кои со ладен, која позиција и агол на усните е најпогоден за тој тоналитет, какви комбинации на тонови можат да се извадат...

- Го обожавам звукот што го дава. Тој навистина е небесен - вели Даутовски.

Предметот е пронајден на поголема оддалеченост од постоечкиот археолошки локалитет во велешка Чашка, кој со години се истражува, во 1989 година. Местото на кое е најдена окарината е полно со камења, кое многупати досега е прекопуван со багери, кои го растргнуваат шутот.

- Меѓу сите тие камења, овој предмет се тркалал и паѓал во разни дупчиња и се сокривал во пластовите камења и за чудо останал неоштетен - вели Јовчевска.

Таа истакна дека тогаш не знаела што претставува малечкото топченце, кое по пронаоѓањето го ставила во витрина во Музејот. На почетокот се претпоставувало дека тоа е само украсен предмет. Тогаш било утврдено само дека се работи за предмет стар 6.000 години.

- По неколку години земјата која се наоѓаше во топчето се засуши и падна на неговото дно. Го исчистивме и го конзервиравме. Тогаш се отворија трите мали дупчиња - вели Јовчевска.

Подоцна било утврдено дека во внатрешноста на предметот, меѓу дупчињата, има и ресичка од човеково грло. Таа преграда го дели воздухот на два дела и овозможува да се произведуваат и полутонови. Според археолозите, по звукот што го произведува окарината, тоа не е инструмент кој се врзувал со посмртни магиски ритуали, туку тој се користел за изразување лирски чувства.

Сцени од снимањето на документарецот со работен наслов „Окарина"

ЕНТУЗИЈАСТИ СНИМААТ ФИЛМ

Досега Музејот од Велес, поддршка за промоција на окарината добил само од продукциските куќи „Место за визуелна култура" и од „Партес", кои почнаа да работат на документарен филм за инструментот.

- За окарината слушнав од Драган Даутовски. Веднаш ја донесов одлуката да се прави документарец за инструментот. Тој заслужува промоција. Не сакав, како и за многу други работи од трајна вредност, да чекаме странци да дојдат и да ни снимаат филмови - рече Ратка Илиевска, продуцент на документарецот.

На сценариото, зад кое стои Димитар Грбевски, кој е и режисер на филмот, се работело од почетокот на годинава, а пред еден месец се почнало со снимањето во велешка Чашка, местото каде што е пронајден инструментот.

Живот 35

Концертот на Даутовски не смее да се пропушти, велат во Португалија

Драган Даутовски и неговиот квартет задутре ќе имаат концерт на познатиот фолклорен фестивал "Селтирок" во градот Монталегре во Португалија. Концертот започнува на полноќ. Заинтересираноста на Португалците за настапот на Даутовски квартет била огромна, а португалското радио "Фолкландија" во своето Интернет списание концертот на Даутовски го најавува како "настан кој не смее да се пропушти".

Годинава во Португалија се одржува третот по ред фестивал "Селтирок". На оваа манифестација гостуваат фолклорни и експериментални групи од цела Европа.

(А.Г.)

Со нив времето не умира: Златко, [redacted] Милчо, Вања...

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

Драган Даутовски го разбуди гласот на минатото

Годината 1957-ма ќе биде врежана во музичката историја на Македонија зашто го донесе на свет великанот и вистинскиот виртуоз на народни инструменти, Драган Даутовски.

Даниела Тодосова

Роден е во с. Русиново, Беровско. По завршувањето на основното образование, го започнал професионалниот развој на полето на музиката - се запишал во средното музичко училиште во Штип, а потоа продолжил да студира на Факултетот за музичка уметност во Скопје (отсек музичка теорија и педагогија). За време на студиите пораснал неговиот интерес за македонскиот фолклор за што говори и детското фолклорно студио "Детелинки", кое активно време работело во склоп на ансамблот Танец. Во 1992-рата година го формирал оркестарот од народни инструменти "Миле Коларовски" со кој настапил на голем број фестивали и манифестации во земјава, но и надвор. Активностите на овој ансамбл ја трасирале ренесансата на изворната музика во Македонија. Даутовски учествувал во изработката на музиката за филмот "Пред дождот", по кој проект неговото име почнало да се изговара со почит и восхит... По ова продолжил да работи со несмалено темпо - значаен е неговиот авторски проект ДД Синтезис, музиката за театарските претстави "Македонска приказна", "Јонадаб", "Писание"..., музиката за неколку кореографски поставки во ансамблот "Танец", меѓу кои и "Старо тешко" и "Ѕамала", музиката за филмот "Ноќ спроти Василица"... Последниве години со неговиот Драган Даутовски квартет неуморно ја претставува македонската музичка култура на бројните фестивалски сцени насекаде во светот.

Од позначајните мултимедијални проекти и студиски албуми зад кои стои овој вреен музиколог се "Roots and blossoms", "Магбет" (премиера на "Охридско лето" 2001-вата) и музиката во живо која ја извел во Македонскиот Народен Театар во септември 2001-вата. Истата година светлината на денот ја виде и документарниот филм за Драган Даутовски квартет, со наслов "Корени, цутови, плодови", кој беше најава за она што следуваше - "Патот на сонцето" во 2002-рата, "Сонот на Марија" во 2003-тата и "Macedonia the land of..." во 2005-тата година.

Овој ценет професор на Факултетот за музичка уметност во Скопје, кој предава народни инструменти и музички фолклор, е и почесен уметник на листата на врвните музичари на UNESCO.

"Главниот "виновник" за директната покана на UNESCO, да земам активно учество во програмите кои ги организираат низ целиот свет, е господинот Јордан Плевнеш, кој во тоа време беше амбасадор на Македонија во Франција. Затоа јавно би сакал да му ја искажам мојата благодарност. Секако, тука се и Министерството за културa на Македонија и госпоѓата Лидија Топузовска (која ја води регионалната програма на UNESCO во рамките на Министерството) и отворената поддршка која безгранично ми ја укажуваат. Во таа смисла, моја професионална и пред сè морална обврска, е на културните настани што ги организира UNESCO ширум светот, со програмска определба за културно-религиска толеранција и отворен дијалог помеѓу цивилизациите, во рамките на моите можности, достојно да ја презентирам автохтоноста и оригиналноста на нашето музичкото културно наследство."

Во рамките на овие настапи, во наредниов период Даутовски треба да настапи во Париз, на 2-ри ноември, со што започнуваат подготовките за заокружување на јубилејот 60 години од основањето на UNESCO, со програма посветена на творештвото на Моцарт. Таму Даутовски ќе изведува фрагменти од операта "Волшебната флејта" на кавал и тамбура. Во јануари 2007-мата го очекуваат средби во Куба, во кој период со својот квартет ќе настапи и на фестивал во Хавана. Потоа следи патување во Азија...

Од сите овие остварувања со кои тој горделиво и без скромност може да се пофали, најголемото за него (покрај воздигнувањето на неговите деца) е она во кое му е посветен во моментов, а кое ќе биде извонредно достигнување и дополнување на нашето национално културно наследство и уметност. Во прашање е еден историски важен сегмент за кој Драган Даутовски вели:

"Според искажувањата на Трајанка Јовчевска, непосредно до населбата Чашка на археолошкиот локалитет Мрамор на 15 километри од Велес, со повеќекампањски археолошки ископувања, а врз основа на материјалните докази е потврдено постоење на неолитска населба. Двата хоризонта на живеење временски животот во населбата го определуваат средниот и доцен неолит, додека движниот археолошки материјал ги има сите обележја на Анзабегово-Врнишката културна група во II-IV фаза. Во 1989-тата година, при археолошките истражувања во делот кој беше преоран со механизација, на површината беше исфрлен мал глинен предмет. Предметот е изработен од пречистена црвена глина со нерамномерна боја која на одредени места е потемнета. Наодот е целосно сочуван и има неправилна топчеста форма со дијаметар од 4.7 сантиметри и шуплива внатрешност. Тој има три перфорации со различен пречник (0.4-0.8см) распоредени како трите темиња на триаголникот. Утилитарноста на предметот беше непозната, но сомнежите дека станува збор за музички инструмент станаа точни. Од извршената експертиза се покажа дека археолошкиот наод е топчеста флејта - окарина. Приказната за мојата средба со археолошкиот наод започна во септември оваа година, за време на концертната турнеја со мојот квартет во Русија. Вечерта по извонредно успешниот настап во Санкт Петерсбург тивко се повлеков во мојата хотелска соба и заморот ме совлада набрзо. Таа вечер сонував чуден сон кој во прв момент малку ме загрижи. Од небесните височини, носено од времето, на дланка ми падна ливче со следната содржина: "Ќе добиеш порака, од друг свет ќе чуеш глас". Два дена пред моето заминување за Париз, каде што ќе настапам по повод 60 годишниот јубилеј на UNESCO, топчестата флејта - окарина, на експертиза ми ја донесе Трајанка Јовчевска за што вечно ќе ѝ бидам благодарен! Најпрво, да се доживее можноста звучно да се оживее инструмент кој датира од пред 6.000 години, а при тоа вие да бидете оној кој ќе го "разбуди" гласот на минатото, е вистинска привилегија која не се случува секој ден. Тоа е божја волја. Сите тие околности прават мојот однос кон тој археолошки наод да биде безмалку религиозен. Мојата физичка комуникација со окарината претставува своевиден ритуал, а резултатот е божествена музика. Оние неколкумина што имале прилика да го слушнат гласот на времето го почуствувале тоа. Од мојата средба со директорот на заводот Паско Кузман, добив информација дека има уште два наода (окарини) од неолитскиот период (едниот е кај него) и при тоа разговаравме на кој начин тие наоди визуелно и звучно да се презентираат пред пошироката јавност. Мојот кредибилитет како уметник го ставам на располагање. Од Заводот за културно наследство на Македонија, Трајанка Јовчевска и релевантните структури во државата, а во корелација со постојните закони и прописи, зависи дали, и на кој начин, ќе бидат презентирани во јавноста. Што се однесува до техничките карактеристики и можности на окарината, таа иако има само три отвори и амбитус од три тона во звучна поставеност од голема и мала терца (дурски квинтакорд), има убави можности во зависност од техничката способност на изведувачот и неговата посветеност."

Посветеноста и жарот со кој Драган Даутовски ги проучува можностите на окарината се огромни. Со својата верба кон "**она што го работи и кон Бога**", можеме само понизно да ја наведнеме главата пред овој мајстор на нотите и дава несебичен придонес на својата земја.

Големиот Петре М. Андреевски напишал: "**Сè потешко можеш да сретнеш весели луѓе или човек кој ќе ти се насмевне.**" Пораката која заедно со оваа мисла ни ја пренесува Даутовски е дека во услови на масовно безбожие, изгубен идентитет, социјално и духовно сиромашно општество, каде убавото не е на цена, треба да сфатиме дека колективното живеење во крда, стада или јата е типично за некои други дамнешни цивилизации и епохи. На македонскиот човек му недостасува чувството на патриотизам кон својата држава како индивидуа, а не како колективно едноумие.

"Крајно време е да се завртиме кон Бога, зашто само со чисто срце и верба можеме да градиме здрави односи во една општествена заедница! Какво наследство ќе им оставиме на идните генерации, говорам пред сè од музичко-културен аспект, зависи од нас! Човекот сè помалку е човек."

А очигледно Драган Даутовски е "избраниот" со својата музика да го зближи човека со човек и да ги разбранува цивилизациите со својата музика, ткаејќи ја приказната која продолжува понатаму, по "Патот на сонцето"!

Окарината на човекот
(на Драган Даутовски)

Еве ја, свири окарината на човекот
по толку милениуми преспиена лежи
првата пролет ја слави, во која крвта
и музиката измешани
течат низ глината оживеана.
Живото ребро на Адам е таа
што свири со првиот ветар
од првата зора на создавањето.

Еве ја, свири окарината на човекот
О, среќен Неолит во заветрина
од чашката на храбриот цвет
што ги победил студот и стравот,
отворен во самото срце на судбината.
И, сè е исцелено, ништо не е болно,
по толку милениуми лежи човекот
чекори низ рацата како низ плодна нива
со звукот испостасен на окарината.

Дадено му е на тој звук
да ги слави првите нешта
првото жито и првата чинија полна со него,
првото уживање наполнето со мед
од пчелите-свештеници, првиот оган
што ги исполни садовите,
трквлести и радосни како битието
кое ѝ рекло збогум на тагата и славе,
прво бачило и првото стадо
што го наполни првото ведро со млеко,
првото дрво што расцвета
и лапна над бездната на постоењето,
првото вино и првата чаша вино
стокмено од Создателот
за првите младоженци на новиот свет.

Еве ја, свири окарината на човекот
и по шест милениуми од нејзиното создавање,
како да не излегла
од првата пролет и првите нешта,
исконски радосна дека се сретнала со оној
што го чекала толку долго во тишина,
оној што и неа ја чекал неродена
и што знаел дека таа тишина е ОМ,
самото Слово отпоено од звукот скриен
што ги ткае сферите,
звучен лотосов цвет
отворен врз водите на хаосот
и проширен со круговите на вечноста.

Еве ја, свири окарината на човекот
и сè е блиско и прибрано под стреа.
Еве ги кај идат далечините и бескрајот
на конак со нас,
седнуваат заедно во куќата
крсмосе крај огнот и огништето
и пеат староинска песна
на која не ѝ се гледа крајот.
Поило е тој звук на кој доаѓаат
да пијат сонцевите и ѕвездите.
Дури и камењата сура клекнале
и слушаат со испостасен восхит.
И свири окарината како семето неборано
што го фрла сејачот во браздата,
свири пробивајќи се како сноп од ведрина
низ тагата и болката на човекот.

Ефтим Клетников

В программе концерта прозвучит
фольклорная музыка славянских народов.

Исполнители:

Национальный академический оркестр народных инструментов России имени Н.П. Осипова, художественный руководитель и главный дирижер — народный артист России Владимир АНДРОПОВ, солисты:

БЕЛАРУСЬ	Александр КРЕМКО (народные духовые инструменты: дудка, жалейка, окарина, дуда) Лариса РЫДЛЕВСКАЯ (цимбалы)
БОЛГАРИЯ	Юлия ГАТДЕРОВА (вокал)
МАКЕДОНИЯ	Драган ДАУТОВСКИ (гайда, тамбура)
ПОЛЬША	Марчин КОРБУТ (вокал, гармошка-геликонка)
РОССИЯ	Игорь МАТЮХИН (бас, солист ГАБТ)
СЕРБИЯ	Александр СТЕПИЧ (аккордеон)
СЛОВАКИЯ	Патрик ХОРНЯК (вокал, кларнет)
СЛОВЕНИЯ	Лёба ЕНЧЕ (вокал, поющие камушки)
УКРАИНА	Дуэт бандуристок: Катерина КОВРИК Евгения ЗГУРОВСКАЯ
ХОРВАТИЯ	Антун БОЖИЧ (тамбура самица) Марко ФИРСТ (гайда)
МОЛДОВА	Марин ГЕРАС (най)

Ведет концерт

Народный артист России,
заслуженный деятель искусств Украины,
заслуженный деятель Польской культуры,
член Правления Международного Фонда
«Форум славянских культур» Святослав БЭЛЗА

Концерт организован Российской государственной концертной компанией «Содружество»

В фойе — детская школа искусств им. М.А. Балакирева

ПРИГЛАШЕНИЕ

ПРАЗДНИК СЛАВЯНСКОЙ ПИСЬМЕННОСТИ И КУЛЬТУРЫ

Москва 2010

PROGRAMPROGRAMPROGRAMPROGRA

SUN 6 september

12:30pm, Piazza S. Antonio Nuovo

Sharing of an ecumenical Christian prayer with the collectivity

The message of openness and hospitality proposed by the Jewish Community, will be brought forward by the spiritual guides of the Serbian Orthodox Church who, with the participation of the City's Bishop Mons. Eugenio Ravignani and representatives of the entire Christian community, will bring to life an ecumenical prayer. Bilja Krstić and his ensemble will perform the hymns.

Abraham's Tent – Right next to the fountain located between the churches of Sant'Antonio Nuovo and San Spiridione, we have erected our Welcoming Tent. Symbolically we call it 'Abraham's Tent'. Proceeding the ecumenic ceremony the various communities of Trieste, religious and secular, are invited in the spirit of Hospitality to offer food and drinks to all visiting guests in the tent. Through hospitality and the welcoming of the other, we recognize the other as ourselves.

THE EXHIBITIONS

"Carlo e Vera Wagner" Jewish Museum,
Via del Monte number 7

Besa, A Code of Honor. Albanian Muslims Who Saved Jews During the Holocaust

A photo exhibition by Yad Vashem Holocaust Museum of Jerusalem, documenting the extraordinary events during the Second World War where the Muslim Albanian population protected and saved the lives of more than 2,000 Jews in following their ancient code of hospitality.

Open until October 15, 2009

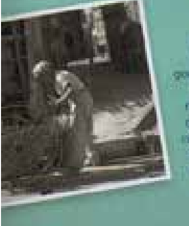

Synagogue, Piazza Giotti

Stone Memories

Inauguration: Sunday September 6, 2009, 9:45am
The lanes behind Piazza Unità, the ancient Synagogue, the kosher restaurants along Corso Italia and the historic signs of countless shops which exist no more. A compilation of period images from the collection of Claudio Ernè and Fabio Rogantin, reconstruct the unpublished views and atmospheres of a city once rich in Jewish presence, scenes that were forever erased by the infrastructure renewal campaigns of the 1930s.

Open until November 8, 2009

SUN 6 september

4:30pm, Verdi Theater

Leading figures explore the various facets of openness and hospitality

Readings from the Sacred Texts on openness and hospitality inlaid with four songs by David D'Or, Dragan Dautoski Quartet, Miriam Tukan, Bilja Krstić. An open discussion on the theme "Openness and Hospitality: spiritual roots, fears, security and prospects".

Moderator:

Alberto Melloni – UNESCO Chair for Religious Pluralism and Peace; Docent of History of Christianity at the University of Modena – Reggio Emilia; Director of the Giovanni XXIII Foundation for Religious Sciences in Bologna; Columnist for the Corriere della Sera newspaper

Participants:

Marco Aime – Writer and Docent of Cultural Anthropology at the University of Genoa

Haim Baharier – Expert on Biblical Hermeneutics and Jewish Studies

Giovanna Botteri – Journalist and RAI correspondent for the United States

Ismet Busatlić – Dean of the Faculty of Islamic Studies from the University of Sarajevo

Ivan Jakovčić – President of the Region of Istria

Drago Jančar – Author and Dramatist

Enes Karić – Professor of Qur'anic Studies at the University of Sarajevo

Trajko Petrovski – Historian and Ethnologist

H.E. Amfilohije Radović – Metropolitan of Crna Gora and Primorje

H.E. Eugenio Ravignani – Bishop of Trieste

Renzo Tondo – President of the Friuli Venezia Giulia Region

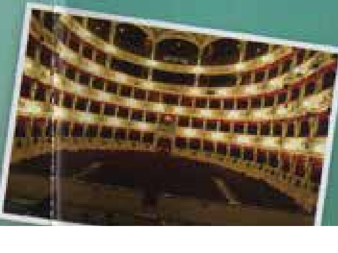

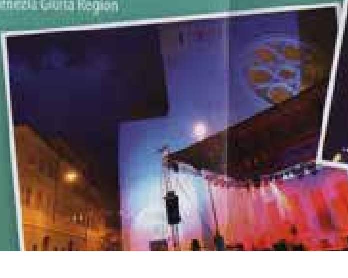

SUN 6 september

9:00pm, Piazza Giotti

From the symbolic center-stage – the piazza in front of the Synagogue – the city is filled with celebration, enchantment and music

An extraordinary concert brings to a close the 10th Day of Jewish Culture: **David D'Or**, now Israel's most celebrated and acclaimed voice, **Bilja Krstić**, the quintessential Serbian musician; **Dragan Dautovski Quartet**, an extraordinary manifestation of the traditional music of Macedonia; and **Miriam Tukan**, Arab musician with a voice of velvet.
Different cultures, religions, sounds and colors will unite on a common path guided by respect and awareness.

Free entrance for all events

Le Forum des Cultures Slaves
Le Ministère de la Culture de la Fédération de Russie
La Compagnie d'État Russe des Concerts "Communauté"

Le 9 octobre
à 20h 00

RUSSKIY MIR FOUNDATION
avec collaboration

Concert gala

La musique folklorique des peuples Slaves

Par L'orchestre National Académique des Instruments Folkloriques "N. Ossipov"
Le Chef d'orchestre, le Directeur artistique et le Principal Chef d'orchestre — l'Artiste du Peuple de la Russie V. Andropov
Les solistes: les interprètes sur les instruments de musique folklorique et les vocalistes des États Slaves

Partie I

Hymne slave

Orchestre de musiciens des pays slaves
Chef d'orchestre –
l'Artiste du Peuple de la Russie Vladimir ANDROPOV

République de Slovénie

Chants folkloriques slovènes
« Tchin, tchin, tchin, drezhnitsa », « Ore ti triji krajavé »
Luba IENCHE soprano

B. Sinigoy, Improvisation à l'ancienne A La Arpegiatta
Boris SINIGOY luth

République de Slovaquie

Deux chants folkloriques slovaques
« Quand je marchais », « Sous la kapura »
Soliste **Patrik HORNIAK** clarinette, chant

Ukraine

Chants populaires folkloriques ukrainiens
« Guilia-guilia, oies grises », « Kolomiika »
Duo de bandouristes
Katerina KOVRIK
Evguénia ZGUROVSKA

République de Macédoine

Deux chants folkloriques macédoniens
« Kumanovsko oro », « So maki sum se rodil jac »
Dragan DOTOVSKI gaïda, tambour

République de Pologne

Chant folklorique polonais « Polka »
Marchin KORBUT accordéon-heligonka

S. Monushko « Connais-tu ce pays »
Soliste : **Félix VIDERA** ténor

République de Bulgarie

N. Andreev. La fantaisie aux sujets des mélodies folkloriques bulgares « Les Nordiques »
Konstantin GUENTCHEV kaval
Dimitr CHRISTOV tamboura

Chant folklorique bulgare « Il me plait... »
Julia GATDEROVA chant folkloriques
Konstantin GUENTCHEV kaval
Dimitr CHRISTOV tamboura

République de Biélorussie

A. Kremko, Fantaisie biélorusse « Abzaci z vicrutassamy » pour mirliton, jaleïka, okarina, duda et orchestre
Soliste : L'artiste émérite de la République Biélorussie **Alexandre KREMKO** soliste de l'orchestre National Biélorusse Jinovitch

Chant populaire folklorique biélorusse « Carillon »
Solistes : L'artiste du Peuple de la Russie **Larissa RYDLEVSKAYA** cymbalum, L'artiste émérite de la République Biélorussie **Alexandre KREMKO** instruments à vent mirliton, jaleïka, okarina, duda

V. Ditel, Fantasie au sujet de la chanson folklorique Russe « Korobeyniki »
Orchestre de musiciens des pays slaves

Partie II

République de Tchéquie

A. Dvoràk, Danse slave N8, sol-majeur, op. 72
Orchestre de musiciens des pays slaves

République de Serbie

B. Dujitch, Suite « La couronne des mélodies des Balkans »
I partie – « Le jour balkanique », II partie – « Le kolo de miel »,
III partie « L'harmonica magistrale »

Soliste **Alexandre STEPIC** accordéon

République de Croatie

Deux chants populaires folkloriques croates « Drumaratch d'Antina » arrangement Dujko Topic, « Gaïda, ma gaïda » arrangement Mariana Makara
Antun BOJIC tambour, chant
Morko FIRST cornemuse, chalumeau

Fédération de Russie

A. Alyabiev, « Rossignol »
Soliste : L'artiste émérite de la Russie **Marina ANDREEVA** soprano,
Solo en nai **Marian GHERAS**

Chant populaire russe « Stenka Rasin », chant populaire russe « Le long de la Piterskaya »
Soliste : L'artiste du Peuple de la Russie **Vladimir MATORIN** soliste du Théâtre Bolshoi, basse

Final

Orchestre de musiciens des pays slaves

Chef d'orchestre –
l'Artiste du Peuple de la Russie Vladimir ANDROPOV

G.Dinikou « Chocorlie » (« Alouette »)
Soliste : **Marian GHERAS** nai

Animateur du concert : l'Artiste du Peuple de la Russie **Sviatoslav BELZA**

ФЕСТИВАЛ ВО ПОДЕМ

Досегашни гости

Димитар Анакиев, Владимир Ангелов, Игор Алексов, Томислав Алексов, Владимир Андреев, Иво Антов, Георги Барбаровски, Дарко Башески, Ѓурѓуче Бериша, Соња Благојевиќ, Владимир Блажевски, Русомир Богдановски, Марлична Божилова, Јане Бојаџи, Илија Велев, Карољ Вичек, Рангел В'лчанов, Петар Волнаровски, Влатко Галевски, Бизјана Гарванлиева, Бранко Гапо, Отец Григориј, Александар Давиќ, Борис Дамовски, Слободан Деспотовски, Сузана Диневски, Георги Дуптеров, Мими Горгоска-Илиевска, Богомил Гузел, Младен Гуциќ, Росен Елезов, Јордан Зафрановиќ, Дејан Илиев, Ѓорѓе Каламски, Виолета Качакова, Амбасадор Адријан Константинеску, Данило Коцевски, Милош Коџоман, Благоја Куновски, Георги Лазаревски, Ердоан Максут, Јана Манева, Никола Маџиров, Митко Маџунков, Арман Мехмед, Илбер Мехмедалиу, Ѓео Милкин, Доријан Миловановиќ, Борис Мисирков, Иван Митевски, Антонио Митриќески, Јагода Михајловска-Георгиева, Есат Муслиу, Владика Наум, Фросина Наумовска, Милан Никодиевиќ, Ветон Нурколари, Мартин Панчевски, Андреј Паунов, Мезо Петровски, Илинденка Петрушева, Јордан Плевнеш, Александар Прокопиев, Сабина Ржедел, Едон Ризванолли, Гоце Ристовски, Петра Селишкар, Стефан Сидовски, Аљоша Симјановски, Золтан Сифлис, Ѓорче Ставрески, Александар Станковски, Георги Стардејков, Игор Стардејков, Зоран Стефановиќ, Љупчо Стојановски, Ирена Тасковски, Братислав Ташковски, Вардан Тозија, Горан Трајковски, Наќе Туфекчиев, Суниџа Униевска, Бранд Ферро, Илир Харџи, Мануел Цимер, Амбасадор Сава Чеклин, Атанас Чупоски, Марија Цицева, Стефан Шашков, Елизабета Шелева, Рада Шешиќ и др.

* * *

Логото на Астерфест во себе содржи асоцијација на повеќе графички елементи со доминација на буквата А и погледот.

Со левата дијагонала е симболизиран наторниот пат до некогашното Кино Балкан, додека десната вертикала означува слегување до фотографските ателјеа на газдите Тошо и Ѓурчо.

На средина се наоѓа светлината (проекторот, ѕвездата, сонцето).

Горниот дел алудира на движечката ѕвезда и ридот со Царевите кули.

Марјан Заков – Пецев го смисли тоа лого.

Еден прекрасен мајски ден, петото Господово 2005-то.

20

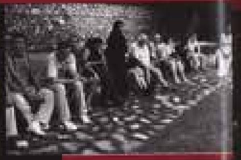

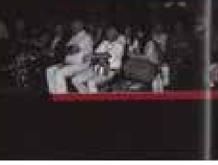

ПРОГРАМА НА ТФА – Струмица

Tfa

2007

- 10 декември
  Инаугуративна проекција на ТФА
  - ЗАТЕМНУВАЊЕ
  - СРЕДНОВЕКОВНИ ФРЕСКИ ВО МАКЕДОНИЈА

ВО СОРАБОТКА СО СТРУМИЧКИОТ „АСТЕРФЕСТ"
Инаугурација на Тивериополска филмска алијанса

2008

- 25 јануари
  Архивирање на филмското наследство
  - БРОД
  - КОМИТСКА ЛЕГЕНДА
  - СОНЦЕ ЗАД РЕШЕТКИ
- 29 февруари
  Три црно-бели бисери
  - ЖИТО ЗА НАРОДОТ
  - БУНТ НА КУКЛИТЕ
  - ПОДАРОК ОД ВЕСЕЛИОТ МОЛЕР
- 28 март
  Кратки филмови на Митриќески
  - ВРЕМЕ, ДЕН, ДВОБОЈ, ЕХО, ЉУБОВТА НА КОЧО ТОПЕНЧАРОВ
- 24 април
  Филмска вечер на Астерфест во Тетово
- 25 април
  Инсерти од РУБЉОВ и МАТЕЈ на локалните ТВ-станици

21

АНСАМБЛ ЗА НАРОДНИ ИГРИ И ПЕСНИ НА МАКЕДОНИЈА

ТАНЕЦ

ЏАМАЛА - ВОДИЧАРКИ

ПРОМОЦИЈА

ЏАМАЛА-ВОДИЧАРКИ

кореографија
СВЕТЛАНА ЌИРИЌ

стилизација и обработка на музиката
Драган Даутовски

изведба
Ансамбл на народни игри и песни на Македонија
"ТАНЕЦ"

промотор
Проф. Др. **Анета Светиева**

Ве покануваме во

МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА
на 06.12.1999 год., во 18ч.

Изразуваме благодарност за вашето присуство.

Директор
Бошко Треневски

Учествуваат:

ЏАМАЛАРИ СОЛИСТИ

Старец 1
Љупчо Маневски
Старец 2
Гоце Бојковски
Орачот
Владимир Јаневски
Невеста
Стојанче Павловски

ПРИДРУЖНИЦИ НА ЏАМАЛАРИТЕ (војска)

Александар Ѓорѓиев
Ерик Белимов
Оливер Петров
Кире Малиновски

ДОМАЌИНКА

Маргарета Поповска

ДОМАЌИН

Димитар Андреев

ИГРАОРЕН КОР МАЖИ КОЛЕДАРИ

Кирчо Богоевски
Симеон Чепи
Димитар Делев
Гоце Сидов

ВОДИЧАРКИ

Лидијана Карановска
Благица Илиева
Лидијана Михајловска
Снежана Белевска
Весна Манеска
Анета Димитриева

ПЕАЧКА ГРУПА

Марија Поп Николова
Слободанка Миловановиќ
Илинка Спасовска
Славица Личовска
Славка Наскова
Едита Антова
Анета Трпковска
Драгица Доневска
Наташа Гребенарова
Искра Петровиќ
Вера Димитрова

ОРКЕСТАР

Стојанче Костовски
Влатко Терзиски
Калим Идриз
Диниче Стојановски
Горан Ангелов
Кирил Зифовски
Методија Диновски

РАКОВОДИТЕЛ НА ИГРАОРЕН КОР

Љубе Ангеловски

РАКОВОДИТЕЛ НА МУЗИЧКИ КОР

Радомир Галевски

ГАРДЕРОБЕР

Лидијана Печевска

КУМАНОВО jazzFEST 07

ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

Ансамбл кој што импонира со силата на својата свежина и длабочината на експресијата што ја доловува како достоен репрезент на топлата, меланхолична, лирска квинтесенција на поднебјето од каде што доаѓа. Ансамбл чија синтеза на виртуозниот плет на традиционалниот инструментариум на маестро Драган Даутовски и неговите млади соработници со етеричниот, прозрачен глас на Александра Поповска нуди незаборавно понирање во душата на оваа парче земја. На Македонија од нашите срца. Слушнете ја само "Јано, Јано", за да се соочите, да ја почуствувате и да ја осознаете сечијата поединечна минливост и вечноста на македонската душа. По запазеното учество во реализацијата на веќе легендарниот саундтрак "Пред дождот" од 1994 г. со групата "Анастасија", во 1995 г. го оформува составот "ДД Синтезис" со кој го продлабочува истражувањето на на македонското фолклорно богатство, пресликано во модерната аранжманско - продукциска рамка. Наредните години Драган Даутовски активно концертира и снима со музичари од странство, креирајќи интересен контрапункт на нашето звуковно наследство со мајсторите од други поднебја, низ еден современ музички израз. Овие средби резултираат со неколку инспиративни звучни записи, како ЦД -ата "Gaia" снимено со грчкиот мајстор Michalis Nikoloudis и со Yiota Vei (1998 год.) и "Bahar" со Makis Albianitis (2000 год).

Музичкиот концепт на актуелната формација на Драган Даутовски Квартетот е логично продолжение на идејата загатната со ДД Синтезис уште во 1995 год. До сега имаат реализирано : сингл ЦД "Корени и цутови" ("Roots and Blossoms") албумот "Патот на сонцето" ("The Path of the Sun") а во 2006 год. издедено е ЦД со повеќе вокално инструментални композиции "Original Macedonian folk music" на кое соработува и Марјан Јанкоски - кавал. Се очекува издавање на нов албум насловен "Разбој", а во тек се подготовките за наследникот на албумот "Патот на сонцето" чиј наслов не ќе остане тајна се до објавувањето. Двата албума ќе бидат издадени следната година.

Од 2005 Драган Даутовски е артист на "UNESCO" и веќе има одржани 7-8 концерти низ светот. Последните настапи беа во Париз и Њујорк.

Членови на "Драган Даутовски Квартет" се :

Драган Даутовски - кавали, тамбури, гајда (Работи како професор по народни инструменти на Факултетот за музичка уметност во Скопје - мултиинструменталист, владее со преку дваесет различни инструменти)

Александра Поповска - глас, синтисајзер (Професор по музика, со завршени поздипломски студии во Холандија)

Бајса Арифовска - кавал, тамбура, (Професор по музика)

Ратко Даутовски - перкашн (Студент на ФМУ во Скопје и завршени студии по музика во Холандија)

КУМАНОВО

jazzFEST 07

МАКЕДОНСКА ЕТНО ВЕЧЕР

НЕДЕЛА 16 ДЕКЕМВРИ 20h

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРА - "ТРАЈКО ПРОКОПИЕВ"

ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

СТРИНГ ФОРСЕС

Градоначалник на Општина Куманово

Министерство за култура на Република Македонија

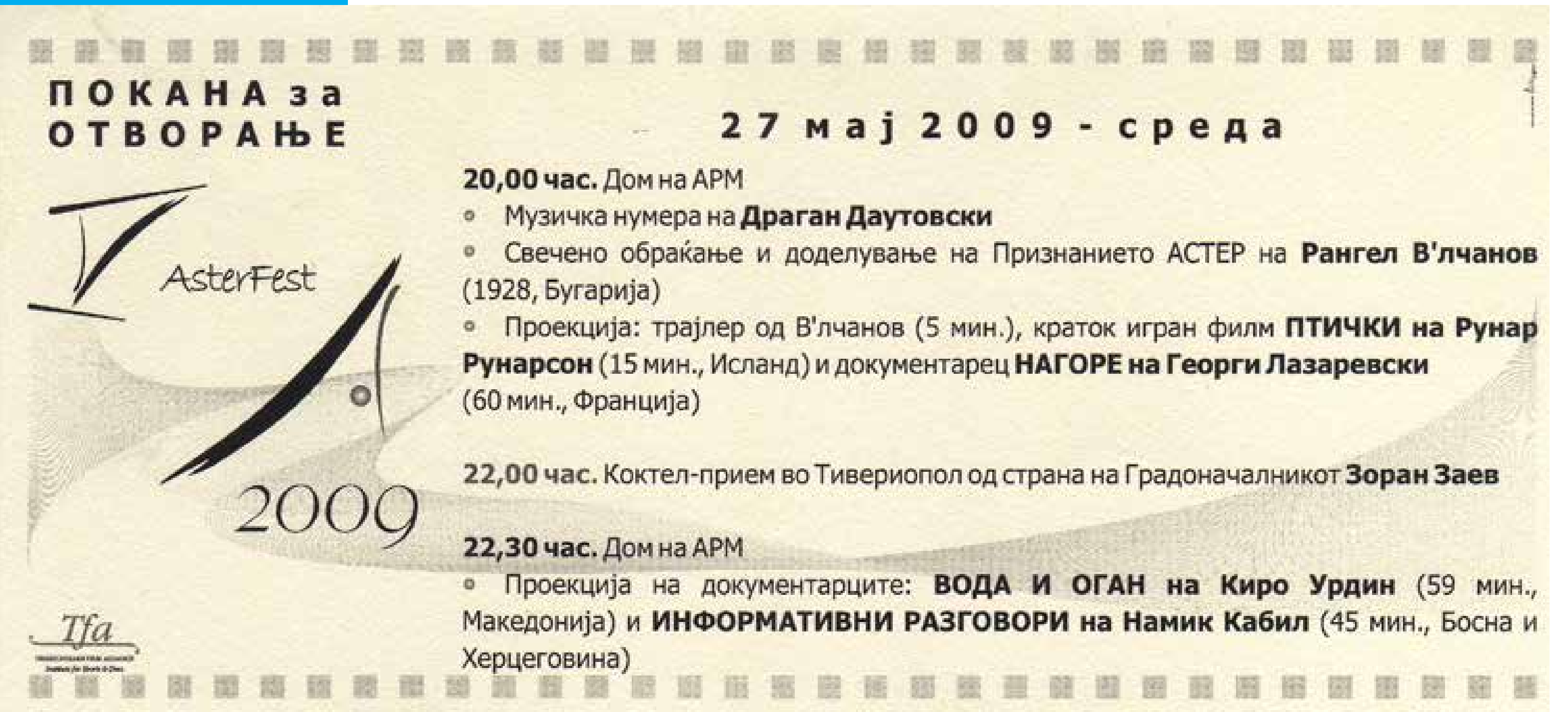

ПОКАНА за ОТВОРАЊЕ

IV AsterFest 2009

27 мај 2009 - среда

20,00 час. Дом на АРМ

- Музичка нумера на **Драган Даутовски**
- Свечено обраќање и доделување на Признанието АСТЕР на **Рангел В'лчанов** (1928, Бугарија)
- Проекција: трајлер од В'лчанов (5 мин.), краток игран филм **ПТИЧКИ на Рунар Рунарсон** (15 мин., Исланд) и документарец **НАГОРЕ на Георги Лазаревски** (60 мин., Франција)

22,00 час. Коктел-прием во Тивериопол од страна на Градоначалникот **Зоран Заев**

22,30 час. Дом на АРМ

- Проекција на документарците: **ВОДА И ОГАН на Киро Урдин** (59 мин., Македонија) и **ИНФОРМАТИВНИ РАЗГОВОРИ на Намик Кабил** (45 мин., Босна и Херцеговина)

Tfa

MEDIA - INVENT d.o.o.
NOVI SAD
Branimira Ćosića 2/3
Tel. 381 21 443 431, fax. 381 21 66 23 461,
mob. 381 63 596 993, 381 62 2000 51
E-mail mediainvent@neobee.net
Novi Sad, 05.11.2007.

gospodin Dragan Dautovski
Skopje

Poštovani,
obaveštavamo Vas da ste dobitnik priznanja **"Zlatni most"**, rad akademskog vajara Ljubiše Mančića iz Beograda, **za Vaš doprinos razvoju kulture i povezivanju ljudi, ideja i tržišta Regiona.**

Priznanje već petu godinu za redom dodeljuju privredne komore zemalja jugoistočne Evrope na tradicionalnim susretima privrednika, javnih i kulturnih pregaoca.

Stručni žiri je ocenio da Vaši rezultati ne samo zaslužuju, nego i doprinose ugledu ove prestižne nagrade.

Ovogodišnja dodela, u organizaciji privrednih komora Beograda i Temišvara i Media Inventa iz Novog Sada, obaviće se 15. novembra u 18 časova na petom susretu "Partnera i prijatelja" u regionalnom biznis centru "Evropa" u Temišvaru.

Iskrene čestitke, uz želju da ovo visoko priznanje podstiče i ulepšava zajedničke vizije mira i progresa.

za Media Invent
predsednik žirija
Prof.dr Neđo Balaban

МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРЫ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

СОДРУЖЕСТВО
COMMONWEALTH

РОССИЙСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ
КОНЦЕРТНАЯ КОМПАНИЯ
«СОДРУЖЕСТВО»

119002 Москва, ул. Арбат, 35
Тел. / Факс: (499) 248-34-94
E-mail: sodruz@bk.ru

№ 45-ав от 22 сентября 2009 г.

Македония, г.Скопье,
г-же Лидии Топузовска
для Драгана Дотовски

факс: 8 10 389 2 32 40 517

Российская государственная концертная компания «Содружество» сообщает своим македонским коллегам, участникам гала-концерта открытия «Форума славянских культур» во французском Страсбурге, что репетиции с Национальным академическим оркестром народных инструментов России им.Н.П.Осипова начинаются 1 октября 2009 года в Москве, на базе оркестра в здании Московской государственной академической филармонии \ул.Тверская, дом 31\.

В связи с вышеизложенным, просим прибыть в Москву 30 сентября с.г. солиста Драгана Дотовски. Вылет в Страсбург из Москвы 7 октября, возвращение из Страсбурга в Москву 10 октября 2009 года, ориентировочно в 20.00. Сообщаем название и адрес гостиницы в Страсбурге: Le Jean Sebastien BACH, 6 Boulevard J.S.BACH 67000 Strasbourg France.

Для ускорения и упрощения организационных вопросов, просим Вас приобрести билет для солиста Драгана Дотовски по маршруту СКОПЬЕ - МОСКВА – СКОПЬЕ . Со своей стороны мы гарантируем возместить Вам эти расходы по предъявлении проездных документов, оплатить суточные в размере 65$ на весь гастрольный период, проживание в гостиницах и питание в Москве.

Сегодня, 22 сентября с.г. в Ваш адрес будут направлен оригинал приглашения во Францию, в Страсбург. Македонский артист должен приехать в Москву с оформленной шенгенской визой. Просим сообщить дату и время приезда в Москву.

С искренним уважением и надеждой на взаимопонимание,

Заместитель Генерального директора

А.В.Пилюгин

22/09 '09 13:43 TX/RX NO. 5096 P01

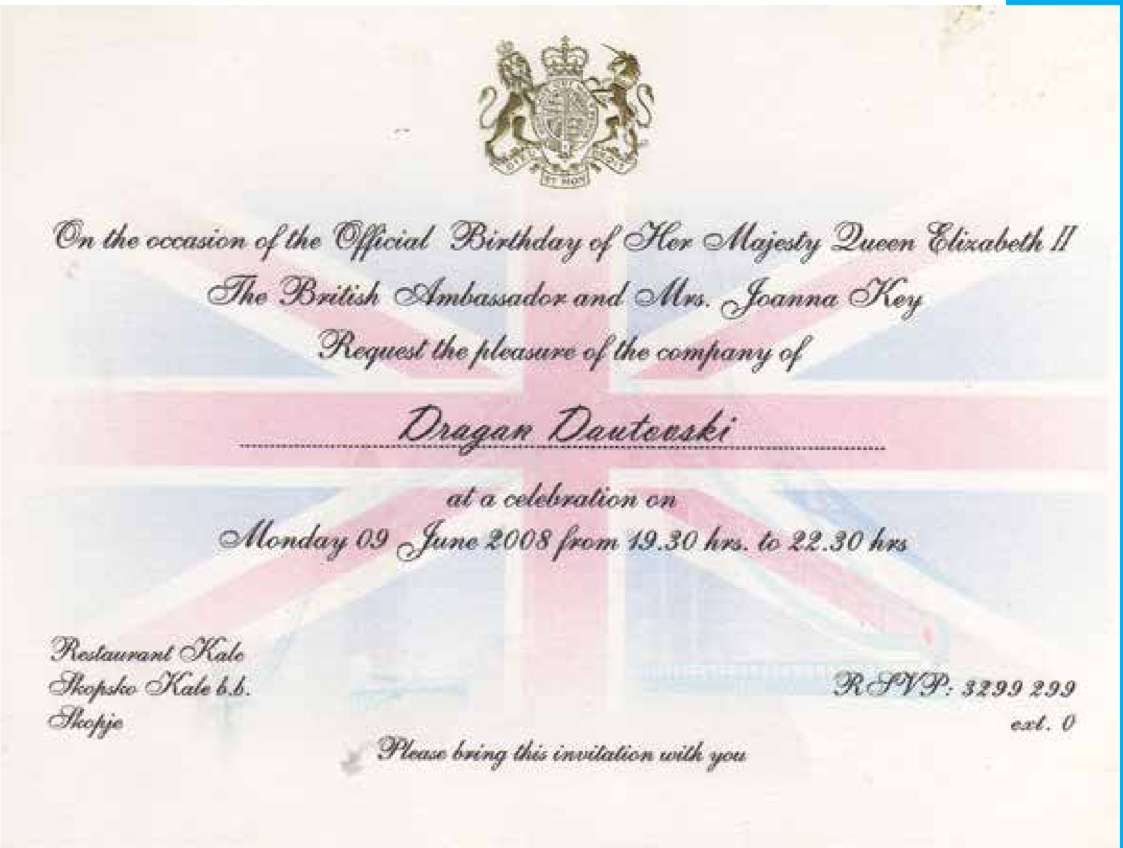

On the occasion of the Official Birthday of Her Majesty Queen Elizabeth II
The British Ambassador and Mrs. Joanna Key
Request the pleasure of the company of

Dragan Dautovski

at a celebration on
Monday 09 June 2008 from 19.30 hrs. to 22.30 hrs

Restaurant Kale
Skopsko Kale b.b.
Skopje

RSVP: 3299 299
ext. 0

Please bring this invitation with you

СГГУ НА ГРАД СКОПЈЕ • ЗДРАВКО ЦВЕТКОВСКИ

ДОДЕЛУВА

БЛАГОДАРНИЦА

НА

Драган Даутовски

за учество во училишниот филм
„Будење во сонот“

Скопје,
25. 5. 2011

Директор
Драгица Костадиновска

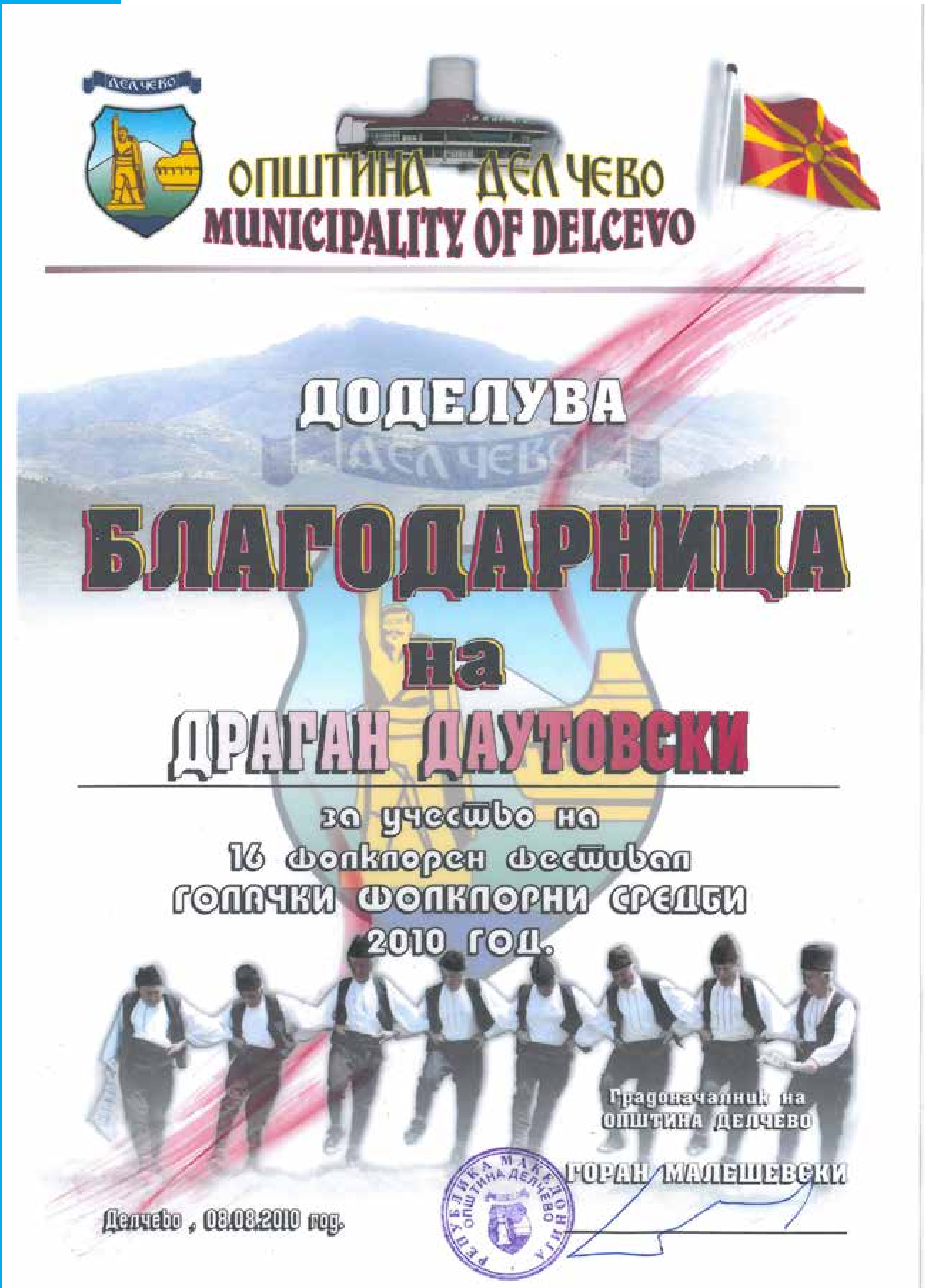

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
MUNICIPALITY OF DELCEVO

ДОДЕЛУВА

БЛАГОДАРНИЦА

на

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

за учество на
16 фолклорен фестивал
ГОЛАЧКИ ФОЛКЛОРНИ СРЕДБИ
2010 год.

Градоначалник на
ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

ГОРАН МАЛЕШЕВСКИ

Делчево , 08.08.2010 год.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

AmCham Macedonia

LET'S HELP OUR CHILDREN

20 may 2006

CERTIFICATE

Dragan Dautovski

Annual Spring Charity Event

Скопје 20.05.2006

Претседател

Universidad de las Artes, Cuba

Ciudad de La Habana, 16 de febrero de 2007
"Año 49 de la Revolución"

CARTA DE RECONOCIMIENTO.

En el día de hoy, la Facultad de Música del Instituto Superior de Arte, tuvo el honor de recibir en calidad de invitado al maestro Dragan Dautovsky.

Durante la Conferencia-Taller realizada por este destacado músico, los estudiantes de la Facultad, de todos los niveles, tuvieron la oportunidad de disfrutar de la magnificencia y virtuosismo que contribuyeron a su desarrollo docente y profesional.

Agradecemos el aporte y la entrega de tan excelente maestro en nuestra casa de estudios, y esperamos constituya ello el inicio de una fructífera y sostenida colaboración.

Cordialmente,

MsA. Miviam Ruiz Pérez
Decana
Facultad Música
ISA

国際交流基金
The Japan Foundation

ARK Mori Building 1-12-32
Akasaka Minato-ku
Tokyo 107-6021 Japan

Telephone: (03) 5562-3511
Facsimile: (03) 5562-3494

WWW address: http://www.jpf.go.jp/

ITINERARY

For DD Synthsis, Macedonia

Officer in charge : Ms. SHINOBU Rika
Receiving Division,
Exchange of Persons Department,
The Japan Foundation
Tel : 03-5562-3522

****

Saturday May 15

08:05	Arrive at New Tokyo International Airport (Narita) by OS – 555.
	Proceed to the hotel.
11:00~12:00	Meet with Mr. HONDO Hiroyuki of Pacific Art Center at the hotel.
12:00~13:00	Meet with Mr. TAKAHASHI Aoi of Tower Records Magazine at the hotel.

[Accommodations at Capitol Tokyu Hotel (4 nights) TEL: 03-3581-4511]

ЗВУЦИТЕ НА МУЗИКАТА НА ГРУПАТА „СИНТЕЗИС" БЕА СПОЈ НА ИЗВОРНОТО И МОДЕРНОТО ВО МАКЕДОН-СКИОТ МЕЛОС

26 VII · Дом на АРМ

This is DD Synthesis

DD Synthesis is a band that was organized by Dragan Dautovski in 1995 for the purpose of carrying out an in-depth pursuit of the folk music of Macedonia. In the same year Dragan Dautovski composed part of the music and served as a player of folk instruments in a film titled "Before the Rain" (a joint Macedonian / British / French production directed by Macedonian Director Milcho Manchevski), which was awarded the Grand Prix (the Golden Lion Prize) at the Venice Film Festival. It also enjoyed a long-run in Tokyo.

The first CD of "DD Synthesis," issued in 1997, was well received all over Europe and their music was included on the compilation "Unblocked - The Music of Eastern Europe" on the American "Ellipsis Arts" label. In 1997 the group started its concert activity and played at various International Festivals, including "Eurojazz Festival" in Budapest, Hungary; "Dionysius Festival" in Rome, Italy; "Festival of the Contemporary Folk Music of the European Broadcast Union" in Portorož, Slovenia; and "Dance & Folk Fest" in Rudolstadt, Germany.

The name "Synthesis" was chosen to express the concept of the group, which is to combine traditional sounds with contemporary arrangements to create a musical synthesis.

Manager of DD Synthesis

Oliver Belopeta
(オリヴェル・ベロペタ)

Artists

Dragan Dautovski (ドラガン・ダストフスキ)

カヴァル、ガイダ、ズルラ、タンブラ、作曲及び編曲担当

Kaval, Gajda, Zurla, Tambura
Composer and arranger for the band

Born in 1957 in the village of Rusinovo, Berovo, Macedonia. Education: Bachelor of Music Theory (1984, University "Sts. Cyril and Methodius"). He has composed many works for various instrumental and vocal soloists, groups, and orchestras, including usage of folk instruments performed.

Besides this he is also teaching at the University "Sts. Cyril and Methodius" as professor of folk instruments.

After success with the traditional "Mile Kolarovski" band and participation on the score for the film "Before the Rain", he formed DD Synthesis in 1995. The initial idea was to explore deeply the Macedonian folk and ethnic treasures.

He is at present involved in the production of the second CD of DD Synthesis. He also plans to form a separate trio group with which he will produce another CD. He is a musician of great practical genius and gravity who has mastered more than twenty different musical instruments.

Aneta Shulankovska
(アネタ・シュランコフスカ)
ヴォーカル 1976年生まれ
Born in 1976 Vocal

Biljana Ristevska
(ビリヤナ・リステフスカ)
ヴォーカル 1976年生まれ
Born in 1976 Vocal

Mirjana Joshevska
(ミリヤナ・ヨシェフスカ)
ヴォーカル 1975年生まれ
Born in 1975 Vocal

Students of Dragan Dautovski. Have been practicing traditional Macedonian song for ten years. Before joining DD Synthesis all three were members of the "Mile Kolarovski" band.

Vane Jovchev
(ヴァネ・ヨフチェフ)
ピアノ、キーボード 1973年生まれ

Born in 1973 Piano, Keyboards

Besides piano, he studied theory and conducting at the Academy of Music in Skopje. As a session player he has participated at various festivals of traditional song in Macedonia and has arranged numerous songs. His first collaboration with Dragan Dautovski was when he joined DD Synthesis in 1995.

Goce Uzunski
(ゴツェ・ウズンスキ)
パーカッション(タパン、コンガ、ボンゴ、タラブカ) 1974年生まれ

Born in 1974
Percussion (Tapan, Tarabuka, Congas, Bongos)

Studied percussion at the Academy of Music in Skopje. One of the best young percussionists in Macedonia. In addition to playing in DD Synthesis, he frequently plays percussion in the Macedonia Philharmonic Orchestra.

Marjan Jovanovski
(マリヤン・ヨヴァノフスキ)
タンブラ、アコースティック・ギター 1968年生まれ

Born in 1968 Tambura, Acoustic Guitar

A long-time student of Dragan Dautovski. A member of the "Mile Kolarovski" band and well-known session player in the country. Specialist for string instruments, especially the tambura.

Radoslav Shutevski (ラドスラフ・シュテフスキ)
ドラム 1949年生まれ

Born in 1949 Drums

One of the most experienced percussionists in Macedonia. Before joining DD Synthesis he played in various Macedonian music ensembles of pop, jazz, classical, and traditional music. A regular member of the Big Band of Macedonian Radio and Television (MRTV).

5 6

АНСАМБЛ ЗА НАРОДНИ ИГРИ И ПЕСНИ НА МАКЕДОНИЈА "ТАНЕЦ" - СКОПЈЕ

ПРОГРАМА:

1. "НЕВЕСТИНСКО ОРО"
- кореографија: Трајко Прокопиев
- музика: Трајко Прокопиев

Оро во кое се сочувани трагови од старите верски обредни покрети. Орото во оригинална Лазарополско – Галичка носија го поведува младата невеста и преку тихите, таинствените, скромни и елегантни покрети младата на еден достоинствен начин се опростува од своите дотогашни другарки и дотогашен момински живот.

2. "ТЕШКОТО"
- кореографија: Дојчин Матевски
- музика: изворна

Оро кое во себе содржи длабока поврзаност на најубавите видови на традиција од животот и народните обичаи. Орото претставува врвно уметничко дело на народниот гениј од планинските мијачки делови на Западна Македонија. Ритамот, длабоките творечки импулси, суптилноста, магичните покрети, звукот на зурлата и тапанот претставуваат главни карактеристики на орото.

3. "ИСТЕРУВАЊЕ НА ЧУМАТА"
- кореографија: Тодор Јованов
- музика: Тодор Јованов

Орото во себе содржи фолклорни елементи поврзани со прастарите обреди во кои доминира желбата за истерување на чумата во присуство на најразновидни нетемпирани фолклорни инструменти. По завршувањето на обредните моменти, ритуалните покрети на девојките постепено се претвараат во ритмички дефинирани целини. Присуството на кавалот и гајдата во составот на оркестарот од изворни инструменти во многу придонесува оваа кореографија од Кочанско – Виничкото подрачје да се здобие со уште еден момент во збогатувањето на фолклорните содржини.

4. "СТАРО ТЕШКОТО ОРО"- **ПРЕМИЕРНА ИЗВЕДБА**
- кореографија: Владо Станоевски
- музика: Драган Даутовски

Старото тешко оро потекнува од источниот дел на Македонија, поточно од Свети Николе и неговата околина. Ова машко оро спаѓа во видот на тешките ора кое во себе ги содржи сите кореографски елементи кои се карактеристични за ова фолклорно подрачје. Поаѓајки од тоа што е тема и идеја на играта изразена преку кореографските содржини, чекорите, орнаментите при нивното изведување, застапеноста на повеќе ритмови и темпото во кое се изведува, зборува за една кореографија во која талентот и афинитетот на авторот доаѓа до потполн израз.

5. "СРЕД СЕЛО" - **ПРЕМИЕРНА ИЗВЕДБА**
- кореографија: Тодор Јованов
- музика: Тодор Јованов

Соборна игра инспирирана од убавината на младите моми кои по секојдневната полска работа со стомните в раце одат на селската чешма и со песна и игра ги мамат младите момчиња. Не треба многу па да започне соборно оро во кое покрај младите момчиња земаат учество и повозрасните жители. Според основните мотиви, фрагменти и костимите содржани во кореографијата станува збор за локалитет од Скопската околија.

-- ПАУЗА --

1. "СОЛУНКА"
- кореографија: Благоја Филиповски
- музика: Гори Димчевски

Инспириран во богат музички фолклор на Македонскиот народ во Егејскиот дел од Македонија оваа кореографија претставува збир на песнопојна и орска традиција карактеристична за самоодржување на ова население. Покрај логичната поврзаност на игрите и песните присутни во оваа кореографија пропратени со фолклорни елементи карактеристични за овој дел на Македонија, авторот на суптилен начин ни презентира дел од неисцрпното фолклорно богатство.

2. "ПЕСНИ ВО ИЗВЕДБА НА СИМЕОН ГОГУЛОВСКИ"

3. "ПИРИНСКО ПРОЛЕТНО ЦВЕЌЕ"- **ПРЕМИЕРНА ИЗВЕДБА**
- кореографија: Стојче Каранфилов
- избор на музика: Стојче Каранфилов
- обработка на музиката: Стојанче Костовски

Самата кореографија во себе содржи играорни елементи карактеристични по својата содржина за Пиринскиот дел од Македонија. Присуството на вокалната песнопојна и орска традиција во овој сплет од разновидна метрика, динамика, темпо, полетноста на младите девојки и упогата на вечно опеаното присуство на овчарите, овој сплет на игри и песни од Пиринскиот дел на Македонија го прави привлечен и интересен за гледачите и слушателите.
- солист: БЛАГОЈА НИКОЛОВСКИ

4. "ПЕСНИ ВО ИЗВЕДБА НА ВАСКА ИЛИЕВА"

5. "ДРАЧЕВКА"
- кореографија: Атанас Коларовски
- музика: Трајко Прокопиев

Селото Драчево користејќи ја место положбата позната под името "Скопска блатија" во музичкиот фолклор познато е по своето неисцрпно богатство. Богатството на песни и игри од овој регион кореографот на најидентичен начин со сите карактеристики, играње и пеење, надигрување, грабнување на девојката и покрај будното око на народниот "церемонијален мајстор" ни го прикажува народниот собир. Колоритот на автентичната носија попозната под името "Раштак" динамичноста на сплет од игри и песни во разновидни ритмови се уште еден доказ за недостижниот народен гениј.

СЛЕДНА ИЗВЕДБА
27.11.1992 год.

УНИВЕРЗАЛНА САЛА
почеток во 19.30 часот.

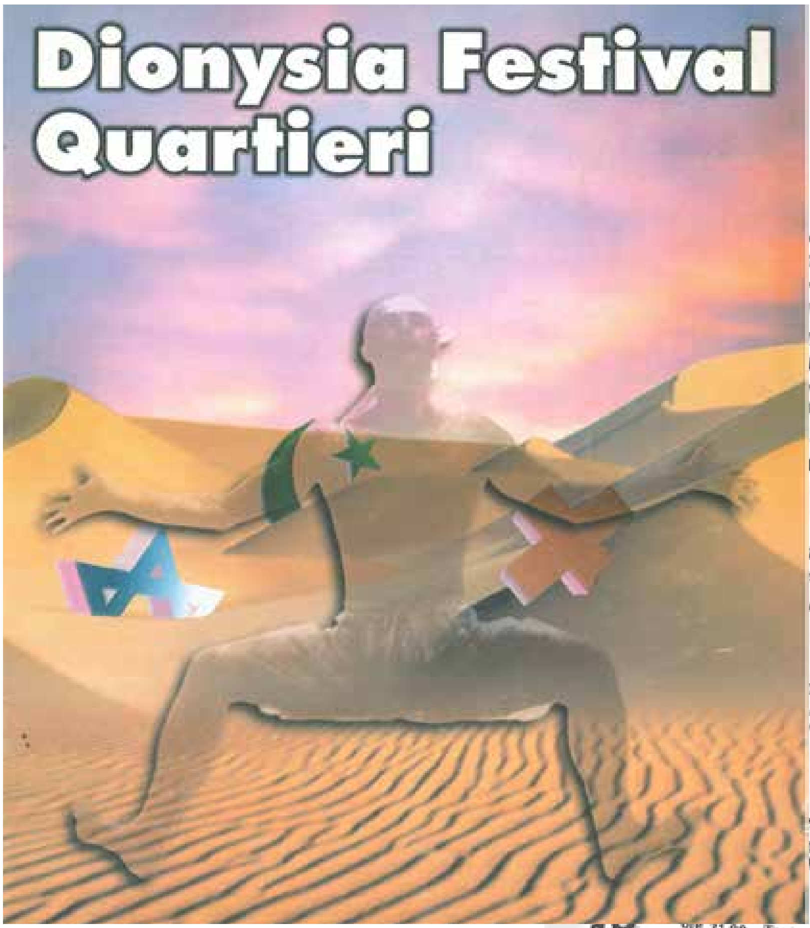

o - Teatro
geau (Francia)
range et
tueuse histoire
nmy Dog et
re Soul"
e tumultuosa storia di
g e Cyanure Soul

Concerto
dar

eatro
f (Algeria)
es"

esia e musica:
ibano)
Marocco)

sia e musica:
g)
Marocco)

18 Giovedi Giugno

ore 21.00 - Teatro
Francisco Benitez
La Buhardilla (Spagna)
"Rosa o Mamaguapa"

ore 22.30 - Concerto
KlezRoym
(Italia)

19 Venerdi Giugno

ore 10.30-13.30 - Simposio
ore 15.30-17.30 - Simposio
"Arte, Coesistenza e Vita"

ore 21.00 - Teatro
Hanagir (Egitto)
"Antorio wa Kilobata"
Antonio e Cleopatra

ore 22.30 - Concerto
DD Synthesis
(Macedonia)

20 Sabato Giugno

ore 10.30-13.30 - Simposio
"Arte, Coesistenza e Vita"

ore 21.00 - Concerto
Aziza Mustafa Zadeh
(Azerbaidjan)
in collaborazione con la CGIL SPI

ore 22.30 - Teatro
Shmulik Levy
Teatro di Haifa (Israele)
"Borders"
Confini

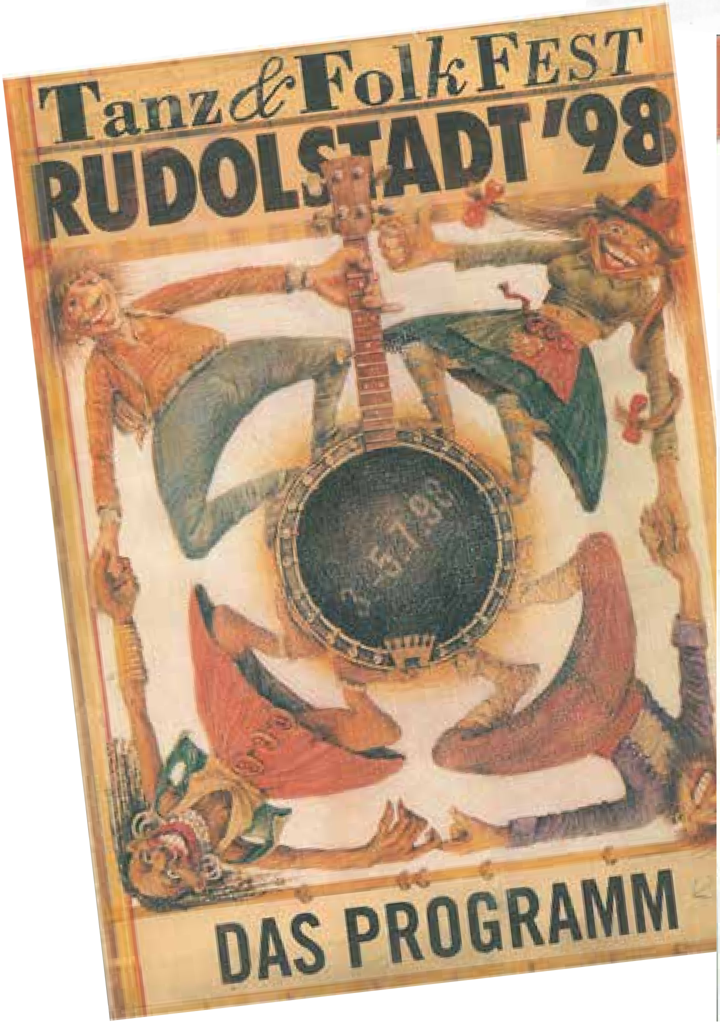

TFF Porträts.KONZERT-ACTS

Nº 8

DD SYNTHESIS Folk-Jazz aus Mazedonien

DEUTSCHLAND PREMIERE

108

Porträts KONZERTE

Freitag 23.30
Heinepark
Große Bühne
Sonntag 16.00
Heinepark
Konzertzelt

Einer der aufwühlendsten Filme über den ethnischen Irrsinn auf dem Balkan, genauer: im ehemaligen Groß-Jugoslawien, war ›Vor dem Regen‹ (›Before The Rain‹) von MILCHO MANCHEVSKI. Die Musik zu diesem Film, der auch im Deutschen Fernsehen zu sehen war, stammt von DRAGAN DAUTOVSKI.

Angefangen hatte er in der traditionellen MILE KOLAROVSKI BAND; DD SYNTHESIS ist DAUTOVSKIS erste eigene Band. Auch hier baut er auf traditionelles Instrumentarium. Doch wo seine Wege hinführen, dafür liefert die Plattenfirma Fingerzeige: SJF RECORDS ist das Label des Skopje Jazz Festivals. Dichte, von der Rockmusik geprägte Arrangements und freie Improvisationen ergeben auf der Basis der komplexen mazedonischen Rhythmen eine scharfe musikalische Mixtur.

Outside his native Macedonia, multi-instrumentalist Dragan Dautovski is best known for his score to the film »Before The Rain«. DD Synthesis is his first own band. With the full range of traditional Macedonian instruments, the newly arranged traditional songs have the typical complexity of the Macedonian rhythms and the emotional power of the rich musical heritage.

DRAGAN DAUTOVSKI kaval, gaida, zurla, tambura
YANE JOVCHEV p, keyb
MARJAN JOVANOVSKI ac-g, tambura
GOCE UZUNSKI tapan, tarabuka, congas, bongos
RADISLAV ŠIKUTEVSKI dr, perc
ANETA SHULANKOVSKA voc
BILJANA RISTEVSKA voc
MIRJANA JOSHEVSKA voc

aktuelle CD
»DD Synthesis« (SJF 107)

Kontakt
SJF Records
ul. Maksim Gorki 5
91000 Skopje
Mazedonien
T 00389-91-13 10 90
Fax 00389-91-22 50 33
E-mail sjf@ultra.ultra.com.mk

FOLKSHOP
Versand / Laden ab '71: 25.000 verschied. CDs, LPs, MCs, Bücher usw.
DIE world famous Fundgrube! Nicht nur aktuelles Repertoire... Auch wer knietief in Folkhistorie waten möchte, ist beim Folkshop richtig. Ferner Weltmusik/Ethno. Im gleichen Hause AUTOGRAM-Records (30 years of Folk), COSTBAR (90ies-Folkrock). Schnupperlisten anfordern.
Burgstr.9, 48301 Nottuln (Münster), Tel. 02502-6151, Fax -1825

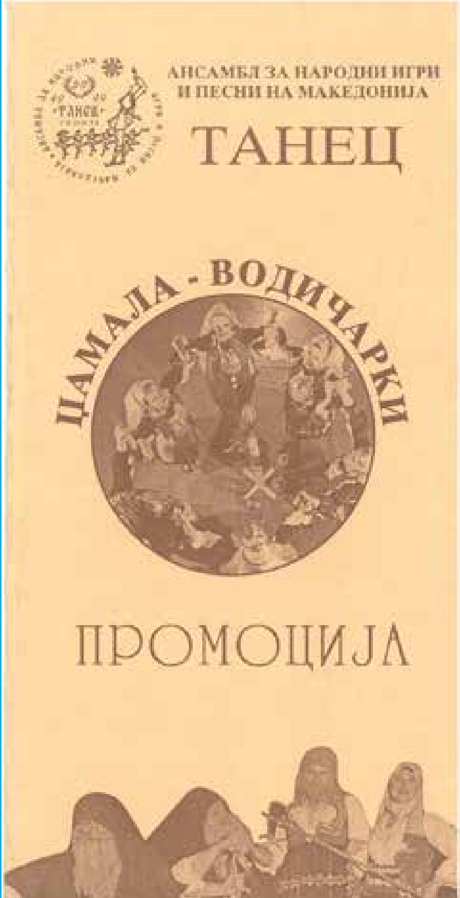

ЦАМАЛА-ВОДИЧАРКИ

кореографија
СВЕТЛАНА ЌИРИЌ

стилизација и обработка на музиката
Драган Даутовски

изведба
Ансамбл на народни игри и песни на Македонија
"ТАНЕЦ"

промотор
Проф. Др. **Анета Светиева**

Ве покануваме во

МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА
на 06.12.1999 год., во 18ч.

Изразуваме благодарност за вашето присуство.

Директор
Бошко Треневски

Учествуваат:

ЏАМАЛАРИ
СОЛИСТИ

Старец 1
Љупчо Маневски
Старец 2
Гоце Бојковски
Орешка
Владимир Јаневски
Невеста
Стојанче Павловски

ПРИДРУЖНИЦИ НА
ЏАМАЛАРИТЕ (војска)

Александар Ѓорѓиев
Ерик Белимов
Оливер Петров
Киро Малиновски

ДОМАЌИНКА

Маргарета Поповска

ДОМАЌИН

Димитар Андреев

ИГРАОРЕН КОР МАЖИ
КОЛЕДАРИ

Кирчо Богоевски
Симеон Чулев
Димитар Делев
Гоце Саздов

ВОДИЧАРКИ

Лилјана Каранфовска
Благица Илиева
Лилјана Михајловска
Снежана Балканска
Весна Миновска
Анета Димитриева

ПЕАЧКА ГРУПА

Марија Поп Николова
Слободанка Миленковиќ
Иланка Спасовска
Славица Личовска
Славка Наскова
Едита Антова
Анета Трпковска
Драгица Доневска
Наташа Гребенарова
Искра Петровиќ
Вера Димитрова

ОРКЕСТАР

Стојанче Костовски
Влатко Терзиски
Ќазим Идриз
Димче Стојановски
Горан Ангелов
Кирил Зифовски
Методија Димовски

РАКОВОДИТЕЛ НА
ИГРАОРЕН КОР

Љубе Ангеловски

РАКОВОДИТЕЛ НА
МУЗИЧКИ КОР

Радомир Галевски

ГАРДЕРОБЕР

Лилјана Печевска

イベントカレンダー
EVENT CALENDAR
1999-2000
三重県総合文化センター
三重県文化会館

1999
EV
5/2(日)
大ホール
ライプツィヒ・ゲヴァントハウス管弦楽団
7/4(日)
大ホール
新日本フィルハーモニー交響楽団
5/27(木)
小ホール
民族音楽シリーズ
シンテシス
7/11(日)
大ホール
演劇「欲望という名の電車」
6/11(金)
中ホール
河南省雑技団三重県友好公演
8/31(火)
中ホール
松竹大歌舞伎
シアターメイツ会員

Freitag, 8. August 1997
Winzer Krems, Sandgrube 13
18.00 Uhr
Cymbal Classic
19.30 Uhr
21.00 Uhr
22.30 Uhr
WINZER KREMS

KUNST HALLE KREMS
GLATT und verkehrt
internationales Festival für neue Volksmusik
Freitag, 8. August bis Sonntag, 10. August 1997
Winzer Krems, Sandgrube 13
ZEITUNG NO 38

Драган Даутовски, музичар, фолклорист и композитор на изворна народна музика, навестува:

ЌЕ ГИ ТУЖАМ ПОЛИГРАМ ЗА МУЗИКАТА ОД

Доколку името на групата "Анастасија"- како женско име,

пишува: Антонио ДИМИТРИЕВСКИ

Драган Даутовски е роден пред 38 години. Оженет е, и е татко на две деца. Со фолклорот се занимава "од мали нозе", продолжувајќи ја семејната традиција, зашто татко му и чичковците, како што и самиот вели, се одлични пејачи и гајдаџии. Како дете започнува да свири мандолина и од мајка му ги учи изворните малешевски песни. Членува во детскиот оркестар. За време на студиите се занимава и со други форми на музика, свирејќи рок-ен-рол и џез по ноќните барови. Дипломира на Музичката академија во Скопје - отсек тромбон, по чие завршување започнува посериозно да го истражува македонскиот изворен фолклор. Се вработува како наставник по музика, но по кусо време сфаќа дека сепак дневникот ќе мора да го замени со инструментот. Во 1990 година ја купува првата гајда и започнува да навлегува во тајните на нејзиниот звук.

За свој духовен учител го смета Миле Колароски. За себе вели дека негов прв и единствен учител бил - звукот! Во 1991 година работи со ансамблот "Танец". Формира ансамбл на народни инструменти "Колароски", со кој има освоено неколку значајни награди.

Во тој период се запознава со момчињата од групата "Анастасија", и започнува да им ги открива тајните на изворниот фолклор. Едукацијата најпрвин се претвора во дружење и пријателство, а подоцна и во заедничка соработка, за на крај да прерасне во конфликт и меѓусебни недоразбирања и обвинувања. Со Даутовски разговаравме на една од пробите на "Колароски" и ДД "Синтезис".

❑ ***Како дојде до "врска" со "Анастасија", што всушност е и повод за овој наш разговор?***

Горан Трајковски дојде кај мене и ме извести дека имаат сериозна понуда за еден проект, за чија реализација сметаат и на мојата помош, како, с уште, с не беше конечно. Во истиот момент, ги запрашав во која функција би бил јас: само како свирач или како полноправен член во градењето на проектот? Сите во еден глас се изјаснија дека јас би бил еден од четворицата кои ќе ја прават музиката, без оглед на тоа под кое име таа ќе биде потпишана, како "Анастасија", или секој од нас поединечно, по име и презиме! Конечно, се договоривме музиката да ја правиме сите заедно, но сепак, таа да фигурира под етикетата "Анастасија". Веднаш пристапивме кон реализација на две нумери, кои беа снимени и испратени во Лондон. Врз основа на тоа мислам дека "Анастасија" ја доби работата.

❑ ***Како и во кој период дојде до средба помеѓу Вас и момчињата од "Анастасија"?***

ДАУТОВСКИ: Во периодот помеѓу 1991 и 1994 година, мене ми се случија многу контакти и познанства. Едно од нив беше и со луѓето од "Анастасија", кои ги запознав преку нашиот новинар-етномузиколог, **Душко Димитровски**. Тие поединечно ми пријдоа, односно најпрвин со мене во контакт стапи Горан Трајковски. Со него брзу се спријателивме. Го прифатив како млад човек кој покажува интерес и љубов за една традиција, за една проблематика со која јас се занимавам. Тој веднаш по срвнинот наш контакт ме запозна со неговата претходна работа (од "Падот на Византија", "Мизар", преку "Апориа" и "Анастасија"). Бидејќи пројави желба да ги учи народните инструменти, ние почнавме, дружејќи се, многу да дискутираме на таа тема, да водиме долги разговори, да организираме дури и приватни трибини меѓу себе и со луѓе кои се вљубеници во изворната традиција. Кон него јас бев многу несебичен. Го снабдував со материјали, му ги откривав тајните на кавалот, на гајдата и останатите инструменти. Доаѓаше во ансамблот "Колароски", ја учеше програмата, вежбаше заедно со нас.

Со **Златко Оригански** се запознав преку Горан. Тој го донесе на една проба и уште од првиот миг, мене не ми беше особено симпатичен, од едноставна причина што беше прилично агресивен и недисциплиран, сакајќи веднаш да се наметне во стилот, но е важно што ние имавме официјална проба, важно е јас веднаш да научам како тоа се прави. Тие мои англиски кон него му ги пренесов дури и на Горан, со тоа што го замолив да го предупреди својот другар за однесувањето или воопшто да не ми го носи на пробите. Всушност, тоа и не беше контакт со "Анастасија" како група, туку со личностите кои претходно или подоцна истата ќе ја сочинуваат.

ЕВРОПА "ПАДНА" НА МОЈОТ КАВАЛ

❑ ***Колку траеше Вашето заедничко дружење пред да дојде работата на проектот "Пред дождот"?***

ДАУТОВСКИ: Само од едно годино. Во тој период тие ги изучуваа тајните на изворната музика и фолклорните инструменти. И покрај с, Златко го прифатив од две причини: заради Горан и неговата љубов кон македонската изворна музика, како многу подоцна сфатив дека негов единствен мотив бил тоа да го материјализира. Со третиот член - **Зоран Спасовски**, се знаевме уште од порано, бидејќи и тој предаваше во средното училиште. Нашето дружење во тој период беше многу интензивно - катадневно, ден и ноќ. Во тој период групата "Анастасија" имаше еден жив настап во "Младинскиот културен центар" во Скопје, и јас добив покана, како пријател, да им помагнам во концертната презентација на нивната музика, која со задоволство ја прифатив и заедно го отсвиревме тој концерт. Тоа беше наш прв и единствен заеднички настап, пред да се појави проектот "Пред дождот".

❑ ***Како дојде до тоа да се добие најпрвин понудата, а подоцна и работата за музика на филмот на Милчо Манчевски?***

ДАУТОВСКИ: Милчо, кој во еден период пред снимањето на филмот беше дојден во Скопје, слушнал за "Анастасија", или, поточно, има некакви контакти со луѓето му била посочена музиката која групата ја негува. Како тој ги преслушал нивните претходни остварувања, многу добро паметам дека работата за музиката на филмот не со доби врз основа на нивната досегашна музика. Милчо во Лондон ги понудил двата проекта на Оригански со "Пола В. Штајн" - албумите "**Икона**" и "**Мансарда**" и некои снимки на "Анастасија" - "**На рекита вавилонски**". Меѓутоа, одговорот од таму беше дека тоа не ги задоволува потребите на филмот, и сепак, доколку се сака да се добие работата ќе треба да се снимат нови материјали. Иако во почетокот Милчо беше скептик во однос на звукот на кавалот, подоцна се покажа дека продуцентите и Европа воопшто, "падна" токму на тој инструмент, на таа емоција и на експресијата што произлегува од звукот на кавалот.

❑ ***Што стануваа со Вашите авторски права?***

ДАУТОВСКИ: Во првобитниот договор се согласивме дека авторските права ќе бидат потпишани под етикетата на групата "Анастасија", како институција која ќе не застапува сите четворица. Подоцна, и самиот бев шокиран кога ми беше соопштено дека музиката ќе се авторизира поединечно, по име и презиме. При таа наша средба во станот на Златко Оригански, јас реагирав прилично бурно, и дојде до големи кавги. Индикативно е тоа што ниту една нивна дискусија не се одвиваше пред ние претходно да се договорат меѓу себе како ќе настапат пред мене. Кога јас ќе ја зачнев тоа тема, секогаш добивав одговор дека тоа не може "преку ноќ" да се реши, туку сите треба да размислиме и повторно да се видиме. Но при секоја следна средба тие настапуваа координирано, веројатно како резултат на нивен претходен договор. Тогаш едноставно "ми пропа филмот", и им рековдека за мене нашата соработка е завршена. Реакцијата од моја страна стигнал нешто подоцна кога во јавноста почнаа да се претставуваат како автори на музиката. Златко Оригански почна да се појавува и на концертите на **Влатко Стефановски** во Скопје и Белград, а во јавноста почнаа да кружат приказни за "Златниот кавал од Македонија", "еден од композиторите на музиката од филмот "Пред дождот"!

❑ ***Зошто Вие не отпатувавте во Лондон, на потпишувањето на договорот, кога веќе велите дека сте биле прифатен како рамноправен член на групата?***

ДАУТОВСКИ: Неофицијално се договоривме да патуваме јас и Горан, или јас и Златко, свеедно. Меѓутоа, подоцна излезе дека тие ќе одат, а јас останувам. И покрај се, јас не инсистирав до крај да патувам со нив. До промена на планот дојде под "изговор" дека Министерството за култура на Македонија нема доволно пари за да може да ги покрие трошоците за патување на четворица луѓе, а јас имав и обврски кон работата и не можев толку многу да отсуствувам од часовите. Со тие три снимки тројцата и заминаа во Лондон, каде по добивањето "зелено светло", требаше да се потпише договор со продуцентската куќа "Полиграм". Но, тука настанаа и првите проблеми. Златко таму се произнесол дека "Анастасија" не се само тие тројца, туку групата брои уште еден член кој не можел да допатува во Лондон, но дека и тој треба да биде застапен во договорот. Подоцна ми беше пренесено дека моето име и презиме, дополнително, со пенкало било внесено во договорот. За да се добие во време, односно, за да не патува договорот во Скопје на мојот потпис, а потоа да се враќа во Лондон, во мое име на него се потпишал Златко Оригански. Откако се вратија, ми беше соопштено дека е сè в ред, дека договорот е потпишан и ми беше соопштена сумата која мене ми припаѓа.

❑ ***Колку таа изнесува доколку не е тајна?***

ДАУТОВСКИ: Е, тоа е тајна. Мислам дека нема потреба со тоа да ја заморувам јавноста. Вкупната сума беше поделена на четири еднакви дела, а јас својот дел го добив. Но, повторно ќе спомнам дека јас ниту бев консултиран дали се согласувам со вкупниот износ, ниту пак својата согласност ја имам ставено на хартија во вид на својерачен потпис.

❑ ***Колкав е вашиот удел во целокупната звучна слика на музиката од филмот "Пред дождот"?***

ДАУТОВСКИ: Ние најпрвин подготвивме три теми во вид на демо-снимки, кои ги работевме само врз основа на прочитаното сценарио, без да го погледнеме филмот. На тие демо-снимки врз основа на кои "Анастасија" ја доби работата, 99% од музиката ја свиревме јас и Зоран. Златко и Горан немаат отсвирено ниту тон, освен пеењето, за кое Горан и онака е задолжен... Да, Златко отсвире на едно место електрична гитара во темата која оди како звучна подлога на сцените во филмот снимени во таксито. Веднаш потоа влеговме во студиото "Аудиолаб" и пристапивме кон работа врз музиката, со тоа што, во Скопје, веќе пристигна монтираната верзија на филмот и целата онаа апаратура, неопходна за синхронизација на сликата и звукот. Во тој период не се настапуваа никакви посериозни проблеми, освен некои ситни креативни недоразбирања меѓу нас. Можеби ќе звучи чудно, но јас и Златко за некои работи бевме истомисленици, наспроти размислувањата на Горан и Зоран. Ќе напоменам дека последните два дена од снимањето, тие двајца одеа и ги подготвуваа нервите и тропањата, и го напуштија студиото.

И покрај се, најголемиот товар, барем во техничка смисла, сепак падна на Зоран Спасовски и на мене. Сите сарари, перкусии, удиралки, ефекти... ги свиреше токму тој, а мене ми преостана изворниот мелос, каде што требаше да се вметне автентичност и оригиналност. Кавалот е во моја интерпретација, онака како што јас интимно го доживеав филмот. Да речеме, онаа сцена каде што Замира умира, токму ме потресе, што инсистирав тоа мое внатрешно чувство да го преточам во звук, на својствен начин. Барав да ги изгаснат светлата и да ме остават сам во студиото. Таа моја емоција преточена преку звукот на кавалот и тапанот, во вид на моја композиција, мислам дека најдобро се чувствува на филмот.

❑ ***Дали во тој период Драган Даутовски беше, или повеќе не беше член на "Анастасија"?***

ДАУТОВСКИ: Ни самиот не знам. Дел од музиката која се најде на компакт-дискот се работеше паралелно со онаа која оди и на филмот, а некои теми се снимени и вклучени подоцна, по еден или два месеци откако дел од таа музика се доснимуваше. За жал, јас не бев поканет на тоа снимање. Постходно инсистирав, две мои теми кои требаше да одат, да бидат направени поинаку. За нив сметав дека не им е потребен звукот на "Анастасија", односно пеењето на Горан. Ние сакав да ги работам со "Дотениците" - домашните добојки од "Д. Д. Синтезис", зашто бев на мислење дека суштинското пеење воопшто не е застапено во филмот и треба да му се претстави на светот.

"АНАСТАСИЈА" И ПРИСВОЈУВАЊЕ НА "ПРЕД ДОЖДОТ"

кое стои зад музиката "Пред дождот" симболично се сфати зарем не би требало да го носи презимето Даутовска?!

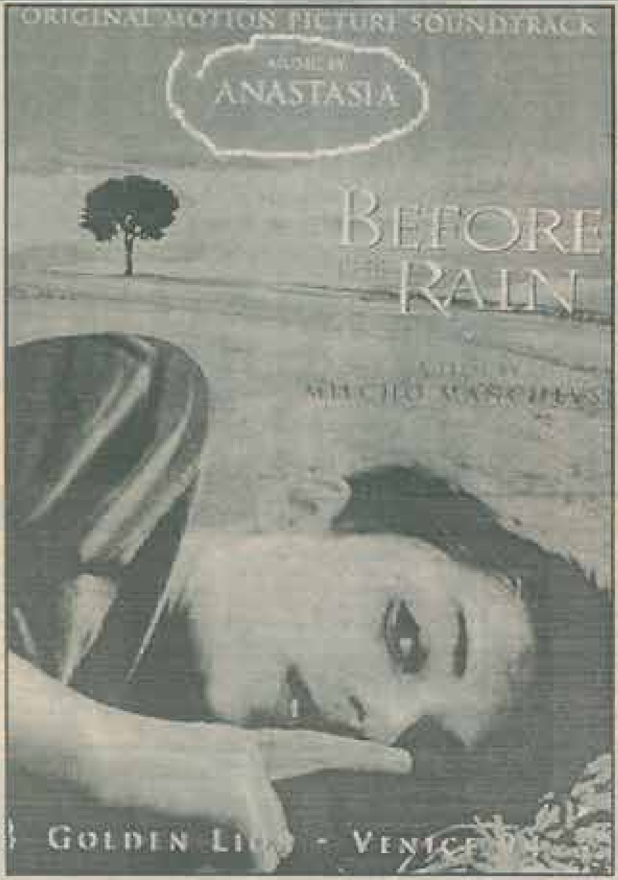

Мислам дека тука настана и првите проблеми, зашто Горан се спротивстави, а некои негови зборови, изречени во мое отсуство, кои подоцна некои наши заеднички пријатели ми ги пренесоа, ми навестија дека другите од групата тргаат дека можат и без мене. Можеби - но, не отпосле, кога се беше завршено и кога филмот заедно со музиката веќе беше во фаза на монтажа, а со правец и планови за звучна доработка на некои нумери кои требаа да се најдат на компакт дискот.

ЖИВАТА СВИРКА НА "АНАСТАСИЈА" БЕШЕ ТАЖНА

❑ *"Анастасија" настапуваат без Вас "во живо" со претходниот материјал но и со некои теми од "Пред дождот"?*

ДАУТОВСКИ: Кога ја слушнав најавата за тие концерти, на сите тројца им соопштив дека ќе реагирам доколку се свири музиката од филмот. Оригински беше категоричен и тврдеше дека "Пред дождот" е само еден обичен проект, а "Анастасија" посебна и пред филмот, и на концертите ќе ја свират нивната музика од порано. Морам да потенцирам дека сепак, доколку се решат на концертна промоција исклучиво на музиката од филмот, јас им стојам на располагање, зашто сметам дека тоа е моја должност и кон филмот, и кон самиот себе си, како ко-автор на дел од таа музика, што е факт, кој доколку е потребно можам и да го докажам.

❑ *Бевте ли на нивните концерти во Скопје, и каква е вашата оценка за нив?*

ДАУТОВСКИ: Бев, и моето лично чувство беше - жално! Кај нив се чувствуваше огромна трема и страв од тој настап. Пред тоа можеби се чувствував повреден и ми беше по малку и жал што нема да бидам на сцената. Но, по концертот, кој, патем речено, мене на моменти ми беше дури и здодевен, тоа чувство како да исчезна. Впрочем, голем дел од него беше реализиран со веќе однапред подготвени семплови и матрици, а она што се нарекува "жива свирка" - беше тажно! Можеби некој, сега и ќе ми забележи дека јас скоро сум ги научил, но меѓу учениците отсекогаш имало добри и лоши!

❑ *Дали и како "империјата ќе го возврати ударот"?!*

ДАУТОВСКИ: На еден најубав и највозвишен начин. Ќе им одговорам - со звук!

❑ *Во што се огледа Вашата реакција?*

ДАУТОВСКИ: Имам намера по правен пат да го расчистам спорот. Доколку се одлучам на тужба, таа ќе биде поднесена и до групата "Анастасија" и до дискографската куќа "Полиграм", иако поточно предупредени, во чиј договор фигурира моето име потпишано од туѓа рака. Се чувствувам измамен, и тоа најмногу во "идеолошка смисла". Ме искористија мене, моето име и мојот звук, кој за мене е "света работа", за на крајот да отидат во една друга крајност!

ТАЈНАТА НА ЗВУКОТ Е ВО ГОВОРОТ

❑ *Што понатаму?*

ДАУТОВСКИ: "Д.Д. Синтезис" е еден вид мое осветување и проект пред кој сметам дека стоиме. Тие се една рефлексија на она што го начнав со "Анастасија". Оформувањата од типот "Даутовски или "Синтезис", секако, ќе бидат втори, зашто "Анастасија" беа пионери во тој звук", се наметнува смешно, зашто јас себе си се сметам за "пионери" по ред, или поточно, околу - колку што тој македонски изворен звук опстојува. Драга ми е соработката со Илија Пејовски и Роберт Сандов - Максим, за композицијата "Носталгија" која на фестивалот "Скопје 95" ја исполни Пепа Трајковска, која беше малку чудна нумера за еден таков фестивал.

❑ *Може ли од Вас во иднина да се очекува истражување и на некој друг фолклор освен македонскиот?*

ДАУТОВСКИ: Интимно, морам да признам дека и по повеќе од шест години работа, колку подлабоко навлегувам во тајните и корените на нашиот фолклор, толку повеќе се фаќам себе си дека с' помалку знам. Затоа, да имам уште пет животи, мислам дека не би можел да го научам македонскиот фолклор. Без оглед на сè, успехот на филмот си го стори своето, и мене ми е многу драго што тој направи светска промоција на еден звук, на еден фолклор кој доаѓа од една мала земја на Балканот. Веројатно, тоа е уште една потврда дека јас и сите останати кои работат во тој правец, сме на еден добар и оригинален пат.

❑ *Може ли да го откриеме името на Вашиот учител?*

Единствен човек за кого можам да кажам дека ми е духовен учител е **Миле Коларовски**, без разлика што никогаш лично не сум го познавал, зашто за жал почина многу одамна. Но, неговата интерпретација на кавалот кај мене остави траги. Неговото семејство ми подари негова слика, која стои на видно место во мојата соба. Кога работам, сликата е така поставена што стои пред мене, и тогаш единствениот духовен контакт ми е со него. Тој ми го влева чувството за емотивно доживување на кавалот.

Во почетокот, моја специфика беа жичените инструменти. Кавалот почнав да го изучувам последен, од проста причина што кон него имав огромен респект и чувствував голем страв да се фатам во "коштец" со него. Едноставно, ми изгледаше несовладлив. Почнав да свирам во 1991 година, во периодот кога работев со ансамблот на "Танец". Објаснувајќи му една фраза на нивниот кавалџија, кој е музички необразован човек, никако не можев да му доловам што треба да отсвири, па затоа собрав храброст, земав од него еден кавал и почнав да го изучувам. За кусо време сфатив дека, всушност, кавалот ми е најблизок, зашто неговиот звук ме носи многу далеку - "преку девет свети"!

❑ *Во што е тајната и која е спецификата на изворниот звук?*

ДАУТОВСКИ: Тајната лежи во говорот. Се додека не ја сфатиш спецификата на говорот, не можеш да навлезеш во тајните на звукот. Едноставно, се произлегува од него. И ритмиката и мелодиката и... Кога ќе се спојат тие два сегменти: пеање и говорна мелодија - се создава фолклорот. Јас тоа најдобро го сфатив откако почнавме да работиме со "Коларовски". Со нив освоивме неколку први места на разни фестивали, голем број на гостувања и успешни настапи ("Илинденски денови", "Балканскиот фестивал на народни игри и песни", "Охридско лето", "Денови на македонската музика", настапи во Бугарија...). "Коларовски" имаа прилично висок рејтинг не само во Македонија туку и на Балканот. Се подготвуваме за настап и на еден светски фестивал во Англија.

❑ *Некои балкански соседи, како Бугарите на пример, македонскиот фолклор си го припишуваат себе си, третирајќи го како израз на сопствениот идентитет. Кои се спецификите и во што се разликите?*

ДАУТОВСКИ: Заедничко ни е тоа што и ние и тие сме словенски народи. Имаме допирни точки во менталитетот, религијата, обичаите... Меѓутоа, најбитната разлика е во говорот. И бугарскиот фолклор има седум-осмински ритам, како и македонскиот. Сепак, податоците велат дека од целокупниот седум-осмински ритам во светот, околу 60 проценти отпаѓаат на македонскиот фолклор. Во македонскиот јазик постои хемиола, односно тродел во говорот: Да-у-тов-ски, Дими-три-јевски... или изразено ритмички: раз-два-три, раз-два, раз-два..., додека кај Бугарите тоа оди поинаку - во два такта: Раз-два, Бо-цев... или раз-два, раз-два... Целокупната македонска ритмика произлегува токму од нашиот говор. Македонецот пее онака како што зборува, и обратно: зборува онака како што пее! Според мене, Македонија, после Индија, е најбогатата земја по ритмика во светот. Според тоа, помеѓу инструменталниот и говорот, и нивната меѓусебна сплетеност, ја одредуваат спецификата на нашиот фолклор. Секој пеел или свирел на одреден инструмент, си има и свој стил, но повторно во рамките на тој мелодиски тек, кој македонецот го носи во себе. Кај нас не постои некоја одредена кодифицирана школа, како кај некои народи (Русите на пример), туку секој поединец си го гради сопствениот стил преку изворниот македонски фолклорен израз.

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Интервју

ОД ОГНИШТЕТО КОН СВЕТОТ!

4

5

シンテシス マケドニア旧ユーゴスラビア共和国
1999年5月18日(火)
国際交流フォーラム(赤坂)
開場●18:00 開演●18:30
入場料●前売り1,300円・当日1,500円 全席自由
チケットは4月1日より発売開始！
アジア初公演・待望の初来日
現代と歴史の見事な統合
精神的な深みと哀愁、思わず身体を動かしたくなる複合リズム
洗練された民族音楽、バルカン半島より上陸——！
CONCERT SCHEDULE
DD SYNTHESIS

シンテシス
マケドニア旧ユーゴスラビア共和国
ロンドン
パリ
ハンガリー
ルーマニア
ローマ
マケドニア
アルバニア
現代と歴史が統合(シンテシス)したバンド
「シンテシス」の音楽は、マケドニア地域にキリスト教が広まる9世紀頃より以前から存在した古い民謡を取り入れ、カヴァル、ガイダ、ズルラ、タパン、タラブカ、タンブラといった、バルカン独自の伝統楽器の魅力をフルに発揮しながら、現代風に作曲・アレンジしたものばかり。
女性ヴォーカル3名、伝統楽器、パーカッション、キーボードなどの楽器奏者5名は、いずれも国内の精鋭を集めた実力派。深みのある哀愁を帯びた旋律に郷愁に似た気持ちを抱くかと思えば、8分の7、8分の11拍子といった、独特の力強い複合リズムには、思わず身体が動いてしまうだろう。
DD SYNTHESIS
Mirjana Joshevska
ミリヤナ・ヨシェフスカ
ヴォーカル 1975年生まれ。
Biljana Ristevska
ビリヤナ・リステフスカ
ヴォーカル 1976年生まれ。
Goce Uzunski
ゴツェ・ウズンスキ
タパン、コンガ、ボンゴ、タラブカ 1974年生まれ。
Vane Jovchev
ヴァネ・ヨフチェフ
ピアノ、キーボード 1973年生まれ。
Aneta Shulankovska
アネタ・シュランコフスカ
ヴォーカル 1976年生まれ。
Dragan Dautovski
ドラガン・ダウトフスキ
カヴァル、ガイダ、ズルラ、タンブラ、作曲・編曲担当
Radoslav Shutevski
ラドスラフ・シュテフスキ
ドラム 1949年生まれ。
Marjan Jovanovski
マリヤン・ヨヴァノフスキ
タンブラ、アコースティック・ギター 1968年生まれ。
国際交流フォーラム(赤坂)
東京都港区赤坂2-17-22赤坂ツインタワー1F
赤坂ツインタワー

Драган ДАУТОВСКИ - лидер на групата Д.Д. СИНТЕЗИС, кој најавуваше судски спор со членовите на АНАСТАСИЈА поради музиката за оскаровецот "Пред дождот", изјавува:

МОЈОТ СВЕТ СЕПАК НЕ СЕ СУДНИЦИТЕ, ТУКУ МУЗИКАТА И ФОЛКЛОРОТ!

"Разликата меѓу "Д.Д. Синтезис" и "Анастасија" е во тоа што ние нашата музика ја темелиме на македонската традиционална изворна песна и мелос, за што сведочи и нашиот прв албум и како што веќе истакнав нема да направиме ниту чекор понастрана од тоа. Инаку, точно е дека во музиката за "Пред дождот" плагијаторство од страна на Анастасија имаше, што и тогаш и сега можам да го докажам со голем број документи потпишани меѓу мене и нив. Но, во мене проработи опцијата дека човек не треба секогаш да бара сатисфакција преку судниците, туку пред се, тоа треба да го направи на музичката сцена. Сепак, мојот свет се музиката и фолклорот".

Драган Даутовски - **41 година.** [illegible] **Музичката академија** во **Скопје** [illegible] **Миле Кодаровски** [illegible] **Тапан** [illegible] **"Кодаровски"** [illegible] **"Анастасија"** [illegible] **Милчо Манчевски - "Пред дождот".** [illegible] **"Анастасија"** [illegible] **Д.Д. "Синтезис"** [illegible] **"12 Величественн"** [illegible] **"Универзалната сала"** во **Скопје**.

пишува:
Антонио СТОЈКОСКИ

ФОКУС: Како го оценувате промотивниот концерт на одржан на Величетврток во Универзалната сала во Скопје?

ДАУТОВСКИ: Ако земеме во предвид дека групата во Скопје го имаше својот прв промотивен концерт, односно вкупно втор концерт во државата, доколку го сметаме и тој во **Охрид на 2 Август**, мојот впечаток е колку и да е групата познатa во оние музички кругови кои можеме да ги наречеме елитни, во пошироиот македонски аудиториум таа се уште не е доволно позната, што впрочем и се покажа на промотивниот концерт на **Д.Д. Синтезис.** Меѓутоа, од еден друг аспект мене многу ме радува фактот што публиката која го следеше концертот беше на едно навистина високо музичко и културно ниво. Присутни беа голем број на интелектуалци што се одвесува пред се на оваа музичка димензија, кои се ценети не само во земјата туку и странство. Тие придонесоа за создавање на оној флуид меѓу нас на сцената и публиката за подобро музичко, духовно и емотивно разбирање.

НАШАТА МУЗИКА Е ВЕЧНА!

ФОКУС: Како успевате меѓу вас да создадете атмосфера која позитивно ве стимулира?

ДАУТОВСКИ: Мислам, пред се тргнувајќи од себеси, па се до последниот член на групата, односно ние окупирани и нашиот промотер **Оливер Белопета**, сме комуникативни луѓе меѓу кои владее огромна позитивна енергија. Од друга страна никој од нас не лета во облаци, туку секој од нас има своја визија за музиката која ја изведуваме и кон сето тоа се однесуваме навистина колегијално и со респект. Можам да додадам дека нашата работа во групата е навистина до крајни граници искрена, секој од нас внесува многу љубов и ентузијазам во работата, така што тоа се отсликува како на сцената, така и за нејзина и во приватниот живот.

ФОКУС: Во кој музички жанр можете да ја сместите музиката која ја изведувате?

ДАУТОВСКИ: Нашата музика е далеку од определницата на терминот "фолк" и сето тоа што се подразбира под него. Во секој случај нашата музика е заснована длабоко врз корените на македонската традиција и оваа поднебје кое неизмерно изобилува со специфични и различни музички карактеристики. Нас поаѓаме од тие изворни, традиционални карактеристики на изворната македонска песна и традиционалниот звук. Тој пристап е повеќестран. Како од аспект на инструментариумот кој се користи во изведбата, така и во начинот на интерпретацијата, текстот и.т.н. Нашата музичка определба е дека групата "Драган Даутовски - Синтезис" секој пат и за сите времиња ќе ги исполнува само македонските традиционални звуци. Но, тоа не значи дека доколку во нашата идна кариера остваиме соработка со некое друго музичко поднебје нема да ги исполнуваме тие ноти. Сепак, текстовите на тие можни синтези ќе бидат исполнувани само на македонски јазик. Значи, нашиот правец може да се подведе под терминот етно музика, можеби и поради фактот што тој термин е широко прифатен во светот. Доколку сакаме да бидеме прецизни и се изразиме во проценти, тогаш во нашата музика отпаѓаат околу 85% на традиционалниот етно звук, а другите 15% се наши синтези, но повторно врз основа на македонската традиција.

ФОКУС: Колку таквата музика има простор за егзистирање, создавање и ширење на овa македонско тло?

ДАУТОВСКИ: Самиот факт дека тоа е традиционална музика со сите свои карактеристики и белези е ставена под знак на уметничка трајна вредност. Значи со самото тоа што ние ја негуваме и исполнуваме таа музика, се задржува споменатиот атрибут на трајна уметничка вредност, која е длабоко вкоренета во нашиот народ. Нашата музика и на неа сличните имаат широк простор за егзистенција и предвидувам нејзин богат развој во иднина. Со еден збор, нашата музика не е од комерцијален тип, на која за жал, нашиот народ навикнал, иако концертот во Скопје и аудиториумот кој го следеше, го докажа спротивното. Таа музика едноставно е вечна, која во иднина се повеќе ќе се слуша со особено задоволство.

ТУЖБАТА ПРОТИВ "АНАСТАСИЈА" И "ПОЛИГРАМ" ЧЕКА ВО ФИОКА!

ФОКУС: Зошто мораме толку долго да

Нашиот менаџер Оливер Белопета пред се е голем човек, има големо познавање на музиката, почитувач на традицијата, професионалец кој е афирмиран не само тука, туку и во светот. За издавањето на нашиот прв албум тој навистина има многу голема заслуга, и впрочем јас и преостанатите членови на групата му должиме голема благодарност за сите негови залагања во врска со нашата група. Мојот прв критичар е мојата жена. Втората пречка која треба да ја минам при создавањето на музиката за "Д.Д. Синтезис" е токму Оливер Белопета. Значи тој се јавува и како критичар во групата, чие мислење навистина го почитуваме.

го чекаме промотивниот концерт на Д.Д. Синтезис, кога материјалот кој го промовиравте беше одамна издаден?

ДАУТОВСКИ: Пред периодот кој го одбравме за нашиот промотивен концерт во Скопје, практично не можеше да се најде соодветна сала, бидејќи сите потенцијални сали кои би одговарале на намената беа пребукирани. Втората и можеби поважната причина беше отсуството на еден член од групата, кој во тој период беше повикан на отслужување на воениот рок во АРМ, па целата група беше спречена нормално да ги одржува своите проби, а за одржување на концерти не стануваше ни збор. Откако последниот хендикеп беше на некој начин надминат, се договоривме за уште едно одлагање, се со цел нашиот концерт да се совпадне со големиот христијански празник Велигден. Тоа само придонесе за уште поголемо спојување со публиката и мислам дека посилно допревме до нашите слушатели.

***ФОКУС**: Што се случува со промоцијата на групата во странство, и со најавените можни концерти во белиот свет?*

ДАУТОВСКИ: Концертната активност надвор од Македонија почнува годинава на 17 јули, кога одиме на еден многу голем фестивал на етно музика во Германија, по што ќе одржиме уште два концерти во истата држава, за да се преселиме во Италија, каде што планираме серија концертни настапи на неколку фестивали. Потоа поканети сме на фестивалот во организација на Европската радиодифузна унија, кој ќе се одржи во Порторож, Словенија. Организатор на овој фестивал е радио BBC, кои и ја испратија поканата за нас до Македонското радио, поради нивното задоволство од нашата музика и интерпретација на истиот фестивал одржан ланската година во Австрија, на кој ние имавме навистина забележителен настап. Сето тоа зборува за воодушевеноста од македонската традиционална музика во Европа и задоволството од нашата интерпретација. Понатаму се во план и неколку концерти во САД и Бразил, но сега за сега сето тоа останува како идеја која би сакале да ја оствариме.

***ФОКУС**: Во првиот број на нашиот весник, уште пред околу три години најавивте тужба против Анастасија и продуцентската куќа "Полиграм" за плагијаторство на Вашата музика. Што навистина презедовте околу тоа?*

ДАУТОВСКИ: Членовите на групата Анастасија пред ја направат музиката за филмот на Милчо Манчевски - "Пред дождот" беа во едно длабоко истражување на корените на византиската музика и црковното пеење. По филмот тие одат во истражување на некои нови правци, кои јас би ги нарекол технолошки. Разликата меѓу "Д.Д. Синтезис" и "Анастасија" е во тоа што ние нашата музика ја темелиме на македонската традиционална изворна песна и мелос, за што сведочи и нашиот прв албум и како што веќе истакнав немаме да направиме ниту чекор понастрана од тоа. Инаку, точно е дека плагијаторство од страна на Анастасија имаше, што и тогаш и сега можам да го докажам со голем број документи потпишани меѓу мене и нив. Но, потоа проработи во мене опцијата дека човек не треба секогаш да бара сатисфакција преку судиштата, туку пред се, тоа треба да го направи на музичката сцена. Впрочем тоа и се случи, односно како што своевремено напиша "Фокус": "Империјата го возврати ударот", повеќекратно. Но сепак, докажувањето на идентитетот на музиката од филмот "Пред дождот" по судски пат, односно поднесување на тужба од моја страна против "Анастасија" и продуцентската куќа "Полиграм" се уште постои во мене како алтернатива, која можеби ќе ја искористам доколку продолжи крајно дрското однесување од нивна страна. Тужбата своевремено не се случи и поради фактот што тогаш се конституираше групата "Д.Д. Синтезис", па воопшто не сакав да се вплеткувам во некои сфери во кои не се чувствувам добро. Сепак мојот свет се музиката и фолклорот.

Нашата музика е далеку од одредницата на терминот "фолк" и сето тоа што се подразбира под него. Во секој случај нашата музика е заснована длабоко врз корените на македонска традиција и оваа поднебје кое неизмерно изобилува со специфични и различни музички карактеристики. Ние поаѓаме од тие изворни, традиционални карактеристики на изворната македонска песна и традиционалниот звук. Тој пристап е повеќестран".

***ФОКУС**: Покрај дијаметрално различните правци по кои "Анастасија" и "Д.Д. Синтезис" тргнаа по музиката за "Пред дождот", избравте и различни менаџери: тие Иво Јанковски, вие Оливер Белопета, за кои исто така се знае дека се "љуто спротиставени конкуренти"!?*

ДАУТОВСКИ: Многу е неблагодарно да зборуваме околу изборот на менаџерите од страна на Д.Д. Синтезис или **Анастасија**. Мислам дека не можам да го коментирам изборот на **Иво Јанковски** за менаџер на Анастасија, од едноставна причина што не сум имал значајни контакти со човекот. Од друга страна пак, за нашиот избор на **Оливер Белопета**, можам да истакнам дека тој е многу способен човек, многу отворен. Оливер пред се е голем човек, има големо познавање на музиката, почитувач на традицијата, професионалец кој е афирмиран не само тука, туку и во светот. За издавањето на нашиот прв албум господинот Белопета навистина има многу голема заслуга, и впрочем јас и преостанатите членови на групата му должиме голема благодарност за сите негови залагања во врска со нашата група. Мојот прв критичар е мојата жена. Втората препрека која треба да ја минам при создавањето на музиката за **"Д.Д. Синтезис"** е токму **Оливер Белопета**. Значи, тој се јавува и како критичар во групата, чие мислење навистина го почитуваме.

Докажувањето на идентитетот на музиката од филмот "Пред дождот" по судски пат, односно поднесување на тужба од моја страна против "Анастасија" и продуцентската куќа "Полиграм" се уште постои во мене како алтернатива која можеби ќе ја искористам доколку продолжи крајно дрското однесување од нивна страна

МАКСИМАЛНО ВРАЌАЊЕ НА ИЗВОРИШТЕТО!

***ФОКУС**: Порано најавено беше снимање на определен број спотови на Вашата група од страна на МРТВ. До денес тоа не е остварено. Каде го гледате проблемот?*

ДАУТОВСКИ: Ние имаме многу битни контакти со МРТВ. Сме учествувале на неколку меѓународни фестивали како претставници од Македонија, каде бевме избрани и испратени токму од страна на **Забавната редакција на МТВ**, што ќе рече дека соработката со нив е навистина на завидно ниво. Едноставно, што се однесува до снимањето на тие спотови, мислам дека се чекаше на промотивниот концерт, за потоа да се снимаат истите. Со оглед на тоа што концертот се одложи, очекувам дека во скоро време ќе се снимат и спотовите, се разбира во продукција на македонската национална телевизиска куќа.

***ФОКУС**: Во кој правец во иднина ќе се развива музиката на Д.Д. Синтезис?*

ДАУТОВСКИ: Самото преслушување на нумерите на нашиот прв албум, ќе се воочи една проспективна историја линија, односно музиката еволуира почнувајќи од првата, па се до последната нумера. Но, ќе повторам дека концепцијата на групата е максимално враќање кон извориштето на македонската традиционална музика. Се надевам дека почитувачите на македонската традиционална музика и почитувачите на Д.Д. Синтезис како група која промовира таква музика, ќе бидат потполно задоволни и во иднина. Музиката која ние ја изведуваме, постојано ќе се трудиме да биде нова и интересна, но сепак изворна, со крајно професионална изведба.

***ФОКУС**: Дали во иднина можеме да очекуваме Ваш музички проект за некој филм или театарска претстава?*

ДАУТОВСКИ: Во овој период во тек е изработка на музиката на една театарска претстава под име **"Цезар"**, во продукција на **МКЦ** и директорот **Гоце Димовски**. Од друга страна, никој од членовите на Д.Д. Синтезис вклучувајќи ме и мене, не се чувствува под пресија од страна на проектот, што сепак не значи еден таков проект доколку ни биде понуден, дека нема на исто позитивно да одговориме, се разбира во нашиот веќе зацртан стил на музичко изразување. Би додал дека иако нашата музика не била и нема да биде наменска, сепак ќе прифатиме и проекти кои се строго наменски, како на пример музика за филм и слично.

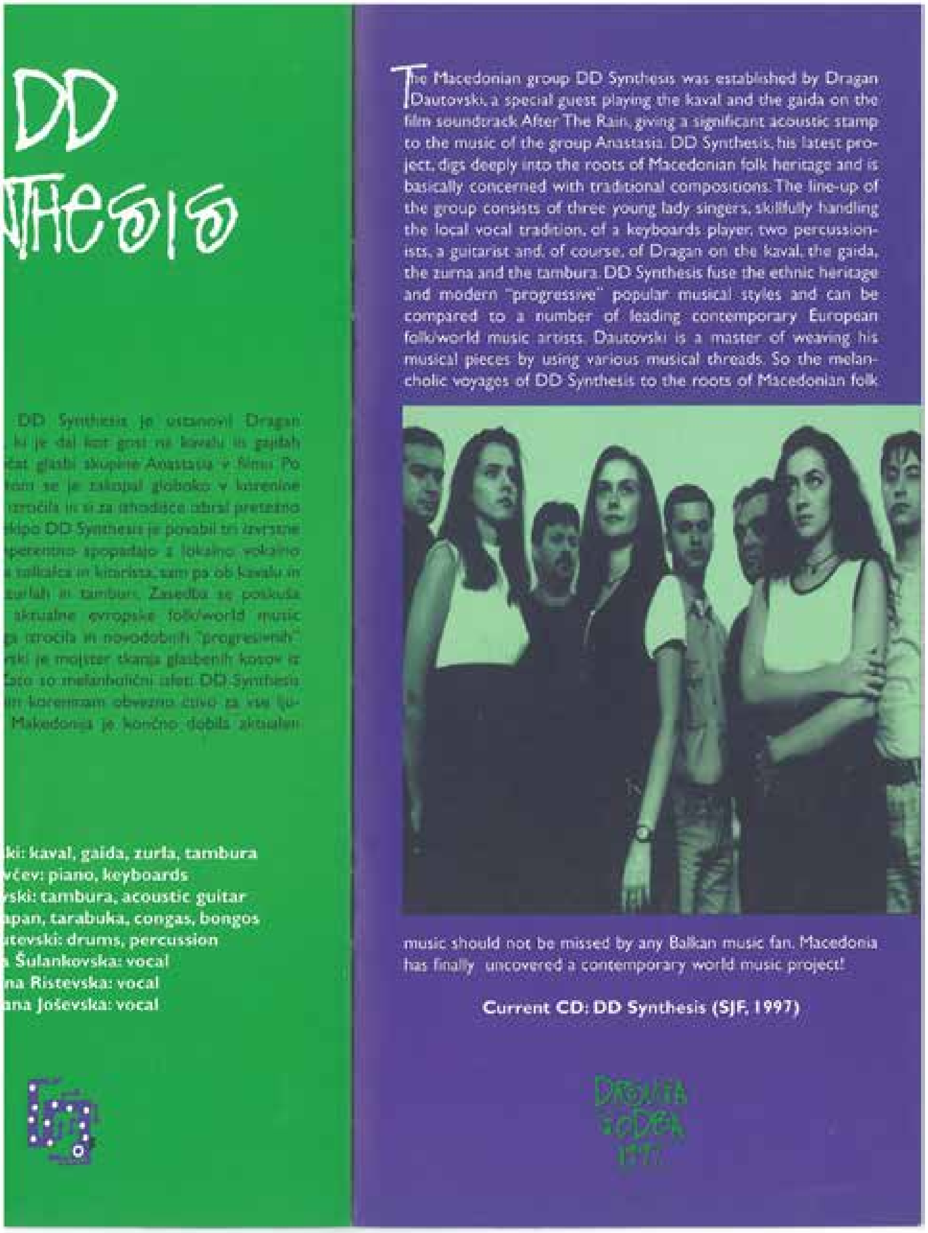

Newspaper Articles on Japanese Concert Tour of "DD Synthesis" in 1999.

15th May. 1999 ◆ RYUKYU SHIMPO
"Macedonian DD SYNTHESIS Concert on 29th"

20th May. 1999 ◆ HOKKAIDO SHIMBUN
"Listen Macedonian Music in Kitami"
"Macedonian Folk Music Group - Playing for Peace"

◆ KITAMI SHIMBUN
"DD SYNTHESIS Concert in Kitami"

◆ KEIZAI NO DENSHOBATO
"Macedonian Folkmusic Group Visit Hokkaido"

21st May. 1999 ◆ KOCHI SHIMBUN
"Concert of Macedonian Folkmusic Group on 25th"

24th May. 1999 ◆ MAINICHI SHIMBUN
"Forceful Macedonian Rhythm - SYNTHESIS Mito Concert"

27th May. 1999 ◆ KOCHI SHIMBUN
"Audience Enjoy Macedonian Music Enthusiastically - Motoyama Concert"

29th May. 1999 ◆ OKINAWA TIMES
"Music Sustains Folk Culture - Macedonian Group in Ishikawa City Today"

2nd June. 1999 ◆ KOCHI SHIMBUN
"Successful Macedonian Concert"

◆ RYUKYU SHIMPO
"Enjoyable Macedonian Folkmusic"

4th June. 1999 ◆ OKINAWA TIMES
"Exchange of Music with Macedonia - DD SYNTHESIS Concert"

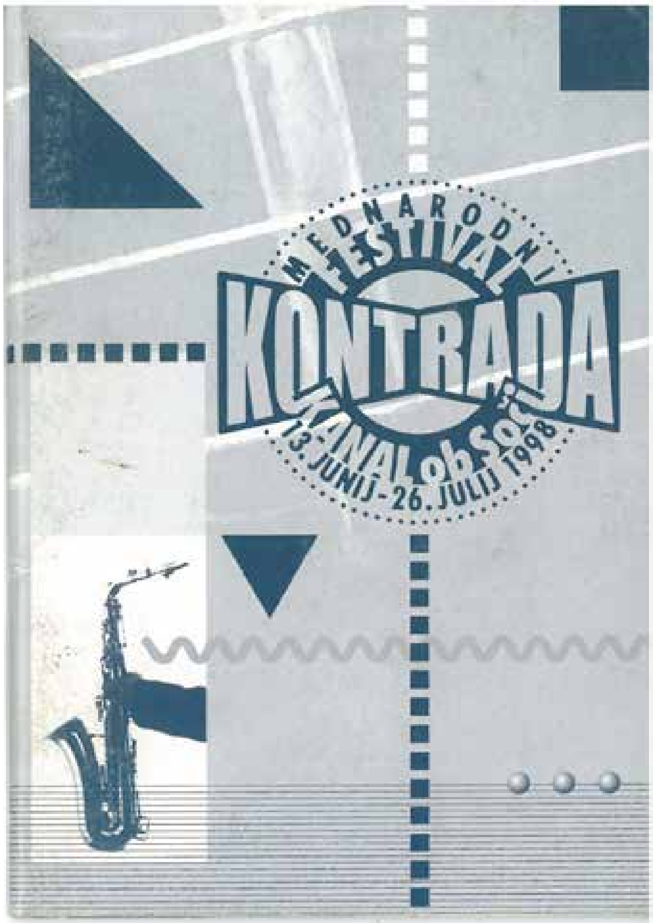

Sobota, 13. junij – 20.00
OTVORITVENI VEČER
Otvoritev razstave - Smiljan Zavrtanik
Podvodne fotografije člana Foto kluba NG.
Literarno-glasbena predstava "Steza"
Predstavitev poezije Vaska Atanasovskega, poezija, glasba, diapozitivi.
Work in progress - projekt bobni v glasbi
Pet bobnarjev, kitarist, basist in klavirturist.
Manč Kovačič
Predstavil bo igranje na didgeridoo.
Nino Mureškič & Afir Bafir s plesalkami
10-članski tolkalski ansambel s petimi plesalkami.

Nedelja, 14. junij – 21.30
FILM: Polnočni kavboj, 1969, ZDA,
Režija: John Schlesinger

Sobota, 20. junij – 21.00
DI NAYE KAPELYE (ZDA / H)
Madžarsko-ameriška skupina igra tradicionalno židovsko glasbo - klezmer.

Nedelja, 21. junij – 21.30
FILM: Oklepnica Potemkin, 1925, Rusija,
Režija: Sergej Eisenstein

Četrtek, 25. junij – 21.00
TEATER GROMKI & The STROJ
Scenski spektakel s glasbo v živo.

Petek, 26. junij – 21.00
Zuf De ŽUR
Zamejska skupina.

Sobota, 27. junij – 21.00
DD SYNTHESIS (Makedonija)
11-članska skupina.
Etno glasba križana z modernimi stili.
Avtorji glasbe za film "Pred dežjem".

Nedelja, 28. junij – 21.30
FILM: Zadnji tango v Parizu, 1973, it-fra. film,
Režija: Bernardo Bertolucci

ЕМИСИЈА: "ТВОРЕЧКА ЛАБОРАТОРИЈА"
ИНТЕРВЈУ СО ДРАГАН ДАУТОВСКИ - ДОЦЕНТ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ (ОТСЕК ОРГАНОЛОГИЈА - НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ) ОСНОВАЧ И УМЕТНИЧКИ РАКОВОДИТЕЛ НА ОРКЕСТАРОТ ЗА ИЗВОРНИ НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ "МИЛЕ КОЛАРОВСКИ", ЛИДЕР НА ГРУПАТА Д.Д. "СИНТЕЗИС"

Прашања: 1. Господине ДАутовски, во моментот кога ќе бидат изречени овие зборови мигновено бива потисната настрана мислата за вашето скорешно присуство на сцената. Напротив, дури тогаш на човек му станув јасно дека во музиката и со неа сте малку подолго. Сепак, на самиот почеток да се нурнеме наназад за да ги извадиме овие битни работи од вашата потрага по себе и по она што е битен чинител на вашиот досегашен живот. Како го изодевте патот до ова што сега како вреден документ го чмате - албумот на групата Д.Д."СИНТЕЗИС"?

2. Колку работата на Факултетот за музичка уметност е различна од вашата активност во оркестарот "Миле Коларовски" и она што го пројавувате со "СИНТЕЗИС", а колку истата претпоставува единечна пројавност на човек кој решил да се нурне во традицијата и изворот на македонскиот мелос?

3. Какви се реакциите од публикумот на она што вие го работите, на вашите потраги, колку притоа мисијата може да биде храбрена токму од таквите реакции на оние кои знаат да ја ценат и почитуваат македонската изворна музика?

4. Живееме во време во кое се врши силна атака врз она што ние го имаме како наше големо богатство - изворната македонска музика. Притоа, не се бираат средства во додворувањето на публиката и истата бива доведувана во позиција да го голта само сомнителниот продукт на некаква си мешавина на созвучја од сè и сешто и, притоа, дефинитивно бива бришан оној значаен момент на со ништо не загадениот фолклор

./..

УМЕТНИЧКА КРШТЕВКА

ПРОМОТИВЕН КОНЦЕРТ НА ОРКЕСТАРОТ ОД НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ
"МИЛЕ КОЛАРОВСКИ"

П Р О Г Р А М А

"КИТКА ОРО" - *ИНСТРУМЕНТАЛНА ИЗВЕДБА*
ПРИГОДНА РЕЧ И ВРАЧУВАЊЕ ПОВЕЛБА НА СЕМЕЈСТВОТО НА ПАТРОНОТ - *ДИМЧЕ НИКОЛЕСКИ*
"АЈДЕ ЗАЈДЕ ЈАСНА МЕСЕЧИНА" - *ЖЕНСКА ПЕАЧКА ГРУПА "ДЕТЕЛИНКИ"*
"НЕ ИГРАЈ МОМЕ СОМЕНЕ" - *ДУЕТ ЦВЕТАНОВСКИ-БОЦЕВСКИ И ЖЕНСКА ПЕАЧКА ГРУПА "ДЕТЕЛИНКИ"*
"МНОГУ МИ ГО ФАЛАТ БАБО" - *ВАЊА ЛАЗАРОВА*
"ПРОШЕТА СЕ ЈОВКА КУМАНОВКА"
"СТОЈНЕ ЛЕ МЛАДА НЕВЕСТО" - *МИМОЗА НИКОЛОВА*
"ТРГНАЛА ЛИЧНА РАДА" - *ДУЕТ ЦВЕТАНОВСКИ - БОЦЕВСКИ*
"ЗАПЕЈ МИ БРЕ ПЕТРЕ" - *ВИДАНКА ГЕОРГИЕВА*
"ИЗВИЛА СЕ ЗМИЈА ИЗВИЛНИЦА" -
"ЕЈ СОКОЛЕ" - *ЖЕНСКА ПЕАЧКА ГРУПА "КИТКА" ОД С.ИСТИБАЊЕ, КОЧАНСКО*
"МОРИ ВЕНО"
"ЗАЖЕНИЛ СЕ КОЈ СИ ЖЕНА НЕМА" - *ДУЕТ ЦВЕТАНОВСКИ - БОЦЕВСКИ*
"АЛЃА ПЕРЕ НА РЕКАТА" - *ЗАХАРИНКА МИЛОСАВЛЕВИЌ*
"НЕДЕНО МОРИ НЕДЕНО"
"ЕЛЕНА МАЈКА КАРАЛА" - *ЖЕНСКА ПЕАЧКА ГРУПА "ДЕТЕЛИНКИ"*
"НИКО, НИКО - МЕАНЏИКО" - *ДУЕТ ЦВЕТАНОВСКИ - БОЦЕВСКИ*
"ДРАЧЕВКА" - *ИНСТРУМЕНТАЛНА ИЗВЕДБА*

Уметнички раководител: ДРАГАН ДАУТОВСКИ

3.

ИНТЕРВЈУ: **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

НАШИОТ ПАТ Е НАЈПРОЧИСТЕН!

Драган Даутовски активно се занимава со фолклор повеќе од десет години. Тој е основач и раководител на оркестарот „Миле Коларовски". Инаку оваа материја ја предава во средното музичко училиште во Скопје и доцент е на Фаултетот за музичка уметност, каде што оваа година е отворен отсек на народни инструменти а програмски го води токму нашиот соговорник. Но, сепак поводот за разговоров со него е обнародувањето на компакт дискот на групата „Д. Д. Синтезис" чиј спиритус мовенс е Драган.

– Промоцијата доцнеше безмалу два месеца од излегувањето на компакт дискот. Што беше причината? Имаше ли некаков проблем?

● Немаше некаков проблем, ниту пак посебна подготовка. Можеби имавме дилема за просторот каде да се одржи таа. Го биравме просторот зашто не сакавме албумот да го промовираме на некаков естраден начин, во кафуле или ресторан... Така се решивме за овој простор – Музеј на град Скопје. Оливер (Белопета н. з.) сметаше дека ова е најдобар амбиент. Имавме и среќа токму во тоа време да се одржува изложба на сликарот Петар Попчев насловена „Звуци и слики" (каква коинциденција!), изложба што во многу нешта имаше близок арт сензибилитет со музиката на „Д. Д. Синтезис". Навистина, проблем немаше, како доцнењето на промоцијата, можеби создаде мала нервоза во редовите на групата, поради бавноста на сето тоа... Сепак, можеби ова беше и вистинскиот момент, вистинското време...

– Ова ви е деби албум, а на промоцијата имавте третман на ѕвезди, имавте многу народ – музичари, новинари, пријатели на добрата музика и уметност воопшто. Како го толкувате ова кога промоцијата на албумот и не беше многу најавувана во медиумите?

● Па, секако дека тука дел има и умешноста на промотерот Оливер Белопета.

– Кога сме веќе кај него... Како дојде до соработка меѓу „Д. Д. Синтезис", и Оливер Белопета, кога се знае дека вие не сте џез бенд, а од друга страна пак, Оливер е промотер пред сè, на џез бендови. Каде ја најдовте допирната точка...?

● Веројатно тоа се должи на културниот и музички тренд во светот – етно музика, а Оливер тоа го следи или, верувам, барем интуитивно ја чувствува таа работа дека доаѓа време на етно музиката од неистражените музички простори, глобално... Ние како група имавме три нумери во демо-верзија за кои имавме и видео-спотови што ги емитуваше македонската телевизија. Тие беа нашата „виза" така и Оливер прапат токму тука нè запозна како „Д. Д. Синтезис"...

– За кои нумери станува збор?

● Тоа се „Клетва", „Космос" и „Поминувам заминувам". Тие се првите три нумери што „Д. Д. Синтезис" ги оствари студиски, во Скопје. Две снимивме во студиото „Сити саунд" а една – „Клетва", во студиото „Кларион", и од таа снимка бевме многу задоволни и токму таа снимка во демо верзија е ставена на компакт дискот. Не ја преснимувавме во Љубљана. Сметавме дека добро е отсвирена, има своја „магија", а технички задоволуваше. Помина само низ пост-продукција...

– Зошто се решивте токму во Словенија да го снимате албумот? Особено што снимателот е Словенец и нема искуство со овој звук, нашински. Поточно, не го чувствува дамарот на музиката што вие ја свирите, како што би го почувствувал наш тонец. Веројатно се техничките услови, па сепак ризикот се чини голем?

● Причините секако се во подобрите технички услови во студиото „Тиволи" во Љубљана. Втора работа – баравме едноставно мир. Во скопските студија, од искуство велам, нема мир за работа (често некој познат наминува, во стилот – „да видам што работите, до каде е работава" и сл.) вака сме изолирани и творечки сконцентрирани максимално. И воопшто, кога си дома имаш и други проблеми (и ангажмани). Таму знаевме дека имаме ограничено време и си ја „темпираш формата", да го снимаш материјалот во оптимално време. Тоа е од една страна ризик, зашто отидовме во Љубљана на подобри услови, меѓутоа со човек што апсолутно не е искусен со нашиот звук. Тоа беше еден огромен ризик, меѓутоа се покажа дека „неутрално" ја прима таа музика, искрено работеше, максимално професионално, со љубов... Некојпат и од Бога се потпомогнати луѓе што искрено си ја работат работата. Така сите ние имавме среќа... Тоа беше Божја волја случајно да го добиеме Јанез Крижај, човек што стои зад поголемиот дел од албумите на „Лајбах", „Лачни Франц", „Миладојка јунид" и др. групи што имаат еден максимално „широк" звук... Меѓутоа човекот се најде во „небрано лозје", да работи музика со огромен број тонски специфичности, меѓутоа токму тука беше неговиот занает на испит како снимател и саунд инженер... Ние влеговме во студио некако „на препад", тоа за него беше шок... Но, многу брзо се пронајдовме...

– Колку време го снимавте албумот?

● Главно материјалот го снимивме безмалку за три дена. Но, вкупно, вклучувајќи ја пост продукцијата, потрошивме малку повеќе од сто студиски часови. А што се однесува до филингот, материјалот е отсвирен безмалу – „од прва"... Вкупниот престој во Љубљана ни беше седум дена. Немавме време, немавме можности да повторуваме десет варијанти... -

– Колку време пред снимањето го подготвувавте материјалот?

● Со сите проби и со претходно подготвените три пред малку спомнатите нумери („Клетва", „Космос" и „Аjде поминувам заминувам") – околу два месеца.

– Овде имаш две авторски нумери додека другите се традиционални, со тоа што аранжманите се твои. Каква е всушност политиката на групата околу репертоарската концепција понатаму?

● Наша главна определба што се однесува до стилот и правецот, е токму оваа база. Јас како човек професионално што работи во таа сфера го почитувам се она што е во фолклорот, особено базата, како чин кон едно полесно влегување во културното наследство, воопшто. Се разбира, давајќи печат во времето во кое што се живее... Меѓутоа, базата мора да постои, онаа што веќе вековни постои наназад. Што значи црпење од Големата Ризница и давање свој придонес во новото видување и креирање...

– Кој го потпомогна овој проект?

● Овде јас подразбирам две прашања. Едно – кој духовно го потпомогна: тоа е нашата огромна волја, љубов и нашиот ентузијазам и она што значи финансиски. Тоа е малку смешно – си помогнавме самите... Поконкретно, влеговме јас и Оливер Белопета со наши средства во процентуално најголем дел, помогна Министерството за култура со еден минимален дел, и тоа е сè што се однесува до финансиското заокружување.

– Колку чини овој несомнено скап проект?

● Ова чини околу триесетина илјади марки. Толку ќе чини до крајот – треба да се снимат видеоспотови, друг рекламен материјал итн. Досега се потрошени две третини од „буџетот"... Меѓутоа, и јас, и Оливер сметавме дека овде вреди да се вложат и лични средства. Инаку морам да речам дека овој проект не е потпомогнат од типот на спонзорски средства што од друга страна дава потполна слобода во било која насока...

– Што „Д. Д. Синтезис" има заедничко со другиот твој оркестар „Миле Коларовски" и што ги разликува овие две музички дружини? Не е белким само должината на списокот музичари?

● Прво, имаат заедничка – база. Вклучувајќи ме мене, вклучувајќи ги трите девојки и Марјан што свири тамбури и др. жичани инструменти. Тоа е таа базична персонална по-

Јас како човек што професионално работи во фолклорот, го почитувам се то она што музички се надградува врз него, давајќи му печат на нашето време

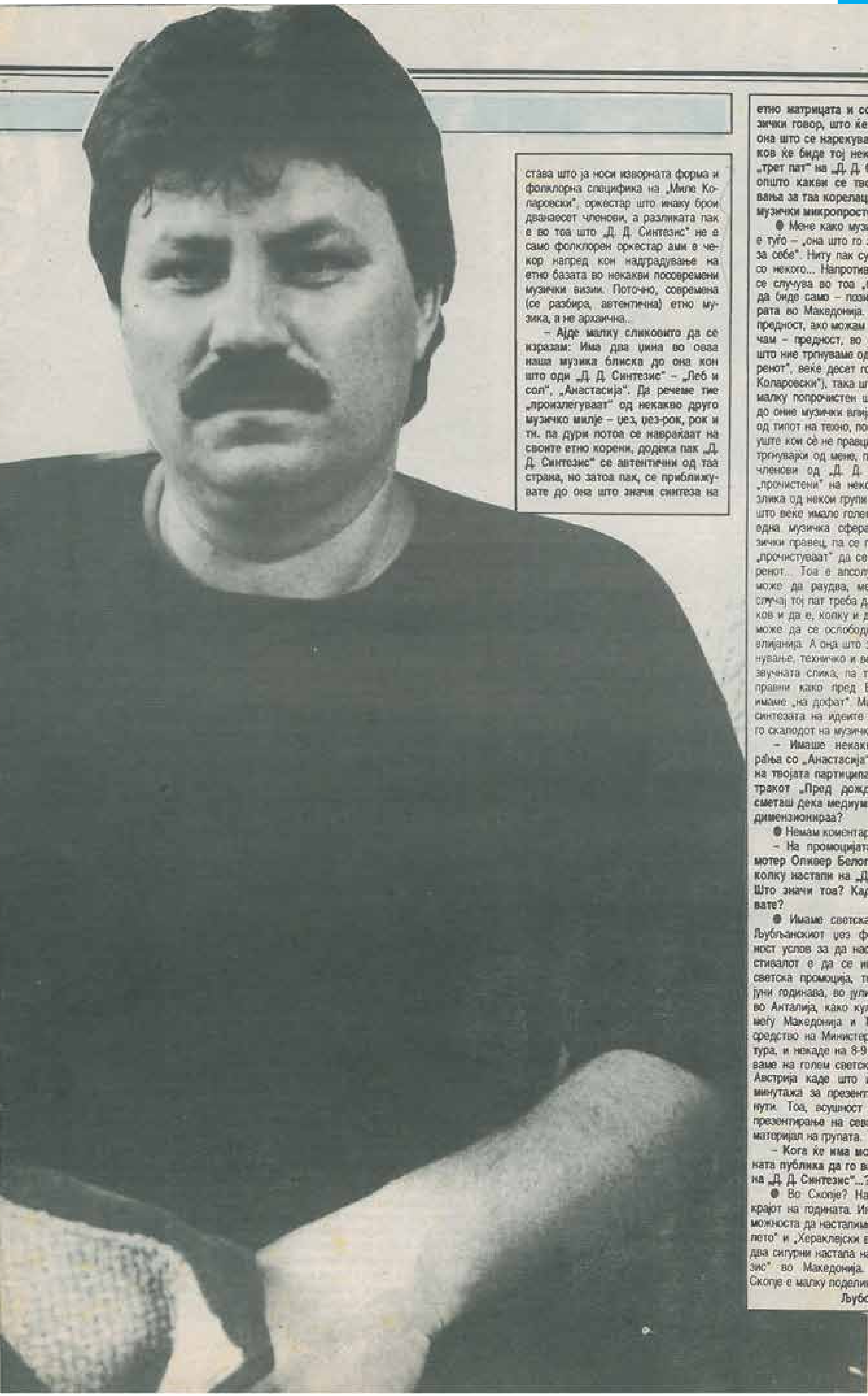

става што ја носи изворната форма и фолклорна специфика на „Миле Коларовски", оркестар што инаку брои дванаесет членови, а разликата пак е во тоа што „Д. Д. Синтезис" не е само фолклорен оркестар ами е чекор напред кон надградување на етно базата во некакви поосовремени музички визии. Поточно, современа (се разбира, автентична) етно музика, а не архаична...

– Ајде малку сликовито да се изразам: Има два цина во оваа наша музика блиска до она кон што оди „Д. Д. Синтезис" – „Леб и сол", „Анастасија". Да речеме тие „произлегуваат" од некакво друго музичко милје – џез, џез-рок, рок и тн. па дури потоа се навраќаат на своите етно корени, додека пак „Д. Д. Синтезис" се автентични од таа страна, но затоа пак, се приближувате до она што значи синтеза на етно матрицата и современиот музички говор, што ќе рече блиску до она што се нарекува world music. Каков ќе биде тој некаков, условно, „трет пат" на „Д. Д. Синтезис" и воопшто какви се твоите размислувања за таа корелација во овој наш музички микропростор?

● Мене како музички педагог ми е туѓо – „она што го знам – го чувам за себе". Ниту пак сум во натпревар со некого... Напротив, сето она што се случува во тоа „братство" може да биде само – позитивно за културата во Македонија. Е сега, нашата предност, ако можам слободно да речам – предност, во овој дел, е тоа што ние тргнуваме од базата, „во коренот", веќе десет години (со „Миле Коларовски"), така што нашиот пат е малку попрочистен што се однесува до оние музички влијанија од светот, од типот на техно, поп, рок и не знам уште кои сè не правци, во таа смисла тргнувајќи од мене, па сè до другите членови од „Д. Д. Синтезис" сме „прочистени" на некој начин, за разлика од некои групи што ги спомена што веќе имале големи резултати во една музичка сфера, во еден музички правец, па се принудени да се „прочистуваат" да се вратат кон коренот... Тоа е апсолутно поволно и може да раудва, меѓутоа во секој случај тој пат треба да се измине, каков и да е, колку и да е долг, за да може да се ослободи токму од тие влијанија. А она што значи осовременување, техничко и во квалитетот на звучната слика, па тука сме рамноправни како пред Бога... Сите ги имаме „на дофат". Мајсторијата е во синтезата на идеите не нарушувајќи го скалодот на музичкиот корен...

– Имаше некакви недоразбирања со „Анастасија" околу обемот на твојата партиципација во саундтракот „Пред дождот". Или пак сметаш дека медиумите тоа го предимензионираа?

● Немам коментар на тоа.

– На промоцијата вашиот промотер Оливер Белопета најави неколку настапи на „Д. Д. Синтезис". Што значи тоа? Каде сè настапувате?

● Имаме светска промоција на Љубљанскиот џез фестивал, всушност услов за да настапиме на фестивалот е да се има третман на светска промоција, тоа ќе биде во јуни годинава, во јули имаме настап во Анталија, како културна размена меѓу Македонија и Турција, со посредство на Министерството за култура, и некаде на 8-9 август заминуваме на голем светски фестивал во Австрија каде што имаме одлична минутажа за презентација – 40 минути. Тоа, всушност е можност за презентирање на севкупниот звучен материјал на групата.

– Кога ќе има можност домашната публика да го види концертот на „Д. Д. Синтезис"...?

● Во Скопје? Најверојатно кон крајот на годината. Инаку нè радува можноста да настапиме на „Охридско лето" и „Хераклејски вечери". Тие се два сигурни настапа на „Д. Д. Синтезис" во Македонија. Настапот во Скопје е малку поделикатен.

Љубомир Грбевски

ИНТЕРВЈУ:

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

НОВО И ТРАДИ

Драган Даутовски со години се споменува како човек кој извонредно ја познава македонската традиционална музика, а во јавноста се експонира преку оркестарот „Миле Коларовски", работата на музиката за „Пред дождот" и преку „Д.Д. Синтезис" последниве месеци. Што е тоа што него го привлекува во изворната музика, како ги прави своите дела, какви се плановите на составот...

Да се создава музика, необична, неконвенционална, а која пак, од друга страна, во себе содржи етно елементи, делови од она традиционалното, изворното, а при тоа воопшто да не потсетува на нешто што веќе допрело до нашето уво не е ниту малку едноставно... Сепак кога добро ќе ја познавате таа музика, а нејзините звуци и навечер ќе ве стануваат од кревет кога тогаш ќе морате да си признаете дека сте нејзин роб, оти наполно ве освоила и „сега си прави што сака"... Сето тоа последниве години му се случува на Драган Даутовски, човекот за кого се вели дека е меѓу најдобрите познавачи и изведувачи на македонската изворна песна, оти ако ви треба било каква информација во врска со тоа, најдобро ќе биде даа му се обратите нему... Даутовски признава дел од сите овие тврдења, но скромно во преден план ја става музиката што наполно го има обземено. Тој со музиката, а особено со ова – изворно свиреле гајди. Потеклото пак му е од Русиново, село кое надалеку е познато според своите играорци. На Драган, сепак му било забрането и да размислува за музиката. Татко му за него имал други планови – по завршувањето на основното образование ќе оди во средното за безбедност, заедно со сите другари од класот. Но, не се дава лесно момчењето. Во шесто одделение започнува да свири во училишниот оркестар и од мајка му и вујко му на подарок добива прекрасна жолта мандолина. Доаѓањето пак во оркестарот кај двцата предизвикало смеа – од каде сега Драган ќе свири, ама ајде тоа е смешно. Ама, за нив, а за него мандолината претставувала сериозен инструмент што тој решил да научи да го свири. Максимално й се посветува и за неколку месеци бил меѓу најдобрите свирачи во оркестарот...

● Кога дојде време да се запишам во средното училиште, дома имавме мала „војна". Татко ми не попушташе, а јас инсистирав од Берово да се преселам во Штип во музичкото училиште... секако потпомогнат од мајка ми. Успеавме да го убедиме и заминав во Штип. Таму пак бев во класата на професор Докузов кој многу влијаеше на мене. Тој сите свои ученици ги тераше да свират на најмалку два инструмента, зашто му требаа свирачи за градскиот дувачки оркестар... Јас, на пример, свирев тромбон, хорна, труба, туба... Бев многу добар тромбонист и имав освоено повеќе награди на тогашните сојузни натпреварувања. Дојде време за факултетот но не ме примија на одделот за инструменталисти, па се залишав на отсекот за теорија...

За време на студиите Даутовски ги „тера" испитите, но во истото време размислува и за егзистенцијата, па започнува да свири и други инструменти...

● Прва помисла ми беше – ако сакам да опстанам, морам многу и квалитетно да работам, зашто Скопје е голем град и има многу добри музичари. По вокација од тоа време бев гитарист, почнав многу да вежбам, свирев и бузуки зашто во тоа време грчката музика беше многу популарна. Имам работено со сите музичари од ова поднебје, свирев со Боби Мицев. Но, некаде на половина од студиите почнав да се интересирам и за други инструменти, особено за народните. Не сакав да бидам неподготвен во случај нешто да ми се случи. Можеби така размислував повторно од егзистенцијални причини. Тогаш тоа ми беше најбитно.

– Со кои народни инструменти тогаш се запознавате?

● Почнав со гајдата што почнав да ја „свирам" по малку по рестораните каде што настапувавме. Онака како за штос. По завршувањето на студиите заминав во војска, а веднаш потоа се вработив како професор по музичка култура во „Никола Карев". Не беше едноставно да се смират 50 ученици, но тој, период додека работев со нив го искористив и за себе. Сфатив дека тоа не е она што го сакам, почнав огнено да се интересирам за народните инструменти и како на учениците делував педагошки, така влијаев и на себе. Сфатив дека тие инструменти се мојата животна магија и се запишав на постдипломски, зашто уште за време на студиите бев предодреден за фолклорот. По завршувањето, дури имаше и некои предлози да ме вработат во институтот за фолклор, но јас сакав и во практика да бидам постојано со инструментите... Во тие моменти ми се случи клучната работа во животот – се најдов самиот себе. Почнав да ги изучувам инструментите, почитувам, а преку тоа и осознавам.

– Со кои инструменти ви успеа тоа?

● Тамбурата беше најблиска на инструментот со кој егзистирав, но колку подлабоко навлегував во изучувањето, сфатив дека е многу специфичен инструмент што бара посебно внимание, посебна техника во однос на било кој друг жичан инструмент. Гајдата морам да признам навистина ме измачи. Онака чесно, зашто е потребна координација на раце и нозе. Немав проблеми за совладување на техниката на свирењето, но затоа имав потешкотии при искажувањето емоции. Во суштина гајдата не е инструмент за презентирање емоции, се знае дека кај нас се свирела сред село... Меѓутоа јас сум многу емотивен човек и барав и преку гајдата да изразувам емоции. Мислам дека и на тој инструмент успеав да му наметнам некоја моја волја, да извлечам некои перфоманси што се карактеристични.

– Како може од еден инструмент да се извлече емоција?

● Дозволувам инструментот да владее со мене. Таа спрега меѓу инструментот и изведувачот е многу важна. На пример, имам страшен респект кон кавалот. Него пак го совлада случајно кога кавалџијата од „Танец" не можеше да отсвири една мелодиска линија. Јас знаев практично како е тоа, и си реков морам да го совладам тој инструмент зашто тој кај сите нас развива емоција, повеќе или помалку. Кога сум нервозен најмногу сакам да се дружам со кавалот. Тогаш се качувам во моето сопче. Свирам и уживам, зашто знам дека ќе се смирам. Кога го свирам кавалот не размислувам како изгледам на сцената, дали спијам, можеби плачам, или пак се смеам, туку едноставно се препуштам на емоциите што навираат во мене. Понекогаш може и солза да ми капне, но не се срамам, зашто тоа е знак дека е воспоставен вистински контакт помеѓу инструментот и изведувачот. На тој начин многу полесно се воспоставува и контктот со публиката... Инаку одлично ги познавам и инструментите од чалгијата... Знам многу инструменти и се потрудив да ги совладам со една едноставна причина – ако добро ги познаваш и им ја знаеш душата, утре можеше и да ги искористиш за одредени потреби. Инаку ги почитувам сите инструменти и сакам во текот на мојот натамошен живот што подобро да се запознаам со секој од нив.

– За вашата работа е врзано и името на оркестарот „Миле Коларовски"?

● Тој ансамбл дојде како позитивна последица на тоа што се случуваше во средното музичко училиште кога јас ја зедов катедрата за народни инструменти. Кај мене, а и кај неколку мои колеги, се роди идејата да се направи оркестар со народни инструменти каде што сите теоретски и моите практични сознанија ќе се спојат во едно. Тие ин-

4

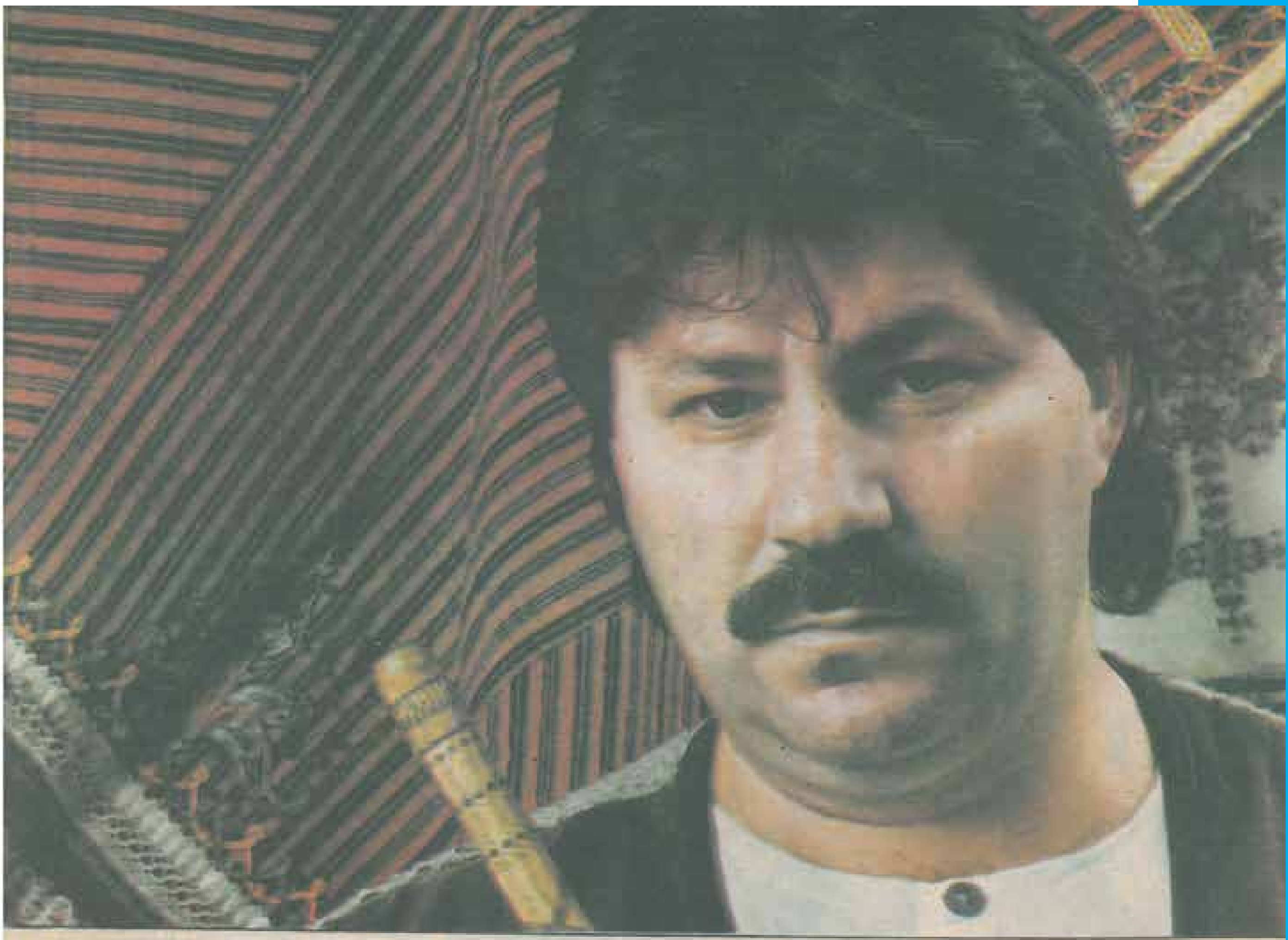

ЦИОНАЛНО

струменти полека почнуваат да паѓаат во заборав, но сега полека, полека ги враќаме и се создава една многу поволна клима така што сега – да употребам една многу смела изјава – се спасени. Сè повеќе млади луѓе почнуваат да се интересираат за тие инструменти, сè повеќе луѓе кои порано ги свиреле им се вратија. Зашто, вистина е дека до неодамна ние се срамевме од нашиот фолклор, од нашиот корен. Кога почнував да свирам гајда не сакајќи размислував за тоа што ќе кажат моите колеги, роднини, пријатели, дека ќе ми се смеат... но сега сето тоа е надминато, така што мислам дека оваа област ќе има перспектива. Инаку се трудам оркестарот „Миле Коларовски" да добие посебен статус во општеството, зашто такви форми ни се потребни.

– Како и кога настана Д.Д. „Синтезис"?

● „Синтезис" дојде како рефлексија на „Анастазија" во смисла на звук. Нема овде да зборуваме за нив, но овој состав дојде како рефлекс на филмот „Пред дождот", на еден звук кој доживеа светска промоција и на тоа што тој звук излезе во светот на најдобар можен начин. И мене ми е апсолутно драго поради тоа. Но, не доживувам некоја еуфоричност од тој успех, зашто го сметам за еден од редицата врзани за тој звук. Така „Синтезис" се јави како еден рефлекс на тоа затишје по филмот, за што сметав дека воопшто не е паметно. Дека не е момент тој звук повторно да спласне, особено што во тоа учествував и јас. Дадов еден огромен придонес во тој звук, а и како човек кој професионално се занимава со тие звуци. „Синтезис" се појави како едно логично решение, како еден логичен чекор... А, што со тој звук? Па тој онака суров веќе живееше во „Коларовски", и опстанува како таков. Половина на членовите од „Синтезис" се од „Коларовски". Тоа се девојките Анета, Билјана и Мирјана, тука е Марјан кој ги свири сите жичани инструменти, па Гоце кој е задолжен за перкашнот, заедно со Шуте, а тука е и Раде кој свири синтисајзер... Но, тоа што ни е заедничко е духовното, тој некој емотивен дел што сите го внесуваат, па така и се прави целината на овој состав. Во овој состав инаку работиме четири месеци, а името „Синтезис" датира од пред тоа.

– Дали имате јавни настапи и како луѓето ве примаат?

● Пре настап имавме во Струга, летоска, на некој балкански симпозиум на медицинари. И, можам слободно да кажам дека одлично бевме примени. Три дена се зборуваше само за нас, луѓето ни бараа касети, разговараа со нас. „Синтезис" како оркестар сценски ќе созрева, всушност созрева многу брзо, а нашето прво јавно претставување беше на Екрановите манифестации. Инаку, многу забрзано работиме на материјал што е веќе при крај. Треба да се постават уште две-три нумери и ќе биде готово, оформено, а потоа – со бога напред! Има некои најави од Запад, не би зборувал сега за тоа додека не се потпишат договорите. Но, има голем интерес за гостувања, за настапи на фестивали... но дотогаш ќе треба да разрешиме некои технички проблеми – мораме да имаме наш човек на микс пултот и слично...

– Кои се спецификите на звукот на Д.Д. „Синтезис"?

● Па, оригиналноста и традицијата. Затоа се трудиме сите овие звучни корени, звучни специфики да се постават во една многу оригинална нишка, нормално со примеси на одредени западни влијанија, некои модерни тонови... Меѓутоа, спецификата останува на изворниот звук. Наша желба е оваа звучна магија што опстојува илјадници години, што веќе длабоко е навлезена во нашите души да остане...

– Вие не обработувате стари македонски песни?

● За композициите сум задолжен јас, но не ги преработуваме туку како лајт мотив користиме одредени мелодиски линии што мене ми доаѓаат, понекогаш и доцна во ноќта. Нема класични форми туку е сè поинакво. Не размислувам кога ја правам музиката – да биде вака или онака, туку едноставно седнувам покрај клавирот и го пишувам тоа што излегува од мене. Во таа музика што ја правам има едно делче, едно катче кое е исклучиво традиционално. И тоа не го чепкам, туку подоцна го надградувам сам или со помош на другите од „Синтезис". Кога дома на сопруга ми Мони ќе ѝ засвирам нешто, сфаќам дека е тоа дел од некоја песна, зашто таа веднаш ми ја запеува... Имам голема поддршка од неа во работата, но понекогаш и пречи што со ноќи и денови се затворам во мојата работна соба и постојано нешто свирам...

Г. Оџакова
Фото: А. Ѓорѓиева

5

> To: <dragand@unet.com.mk>
> Sent: Tuesday, October 11, 2005 6:16 AM
> Subject: unesco-anniversary 16 November 2005
>
>
> dear Mr. Dautovski,
>
> It is a great pleasure to learn that you have accepted our invitation
> to join as a Macadonian artist and perform in the celebration of the
> 60th anniversary of UNESCO which will be held here in Paris on 16
> November 2005.
>
> I wish, herewith, attach a copy of the program as preliminarily put
> together and hope that you will find that interesting. We have
> foreseen for all traditional musicians to play at least two portions
> of the program: Ensemble traditional music which is to be improvised
> and the final portion on Haffner of Mozart. To make it easier for
> various instruments to do this piece it is proposed that one musician
> take the lead (in response to classical music) for each movement. As
> you know very well, this symphony has 4 movements and we thought in
> response to each movement that the classical orchestra will be
> playing, the traditional musicians could provide an improvisation by
> one musician take a lead and the rest follow. Given this, we thought
> of you taking the lead for the first movement. Do you think this is
> possible? Please let me know of your opinion. Thank you again and
> talk to you soon.
>
> --
> Mehri Madarshahi,President
> Melody for Dialogues Association
>
>
>

--
Mehri Madarshahi,President
Melody for Dialogues Association

EMBASSY OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA
WASHINGTON, D.C.

January 28, 2009

To the Consular Office
Embassy of the United States of America
Skopje, Republic of Macedonia

This is to inform you that Mr. Ratko Dautovski, born on 05 December 1981, passport number 2704884, has been invited to perform at the Second Annual Cultural Event "Days of Macedonian Culture", co-organized by the Honorary Consulate in Naples and the Embassy of the Republic of Macedonia in Washington DC.

Please note that this is a not-for-profit cultural event.

Mr. Dautovski's expenses will be covered by the Honorary Consulate.

Mr. Dautovski will apply for an appropriate visa at the U.S. Embassy in Skopje, with a copy of this letter.

Upon your request, we are ready to provide additional information needed for the issuance of a U.S. visa.

Respectfully,

Zoran Jolevski
Ambassador

Orchestra XXI – Paris
conducted by Maestro Dionysios DERVIS-BOURNIAS (France)

Ensemble of traditional instruments
conducted by Maestro Igor VLAJNIC (Croatia)

Presented by: Mrs Marisa Berenson

»Mozart, but not only…«
A dialogue between traditional, classical and contemporary music

PROGRAMME

Address by the Representative of the Director-General of UNESCO
Address by the President of the Melody for Dialogue among Civilizations Association

Wolfgang Amadeus MOZART	**Concerto n°12 for piano and orchestra,** in A-major (KV 414) -*Allegro (movement 1)* -*Allegretto ((movement 3)* Piano: Serguei Markarov (Russia), UNESCO Artiste for Peace
Igor VLAJNIC	**Quintet,** Dialogue between Violin (Ino Mirkovic), Gambus (Farid Ali), flute (Bora Dugic), *Tambura* (Dragan Dautovski) and *Euhu* (Yuan Yuan)
IMPROVISATION	**» A Melody for Tolerance «.** Ensemble of traditional instruments with the participation of 30 musicians and singers
Franghiz ALI-ZADEH	**»Silk Road Impromptu«**, by Franghiz Ali-Zadeh and National Chamber Orchestra (Azerbaijan)
Nicolas BACRI	**»A Gift to UNESCO: Three love songs«**, a composition based on a poetry of Rumi (Persia) Soprano: Rie Hamada, (Japan)
Yann ROBIN	**»Polycosm/Multi-World«**: Dialogue between five traditional instruments (*tar, oud, nay, pipa, tabla*) and classical orchestra
Wolfgang Amadeus MOZART	Aria from **»Le Nozze di Figaro«,** accompanied by Orchestra XXI
Giuseppe VERDI	Aria from **»Macbeth«,** accompanied by Alceo Passeo, piano Baritone: Boris Trajanov, UNESCO Artist for Peace
Wolfgang Amadeus MOZART	**Symphonie n°35 »Haffner«,** in D-major (KV 385): an innovative performance for classical orchestra and traditional instruments (improvisations) *1 Allegro con spirito* - Improvisations by traditional orchestra *2 Andante* - Improvisations *3 Menuetto* - Improvisations *4 Finale: Presto*

Followed by » A Surprise ! «

---

20. 10. 2005
21-317 B

"Melody for Dialogue among Civilizations" Association
149, avenue du Maine
75014 Paris, France

8 August 2005

Excellency,

Following our conversation with Ambassador Plevnes, it is my honor to present you, herewith, with details of the celebration planned for the 60th anniversary of UNESCO, coinciding with the International Day of Tolerance on 16 November 2005.

To celebrate these important events, our Association (Melody for Dialogue among Civilizations)- on behalf of UNESCO- is planning to organize a multi-cultural and multi-ethnic concert to be performed by a number of musicians expert in playing traditional musical instruments. It is our hope that a selected number of these musicians could be offered by member countries of UNESCO. We also plan for an innovative dialogue between the world traditional instruments and a classical orchestra, whereby they could jointly play a Mozart concerto. The total program would last some 100 minutes and we hope to find adequate sponsors for this program and a follow-up reception.

The preparatory work for this concert comprise a number of rehearsal sessions, partly in October and partly during the week immediately leading to the concert on 16 November 2005. The Director General of UNESCO has kindly indicated that he would grant his patronage to this event, which would be held in Hall One at UNESCO Headquarters.

We would be deeply obligated and appreciative if your Government could contribute to the overall cost of these events (estimated around 50.000 Euros). We also appreciate your sponsorship of a celebrated traditional instrument player such as Mr. Dragon Dautovski who by his participation could well represent your country in this important event.

We would be very greatly honored if you could personally attend this celebration. Please, Excellency: accept the expressions of my highest esteem and appreciation for your kind consideration of these requests.

Respectfully yours,

Mehri Madarshahi-d'Orville
President, Melody for Dialogue

HE Mr. Blogoj Stefanovski
Minister of Culture of the Republic of Macedonia

telephone: [illegible], 33,0,145017039
[illegible]
e-mail: [illegible]

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
X-ти ИНТЕРНАЦИОНАЛЕН ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ
„ИСТИБАЊСКО ЗДРАВОЖИВО“
ИСТИБАЊА, 21 - 24 СЕПТЕМВРИ 1995 ГОДИНА

ЗЕМЈИ УЧЕСНИЧКИ:
БУГАРИЈА
ЈУГОСЛАВИЈА
ТУРЦИЈА
РОМАНИЈА
МАКЕДОНИЈА

ДИПЛОМА

На фолклорниот ансамбл
„Миле Коларовски“ Скопје-Македонија

УМЕТНИЧКИ РАКОВОДИТЕЛ. Г-ИН ДРАГАН ДАУТОВСКИ

За успешна презентација на фолклорот

Уметнички директор:
СТОЈКО МИТКОВСКИ

Претседател на Советот:
МЛАДЕН РИСТОВ
М. Ристов

ПЪРВИ МЕЖДУНАРОДЕН
ФОЛКЛОРЕН СЪБОР
КЕРМЕН '93

ДИПЛОМ

Драган Даутовски

гайда, кавал

Скопие, Македония

май 1993 г.
Кермен

Председател
на орг. комитет:
/Хр. Петков/

ЈУБИЛЕЈ

Утрински весник 11.11.2005 петок

[illegible]

УНЕСКО ќе ги слави своите 60 години цели 60 недели

ОД НАШИОТ ДОПИСНИК
ТОНИ ГЛАВРЕВСКИ

[illegible]

На јубилејот 60 години УНЕСКО во Париз

ДАУТОВСКИ ЌЕ НАСТАПИ НА ГАЛА КОНЦЕРТ

На 16 ноември во Париз, на централната прослава на јубилејот - 60 години од УНЕСКО, ќе учествува и македонскиот афирмиран музички уметник Драган Даутовски. Даутовски на оваа манифестација ќе гостува на покана од УНЕСКО, а ќе настапи на Гала концерт со Светскиот ансамбл на традиционални инструменти составен од уметници од целиот свет. На препорака и предлог на УНЕСКО, Даутовски на тамбура ќе го свири првиот став од Петтата симфонија „Хафнер" на Волфганг Амадеус Моцарт, заедно со Парискиот симфониски оркестар.

Утрински весник 11.11.2005 петок

ДРАГАН ДАУТОВСКИ - Патот на сонцето

- Ова е сигурно едно од најдобрите музички остварувања на сите времиња во Македонија. Секогаш кога го слушам одново се воодушевувам. Едноставно, прекрасно. Мислам дека Драган Даутовски и неговиот квартет на одреден начин измислија нова уметност.

U2 - October & Boy

- Не знам кој од овие два албума на *У2* ми е подраг, едноставно браво. Сè она што *У2* го прави е надвор од сите временски норми, но сепак овие два нивни албума се вистински темел на музиката. Иако можеби е тешко од сè она што тие го имаат работено, да издвојувам само два албума, сепак, морам да се решам за овие два, според мене, клучни плочи на бендот.

BRYAN FERRY + ROXY MUSIC - The Best Of

- Ако нешто ве вози до крај, тоа е овој албум - најдоброто од Фери и *Рокси музик*, иако има уште неколку работи што јас би ги додал во ова остварување, но сепак и носачите на звук се ограничени, па некој од синглови̇те како *Limbo* се изоставени. Сепак е одличен избор.

Антена

3

25. XII. 2005 - Дневник

Дневник 24.10.05 понеделник

Бела ноќ во Скопје

Првата културна манифестација „Бела ноќ" на скопјани им донесе концерти, изложби на современ дизајн, спорт, кратки филмови, литературни читања, модни ревии, разновидна музика, огномет и река од луѓе во центарот на Скопје. Со манифестацијата со која е прославен 60-тиот роденден на Обединетите нации, Скопје се обиде да ја отвори културната и духовната ризница.

Понудата не беше спектакуларна, но покажа дека скопјани се гладни за вакви настани. Имаше жонглери за најмладите, кошарка и шах за средношколците, изложба на слики за љубителите на фотографијата и поп, рок, опера, етно и техно за вљубениците во музиката. Плоштадот и културните институции врвеа од луѓе, на кафеаните и кафулињата им беше продолжено работното време, а во центарот на градот беше забележлива голема раздвиженост.

Градските власти најавија дека и в година ќе се организира „Бела ноќ".

Оваа манифестација веќе е дел од животот во европските метрополи Рим, Париз и Брисел.

Драган Даутовски свиреше за вљубениците во етномузиката

---

8 | ПОНЕДЕЛНИК 24 ОКТОМВРИ 2005 ВЕСТ

НОЌНА ШЕМА ДО САБАЈЛЕ

Скопјани на улица

Неколкуминутен огномет завеčерта околу 21 часот на плоштадот Македонија го најави свеченото отворање на "Бела ноќ". Долгонајавуваниот настан на скопскиот градоначалник Трифун Костовски центарот го претвори во река народ. Скопје завчера имаше журка која траеше до рано наутро, што е прв пат по донесувањето на Законот за ограничено работно време на кафеаните што Владата го донесе во 2003.

Журката се случуваше на девет локации. Настапија познатите македонски музички ѕвезди. Имаше музика за сечиј вкус, од детски шлагери, класична музика, поп забава до техно ритам.

Благодарение на "Бела ноќ" кафеаните и кафулињата работеа до рано наутро. Скопјани одамна имаа заборавено како е да се тера журка до раните утрински ча-

Оперската пејачка Весна Гиновска-Илкова ја испеа "Калеш Анѓо" со Квартет Даутовски

СЛИКА СО ЅВЕЗДИТЕ
Нашиот политички врв на гала приемот во Брисел најмногу се сликаше со македонските музички ѕвезди: Симон Трпчески, Драган Даутовски и Тоше

6 - 07 - 2001

Драган Даутовски, маестро за модерен третман на традиционалната музика

Кавалот е мојата душа, а гајдата и тапанот мојот немир

▶ *Со Драган Даутовски започна ренесансата на македонските музички корени.*

▶ *Мојата уметничка, педагошка и човечка цел е сè повеќе да се надградувам и да создавам, вели Даутовски.*

Пишува: Милева ЛАЗОВА

Самиот збор етно значи уметност која произлегува од народот и му се враќа на народот. Поединецот, индивидуата, како дел од тој колектив максимално го вложува својот влог во опстојувањето на традицијата на својот народ. Сè што е врзано за народното творештво влегува во етномузика.

Една таква индивидуа е професор Драган Даутовски кој наследувајќи го звукот на потеклото преку "Корени и цутови" нè врати во минатото и нè потсети на традицијата. Пискотот на гајдата, екот на тапанот и тажниот звук на кавалот, Даутовски ги носи онака како единствено знае и умее. Слободно, точно и со сета нивна тежина и жештина. Тој ја поседува "волшебната моќ" наследството да го претвори во наследство.

БУДЕЊЕ НА ЕТНОМУЗИКАТА

Сите ние уште како деца почнуваме да се интересираме за иструменти кои спаѓаат во сферата на традиционални инструменти, музика и фолклорно творештво, вели Драган Даутовски. **Меѓутоа, моите интереси кон етномузиката силно се појавија за време на моите студии на Факултетот за музичка уметност. Токму во тоа време почнав да свирам на гајда, кавал нешто подоцна, а како и сите млади во тоа време знаев да свирам и на гитара односно тамбура. Ако го одземеме времето од моето детство кога свирев на разни шупелчиња, дудучиња, сламени писки, сериозно почнав да се занимавам со проучување на народните иструменти кога се вработив во основното училиште "Григор Прличев".**

Како професор по музичко, господинот Даутовски оформил фолклорна секција од која настана првиот детски ансамбл "Детелинки". Овој ансамбл опстојуваше во рамките на ансамблот за народни игри и песни "Танец". Иако господинот Даутовски целосно се посветува на традиционалната музика, сепак некаде во деведесеттите години со некои негови колеги сфаќаат дека традиционалната музика полека почнува да згаснува.

Токму поради тоа сознание го иницирав и го оформив ансамблот од народни инструменти "Миле Коларовски" чие име го земавме како патронзначаен македонски кавалџија, вели професор Даутовски. **На тој начин го свртевме вниманието на јавноста кон традиционалната музика и им посочивме дека треба да се направи напор да се сочува таа музичка вредност. Почнавме да настапуваме на културните манифестации меѓу кои беше и манифестацијата "Денови на македонска музика" на којашто до тој период се презентираше само новосоздадена и сериозна класична музика. Ние ја пробивме таа програма и наредните години нашите настапи беа едни од најпосетените и најуспешните во рамките на "Денови на македонска музика".**

Овој ансамбл настапуваше и надвор од земјава, Бугарија, Франција, Англија и сл. Оттука сметам дека отпочна ренесансата на македонската традиционална музика, пред сè иструменталната. Сè она што се случува понатаму е веќе логичен тек во моето музичко видување на овој вид музика.

УМЕТНИЧКА НАДГРАДБА

За господинот Даутовски народните инструменти што опстојуваат на македонското поднебје се негови добри "пријатели".

Тие се инструмети со кои сакам да се дружам и да ги проучувам со цел да откријам нешто што се однесува на нивното влијание на традицијата, вели маестро Даутовски. **Секој инструмент со друг инструмент прават меѓусебно влијание кои ги заокружуваат целосно карактеристиката и музички израз воопшто во фолклорот. Свирам апсолутно на сите народни инструменти во** Македонија, а што се однесува до практичното музицирање на овие инструменти веќе ја надминува бројката од дваесет. **Секој инструмент има тежина, има свој карактер, своја функција, свој музички јазик. Единственото нешто што сите ги склопува е методологијата со која им се пристапува. Суштината во сето ова е да се сочува карактерот, автентичноста и главниот музички белег на иструментот. Морам да напоменам дека сепак мојот фаворит и инструмент на мојата душа е кавалот, а на мојот немир се гајдата и тапанот.**

Кога станува збор за моите комуникации со групата "Синтезис" морам да кажам дека тука не постои разидување поради некакво недоразбирање, додава Даутовски. **Јас имам други параметри кои ме водат во уметноста. Тоа се логичните текови и збиднувања, односно музичката надградба и потребата човек да се надградува себе си како уметник. Како што спонтано во детскиот ансамбл "Детелинки" дојде ансамблот "Миле Коларовски" кој создаде една еуфорија, како што спонтано дојде соработката со "Анастасија" и филмот "Пред дождот", логичен чекор беше да се појави една нова форма во мојот уметнички правец. Тоа** беше "ДД Синтезис". **Јас продолжив по мојот пат, "Синтезис" по својот. Мојата уметничка, педагошка и човечка цел е и понатаму да создавам.**

> Потекнувам од беровското село Русиново, чии жители се далеку познати македонски играорци и музичари. Мојот татко е многу добар свирач на гајда од кого го наследив музичкиот ген, а мои наследници се секако моите две деца, синот кој активно работи со мене во "Драган Даутовски квартет" кој е задолжен за ударните инструменти и мојата ќерка која сега засега е класичар, односно свири клавир. Сопругата исто така е професор по предметот музичко воспитување, така што може да се класифицираме како едно музичко семејство, кое е посветено комплетно кон негување на традиц ионалната музика.

ПРОДОЛЖУВАЧИ НА ТРАДИЦИЈАТА

Со "ДД Синтезис", господинот Даутовски гостуваше во многу земји каде што остави голем впечаток.

Пристапот на публиката кон македонскиот традиционален музичкиот јазик е многу спонтан и едноставен затоа што станува збор за традиција, вели Драган Даутовски. **Односот на аудиториумот секаде е автентичен, по некаде со поголема емотивна изразеност и восприемливост. Ниедна публика во светот не се постави резервирано, напротив со овации беа прифатени сите наши настапи.**

Концертот во Универзалната сала насловен како "Корени и цутови" на кој господинот Даутовски настапи со неговиот квартет и со специјални гости три преубави ансамбли за традиционален фолклор "Китка" од Истибања, "Другово" од Кичевско и "Цветови" од Дедино, Радовишко беше повеќе од успешен. Со помош на неговата уметничка опсесија и преокупација за музичка надградба го заокружи тој концерт со еден модерен третман на сето она што значи традиционална форма.

> **Сметам дека културата е едно од посилните оружја кое треба државата да го користи наспроти овие збиднувања кои се во моментов актуелни. Сите нас нè разбеснува, особено уметниците кои опстојуваат и творат, во зависност од својата инспирација, од духовниот мир. Ова што ни се случува денес е најнеубавиот начин да се уништи некаква креативност. Оттука го споделувам бесот на јавноста затоа што се спречуваат голем број културни манифестации. Ако имаме некаква дефиниција што е тоа патриот и ако го отвориме моето кредо години наназад, јавноста може да заклучи дали сум патриот. Со сиот свој бит, со сиот свој занес сум мојот народ да опстане во секоја смисла. Јас сум творец во културата и преку неа настојувам мојот патриотизам да го пренесам на младите. Само на тој начин можеме да го задржиме ова што со векови наназад опстојува.**

Народните инструменти се моите "пријатели"

Интересот за проучување и свирење на традиционални иструменти кај младите е сè поголем на мое големо задоволство, додава Даутовски. **Пред десетина години беше многу ретко, дури беше срамно да се каже дека човек кој завршил Факултет за музичка уметност да се занимава со свирење на народни инструменти. Младите одбегнуваа да кажат дека се почитувачи и продолжувачи на традицијата, но сега времињата се изменија. Сега е гордост млад човек да има во рацете еден традиционален инструмент. Тоа е најдобриот показател дека успеавме да го зачуваме поголемиот дел од богатата музичка традицијата.**

Покрај неговите преокупации на Факултетот за музичка уметност каде што работи со талентирани и премногу мотивирани ученици-студенти, втора преокупација на маестро Драган е групата "Квартет" со кој работи на издавање албум, кој би требало да се појави некаде на лето. Во рамките на "Охридско лето" ќе настапат на преубавиот ден Илинден, а исто така планирана е и турнеја надвор од Македонија. ◀

ВО ИСЧЕКУВАЊЕ НА ДОМАШНИТЕ ГРЕМИ-НАГРАДИ

Номинирани и избрани „12 величествени"

Дваесеттина македонски новинари (од електронските и од пишаните медиуми) - таканаречената Академија - во петокот, одлучуваа кој сè од музичкиот свет во државата ќе влезе во изборот за „12 величествени", а веднаш по изборот на номинациите (по пет во секоја категорија), со тајно гласање беа избрани најдобрите за изминатата 2002 година. Сепак, до дознавање на резултатите ќе треба да почекаме до 27 февруари, датум за кога е закажано одржувањето на грандиозното шоу

Во петокот, во просториите на Македонската радио- телевизија, дваесеттина македонски новинари (од електронските и од пишаните медиуми) - таканаречената Академија - одлучуваа кој сè од музичкиот свет во државата ќе влезе во изборот за „12 величествени", а веднаш по изборот на номинациите (по пет во секоја категорија), со тајно гласање беа избрани најдобрите за изминатата 2002 година. Сепак, за тоа кој сè триумфираше во изборот на дванаесеттите „Македонски греми-награди" - „12 величествени" - јавноста ќе дознае во последниот четврток од овој месец - 27 февруари. Како коорганизатор на гала-инаугурацијата на најдобрите, покрај Македонската радио-телевизија, годинава, учествува и видеопродукцијата „Томато", институција повеќепати докажана во организирање на вакви и на слични манифестации. За тоа што сè ќе се случува на самата „величествена" вечер (кој ќе настапи во ревијалниот дел, и кој ќе ги доделува статуетките) јавноста ќе биде благовремено известена, со напомена, дека, сепак, некои работи мора да останат прекриени со велот на тајната.

Фото-архив на „Македонија денес" - еден од поранешните избори на „12 Величествени"

12 ВЕЛИЧЕСТВЕНИ - НОМИНАЦИИ

ОТКРИТИЕ: Мартин Вучиќ; Тамара; Елена Ристеска; Маја Саздановска и Четкар

СОЛИСТИЧКИ КОНЦЕРТ: Тоше Проески (Сајмиште); Калиопи (Универзална сала); Владо Јаневски (Универзална сала); Ареа (Сајмиште) и Дарио (Универзална сала)

ПРОДУЦЕНТ: Дарко Димитров; Валентино Скендеровски; Мите Димовски; Ивица Брчиоски и Александар Митевски

АРАНЖЕР: Владимир Дојчиновски - Дојчин; Дарко Димитров; Дарко Тасев; Валентино Скендеровски и Дамир Имери

ТЕКСТОПИСЕЦ: Владо Јаневски, Огнен Неделковски, Калиопи, Весна Малинова и Александар Митевски

КОМПОЗИТОР: Владимир Дојчиновски - Дојчин; Дарко Димитров; Калиопи; Владо Јаневски и Ивица Брчиоски

ПЕЈАЧКА: Каролина; Калиопи; Биба Додева; Кристина Арнаудова и Тамара

ПЕЈАЧ: Тоше Проески, Владо Јаневски; Арбен Шаќири - Бени; Дарко Гелев - Брејк и Маријан Стојановски

ГРУПА: Ареа; Нон-стоп; Стринг форенс; Д.Н.О. и Суперхикс

АЛБУМ: „Ако ме погледнеш во очи" - Тоше Проески; „Има нешто посилно од сè" - Владо Јаневски; „Нешто недостасува" - Ареа; „Суперстар" - Нон-стоп, и „Изохронија" - Стринг Форенс

ХИТ: „Магија" - Тоше & Есма; „Некогаш и негде" - „Штомеслаш" - Каролина; „Јас и мојот бенд" - Биба Додева и „Рано е да се враќам" - Мартин Вучиќ

ВИДЕОСПОТ: „Овој град е магичен" - Д.С.Г. (ЗД); „Јас сум таков и таков сум бил" - Брејк (Игор Џамбазов); „Слушни го срцето" - Маја Гроздановска - Панчева (ДВД); „Магија" - Тоше & Есма (Томато) и „И ќе биде се во ред" - Каролина (XXX)

Покрај официјалните, македонското греми - „12 величествени" доделува уште две награди. Трајни вредности - награда за животно дело, која годинава, според одлуката на Академијата, постхумно ќе му биде доделена на основоположникот на македонската забавна и џез музика - Драган Гаконовски - Шпато; и наградата - Избор на публиката. За неа, сите корисници на мобилната телефонија во државата имаат право да го дадат својот глас неограничен број пати, во временскиот интервал помеѓу 10 и 25 февруари, со испраќање СМС порака на број 070/ 142-012. За оваа категоријата важат веќе изгласаните номинации, во категориите: пејач, пејачка и музичка група, кои беа најдобри (најпопуларни) во изминатава година. И овој избор на „Величествените" ќе се одвива по замисла на Антонио Димитриевски, човекот кој веќе дванаесет години е најдиректно инволвиран во организација на оваа манифестација.

Иван **БЕЌКОВИЌ**

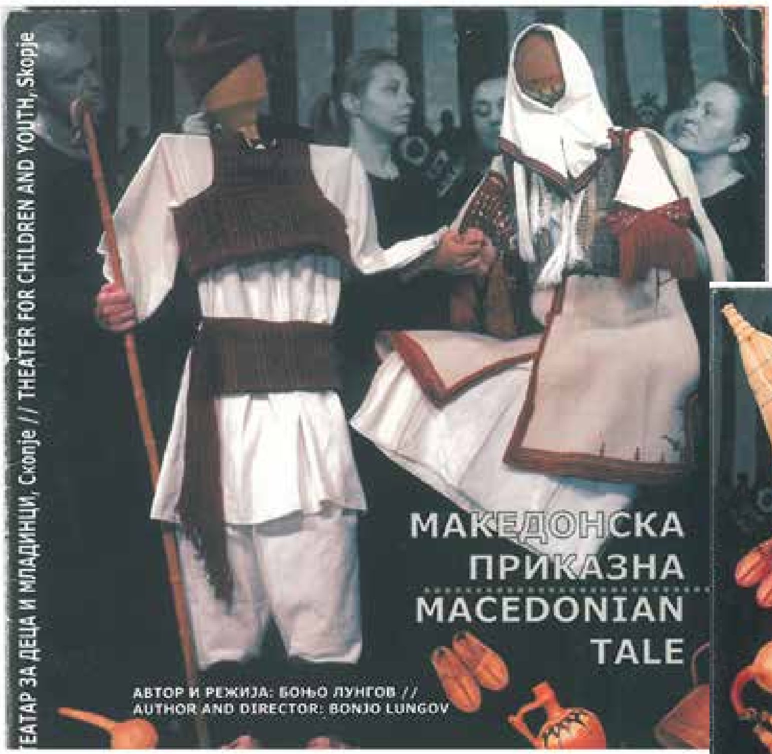

"Лав сикрет" на Драган Даутовски - апсолутен хит на македонските радија

7.05.2002 ВЕСТ

■ Кога е создадена песната "Лав сикрет"?

- Оваа песна е од албумот "Бахар" на Гркот Макис Аблијанитис, на кој гостувам на шест композиции со музицирање на кавал и на гајда. Тој свири акустична гитара, а оваа песна е дует на кавал и на гитара. Албумот е издаден во 2000 година од издавачката куќа "Либра музик" од Атина. Композицијата "Лав сикрет" е пробиена на нашиот пазар преку една француска компилација која се вика "Буда бар" и која кај нас може да се купи во ЦД-теките. Албумот "Бахар" го нема на нашиот пазар, иако претставува значајна плоча - ЦД во светот на етномузиката, зашто на плочата гостува и Харипрасад Церуасија од Индија на преостанатите пет композиции од албумот, кој свири на бансур-индиска флејта. Ова големо светско име има работено со Џон Меклафлин, Јан Гарбарек...

■ Кади ќе ја започнете концертната турнеја?

- Пред сè, тоа не е класична турнеја, зашто од 15 мај секој месец ќе имаме неколку концертни настапи, по кои се враќаме во Скопје и сè така до крајот на годината. Таков беше и нашиот последен настап во Сараево. Засега се договорени настапи во Грција, Словенија, Хрватска и во некои европски земји, но точниот распоред и бројот на настапите ќе се знае до крајот на мај. Иако ни е најбитна, поточно целото внимание ни е посветено на концертната активност, квартетот има доста работи направено и на полето на програмската музика: драма, филм...

(В.П.)

Етнопесната "Лав сикрет" на Драган Даутовски е апсолутен хит по радиостаниците во Скопје и низ Републиката. Но, овој квартет во чиј состав се уште и Александра Поповска - вокал, Бајса Арифовска и Ратко Даутовски, не мирува. Имаше настап во Сараево, рамките на манифестацијата "Сараевска зима", а сега ја прави музиката за драмата "Писание" што е на репертоарот на МНТ.

ПЕЦЕ АТАНАСОВСКИ

29. II. 1996 год.

ФОЛК ДУЕЛ

(предизвикувач: В. Хаџи-Скерлева)

НАМЕСТО СООБРАЌАЕЦ:
Исти, а сепак различни. Од ист занает, а инаку го тераат. Цел живот во една иста „тиква дуваат", а пак... Имаат ли што да си речат, да си прречат. За фолквремето – фолкдуел, оти такви се времињата. Дуелистички!

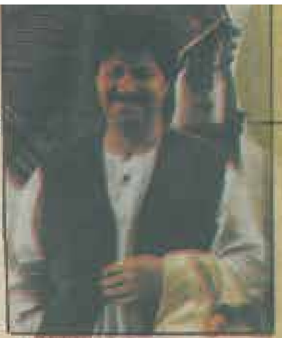

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

ВРАЌАЊЕ КОН ИДНИНАТА

Фолк мегдан, а на мегданот – двајца „народни свирачи". Непоколебливи заговорници на онаа „каде јас застанав – ти продолжи". Дали е постариот, Пеце Атанасовски, „виновен" што помладиот, Драган Даутовски, немаше од кого да учи за гајдите, кавалите...па учеше сам?! Или виновни се – некои други за обајцата?!

За денеска - фолк мегдан. А на мегданот двајца „народни свирачи". Првиот – вистинска легенда: Пеце Атанасовски, прва гајда на светот (по еден дамнешен меѓународен натпревар), долгогодишен прв човек на Народните инструменти на тогашна РТС, основач на фестивалот во Долнени, предавач на небројно многу светски универзитети...Вториот многу помлад: Драган Даутовски, долги години подоцна „заразен" од истата болка. Народните инструменти и музичка предавања – во магистратура, докторат, на катедрата во Средното музичко, во извиканиот веќе „Пред дождот" во оркестарот „Миле Коларовски" во „ДД Синтезис", конечно. Фолк мегдан, значи.

–За почеток, релацијата од која тргнуваме: две различни генерации и односот (можеби) на учител и ученик?

Атанасовски:● Не, Даутовски мој ученик не е. Е, сега стилот? Стилот колку е мој, колку на Миле Коларовски...тоа е сега друга работа. Меѓутоа, човекот најзаслужен за зачувувањето на ова богатство, е без сомнение, Живко Фирфов – тој го формираше Оркестарот на народни инструменти во „Танец". А во Радио Скопје сум го формирал јас, заедно со Васил Хаџиманов, кој изрази желба да направиме такоо оркестар, во составот на Чалгиите.

Даутовски:● Апсолутно се согласувам со чичко Пеце дека тие се творци на акупната оваа формациска поставa. Меѓутоа, јас би сакал повеќе со него да ја начнеме онаа тема. Тоа во овој момент повеќе ме боли, повеќе ме интересира – каде бил проблемот што досега, толку години, фолклорот, изворниот не си го најшол местото во образовниот систем? Се работи за едно мое убедување дека тоа, сепак, било работење на одредени личности – помал број, нели, неколцина, што се потпирале на својот ентузијазам. Зашто, оркестрите постоеја и си го направија своето на тоа поле, луѓето, поединци, како вас, како Живко Фирфов, исто така, го дадоа својот удел, широко низ светот. Меѓутоа, што станува со ова подножје?

Атанасовски:● Што е најважно, за ова што го прашавте? Во тоа време ние направивме еден елаборат до Министерството за култура и просвета не знам, ама мислам оти дома се уште го имам сакавме уште во тоа време овие инструменти да влезат во образование.

Даутовски:● Што беше причината да не влезат?

Атанасовски:● Видете, како и секогаш, луѓето она што го немаат – по тоа чезнеат. И ние се некако сакавме, преку ноќ, да се вклучиме во некоја друга вроте цивилизација. Јас не го критикувам тоа, не е на одмет нашиот човек да знае се, ама не да го заборави своето. Во тоа време кога ние го предложивме тоа, можам и да цитирам некои луѓе – беше тоа Димче Мире, кој беше министер за култура и просвета, па Прокопиев, Кочко и некои други – рекоа: доста со тие олинци, не ќе одиме со нив во свет – треба модерен звук...И не беше тоа само еднаш многупати го покренувавме тоа прашање. Оти, ако не беа некои добри инструменталисти, некои луѓе наклонети кон тоа – веќе речиси се ќе беше заборавено. Можам со сигурност да тврдам: некои сега и сакаат да пишуваат за тие инструменти – ама не знаат.

Даутовски:● Пред малку пак почувствував потреба од прашање: зашто? Јас, како релативно млад човек и како некој што доаѓа од онаа средина што пред малку ја спомена чичко Пеце – од факултетот, од Средното за музичка уметност, каде што дваесетина години ми пласираа еден образовен систем кој не и припаѓа

духовно, на оваа средина, се изучувала некоја туѓа традиција. Чичко Пеце уште на самиот почеток рече: Драган Даутовски, рече, не е мој ученик. Апсолутно. Меѓутоа, јас ќе му речам дека сум – ученик и на чичко Пеце, и на Миле Коларовски, ама, за жал, преку технички помагала. Меѓутоа, зошто и еден Драган Даутовски, во тоа време да не бил во некоја школа на Пеце Атанасовски, негов ученик? Со сиот авторитет, нели – јас знам дека чичко Пеце предавал на многу универзитети, во светот, ама што е со ова овде? Оти, пред десетина години, кога јас почнав да се занимавам со сев, да учам, дома сам, преку касети – јас друг избор немав. Едноставно: зашто чичко Пеце досега во Македонија, со исклучок на овие последни три–четири години (и не зборувам сега за фестивалот во Долнени – каде што исто апсолутно станува збор за пренесување на љубовта и знаењето на младите) не го предаваше тоа огромно знаење на потенцијалните млади наследници?

Атанасовски:● Не дозволуваа! Сега јас ќе ви кажам: во седумдесеттите години, некаде, Тоде Радевски, музичар и професор е тој, почна да зема слики од мене, од тебе, од овој, од разни инструменталисти – да не става во работните тетратки по музичко. Па и тогаш се побуни некои од „класичарите" – зошто сега во тетратките гајди, кавали, тамбури, шупелки, и што знам јас?

– Од друга страна, во последно време се случува еден помоден тренд – се повеќе да се чепка во изворното, да се „кокетира" со тој звук. Конечно?

Даутовски:● Би си зел за право да кажам пре, пред чичко Пеце: станува збор за нешто што сега доаѓа како помодарство (знам дека чичко Пеце веднаш ќе реплицира, со неговото учество уште во времето на „Липе цвату" и Брегович - уште во тоа време имаше некое помодарство, нели) Меѓутоа, зборувам сега од аспект на млад човек: јас добри четири–пет години максимално работам и слушам исклучиво изворна музика, така што мојата душа „задоена" од западната култура се обидувам да ја прочистам. Сакам да речам: овде, на овие простори, многу малку се знае за народните инструменти. А, од друга страна, во овој период многу се користат. И се работи за една опасност што може да ни се врати како бумеранг, при употребата на сите овие специфики...

–Или, уште подобро, при злоупотребата?

Даутовски:● Да злоупотреба – конкретно, во користењето на инструментариумот. Зашто, ни се случува (а знам оти не ќе можете, а да не ја начнете и таа тема) – фолклорот како специфика, како богатство почнува полека да ни се одлева. И ми се чини дека е крајно време да и се застане на пат на оваа теза – да се велича она што дојде од Запад (нели, намерно велам – од Запад!) а тоа, всушност е - наше! Конкретно, ова тотално фанатично одушевување околу нумерата на Питер Габриел и „Дали знаеш мила мајко" а од друга страна, се што се работи на ова подрачје - се негира.

Атанасовски:●Е,тоа е проблемот. Видете, јас сум, на одреден начин, за некои работи среќен, а за многу сум несреќен. Зошто? Заради тоа што уште ги имам тетратките – околу девет илјади и триста нумери со Оркестарот од народни инструменти, до моето пензионирање, беа снимени, преснимувани...Ние имаме огромен материјал – но тоа не беше толку важно. Оркестарот или ние, поединци, што таму свиревме, да бидеме толку експонирани и познати, колку тоа „Липе цвату" на пример. Зарем тоа е адекватно на оваа бројка?! Иако, еве сега, ова со Златко и „Анастасија" (јас со нив, нели, уште кога почнав, ја снимав онаа „Икона" или како се викаше), па сега, еве, и со Бодан Арсовски –ете, и тоа има свое место, има своја убавина.

Даутовски:● Јас морам да укажам: токму за проектот на Бодан Арсовски – според мене тоа е еден од најдобрите проекти воопшто излезени овде. Многу културно, многу осмислено и, што е многу битно, сметам дека присуството на чичко Пеце таму си го дало своето. Исто како и моето во „Пред дождот" на пример. Зборот ми е: допрва ќе се создаваат дела, проекти од тој тип и треба да се внимава како – нека го прават оние што знаат, што умеат што ги владеат тајните на тој звук. И вистина мораме да го победиме во себе тоа – секој да си работи сам! Зашто тоа е апсолутно погрешно.

–Уште една неспорна тема за дилема: фактот дека чичко Пеце предавал на едно чудо универзитети низ светот, податокот дека Даутовски има повеќе покани – да замине таму некаде да го предава она што го знае. Зошто сепак, да се остане овде?

Даутовски:●Ќе ми дозволите прво јас да кажам: последниве неколку години имам понуди, сериозни, кои галантно ги одбивам. Што ќе учам во средина што не е компетентна за она што мене ме интересира? Значи, прво, тука сум заради оркестарот „Миле Коларовски", тука сум заради групата „ДД Синтезис", тука сум поради класата по народни инструменти што „се сели" и на Факултетот, здравје, од септември...Сите тие работи доволно многу ми значат во животот – за да ме задржат тука.

Атанасовски:● Убаво кажа: тоа е утрешнината! Ако овој наш македонски белег – не е тоа политика, тоа е животот наш – ако тие инструменти се внесат во таа висока школа, на таа Академија...тоа ќе биде големиот успех. Иднината е тука, дојдена.

– Едно многу директно прашање за постариот: не ви е ли жал што до целта не стасавте вие самиот, ами некој друг?

Атанасовски:● Мене единствено ми е жал што не е жив и присутен покоен Живко Фирфов. за мене е тој голем родител. И не можам, како некои што ме рамнат – со него. Не, јас не сум тој. Јас сум си народен музичар, народен свирач. А јас... јас се радувам сега, не ми е жал, како жал...се радувам јас што инструменталисти, како Драган и други, од Оркестарот – Мефаил Сакипов, Ангеле Димовски, и други, трети – што израснаа во врвни инструменталисти. Тоа може да биде само радост. Тоа што не се успеало во времињата порано сакав да го кажам само - за да биде како поука.

Даутовски:● Можеби ќе беше поарно јас да одговорам во името на чичко Пеце – зашто тој тоа го стори многу скромно. Прво и прво, тој и нема зошто да жали: тој е еден од оние малцина што толку многу ја задолжиле културава и толку многу ја издигнале, што, сметам простор за жал нема. Ниту, пак, за самото прашање, мислам. А ние овде зборуваме не за жалење или не, ами за проблемите што не биле, вака или онака, заеднички. И токму напротив: тој треба да биде горд, многу горд. Оти мислам дека доаѓа време кога другите ќе зборуваат. Допрва доаѓа тоа време.

Вечер Т.В-ска... 19.01.1996г.

ЖИВЕАМ СО ПЕСНАТА НА ТАТКО МИ

Велат, оној кому судбината му ја наменила кога името му е во контекст на фолклорот, во спрега со традицијата. Драган Даутовски, човек своеволно вразн за инструментите, за изворните. Задоен со музика, од своите музички визии прави вистински ремек – дела... Оптимист по покајција, признава дека навистина имал среќа: поради семејството, Д.Д. „Синтезис": дополнета Билјана, Анета и Мирјана, потоа Шуте кој е до него – како потпора, Гоце, Ване и Марјан, што сите размислуваат идентично и најпосле, зашто секоја тема е поединечно со нивниот емотивен баланс... Во многуте сеќавања, најдлабоко врежени му се зимските кпочерени, неговата мајка долина и вратеното од мајка му. Течат часови, а тие двајцата создаваат некрајна вид: таа со пеење, тој со сигурно допирање по жиците. И така, се раѓала песна!

● ТИ НА НЕКОЈ НАЧИН ЈА ПОТВРДИ ТЕОРИЈАТА ДЕКА ЛУЃЕТО САМИ СИ ЈА КРОЈАТ СУДБИНАТА. ЈА ОДБРА МУЗИКАТА.

– Многу брзо или – многу рано, на некои 12 години, знаев дека ќе бидам музичар. Живеев со песната на татко ми, постојано го слушав него и токму во „Синтезис" обработивме една тема со наслов „Две песни на татко ми". Но тогашното време изместуваше некои други работи – секогаш актуелното агистекционото прашање, кој кај нас дома беше многу често на дневен ред. Јас требаше да одам на безбедност. Како и да е, но беше така: се сеќавам на голем ќотек, сипка „изазма" и запишувањето во средно музичко училиште.

● УШТЕ ТОГАШ ЗНАЕШЕ ДЕКА МУЗИКАТА НЕ ТРПИ КОМПРОМИСИ?

– Да, ама знаев и дека ништо друго освен музика не ме интересира.

● ИМАШЕ ЛИ ТОКМУ ВО ОВОЈ ПЕРИОД НА НЕЖНИ ГОДИНИ НЕКОЈ ПРИМЕР, ИДОЛ?

– Всушност, ништо не беше случајно. Музиката ген поработи и кај мене: од дедо, татко, вујко. А идолот, морам да признам, беше татко ми.

● КАКО ТИЕ ДЕНЕС ГЛЕДААТ НА ТВОЈАТА УСПЕШНОСТ ВО МУЗИКАТА?

– Ако некого му сум сакал да докажам дека свирам, тоа било пред татко ми. Завршив академија, дипломирав..., а тој знаеше да рече – од тебе свирач не бидува. Сè додека не слушна како свирам гајда. Тогаш му видов солзи во очи.

● ТВОЈАТА ПРВА ЉУБОВ СЕ НАРОДНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ?

– Мојата прва љубов е музиката. Се сеќавам на старата училница во средно училиште: посетував по трубата, на клавирот бев мал Паганини... Можеби со народните инструменти се најдов себеси.

● ВО ФОЛКЛОРОТ СЕ НАЈДЕ, СЕПАК, КОЈА МУЗИКА Е НАЈБЛИСКА ДО ТВОЈОТ ИНСТРУМЕНТ?

– Сето она што е апсорбирано во мојата душа, од тажни до обредни песни (што знаат да бидат потемпераментни, со призвук на возвемирување), сè сум тоа јас. И тромбонот ми е голема љубов, свирев и класика и џез, имаше моменти кога свирев комерцијална музика. Сакам да речам, сиот мој живот е користена туѓа традиција, туѓа култура, општо прифатена. Но тоа не влијаеше на мене, не успеа да ме поколеба, сега, со нашата музика, јас сум вистинскиот Драган. Кога почнував да свирам гајда, кога го надминав кавал – срамот, тој сè уште постоеше меѓу луѓето. Драго ми е што денес јавноста го надмина она – да се срами од своето битие. А ќе бидам неискрен ако не речам дека ми импонира кога некој е на иста бранова должина во музиката со мене.

● ИМАШ ОСОБЕН ОДНОС КОН ИНСТРУМЕНТИТЕ, А ПОЗНАТ Е ТВОЈОТ КУЛТ КОН КАВАЛОТ.

– Сите инструменти за мене се личност, со свои звучни карактеристики. Ако некого наспроти себе не почитуваш – доброто не може да ти се врати. Со кавалот, на пример, почнувам дека сум на вистинскиот пат, дека сум се вратил дома, пак на старото огниште, и тоа е единствен инструмент кој успеал да ме однесе најдалеку. Кога свирам, апсолутно „се губам и собата ми станува – црвена. Кавалот направи да ја чувствувам вечинската магија и да почнам да размислувам да се отворам за сите инструменти. Денес ми се враќа сè она што им посветив на инструментите, пуштив да ме смируваат. Тоа го прави сето мое семејство – сопругата Мени фантастично свири тамбура, синот Ратко е одличен на кавал, Драгана свири на клавир, а догодина ќе започне со изворно пеење. Вистински семеен оркестар. Кога сум многу нервозен – свирам на гајда. Минатата година, кога се јавија проблеми околу „Пред дождот", односно . музиката, кога еден звук дека е твој, твоја музичка визија, а друг го присвојува, ете тогаш бев малку растроен. Да не ја ширам темата, кога се чувствувам тажен, возбуден ја земам гајдата и свирам: Час, час и половина, магијата влијае на мене и веќе сум друг.

ЗАБОРАВЕНАТА СПЕЦИФИКА НА ФОЛК ТРАДИЦИЈА НАЈПОСЛЕ И ВО МУЗИКАТА – ПОЛНОКРВНО

● „МИЛЕ КОЛАРОВСКИ" И „ДД СИНТЕЗИС" – КАДЕ ЗАВРШУВА ЕДНОТО, А КАДЕ ЗАПОЧНУВА ВТОРОТО?

– „Миле Коларовски" е резултат на една долгогодишна работа, всушност, идеално решение инструментите да се сочуваат од заборавот, и потреба што повеќе да сум во друштво како оркестарска формација. На овие простори јас сум прв музичар со завршена академија, кој се занимава со оваа проблематика. Инаку, „Миле Коларовски" е продолжена работа на една детска фолклорна група „Детелинки", што ја оформив од талентирани деца: девојчињата ги учев на изворно пеење, а машките да свират на инструменти. „Детелинки" една година работеше и во рамките на КУД „Танец". Денешните девојки во „Синтезис" Мирјана, Анета и Билјана, всушност се пораснати детелинки. И тука почна да доаѓаат огромен број луѓе кои се занимаваат со оваа музика, па се конституиравме како оркестар и пробите беа достапни за сите. Со тој оркестар направивме огромен пресврт во Македонија, односно свртевме внимание на она што е вистинско, што треба да се направи. И мислам дека моменталниот тренд е токму заслуга на овој оркестар, со кој имавме многу настапи („Скопско културно лето", „Илинденски денови", „Прилепски средби"), награди и како оркестар многу успешно дејствувавме. И формацијата „Миле Коларовски" продолжува каква што е, а тоа е најизворна определена презентација на македонската музика. Сакаме заборавените специфики правени за фолклорот да ги вратиме каде што припаѓаат. „Синтезис" е логичен чекор на сè она „Пред дождот". Мојата цел во животот е да владеам со инструментите, но, морам да кажам, како дипломиран музичар сигурно нема да останам на народниот фолклор... По светската промоција на „Пред дождот" и на филмот и на музиката, звукот си го направи своето – доби една светска промоција и потоа, почна нагло да расте... Не зборувам каде е врвот... „Синтезис" се јави како логична потреба за понатамошно истражување, звукот да продолжи да се промовира во светот, сите звучни карактеристики да направат нешто што утре, да речеме, ќе носи наслов „Македонска модерна музика"... Што се однесува до материјалот, тој звучно е оформен, ќе бидат тоа некои 8-9 нумери, во моментот ја чекаме разрешката околу договорот за снимање. Сметам дека македонската музика прерасна во класична, мора да се тргне од корените. Тоа е чекор со кој ние сакаме да одиме Напред, форми што имаат една единствена цел – приближување на нашата кон западната култура. „Синтезис" работи музика која е моја музичка визија, создадена со години наназад во мене. А што ќе се случи утре, каква музика ќе свириме, тоа самиот господ знае. „А овој звук? Сосема некомерцијален, што значи не припаѓа на сите нас, со голема доза на емотивност, зашто сите во групата се мајстори на својот занает и многу емотивни луѓе. Кога ќе го вратам филмот наназад, јас навистина имав среќа во животот...

В. ТОДОРОВСКА

Портрет

Драган Даутовски

Март 2002, година IV, број 47

Пребарувајќи по КОРЕНИТЕ го најдов МОЈОТ МИР

Климентина ИЛИЈЕВСКИ

Бил вистински мудар што во времето кога се тежнееше да се создава музика како и Запад тој си останал достоен на својата идеја дека треба да се пребарува по корените и да се претвори наследството во наследство. Движејќи се по звукот на потеклото

Важи за човек кој цврсто се држи до својата замисла. Кога утврдил дека фолклорот е она што најмногу го инспирира, често се судирал со сомничавост меѓу круговите во кои се движел слушајќи ставови дека не е веќе интересно да се слушаат зурли, тапани и кавали. Му се забележувало и тоа што е професор, а се облекува во народна носија. Но, бил сигурен дека меѓу оставштините од старите е неговиот свет и дека надвор од тој круг, кој тој го вика магија, не ќе може да ја покаже својата умешност. За фолклорот велат дека е длабочина во која ако не знаеш да пливаш опасно е да пребаруваш. "Но, ете, се покажа дека не е опасно. Јас сум човек што ја поддржува настојчивоста. Треба да се истражува она што е вредно. Ако се посегнува по нешто што е вредно од аспект на комерцијализација, тогаш се создаваат производи кои траат кратко. А сè што е уметност создавана со голем респект, ќе си остане".
Во дружењето со неговиот генетски кодиран и локациски одреден спој со традицијата се судирал и со елементи што пропатувале и оставиле белег на овие простори. "Македонија е стратешко културно место низ кое поминале илјадници култури и цивилизации кои

заслужени или незаслужени награди...
Но, лошото, вели, брзо го заборава. "Не ми паѓаат тешко "препукувањата", особено ако сметам дека не се основани. Најчесто сум окупиран со мојата подвижност. Да се качам уште едно скалило погоре".
Драган Даутовски квартет го оформил кога собрал храброст да се втурне во посмели истражувања во фолклорот. "Токму тогаш сфатив дека сакам со фолклорот да правам чудни миксови, да истражувам, а и да се посветам на самиот себе си".
Напуштањето на едната формација и влегување во другата, за него сега омилениот Драган Даутовски квартет, тој го означува како слобода. "Во "ДД Синтезис" уживав една форма, но се создаде друга форма, покласичарска... Ми требаше импровизација која во оваа група не постоеше. Секој знаеше што пее, што свири, кога завршува... Сега се базирам на моментална инспирација. Го свириме она што го чувствуваме, импровизираме, а тоа е основната методологија и на џезот. Сите четворица имаме удел во создавање на музиката"
Се разбира, сé се одвива под негова контрола, но секој од квартетот има слобода во творењето. "Јас ги давам насоките, основните тематски и ритмички параметри, но влезот на секој од уметниците во квартетот е индивидуален. На тој начин се создава вистинска уметност. Со тројцата уметници со кои работам – Александра , Бајса и Ратко ми е преубаво да музицирам, а тоа се чувствува и на сцена. Сега сум максимално комотен да ја изнесам целата моја интима". За првиот албум на квартетот критиката ќе забележи "Се работи за авторски компактно, обмислено и исклучително квалитетно музичко дело кое може да ги задоволи и највисоките критериуми, не само во локални туку и во светски рамки. Постигната е рамнотежа меѓу она што значи авторски печат и колективно музичко наследство". А музиката на Даутовски сега или некогаш, никого не го остава рамнодушен. Особено оние кои во генот го носат музичкиот израз што тој го негува, тоа чувство како музички јазик на овие простори. И му успева да го пронајде, да го разбуди... Преку неговата музика и навидум ладните народи се мамат по духовноста што тргнува од ова поднебје. И замолчуваат.□

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

МАКЕДОНИЈА ГО ПРИМИ ПРЕТСЕДАТЕЛСТВУВАЊЕТО НА АУДИОВИЗУЕЛ ЕУРЕКА

Аирлија работа со шампањско и лосос

Ете, на крајот од викендот, Македонија во Брисел го прими и претседателствувањето со Аудиовизуел Еурека, панеуропска интервладина организација која се занимава со аудиовизуелните уметности, па и со филмот. Значи, добивме чест, но пари не, бидејќи Еурека не дава пари, туку таа се занимава повеќе со прашања врзани со образовниот процес за филмот, со скриншнгот, со организирање тркалезни маси и со министерски конференции околу авторските права и сите правни работи врзани со филмот. Парите се во Еуроимаж, која е директно дел од Советот на Европа, но таму бидејќи тешко се влегува. Иако министерката за култура Ганка Самоиловска - Цветанова смета дека можеби годините на чекање за влез во Еуроимаж би се скратиле, затоа што директор на Еурека стана Волтер Леруж, кој доаѓа од местото на директорите во Еуроимаж. Леруж, барем лани имаше почести доаѓања во Македонија. Летоска си поседе и во Охрид, а му беше дадена чест да го отвори и фестивалот "Браќа Манаки" во Битола. Ако е тоа доволно.

Министерката за култура Ганка Самоиловска -Цветанова, завчера во Брисел прими седна на претседателската фотелја на Аудиовизуел Еурека. Тоа беше и прво заседавање на министерката за култура на Македонија со комесарите од сите земји - 35 на број, членки во Еурека. Пред тоа, во четвртокот во т.н. Сала на таписедиите во Министерството за надворешни работи на Белгија во Брисел, на Ганка ѝ беше приредена церемонија на преземање на претседателствувањето на Македонија со Еурека. Во последниве две години со Еурека претседателствуваше Турција.

Директорот на Еурека Волтер Леруж ѝ наздрави на Ганка Самоиловска -Цветанова што како претседателка на Еурека влегува во светот на мажите. Жени меѓу комесарите на Еурека баш и нема.

Церемонијата на примопредавањето на функцијата беше со стил: се наздравуваше со шампањско и се служеа крокети од риба.

Комесарите од 35-те земји членки на Еурека, со аплауз ги испратија Турците, со аплауз ја пречекаа и Ганка. Пред тоа, во една од салите за конференции во Министерството за надворешни работи, на комесарите на Еурека им беше направена проекција на филмот со снимките на браќата Манаки. За да кажеме дека не сме дрво без корен. А за да не оди само нем филм, квартетот на Драган Даутовски, во живо беше

Македонскиот етно звук донесен на самото место: во салата за конференции во Министерството за надворешни работи во Брисел.

музичка завеса. Репертоарот на Даутовски квартет се знае: етно музиката. Потоа им кажавме и дека сме за балканска федерација, преку документарецот за првиот концерт од формирањето на Балканската филхармонија. Идејата за филмот е на Ганка, а и идејата за Балканска филхармонија е нејзина.

Министерката за култура малце им пушти поздрав на еврокомесарите и во својот говор, во моментот кога го прими претседателствувањето на Еурека. Потсети дека во почетокот на '92 година, Македонија беше единствена држава што Европа ја посочуваше како држава која знае да живее мултиетнички, а последниве година ги доживеавме најголемите критики од истата Европа, а рече и дека се надева оти честа Македонија да претседателствува со Еурека, дава надеж дека ќе бидеме дел од европската заедница.

За да биде сѐ на високо стил, откако заврши церемонијата кога Ганка го прими претседателствувањето на Еурека, таа приреди вечера. Во ресторан со рејтинг, бидејќи се наоѓа во кварт каде е и кралската палата. На менито, се разбира, имаше белгиски специјалитети, залеани со вино. Пивото што во Белгија го има над 50 видови, е за во пабовите.

Цветанка Зојчевска

Гостите на вечерата што ја приреди министерката за култура беа и шефот на мисијата на Македонија во Брисел Сашо Стефков, на НАТО Нано Ружин, новинари од десет редакции од Македонија. На менито се служеше: предјадење - супа од морски плодови во чинијче како нарезок, потоа лосос во бешамел сос, и главно јадење - свински крокети полнети со бешамел сос и гарнир од салатки. Сѐ тоа со вино.

Travel agency
Orfej
118 602
Побарајте ги програмите
8-ми МАРТ
* КИПАР *
* ВЕНЕЦИЈА *
* ВИЕНА *
* БУДИМПЕШТА *
* СОЛУН *
* ИСТАНБУЛ *
РИМ * АТИНА
ЕКСКЛУЗИВНО
* МЕКСИКО *
* КУБА *
* БРАЗИЛ *
* БАНГКОК *
* ПУКЕТ *
* ЕГИПЕТ *
ДОМЕНИКАНА
* МАЛТА *
ПРОБЛЕМОТ ОКОЛУ ВАШЕТО ПАТУВАЊЕ, ДОЗВОЛЕТЕ НИЕ ДА ГО РЕШИМЕ:
- ШИРОКА ЛЕПЕЗА ХОТЕЛИ НИЗ ЦЕЛИОТ СВЕТ ПО НАЈНОВОЛНИ ЦЕНИ
- АВИОНСКИ КАРТИ ОД СИТЕ СВЕТСКИ АВИО КОМПАНИИ

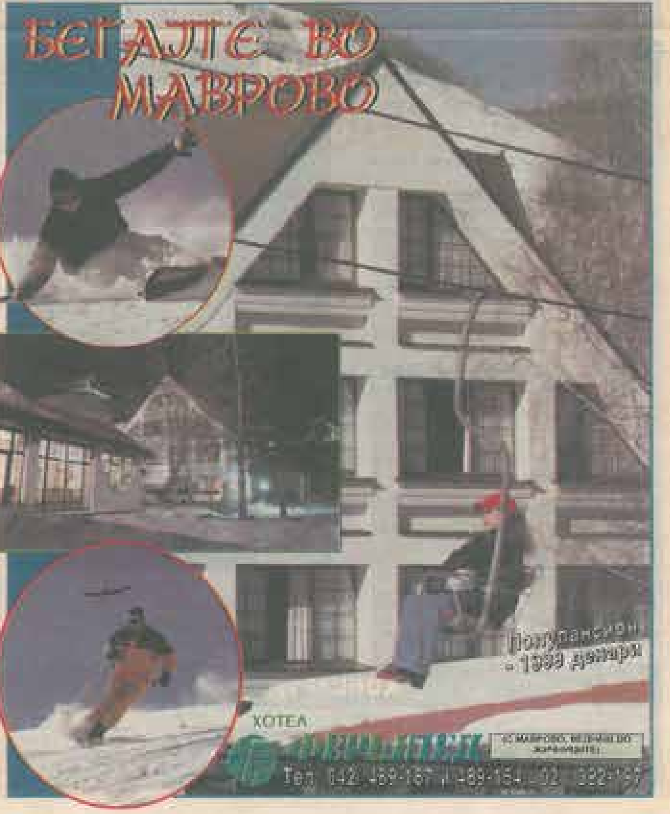

ЕТНО БОЖИЛАК

КОГА КАВАЛИТЕ И СИНТИСАЈЗЕРИТЕ ОДАТ „РАКА ПОД РАКА"...

Деби албумот на „Д.Д. Синтезис" концилиран пред сè како извозен продукт е една музичка синтеза на домашната етно музика и современото „толкување" на она што се нарекува ворлд мјузик. Снимен во Љубљана, а наскоро ќе се печати во Австрија.

5.09.1996 Екран

„Д.Д. Синтезис", музичката дружина на Драган Даутовски веќе позната по своите концертни настапи го подготви својот деби материјал за целовечерен албум. Материјалот е снимен во мај годинава во Љубљана. Снимањето и пост-продукцијата се изработени во тонското студио „Тиволи", со сниматèл и копродуцентот Јанез Крижај, човек што ги работел сите албуми на познатите групи „Лајбах", „Лачни Франц" „Миладојка јунид" и др. Снимањето токму во ова студио е извршено пред сè заради извонредните профи услови, едно супер модерно студио што ги задоволува европските стандарди. Преостојат уште оние завршни, технички подготовки (изработка на обвивка, редослед на темите на идниот носач на звук и сл.), и материјалот оди во печат. Се работи за печатење на два вида носачи на звук – на компакт диск и аудиокасета. Печатењето ќе биде во „Сони" во Австрија. Овој музички материјал го издава „Скопскиот Џез Фестивал".

Материјалот е создаден пред половина година, еден дел, а вториот дел непосредно пред самото снимање. Всушност се работи за музика што не го изневерува досегашното музичко кредо на оваа група. Значи, фолклорна музика, базично, но „пропуштена" низ призма на една синтеза со современо „толкување", а пред сè со употреба и на некои нетипични инструменти за овој вид музика – клавир, синтисајзери, батерија-тапани... Иако токму лидерот на „Д.Д.Синтезис", Драган Даутовски, веќе имаше едно искуство со „Анастасија" на нивниот проект, саундтракот „Пред дождот" овде, акцентот е фрлен токму на зачувување на домашниот народен звук, без многу интервенции, прочистен, без примеси на некои музички влијанија од Балканот... Инаку, музичката приказна е исплетена со употреба на: три женски вокали, тапан, батерија-тапани, тамбура, кавал, гајди, синтисајзери, клавир, зурли... Материјалот содржи околу педесеттина минути музика поделен во седум теми дел изворни, а дел оригинални. Поширoко, снимени се и уште две теми, една со употреба на електрична гитара, помалку третирана „леб и солoвски" и уште една многу оригинална етно поп-денс тема што би можела да биде и за прв пат автентична македонска поп-песна. Но, едноставно, овие две теми се по малку надвор од севкупниот, на овој неполулистички и некомерцијален концепт и најверојатно нема да се најдат на албумот, ами ќе бидат на „стенд бај"...

Лидерот на „Д.Д.Синтезис": Драган Даутовски

Овој албум веќе можеме да го очекуваме при крајот на септември, а веќе од јануари следната година следува и реализација на вториот албум на „Д.Д. Синтезис".

ЛИЧНА КАРТА

22.11.96 год.

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Име: Драган
Презиме: Даутовски
Прекар: нема
Дата на раѓање: 21.11.1957 година
Место на раѓање: Берово
Професија: музика
Висина: 174 см.
Тежина: непозната
Боја на очи: зелени
Боја на коса: костенлива
Родители: има
Браќа и сестри: сестра
Семејна состојба: оженет, две деца
Сака: сè што е убаво
Не сака: сè што не е убаво
Глумец: сите македонски глумци
Глумица: Лабина Митевска
Пејач: Сариевски
Пејачка: Стојна Китанова
Омилена книга: сите
Квалитети: има
Слабости: нема
Автомобил: "сузуки"
Омилено јадење: сè
Хоби: музика
Образование: високо
Астролошки знак: Скорпија
Контакт адреса: дома

узанси на сè повеќе акутелниот светски тренд – world music. Материјалот содржи малку повеќе од педесеттина минути музика поделена во осум теми и претставува исклучително успешна синтеза на „базичниот" фолк сентимент и современото толкување на музичката креативна технологија. Снимен е во тонското студио „Тиволи" во Љубљана во периодот мај-јули 1996 г., а ремастеризиран во „Сони" филијалата во Австрија.

Музичката дружина предводена од лидерот **Драган Даутовски** кавал, гајда, зурла и тамбура, потоа **Ване Јовчев** пиано и кибордс, **Марјан Јовановски**, тамубра и акустична гитара, **Гоце Узунски**, тапан, тарабука, конги и бонгоси, **Радослав Шутевски**, тапани и перкаши, како и моминскиот вокален трилинг – **Анета Шуланковска, Биљана Ристевска и Мирјана Јошевска** ги плете музичките приказни: „Готен", „Две девојки", „Селска игра", „Клетва", „Ајде поминувам заминувам", „Љубов и Смрт", „Чума", и „Времиња" во едно вдахновено инспиративно расположение на својата Муза со што овој финален продукт, покрај збогатувањето на и онака сиромашната номенклатура сериозни наслови сосема извесно ќе партиципира во македонскиот музички експорт. Ова е само „влезниот билет" за концертната презентација надвор од земјава што ја има на ум (со реални шанси да се оствари) групата „Д.Д. Синтезис"...

Љ. Грбевски

Животна исповед

Роден сум '57-ма година, во Русиново- село близу Берово. Кога сум имал само една година моите се преселиле во Берово, такашто за жал многу малку сум имал можност да живеам таму-во Русиново. Да живеам таков вистински селски живот, со вистински селски мирис, со вистински селски утра и ноќи,

Има ли секогаш одговор на сè што ќе не прашаат!? Има!!
Што и да кажеме, и вистина и не вистина, и свое и туѓо, сепак кажуваме. Дури и ако речеме не знам, сепак кажуваме. Дури и ако молчиме, сепак кажуваме. И тоа е тогаш одговор. Тогаш и туѓото е наше.
А, има ли секогаш одговор на сè што самите ќе се прашаме!? Има и тогаш! Само што тогаш, туѓиот и невистинитиот не можеме долго да го слушаме. Оти му пречи, а и одоздола притиска оној нашиот. Вистинскиот! Кога тогаш мора да си ги заменат местата. Некогаш веднаш, некогаш дури на половина пат, некогаш одеднаш, некогаш преку друг, некогаш во огледало, некогаш низ магла, некогаш.... Како и да е, само нека не е некогаш никогаш!!

секогаш сè да ни биде јасно. Едноставно некои нешта се такви, оти само такви можат да постојат и никако поинаку. Го велам ова и си се потемевам самиот себе си, зошто не се смирија дамарите во мене додека не открив што е тоа што ги држи нештата длабоко во нас, додека не открив каде се тие и што прават цело време, додека се скриени таму некаде длабоко во душата. Ги криеме ние, или тие си знаат кога треба да чукнат за да им се отвори портата. И знам што открив. Дознав, кога ме прашаа и кога ми рекоа оти е несфатливо цели 30 години „Јана„ да била во мене, а јас да не ја чујам одвнатре. Им реков- сфатливо е, им реков- некои работи може и цел живот да патуваат преку нас. Им реков- тоа се патишта, долги патишта, на кои некои ќе се изморат, ќе седнат да се одморат и можеби така седејќи ќе си речат- добро е, доволно е! Толку! Не можам повеќе! Вакво нешто може да ти текне само дури седиш или ако предолго заседнеш. А, им реков има некои дуѓе кои одат понатаму. Секогаш одат понатаму. Можеби некогаш изгледа како да не знаат каде, но

Дете на мечтите

со таков убав студ, но и со една таква единствена топлина на селскиот дом и селскиот живот. И кога го говорам ова, го говорам, како желба, како потреба како копнеење по нешто што не ми се случило, а можеби можело. И затоа сега, а и цел живот сакам да кажувам дека сум роден таму, иако не се ни сеќавам, на ништо што би значело куќа или спомен, или слика од детство таму, но ете говорејќи и споменувајќи го Русиново, понекогаш ми успева мислата да ми создаде реален миг. За миг желбата да се претвори во нешто што реално не постоело, но постои во мојата душа. Којзнае дали баш добро го објаснувам ова, зошто и мене понекогаш морам да признаам ми звучи чудно, оти со ништо друго не ми успеваат ваквите патувања како што ми успеваат со Русиново, и како што ми успеваат со музиката. Тоа се тие посебни светови, а Русиново е еден токму таков свет. Го сакам зошто е посебно, зошто таму луѓето имаат една посебна духовна сила, една непокорност која зрачи од секој од нив. Луѓето во Русиново имаат еден необјаснив талент за играње, за пеење, што е речиси невозможно да не го почувствува и да не го забележи секој кој ќе мине низ овој крај. Затоа го сакам, затоа е и толку голем и толку силен дел од мене. Носиме енергија и духовно наследство од родителите, но ги носиме и овие нешта како наследство и од почвата на која сме чекореле во детството.

Нешта што не се заборават

Но, ако некои нешта јас си ги создавам вака, на овој начин, силно посакувајќи ги, некои нешта силно ги паметам и сè уште како живи слики ги гледам пред мене. Никогаш нема да ја заборавам мајка ми седната со преслото в раце како пее, а јас ја слушам и ја вракам безброј пати од почеток на песната барајќи ја со прстите и со душата, по мојата прва мандолина мелодијата што таа си ја потпевнува. Не се заборава ова! Никогаш нема да го заборавам ниту татко ми како влегува дома со трупци дрва во рацете и пее. Пее на сиот глас. Ова се тие вечни спомени, вечни слики кои ти кажуваат кој си, што си, и што носиш во душата, и од каде ти се сите нешта. Понекогаш не ми се верува, но моите први мелодии потекнуваат токму од тука, од овој албум на животот. Понекогаш не ми се верува но и Јана- ..Јано мори.. излезе токму од тука, од овој албум. Требаше да поминат цели 30 години, за да го најде патот оваа песна и да излезе и од мене и од кавалот. Но, не мора одат. Можеби понекогаш и тие навистина не знаат каде, но одат. Им реков- толку му требало на овој уметник, Драган Даутовски да созрее и да се осознае себеси. 30 години! Изгледа многу. Ама не е! Им реков- вие не знаете колку е убав тој немир кој го чувствуваш додека се нештата во тебе и додека те буричкаат одвнатре, а ти чепкаш по нив. Тој немир е духот на човекот. Тој немир е духот на уметникот. Преку тој немир се создава, преку тој немир се патува и се открива. И сега, 30 години, многу ли се!? Им реков- не! Колку подолго, толку поубаво. Оти таму се мечтите! Таму е сè!

Кога музиката се претвора во боја

Јас сум Драган, детето кое

КОНЦЕРТИ

Реминисценција на музичкото творештво од нашето поднебје

ДИМЧЕ НИКОЛЕСКИ

● Кон концертите на оркестарот „Миле Коларовски“, на ансамблот „Јован Кукузел“ и концертот на нови дела од македонски автори, одржани на Деновите на македонската музика '94 во Скопје

Последните три концерта од традиционалната манифестација „Денови на македонската музика“ симболично претставуваа мала реминисценција на музичкото творештво што се одгласува од македонското поднебје. Така, во Деновите 25,27 и 28 март, скопската публика на концертните програмски простори имаше можност да чуе дела од народното фолклорно предание, црковно духовната музика и творби од современите македонски композитори.

Оркестарот од автентични народни инструменти „Миле Коларовски“ под уметничкото раководство на Драган Даутовски, кој во две и пол годишниот период од своето постоење постигна забележан напредок, до подем на еден од најдобрите ансамбли од овој вид во Република Македонија, со својот настап го оправда наведеново реноме. Од богатата ризница на македонскиот фолклор, во петокот, на концертот во рамките на „ДММ-94“ во Концертното студио М-1 на Македонската радио-телевизија, овој ансамбл изведе творби од вокално-инструменталната национална тарадиција со неколку солисти меѓу кои и Захаринка Милосавлевиќ, групата „Детелинки“ што работи во рамките на ова друштво, вокални солисти како гости и инструментално преработени песни и ора. Изведувачката уиграност, стилско автентичното, динамички и уметничкото толкување на програмата беа на такво ниво што слободно може да се изразиме дека изведбата на овој ансамбл претставуваше своевиден професионализам во областа на изворниот фолклор. Во тој поглед, соодветно добро се вклопи пропратниот текст и автентичното водителство на Марија Поповска.

Два дена подоцна во соодветен амбиент во црквата „Свети Климент Охридски“, настапи ансамблот за црковна музика „Јован Кукузел“, со дела од ризницата на македонското црковно музичко наследство. Новина во програмата беше претставувањето на творби од таканареченото „пападикиско пеење“ негувано во 14-от век кај нас, а за првпат презентирано пред современиот аудиториум. Широчината на мелодиската линија и начинот на интерпретација поставуваат посебни барања пред ансамблот кој програмата ја изведе стилски автентично низ делата на преродбениците од овој период: Васил Икономов „Достојно Ест“, и непознатите автори со песните „Херувимска“, „Радуј сја“ и „Достојно ест на 7 глас“. Во поглед на изведбата забележителен е голем напредок на ансамблот не само во поглед на усогласеноста, автентичноста туку и адекватната стилска презентација на делата. Останувајќи доследни на самите себе членовите на „Јован Кукузел“ претставија и нови делови од македонскиот „Осмогласник“.

На концертот со солистички творби одржан на 28. март беа презентирани нови дела од македонски автори, во најголем дел од една генерациска припадност, а со разнородни стилски определби. Тие беа претставени главно со мали или циклично фрагментални творби пишувани за еден инструмент, со придружба на пијано. Меѓу авторите Тома Прошев, Александар Лековски и Драган Шуплевски се најде и Вања Николовски, претставник на помладата генерација македонски композитори, со едно ново дело.

И во поглед на ангажманот на изведувачкиот потенцијал се појавија познати имиња на музичката изведба, како пијанистката Јасминка Чакар и Билјана Јовановска, но и младите уметници Катерина Костадинова, Весна Шуплевска, Ирена Костиќ и Бранко Павловски. Така, и од овој аспект и по стилско творечката припадност на делата наведениот концерт доби димензија на авторска, изведувачка разнородност но и хетерогеност во секој поглед.

Музика за камерен оркестар и солисти

Во Студиото М-1 на МРТ вечерва во 20 часот ќе се одржи концерт со Камерниот оркестар на МРТ под диригентство на Фимчо Муратовски. Ќе бидат исполнети дела на Димче Николески, Живојин Глишиќ, Гоце Коларовски, Јана Андреевска и Томислав Зографски, со солистите Билјана Јовановска Јакимовска, Светлана Донковска, Велко Тодевски и Марија Муратовска Наумовска.

В.Д.

Петок, 25 о.м. – Студио М-1, МРТ. Публиката составена предимно од љубители на автентичниот македонски мелос. Изведувачи: оркестарот од автентични народни инструменти „Миле Коларовски“. Под раководство на својот раководител Драган Даутовски овој ансамбл со солистите Стојна Китанова, Мимоза Николовска, браќата Стојановски... исполнија ракатка изворни македонски ора и песни. Долги аплаузи што не можеа да ја стивнат грутката в'грло од возбуди од овие прекрасни, автентични, духовно-музички еманации на нашиот анонимен творец! По ѓаволите сите можни фестивали на разни новокомпонирани песни и ора, со мошне сомнителни национални обележја!

На трети март, среда, во Домот на Армијата во Скопје ќе се одржи концертот насловен како „Уметничка крштевка“, во организација на КПД „Свети Кирил и Методи“ и КПЗ на Скопје. Ќе настапат членовите на ансамблот на народни инструменти составен од пет кавали, четири тамбури – кемане, гајди, тапан, машкото вокално дуо и вокалната група „Детелинки“, а како и реномираните пејачи – Вања Лазарева, Виданка Георгиева, Захаринка Милосавлевиќ, изворната група „Китка“ од село Истибање – Кочанско и други. Инаку ансамблот на народни инструменти при КПД „Свети Кирил и Методи“ на минатогодишниот „Фестивал на балкански песни и игри“ во Охрид беше оценет како најдобар домашен и еден од најдобрите ансамбли кои учествувале на овој фестивал.

"ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ"

Концертна промоција на новиот албум

На 29 ноември, во 20,30 часот, "Драган Даутовски-квартет" ќе го промовира својот нов албум наречен "Патот кон сонцето". "Албумот е производ на целокупната минатогодишна работа со квартетот. Дел од него е изведуван на годинешново 'Охридско лето'. Албумот донекаде ќе го навестува патот по кој ќе се движи квартетот на музички план, а тоа, пред сè, вклучува акустична музика", ни изјави Драган Даутовски. За квалитетот на нивната изведба не станува збор. Останува на 29 ноември уште еднаш да се увериме во тоа. (М.Џ.)

87

CABESTAN

Femmes De Marins Keltia KMCD 81

The long established Breton group continue to develop musically and broaden their approach taking in Quebecois, Cajun and even rock influences along the way. Songs of the sea still dominate their repertoire, but they have come a long way from the "shout-a-shanty" unit that they were some twenty years ago. All the songs are accompanied now, and alongside the traditional songs there are some fine ones written by their singers Christian Desnos and Arnaud Maisonneuve and there is even a tasty dance instrumental. Understandably, it is a song in Breton, *An Titanic*, that is being heavily promoted, but it is the treatment of a fine Canadian song, *La Chasse Au Loup Marin* that makes the most rewarding listening. The current crisis in European fishing is well treated in *Le Reste-à-Terre*.

Keltia, 1 place au Beurre, 29000, Quimper, France.

Vic Smith

DD SYNTHESIS

DD Synthesis SJF Records SF2107

Forgive me if I sound a tad on the incoherent side, confused – a little out of sorts! It's time, I think, to don my psychiatrist's hat, for here lies before us the chameleon of all debut releases.

DD Synthesis are: Dragan Dautovski (of Mile Kolarovski Band fame, whose list of credits also includes the score to *Before The Rain*), Vane Jovchev, Marjan Jovanovski, Goce Uzunski, Radoslav Shutevski, Aneta Shulankovska, Biljana Ristevska and Mirjana Joshevska. 'Straightforward' and 'run of the mill' are certainly not how I would choose to describe them. After all, how many releases could you name that commence in an (impromptu) execution (I'm talking head chopping here) fashion – and end on a '70s sounding rock guitar note? This is a topsy-turvey journey laden with a lot of musical surprises – and three (vocal) temptresses whose very presence casts a haunting – yet mesmerising spell. It certainly packs a punch.

Tracks to note include the big production sounding *Dve Devojki* laced with a sense of urgency, which ends on a hyperactive high. *Ajde Pominuvam Zaminuvam* that clocks in at (seemingly) just under an eternity, yet wins my vote thanks to its minimalist approach; it's moody, sultry – and thoroughly unpredictable. And finally – *Chuma*, an epic ethnic jam which lasts a mere 11:05 minutes.

Interesting, very interesting.

SJF Records: ul. Maksim Gorki 5, 91000 Skopje, Republic of Macedonia. Tel: + 389 91 131 090 / Fax: + 389 91 225 033

– Olga Hadjilambri

...РЖАВНО НИВО

РАЗГОВОР СО ДРАГАН ДАУТОВСКИ

СТРАНИЦА 18

НА СЦЕНАТА ДОМИНИРА МОЕТО ИСКУСТВО

„ЕКРАН“ ДОЗНАВА: 4.05.1995 г.

ДАУТОВСКИ СИ ГИ БАРА ПРАВАТА

СЛАВА СО ТУЃИ ПЕРЈА?!?

**Зошто Драган Даутовски не се согласува со изјавите на членовите на „Анастасија“ околу авторството на музиката за филмот „Пред дождот“?
Што најмногу го револтира уметникот кој повеќе од една деценија ја истражува македонската изворна музика?**

Околу музиката за филмот „Пред дождот“ на Милчо Манчевски се крена „голема прашина“, а се околу признанијата за изворноста, оригиналноста... претставувањето на македонскиот изворен звук на „светско ниво“. Во повеќе наврати пишувавме за „Анастасија“, за членовите: Златко Ориѓански, Горан Трајковски и Зоран Спасовски и за нивните искуства сè до излегувањето од студиото и издавањето на касетата и компакт дискот...

„Кога Академијата ќе го гледа филмот 2000 луѓе нека се глуви, илјада нека имаат апаратчиња за слушање, илјада нека не слушаат пак ќе останат околу илјада кои додека го следат филмот ќе слушнат што сме напишале, каква музика сме напишале“ – ја парафразираме изјавата на Златко Ориѓански во нашето интервју со нив, непосредно пред доделувањето на годинешните Оскари. Во ниту едно интервју не се споменува и името на Драган Даутовски, професор во Средното музичко училиште во Скопје на катедрата за народни инструменти... Токму заради тоа, а како што ни рече и затоа што „Анастасија“ се претставува за нешто што не е, Драган Даутовски сакаше да ни ја раскаже својата вистина...

Таа пак вели – уште од подготовките на музиката за „Пред дождот“ Даутовски бил заедно со Ориѓански, Спасовски и Трајковски... Тие биле кај него, побарале помош, совети но и неговото активно учество во работата, со тоа што тој би бил рамноправен член на „Анастасија“... Како човек кој повеќе од една деценија посветил на истражувањата во изворната музика, а и свирач на повеќе народни инструменти тој дал голем придонес во креирањето но и изведувањето на музиката во филмот „Пред дождот“. Негова желба е да „си ја заштити музиката во филмот“. Инаку односите со тројцата членови на „Анастасија“ биле одлични сè до моментот на потпишувањето на договорот со „Полиграм“... Тогаш дошло до разидување. Даутовски ни потенцира дека тој бил правилно исплатен за својот труд во креирањето на музиката за филмот, но неговата „лутина“ се однесува на други сегменти. Му пречи фактот дека јавноста малку знае за вистинските автори на музиката и што „Анастасија“ (тројцата членови) сите пофалби си ги земаат за себе... особено зашто тој придонел со доста авторска музика, но и интерпретација...

Вистина е и тоа дека „Анастасија“ (тројцата членови) во ниту едно јавно искажување не го споменуваат името на Драган Даутовски и како што тој ни вели – со месеци не му дозволуваат да го види договорот со „Полиграм“, на кој како што му е речено Ориѓански го потпишал и него зашто во моментот тој не бил со нив во Лондон.

Имавме можност да го видиме пропагандниот материјал што „НОА“ продакшн го имаше направено веднаш по фестивалот во Венеција каде „Пред дождот“ го освои Златниот лав. Во тој материјал, како што и самите можете да видите, пишува дека оригиналната музика за филмот е дело на групата „Анастасија“ и дека нејзини членови се: Златко Ориѓански, Зоран Спасовски, Горан Трајковски и Драган Даутовски...

Доколку Даутовски навистина не зел никакво учество во креирањето на музиката за „Пред дождот“ како што инаку произлегува од сите изјави на тројцата членови на „Анастасија“, тогаш со кое право продуцентот на филмот го споменува во рекламниот филмски материјал кој е поделен во светот...

Musique originale composée par
"Anastasia"
Zlatko Origjanski - Zoran Spasovski
Goran Trajkovski - Dragan Dautovski
Musique additionnelle interprétée par
Gorgjo Ibrahim - Dubravka Zajkova
Kjazim Jashar - Senko Velinov
Daniela Tosic
et
Vanja Lazarova

Кои се членовите на „Анастасија“ според „НОА“ продакшн?

Г. О.

Вест 15.10.2002

Фото: Г. Личовски

"Драган Даутовски квартет" на етно-фестивал во Загреб

Извонредниот "Драган Даутовски квартет" вечерва ќе биде дел од учесниците на "Небо", интернационалниот етнофестивал кој во саботата беше отворен во Загреб. Даутовски е и еден од задолжените за музичката работилница, која ќе функционира во рамките на фестивалот. Во текот на целиот ден Даутовски ќе ги подучува сите заинтересирани да свират на повеќе од 20 вида традиционални инструменти за кои тој е специјализиран. Освен нашиот квартет, на фестивалот настапуваат уште десетина светски етноизведувачи.

(М.Ц.)

ДРАГАН ДАУТОВСКИ **ИНТЕРВЈУ**

ПРОФИЛ ◆ ПРОФИЛ

PETAK **17.** AVGUST **2001.** BLIC

Kultura

Gost „Budva grada teatra" Dragan Dautovski, istraživač makedonskog narodnog blaga

Raste potreba za lepotom

Širem auditorijumu poznat po muzici koju je komponovao za film „Pre kiše"

Muzičar iz Makedonije Dragan Dautovski (1957) nedavno je (14. avgusta) imao izuzetno uspešan koncert u Budvi u okviru muzičkog programa „Grada teatra" sa svojim kvartetom, koji sem njega čine Ana Popovska, Bajsa Arifovska i Ratko Dautovski. Bilo je to muziciranje u znaku istraživanja makedonskog narodnog blaga, što se publici, očigledno, veoma dopalo. Reč je o muzičaru koji je širem auditorijumu poznat po muzici koju je komponovao za film „Pre kiše", potom je 1995. osnovao „DD Sythesis", muzičku trupu sa kojom je gostovao u Izraelu, Nemačkoj, Japanu i drugim zemljama izvodeći muziku na tradicionalnim instrumentima kao što su kaval, gajde, tambura i drugi.

Govoreći o svojim inostranim koncertima, kaže, da ga je, pre svega, fascinirao Japan.

„Ne samo što je sve bilo besprekorno organizovano i što su koncerti u sva četiri grada u kojima smo svirali bili vrlo uspešni, već sam prevashodno bio opčinjen načinom na koji ti ljudi slušaju muziku sa nekih, njima dalekih, prostora. Znate, Japanci su vrlo duhovna nacija i strahovito poštuju tradiciju. Naravno, ne samo svoju, već i tuđu. Uvrežena je o njima slika kao hladnim, poslovnim i prezauzetim ljudima. A zaista nije tako. Vrlo me prijatno iznenadilo kako, recimo, reaguju na kaval, drveni duvački instrument sa kojim se oni prvi put sreću.

Muzički trend Evrope, pa i sveta je povratak etno motivima. Šta za vas znači taj kontekst? Da li je on opredelio vaše stvaralaštvo?

- To jeste, da tako kažemo, globalni svetski trend. I mislim da se on događa zbog potrebe za pronalaženjem novih muzičkih pravaca. Grubo govoreći, otprilike na sličan način nastao je svojevremeno, na primer, džez. U tim cikličnim tokovima, u jednom trenutku, na ovaj ili onaj način, stvari se moraju vratiti na početak, odnosno, korenima.

Vi ste muzičar koji živi i radi u Makedoniji. Kako ova ratna zbivanja u vašoj zemlji utiču na vas? Nije li i to možda bitka oko sopstvenih korena?

- Takve neprilike po prirodi stvari utiču, ne samo na muziku, nego i na umetnost uopšte. Jer, kada se oko nas vodi rat i padaju glave, malo ima mesta za umetnost. Ali, s druge strane, narasta ljudska potreba za lepotom, ili čak za nekim pribežištem i utehom u svetu stvaralaštva. Po mom uverenju, rat je klasična budalaština i niko me ne može uveriti da postoji pravedan rat.

Kako se vi lično branite od te pošasti?

- Trudim se da sav svoj ljudski bes usmerim, odnosno ulijem u note i tonove. Znate, umetnost u ovako gorućim situacijama deluje nemoćno, ali verujte da nije. Njena snaga je u tome što opstaje, a politički trendovi prolaze zajedno sa svojim žrtvama.

Kakvi su vam planovi posle gostovanja u Budvi?

- Ubrzo idemo u Grčku, Sloveniju i Nemačku. Čeka me i komponovanje za jedan filmski projekat. Zaista sam mnogo angažovan i to je najbolje, da ne kažem, da me baš upravo to spašava. No, uprkos svom tom angažmanu, trudim se da radim polako. Jer, po mom uverenju, svaka ljubav iziskuje vreme.

T. NJEŽIĆ

CAFFÉ SOCIETY СПОРТ ФИЛМ

форум 20. 06. 2003

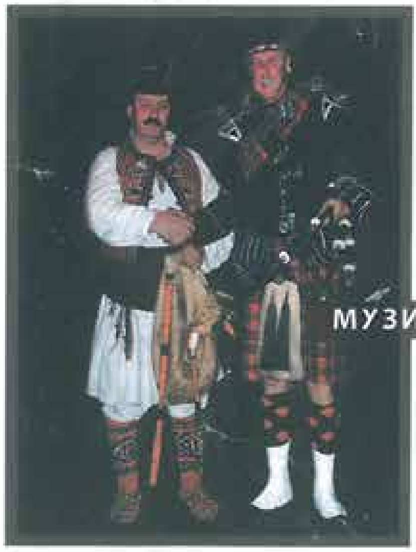

МУЗИКА

На прославата на роденденот на Кралицата што ја приреди Британската амбасада од Скопје, меѓународно познатиот македонски музичар **Драган Даутовски** свиреше гајди заедно со шкотскиот гајдар **Џим Никол** од Единбург.

Британскиот амбасадор, **Џорџ Едгар**, во таа пригода, во својата здравица, рече: "Ова е можеби прв пат македонски и шкотски гајдари да свират заедно иста песна. Прекрасно е да се види шкотскиот гајдарски костим до традиционалната македонска носија во Музејот на современа уметност во Скопје".

Овогодишната прослава, што се организира секоја година во чест на официјалниот роденден на британската **Кралица Елизабета 2**, беше организиран во Музејот на современа уметност. Британската амбасада воедно ја прославуваше и педесетгодишнината од крунисувањето на Кралицата и за таа цел го покани гајдарот Џим Никол од Шкотска.

Бидејќи Македонија е една од неколкуте земји со традиција на свирење гајди, Амбасадата го покани и Драган Даутовски да го придружува Џим Никол на гајда.

Двајцата гајдари изјавија за медиумите дека начинот на свирење на шкотската и македонската гајда не се многу компатибилни, зашто шкотската гајда е повеќе за воена музика и имала за цел да поттикне верба во победа кај војниците пред битка, додека македонскиот начин на свирење гајда е со слободен ритам и е повеќе лирски. Сепак, откако секој од гајдарите отсвири по неколку национални нумери, тие успеаја да се надополнат при изведбата на една македонска нумера на огромно задоволство на присутните гости. ф

КУЛТУРА
БУЛ. СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ 68а
Тел. 111-332; Факс 22 86 08

Култура

КУЛТУРА
e-mail: ipkultura@unet.com.mk
www.kultura.com.mk

Двегодишно претседавање: Момент од свеченото примопредавање на претседавањето на "Аудиовизуел еурека"

МАКЕДОНИЈА ПРЕТСЕДАВА СО „ЕУРЕКА"

Голема шанса за македонската кинематографија

Одлична презентација на македонската култура во Брисел

SВЕЗДАН ГЕОРГИЕВСКИ

Последниот четврток од јануари во Брисел Македонија официјално (и свечено) го презеде своето прво претседавање со една паневропска меѓувладина организација. Станува збор за "Аудиовизуел Еурека", организација за унапредување на аудиовизуелните уметности, вклучувајќи ја тука и кинематографијата, а со оваа организација во следниот двегодишен мандат ќе претседава овдешниот министер за култура, во случајов Ганка Самоиловска - Цветанова.

Првичниот впечаток на големата македонска новинарска експедиција (13 новинари) што по овој повод присуствуваше во Брисел е дека Македонија успешно се претстави на примопредавањето на претседателската функција. На почетокот беше прикажан еден омнибус од филмови на браќата Манаки (колку да се знае дека македонската кинематографија не е дрво без корен, иако денес делува како корен без дрво). Посебен шмек на проекцијата му даде живата музичка придружба на одличниот квартет на Драган Даутовски, кој специјално за оваа прилика го прилагоди својот репертоар. Посебна приказна беше и претпремиерното прикажување на долгометражниот документарец "Радоста на животот" на младиот Светозар Ристовски. Поводот за филмско раскажување на оваа балканска сага е првиот концерт на Балканската филхармонија одржан во Скопје во 2000 година. Автентично прикажаните судбини на музичарите од балканските земји

„ЕУРЕКА" НУДИ НИЗА МОЖНОСТИ ШТО ТРЕБА ДА СЕ ИСКОРИСТАТ

(Босна и Херцеговина, Турција, Албанија, Романија, Грција, Бугарија и Македонија), всушност, го доловија сиот немир и сите турбуленции на овдешната стварност. Но, она што за новинарскиот локал-патриотизам и за балканската гордост беше поважно е фактот што филмот буквално ги остави без зборови присутните координатори и функционери на организацијата "Еурека" и на европскиот филмски фонд "Еуроимаж". Веднаш потоа на пригоден коктел министерката Ганка Самоиловска - Цветанова го прими претседателствувањето со "Еурека" од нејзиниот турски колега.

Тоа, се разбира, се површните впечатоци од бриселската атмосфера. Она што е побитно е важноста на овој "историски ден за македонската кинематографија" (како што го нарече директорката на Македонската кинотека Весна Масловарик). Според министерката за култура, претседавањето со "Еурека" и контактите што ќе се добијат преку неа ќе бидат искористени за зачленување во најголемиот европски инвестиционен кинематографски фонд "Еуроимаж", што може да претставува реална финансиска база за оживување на македонската кинематографија. "Еурека" овозможува размена на филмови на млади автори, односно нивна афирмација, но и организирање на семинари, обуки и слично. Со оглед на македонската позиција во организацијата повеќето од овие активности ќе бидат насочени во Македонија, така што директен кар ќе имаат и нашите млади автори. Во тие активности спаѓа и организирањето на конференција на министрите за култура на земјите-членки на "Еурека", што исто така ќе се одржи во Македонија (со организациона помош од белгиската влада), а не смее да се заборави ни претстојниот Кански фестивал, каде што "Еурека" ќе има свој штанд од околу 300 квадратни метри, при што голем дел од квадратурата ќе добие Македонија за претставување на своите кинематографски достигнувања и можности.

Тоа во куси црти се придобивките на овој "историски ден на македонската кинематографија", констатација која треба да се потврди по завршувањето на двегодишниот мандат на нашето претседавање.

мирен... Значи светската сцена може да очекува едни сериозни луѓе со една сериозна поткованост и сериозни умеења. Ратко, во тој контекст е задолжен за ударните инструменти и редовно го надополнува својот инструментариум... а свири и неколку народни инструменти: тамбура, кавал, тапани да не зборуваме... Плус, свири виолина од средно училиште и клавир (како обврска на факултетот) итн. Бајса е исто така мултиинструменталист којашто убаво ме следи во настојувањата да се проникне во инструментите од ова поднебје , така што, квартетот располага со еден огромен арсенал на инструменти, кои пак од друга страна, се услов човек воопшто да не се плаши за некаква креативност и лансирање на идеи во иднина...

- Конечно при крај на разговоров: Како ти како стручњак и како педагог го гледаш развитокот на македонската музика во делот на она што се нарекува "ново читање на фолклорната баштина", она за што во светот се користат термините - етно или music world. Односно има ли на повидок нови сили покрај она што е веќе етаблирано (.како вашиот квартет, Анастасија, Синтезис итн.)

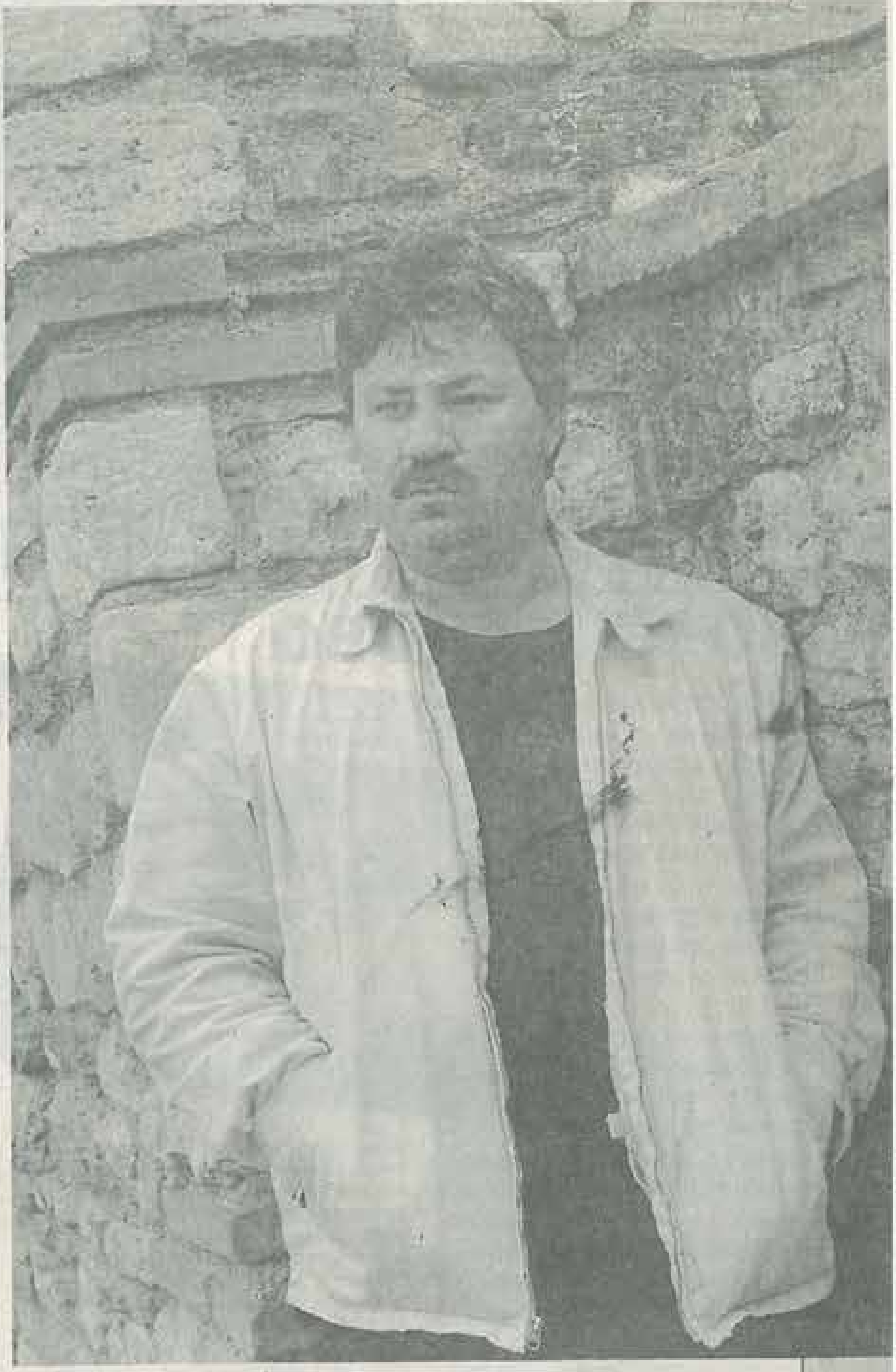

Сите тие што ги спомена пред малку се дел од еден процес кој е почнат некаде деведесеттите години, којшто јас го сметам за една ренесанса на нашата музичка култура, во смисла на убаво речен термин "ново читање на фолклорната баштина" и сметам дека од тој период наваму традиционалната музика си зазема сериозно место. Особено во образовниот систем, а со тоа и во културниот третман на фолклорната проблематика воопшто. Нормално, штом има образовен систем, штом во јавноста е посочено вниманието кон сите вредности на традицијата автоматски се создава клима , никнуваат млади уметници, нивниот интерес е сѐ помасовен за изучување и продлабочување на таа проблематика. Без разлика дали станува збор од музички аспект, значи станува збор за пошироко, воопшто за фолклорна тематика - етнологија, фолклористика итн. и во тој контекст влегува и потесниот пример - во музиката... Сепак, морам да споменам дека ова се неубави времиња за опстојување на културата, пред сѐ од аспект на ентузијазам. Сметам дека образованиот систем како едно академско влијание, што значи традиција, треба да го направи токму тоа - сите оние што се занимавале или оние што се занимаваат да ја чуваат традицијата фолклорна, односно повторно да се завртат кон самите себеси и своите корени... Тоа сметам дека е најбитната улога на образованието и на академизмот воопшто, кон третманот на фолклорот, за да се појават млади луѓе коишто треба да ја освежат базата како таква. Инаку, сметам дека има една мала стагнација во овој, евидентен развиток во последниве години, иако доаѓаат многу млади луѓе кои секако ќе имаат влијание врз музичката култура. Впрочем не случајно е кажано дека во моментов македонската музика (без разлика дали некој го прифаќа тоа или не) зборувано од културен аспект значи онаа спрега со традицијата и воопшто сите музички збиднувања и правци што се случуваат во Македонија , се на највисоко ниво... Македонската музичка сцена е највисоко котирана во однос на земјите што не опкружуваат на Балканот. И можеби е една од највлијателните! Барем годиниве наназад... Јас се надевам дека тоа ќе продолжи ... Со една забелешка дека треба да се води сметка дека опстојот на самите уметници е од пресудно значење... Сепак сме мала средина, мал пазар, објективно постојат многу малку концерти и сето тоа влијае на еланот и на вољата на младите луѓе целосно да се втурнат во таа проблематика...

МУЛТИМЕДИЈАЛЕН ПРОЕКТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

На 24 април, во универзалната сала во Скопје, со почеток во 20.30 часот, квартетот на Драган Даутовски, ќе одржи концерт. Освен музичарите од квартетот Драган Даутовски, Александра Поповска, Бајса Арифовска, Ратко Даутовски, како специјални гости ќе се појават Кренаре Невзати – Кери, двајца тапанџии од "Галичка свадба", Василичарска група од Кавадарци. Во овој мултимедијален проект насловен како "Сонот на Марија", ќе содржи и разни уметнички танци, во изведба на глумците и танцовата група од Драмскиот театар.

4

24·04·'03

ВЕСТ 26, 27 и 28 АПРИЛ 2003 29

ДРАГАН ДАУТОВСКИ-КВАРТЕТ

Концерт за вистинско уживање

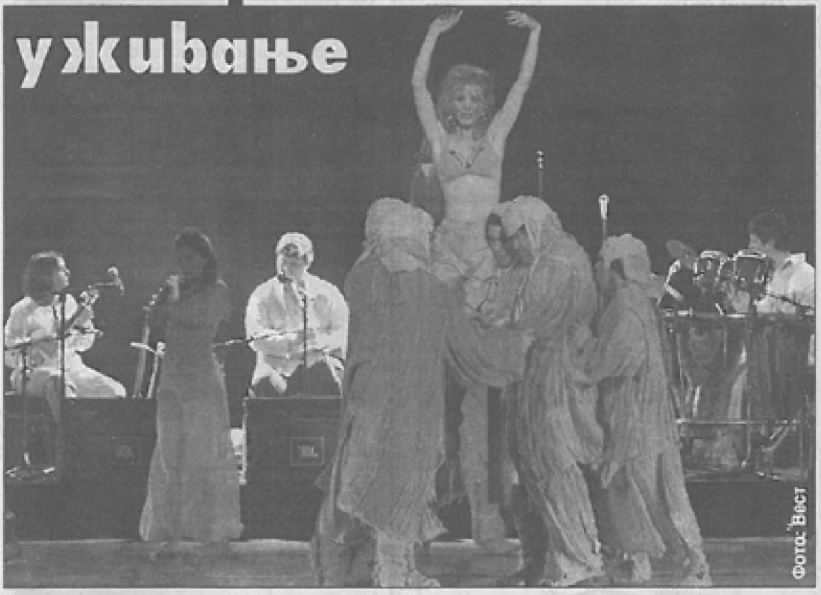

Фото: Вест

"Сонот на Марија", мултимедијалниот проект на виртуозите Драган Даутовски-квартет, завчера во скопска Универзална сала доживеа два биса, громогласни аплаузи и овации. Првиот дел од концертот беше во знакот на извонредната Кренаре Невзати - Кери, кореограф, која танцуваше заедно со нејзините ученици од МНТ, моќните тапанџии, браќата Салоски од Дебарско и Василичарската група од Кавадаречко. Квартетот, за оние кои не беа запознати, го докажа своето умеење и во тетарската музика, а Кери беше тука за да го доживее публиката тоа на вистински начин.

Вториот дел, резервиран за неизбежните "Јана", "Учи ме мајко, карај ме"..., и мало потсетување на ланскиот концерт, со делови од албумот "Патот на сонцето"... Аплаузите не стивнуваат, Драган, Александра, Бајса и Ратко ни подаруваат уште некоја минута уживање, а концертот завршува токму кога е "најслатко", во најголемата еуфорија, кога се сите на нозе...

(М.Ц.)

ОБЈЕКТИВ

Спектакл на *Драган Даутовски* квартет во *Стоби*

Драган Даутовски квартет вечерва ќе одржи голем концертен спектакл во античкиот театар *Стоби*, крај Велес. Настанот е во организација на *Центарот за култура и уметност Велес* и на првото отворено музичко студио во градот. Концертот ќе се одржи под спонзорство на *Скопска пивара*. Според организаторите, ова ќе биде "навистина голем спектакл, со специјален сценски перформанс, бидејќи *Стоби* претставува вистинското место, со идеална атмосфера за презентирање на музиката на *Драган Даутовски квартет*".

Цената на влезните билети за овој концерт во Стоби изнесува 120 денари.

Драган Даутовски, пак, во пресрет на овој настап истакна дека "ова е преубава можност, во еден извонреден амбиент каков што е оној во Стоби, неговиот квартет на публиката да и понуди репертоар без ограничувања, со пресек на материјалот од обете изданија и она што составот досега го има работено како театарска и филмска музика".

Инаку, нашиот прочуен музичар и неговите придружници на крајот на јули патуваат во Австралија каде што за големиот јубилеј 100 го-

Илинден, на 2 август ќе настапат во Мелбурн. Покрај овој настап, *Драган Даутовски квартет*, веќе следниот ден ќе музицира во славната *Опера хаус* во Сиднеј, а во деновите што следуваат ќе свири и во Камбера и уште неколку по-

КОНЦЕРТ ВО СТОБИ

Драган Даутовски-квартет го „оживеа“ античкиот град

Двочасовната изведба измами многу ракоплескања од публиката, која не го криеше своето воодушевување од овој несекојдневен настан

СОЊА ХРИСТОВСКА

Античкиот град Стоби во петочната вечер беше местото каде што се собраа стотици вљубеници на традиционалните македонски звуци, од сите краеви на Македонија, за да уживаат во концертното издание на творештвото на „Драган Даутовски-квартет“.

Под отворено небо и полна месечина мултиинструменталистот Драган Даутовски и членовите на неговиот бенд - Александра Поповска, Ратко Даутовски и Басја Арифовска, ги разиграа емоциите на присутните со познатите звуци на тамбурата, зурлата, кавалот, тапанот, гајдата и други инструменти од нашето поднебје. Двочасовната изведба на нумерите од нивниот албум „Патот на сонцето“ и од максисинглот „Корени и цутови“, доведена до совршенство, и неверојатните варијации на вокалот на Александра, измамија многу ракоплескања од публиката, која не го криеше своето воодушевување од овој несекојдневен настан. Гости на концертот беше групата „Џоломари“ од селото Бегниште, Кавадаречко, кои, како и секогаш, воодушевија со својата појава. Паганските звуци на многубројните ѕвончиња и разните тропалки по нивната облека, совршено се вклопија во специфичната атмосферата во накратко оживеаниот прастар град.

Драган Даутовски - квартет ги разигра емоциите на публиката во Стоби

Ветерот цела вечер не успеа да ја „премисли“ публиката во стрмиот амфитеатар, која не се задоволи кога квартетот си замина од сцената и повторно ги повика, за уште десетминутно уживање во нивната хармонија.

Драган Даутовски

Во прегратките на традицијата

Вљубеникот во изворниот македонски фолклор, по извонредниот успех со „Анастазија“ го продолжува одот со групата Д. Д. „Синтезис“

Бумот кој го направи извонредната музика на групата „Анастазија“, во прв план го исфрли и професорот по народни инструменти Драган Даутовски, иако тој во групата членуваше само за време на создавањето на музиката за филмот „Пред дождот“ на Милчо Манчевски. Како основач, пак, на групата Д. Д. „Синтезис“ која со своите настапи и оригиналниот звук, го привлече вниманието на музичката критика, Даутовски, трајно определен за македонскиот изворен фолклор, се обидува да ја следи својата музичка визија – неконвенционална музика, со многу етно–елементи, која се заснова врз македонската традиција.

Даутовски е роден во, по играорците, песнопојците и свирачите познатото беровско село Русиново. Оттаму и љубовта кон музиката: на својот прв инструмент, жолтата мандолина, со години ги свирел традиционалните малешевски песни. И потоа, по зацртаниот пат – средното музичкото училиште го завршува во Штип – во класата за дувачки инструменти на професорот Докузов, а Факултетот за музичка уметност во Скопје. По вработувањето, со избор на особено талентирани деца, ја оформува детската фолклорна група „Детелинки“ која го презентира изворниот македонски фолклор на високо уметничко ниво. Основач е и на оркестарот од народни инструменти „Миле Коларовски“ (кон кој се приклучува и женската пејачка група „Детелинки“) кој во последниве две години ја презентира помалку заборавената музичка традиција на извонредно свеж и оригинален начин, за што е и носител на голем број признанија.

Во поплавата на шундот во сите сфери на животот, појавата на Д. Д. „Синтезис“ и ентузијазмот на Даутовски се вистинско пријатно освежување на македонската музичка сцена.

ПУЛС, 29 декември 1995

МАКЕДОНИЈА ВО 1995 ГОДИНА

Традиција

УМЕТНИЧКА КРШТЕВКА

Изворната музика отсекогаш се сметала за еден од најавтентичните белези на македонскиот народ. Традицијата од тој вид, со векови пренесувана преку усното и инструменталното предание, денес стои исправена пред загрозата од нејзино уништување, но и пред предизвикот повторно да воскресне. Позитивно во поглед на ова второво е секако појавата на сè поголем број групи и мали ансамбли свртени кон изворното музичко наследство, особено во внатрешноста, во кои доминираат младите изведувачи.

Сеќавајќи ја опасноста од задушувањето не само на овој позитивен тренд, туку и, воопшто, на изворното и автентично македонско музичко богатство пред бескрупулозниот налет на комерцијалното фабрикување на компонираната „народна музика“, кој, патем, свесно или несвесно го протежираат и медиумите, група познавачи и ентузијасти се собра зад идејата да се создаде една потрајна рамка за негување на музичкото наследство. Имено, благодарејќи на младиот професор Драган Даутовски е создаден и активно дејствува оркестар од традиционални македонски инструменти, еден од најоригиналните ансамбли од овој вид кај нас. Оркестарот работи при Културно просветното друштво „Свети Кирил и Методиј“ во Скопје и веќе е активно вклучен во музичкиот живот во Републикава. Според начинот на работа (три проби неделно и еден настап), како и според квалитетот на програмите, слободно може да се каже дека работи професионално, иако без никаков материјален надомест. Составен е од пет кавали, четири тамбури, кемане, гајда, а постојат идеи за проширување. Инаку, со него работат и машко вокално дуо и вокалната група „Детелинки“.

Своето прво целовечерно претставување пред македонската публика, својот таканаречен „промотивен концерт“, овој оркестар ќе го има на 3 март во Домот на Армијата во Скопје, додека на 5 април ќе настапи на завршната приредба на годинешниве „Денови на македонската музика“ што традиционално ги организира Сојузот на композиторите на Македонија. Патем, да кажеме дека на концертот во Домот на Армијата, ансамблот ќе го добие и своето име по познатиот уметник на кавал Миле Коларовски. Инаку на овој концерт, што ќе се одржи во соорганизација со Културно-просветната заедница на Скопје, ќе настапат и реномираните исполнители на изворен мелос: **Вања Лазарева, Виданка Георгиева, Захаринка Милосављевиќ**, како и изворната вокална група „Китка“ од село Истибања - Кочанско, која ќе го изведе автентичниот играорно-слевен обред „Крштевка“, токму по повод „крштевањето“ на ансамблот.

За зачувување на изворноста: Од еден од поранешните настапи на оркестар на изворни народни инструменти, кој во иднина ќе го носи името „Миле Коларовски“

...пре, во „Стоби“, концерт на квартетот „Драган Даутовски“

...онските корени ќе расцутат во Зимбабве

"Настојувавме годинава да ги расцутиме корените, но за мене ова значи дека плодовите треба да ги лоцираме некаде во Зимбабве, а не во Македонија."

Квартетот Драган Даутовски во состав: Драган Даутовски, народни инструменти, Александра Поповска, вокал и синтисајзер, Басја Арифовска, кавал и тамбура и Ратко Даутовски, тапани, на утрешниот концерт ќе изведуваат композиции од нивниот досегашен целокупен музички материјал. Концертот се предвидува да трае повеќе од два часа. Организиран превоз за концертот ќе има само од Велес, а влезниците, кои во Скопје можат да се набават во музичките продавници "Југотон" и "Чув де чув", чинат 120 денари. (Т.И.)

...Даутов-
...сала.
...што до-
...оработу-
...култура
...нашиот
...промови-
...контину-
...ели Дау-
...от "Сто-
...бидејќи
...ивме на-
...ната ат-
...а карак-
...па. Сме-
...ор треба
...е, бидеј-
...недоста-
...ги про-
...на кон-

...медиуми-
...с-конфе-
...от ја одр-
...ртот во
...а Драган
...статира:

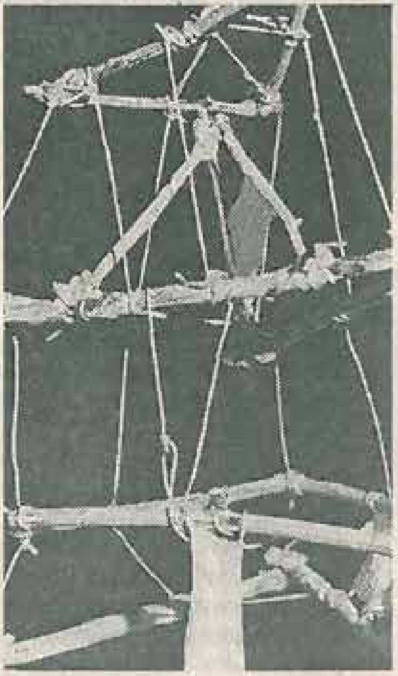

Вечерва на „Скопско лето“

Патувачки театар, инсталација, филм и концерт

Вечерва на плоштадот "Македонија" во 20 часот, во организација на Францускиот културен центар, уличниот театар "Алхемичари" од Франција ќе изведе патувачка претстава без зборови во која играат тројца актери. Претставата е базирана само на играта на маските и телесниот израз. Во Даут пашиниот амам пак, со почеток во 20.30 часот, ќе биде поставена инсталација под наслов "Стебло на желбите" на нашиот скулптор Ибрахим Беди.

Во рамките на манифестацијата "Кафе кино", во Музејот на град Скопје - бифе "Музеум", во 21 часот ќе се прикаже филмот "Адаптација" во режија на Спајк Џоунс. Улогите ги толкуваат: Николас Кејџ, Мерил Стрип и Крис Купер.

Во рамките на вонредната програма на "Скопско лето" пак, во Куршумли ан со почеток во 20.30 часот, концерт ќе одржи Мандолинскиот оркестар "Скопје" под мотото "За Скопје-градот на солидарноста", со што се приклучува кон одбележувањето на 40 години од катастрофалниот земјотрес. Под диригентство на Рамадан и Ерхан Шукри, ќе бидат изведени дела од Џамбазов, Терзиев, Вивалди, Глук, Бочели. Солисти на концертот се Виолета и Јован Радаковиќ, сопран и баритон од Србија и Црна Гора, како и нашата певица, мецосопранот Милка Ефтимова. (Т.И.)

3. 12. 2001 Нова Македонија

По концертот на Квартетот на Драган Даутовски

Патот до сонцето – пат до срцето

ПО Есенските музички свечености концертниот живот во Скопје пред крајот на годинава продолжува со еднаков интензитет. Меѓу неколкуте интересни концерти кои деновиве се нудат на радост на публиката беше и настапот на Квартетот на Драган Даутовски, што се одржа во четвртокот во Универзалната сала, во организација н_ Дирекцијата за култура и уметност. Познатиот македонски музичар со својата група во текот на еден и пол час го задржа интересот на публиката исполнувајќи десетина нумери од албумот што го носи истото име - "Пат до сонцето".

Ова е прв албум на групата која минатата година ја отвори есенската музичка манифестација. Сега ветувањето за уште еден, овој пат промотивен концерт, дадено лани по повод востановувањето на новата музичка приредба, е одржано, а Квартетот на Даутовски го изоде патот до срцето на почитувачите на овој вид музика со која се допира до корените на нашето битие. На сцената поставена во средината на Универзалната сала над илјада присутни го следеа настапот на Драган Даутовски и на Бајса Арифовска на кавал, тамбура и на мандола, на вокалистката со извонредни гласовни можности Александра Поповска и на Ратко Даутовски на удиралки. Многумина во еден здив го проследија исполнувањето на нумерите од овој албум, но и на некои постари на Даутовски. Тој одамна ѝ е познат на нашата јавност со своите длабоки истражувања на македонската фолклорна музичка традиција и спојувањето на ова богатство со една современа музичка експресија. Даутовски својот интерес , освен како професор по народни инструменти на ФМУ , го покажува и многу порано работејќи самостојно и на различни проекти. Тука е формирањето на ансамблот "Миле Коларовски", потоа на групата "ДД Синтезис", а по неговото излегување оттаму, неговиот последен проект, овој квартет и албум, се само логично продолжување на неговата впечатлива уметничка ангажираност на полето на етномузиката. Секако, живото исполнување, демонстрираните можности на групата и на народните инструменти беа на задоволство на публиката која уживаше со некои од највпечатливите нумери: "Гороцвет", "Месечина", "Спроти ветрот", "Јано мори", "Балкан", "Зајди, зајди..."

В.Д.

Нова Македонија
3/12. 2001

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

МАКЕДОНСКИОТ КАВАЛ ВО ИСУСОВОТО РОДНО МЕСТО

Разговорот со Драган Даутовски, лидерот на „ДД Синтезис" секогаш е благодарен, заради големато музичко покритие на групата. Овојпат, особено, по нивниот успешен концерт во „Куршумли ан" во рамките на „Скопско лето" и многу други настапи надвор од земјава.

-Иако од промотивниот концерт на „ДД Синтезис" во Универзалната сала во Скопје одржан 16 април до најновиов настап во „Куршумли ан" на 13 јули годинава поминаа неколку месеци и навидум се чини дека групата не беше многу активна, сепак имавте настапи надвор од Македонија и допрва ќе имате. За што станува збор?

● Најбитни беа настапите во Рим на интернационалниот фестивал „Дионизус", фестивал на театар и музика, каде што имаше по една претстава и еден концерт на вечер. Таму имавме можност да свириме пред претежно публика од уметничкиот свет (режисери, глумци, композитори, продуценти...) потоа заминавме во Словенија каде што по втор пат настапивме како претставници на Македонското радио на фестивалот EBU (Фестивал на Европската радиодифузна унија).

-Но таму како претставник на Македонското радио настапивте и лани. Како се случи повторно да настапите на истава манифестација ?

● Овојпат за разлика од минатиот пат, бевме директно поканети од организаторот. Но, кога веќе бевме во Словенија, придружно настапивме на уште еден фестивал, во малото градче Канал, близу Бовец, каде што впрочем го имавме најприсниот и најемотивниот концерт пред Словенечката публика, што е уште еден показател дека „ДД Синтезис" има огромен број почитувачи.

-Имавте и настапи во Германија...

● Да, таму имавме два концерти во градот Рудолфштат на истоимениот етно фестивал кој што е всушност и најголем фестивал на етно музика во Европа.

-На последниов концерт во „Куршумли ан", „ДД Синтезис" повторно настапи со материјалот од компак дискот, односно со стар материјал со една-две нови теми. Нели се чини дека време е на настапите да имате повеќе нов материјал ?

● Да, свиревме од стариот материјал но вметнавме и неколку нови песни. Во групата сметаме дека материјалот од компакт дискот сеуште не е доволно концертно презентиран. Сепак, тука ги исполнивме новите нумери: „Балкан", „Гороцвет" и Што е лудо". Пракса ни е постапно да уфрламе на секој концерт по некоја нова нумера, со што покрајконцертната новина го увежбуваме и материјалот за наредниот албум. И воедно јавно го „тестираме".

-Пред три-четири месеци направивте неколку снимки во студиото „До ре ми" од Скопје. Дали тие нумери веќе дефинитивно ќе се најдат на вториот албум ?

● Ако покажат задоволително техничка и продукциска избалансираност со останатиот материјал што допрва ќе се снима, нема тие аудиозаписи да не се најдат на новиот компакт диск. На првиов компакт диск ставивме една снимка (за песната „Клетва") од едно скопско студио, а останатиот материјал беше снимен како што е познато во „Тиволи" во Љубљана така што подоцна сватиВме дека има голема продукциска дискрапанција. Затоа сега сме многу повнимателни.

-Кога ќе се појави новиот, втор по ред, компакт диск на „ДД Синтезис" ?

● Не брзаме и немаме строго фиксиран датум. Се надевам дека тоа ќе се случи околу Нова година.

-Многу групи и поединечни автори (Влатко Стефановски, Бодан Арсовски, „Анастасија" и тн.) параелно со снимање албуми се впуштаат и во пишување наменска музика за филм, театар и сл. Дали си имал понуди за нешто слично ?

● „ДД Синтезис" веќе реализира е музика за проектот „Цезар", театарска престава во копродукција на МКЦ од Скопје и Словенско гледалиште, плус хрватски продуцент. Станува збор за претстава што ја режира Бранко Брезовац, а учествува интернационална глумачко-сценографско-кореографска екипа. Премиерата на „Цезар" е закажана во Пула кон крајот на јули и потоа и на Охридско лето.

-Ви претстои концертирање во Израел...

● Да, ќе настапиме на фестивал во Западна Галилеја еден мамутски фестивал (во време на излегувањето на текстов „ДД Синтезис"веќе ќе биде веќе заминати, нов. заб.) што всушност треба да биде генерална проба пред изданието на истиов фестивал што ќе се одржи за пречек на двеилјадитата година, односно двеилјади години од рагањето Исусово. Тоа е и подтекстот на тој гандиозен потфат и идејата е културно да се обедини сето човештво. Затоа дури и учеството на оваа „претпремиера" го сметам за голема чест . Не само за групата ами за вкупната македонска музичка култура и традиција воопшто.

Љ. Грбевски

10

Животна исповед

отсекогаш мечтаеше да биде на сцена. Уште од најраните, најискрените детски соништа знаев дека го сакам токму тоа, да сум на сцена со своите играчки и со оние кои ќе знаат да патуваат со мене. Каде!? По патеките на космичките простори реални нереални, каде што носи кавалот. Каде што патувајќи се гледаат бои. Каде што музиката се претворa во колорит. Бев мал, бев дете, кога, кога ќе ме искараа родителите, кога ќе ме казнеа, се затворав во мојата соба, каде што беа мечтите. И ја чекав ноќта. Ноќите од секогаш беа мои. Ќе ги затворев очите и прво го слушав кавалот, а, потоа ги гледав боите. Собата ми се претвораше во сцена, а во неа блеснуваа разни црвени светла. Тоа се моите космички патеки. Тоа се моите музички светови. Отсекогаш го носам чувството дека таму е најубаво, најбезбедно, најтопло!! И денес се фаќам себеси како чувствувам потреба да избегам таму. Оти таму нема ниту болка, ниту страв, таму нема ниту товар, ниту земјина тежа. Таму сум само јас, и сето она што има да ми се каже одвнатре. А, кого ќе пуштам внатре и со кого ќе бидам на таков пат, избирам јас. Веќешност доаѓаат оние за кои сево ова е видливо. Оние кои имаат слични вакви светови или дури и оние кои не знаат за нивното постоење, ама сакаат да го видат. Доаѓаат оние кои не се плашат. Од што!?? Па, од вистината. Оти опасно е да се тргне на таков пат ако човек има намера да лаже некого. Така едни тргнаа, мислеа дека знаат, патуваа кратко и се загубија. Значи велам, ги примам оние или доаѓаат оние кој не се плашат ниту од слободата, ниту од убавото и реков, ниту од вистината. Оти за жал човекот сѐ уште се плаши од овие неколку нешта. Ама знаете кој човек. Оној, кој тргнувајќи по патеката ќе седне да се одмора и предолго ќе се одмора и ќе си рече, толку! И оној човек кој што мислеше оти се многу 30 години, оти нештата треба сега тука и веднаш. Е, не може. Не сите. И некога ти ќе посакаш. Не е доволно тоа! Не е доволно само да посакаш. Прво треба да препознаеш, па да изработиш, па..... Многу!! Многу да сакаш!!!

Триесет и пет илјади луѓе на раце

И затоа сега многу ми е јасно, и затоа сега точно знам како може еден 80 годишен старец да свири цели 48 часа. Без здив, без одмор без леб! За Hariprasad Chaurasija зборувам, човекот кој што 48 часа свиреше на бансури-флејта (индиска флејта-слична на кавалот). Тоа се тие космички патеки, реални и нереални, каде што не постои време, каде што не постои тело, храна, каде што не постојат нешта што можат да се допрат, каде што сѐ е лесно, сѐ е бестежинско и се може да се крене в раце.

Знаев дека можам и јас ова да го правам со себе, знаев дека можам, и дека во тоа има сила за уште неколку мина, но не знаев дека може многу, многу повеќе. 35 000 илјади луѓе! Сега знам! Беше тоа на еден концерт во Германија. На стадион! Огромен отворен простор, со огромна маса луѓе. Мојот настап беше веднаш по настапот на една група чиј музички израз беше сосема поинаков од мојот. Се уплашив, си помислив, што сега, ќе успеам ли, ќе ја разберат ли овие луѓе мојата музика. Како ретко кога во животот се уплашив и се соочив со стравот од неуспех. Излегов на сцената. 35000 луѓе пред мене, а јас сам. Почнав да се местам, столчето, микрофонот, кавалот, но никако не можам да престанам да ја слушам еуфоричната и нескротлива толпа луѓе. Седнав и почнав. Почнав да свирам. „Љубов и смрт„ беше мелодијата! На почетокот само јас го слушав кавалот. Но, толку требаше. Си помислив зошто сега ти треба некој друг, кога цел живот го правиш ова, ти и твојот кавал. И почна да ме совладува потребата да се исклучам и да отпатувам. Се исклучив и се најдов на познато. Се најдов на моите безгрижни и топли космички пространства. И не знам колку долго бев таму, (не знам никогаш колку долго сум таму) кога одеднаш, неочекувано, нешто ме врати назад. Беше неверојатно! 35 000 луѓе во тишина, која ја создаде кавалот! Или јас!? Којзнае!? Јас и кавалот!? Љубовта и смртта!? Нешто друго!? Не знам! Никогаш не дознав дали јас ѝ го правам тоа на музиката или таа мене. Но, не мора секогаш сѐ да се знае! Можеби после 30 години......

Тања ТРАЈКОВСКА

Авторот е уредник во „Телма„

Носиме енергија и духовно наследство од родителите и од почвата на која сме чекореле во детството

Јас сум Драган Даутовски, детето кое отсекогаш мечтаеше да биде на сцената. Уште од најраните, најискрените детски соништа знаев дека го сакам токму тоа, да сум на сцена со моите играчки и со оние кои ќе знаат да патуваат со мене.

ИНТЕРВЈУ

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

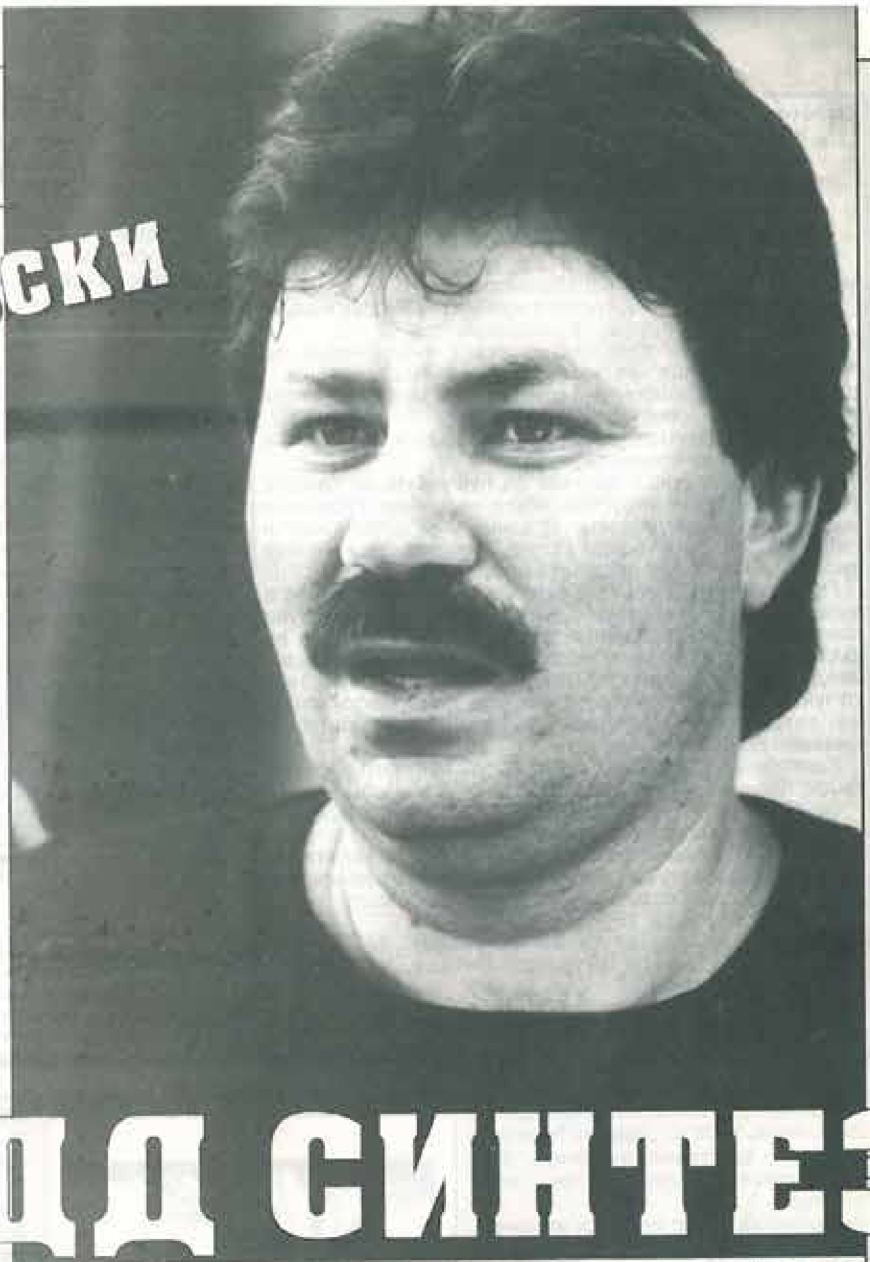

ДД СИНТЕЗ Е САМО ЕД

Драган Даутовски до неодамна лидер на една од нашите најуспешни етно формации ДД Синтезис, по успешната турнеја во Јапонија, „се разведе“ од останатиот дел од бендот. Групата продолжува под името Синтезис, а тој продолжува соло... За своите понатамошни планови и за минатите денови поминати во бендот, овојпат говори исклучиво „во прво лице еднина“...

- Како ја доживеа Јапонија?

● Со самото пристигнување во Токио, со стапнувањето на тлото на оваа земја, веднаш бев шокиран, од првата средба... Прво, непосредноста и срдечноста на луѓето, второ од начинот како се организирани... Букавално функционира сè – она за што најмногу сме „гладни“... Околу организирањето на културните настани видовме нешто што не бевме го доживеале досега. Бевме „во рацете“ на една од најголемите фондации што е под покровителство на државата и е задолжена програмски да ја „храни“ Јапонија со сè она што се вика култура, светска, нели? Така, тие секоја година носат културни програми од разни делови на светот, односно програми врзани со нивната култура и традиција за кои јапонскиот аудиториум е исклучително отворен.

- Како се случи гостувањето на ДД Синтезис во Јапонија?

● Па добро, интересно е и тоа да се спомене. ДД Синтезис имаше неколку настапи во придружните приредби во рамките на Струшките вечери на поезијата пред неколку години. Пред две години, на таа манифестација, бевме поканети да свириме на затворањето, односно на вечер, посветена на јапонскиот поет Макото Ока, актуелниот лауреат на СВП таа година. Тоа беше срекна шанса да се запознаеме со повеќе Јапонци, луѓе од културата... Нормално, во тој момент ништо конкретно не се случи, но по дватри месеци група од деветдесет луѓе од јапонското културно аташе за култура за Европа, стационирано во Виена, дојдоа на нашиот концерт во Уневерзалната сала во Скопје. Утредента, веднаш по концертот, ме повикаа на разговор со конкретен предлог за гостување на групата во Јапонија, со тоа што ни оставија да бираме два термина

во годината – во декември пред Новата година и втората варијанта во мај, кога патем, е најубавото време во Јапонија.

- Тие и го финансираа гостувањето?

● Да, целата кампања беше на товар на јапонската фондација. Беше максимално професионално организирано со извонредна претходна реклама и медиумска поддршка. Се работеше за седум наши концерти.

- Колку чинеше турнејата? Во бројки...

● Многу... Замислете, авионски превози за девет луѓе не само до Јапонија ами и внатрешни, потоа со нас одеше и целата екипа техничари што работеше на озвучувањето и светлото итн. Спиевме во скапи хотели...

- Имавте ли хонорари?

● Како не! Групата имаше хонорар по секој концерт, потоа дневници што ни беа исплатени веднаш по пристигнувањето во Токио (малку повисоки од вообичаено)...

- Тајна ли е колку е финансиската заработка на бендот?

● Па, нека остане тоа „внатре" во групата... Де не се случи е нормална и не е неочекувана работа. Второ, нема причина тоа да се нарекува делба – делби се случуваат кога има големи материјални добивки... Едноставно се разидовме. Јас сметав дека треба да продолжам по друг музички пат. Групата не е расформирана, таа продолжува по оној пат по којшто го трасиравме заеднички... Вистината е во тоа што со ДД Синтезис не работам по концертирањата во Израел, значи точно една година... По Израел веќе беше јасно (и мене и на останатите) дека ќе мора да се случи ова. Интимно, јас чекав да се случи Јапонија, турнеја што беше договорена од поодамна и мораше да се исполнат обврските... Така, по „оваа обврска", беше многу логично да ставиме точка на ДД Синтезис во овој персонален состав

- Која беше основната причина?

● Ако некој сака да бара

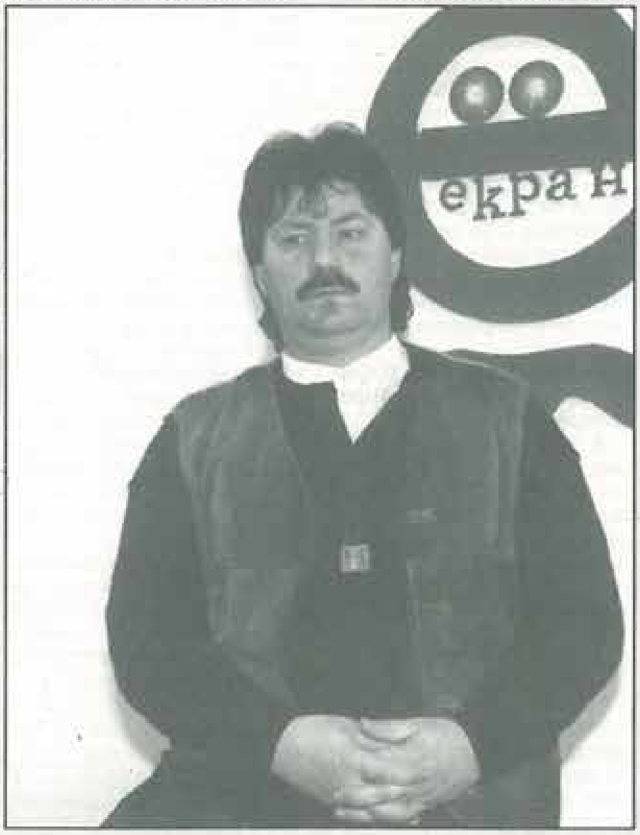

...ИС ЗА МЕНЕ НА ЕТАПА!

речам, аjде, нека биде деловна тајна...

- По пристигнувањево дома, веднаш по јапонската турнеја, се слушнаа гласови дека групата се дели на два дела. На една страна ти, а на друга останатиот дел од членството. Што е причината за ова?

● Знаеш, во суштина нема никакви делби. ДД Синтезис беше замислена како проект, а не како група. Според тоа, проектот ДД Синтезис заврши и тоа што

причини во смисла на некакви малограѓански нетрпеливости или не знам какви работења зад грб, нема. А и кога би ги имало, мислам дека тоа се неблагодарни работи за кои не би вредело да се говори... Мали недоразбирања, нормално дека имаше. Но едноставно тоа многу спонтано се случи. Екипата ќе остане да работи и понатаму, под името Синтезис, а веќе најдоа нов човек. Тоа е една многу уиграна музичка дружина, компактна во своите настапи, но ќе мораат да работат на уште еден сегмент, освен изведувачкиот – да создаваат музика! И верувам дека тоа ќе им биде главната угорнина...

- Што станува со заедничкиот материјал на ДД Синтезис? Кој ќе го има правото на изведба, со оглед на тоа дека е со твој авторски потпис?

● Па, добро, околу тоа апсолутно нема да има никаков проблем и можат да го свират тој материјал онолку колку што сметаат дека треба да го свират или воопшто да не го свират – тоа е исто така нивно право... Мислам јас како автор нема да одам на таа карта да им забранувам и сл. Сепак станува збор за група (а со некои луѓе од нив) со кои сум работел десетина години. Не дозволивме да имаме расправии или некакви навреди. Напротив, се беше во границите на едно џентлменство, имавме една преубава турнеја низ Јапонија која јас ја сметам за кулминација на тој проект и конечно јас имам свои убедувања, тие пак свои зошто тргнуваме во различни насоки...

- Како ќе продолжиш? Што планираш во блиска иднина? Дали планираш да оформиш нова група од овој или од сличен тип?

● Морам да ти речам дека ДД Синтезис беше еден многу логичен чекор во мојот професионален живот. Ако правам некоја ретроспектива, во смисла на посветување на фолклорот и неговиот третман, ДД Синтезис е уште една етапа од мојот музички развој и дел од моето уметничко размислување за фолклорот (впрочем како што беше и кусата епизода со „Анастасија"). Нормално дека понатаму ќе продолжам со уште посериозни истражувања... Морам да потсетам дека во таа формација на ДД Синтезис, јас бев единствениот човек кој професионално се занимаваше со таа проблематика. Јас продолжувам ➔

понатаму и драго ми е што ги изведов на добар... Би сакал да опстанат. Во блиска иднина моја преокупација ќе бидат повеќе проекти. Сега за сега, не размислувам за формирање група. Сега се чувствувам некако многу покомотен, затоа што „тврда формација" на група носи со себе обврски да создаваш музика, да размислуваш за сценски настап итн. Поточно, обврски кон повеќе луѓе. Па, сепак, најголемата причина поради која решив на излезам од ДД Синтезис беа различните музички ставови на групата околу концепцијата на вториот албум. Како најодговорен во бендот за „дизајнирањето" на музичката линија по која ќе тргне

групата, јас цела година бев оптоварен. Во светот на музичкиот бизнис одамна е познато дека токму вториот албум е крстопатот на една група. Јас имав свои размисли, имав свои предлози, планови во тоа време, но некои членови не се сложија и тоа беше насигурниот показател дека треба поскоро да заминам по мојот пат.

- Точно ли е дека поради несогласувањата, а како последица на тоа и неработата на бендот, безмалу една година, пропадна турнеја низ Бразил?

● Лично сметам дека Оливер (Белопета, импресариото на ДД Синтезис н.з.) групата не ја застапуваше од нашиот настап во Израел, значи една безмалу цела година, без разлика што турнејата во Јапонија веќе беш договорена, нормално дека пропаднале некои настапи. Не знам точно дали настапите во Бразил биле во фаза на преговори или конкретна понуда. Тоа Оливер повеќе го знае... Мислам дека имало и покана за повторен настап во Израел што не се оствари. Меѓутоа, факт е дека оваа година имало и имаше понуди за настап на ДД Синтезис, но ставот на Оливер беше дека тој не ја води групата сиот овој период... Најбитно беше на сите – мене, на Оливер и на сите од групата, максимално да направиме напори од музички аспект и турнејата низ Јапонија да а направиме уживање.

- Контактирате ли со членовите од некогашната формација ДД Синтезис?

● Нормално. Контактиравме и сеуште контактираме. Со тие луѓе реков дека сум поминал повеќе години. Јас сум многу задоволен од односот на луѓето, максимално професионален и коректен кон музиката, кон концертите и воопшто како културно однесување надвор од тоа, приватно...

- Имавте некаков снимен материјал што беше, да речеме, некоја меѓуфаза, меѓу официјалниот албум и оној што допрва требаше да се случи. Снимивте неколку нумери во тонското студио „До ре ми" во Скопје. Што станува со тие материјали? Ќе се објават или ќе останат „во мрак"?

● Не сум размислувал и не сум решил што со нив... На тие материјали имам авторски права. Можеби ќе се случи да се издадат во догледно време на некаков носач на звук, меѓутоа ДД Синтезис за мене е дефинитивно – завршена работа.

- По едно одлично искуство на соработка со Кокан Димушевски, си размислувал ли за соработка со некој музичар од џез или рок провиниенција а кој патем и има и тоа уште колку допир со фолклорот од типот да речеме на еден Влатко Стефановски или Бодан Арсовски, вклучувајќи тука и странци итн.

● Па, секако. Мене многу ми недостасуваат тн. сејшн свирки. Учествував на еден музички проект во Атина, како гостин на Михалис Николидис и на Јота Веј. Тие издадоа еден албум каде што јас партиципирав во една форма каде на лице место се создава музика (малку џезерски пристап, нели?) и тоа многу ми се допадна. Мислам дека тоа ми недостасува... И една од главните причини што решив да продолжам соло е потребата од едно такво музицирање... Јас и пред тоа бев многу отворен за многу соработки. Сум учествувал на многу проекти овде, на пример, на групата „Алшар" на еден нивни концерт, па бев гостин на „Архангел" на саундтракот за „Збогум на дваесеттиот век" итн.

- Колку ти останува време да се посветиш на твојата друга голема љубов како музички педагог?

● Годинава многу внимание посветив на моите студенти, со кои имав еден прекрасен концерт ден пред да заминам во Јапонија. Многу ми е драго што се создаваат многу млади музичари со кои најверојатно ќе соработувам се повеќе.

- Имаше многу позитивно искуство со создавање театарска музика во случајот со музика за претставата „Цезар". Ќе има ли уште од твојата работилница?

● Апсолутно, да! И тоа е еден предизвик. Јас во овој момент буквално сум ориентиран кон предизвици од секој тип. Можеби ДД Синтезис како форма и мене и на другите веќе им здодеа. Според мое убедување не може тоа да трае „сто години", иако Оливер сметаше обратно – дека тоа е група за „долги години"...

- Твојот син тргнува по твоите стапки. Како го гледаш ти, не како татко (значи не пристрасно), ами како професионалец музичар и педагог?

● Син ми е дел од една поголема група млади луѓе кои доаѓаат од средното музичко училиште на Факултетот за музички уметности, на кои им посветувам многу внимание. Нему не му посветувам ништо повеќе од она што му „припаѓа" како дел од таа средина, меѓутоа, мислам не само за него туку воопшто на повеќе млади луѓе им треба една реална и вистинска насока... Јас кога почнав да го истражувам фолклорот бев осамен. Оние наши гении на фолк музиката од типот на чичко Пеце (Атанасовски н.з.) или Миле Коларовски многу малку водеа сметка за педагошкиот дел и пренесување на знаетот... Оној пат што јас го поминав до денес, ме научи и ме обврза дека треба да оставам „зад себе"...

- Каков е твојот став за фестивалот во Долнени, каде што свират самоуки музичари, а сепак народни уметници? Каков е твојот став како образуван музичар „контра натуршчиците", а во исто време во бранша во која сте многу блиски?

● Па, мој став е дека тие наши блага треба да се зачуваат, да се зачува нивната изворна форма. Плус тоа сметам дека оние што ги организираат таквите фестивали како во Долнени (или било кој друг од сличен тип во земјава) треба да имаат многу блиска соработка со луѓе што работат професионално во таа музика. Само на таков начин можат да се испреплетат она што се нарекува професионализам и она што се нарекува аматеризам, односно да се избегне академизмот, а истовремено да се поттикне ентузијазмот на повисоко ниво. Мислам дека е многу важно да се соработува со нив...

- Имаш ли покани за настапи во странство, овојпат соло, особено по успехот во Јапонија ?

● Јас имам свои контакти. Верувам дека доаѓаат допрва покани на име на ДД Синтезис. Тоа е добро, за нашата музика воопшто. Конкретно немам некоја покана во овој момент, но секако дека ќе настапувам и дома и во странство.

- Ќе продолжи ли соработката на релацијата Драган Даутовски - Оливер Белопета?

● Па, да, ние сме многу блиски...Како нема да продолжи? Тој како импресарио беше многу битна фигура во професионалниот музички живот, во мојот развој, сиот овој изминат период... Јас можам само да жалам што во моментов има некаков мал дисконтинуитет во тој наш професионален однос, меѓутоа јас сум убеден, а верувам и тој од негова страна дека може да се случи многу лесно во блиска иднина да соработуваме, без разлика што во овој момент ја води понатаму групата Синтезис.

Љубомир Грбевски

ДД Синтезис во Јапонија

НА ПАТ КОН СОНЦЕТО

Кога од средиштето на Балканот ќе отидете на едно организирано патување во далечната Јапонија, со себе го носите предубедувањето за надалеку расприкажуваните особини на домаќините: традиционалната гостопримливост, студиозност и педантност. Сепак, и со јасното првично очекување, од Јапонија се враќате восхитени и возбудени од "директната средба" со таквата јапонска "бајка". Јапонската *Фондација за култура* (престижна институција формирана од државата во 1972 година) годинава реши својот клучен проект за претставување на странската култура да ѝ го посвети на презентацијата на македонската култура. За таа цел ја одбра музиката на групата *ДД Синтезис*. Турнејата на групата Фондацијата ја подготвуваше цела година, а во Јапонија беше лесно да се почуствуваат ефектите од таквата педантност. Седум прекрасно организирани концерти, свирени во до последно место исполнетите преубави сали во најразлични краишта на земјата на изгрејсонцето: од крајниот север - Хокаидо, островот Шикоку, до крајниот југ - тропската Окинава; се разбира и во "централните", најголеми градови - Токио, Осака, Нагоја... Настапите беа проследени со богато отпечатени брошури за музиката на групата, за македонското културно наследство и за Македонија, воопшто. Концертите беа "покриени" со извонредно внимание од печатените и од електронските медиуми, со организирана дистрибуција на компакт дисковите на *ДД Синтезис* низ големите продажни синџири, како и со технички услови недопирливи и за највисоките европски стандарди. Неповторливо искуство.

Во тоа силно темпо на патувања од едно до друго место, концерти, интервјуа и средби со познати личности од јапонскиот јавен живот, на крајот, сепак, најмногу нè возбудија две нешта: нескриените симпатии кон Македонија (чиешто географско одредиште по случајот на последните настани кај и околу нас, сега му е познато и на последниот Јапонец) и френетичниот прием на музиката на *ДД Синтезис* од јапонската публика. Разбирливо, "тремата" беше разбиена на првиот концерт, во познатата сала *Интернешнл Форум* во Токио, по кој во чест на Македонија и на оваа турнеја организаторот направи велелепен прием. На благородниот јапонски аудиториум *ДД Синтезис* возврати со особено инспирирани настапи, во кои, за оваа пригода, покрај вообичаениот репертоар, специјално беше подготвена и една композиција, *Пат кон сонцето*, со "синтеза" на македонскиот и јапонскиот фолклор.

Со блескавата турнеја во Јапонија оваа наша група ја заокружува фазата на своето успешно дејствување во изминатите две години (*ДД Синтезис* беше музичкиот состав со најмногу настапи надвор од нашата земја). По возбудливите концертите на Далечниот Исток групата ќе продолжи да работи под името *Синтезис*, но без својата најистурена фигура **Драган Даутовски**, а со новиот "фронтмен" на кавал и гајда, **Гоце Димовски**.

О.Б.

3. 12. 2001 Вечер

КОНЦЕРТИ

ПОЗИТИВНА ЕНЕРГИЈА НА ПАТОТ КОН СОНЦЕТО

• ЗА КОНЦЕРТОТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ ВО УНИВЕРЗАЛНАТА САЛА

По "Корени и цутови" првиот проект на Драган Даутовски и неговото трио, во четвртокот во Универзалната сала се случи и втората промоција на новиот материјал симболично насловен како "Патот на сонцето". Ако првиот носач на звук беше инспириран од корените и изворите на македонскиот музички фолклор и беше посветен на доаѓањето на новиот милениум, вториот е посовремен во својот израз, со различни фолклорни содржини, се чувствува влијанието од ориентот, но и етносот типичен за македонскиот народен израз.

Она што и овој пат се издвои како специфика, беше спојот на традиционалниот со модерниот начин на музичко изразување, кој течеше и се одвиваше паралелно, преку музиката на триото и специфичниот начин на интерпретација на вокалот Александра Поповска. Интересна е токму таа интеракција, бидејќи ако го апстрахираме вокалот, и се задржиме само на музичкиот материјал презентиран преку инструментите и пред се изразот на триото, музиката добива сосема вообичаена традиционална димензија, без поголеми иновации и "игра" со фолклорот. Значи музиката тече стандардно, задржани се основните хармониски и мелодиски карактеристики, нема многу бегање од прототипот и во начинот на изразување и во самата импровизација. Но, кога сето тоа ќе се спои со фантастичниот вокал на Александра Поповска, музиката на Квартетот добива сосема нова димензија, пред се оригинален и посовремен звук, кој се наппластува над традиционалната подлога, давајќи му сосема нов и различен призвук на музичкиот материјал. Тоа најмногу се должи на оригиналниот начин на интепретација на Александра, која од сосема различен агол се надоврзува на традиционалниот вокален израз.

Музичарите, предводени од мајсторот на народните инструменти, Драган Даутовски, со новиот материјал уште еднаш го потврдија својот потенцијал, музичка инвенција и вештина со која го интерпретираат музичкиот фолклор. "Патување", "Наспроти ветрот" и фантастичната преработка на традиционалната обредна - додолска песна насловена како "Молитва" се само еден дел од "Патот на сонцето" - музички материјал кој дефинитивно освојува со својата позитивна енергија и едноставниот и чист израз.

Ангелина ДИМОСКА

KONCERTNI VODIČ:

MAKEDONSKI ETHNO U PULI - AUSTRIJSKI JAZZ U LABINU

PULA - LABIN - Koncertom dvaju makedonskih sastava danas u kinu Pula na Giardinima u 21 sat započinje glazbeni dio obilježavanja 50. obljetnice donošenja Deklaracije UN-a o ljudskim pravima.

»DD Synthesis« makedonski je osmeročlani sastav kojega je 1995. godine osnovao i današnji njegov lider, multiinstrumentalist Dragan Dautovski, nakon uspješne umjetničke suradnje s tradicionalnim bandom Mile Kolarovskog te nakon sudjelovanja u stvaranju glazbe za svjetski priznati film makedonskoga redatelja Milče Mančevskog »Before the rain« (Poslije kiše). Godinu dana nakon osnivanja sastav snima i svoj prvi nosač zvuka, da bi uskoro nastupio i na mnogim međunarodnim festivalima. »DD Synthesis« u svojemu izrazu koristi originalne makedonske instrumente (kaval, gajde, zurle,...), a u novim aranžmanima obrađuje tradicionalne makedonske pjesme i napjeve.

»Dertum« je peteročlani makedonsko-slovensko-bosansko-hercegovački sastav, nastao također 1995. godine, a osnovali su ga bosanski studenti-izbjeglice, koji su boravili u ljubljanskomu izbjegličkom centru. Odmaknuvši se od novokomponiranoga izraza, ali i etnomuzikološkoga akademskog pristupa, kreirali su svoj vlastiti stil svirajući izvorne makedonske skladbe i bosanske sevdalinke.

Rock, punk, jazz,...

Iste večeri, s početkom u 22 sata, nastupit će pulski sastav Rock & Roll Angels u Incognito-baru.

Subotu će još glazbeno označiti i koncert dviju istarskih i jedne riječke mlade grupe u labinskomu KuC-u Lamparna. Nastupit će tako labinski alternativci »Visoki napon«, zatim žestoki Riječani iz sastava »Salion« te pulski punk/HC-povratnici »Antiotpad«. Koncert bi trebao započeti u 21 sat.

Istoga dana i u istomu gradu (subota) u Župnoj crkvi u Labinu održat će se i koncert austrijskog free-jazz klavirista Petera Pongera. Bečki će jazzist nastupiti u povodu zatvaranja izložbe jednoga od vodećih arhitekata mlađe austrijske generacije Roberta Felbera, koja je otvorena od 30. listopada u galeriji KuC-a Lamparna u Labinu.

Ponger će, kao predstavnik novoga austrijskog jazz-vala, u jednosatnomu programu izvesti većinu vlastitih kompozicija, ali i neke jazz-klasike u maniri free-jazza. Ovaj iznimni mladi glazbenik uskoro izdaje i novi album, za koji će omot uraditi upravo Robert Felber, a koncert će se održati u, kako ističe organizator - L.A.E, »prekrasnom i grijanom prostoru Župne crkve u Starom gradu Labinu«.

D. MANDIĆ

ИНТЕРВЈУ

Д.Д. Синтезис ќе постои и без мене

Драган Даутовски

(роден 1957 година во с. Русиново, Беровско) е доцент на Факултетот за музичка уметност во Скопје, на отсекот за народни инструменти. Истражувач и "реставратор" на македонското музичко наследство. Речиси будистички мирен и мариовски итар виртуоз на повеќе од дваесет народни инструменти, кој ухна кавал во клавирот. Во музичкото наследство на македонската модерна музика ги остава двата компакт диска на "Д.Д. Синтезис" и, со домородечки чисто уво врз македонскава почва, со почит ги наслушнува современите притоки на туѓите музики

СТАРТ: Неодамна се вративте од турнејата низ Јапонија. Како дојде до неа и кои се впечатоците?

ДАУТОВСКИ: Иницијативата е покрената можеби уште пред две години, кога во рамките на еден наш настап на Струшките вечери на поезијата беше организирана и вечер во црквата "Св. Софија" посветена на тогашниот лауреат од Јапонија, Макото Оока. Тука се случија првите контакти, а вториот контакт беше кога истите овие луѓе дојдоа ненајавено, со купени влезници на нашиот прв промотивен концерт во Скопје, во Универзалната сала. Тогаш дојдоа деветмина од аташето за култура од Виена, и потоа ме повикаа на разговор во кој ми соопштија дека нé канат на настап во Јапонија. Организатор на нашиот настап беше една државна фондација за култура и уметност чија програмска цел е промовирање на уметноста и културата на туѓи земји во Јапонија. Бевме преубаво примени, како амбасадори на Македонија, како големи уметници судејќи според она што значи ниво на организација. По нашиот концерт беше организиран коктел на кој присуствуваа и членови на кралското семејство, министри од нивната влада, а поетот Макото Оока одржа и еден инспиративен говор за Македонија. Сé на сé може да се рече дека Македонија доби едно навистина достоинствено претставување. Свиревме од 18 до 29 мај во Токио, Хокаидо, Осака, Аичи, Кочи, Мие и Окинава.

СТАРТ: Како бевте прифатени од тамошните медиуми?

ДАУТОВСКИ: Медиумската презентација беше на високо ниво, зашто сепак наш организатор беше една државна, јапонска фондација. Ме зачуди една работа: со нашиот менаџер Оливер Белопета, редовно дававме интервјуа пред и по секој наш настап, а новинарите беа мошне добро подготвени за интервјуата, во таа смисла што знаеја доста работи за историските аспекти на Македонија, за културата, за музиката, па дури и за актуелната политичка состојба. Ме прашаа дури и на кој начин може Јапонија да и помогне на Македонија, а јас бев отворен и искрен, и им реков дека најмногу сме погодени од економска криза и нивната помош би требало да биде насочена во оваа насока.

СТАРТ: Зачудувачки, но по сите досегашни успеси на Д.Д. Синтезис, веднаш по оваа турнеја, Вие најавивте дека ја напуштате групата. Зошто?

ДАУТОВСКИ: Сé е многу спонтано и нема тука никакви спектакуларни најави, кавги, делби или што и да е друго. Јас сметам дека овој проект, зад кој стојам како потписник, како автор и како продуцент, иако е тој дело на една група луѓе, веќе ја доживеа својата најубава кулминација, својот врв со овој настап во Јапонија, а и околностите беа наклонети кон сето тоа. Јас ќе продол- ⇨

жам понатаму со истражувања на македонскиот фолклор од аспект на мојот професионален ангажман, како доцент на Факултетот за музичка уметност на групата за народни иструменти. Д.Д. Синтезис си продолжува понатаму да постои со нов човек на моето место задолжен за народните инструменти, со тоа што можеби ќе имаат малку поголем товар бидејќи ќе мораат да пишуваат музика. Во секој случај тоа е група која е добро уиграна и усвирена, но малку се заситивме едни од други, мора да има нови сили, нови идеи, циркулација на нови луѓе, нова енергија. Таму има и мои ученици и досегашни сопатници со кои сум работел повеќе од десет години.

СТАРТ: Но, Вие ќе го доработите вториот албум на Д.Д. Синтезис. Дали тој го задржува препознатливиот музички профил на бендот?

ДАУТОВСКИ: Да, да. Тој албум би требало да биде готов есенва. Јас веќе направив еден препознатлив звук, една препознатлива синтеза и верувам дека луѓето од групата ќе одат по тој трасиран пат. Јас сега сакам да се движам по едни други форми, други истражувања и експериментирања со фолклорот, а и крајно време беше да си се посветам малку на самиот себеси, и како автор и како изведувач.

СТАРТ: Кој е човекот што го спомeнавте што ќе Ве замени во групата?

ДАУТОВСКИ: Гоце Димовски, еден одличен инструменталист, син на познатиот кавалџија Ангеле Димовски. Станува збор за едно многу музикално момче кое многу добро музицира на народни инструменти.

СТАРТ: Кога е формиран отсекот за народни инструменти на ФМУ, и дали се имаше за цел да се промовира и да се заштити македонското културно музичко наследство, исто како што постојат тенденции за заштита на занаетите за изработка на народните инструменти?

ДАУТОВСКИ: За наша среќа веќе не им се заканува изумирање и заборав! Јас сум доцент на оваа катедра, а сметам дека со овој гест на ФМУ во тоа најмногу се придонесе. Отсекот за народни инструменти е отворен уште пред осум години во Средното музичко училиште, а потоа се воведе и во високошколската институција. Јас сум единствениот во Македонија што има завршено висока музичка школа, а се занимава со народните инструменти! Тоа зборува дека мошне малку и се посветува(ло) внимание на оваа проблематика. Но, со наплив на разноразни музички стилови и влијанија однадвор, веќе беше на повидок згаснување на нашата традиција, особено инструменталната. Тогаш, пред дванаесет години, јас и една група луѓе го направивме ансамблот "Миле Коларовски", што беше и ренесанса за изворната македонска музика! Многу млади луѓе почнаа да се вртат кон традицијата, а сè дотогаш беше некако срамно да се занимаваш со фолклорот. Тоа го знам од сопствено искуство, кога моите родители и соседите ми велеа "А бе како ти професор, па срамота е да свириш гајда!?". Сега пак, тоа е тренд, а јас повторно се борам против него, оти трендот е само временска категорија: ќе постои година- две-три и ќе спласне. Се борам заедно со моите студенти фолклорот да си добие третман на трајна вредност, впрочем таква каква што вистински и е.

Снимки од концертот во Токио, големото финале на Д.Д. Синтезис

СТАРТ: Колку е прифатен од студентите тој отсек на ФМУ?

ДАУТОВСКИ: На моја огромна среќа, отсекот е прифатен многу, многу добро. Идеја е тој да прерасне и во поширока катедра, во која ќе се вклопат и другите елементи на фолклорот, традиционално пеење, кореографија, игра, костимографија, ергологија, изработка на инструменти, тоа се сите тие елементи кои, за жал, малку или многу доцна ги разбудуваме, го фативме речиси последниот воз во оваа насока. Сепак, утре од оваа катедра ќе излегуваат луѓе кои ќе се занимаваат со фолклорот полнокрвно и компетентно.

СТАРТ: Дали на изворниот мелос му пречи разбивањето преку мондијализација во транснационален музички хибрис, или пак, напротив, го прави поплоден?

ДАУТОВСКИ: Во секој случај, јас сметам дека односот е позитивен, оти е задржана онаа изворна функција на фолклорот: базата мора да постои, инаку нема да биде препознатлива и надградбата, така што, секој автор , секој композитор, без разлика со што прави синтеза, во која насока излегува од основата, мора да внимава да остане свој, препознатлив. Значи сметам дека е тоа позитивно, но со една мала резерва, затоа што фолкорот е една проблематика која опстојува илјадници години, исто толку колку што се пренесувал од колено на колено, а работите можат брзо да се разводнат, да се искомерцијализираат. Значи треба еден долг, еден искрен период за човек да се запознае со суштинските и препознатливи карактеристики на фолклорот, па потоа да може да се користи со него како со своја база, како со своја ризница.

Е, тука сум малку скептик, оти фолклорот не е комерцијална категорија, зашто ако бил таква досега ќе се истрошел. Фолклорот е уметничка категорија. Никогаш во фолклорот не сум гледал комерција. Секогаш за мене фолклорот бил еден духовен мир, љубов, мој внатрешен, национален и професионален мир.За да се занимавате со музика, со хармонија, мора најпрвин да си ја најдете вашата духовна хармонија, вистинскиот пат.

СТАРТ: Што подразбира Вашиот ангажман во истражувањето на македонскиот фолклор?

ДАУТОВСКИ: Јас, со моите студенти сум насочен кон реставрација на фолклорот. Тоа го правам уште од времето на ансамблот "Миле Коларовски", во смисла на ритмика, на мелодика, на комплетирање инструментариум на сцена, пеење. Поминав и еден период на теренска работа во овие петнаесеттина години мој ангажман околу фолклорот, така што цели пет години имам посветено на теренската работа.

Последен групен портрет

СТАРТ: Постојат ли посебни специфики на фолклорот од Западна, и оној од Источна Македонија, или пак станува збор за единствен македонски музички код?

ДАУТОВСКИ: Апсолуто дека има разлики. Јас обожавам кога зборувам на оваа тема да правам споредба со говорните дијалекти. И ден денес можеме да забележиме дека говорното подрачје, дијалектите на Македонецот од Западна и од Источна Македонија се толку различни што често се случува да не се разберат во многу поими. Впрочем, тоа се случува и во фолклорот. Македонскиот фолкор е една од обединувачките клетки, исто како и говорот, и тоа е единствениот успов којшто останал со илјадници години. Една од најинтересните работи е тоа што генијот на чичко Пеце Атанасовски успеа од генерални гајдарски и други стилови во Македонија да извлече еден, генерален гајдарски стил, кој е синтеза на сите нив. Потоа, тоа се случи и со кавалскиот стил на чичко Миле Коларовски. Сè се тоа нераскинливи нишки на македонскиот дух кој го одржале низ вековите.

СТАРТ: Дозволете ми, за крај, едно мошне елементарно прашање во ова наше т.н. "постмодерно време": Што е за Вас музиката?

ДАУТОВСКИ: Музиката? Живот! Начин на живеење, животна филозофија! Имав среќа што навремено се втурнав во фолклорната музика, во нашите музички корени. Знаете, колку побргу ќе се втурнете до корените, толку побргу ќе ги јадете плодовите! Тоа е мојата филозофија. ■

Виктор Шиков

平成11年度国際交流基金外国文化紹介事業
プラチナセンター自主文化事業
民族音楽シリーズ Vol.6
シンテシス
マケドニア旧ユーゴスラビア共和国
現代と歴史が統合（シンテシス）したバンド
'94年度のベネチア映画祭グランプリなどを受賞、東京でもロングラン上映された、英・仏・マケドニアの合作映画「ビフォア・ザ・レイン」に挿入されている音楽の一部を作曲し、伝統楽器の担当で演奏にも加わっているのが、ドラガン・ダウトフスキである。この大きな仕事を終えた後、彼がマケドニア民族音楽を、独自の方法でさらに深化するために結成したのが、「シンテンス/DD Synthesis」なのである。
「シンテシス」の音楽は、マケドニア地域にキリスト教が広まる9世紀頃より以前から存在していた古い民謡を取り入れ、現代風に作曲・アレンジしたものばかりである。女性ヴォーカル3名、伝統楽器、パーカッション、キーボードなどの楽器奏者5名は、いずれも国内の精鋭を集めた実力派だ。深みのある哀愁を帯びた旋律に、郷愁に似た気持ちを抱くかと思えば、力強い独特の複合リズムには、思わず身体が動いてしまうに違いない。
DD Synthesis
DD synthesis's member
Dragan Dautovski
ドラガン・ダウトフスキ
Vane Jovchev
ヴァネ・ヨフチェフ
Goce Uzunski
ゴツェ・ウズンスキ
Aneta Shulankovska
アネタ・シュランコフスカ
Radoslav Shutevski
ラドスラフ・シュテフスキ
Biljana Ristevska
ビリヤナ・リステフスカ
Mirjana Joshevska
ミリヤナ・ヨシェフスカ
Marjan Jovanovski
マリヤン・ヨヴァノフスキ
本山町プラチナセンター

DD Synthesis
平成11年度国際交流基金外国文化紹介事業
プラチナセンター自主文化事業
民族音楽シリーズ Vol.6
シンテシス
マケドニア旧ユーゴスラビア共和国
1999年5月25日(火)
開場/18:30 開演/19:00
本山町プラチナセンター文化ホール
問合わせ先
本山町プラチナセンター
TEL 0887(76)2084
入場料 前売り
一般 1,500円(当日2,000円)
高校生以下 1,000円(当日1,500円)
全席自由(407席)
現代と歴史の見事な統合
洗練された民族音楽、バルカン半島より上陸！
アジア初公演、待望の初来日

沖縄タイムス
音楽は民族文化の支え
マケドニアの楽団
平和へ思い込め沖縄公演
きょう石川市
体長5センチ足らず 初めて捕獲

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

СПИСАНИЕ: "КОМПЛЕТНА"
МАРТ - 98

СИНТЕЗИС

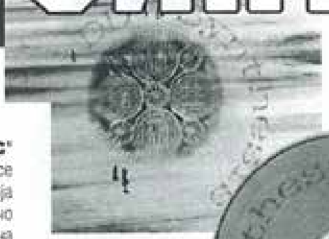

"ДД СИНТЕЗИС" е логично продолжение на сè што се случуваше во културата во Македонија пред тоа. Особено по филмот на Милчо Манчевски "Пред дождот", со музика на "Анастазија", што ја промовира македонската изворна музика и се покажа дека тоа беше исправно одбран пат по кој треба да се продолжи понатаму. Тоа го почувствував и собрав луѓе што по десетина години се занимавале со тој звук. Базата е од поранешниот ансамбл "Миле Коларовски". Имаме една единствена цел: сите фолклорни специфики: мелодија, ритам, хармонија, инструментариум, вокал... да го надградиме колку што е можно во духот на времето. Членови на групата: **Драган Даутовски**, кавал, гајда, зурла, тамбура; **Ване Јовчев**, пиано; **Марјан Јовановски**, тамбура и акустична гитара; **Гоце Узунски** тапан, тарабука, конги и бонгоси; **Радослав Шутевски**, перкашн; **Анета Шуланковска**, **Билјана Ристевска** и **Мирјана Јошевска**, вокали.

Дали во духот на времето е и името на групата и што значи тоа?

Името многу кажува токму во смисла во која зборував пред малку. Определбата ни е целото наше музичко фолклорно богатство да му го приближиме на западниот свет. Нашата традиционална музика е многу специфична и тешко ќе му биде на некој што сака да нè запознае преку музиката да ја разбере. Друго, на фолклорот не смее да му се робува. Мора да се излезе од него. За мене е погрешно во денешно време млад човек да учи народни инструменти за да биде народен свирач. Затоа, ние, со синтези на сè што е популарно во светот во модерната, во поп музиката, во џезот, во класиката, правиме спoеви. Сакаме со нашата музика да ја ублажиме таа бариера меѓу истокот и западот. Тоа ни го овозможува и времето. Во ситуација сме да слушаме сè што е актуелно во светот, а што се заканува да го згази сето наше традиционално. Тргнавме со проучување на нашите корени и битие за да можеме компетентно да правиме некакви спoеви. "Синтезис" е синтеза на сè што е популарно во светот со нашиот фолклор. Тргнуваме од базата, од нашето, па одиме кон светот. Досега беше тренд да се направи нешто според западното. Имаме инструменти, ритмика... и со тоа одиме кон запад.

Кои инструменти ги користите?

Кавал, гајда, тамбури, тапани... ќе вклучиме и канони и утови, сè што е карактеристично за ова наше поднебје. Користиме синтисајзер и тапани. Тоа е синтезата во инструментариумот. Сите звучни перформанси на синтисајзерот се обидовме да ги прилагодиме на нашиов менталитет.

Имате и женски вокали што звучат многу интересно "народно". Кои се тие девојки и каква е нивната "храброст" да се определат за такво пеење, наместо во некоја "прозападна" група?

Јас тие девојки ги знам уште од деца, кога имаа 10, 12 години. Им укажував на тоа дека треба да се знае кој е што е, каде живее и од каде потекнува, каде е неговиот корен и битие. Тоа во нив се разбуди и последниве 10 години се определија да го презентираат тоа што го чувствуваат, што ни е исконско, што ни е врежано во генот.

Дали имате обезбедено поле за комерцијални настапи?

Ова не е комерцијално поставено, што не значи дека "Синтезис" нема да ни донесе некоја материјална корист. Но, поважно ни е тоа што го работиме да остане како трајна уметничка вредност. Да излезе на запад на најдобар можен начин, а колку ќе се врати никој од нас не размислува.

Концерти?

За почетокот на 98 планираме концерт во Скопје. Досега сме имале десетина концерти во Унгарија, Австрија, Словенија... Добивме многу добри критики и пофалби и имавме многу публика. Овде: "Струшки вечери...", "Охридско лето"... 98ма ни е пребукирана . Се чека светска турнеа на групата: Њујорк, Лондон, Париз и уште 20-30 концерти низ Европа. Ќе има и нов материјал. Се надеваме дека на почетокот на годинава ќе издадеме сингл, а на крајот и нов CD.

Дали сте во некоја конкуренција или во некоја стилска сличност со "Анастазија"?

Нема конкуренција. Никого не го чувствувам за конкурент. Ниту пак има звучна сличност. "Анастазија" си има свој свет на истражување. Тоа е таа византиска музика. Моја желба е да има што повеќе такви групи. Да се појават десетина групи. Тоа е добро за културава. Ќе се создадат повисоки дострели. Фолклорот ќе добие свое култно место.

"РЕСТАВРАТОРИ НА ТРАДИЦИОНАЛНИОТ ИЗВОРЕН ЗВУК", ВЕЛИ ЗА "СВОЈОТ" АНСАМБЛ ДРАГАН ДАУТОВСКИ, ЛИДЕР НА ГРУПАТА КОЈА СЕ ПОВЕЌЕ КАЈ НАС ПРИВЛЕКУВА ВНИМАНИЕ И НА ЧИЕ РУСТИКАЛНО (ЕТНО) ПЕЕЊЕ НЕ МОЖЕМЕ ДА ОСТАНЕМЕ РАМНОДУШНИ. ЗОШТО Е ВО МОДА ТАА РЕСТАВРАЦИЈА НА ИЗВОРНИТЕ ТЕМИ И ЗОШТО ТОА И МЛАДИТЕ МНОГУ ГИ ЧЕПКА ПО ДУШАТА? ДАЛИ ЕДИНСТВЕНОТО ЗАДОВОЛСТВО ГО ДАВААТ ТУЃИТЕ КОМЕРЦИЈАЛНИ ФОРМИ, ИЛИ ЕДНАКВО МОЖЕ ДА СЕ УЖИВА И ВО НАШИОТ ДОБРО ОБРАБОТЕН ФОЛКЛОР?

Стефани Стефановска

МАКЕДОНСКИ СОВРЕМЕНИ МУЗИЧКИ ГРУПИ И АВТОРИ (6) – Д.Д. СИНТЕЗИС

Враќањето кон изворноста – трагање по нова музика

● Групата се роди како нормален тек на професионалните ангажмани на нејзиниот водач Драган Даутовски кој во овие 15 години успеа да ја анимира и младата генерација на традиционалните вредности да го додадат и духот на времето во кое живеат

Поп културата и џез културата ја губат својата доминација во светот отстапувајќи и повторно место на етно музиката, а традиционалниот музички израз повторно си го зема својот примат... се подготвува теренот за појавата на некој нов глобален музички стил, а како до него ако не со традиционалната музика – е мислењето на Драган Даутовски водачот на македонската група „Д.Д.Синтезис" која во последниве две-три години направи значаен пробив кон западно европската музичка сцена.

Групата се роди како еден нормален тек на неговите професионални ангажмани во проучувањето на македонското музичко фолклорно богатство и љубовта кон него. Почнувајќи од неговото музичко образование, па се до основањето на ансамблот на народни инструменти „Мијле Коларовски". Во текот на 15 години активно истражување на овој домен Даутовски успеа да го заинтересира и академското ниво на музичари, стана доцен... менти на Факултето... а во исто време и д... на млади луѓе кои... посветуваат на изво... „Д.Д. Синтезис" до... неговата музичка ...

...ворно музичко наследство да се доближи до светот во една нова и надградена форма прифатлива за различни култури.

„Д.Д.Синтезис" постои повеќе од две години, во кои го сними еден албум и одржаа голем број концерти во странство. Според кажувањата на Даутовски и самите тие се изненадени од фидбекот што го предизвика нејзиното појавување на концертите пред странска публика. Синтезата, спојот на древните македонски народни песни и инструменти, со современиот звук и современите стилови на 20 век очигледно има голем ефект и на странската и на домашната публика. Пролеттва тоа имаше можност да го почувствува и публиката на првиот концерт на „Синтезис" во Скопје, а претходно во Охрид, Љубљана, Австрија, Романија. Во текот на јуни „Синтезис", јави нивниот менаџер изворедно поминала на концертот во Рим, а потоа и на европскиот фестивал на ББС. Во меѓувреме американската дискографска

Д.Д.Синтезис

Јовановски, Горан Узунски и Ване Јовчев. Тие заедно со користењето на разновидни инструменти од кавал, гајда, тамбура, па до електрична гитара и пијано го произведуваат она созвучје кое ја создава музиката на „Синтезис" – спојот на фолклорните музички корени и современиот аранжман и возбудата на музиката на дваесетиот век. Неоспорно е дека голем впечаток и комплетирање на музичкиот и уметничкиот израз на групата го даваат и трите женски вокали: Анета Шуланковска, Билјана Ристевска и Мирјана Јошевска кои поседуваат невообичаено квалитетни и ретко чуени гласови. Не случајно се во групата. Потекнуваат од детското студио ...

што групата го работи. Во него има многу класика, и поп, и рок и џез елементи, но редовно поаѓа од една автентичност и специфика и оди кон синтеза со се она што е модерно. Иако е потпишан како автор на таа музика Даутовски вели дека тоа се надградби и авторството во контекстот на оваа музика е деликатно прашање и дека дури и она која излегува од него и може да се карактеризира како авторска е всушност модификација на традиционалната музика. Фолклорот според него не смее и не може да се авторизира.

„Д.Д.Синтезис" очигледно го одбрале својот пат како да ја воодушеват публиката каде и да е. За тоа сведочат вестите ... стигаат. За многумина тие се ек... ентитетен производ на современата ...ска музика која со спојот на ста... новото успева да ја доближи и ма... ...та музика до другите култури во

(продолжува)

В.Димитровска

PROTEKLE SUBOTE U KINU PULA ODRŽAN KONCERT SASTAVA »DERTUM« I »DD SYNTHESIS«

GLAZBOM PROTIV NETRPELJIVOSTI

Gostovanje jednoga slovensko-bosansko-makedonskog i drugoga čisto makedonskog glazbenog sastava pokazalo da smo u vremenima međusobne netrpeljivosti i negiranja, koja ipak još nisu potpuno za nama, doista mnogo toga propustili

»DD Synthesis« – put u mistične sfere jedinstvenih zvukova makedonskoga podneblja (A. T.)

ГЛАС ИСТРЕ 5 12 98г ПУЛА

PULA – Devet je godina prošlo... Jesmo li sada konačno spremni na rušenje barem kulturološko-umjetničkih barijera nastalih silom prilika pri raspadu nesretne Jugoslavije? Da li se još uvijek bojimo i spomena naziva te umjetne državne tvorevine, bilo da želimo progovoriti o toliko nepolitičkim temama kao što su glazba, kazalište, film...? Odgovor na to pitanje dakako se krije u samome narodu te će i njegov sud na kraju biti konačan, no kako isti – barem njegov dio – reagira na pionirske pokušaje upravo smanjivanja razine netrpeljivosti na tomu (kulturno-umjetničkom) planu, jasno će posvjedočiti prekjučer održan koncert dviju, u osnovi makedonskih grupa.

Pula je tako minule subote ugostila slovensko-bosansko-makedonski sastav »Dertum« te makedonski sastav »DD Synthesis«, i to u Kinu Pula na Giardinima. Tim je koncertom, u organizaciji pulske Udruge za zaštitu ljudskih i građanskih prava »Homo«, ujedno započeo glazbeni dio obilježavanja 50. godišnjice donošenja UN-ove Deklaracije o ljudskim pravima.

Koncert zakazan u 21 sat započeo je – pred solidnim brojem posjetitelja – s pola sata zakašnjenja najavom glavnoga koordinatora programa Udruge »Homo« Željka Markovića te kazivanjem stihova Ivana Nerude. »Dertum« je bio prvi sastav koji je »okupirao« prostrani stage najvećega, u tu svrhu uređenoga pulskog kina. Pet članova toga multietničkog banda osnovanoga prije tri godine u ljubljanskomu izbjegličkom centru nije puno gubilo vrijeme; svirka je odmah započela i to bosanskom sevdalinkom »Snijeg pade na Behar na voće«. Već su tom prvom skladbom odredili daljnji tijek koncerta, koji je doista i protekao u znaku bosanskoga izvornog narodnog zvuka, no uz primjese makedonskoga taradicionalnog izričaja, kojega je »uzrok« bio Marjan Stanić, vrsni makedonski perkusionist.

Redale su se tako skladbe »Eleno kerko« (ćerko), »Anadolka«, »Moj dilbere«,..., a zaplesalo se i kolo, koje je vremenom postajalo sve veće i veće. I doista se nije dalo naslutiti da postoji ikakvih barijera između prisutne publike i članova banda; čak je i mikrofom pjevačice Maide Džinić u jednomu trenutku zakazao, no to nije poremetilo raspoloženje prisutnoga auditorija. Posljednju »Uči me majko, karaj me« pjevala je barem trećina prisutnih grla.

Iako je publika angažirano pozivala na bis, »Dertum« se nije odazvao, no dolaskom sljedećega sastava »nepravda« je ispravljena. »DD Synthesis« osmeročlana je makedonska grupa koju je '95. osnovao vrsni multiinstrumentalist Dragan Dautovski. Sam je uvod, u kojemu se Dautovski pojavljuje na stageu svirajući gajde, oduševio prisutne te ih pripremio na jednosatni put recipiranja originalnih zvukova makedonskoga podneblja. Skladbe, koje kao da su iz nekoga avangardnog, eksperimentalnog filma, savršeno su se pretapale jedna u drugu čineći tako originalno, konceptualno i zaokruženo djelo sastavljeno od niza brižljivo odabranih, no vrsno i moderno aranžiranih skladbi iz bogate makedonske glazbene baštine.

Publika je kraj njihova nastupa nevoljko dočekala želeći barem još u jednoj skladbi otputovati u mistične sfere fluidnih i po mnogo čemu jedinstvenih zvukova. »DD Synthesis« im je to na sveopće zadovoljstvo i omogućio te time zaokružio svoje pulsko predstavljanje. Cijeli je događaj tako pokazao da smo u vremenima međusobne netrpeljivosti i negiranja, koja ipak još nisu potpuno za nama, doista mnogo toga propustili. Pulski je koncert dviju vrsnih »nehrvatskih« sastava na to jasno uputio. No, eto, upravo nam se sada pruža prilika da to ispravimo, nadoknadimo. Nemojmo tu priliku propustiti, jer tko zna kada će nam se opet pružiti.

D. MANDIĆ

РАЗГОВОР СО ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Драган Даутовски е повторно на музичката сцена. Овој пат со неговиот квартет. Токму на Втори август, во предворието на "Света Софија", во рамките на алтернативната програма на "Охридско лето", имал концерт за кој со денови се зборуваше во Охрид, што секако беше повод за разговор со Даутовски.

Концертот беше многу успешен. Чинам дека сè беше погодено и 2 Август и амбиентот, предворието на "Света Софија", вашата музика? Кажете ми како се чувствувате со оглед на тоа што изгледавте многу задоволни по концертот?

-Добро, фала Богу. Задоволен сум, по еден добро организиран концерт од музички и технички аспект, супер е. Она што го поставивме како цел го остваривме.

Како го одредите овој состав за квартетот?

НА СЦЕНАТА ДОМИНИРА МОЕТО ИСКУСТВО

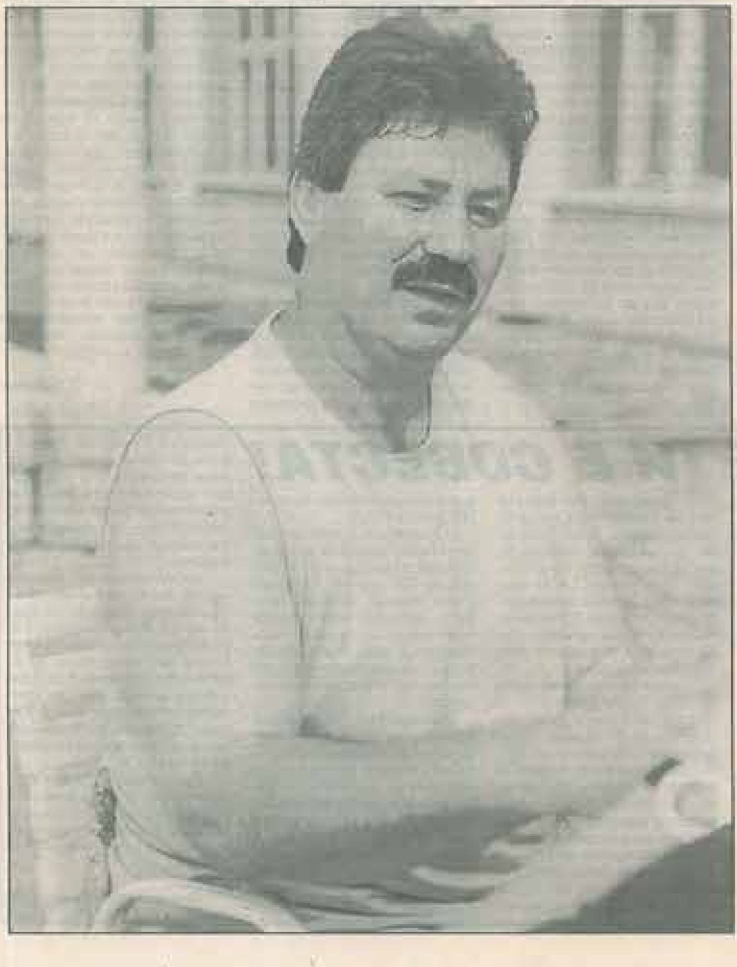

-Кога ќе најдеш на сродни души, особено кога знаеш што можеш да очекуваш од нив, кога знаеш што можеш да им дадеш и како умеење и како обврска. Тоа е многу добронамерно, сиe резултатот што го постигнавме се виде на концертот.

Изгледавте како една душа и ми беше неверојатно да гледам нешто што одамна го немам видено, компактност во она што го изведувавте, многу позитивна енергија имаше на тој простор?

-Се случува многу таленти, и од уметнички аспект, и многу ретко четворица луѓе да покриваат еден голем опус на музика, особено инструментален. Сите тие свират, и автоматски тоа овозможува да има различна музика, имавме различни музички изрази, повторно карактеристични и автентични за нас.

Но, типични за Драган Даутовски квартет?

-Да, типични и препознатливи за нас.

КОСМОПОЛИТСКИ ИЗРАЗ

Типични, да не сфати некој како општо македонски?

-Не, не, ние одиме кон еден космополитизам, еден космополитски музички израз, воопшто, како претставници на македонската традиција, како претставник на балканската музика нели, и како претставник на човечката традиција воопшто. Така што години наназад, десет, ова ни е предиспозиција и обврска и потреба и патриотизам. Од времето на оформувањето на музиката за филмот "Пред дождот", овој израз ни стана македонски музички јазик. Сега јас сум растоварен од тој багаж кој го носев со себе, во текот на мојата 20 - годишна работа и традиција. Сега овозможи најлесно и најкомотно да излезе од мене сè она што е внесено во мене во мојата дваесетгодишна работа во традицијата.

Гледам со кој елан свирите во квартетот? Квалитетни се, чинам дека тие, пред сè, живеат за музиката?

-Како не? Прво сето тоа е плод на моето долгогодишно искуство со нив, во музичката сфера, па и животно нели, второ и мојата педагошка активност ја користам и во таа сфера. Значи не само да ги анимираш и да ги насочиш музички, како музички естети, туку да ја сфатат музиката и уметноста како духовна потреба, а комерцијалниот ефект??? Колку ќе дојде, мене тоа не ме оптоваруваше годинаве наназад, ниту пак сум размислувал дека ќе се збогатам од тоа, ниту дали ќе бидам сиромав. Комерцијалниот ефект си доаѓа сам по себе.

ОРИГИНАЛНИ ИНСТРУМЕНТИ

Дали сè уште го користите компјутерот во работата или пак се вративе

Вечер 7 АВГУСТ 2001 **ЕСТРАДА** СТРАНИЦА 19

корените?

-Да, особено сега се враќам уште "назад". Го занемарувам компјутерот и користам само акустични инструменти, што е очигледно. Така што не ми требаат посебни студија, посебни технолгии. Го користам само јазикот на инструментариумот, а инструментариумот е многу голем.

Тоа сакав и да прашам, ќе ми набројте ли дел од овие инструменти што беа застапени на концертот и ме интересира што беше она што мене ми звучеше како гајда?

-Па, добро инструментариумот е сличен на македонската тамбура. Значи жичаните инструменти беа македонски тамбури, со тоа што онаа големата е моја иновација и моја музичка потреба, па малку повеќе е збогатена со жици, додадов уште две жици и ја сnижив интонацијата, односно го направив алт инструмент. Значи, пандан на виолината, ако има виола, тогаш на тамбурата треба да има некаква тамбуола можеби. Така да третиот жичан инструмент беше токму тоа, една бас тамбура или една тамбурола, како што ја нарекувме со изработувачот. Тоа е некој наш нов термин. Потоа ја користев само гајдарката, затоа што технички не бев во ситуација и можност да ја користам целата гајда. Синоќа имаше многу инструментариум околу нас и во шумата на инструменти требаше да се најде и кожата од гајдата. Од технички аспект тоа беше неизводливо.

Некои музички критичари велат дека новата музика на Даутовски е етно со примеси на џез? Корегирајте ме ве молам, но мислам дека тој џез барем јас го почувствував само во вокалот на Александра.

-Да, да. Кога расчистив со традиционализмот, како музички поддовен израз, основите не можев да ги напуштам, затоа што сум генетски врзан, моите куфери, моите инспирации, се длабоко во традицијата. Меѓутоа сè повеќе ја отпуштам со сето влијание, затоа што на времето свирев и џез, свирев и бузуки, свиревме и кафеанска музика и поп и рок и не знам што. Тој чуден микс, којшто еден момент ќе го стекнете во своето уметничко живеење, кога тогаш ќе дојде до израз, да избие како таков. И ако тоа остави трага и ако уметникот е естета, и почитувач на она што тој самиот го работи како база, тогаш се јавуваат спонтаности во тој музички израз, без да размислуваш дали е тоа со примеси на џез, на поп, тоа едноставно излегува од тебе. Како потреба да излезе од тебе. Така што во денешно време е многу апсурдно да се каже, аха, има елементи на џез, има елементи на поп и сл. Сето тоа се само методологии, затоа што воопшто џезот како култура е слободен, слободна импровизација. Во голем дел го има во мојата музика.

МУЗИКА НА 21 ВЕК

Тоа можеби повеќе е една нова музика, би рекла музика на Драган Даутовски.

-Тоа е реално третирање, затоа што само тогаш е автентична.

Кавалот ме пренесе, во еден момент, како на некои јужни острови.

-Во Полинезија.

Како од еден македонски традиционален инструмент ги вадите тие звуци?

-Па знаеш, јас тргнувам од насоките на работа, кога човек се дружи со многу луѓе, единственото во тој избор на луѓе е да го почитуваш нивниот карактер. Така е и со инструментите. Секој инструмент си има свој карактер, свој израз, свои доблести, свои слаби страни, и кога ќе ги осознаеш тие вредности тогаш полесно е да ги користиш. Почитот и респектот кон она што го имаш, она што те опкружува. Ми се чини дека тоа е човечка особина, човечки карактер. И кога тоа ќе дојде во добра спонтана корелација на инструментариумот со она што значи духовен свет тоа е веќе идеално. Затоа што времето во 21 век, воопшто, на глобален музички план ги спојува сите вредности... Додуша јас им зборувам на студентите дека потребата од нов музички израз е зрела, како што некогаш се создавала класичната музика. Требало стотици години за да се создаде форма, така се создавала класичната музика, така е создаден џезот, и се создавале тие некакви генерални музички правци. Сега е поспецифичен индивидуализмот, нема веќе колективно размислување за некаков спој. Индивидуалноста ја врзуваш за традицијата, затоа што секој индивидуалец потекнува од некаде. Секој има своја колевка, кај што растел, учел во животот. Мене ми е битно дека оваа година квартетот имаше многу активности и сè уште не се завршени. Имавме тетарската претстава "Леди Магбет" во Скопје, имавме настап на Охридско лето, ќе го имаме Делчево, Гевгелија. Имавме настап на манифестацијата "Десет дена Крушевска република". Ние во меѓувреме направивме музика за филмот "Свети Василие", повторно врзана за нашата традиција.

> • КОГА РАСЧИСТИВ СО ТРАДИЦИОНАЛИЗМОТ, КАКО МУЗИЧКИ ПОДДОВЕН ИЗРАЗ, ОСНОВИТЕ НЕ МОЖЕВ ДА ГИ НАПУШТАМ, ЗАТОА ШТО СУМ ГЕНЕТСКИ ВРЗАН, МОИТЕ КУФЕРИ, МОИТЕ ИНСПИРАЦИИ, СЕ ДЛАБОКО ВО ТРАДИЦИЈАТА. МЕЃУТОА СÈ ПОВЕЌЕ ЈА ОТПУШТАМ СО СЕТО ВЛИЈАНИЕ.

Како Вие би ги претставиле членовите на квартетот?

-Планирам овој квартет да работи сериозно. Децата се многу талентирани. Александра е еден од најдорбите вокали што се појавиле воопшто и практично ова е нејзин почеток, осознавање на тоа што е таа, самата себе, осознавање на она што значи традиционална музика, нејзиниот пат дoпрва започнува. Другите двајца, син ми е со мене израснат, значи генот му бие на сите страни. Александра учи да свири на некои од дувачките инструменти. Таа е второто јас на групата.

Некои велеа што ќе прави Драган со деца? Меѓутоа со мене се деца коишто завршиле Факултет за музичка уметност. Александра е професор по музичка култура, дипломиран академски музичар, веќе оформен естета, Бајса заврши Факултет за музичка уметност, отсек народни инструменти, Ратко е студент на Факултетот за музичка уметност. Не станува збор за деца, туку станува збор за талентирани музичари. Ним им треба сцена и максимално да ја пуштат сета своја енергија.

> • СЕГА Е ПОСПЕЦИФИЧЕН ИНДИВИДУАЛИЗМОТ, НЕМА ВЕЌЕ КОЛЕКТИВНО РАЗМИСЛУВАЊЕ ЗА НЕКАКОВ СПОЈ. ИНДИВИДУАЛНОСТА ЈА ВРЗУВАШ ЗА ТРАДИЦИЈАТА, ЗАТОА ШТО СЕКОЈ ИНДИВИДУАЛЕЦ ПОТЕКНУВА ОД НЕКАДЕ. СЕКОЈ ИМА СВОЈА КОЛЕВКА, КАЈ ШТО РАСТЕЛ, УЧЕЛ ВО ЖИВОТОТ.

КВАЛИТЕТОТ МОРА ДА "ИЗБИЕ"

Дали сте задоволни од начинот на кој македонската музика се презентира во светот. Како тоа да се прави на ист начин од сите уметници?

-Да, да, се согласувам со тебе. "Леб и сол" направиле некаков пробив со македонска музика и тоа не значи дека друг од Македонија не треба да се појавува. Ние не го правиме тоа само за себе туку за сите оние што се занимаваат со музика. Сметам дека секој уметник што излегол надвор и ги подотворил вратите тоа не го прави само за себе туку и за сите оние што се занимаваат со музика. Повеќе групи се онеспраздани по таа основа затоа што ја немаат адекватната комуникација, или некој друг ја "фатил" наместо нив. На крајот на краиштата, мислам дека имаме многу квалитет, апсолутно и веќе не може да се скрие нешто. Квалитетот не може да се покрие, ниту да се потисне, ниту да се спречи, така што веќе не се ни многу битни тие комуникации, од аспект на продуценти или менаџменти, самата уметност си го пробива патот.

Како Вие се справувате со тоа?

-Некои добронамерни пријатели ми велат дека треба да се наклонам кон некој од клановите. Мислам дека јас добро го сфатив, но се обидував да ми објасни што е тоа клан. Воопшто не мислам дека сум клански тип, и дека мојата музика е кланска. Не, напротив, ако излезе нешто во поширoки рамки, значи требало да излезе. Ако нема што да се понуди и не треба да излезе, џабе ти е и клан, џабе ти е и не знам продуцентство. Битно е да се работи, така што таквите се и размислувањата.

Тоа се, веројатно, оние музичари што не се типично свои, што мислат дека имаат нешто ама не знаат каде припаѓаат?

-Комуникацијата со светот е голема, имав многу понуди за концерти. Лично јас како Драган Даутовски сум имал многу покани и сум бил и во странски проекти, и како гостин на проекти, за кои овде не се знае, ниту пак сакам да се знае.

А зашто да не се знае?

-Затоа што нема потреба, зашто јас да се оправдувам дека сум отишол ваму, онoј отишол таму. Кога нешто треба ќе се дознае спонтано. Мене ми е битно да не сум сам на сцена, што не беше случај со претходната формација, да не споредувам. Има моменти кога на сцена ќе експлодирам, па ќе се повлечам за да го испочитувам тоа што го имам од левата или од десната страна на сцена. Така што не сум во ситуација да бидам сам. Сепак некој можеби ќе каже, ама Драган малку доминира. Не, доминира моето животно искуство, сепак сум повозрасен, и музиката морам да ја хранам со моето искуство и енергија. Експлодирам кога ќе слушнам некаков добар придружен елемент, или кога Александра ќе зоврие со својата енергија. Некаде да ја врзам таа сила...

Подготвувате ли албум?

-Албумот ќе биде готов, се подготвуваме како минатата година да го промовираме со публика. Рано е да се зборува за промоција, но во секој случај повеќе ме влече една ваква комуникативна просторија зашто ќе овозможи блискост. Има уште еден куп проекти, најава за соработка со музичари од странство. Што ќе се случи ќе видиме.

Грета Оџакова

МУЗИКА

Концерт

ДД СИНТЕЗИС ВО СВЕТСКАТА МУЗИКА

Откако ја заврши работата со оркестарот на изворна народна музика "Миле Коларовски" и на музиката за филмот *Пред дождот*, нашиот познат инструменталист **Драган Даутовски** во 1996 година го формира составот *ДД Синтезис*. Својот прв CD групата го сними во Љубљана, во студиото *Тиволи*, а тој беше издаден за "СЈФ рекордс" во почетокот на 1997 година. Минатата година групата направи една турнеја, свирејќи на разни фестивали низ Европа: во Словенија, Австрија, Унгарија, но и на "Охридското лето" во Македонија.

Во музиката на *ДД Синтезис* се содржани корените на македонскиот фолклор, соединети со богатото мелоритмично наследство во една модерна инструментална целина. Самиот CD наиде на одличен прием не само во Македонија, туку и во светот. Интересно, тоа е првото македонско музичко издание што се дистрибуира во соседна Грција. Музиката на оваа група е ставена и на компилацијата на големата американска куќа Elipsis Arts, наречена "Unblock - The Music of Eastern Europe", што во овој момент е една од најпродаваните изданија на т.н. World Music во светот.

Во моментов, групата работи на своите нови песни и се подготвува за многубројните гостувања каде што е поканета, на разни музички сцени низ светот.■

ДД СИНТЕЗИС
прв концерт во Скопје
четврток, 16 април, 20.30 ч.
универзална сала

Драган **ДАУТОВСКИ**
кавал, гајда, зурла, тамбура
Ване **ЈОВЧЕВ**
пијано, клавијатури
Марјан **ЈОВАНОВСКИ**
тамбура
Гоце **УЗУНСКИ**
тапан, тарабука
Радослав **ШУТЕВСКИ**
тапани, удиралки
Мирјана **ЈОШЕВСКА**
вокал
Анета **ШУЛАНКОВСКА**
вокал
Билјана **РИСТОВСКА**
вокал

ФОРУМ 8, 10 април 1998

КОНЦЕРТИ

Синтеза на музиката и возбудата

Кои концертот на „ДД Синтезис", четврток, 16 април, Универзална сала, Скопје

„Да имаше на сцената контрабас и „Дјего ќе го свиреше". Ова беше еден од полапидарните коментари на еден гледач после воодушевувачкиот предвелигденски концерт на „ДД Синтезис" (четврток, 16 април), а се однесуваше на музицирањето на Драган Даутовски. Имено, во целиот спектар инструменти, на кои Даутовски го покажа своето умеење (кавал, гајда, тамбура, зурла, конги), би рекле сосема нетипично се најде и електрична гитара. Но, токму таа нетипичната електрична гитара, се чини, најдобро ја илустрира музиката на Драган Даутовски и на неговата група - спојот на виртуозните инструменталисти (вклучувајќи ги тука и женските вокали) со музичките фолклорни корени, современиот аранжман и возбудата на музиката на XX век.

И што би било тука толку важно! Иако не е за споредба, на авторот на овој текст му паѓа на памет еден концерт на Горан Бреговиќ и неговиот „Оркестар за погреби и свадби". И тие свиреа своевидна етно-синтеза. И тие имаа тапан. И нему пееја три женски вокали. Но, разликата е во тоа што Горан Бреговиќ и неговите придружници одлично и професионално ја свиреа таа музика, а „ДД Синтезис„ ја живееше.

Токму како резултат на спојот на доживувањата меѓу публиката и музичарите, овој прв вистински долгоочекуван концерт на „ДД Синтезис" пред скопската публика, мораше да доживее неколку бисови и по два часа полни со музика апсолутно да ја исполни инаку пробирливата публика. Со други зборови, се функционираше идеално, озвучувањето беше моќно квалитетно, музичарите (освен Драган Даутовски, во групата се уште Радослав Шутевски, Марјан Јовановски, Горан Узунски и Ване Јовчев) беа апсолутно уиграни за да произведат идеално созвучје, „нежните" кореографски елементи ја надополнуваа целата слика...

А трите женски вокали, Анета Шуланковска, Билјана Ристевска и Мирјана Јошевска, се прикажаа за себе. Станува збор за навистина невообичаено квалитетни и ретко чуени гласови, чија боја вонредно се вклопува во музичкиот израз на „ДД Синтезис". Впрочем, по онаа првична фасцинација од инструменталистичката поливалентност на Даутовски, токму овие три девојки беа следниот силен впечаток што им се врежа на гледачите на концертот.

Како и да е, „ДД Синтезис" се претставија пред скопјани во вистинско светло, на тој начин најдобро потврдувајќи ги вестите што стигаат до нас за нивните успешни настапи по светските сцени и за добрата продажба на нивниот албум надвор од Македонија. Едноставно, „ДД Синтезис" се екстраквалитетен производ на современата македонска музика.

S.Г.

ПУЛС, 23 април 1998 65

Драган Даутовски, основач и водач на *Д.Д. Синтезис* 17.04.1998г

интервју

Борец за *вистински* вредности

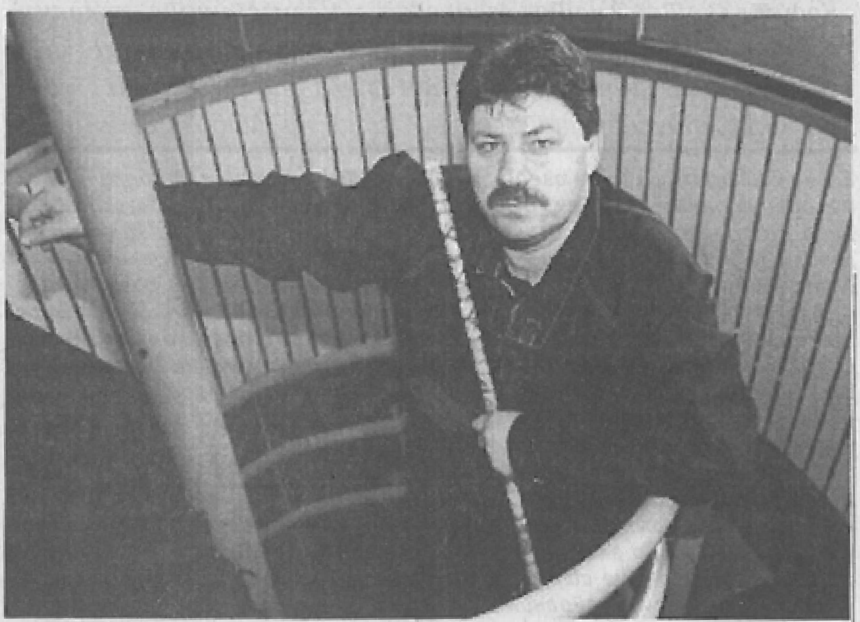

Вчера во Универзалната сала во Скопје ДД Синтезис одржа голем концет за љубителите на етно - музиката. За предизвиците на тој звук и интересот на младите за него, како и за плановите за презентација во странство, разговараме со Драган Даутовски, лидер на ДД Синтезис

● *Кажете ни нешто повеќе за Вашите професионални почетоци во етно-музиката?*

ДД: Моите почетоци беа таму некаде пред 15-ина години, кога и се разбуди оној ген за одржување и проучување на традицијата. Инаку, професионално почнав да се занимавам со оваа проблематика кога го завршив Факултетот за музичка уметност. Едноставно, се постави прашањето што понатаму во животот. Така се вработив како професор по музичка култура, но сето тоа не ме исполнуваше целосно. Во тој период се појави интересот што подлабоко да се втурнам во проучување на фолклорот, особено во областа органологија. Тоа е наука што ги изучува народните инструменти.

Така практично почнав да ги изучувам, истражувам и осознавам народните инструменти и во тој период го формирав детското студио *Детелинки*. Другиот дел од тоа студио се трите девојки што денес членуваат во *Д.Д.Синтезис*.

● *Значи, Д.Д.Синтезис дојде како реална последица на Вашата дејност во тој период?*

ДД: Па нормално дека *Д.Д.Синтезис* е резултат на еден подолготраен процес во таа област. Инаку, ми се чини дека целата приказна за ренесансата на традиционалната македонска музика ја почна еден оркестар, кој се создаде како последица на детското студио, а тоа е ансамблот на народни инструменти *Миле Коларовски*. Така почна ренесансата во македонската музичка култура на полето на традиционалната музика. Потоа се појави филмот *Пред дождот*, со кој можеби на најубав начин беше презентирана нашата традиционална музичка култура во светски рамки.Така, и *Д.Д.Синтезис* е еден многу логичен чекор не само во мојот професионален живот ,туку и во целокупниот културен живот кај нас.

Преку нашата работа настојуваме да дојдеме до еден нов музички израз, кој би бил глобален претставник на поширокиот простор т.е. светската музика.

● *Ваша заслуга е и отворањето на Катедрата по етномузикологија на ФМУ. Како дојде до реализација на таа идеја?*

ДД: Таа идеја ја туркав со години, можеби седум-осум до десет. Сметав дека образовниот систем треба да ја гарантира вистинската положба на фолклорот. Така, благодарение на разбирањето на деканот Димитрие Бужаровски, деканската управа и целокупниот колектив на Факултетот, е остварена можноста таа област да влезе во високо-школскиот образовен систем. Целта на таа образовна институција е да создава кадри што ќе го чуваат и негуваат фолклорот, ќе го промовираат и надградуваат. Целта е тие да се градат како академски музичари, а не како народни свирачи.

● *Во Вашата уметничка професија соработувате со други млади уметници. Какви се искуствата од соработката?*

ДД: Сметам дека е добро сето тоа што се случи во минатите години. Искуствата се секако позитивни, зашто се појавија и израснаа млади луѓе што научија да го почитуваат етносот и традицијата, зашто, потребно е да се знае коренот за да се оди понатаму во развојот.

● *На 16 април имате концерт во Скопје (разговорот е воден пред концертот), а потоа заминувате на турнеја. За каде се подготвувате?*

ДД: Нè очекува една посериозна турнеја, во странство. Ќе одиме и на фестивали и на концерти. Сè уште не е оформена комплетна мапа на настапите во странство, за неа - кога ќе имаме конкретни договори. Извесни се настапите на домашната сцена, односно на Скопско лето и на Хераклејските вечери.

● *Денес етно-музиката е многу прифатена од младите. Мислите ли дека тоа е само тренд или нешто што ќе трае?*

ДД: Па да, во моментот состојбата е трендовска, иако јас не го сакам тоа. Дефинитивно ќе се борам против трендовското прифаќање на фолклорот и традицијата зашто трендот е со краток век. Целта ми е што повеќе луѓе да го почитуваат фолклорот за да ги откријат неговите вистински вредности, како трајна и долговечна база што треба да се надградува. Впрочем, тој е дел од нашиот идентитет.■

С.Т.

АНТЕНА 17.04.1998 г.

Борец за вистински вредности

Вчера во Универзалната сала во Скопје, ДД Синтезис одржа концерт за љубителите на етно музиката. За предизвиците на тој звук и интересот на младите за него, како и за плановите за презентација во странство, говори лидерот на групата, Драган Даутовски

ТВ-ОКО 29.03.1998 г.

ДРАГАН ДАУТОВСКИ, ПРВИОТ ЧОВЕК НА "СИНТЕЗИС"

СО КАВАЛОТ ПАТУВАМ НИЗ ВРЕМЕТО

Јасна Фрањовска

интервју — драган даутовски

Идентитет во огништето на традицијата

Доцент на ФМУ на оцсекот - народни инструменти. Според изборот на музичките новинари - продуцент на годината '97. Инспиратор и столб на групата „ДД синтезис", чиј албум е избран за најдобар во минатата година. Го нарекуваат етно-гуру. А, впрочем, е вистински почитувач на македонската традиција и вљубеник во македонскиот фолклор. По бројните настапи во странство, во март „ДД Синтезис" ќе има концерт во Скопје. Во јуни ќе ја почнат светската турнеја. Во меѓувреме, Драган Даутовски зборуваше малку за „Денес"

▼На почетоците на мојот интерес за фолклорот, уште додека бев наставник по музичко во едно основно училиште, се формираше детско студио „Детелинки". И денес трите девојки во „ДД Синтезис" се познати како „Детелинки". Тие работеа едно време и во рамките на „Танец" како детско студио. Потоа беа база за создавање на еден ансамбл за традиционална музика, „Миле Коларовски". Мислам дека од тоа време кога е основан ансамблот што го носи името на овој познат кавалџија, почна ренесансата во македонската култура, што се однесува до традицијата. Програмска цел на овој ансамбл беше да се реставрира музичкиот етнос во најизворна, најтрадиционална форма. Потоа се случи и филмот „Пред дождот", кој на најубав можен начин ја презентираше македонската култура од аспект на музиката, така што ми се чини дека е тоа логичен след на настаните кој имаше редовно нагорна линија во создавањето на нови музички форми, групи и оркестри, што потоа логично заврши со создавањето на „ДД Синтезис". Сите тие форми се дел од мојот професионален живот, зашто јас повеќе од 15 години се занимавам со изучување на македонскиот фолклор и сите негови специфики. Определбата на „ДД Синтезис" е да се вратат сите тие фолклорни специфики.

▲*Во Македонија очигледно се создава нова публика што се оттргнува од вообичаениот стандарден интерес за поп и рок музиката. На што се должи тоа, според Вас?*

▼Како музичар, сепак, согледувам дека полека поп-културата и џез-културата ја губат својата доминација во светот, отстапувајќи го повторно место на етно-музиката, а традиционалниот музички израз си го зема повторно својот примат. Знаете, на 50-тина години, редовно се јавува потребата на светот од нов музички стил. Сите тие придружни трендови во светот се само состојба, која го подготвува теренот за појавата на некој нов музички стил, така што популарноста на етно-музиката, воопшто, во светот можеби е резултат на губењето на доминацијата на овие две водечки култури во светот. Поп-музиката е веќе исцрпена како музички израз и создава потреба од појава на друг глобален музички стил, а како до него ако не со традиционалната музика. Традицијата е таа што ги зближува културите. Никако поинаку не може да се спојат Истокот и Западот. Она што не може да се стори ниту преку политиката, ниту преку економијата, може да го стори музиката со некоја синтеза што ќе доведе до нова светска музика. Со тоа можат да се надминат тие, условно речено, бариери во културата. Сега е, ми се чини, повторно време на издигнување на националниот музички израз на највисоко, дури култно место, од кое повторно ќе се роди нов стил.

▲*Овој нов стил за којси залага „ДД Синтезис" добро минува кај нас. Како се прима оваа музика надвор од земјава?*

▼На нашиве простори навикнати сме да гледаме на традицијата со подруги очи, меѓутоа, светот секогаш го почитувал она што е традиција и фолклор. Конечно, старите естетичари не би рекле залудно - ако не го почитувате и знаете минатото, нема што да барате во иднината. Тоа го докажува и ова време во кое живееме. За мене беше нов момент тој фактот што „Синтезис" успеа да го воспостави со западната публика. Светот преку Интернет е сведен на глобално село. И музиката го прави истото. И со музиката светот станува глобално село зашто секоја традиција има допирни точки со секоја друга традиција.

▲*Може ли македонската музичка традиција, со сите нејзини специфики, да продре на светските пазари?*

▼Многу е неблагодарно да мислиме дека сме најмузикална нација на светот, но прескромно е и да не се каже дека нашата музичка традиција заслужува високо место во светската култура. Реалното место може да се обезбеди доколку нашата музичка традиција му се доближи на светот, не во исклучиво традиционалната форма, затоа што и светот и нашиот човек понекогаш умеат да реагираат резервирано кога ќе слушне исклучиво традиционална музика. Повторно, значи, треба да се прибегнува кон надградба на фолклорот - да се зачува базата, етносот, традицијата, автентичноста, но со печат на она време во кое живееме и на она што е тренд во светот.

▲*Слушајќи го албумот на „Синтезис", изненадува неверојатната уметност да се спои, на пример, клавирот и кавалот. Каков е предизвикот да се споени наизглед неспоивото?*

▼Оттука доаѓа и името на групата „Синтезис". Моја професионална определба е што повеќе да ги осознаам спецификите на македонскиот фолклор и како такви да ги задржам, меѓутоа, и да им дадам печат на времето во кое живееме и работиме. Во албумот, на пример, има и многу класика, и поп, и рок и џез, елементи од правци кои или биле или се тренд во светот, меѓутоа редовно тргнуваме од една автентичност и специфика и одиме кон синтеза со сè она што е модерно. Тоа се однесува и на инструментариумот. Музиката ја надградуваме со голем респект и почитување, вметнувајќи инструменти што не припаѓаат на ова поднебје, како на пример клавирот, синтисајзерите... Едноставно, да речам, се обидуваме да го посвоиме клавирот и да му дадеме македонска душа за да почувствува каква сила има овој музички израз овде... Мислам дека успеваме во тоа.

▲*Дали албумот има добар пласман и надвор од Македонија?*

▼Кај нас е практика да морате да постигнете успех надвор за да можете да минете и на овие наши простори. Групата е дефинитивно голема надвор, особено во Словенија, Австрија и во сите овие простори каде што сме свиреле. Редовно сме имале исклучително позитивни критики и сме се соочувале со исклучително почитување поради начинот на кој го третираме фолклорот. Еден од првите наши настапи беше во Унгарија, на „Евро-фестивалот" на кој настапија 19 земји. Програмска ориентација на фестивалот е традиционална музика со елементи на модерен третман на фолклорот. Тука бевме исфрлени во прв ред, дадена ни беше можност да го отвориме фестивалот. Имавме одличен прием и кај публиката и во музичките кругови. Сето тоа го потврди и нашиот прв промотивен концерт во Љубљана, во рамки на фестивалот „Друга годба", голем европски фестивал за кој се вели дека е врата на Европа, каде имавме феноменален концерт во кој можеше да се почувствува силата на музиката на сцена.

▲*Се отвораја ли полека вратите на Европа?*

▼Се отворија, дефинитивно се отворија. Затоа што потоа следуваше и фестивал во Австрија, што го организираше BBC. Знаете, BBC редовно го врти албумот на своите програми и редовно со критички осврт, според кој фолклорот треба да има таков третман. Да не биде презентиран во една сирова варијанта, туку надградуван, модифициран, со една модерна жица. Концертите што следуваа во Словенија беа резултат на покажаниот интерес на тамошната публика, а имавме многу убав концерт и на „Охридско лето", кој беше, според организаторите, и еден од најпосетените концерти на манифестацијата.

Во меѓувреме излезе и една компилација од американска дискографска куќа „Елипсис Арт", која важи за една од трите најголеми дискографски куќи во светот. Таа се осмели да издаде компилација на музика од Источна Европа, каде има една нумера од „ДД Синтезис". Ни се имаат јавено повеќе дискографски куќи со кои сме во фаза на преговори и договори за концерти, албуми итн.

▲*Дали сте горд што успеавте да го свртите вниманието на младите кон најдлабоката музичка традиција?*

▼Јас сум многу горд и на себе што успеав да издржам еден период во кој огромен број мои пријатели и роднини ме прекоруваа што завршив факултет, а свирам гајди и кавали. Горд сум што успеав да ги надминам тие проблеми, горд сум што младите луѓе се враќаат на корените и на етносот. Впрочем, тоа е единствениот начин човек да се пронајде сам себе уметнички, зашто ниеден млад уметник не би можел да го стори тоа, да го пронајде својот идентитет, без оглед на која уметност ѝ припаѓа, доколку не зирне во огништето на традицијата и не го разгори и ако не се втурне што подлабоко до корените. Не можете да се осознаете како автор ако не го знаете минатото и своето битие. Ако знаете кои сте и од каде сте, тогаш полесно е да го најдете патот каде треба да одите.

▲*На крајот, каков ви е односот со „Анастасија"?*

▼„Анастасија" е група што ја почитувам, го почитувам она што го работат и го создаваат.

▲*Ги надминавте ли недоразбирањата?*

▼Имаше некои мали недоразбирања, но можеби биле меѓучовечки или уметнички, сеедно. Меѓутоа, драго ми е што работат и понатаму. Не само тие, туку би сакал да има уште многу такви групи, за што и лично се залагам. Многу брзо од факултетот ќе излезат сигурно уште неколку млади состави што ќе го работат тоа што веќе го работат „Анастасија", „Синтезис", Влатко, Бодан и сите други кои полека ја сфаќаат сериозноста на фолклорот како база на неисцрпно богатство.

УМЕТНОСТА ЈА ИСКУШУВА ВИСТИНАТА, ШТО ПО ДРУГ ПАТ НЕ МОЖЕ ДА СЕ ДОФАТИ

концерт

Неповторливо доживување

Оние што не присуствуваа на минатонеделниот концерт на „ДД Синтезис" во Универзалната сала во Скопје, веројатно никогаш и нема да дознаат колкаво уживање пропуштиле. По бројните настапи надвор од земјава и неодамна објавениот компакт диск, ансамблот на Драган Даутовски ја претстави својата музика „во живо" пред пробирливата скопска публика и... И го освои Скопје...

Или барем ги освои оние што ја почитуваат изворната музика, оние што го сакаат етно-звукот и ги ценат вредностите на македонската музичка традиција. А, бурните аплаузи и долгото повикување на „бис" во не преполната Универзална сала покажаа дека таквата публика во Градов можеби не е многу бројна, но е многу искрена.

Неповторливо доживување... Колективно празнење на публиката... Духовна хигиена... Музиката на „ДД Синтезис" треба да се консумира како лек против секојдневните отрови од секаков вид, барем три пати на ден, барем по половина час.

Анета, Мирјана, Билјана... убави како горски самовили, со гласови како морски нимфи... Како да дошле на сцената на Универзалната сала директно од митовите и приказните...

„ДД Синтезис" го реставрира македонскиот музички етнос во најизворна најтрадиционална форма. Драган Даутовски ги свири сите изворни народни инструменти и... ѕиркајќи во огништето на традицијата, со младите сили на ансамблот, го создава неверојатно функционалниот спој на македонските музички корени со новите музички трендови.

Во општата еуфоричност на публиката од концертот, поразувачки делуваше празната почесна ложа, каде што единствен посетител беше градоначалникот Ристо Пенов. Други политичари немаше. Не ја почитуваат ли македонската етно-традиција или страхуваат да не бидат облагородени од оваа чудесна музика? Зошто, како потоа би се снашле во бескрупулозната и сурова реалност во чие создавање и самите учествуваат?

УМЕТНОСТА Е ОПОМЕНА ЗА НАУКАТА ДА СИ ГИ ПРИЗНАЕ ГРАНИЦИТЕ

Утре, во „Стоби", концерт на квартетот „Драган Даутовски"

Македонските корени ќе расцутат во Зимбабве

Утре, во античкиот театар на археолошкиот локалитет "Стоби" со почеток во 21 часот, Квартетот Драган Даутовски ќе одржи концерт во организација на Центарот за култура и уметност на град Велес. Гости на концертот се Василичарската група од село Бегниште, Кавадаречко, кои ќе се претстават со своја кореографија, а кои македонската музичка јавност ги запозна на неодамна одржаниот концерт на Квартетот Даутовски во Универзалната сала.

"Многу ми е мило што добивме можност да соработуваме со Центарот за култура од Велес кој, преку нашиот концерт, сака да ја промовира идејата "Стоби" континуирано да живее", вели Даутовски. "Локалитетот "Стоби" ни е многу драг, бидејќи токму таму го снимивме нашиот спот, а тамошната атмосфера е типична за карактерот на нашата група. Сметам дека овој простор треба сериозно да заживее, бидејќи, на Македонија и недостасува амбиент што ќе ги промени стереотипите на концертите, на сцената."

Слабиот одзив на медиумите на вчерашната прес-конференција, која квартетот ја одржа по повод концертот во "Стоби", го предизвика Драган Даутовски да констатира: "Настојувавме годинава да ги расцутиме корените, но за мене ова значи дека плодовите треба да ги лоцираме некаде во Зимбабве, а не во Македонија."

Квартетот Драган Даутовски во состав: Драган Даутовски, народни инструменти, Александра Поповска, вокал и синтисајзер, Басја Арифовска, кавал и тамбура и Ратко Даутовски, тапани, на утрешниот концерт ќе изведуваат композиции од нивниот досегашен целокупен музички материјал. Концертот се предвидува да трае повеќе од два часа. Организиран превоз за концертот ќе има само од Велес, а влезниците, кои во Скопје можат да се набават во музичките продавници "Југотон" и "Чув де чув", чинат 120 денари. (Т.И.)

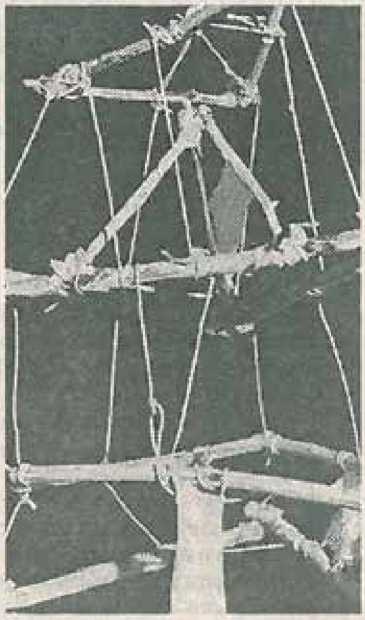

Вечерва на „Скопско лето"

Патувачки театар, инсталација, филм и концерт

Вечерва на плоштадот "Македонија" во 20 часот, во организација на Францускиот културен центар, уличниот театар "Алхемичари" од Франција ќе изведе патувачка претстава без зборови во која играат тројца актери. Претставата е базирана само на играта на маските и телесниот израз. Во Даут пашиниот амам пак, со почеток во 20.30 часот, ќе биде поставена инсталација под наслов "Стебло на желбите" на нашиот скулптор Ибрахим Беди.

Во рамките на манифестацијата "Кафе кино", во Музејот на град Скопје - бифе "Музеум", во 21 часот ќе се прикаже филмот "Адаптација" во режија на Спајк Џоунс. Улогите ги толкуваат: Николас Кејџ, Мерил Стрип и Крис Купер.

Во рамките на вонредната програма на "Скопско лето" пак, во Куршумли ан со почеток во 20.30 часот, концерт ќе одржи Мандолинскиот оркестар "Скопје" под мотото "За Скопје-градот на солидарноста", со што се приклучува кон одбележувањето на 40 години од катастрофалниот земјотрес. Под диригентство на Рамадан и Ерхан Шукри, ќе бидат изведени дела од Џамбазов, Терзиев, Вивалди, Глук, Бочели. Солисти на концертот се Виолета и Јован Радаковиќ, сопран и баритон од Србија и Црна Гора, како и нашата певица, мецосопранот Милка Ефтимова. (Т.И.)

от фестивал на театар и музика „Дионизиа", каде што секоја вечер имаше по еден концерт и една театарска претстава. Потоа Словенија, каде оваа година имавме повеќе концерти. Таму имаме огромен број почитувачи. Во Германија имавме два концерти во рамките на најголемиот етно фестивал во Европа „Танц и фолк фест" - Rudolstadt, пред повеќе од триесет илјадна публика. Потоа седум дена бевме во Израел, Западна Галилеја, а тоа беше всушност прекрасно заокружување на концертната активност на ДД Синтезис за 1998 г.

Кој е следниот проект на групата?

Следен проект на групата е турнеја во Јапонија (8 концерти), која ќе започне на 15 мај. Тоа е единствено за што

Синтезис

во овој момент можам со сигурност да дадам информација. Сигурно е дека во текот на 1999 година групата ја очекува многу работа, во смисла на концерти и нови изданија, но за тоа потоа.

Колку концертните настапи и свирките во живо бараат подготовки имајќи во предвид дека се работи за специфична музика со поголем број изведувачи?

Нормално е дека концертите во живо имаат своја тежина и бараат посебна подготвеност. Тој проблем групата одамна го надмина иако станува збор за „специфична музика со поголем број на изведувачи" како што велите вие. Нашата музика од една страна и публиката од друга страна се редовна инспирација така да на сцената всушност групата се забавува. Нема место повеќе за проблеми од типот на озвучувањето, светлото или пак некаква трема. Сето тоа го надминавме.

Корените на музиката на ДД Синтезис лежат во македонскиот фолклор. Од каде е идеата да се искористи нашата музика и да се создаде една ваква институција, ако така може да се каже, која на оваа музика ќе ѝ го даде современиот шарм?

Пред сè, не станува збор за никакви идеи, напротив тоа е цел! Впрочем одговорот на ова прашање лежи на самиот почеток од овој наш разговор. Знаете идентитетот на секој млад човек уметник, односно воопшто човек, лежи во неговата бит, традиција, автентичност, од длабочината на неговите корени. Всушност функцијата на фолклорот како естетска вредност е сето тоа да го зачува. Втурнувањето на секоја индивидуа во тие длабочини на сознанието му го дава правото на индивидуална или колективна оригиналност, одбележувајќи го времето во кое живее и твори. Времето на современоста!

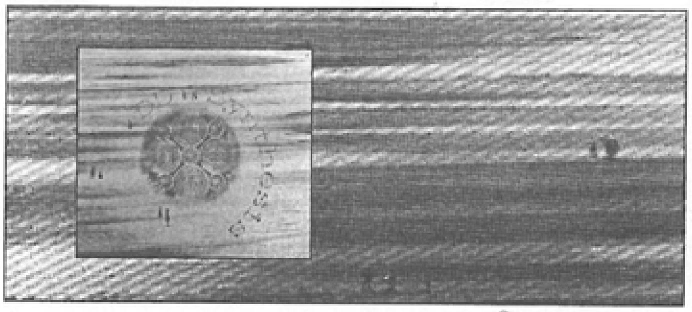

интервју

На Плоштадот на поезијата во Струга каде за дочекот на Новата година беа спремни да свират членовите на групата ДД Синтезис, се сретнавме со водачот, Драган Даутовски – доцент на Академијата за музички уметности, на отсекот за етно–музика, тапан, гајда, кавали. Оваа прилика ја искористивме за еден краток разговор со него.

време на современост

ДД

Како и кога настанала „ДД Синтезис“?

Групата ДД Синтезис настанува кон крајот на 1995 година како резултат на културните збиднувања во Македонија, од една, и мојата долгогодишна работа на полето на фолклорот од друга страна.Во овие мои активности се си имаше свој логичен и природен тек. Во 1992 година како резултат на моите истражувања се „роди“ оркестарот од народни инструменти „Миле Колароски“, со една единствена цел, да се реставрира сета звучна специфика на Македонскиот фолклор како единствен музички израз, тргнувајќи од ритмиката,мелодиката , инструментариумот, рустикалното пеење. Всушност со формирањето на овој ансамбл отпочна ренесансата на изворната музика во Македонија. Во тоа време се поголем број на млади луѓе почнаа да живеат со таа музика, со народните инструменти, па така и кругот на пријатели на овој оркестар се повеќе се ширеше. Со ансамблот настапувавме на сите културни манифестации во Македонија и во повеќе европски земји. Стана популарно меѓу младите да се шета со кавал и гајда, тоа стана тренд. Тоа го зборувам затоа што во групата ДД Синтезис сето тоа што значи база, изворност, традиција, доаѓа токму од ансамблот „Миле Коларовски“. Покрај мене тоа се: Мирјана Јошевска, Биљана Ристеска и Анета Шуланковска,трите грации на Синтезис и Марјан Јовановски кој свири тамбура.Тоа се млади луѓе со кои работам повеќе од десет години. Потоа Радослав Шутевски – бубњеви, и човек кој што неизмерно го подржуваше и поттикнуваше формирањето на групата. Клавијатури Ване Јовчев, ударалки Гоце Узунски, млади луѓе кои со висок просек ги завршија нивните студии на Факултетот за музичка уметност,се исто така многу битен фактор во групата.

Дали во неа сеуште членуваат истите членови од стартот?

Да. Тоа се луѓе кои одлично соработуваат и се дружат како на сцената, така и надвор од неа.

Која е врската меѓу ДД Синтезис и Анастасија?

Нема врска! Тоа е прашање на кое најдобро ќе ви одговорат луѓето кои се бават со рецензирање на музичките изданија.

Во јавноста се слушна нешто за вашиот спор со нив. Дали би можеле нешто поблиску да ни кажете околу ова?

Тоа е минато. Веќе заборавив на тоа, иако....

ДД Синтезис во Македонија изгради свој имиџ по кој е препознатлив и вистински ја освои својата публика овде. Што станува со вашите настапи во светот. Каде до сега сте се претставиле?

Покрај концертите во Македонија, групата во годината што измина имаше настап, односно целовечерен концерт во Рим на интернационални-

ЗАВРШИ ФЕСТИВАЛОТ „ИЛИНДЕНСКИ ДЕНОВИ“ ВО БИТОЛА

ДОДЕЛЕНИ НАГРАДИ ЗА НАЈУСПЕШНИТЕ

БИТОЛА, 3 АВГУСТ. – Во Битола заврши 23 Републички фестивал за народни игри и песни „Илинденски денови“ на кој настапија 36 фолклорни друштва и ансамбли. За најуспешна вокална изведба наградата му припадна на женското трио при КУД „Весели пензионери“ од Пробиштип, а за најуспешен и најкомплетен оркестар на фестивалот наградата на доби ОНИ „Миле Коларовски“ од Скопје. За најуспешна пионерска фолклорна група е прогласена „Орце Николов“ при КУД „Гајда“ од с. Ињев а за презентација на староградски фолкор наградата ја освои „Изгрев“ од Кочани. Награда за најуспешна презентација на изворниот фолкор им припадна на КУД „Панче Пешев“ од Куманово и на КУД „Јата е ре“ од с. Слупчане, кумановско, додека, пак, наградата за обработен фолклор ја доби КУД „Гоце Делчев“ од Битола. За најусешешен автор на новосоздадена фолкорна содржина ја доби Валентин Соклевски – Битола за кореографиите на КУД „Илинден“. П.С.

ДЕНОВИ НА МАКЕДОНСКА МУЗИКА

ИЗВОРНА НАРОДНА МУЗИКА

Вечер, во рамките на манифестацијата „Денови на македонската музика“, во Студиото М-1 на МТВ, со почеток во 20 часот, ќе се одржи концерт на изворна народна музика, на кој ќе настапи Оркестарот од автентични народни инструменти „Миле Коларовски“.

На програмата се изворни македонски народни песни и ора. Уметнички раководител на вечерта е Драган Даутовски, а водител Марија Поповска. Л. С.

ПРЕД ГОДИНАШНИТЕ „ДЕНОВИ НА МАКЕДОНСКАТА МУЗИКА“

За првпат – духовна музика

● Изведби со автентичните народни инструменти, и настапот на Ансамблот на Операта при МНТ. – Вкупно 60 дела, од кои 40 се праизведби, и зголемено присуство на младите композитори и исполнители

Деновиве, во Сојузот на композиторите на Македонија беше особено живо, зашто привршуваа подготовките и се дефинираше програмата за годинашната манифестација „Денови на македонска музика“. Оваа традиционална манифестација е централна во вкупните програмски активности на Сојузот и, токму затоа, ѝ се посветува посебно внимание и ангажман. А, она што посебно треба да се издвои за годинашното издание на манифестацијата, тоа е вклучувањето во програмата и на духовната музика, како и изведбите со автентични народни инструменти. Исто така, годинава, за првпат на манифестацијата учествуваат и ансамблите на Операта при Македонскиот народен театар. Белег на манифестацијата е и нагласеното присуство на млади композитори и исполнители, покрај веќе афирмираните творци и изведувачи. А, земено во целост, посебно треба да се одбележи дека „Деновите“ се манифестација за презентација на новото македонско музичко творештво, при што годинава ќе бидат исполнети околу 60 дела, од кои 40 се праизведби.

Повеќе изведби на негови дела: композиторот Томислав Зографски

На почетокот на манифестацијата (на 22 март, а ќе трае до 6 април), ќе настапи Камерниот оркестар на Македонската радио–телевизија под диригентство на Фимчо Муратовски, а со дела од: Гоце Коларовски, Ристо Аврамовски, Димче Николески и Димитрие Бужаровски. Потоа, во следните денови, претстојат и: настапите на Македонскиот женски хор при Домот на младите „25 Мај“ и Женскиот хор на Македонската радио–телевизија и Детскиот хор „Развигорче“, под диригентство на Запро Запров, на делото „Етнографофонија“ од Ристо Аврамовски. Авторски концерт ќе има композиторот Михајло Николовски, а водител на неговата вечер ќе биде Марко Коловски. Македонската филхармонија ќе се претстави со дела од Гоце Коларовски, Тома Прошев и Љубомир Бранѓолица, а ќе настапи и Танцовиот (ревиски) оркестар на МРТ под диригенство на Александар Џамбазов и Кире Костов.

Во црквата „Свети Димитрија“, ќе се одржи вечер на македонска духовна музика, со настап на ансамблот „Св.Јован Кукузел“ и Детскиот хор „Развигорче“, а под диригенство на Запро Запров. На камерниот концерт, ќе бидат изведени дела од Јане Коџабашија, Томислав Зографски, Стојан Стојков и Тома Прошев, а приредбата „По избор на уметникот“, годинава, ќе биде со пијанистот Валери Стефановски.

Во студиото М–1 на Македонската радио–телевизија, ќе се одржи уште еден камерен концерт – со дела од: Властимир Николовски, Стојан Стојков, Благој Цанев, Драгослав Ортаков и Томислав Зографски.

Концертот на изворна народна музика со автентични инструменти, ќе биде во исполнение на Ансамблот „Миле Коларовски“ со Вокалната група „Детелинки“ и со Големата вокална група. На концертот на Оркестарот на Операта при МНТ, Хорот на МРТ и Академскиот хор „Мирче Ацев“, со диригентите Ванчо Чавдарски, Мирослав Спасов и Саша Николовски, а со дела од: Благоја Ивановски, Александар Лековски, Благој Цанев, Михајло Николовски, Томе Манчев, Драган Шуплевски, Стојче Тошевски, Тодор Скаловски и Томислав Зографски.

Во рамките на „Деновите на македонската музика '93“ е предвидена и посебна програмска вечер за младите композитори, а сите програмски содржини ќе се одржуваат во Студиото М–1 на МРТВ, фоајето на МНТ, Домот на АРМ и во црквата „Свети Димитрија“.

Х.П.

DD Synthesis

Združitev tradicije in sodobnosti

DD Synthesis je nova etno-folk atrakcija iz Makedonije, ki je na Drugi godbi '97 predstavila svoj prvi album in očarala ljubljansko občinstvo. K nam prihajajo spet v Bovec (12. avgusta, trdnjava Kluže), v Ljubljano (13. avgusta, Trnfest, KUD France Prešeren) in v Izolo (15. avgusta, Mediteran festival).

Dragan Dautovski je avtor in idejni vodja tega projekta, ki z akademskim znanjem in veliko dobrega okusa zajema iz zakladnice tradicionalne makedonske ljudske glasbe in sodobnih glasbenih smernic in vse to združuje v njemu lastni DD sintezi.

Donedavna si igral pri Ansamblu Mile Kolarovski. Zanj so nekateri prvič slišali zaradi omembe na albumu Anastasie – Pred doždot (Pred dežjem; op.a.). Kakšen ansambel je bil to?

Mile Kolarovski je bil znan makedonski kavaldžija (kaval je piščal; op.a.). Uveljavil je prepoznaven makedonski kavalski slog. Pred približno petnajstimi leti je umrl. Ansambel sem ustanovil leta 1992, da bi v njem raziskoval makedonsko ljudsko glasbo. V ansamblu so bila izključno makedonska tradicionalna glasbila: štirje kavali, štiri tambure, dva kemeneta (godalo podobno guslam; op.a.), gajde (dude; op.a.), tapan (boben; op.a.) in šest deklet vokalistk. Tri od njih so zdaj tudi v DD Synthesis. Z ansamblom smo imeli veliko nastopov po Makedoniji in v tujini. Po njegovi zaslugi je prišlo v makedonski kulturi do renesanse izvirne folklore. K nam so se prihajali učit igranja inštrumentov fantje iz Anastasie in mnogi drugi.

Od tod torej navezava, da so te fantje povabili kot gosta pri ustvarjanju glasbe za film Pred dežjem?

Fantje iz Anastasie so se prihajali k meni učit igranja ljudskih inštrumentov, prav tako pa še k drugim članom. Ko je prišlo do projekta *Pred dežjem*, je bilo sodelovanje pač logično. Čeprav na plošči piše, da sem bil samo gost, to ne drži. Bil sem enakopraven soustvarjalec glasbenih idej in zvoka filma. Bilo je sicer nekaj problemov, vendar se je vse srečno končalo.

Film je dobil v Benetkah zlatega leva, kako pa jo je odnesla glasba?

Menim, da ravno tako dobro. Razen redkih posameznikov, kot so Pece Atanasovski in Mile Kolarovski, ni še nihče posnel tako uspelega filma. Uspeh je mladim ljudem vlil več samozavesti in jim dal spodbudo, da nadaljujejo začeto smer.

Imaš kako razlago za razmeroma temen val makedonskih skupin z vplivi tradicionalne glasbe, kot so Misar, Arhangel, Padot na Visantia, Anastasia, Lola V. Stein pa tudi tvoja skupina?

V času delovanja teh skupin sem jaz kot akademski glasbenik igral jazz po raznih lokalih. Takrat nisem razmišljal, kaj bom sam s seboj, ker sem imel precej obveznosti na fakulteti in srednji glasbeni šoli. Vsi ti fantje so vsekakor pustili sledove v makedonski kulturi. Vendar je še pomembneje to, da se zdaj vsi vračajo h koreninam. Makedonska kultura je vsekakor precej globlja in starejša od bizantinske. V Makedoniji imamo še danes mnoge specifičnosti, ki so ohranile svojo prvotno obliko. To sta govor in tradicionalne pesmi. To so glasbila, ki so ohranila svojo prvotno obliko. Poleg melodije je tu še ena pomembna lastnost makedonske folklore – ritem. Pred mnogimi leti bi ga skorajda pozabili pod vplivom šunda in ritmov z vzhoda. Tako smo prišli do zamisli, da z vso to specifiko, ki na našo srečo in srečo Balkana še vedno obstaja v Makedoniji in tudi širše, poskusimo dati pečat času, v katerem živimo. Ampak pod pogojem, da se to napravi tako, kot se spodobi. Končno je napočil čas, da tudi mi sami, Makedonci, uporabimo svojo folkloro, kot so jo do zdaj izkoriščali Goran Bregović in mnogi drugi. Jaz imam do izvorne makedonske folklore strahotno spoštovanje. Z njo se ukvarjam zdaj že petnajst let. Že deset let ne igram nič drugega kot samo izvirne inštrumente. To tudi predavam na fakulteti. Zaradi tega strahospoštovanja si dolgo nisem upal narediti sinteze makedonske tradicionalne glasbe in sodobnih svetovnih glasbenih smernic. Da sem premagal ta strah, mi je največ pomagal film *Pred dežjem*.

Ravnokar si omenil sintezo. Od tod verjetno tudi izvira ime skupine, ki bkrati izdaja princip delovanja?

Da, natanko tako. Poskušamo in upam, da smo pri tem uspešni, narediti sintezo s svetovnimi trendi, ne glede za katero vrsto glasbe gre. Tu so zvoki, ki spominjajo na renesanso, pa pop in jazz itn. Mi jih torej prilagajamo makedonski mentaliteti, folklori. Da pa bi vzeli neko tujo temo in jo obdelali na makedonski način, ne pride v poštev.

Kako to, da ste ploščo snemali prav v Ljubljani v studiu Tivoli z Janezom Križajem?

Z odličnim Janezom Križajem! Ploščo smo želeli posneti zunaj Skopja in Makedonije. Predvsem smo potrebovali mir. Nismo hoteli, da bi vsakdanji življenjski problemi vplivali na delovni elan skupine. Priznam, da je bilo to ogromno tveganje, vendar smo pri tem imeli veliko srečo. Janez je pokazal strašno profesionalen pristop k delu. V Makedoniji je namreč zelo težko posneti tradicionalne inštrumente zaradi postavitve mikrofonov. Veliko sva se pogovarjala o specifikah teh inštrumentov. Igral sem mu kaval, gajde in zurlo v studiju in zunaj njega. Zelo mi je bilo všeč njegovo videnje inštrumentov kot barve in ne kot tone. To pa je vrlina samo velikih producentov, ki znajo svoj posel posel opraviti najbolje.

Slišim, da bo letos Anastasia nastopala po zahodni Evropi. Verjetno brez DD?

Seveda. V tem pogledu smo se tovariško razšli. Morda manj tovariško in bolj profesionalno. Menim, da je to kljub vsemu dobro, ker če do tega ne bi prišlo, ne bi bilo DD Synthesis. Upam, da bo takšnih skupin še veliko več, v Makedoniji in tudi širše, ker se mi zdi, da je zdaj ravno prava priložnost da balkanska folklora dobi končno obliko. Neskromno lahko povem, da se to dogajanje lahko začne iz Makedonije.

Besedilo in foto: Zlato Kreč

14.08.1997 ГОДИНА МАКЕДОНСКО СОНЦЕ 19 СТРАНИЦА

Драган Даутовски - ДД СИНТЕЗИС

МАКЕДОНСКИОТ ФОЛКЛОР ВО МОДЕРНИТЕ СТРУЕЊА

● Деби албумот на ДД СИНТЕЗИС наречен по името на групата, буквално ја восхити публиката. Компакт дискот на самиот старт е продаден во повеќе од 1000 примероци. За музиката на оваа група, верувале или не, заинтересирани се мнозина во светот... За и околу ДД СИНТЕЗИС со водачот на групата Драган Даутовски...

Даутовски: Во Љубљана имавме подобри услови за работа

Пишува Дејан ПОПОВСКИ

Покрај Драган Даутовски во ДД Синтезис настапуваат Радослав Шутевски, во јавноста познат како Шуте, тапани, Мирјана, Билјана и Анета се вокалистки, Ване Јовчев свири клавијатури, Гоце Узунски удиралки и Марјан Јовановски е задолжен за жичаните инстументи. Разговарав со Драган Даутовски, како идеен творец на ДД Синтезис и човек кој во групата свири гајда, кавали, зурли и тамбури. Драган има големи заслуги во реализацијата на познатиот албум на "Анастазија", во музиката од филмот "Пред дождот", во повеќе композиции и смета дека токму оваа група е под притисок на успехот на овој албум, и дека со новите материјали не се снаоѓа баш најдобро.

Мнозина сметаат дека вашата музика на најдобар можен начин го преставува македонскиот фолклор?

ДАУТОВСКИ: До сега многу македонски музичари се обидувале да го доловат македонскиот фолклор на начин на кој тие сметаат дека тоа е најдобро. Сепак сметам дека "Леб и Сол" тоа го чинеа најдобро. Кога таа група престана со работа, се виде кој што може да стори. Бодан има солиден албум во кој има доста македонско, албумите на Коки сметам дека не се она што тој го може, а Гаро со новите материјали ветува многу...

Сметам дека не смее да се кокетира со нашиот фолклор. Сакав нашата музика да произлегува од нашето поднебје и сметам дека успехот на албумот е токму во тоа што сме ние блиски до нашиот изворен фолклор. Тоа е многу битен фактор за успехот што го забележуваме...

Искрено, навистина се изначекавме на Вашиот албум. Беше најавуван многу од поодмана?

ДАУТОВСКИ: Па искрено, не скавме да избрзуваме. Но сега кога албумот е готов и кога почетните реакции кажуват многу нешта за нас, сметам дека сме на вистинскиот пат да ги постигнеме нашите цели. Многу луѓе се заинтересирани за нашиот проект и имаме многу понуди за свирење како кај нас, така и надвор од нашава земја. Неодамна имавме генерална проба преку концертот што го одржавме во Штип, треба да свириме на џез фетивалот во Љубљана и така...

Албумот го снимивте во Љубљана, зашто токму таму?

ДАУТОВСКИ: Сакавме да "избегаме" од Скопје од повеќе причини. Најголемите "причини" беа во тоа што нашите пријатели би не прекинувале со работата... Знаеш во стил "да видиме до каде сте стасале"... Во Љубљана работевме во многу добри услови и во едно од најдобрите студија, **ТИВОЛИ**. И таму на некој начин отидовме со некаков ризик. И покрај условите што ги имавме, човекот кој работеше на микс пултот не беше многу упатен во македонскиот фолклор и не ги знаеше сите наши инструменти кои се користени на албумот. Но сепак добро се снајде и солидно ја направивме работата. Задоволни сме и ние, а и тој не го криеше своето задоволство. Инаку Јанез Кризај важи за еден од најдобрите тонци во Словенија.

Покрај Драган Даутовски во ДД Синтезис настапуваат Радослав Шутевски, во јавноста познат како Шуте, тапани, Мирјана, Билјана и Анета се вокалистки, Ване Јовчев свири клавијатури, Гоце Узунски - удиралки и Марјан Јовановски е задолжен за жичаните инструменти. Драган Даутовски, како идеен творец на ДД Синтезис и човек кој во групата свири гајда, кавали, зурли и тамбури.

На албумот издавачот на вашиот ДД, Оливер Белопета има двојна улога, продуцентска заедно со тебе и менаџерска. Колкава е неговата помош и во едната и во другата варијанта?

ДАУТОВСКИ: Ние со Оливер имаме одлични разбирања во секој поглед. Тој пред сè е голем професионалец во рабатата што ја работи. Неговите сугестии во освежувањето на музичкиот материјал се навистина големи и добредојдени. Знаеш, она во стил, овде треба да се вметне ова или она... Или овде треба да има нешто што ќе те дигне на нозе...

Критиките за албумот се повеќе од поволни. Колку новите ангажмани ќе го изменат твојот живот?

ДАУТОВСКИ: Засега ништо битно не се менува кај мене. Живеам, работам, примам честитки од пријателите... Сакам реални критики и сметам дека тие се многу битни за нашиот албум.

И покрај успесите што ги забележувате во последно време, сметам дека не сте премногу "наметливи" во јавноста?

ДАУТОВСКИ: Токму така. Нема потреба за тоа. Самото време ќе покаже што сме направиле и до каде ќе стасаме. Имавме промоција на албумот, но за концерти сè уште е рано да планираме. Ова важи за Скопје. Можеби тоа ќе се случи до крајот на годинава, поточно пред Нова година...

Драган, што понатаму?

ДАУТОВСКИ: Да не излезе чудно, но ние работиме на нови материјали кои планираме да ги издадеме во наредната година. Претходно, веројатно ќе издадеме една сингл најава, а потоа ќе дојде новиот албум. Можеби на сингл најавата ќе бидеме "покомерцијални", но ќе видиме. Работата со Оливер бара форсираност на некој начин, всушност тоа е негов стил на работа.

Драган, многу успеси во презентацијата на македонскиот фолклор. За крај некоја порака за сите што ве слушаат во Македонија и надвор од неа?

ДАУТОВСКИ: Ги поздравувам сите што ми пружија поддршка, новинари и публика. Верувам дека ДД СИНТЕЗИС никогаш нема да ги изневери. Чесниот приод кон работата, мора да донесе соодветни резултати. А ние навистина чесно ѝ приоѓаме на работата...

9.01.97 ЕКРАН

АЛБУМ ШТО ТРЕБА СЕКОЈ ДА ГО ИМА!

И НИЕ ИМАМЕ КАВАЛ–(ЕРИЈА) ЗА ТРКА!

„Д.Д. Синтезис“

Долгоподготвуваниот деби албум на „Д.Д. Синтезис“ деновиве излезе на виделина на денот во финална форма на носач на звук – компакт диск (за кусо време ќе се појави и на аудиокасета) и веднаш ја има „срeќата“ да биде вистински подарок за музичките гурмани од било каква провиниенција. Пред сè, се работи за едно ново видување на фолклорот, продукциски и стилски стокмен по сите

ПУЛС 14.05.1998

Драган Даутовски

Членовите на „ДД Синтезис“: Анета Шуланкоска, Билјана Ристеска, Мирјана Јошеска, ги пеат традиционалните македонски изворни песни во групата. Марјан Јовановски – тамбура, Ване Јовчев – клавијатури, Гоце Узунски – ударни инструменти, тапан и тарабука, Радослав Шутевски-Шуте – на тапани и перкашуи и Драган Даутовски – народни инструменти, веќе подолго време се „распространуваат“ на музичкото поле во нашата земја. Сврзувачката линија меѓу минатото и сегашноста, „ДД Синтезис“ го вклопуваат на еден волшебен начин.

– Веќе три години постоиме и тоа постоење го крунисавме со првото издание – првиот носач на звук насловена како „ДД Синтезис“. По концертот што неодамна го одржавме во Скопје, заминуваме на една поголема турнеја која ќе почне од Германија од еден голем фестивал во јуни и половина од месец јули. Нашиот препознатлив стил, традиционалната македонска музика остануваат белег на групата. Всушност, тоа е и базата на групата – народните инструменти и фолклорот. Некаде пред Нова година планираме да издадеме ново ЦД и повторно планираме голема концертна турнеја по европските фестивали. Групата ќе настапи на „Скопско лето“ и на „Хераклеини денови“ во Битола.

ТАЈВАНЦИТЕ СО УРНЕК В РАКА БАРААТ МУЗИЧАРИ

На Тајванците многу им се допаднала нашава музика толку многу што претставници од новоотворената тајванска амбасада во Скопје отишле во Министерството за култура со урнек в рацете за нагледно да покажат што сакаат одовде да им испратат на своите во Тајван. Урнекот бил фотографија што тие ја снимиле во една скопска кафеана каде што луѓето од амбасадата биле на вечера. Таму ги забавувал оркестар, веројатно од оние скопски мераклиски забавувачи по кафеаните, и на луѓето ептен им легнал на срце.

Инаку, при првата посета на претставниците од Тајван во Скопје имаше и делегација која ги посети културните институции и уште тогаш паднал договор и за пријателска културна размена. Тајванците ќе ни испратат музичари на Охридско лето, а за возврат бараат музички состав.

Во Министерството за култура кога разбрале што би сакале тајванските дипломати да испратат во својата земја, ги предложиле нашите нарелевантни и репрезентативни музички групи кои го негуваат етно-звукот: Влатко Стефановски – трио, „ДД Синтезис“ и „Анастасија“. За сите други договори ги упатиле на нивните менаџери.

The music performed by Dragan Dautovski and his companions touches the roots of Macedonian musical experience and shows their toughness and authenticity, their over all outstanding qualities, their relevance both to today and at any time. In a nutshell, it springs from the wisdom of the folk composer over time, and the love and sensitivity of those who continue the tradition

D.D. *SYNTHESIS*: WAITING FOR THE HARVEST

D.D. SYNTHESIS basically take the original folk composition with its melody, rhythm, harmony, lyricism... and treat it as a form perfect in itself, but also as a form susceptible to more daring arrangements and changes which can bring it closer to the spirit of the time in which we are living. With this as their basic aim, they still display their skills as virtuosos with particular instruments (Dautovski plays the bagpipes, fife, zurle (a type of woodwind instrument), tamburitza, with equal skill and inspiration...). In fact, they insist on the very specific and incredibly noble sound of folk instruments. In this way, D.D. SYNTHESIS give themselves enough space for the originality and authenticity of the material to express itself, whilst basically the role of the electronic instruments is only to complement the overall effect

SIF 107

First of all, a quite ordinary question: After the ensemble *Tanec*, the in spired folk artists: Pece Atanasovs ki, Tale Ognenovski, Vaska Ilieva, Aleksandar Sarievski, Vanja Lazarova... the groups *LEB I SOL* and *ANASTASIA*, the virtuoso Ferus Mustafov, will it be D.D. *SYNTHESIS* who will open themselves up to the world and will give it a bit of happiness and a great deal of warm sound from the soil where, for centuries, we have been living happily but also sometimes grieving, giving birth with a cry and cherishing our musical language—that which is Macedonian? I have no doubt they will be. Objectively speaking, the essential preconditions for it already exist. The company of Dragan Dautovski already has behind it its début performance, the album named after the group, which came out at the end of last year. It recently gave its first very successful concert appearance at the outstanding Slovenian music festival *Druga Godba*.

Let's proceed in a logical order:

Dragan Dautovski is not unknown to the local, and if you like, even to the global musical world. He has the experience of many years working as an teacher and researcher of traditional Macedonian folklore. As from 1992, he has been one of the founders and leaders of the folk instruments ensemble *Mile Kolarovski*—definitely one of the finest and most original ones both in local circles and beyond. With this orchestra, members of which are top instrumentalists and lovers of Macedonian folklore, he has many a time bestowed upon audiences here and abroad the magical and special quality of our traditional music, thus raising the ensemble into one of the best interpreters of secular music in general.

Furthermore, for a time Dautovski also worked with the members of the group *ANASTASIA*, so his virtuosity in playing the fife, bagpipes, zurle and tamburitza, was also recorded on the soundtrack for the music of what has been to date the most successful Macedonian film *Before the Rain* by Milcho Manchevski.

Following completion of work on that soundtrack, he found himself faced with new challenges and, turning towards his own interests, he started his new project, simply called D.D. *SYNTHESIS*, whilst continuing to conduct the orchestra *Mile Kolarovski* and his work as teacher and instrumentalist, always ready to work with everybody. Knowing that he ought to be active in the field where he is best as an instrumentalist, and wishing to give a part of himself to the music that coursed in his veins, if possible, raising the quality, of the sounds he grew up with, it was logical that he should look for colleagues nearby - first of all amongst the ensemble of which he was the leader. Thus, he found a like-minded person in Radoslav Shutevski (academic musician and member of the orchestras of Macedonian Radio Television). At the same time, he co-opted the singers Aneta Shulankovska, Biljana Ristevska and Mirjana Joshevska (members of the children's folklore ensemble *Detelinki* (Clovers), established by himself), and then he also included in the group the young musicians Marjan Jovanovski (tamburitza, guitar), Vane Jovchev (piano, keyboard instruments) and Goce Uzunski (drums, snare-drum and percussion instruments).

Dautovski himself says about the guiding idea behind the setting up of the group"...The establishment of D.D.*SYNTHESIS* represented a very logical step after all that has happened to the culture of our country. This step for-

"Synthesis": To preserve in a new form all the characteristics of the folklore

ward was made possible by the work of the *Mile Kolarovski* ensemble, but also, to be honest, by all that was happening after the success of *Before the Rain* and the music in it, which demonstrated the renaissance of Macedonian traditional music. Basically, our idea was to work on the principal functions of the folklore, to preserve the basis of that musical expression and to give it the stamp of the time in which we are living. I think it is ridiculous for folklore constantly to be treated as if it had been created by some folk genius and can be reworked nowadays only according to strictly given rules; our intention was, and still is, to preserve all its specific features...the melody, the rhythm, the harmony, ...which arise from the very wide range of instruments, and to enrich them as much as our power and knowledge allow. At the same time, we would not like at all to raise any doubts about the sincerity of such a concept!" In mid 1995 D.D.SYNTHESIS appeared for the first time in public with a number of demo-recordings, made in local studios and almost immediately they attracted notable attention. They did not avoid public performances from the very beginning, although they had no track record. Of key importance for the further development of the group was the meeting with Oliver Belopeta, the senior organiser of the Skopje Jazz Festival.

Since he could see that he had in front of him a group that had all the potential for making a mark on the world ethno-musical scene, Belopeta plotted the necessary course very carefully. First of all, the group continued with its preparations for the material for its début album, particularly with finalising and recording the soundtracks. Thus, contrary to the expectations of those who follow musical developments in our country, D.D.*SYNTHESIS* set out for Slovenia in May, last year.

There, in the Ljubljana studio *Tivoli*, under ideal technical conditions and an exceptionally favourable working atmosphere (without the everyday concerns and "the usual visits of friends and curious people", with the assistance of a very skilled sound engineer (Janez Krizhaj), Dautovski and his colleagues recorded the eight pieces which were planned for the début album.

Immediately upon finishing this work, without much coverage in the mass media, in August last year, D.D. *SYNTHESIS* left for Hungary, where they were the Macedonian representatives at the European Ethno-festival held there. Noteworthy, too, was their later performance in the Ohrid church of *St. Sofia*, as part of the Struga Poetry Evenings festival.

Yet, the story took a different turn after the publication of their album which aroused interest both in domestic circles and everywhere where the promotional copies and background information about the group were publicised. It is no secret that considerable numbers of copies have been sold in Japan and in some European countries. At the moment, negotiations are being held about the possibility of the soundtracks being incorporated into the distributive network of some of the best known record producers in the world, which includes the possibility of the material being republished by a renowned world record label (there are indications that this might take place this fall, a certain label from the USA being involved).

In the expectation of a favourable outcome, D.D. *SYNTHESIS* performed their first great concert and "earned their combat stripes". It was only right that this should take place in the environment where they had recorded the album, thus, they recently appeared (June 11) at the great Ljubljana festival of modern and folk music *Druga Godba*, beside Caesaria Evora, TRANSGLOBAL UNDERGROUND, and many other world-class names of a similar background.

"We were exceptionally pleasantly surprised by the reception of the audience at Krizhanke. It was a night to remember. Even the heavy rain at the beginning of the performance did not drive away the several thousand fans, who remained until the early morning hours and enjoyed our music. That gave us a real impetus to do our best and to leave the doors wide open for future appearances in Slovenia. We can say that that is a real possibility since we have already received several offers for solo concerts in that country and, curiously enough, literally all the copies of our album which we brought along with us were bought up that night. This, I must admit, encourages us and makes us go on!"—Dautovski said upon his return from the Krizhanke festival.

LJUPCHO JOLEVSKI

DD Synthesis

Vikend magazin 9. do 15. avgusta 1997

Združitev tradicije in sodobnosti

DD Synthesis je nova etno-folk atrakcija iz Makedonije, ki je na Drugi godbi '97 predstavila svoj prvi album in očarala ljubljansko občinstvo. K nam prihajajo spet v Bovec (12. avgusta, trdnjava Kluže), v Ljubljano (13. avgusta, Trnfest, KUD France Prešeren) in v Izolo (15. avgusta, Mediteran festival).

Dragan Dautovski je avtor in idejni vodja tega projekta, ki z akademskim znanjem in veliko dobrega okusa zajema iz zakladnice tradicionalne makedonske ljudske glasbe in sodobnih glasbenih smernic in vse to združuje v njemu lastni DD sintezi.

Donedavna si igral pri Ansamblu Mile Kolarovski. Zanj so nekateri prvič slišali zaradi omembe na albumu Anastasie – Pred doždot (Pred dežjem; op.a.). Kakšen ansambel je bil to?

Mile Kolarovski je bil znan makedonski kavaldžija (kaval je piščal; op.a.). Uveljavil je prepoznaven makedonski kavalski slog. Pred približno petnajstimi leti je umrl. Ansambel sem ustanovil leta 1992, da bi v njem raziskoval makedonsko ljudsko glasbo. V ansamblu so bila izključno makedonska tradicionalna glasbila: štirje kavali, štiri tambure, dva kemeneta (godalo podobno guslam; op.a.), gajde (dude; op.a.), tapan (boben; op.a.) in šest deklet vokalistk. Tri od njih so zdaj tudi v DD Synthesis. Z ansamblom smo imeli veliko nastopov po Makedoniji in v tujini. Po njegovi zaslugi je prišlo v makedonski kulturi do renesanse izvirne folklore. K nam so se prihajali učit igranja inštrumentov fantje iz Anastasie in mnogi drugi.

Od tod torej navezava, da so te fantje povabili kot gosta pri ustvarjanju glasbe za film Pred dežjem?

Fantje iz Anastasie so se prihajali k meni učit igranja ljudskih inštrumentov, prav tako pa še k drugim članom. Ko je prišlo do projekta *Pred dežjem*, je bilo sodelovanje pač logično. Čeprav na plošči piše, da sem bil samo gost, to ne drži. Bil sem enakopraven soustvarjalec glasbenih idej in zvoka filma. Bilo je sicer nekaj problemov, vendar se je vse srečno končalo.

Film je dobil v Benetkah zlatega leva, kako pa jo je odnesla glasba?

Menim, da ravno tako dobro. Razen redkih posameznikov, kot so Pece Atanasovski in Mile Kolarovski, ni še nihče posnel tako uspelega filma. Uspeh je mladim ljudem vlil več samozavesti in jim dal spodbudo, da nadaljujejo začeto smer.

Imaš kako razlago za razmeroma temen val makedonskih skupin z vplivi tradicionalne glasbe, kot so Misar, Arhangel, Padot na Visantia, Anastasia, Lola V. Stein pa tudi tvoja skupina?

V času delovanja teh skupin sem jaz kot akademski glasbenik igral jazz po raznih lokalih. Takrat nisem razmišljal, kaj bom sam s seboj, ker sem imel precej obveznosti na fakulteti in srednji glasbeni šoli. Vsi ti fantje so vsekakor pustili sledove v makedonski kulturi. Vendar je še pomembneje to, da se zdaj vsi vračajo h koreninam. Makedonska kultura je vsekakor precej globlja in starejša od bizantinske. V Makedoniji imamo še danes mnoge specifičnosti, ki so ohranile svojo prvotno obliko. To sta govor in tradicionalne pesmi. To so glasbila, ki so ohranila svojo prvotno obliko. Poleg melodije je tu še ena pomembna lastnost makedonske folklore – ritem. Pred mnogimi leti bi ga skorajda pozabili pod vplivom šunda in ritmov z vzhoda. Tako smo prišli do zamisli, da z vso to specifiko, ki na našo srečo in srečo Balkana še vedno obstaja v Makedoniji in tudi širše, poskusimo dati pečat času, v katerem živimo. Ampak pod pogojem, da se to napravi tako, kot se spodobi. Končno je napočil čas, da tudi mi sami, Makedonci, uporabimo svojo folkloro, kot so jo do zdaj izkoriščali Goran Bregović in mnogi drugi. Jaz imam do izvorne makedonske folklore strahotno spoštovanje. Z njo se ukvarjam zdaj že petnajst let. Že deset let ne igram nič drugega kot samo izvirne inštrumente. To tudi predavam na fakulteti. Zaradi tega strahospoštovanja si dolgo nisem upal narediti sinteze makedonske tradicionalne glasbe in sodobnih svetovnih glasbenih smernic. Da sem premagal ta strah, mi je največ pomagal film *Pred dežjem*.

Ravnokar si omenil sintezo. Od tod verjetno tudi izvira ime skupine, ki hkrati izdaja princip delovanja?

Da, natanko tako. Poskušamo in upam, da smo pri tem uspešni, narediti sintezo s svetovnimi trendi, ne glede za katero vrsto glasbe gre. Tu so zvoki, ki spominjajo na renesanso, pa pop in jazz itn. Mi jih torej prilagajamo makedonski mentaliteti, folklori. Da pa bi vzeli neko tujo temo in jo obdelali na makedonski način, ne pride v poštev.

Kako to, da ste ploščo snemali prav v Ljubljani v studiu Tivoli z Janezom Križajem?

Z odličnim Janezom Križajem! Ploščo smo želeli posneti zunaj Skopja in Makedonije. Predvsem smo potrebovali mir. Nismo hoteli, da bi vsakdanji življenjski problemi vplivali na delovni elan skupine. Priznam, da je bilo to ogromno tveganje, vendar smo pri tem imeli veliko srečo. Janez je pokazal strašno profesionalen pristop k delu. V Makedoniji je namreč zelo težko posneti tradicionalne inštrumente zaradi postavitve mikrofonov. Veliko sva se pogovarjala o specifikah teh inštrumentov. Igral sem mu kaval, gajde in zurlo v studiju in zunaj njega. Zelo mi je bilo všeč njegovo videnje inštrumentov kot barve in ne kot tone. To pa je vrlina samo velikih producentov, ki znajo svoj posel posel opraviti najbolje.

Slišim, da bo letos Anastasia nastopala po zahodni Evropi. Verjetno brez DD?

Seveda. V tem pogledu smo se tovariško razšli. Morda manj tovariško in bolj profesionalno. Menim, da je to kljub vsemu dobro, ker če do tega ne bi prišlo, ne bi bilo DD Synthesis. Upam, da bo takšnih skupin še veliko več, v Makedoniji in tudi širše, ker se mi zdi, da je zdaj ravno prava priložnost da balkanska folklora dobi končno obliko. Neskromno lahko povem, da se to dogajanje lahko začne iz Makedonije.

Besedilo in foto: Zlato Kreč

Драган Даутовски

ЖЕД ПО ИЗВОРОТ

Ирена Павлова

Оној кој не го познава и памети сопственото минато, не може да ја разбере ни својата сегашност, уште помалку патеките на - иднината. Оној кој не се напил од изворот, ќе се чувствува жеден и денес. Особено е тека во творештвото. Во изворната музика е вткаен голем дел од нашиот генетски код, од нашето културно педигре. Доволно е само да се осврнеме кон корените, полни со почит и неопходна гордост, за да видиме кои сме пред лицето на светот. Еден од оние кои својот живот катаден го посветуваат на битните аспекти на музичката традиција е секако, Драган Даутовски, професор по органологија-народни инструменти на ФМУ и основен духовен двигател на групата „Д.Д. Синтезис", која елегантно и ненаметливо го освојува светот (актуелната мини турнеја во Австрија, Словенија,) со негувањето на етно-изразот, поставен во препознатливиот декор на саундот на модерниот сензибилитет. Сето ова беше сосема валидна причина за да се сретнеме со Драган Даутовски, човекот во чија духовна интима е вткаено суптилното чувство на македонската музичката традиција

ПУЛС: Самото име на групата асоцира на нешто што е комбинација меѓу сензибилитетот на музиката на нашето современие и древната, изворна музика, создавана на нашето поднебје, која е, всушност, основа на севкупниот музички израз што го креирате. Кон што се стремеете со вашиот албум?

ДАУТОВСКИ: Мојата ориентација во доменот на музиката олицетворена во звучната концепција на „Д. Д. Синтезис", значи синтеза на сè што е актуелно во светот како музичка култура, на сè што е тренд во светот, со изворната народна музика. Изворната музика е база која ја орнаментираме со деталите на актуелните музички акценти на животот. Групата својот звучен идиом го засновува врз основа на македонските традиционални народни инструменти: гајди, кавали, тамбури, тапани итн, кои го профилираат карактерот на целата музика на „Д. Д. Синтезис", составен од три девојки–грации, кои со своите вокали ја сугерираат спецификата на традиционалното македонско пеење, и од музичари кои искусно ја градат атмосферата на фолклорот во декорот на нашето време. Значи, тргнуваме од една нишка на оригиналност, на изворност, на која и го додаваме печатот на нашето време, преку нашите звучни видувања, сознанија, преку нашето глобално звучно убедување. Сè со цел: да се зачува главната функција на фолклорот која се состои во поривот да се зачува основата, базата и со тоа да се отиде уште едно колено понапред, во духот на традицијата. Со овој албум најпрвин тежнееме да ја зачуваме базата. Песните претежно се надградби на музичката традиција. Јас себеси не можам да се наречам автор, бидејќи му припаѓам на овој народ, на овој етнос. Значи, не можам да се наречам автор на песните, бидејќи авторството во контекстот на оваа музика е многу деликатно прашање. Дури и онаа музика која излегува од мене и која може да се окарактеризира како авторска е, всушност, модификација на традиционалната музика. Нашата трајна определба со овој ЦД е фолклорот. Иако така, битно е и тоа што тежнееме да пееме само на нашиот јазик. Тоа го правевме досега, а ќе го правиме и понатаму. Овде се стремиме традиционалното да биде и да остане оригинално. Фолклорот не смее и не може да се авторизира.

ПУЛС: Колку е лесно/тешко, во услови на отсуство на критериум на вредности, во музичка смисла, да се зачува духот на исконското, духот на изворната естетика на македонската народна песна?

ДАУТОВСКИ: Тоа е навистина многу тешко, но ми се чини дека е животно правило: ништо на светот не смее и не може да ја наруши љубовта кон автентичните вредности. Ние сме вљубеници во изворната народна музика, убедени сме во нашиот избор дека таквата музика е она што треба да го работиме, а го работиме - се надевам - добро, бидејќи тоа навистина и го сакаме. Од особена важност за нашата национална и културна самосвојност е почитта кон корените. Ниедно влијание отстрана, макар и во уметничка смисла, не смее да ја потисне или да ја замати свеста за нашето богато културно наследство.

ПУЛС: Дали е тоа услов за успешноста на нашата културна афирмација, на нашата духовна пројава во светот?

ДАУТОВСКИ: Најголемото богатство на македонскиот народ е во неговото културно наследство. Тоа е единствениот услов светот да ја запознае Македонија во вистинското светло, во светлото на нејзините високи етно–естетски критериуми. Исто така, тренд во светот е нагласениот интерес кон етно–музиката. За среќа, ние тоа го имаме во изобилие и единствено треба да се потрудиме да го презентираме на вистинскиот начин.

ПУЛС: Колку сте интимизирани со народното творештво? Колку е тоа дел од вашиот свет?

ДАУТОВСКИ: Можам да кажам дека во таа област, пред сè, сум професионално определен. Имено, на Факултетот за музичка уметност го предавам предметот органологија–народни инструменти. Од една страна,музичката традиција ми е професија, а од друга–голема љубов. Многу сум среќен што на свој начин, го најдов својот животен и уметнички пат.

Години наназад, со жар и ентузијазам, трагав по суптилните одлики на нашиот мелос. Ги изучував сите народни инструменти: нивниот сензибилитет и мотивот за нивното создавање и опстојување низ вековите, нивниот ритам, во кој е вткаена особената порака на древното живеење. Благодарение на раритетниот, самосвоен, издржлив и креативен дух, олицетворен во музичкото писмо на нашата традиција, јас го пронајдов својот мир. А тоа го сметам за висок степен на интимизирање со изборот на професијата. Во секој случај, избрав нешто што е вистинска реткост и чии одговори се запретани длабоко во земја и, како такви, чекаат да бидат откриени со помош на креативното љубопитство. Таквата реткост го исклучува комерцијалниот ефект, бидејќи ниедна љубов не може да се комерцијализира. Таа треба да се почитува и да се познава зашто, поинаку, можеме и не сакајќи да го осквернавиме она што по својата природа е многу свето. А осквернувањето денес се случува многу често и многу намерно, би рекол. Сведоци сме на царувањето на кичот, кој изненадувачки сугестивно владее со чувствата на масата која, се чини, како да е заробена и загубена во генералниот невкус на живеењето, а сето тоа се должи на сиромашното познавање на нашето минато, на вредните идиоми на нашето траење.

ПУЛС: Постојат голем број манипулации кога станува збор за вистинското потекло на народното творештво. Многумина, сакаат да го присвојат нашето, а мотивите се, честопати, политички. Каков е вашиот став за ова прашање, како човек кој е прилично верзиран во генетиката на нашето народно творештво?

ДАУТОВСКИ: Музичкиот израз на едно поднебје, кој се исцртувал себеси во текот на илјадници години, ја дава бојата и на националниот израз и на менталитетот на една нација. Етномузикологијата впрочем постои да го опише нашиот ген, анфасот на нашиот емотивен и духовен склоп. Се препознава „говорот" на она што е наше, на она што е здив на нашите планини, на нашата почва. Не го препознаваме само ние, туку веќе го препознава и светот. Најголемата сила на македонскиот човек е неговиот јазик, неговиот говор.

ПУЛС: Фолклорот најчесто се врзува за она што значи народен израз, колективно, народно творештво. Какво е влијанието на индивидуалноста во тие рамки? Поточно, какво е поточно вашето индивидуално влијание кон феноменот на колективното творештво?

ДАУТОВСКИ: Фолклорот се создава на колективен и на индивидуален начин. Но, во него, и креативниот напор на индивидуалецот станува сопственост на колективот. Во таа смисла, не можеме себеси да се наречеме автори или луѓе кои се оригинални, бидејќи надоградбата не е извор. Според мене, голем грев е кога традиционалниот напев или мелодија се присвојуваат. Кога станува збор за фолклорот, сè е измислено пред нас.

ПУЛС: Веројатно, ако го разбереме говорот на духовната традиција, ќе умееме да ја разбереме и нашата сегашност. Вие сте прилично верзирани во културата на минатото и како актуелен професор на ФМУ, дали мислите дека кај новите генерации постои интерес за блиско познанство со нашата фолклорна традиција?

ДАУТОВСКИ: Ова е период на сеопшта транзиција, при што се случува и потребата да се вратиме кон корените. Секој, во овие услови, се обидува да се најде себеси низ минатото. Овој период е ренесанса на македонската култура, зашто сè повеќе млади луѓе се враќаат назад, истражуваат, за да можат да одат напред. Во музиката, која се создава овде и сега, сè повеќе млади луѓе се враќаат кон етносот. Го слушаат, го почитуваат и се надградуваат самите себеси. Човештвото отсекогаш сакало да даде печат за сопственото траење во сегашноста, преку препознатливоста на својот корен. На пример, класичната музика е создавана од алпската традиција, од алпскиот фолклор.

ПУЛС: Кој инструмент најмногу ја олицетворува душата на Македонецот?

ДАУТОВСКИ: Секој од нашите инструменти (кавалот, гајдата, тапанот, итн.) си има своја функција и улога во секојдневната традиција. За секој од овие инструменти е карактеристичен одреден простор. Сепак, за мене, кавалот е инструмент кој е многу присутен во македонската песна, во културата на живеењето, како на нашите предци така и на нашите современици. Лично, кавалот ме маѓепса и мене. Иако свирам речиси на сите народни инструменти, можам да кажам дека кавалот корелира со суштинската емоција на нашата духовна егзистенција. Тој ме носи, ме води низ просторите на светот и ми ја влева сигурноста дека никогаш нема да ме изневери. Преку него е опеан меланхоличниот и носталгичен дух на Македонецот кој е во вечна потрага по слобода и мир. □

ПУЛС, 8 август 1997

Драган Даутовски

Никогаш нема да знаеме какви ќе бидеме доколку не дознаеме какви сме биле. Ако оваа реплика ја примениме на нашето поднебје и ја насочиме во правец на музичката културна опстојба на нашиот народ, тогаш ни се наметнува прашањето за фолклорот, за изворот, за суштината облечена во бојата на мелосот, која неопходно треба да е ситуирана и во звукот на новото време. Пар екселанс за ваквата ситуираност е групата „Синтезис", која со својот прв албум го промовира своето маркантно присуство на македонската сцена и пошироко, на еден автентичен начин, градејќи го мостот меѓу културата на минатото и иднината. Впрочем, неодамна одржаниот концерт, (кој предизвика вистинска сензација), изведен во рамките на Охридско лето, како и предвидените гостувања во Австрија, Словенија, Турција, Грција, сè повеќе ја шират духовната мапа на нивната мисија: креативно осврнување, полно со почит кон македонските музички корени. Впрочем, на оваа тема говори и Драган Даутовски, (музичар и доцент на ФМУ, отсек органологија и професор во МБУЦ („Илија Николовски Луј"), душата на оваа група–еден од најдобрите познавачи на јазикот на древните македонски инструменти–кавалот, гајдата, зурлата, тапаните:

Звучната концепција на групата е синтеза меѓу сето она што е актуелно во светот и изворната народна музика, која е всушност базата во рамките на таквата синтеза. Тоа е трајна определба на

„Д.Д. Синтезис". Инаку, групата својот звучен идиом го заснова на традиционалните македонски народни инструменти: гајдите, кавалите, тамбурите, тапаните, кои го ткаат нејзиниот карактер.

Групата го почитува коренот на нашиот народ, коренот на духовната традиција. Мислам дека најголемото богатство на македонскиот народ е неговото богато културно наследство. Тоа е наедно, единствениот начин светот да ја запознае Македонија со нејзиното модерно враќање кон корените. Во таа смисла, почитта кон музичкиот фолклор е нешто без кое не може да зачекориме кон новото време

Инаку, во групата музицирам речиси на сите народни музички инструменти, со кои познанството го остварив години наназад, па така, моето познавање врзано за нив го пренесувам и како доцент на ФМУ. СЕ надевам дека на тој начин, генерациите што доаѓаат ќе имаат извонредна прилика да го запознаат музичкиот јазик на нашето минато со чија помош ќе го водат дијалогот со новото време кое само ја надоградува оригиналноста на коренот.

44 ПУЛС, 20 јуни 1997

НАСТАП НА „ДД СИНТЕЗИС" ВО ЉУБЉАНА

По долго очекување „ДД Синтезис", група која го издаде својот прв компакт диск некаде кон крајот на минатата година, и од која, поради нејзиниот специфичен етно-звук, се очекува сериозен пробив надвор од границите на нашата земја, го одржа својот промотивен концерт.

Концертот беше одржан на 11 јуни, во рамките на еден од попрестижните европски фестивали на таканаречената world music, „Друга годба" што се одржа во Љубљана од 4 до 13 јуни. Само како референца ќе спомeнеме дека покрај „ДД Синтезис", на фестивалот настапија и имиња од типот на Луис Склавис, Цезарија Евора, „Гангстер бенд", „Трансглобал андерграунд"...

Се разбира дека не случајно е избран токму овој фестивал и токму Љубљана како домаќин на светскиот промотивен концерт на „ДД Синтезис". Имено, компакт дискот на „ДД Синтезис" беше комплетно реализиран токму во Љубљана, па, што би се рекло, традицијата е запазена: сите први големи работи на оваа група да се случуваат во главниот град на Словенија.

Според информациите на издавачот на дискот „Скопје џез-фестивал", дискот оди неочекувано добро, особено надвор од границите на земјата. Инаку, во првиот тираж албумот е печатен во 1.500 примероци и овој тираж е исцрпен, па така веќе се пристигнати уште илјада примероци. Се очекува, албумот летово да се појави во продавниците низ САД, а наесен да бидат покриени и сите делови на Европа. Исто така, интересно е да се спомене дека тиражот на дискот што е дистрибуиран во Словенија, исто така е распродаден.

Инаку, концертот е одржан на репрезентативната летна сцена „Крижанке", а според менаџерот на групата Оливер Белопета, настапот бил изведен пред преполн аудиториум и групата доживеала вистински триумф. Расположената публика еуфорично го проследила концертот, за што како потврда можат да послужат дури трите биса.

Патем, концертот бил одлично изрекламиран, а групата дала интервјуа на речиси сите словенечки медиуми, додека целиот концертот на групата бил сниман за Радио Словенија.

Како што сега стојат работите, плановите се „ДД Синтезис" да настапува исклучително на големи фестивали: до крајот на годината групата во август ќе настапи на еден голем фестивал (групата сè уште не го открива местото на настапот), додека во Скопје ќе настапи дури кон крајот на годината. За следната година веќе со сигурност можат да се предвидат три големи концерти: во Париз, во Лондон и во Њујорк.

Како и да е, „ДД Синтезис" ја почна својата светска концертна кариера. Резултатите ги очекуваме! □

КОМПАКТ ДИСК ИЗДАНИЈА

26. 02. 97 г. „Вечер“

Естетска музичка линија

(КОН ИЗДАНИЕТО НА КОМПАКТ ДИСКОТ “Д. Д. СИНТЕЗИС“, ИЗДАВАЧ ОЛИВЕР БЕЛОПЕТА)

Речиси со децении наназад во македонската музичка јавност е присутно мислењето дека нашето фолклорно музичко творештво во една модернизирана продукциска варијанта, може да биде интересно и конкурентно на интернационалниот дискографски пазар. Успехот на „Леб и сол" во бившата СФРЈ, високиот рејтинг на филмската музика за „Пред дождот" на „Анастасија" и, навистина изненадувачкиот пробив на Ферус Мустафов на фестивалските сцени низ Европа, се најдобра потврда за шансите на нашиот фолклор да ги пробие националните граници. Оттука, потегот на издавачот Оливер Белопета и „СЦФ" да се зафати со реализација на компак-дискот на „Д.Д. Синтезис", е логичен зашто коинцидира со прогресивната линија на нашата фолклорна музика.

ГРУПАТА „Д.Д. СИНТЕЗИС"

Изданието на „Д.Д. Синтезис" несомнено ќе биде интересно како рудиментарен музички пејзаж за западните слушатели зашто ниту една од композициите нема допирни точки со востановените продукциски музички дискографски форми. Лидерот на бендот Драган Даутовски, се определил за сегментот од нашето фолклорно богатство во кој доминира женската пејачка група во придружба на за нас класичниот инструментариум: кавалот, гајдата, зурлата, тамбурата, тапанот, тарабуката... Како противтежа на традицијата се вклучени и пијаното, синтисајзерите, акустичната гитара и современите продукциски ефекти од студиото „Тиволи" во Љубљана. Концептуално во ниту една од композициите не се отстапува од интенцијата да се промовираат изразните мелодиски, хармонски и ритмички својства на музиката што со векови „живее" на овие простори. Со други зборови, не е направен насилен обид за интернационализација на домашниот фолклор со вкрстување со современи или актуелни музички трендови. Даутовски и неговиот бенд се максимално ангажирани во изведбата на еден автономен фолклорен музички систем чија убавина може да биде осквернета доколку биде „накитена" со комерцијален еклектизам. Убавината на нашата музика е забележана на компакт дискот што е реализиран во „Сони" – Австрија., а во колкава мерка светот или поточно слушателите кои обожаваат рок, фанк, соул или џез, се подготвени да ја прифатат оваа наша естетска музичка линија, ќе покаже времето.

ПЕТАР СТАНОЕВСКИ

ПО КОНЦЕРТОТ НА „Д. Д. СИНТЕЗИС“ ВО СКОПЈЕ

Од традицијата кон универзалните вредности

Првиот концерт на „Д. Д. Синтезис“ во Скопје, по двегодишното опстојување на домашната музичка сцена и серијата настапи во странство, во четвртокот во Универзалната сала, го донесе она што се очекуваше – пријатна концертна вечер исполнета со звуците на традиционалниот изворен фолклор и енергијата карактеристична за денешнината. Синтезата на овие две нешта ја создаваат уметничката сила на нивната музика која можевме сега и во живо да ја почувствуваме, со посредство на Скопскиот џез фестивал, на концертот кој доаѓа по серијата други во Словенија, Австрија, Италија, Будимпешта, на „Охридско лето“...

Пред скопската публика, во двочасовниот настап, тие ги изведоа нумерите што се на нивниот засега прв и единствен албум, издаден минатата година во Љубљана, но и некои од нивните најнови композиции. Во основата на „Готен“, „Две девојки“, „Селска игра“, „Клетва“, „Љубов и смрт“, „Чума“, „Времиња“ и други можеби се уште без наслов, како и „Ајде, заминувам, поминувам“ – хит тема на вечерта исполнета во средишниот, кулминативен дел на концертот и во неговото финале, се препознаваат старите македонски народни песни збогатени и наградени со современиот звук на времето во кое живееме. Осумчлениот состав ја одушеви публиката со таа хармонија на старото и новото и со своето исполнителство: Драган Даутовски – кавал, гајда, зурла, тамубра, Ване Јовчев – пијано, клавијатури, Марјан Јовановски – тамбура, Гоце Узунски – тапан тарабука, Радослав Шутевски – тапани, удиралки, како и вокалите на Мирјана Јошевска, Анета Шуланковска и Билјана Ристовска. Необичното доживување кога кавалот звучи како флејта, а тамубрите како две гитари во џез состав, електрична гитара и пијано, а стара овчарска мелодија, гласови од минатото на современи девојки вежбани во последниве десет години, атрактивни и во своите модерни костими со стилизирани детали на народни носии, сепак само го нагласуваат конечното сознание. Тоа е дека музиката на групата „Д. Д. Синтезис“ сепак својата најголема вредност ја има во токму во големата почит кон изворот на својата основна инспирација – народната песна. Нејзините мелодиски и ритмички специфики се секогаш во прв план, а надградбите на современиот музички јазик не се правени по секоја цена, туку онаму и онака каде што и како што тоа го дозволуваат нејзините особености.

„Д. Д. Синтезис“ спаѓа во оние неколку македонски групи како што се „Леб и сол“, „Мизар“, „Анастазија“ кои во потрага по оригиналност и длабоко и успешно се нурнаа во традициите на македонскиот изворен фолкор создавајќи сопствен музички јазик. Иако е последно во низата, според времето на своето формирање, сепак постои повеќегодишен континуитет во работата на нејзините членови во ова поле на интерес. Тој се согледува пред се преку основачот на групата Драган Даутовски професор во МБУЦ „Илија Николовски Луј“ и доцент на Факултетот за музичка уметност, основач и на ансамблот „Миле Коларовски“, а по работата на музиката за филмот „Пред дождот“ со групата „Анастасија“ во 1996 година и на проектот „Д. Д. Синтезис“ со цел да се зачува традицијата и од неа да се изродат нови, трајни вредности. Концертот што го проследивме всушност беше успешно претставување на резултатите од нивната активност во остварување на оваа концепција, одлично прифатена во таканаречениот „world music“ во светот.

В. Димитровска

8 СТРАНИЦА ● ВТОРНИК 21 АПРИЛ 1998 ГОДИНА

Нова Македонија

LI BI PRI NAS RAJE POZABILI ALI RAZKRIVALI?

i v poletni vročini odmaknili cerkveni duri v Soči in padli v hlad ed slovanske svetnike Toneta Kralja, pod negibni pogled angela, zmaguje zlo tega stoletja? Bi pri Devici Mariji v Polju, sedeč pri rneju iz Loke poslušali zvoke godal? Bi se dotaknili nezaupljivih dov trdnjave, ko se kopljejo v svetlobi reflektorjev in z vojaško epso opazujejo transilvanske godce? Bi bili zelo veseli, če zašemo, da kultura ni dekorativna, da ne podcenjuje lepote prosto- in da tudi na tem polju vas lahko nagovori svet? Da dodaja ovo vrednost temu prostoru? Da je bovški mešani zbor, ki ga vodi ladi skladatelj Ambrož Čopi, eden najuspešnejših na Slonskem, da društvo Ars redno prireja razstave in da trdnjava luže po dveh uvodnih instalacijah kiparskih objektov postaja rdba duha?

Erik Cuder

ISITANDO BOVEC PREFERITE DIMENTICARE O SIETE RONTI AD ESPLORARE?

areste tentati, allo zenit di una calda giornata estiva e sotto l'imperrbabile squardo di un angelo che sconfigge il male di questo seco-, ad aprire il portone ed entrare nel fresco della chiesa di Soča, tra i nti slavi del maestro sloveno Tone Kralj? Vi piacerebbe ascoltare musica eseguita con degli strumenti a corda nella chiesa della Santa ergine Maria a Polje, ammirando gli antichi affreschi del maestro rnej di Loka? Vi piacerebbe sfiorare le diffidenti mura della fortez- illuminate dalla luce dei riflettori che osservano scetticamente i viinisti transilvanici? Sareste felici, se ritenessimo, che la cultura non valore decorativo, che non sottovaluta la bellezza dello spazio, che quest'ambito un villaggio pun rivolgersi al mondo intero ed inoltre, e pun aggiungere un nuovo valore a questo luogo?

Sapevate che il coro canoro misto di Bovec, diretto dal giovane ompositore Ambrož Čopi e uno dei cori di maggior successo in lovenia; sapevate che l'associazione culturale locale Ars organizza golarmente esposizioni, e, che la fortezza di Kluže, dopo due allesmenti di sculture d'arte, sta velocemente diventando la fortezza del- spirito?

Erik Cuder

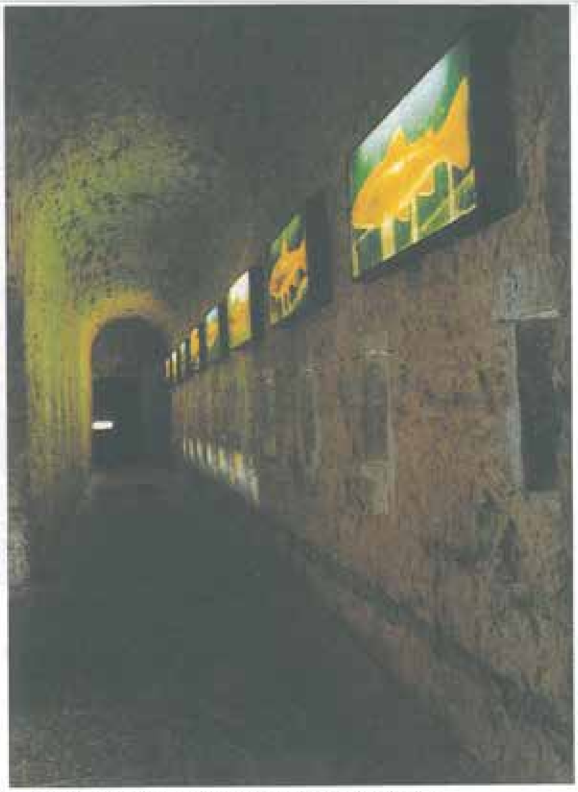

Foto: Damijan Kracina

Damijan Kracina, *Brez naslova (Ribe) / Untitled (Fish)*

WÜRDEN DIE GÄSTE BEI UNS LIEBER VERGESSEN ODER ENTDECKEN?

Würden sie in der Sommerhitze das Kirchentor in Soča aufdrücken und in der Kühle zwischen den slawischen Heiligen von Tone Kralj, unter dem unbeweglichen Blick des Engels versinken, der das Böse dieses Jahrhunderts besiegt? Würden sie bei der Jungfrau Maria im Felde, neben Jernej aus Loka sitzend, den Klängen der Streicher lauschen? Die mißtrauischen Mauern des Festung berühren, wenn sich diese im Scheinwerferlicht baden und mit militärischer Skepsis die transsilvanischen Musikanten beobachten? Würden sie sich freuen, wenn wir sagen, daß die Kultur nicht dekorativ ist, daß sie nicht die Schönheit des Raumes unterschätzt und daß die Welt auch auf diesem Feld anzusprechen vermag? daß sie diesem Raum einen neuen Wert hinzufügt? daß der gemischte Chor von Bovec, den der junge Komponist Ambrož Čopi leitet, einer der erfolgreichsten in Slowenien ist, daß der Kunstverein Ars regelmäßig Ausstellungen organisiert und daß die Festung Kluže nach zwei einführenden Installationen von Objekten zu einer Festung des Geistes avanciert?

Erik Cuder

Foto: Aleš Fon

.D. Synthesis

„Екран" на лице место на штипскиот концерт на „Д.Д.СИНТЕЗИС"

ЕЗДЕА ПОЛНОЌНИ ЕЗГИИ!

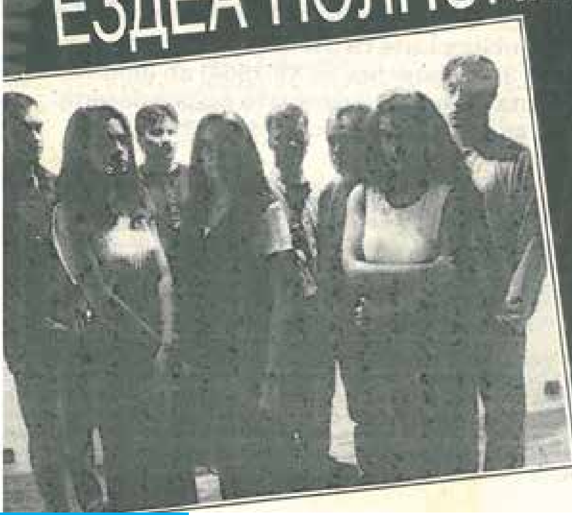

Минатиот четврток (5 јуни '97) во Штип, во одличен сценски простор, адаптиран од некогашното летно кино, едни од нашите најголеми експортни музички фаворити – „Д.Д.Синтезис", одржаа свој концерт. Иако овој настап групата го сметаше за еден вид „јавна проба", пред, за нив многу значајниот настап во Љубљана на Интернационалниот музички фестивал, на 10 јуни о.г. (во време на излегување на списанисво, веќе и тој настап ќе биде – passe), оваа „проба" ги имаше сите атрибути на – целовечерен концерт...

Почетокот на концертот беше најавен за 23 часот, но задолжителните доцнења на овој вид манифестации го пролонгираа за безмалку еден час така што концертот доби тајминг на „полноќен концерт"...

Навистина предолгото барање вистински саунд, по малку несоодветно озвучување и мали проблеми со мониторинг системот (музичарите немаа до крај контрола) создаде мала нервоза во редовите на групата пред самиот настап... Но, со самото излегување на сцена пред веќе насобраната публика, групата доби позитивен импулс... Се редеа песните „Две девојки", „Селска игра", „Аjде поминувам заминувам", „Чума" итн... Драган Даутовски и неговата дружина веднаш ја имаа поддршката на штипската публика. Покрај нумерите што ги знаеме од нивниот компакт диск, „Д.Д. Синтезис" исполнија и некои нови музички броеви, како на пример одличната „Гороцвет"... Петтемина музичари и одличниот вокален триплинг девојки го држеа вниманието на публиката во една скокотлива тензија на музичко задоволство, безмалку два часа...

Овој концертен настап на „Д.Д.Синтезис" беше во пре ред да се „загрее" „Д.Д. Синтезис" пред горе спомонатото концертирање во Љубљана, како и повеќето планирани настапи низ неколку европски летно – фестивалски сцени. И уште една убава работа од „таборот" на „синтезисовци" – тиражот од нивниот компакт диск веќе е исцрпен. Допечатувањето на овој материјал, следува...

Љ.Г.

И СРЕДБИ

а се зачува традицијата за новата уметност

*чот на ансамблот „Миле Коларовски", доцент на Факултетот за музичка уметност и
на групата „Д.Д. Синтезис" за музичкиот фолклор и модерната македонска музика
ни инспирација од него*

ан Даутовски и е познат
јавната јавност од по-
по автентичните истра-
на македонскиот фол-
ваа негова основна пре-
ја почна како штотуку
ран студент на Факул-
музичка уметност кога
интереси стекнати уште
та младост во родниот
изу Берово почна да ги
одува и збогатува, а по-
родолжи кога дел од нив
вое место во наставните
на МБУЦ „Илија Ни-
и Луј" каде што веќе се-
ини го предава предме-
родни инструменти". Во
ме како плод на ова не-
лување се роди ансам-
народни инструменти
Коларовски" со чии бо-
значајни активности ја
а деканската управа на
д минатата година да го
и отсекот за народни ин-
нти, каде што Даутовски
ентов е доцент. Во меѓу-
о создаде проектот „Д.Д.
ис" кој годинава, покрај
што го имаше и досега,
а доживее голема свет-
омоција, чиј почеток ќе
начен со концертот што
от на овој месец ќе се
во Скопје.
овие мои активности сè
ие свој логичен и приро-
. Како резултат на моите
увања се роди оркеста-
иле Коларовски" со една
сна цел да се реставрира
учна специфика на маке-
от фолклор како му-
израз, тргнувајќи од рит-
, мелодиката, инструмен-
от, рустикалното пеење.
рмирањето на овој ан-
отпочна ренесансата на
ата музика во Македо-
Има се поголем број на
луѓе кои живеат со таа
, со тие народни инстру-
а така и кругот на прија-
овој оркестар се шири.
амблот настапувавме на
лтурни манифестации во

Македонија и во повеќе земји во странство. Тој стана популарен и неговите стапки почнаа да се следат и во другите делови на Македонија. Стана популарно меѓу младите да се шета со кавал и гајда, тоа стана тренд. Истовремено од нашето секојдневие почнаа да исчезнуваат луѓето кои ја почитуваа и надградуваа оваа народна традиција и постоеше опасност сè да заврши во еден момент, па и тој тренд на интерес кај младите. Токму овие моменти ги почувствува и деканската управа и оваа проблематика влезе во неговите програмски цели. Отворен е отсекот за народни инструменти за што постои голем интерес меѓу студентите.

● Кои што се насочуваат студентите во истражувањата на овој нов отсек на ФМУ?

– Треба да се истакне дека оваа наставно-научна програма на МБУЦ и на ФМУ нема за цел да создава народни уметници, гајдаџии, зурлаџии, кавалџии... Тоа како трајна задача си го има колективот или народниот ген. Напротив, на ФМУ треба да се создаваат академски граѓани, професионални музичари кои од една страна ќе ја зачувуваат традицијата како специфична, а од друга страна, пак, истата треба да ја надградуваат „давајќи му печат на времето во кое живеат и работат. Тоа е и основната функција на фолклорот, да се зачува основата и да се оди понатаму, да се збогатува и надградува, повторно со единствена цел: тие трајни вредности што ги има фолклорот не само да се зачуваат како такви туку да најдат свој оригинален музички национален израз во новите уметнички вредности. Студентите кои го завршуваат тој отсек се изведувачи, идни истражувачи и организатори во зачувувањето на тоа фолклорно богатство. Ова е само убав почеток и во блиска иднина ќе се прошири со вметнување на рустикалното народно пеење, етно-кореографски дел. Отсекот треба да стане место за сите изразни компоненти на фолклорот-песна, игра, инструменти и да му се даде единствен третман.

● Според Вашето искуство на полето на научните истражувања, но и во доменот на Вашата работа со групата „Д.Д Синтезис" и актуелниот миг на модерната музика кај нас, што е она што сè повеќе македонски музичари ги привлекува кон изворната народна музика?

– Најголемата сила на македонскиот музички фолклор е во неговиот уметнички израз. Тргнувајќи од говорот, како темел на сè она што се создава во смисла на мелодија, ритмика, хармонија, како и музички изразни компоненти. Тоа се најголемите доблести на македонскиот музички фолклор. Па така причината што младите музички уметници и групи кои што се вртат кон корените во потрага по оригиналност и автентичност, е интересот токму за овие специфики. Во прв ред, можеби, ставајќи ги мелодијата и ритамот како поле на истражување. Меѓутоа, моја трајна определба, како и на другите членови на групата „ДД Синтезис" е секогаш да тргнуваме од една изворна форма со сите свои елементи, најнапред ставајќи го текстот, па потоа сите мелодиски и ритмички специфики и карактеристики на македонскиот фолклор. Секојпат тргнуваме од традиционална изворна песна и се трудиме со сиот можен респект и внимателност да ја надградиме, правејќи разно – разни синтези со сè она што е музички белег на нашево време. Концепцијата ни е создавањето на трајни музички вредности.

● Повеќе македонски групи и поединци и во изминативе децении и денес се обидуваат да ја направат таа успешна синтеза за фолклорот и модерниот музички израз. Можете ли да го

Драган Даутовски

лоцирате местото на оваа музика во современиот тренд на таканаречената „светска музика"?

– Ова е време кога џез и поп културата воопшто полека ја губат својата доминантна улога во светот, отстапувајќи сè повеќе место на националниот музички израз. Така ми се чини дека ова е време кое одговара на историската сентенца „светот како поле за културен натпревар меѓу народите" на Гоце Делчев, кога секој со своите зачувани вредности има место во таканаречената „светска музика", односно секој национален музички израз има можност да го искаже сето свое наследство. Нескромно, мислам дека местото на македонскиот музички фолклор е на врвот, кога зборуваме за оваа „светска музика", бидејќи ние сме една од ретките земји која успеала, не само да ја зачува својата традиција, туку и уметнички да ја надградува. Еден убав пример како таа се доживува во светот е токму музиката и самиот филм „Пред дождот". Претходно групата „Леб и сол", потоа „Мизар", „Анастасија", „Д.Д. Синтезис" и сите оние други кои работат и создаваат врз база на фолклорната музика. Моите лични искуства ги потврдуваат овие тези. Нашиот звучен запис со исто име, веќе е актуелен во повеќе земји во светот и оценет високо. Единствена работа што треба да се направи е тоа државата Македонија да застане зад овие проекти на домашните уметници, и што повеќе луѓе да работат на промоција на уметноста на ова тло. Мислам дека само на тој начин македонската музичка култура ќе го заземе своето заслужено место во таканаречената „светска музика".

В. Димитровска

06. 03. 1997

ИНТЕРВЈУ: ДРАГАН ДАУТОВСКИ

НАШИОТ ПАТ Е НАЈПРОЧИСТЕН!

Драган Даутовски активно се занимава со фолклор повеќе од десет години. Тој е основач и раководител на оркестарот „Миле Коларовски". Инаку оваа материја ја предава во средното музичко училиште во Скопје и доцент е на Фаултетот за музичка уметност, каде што оваа година е отворен отсек на народни инструменти а програмски го води токму нашиот соговорник. Но, сепак поводот за разговоров со него е обнародувањето на компакт дискот на групата „Д. Д. Синтезис" чиј спиритус мовенс е Драган.

– Промоцијата доцнеше безмалу два месеца од излегувањето на компакт дискот. Што беше причината? Имаше ли некаков проблем?

● Немаше некаков проблем, ниту пак посебна подготовка. Можеби имавме дилема за просторот каде да се одржи таа. Го биравме просторот зашто не сакавме албумот да го промовираме на некаков естраден начин, во кафуле или ресторан... Така се решивме за овој простор – Музеј на град Скопје. Оливер (Белопета н. з.) сметаше дека ова е најдобар амбиент. Имавме и среќа токму во тоа време да се одржува изложба на сликарот Петар Попчев насловена „Звуци и слики" (каква коинциденција!), изложба што во многу нешта имаше блиску арт сензибилитет со музиката на „Д. Д. Синтезис". Навистина, проблем немаше, иако доцнењето на промоцијата, можеби создаде мала нервоза во редовите на групата, поради бавноста на сето тоа... Сепак, можеби ова беше и вистинскиот момент, вистинското време...

– Ова ви е деби албум, а на промоцијата имавте третман на ѕвезди, имавте многу народ – музичари, новинари, пријатели на добрата музика и уметност воопшто. Како го толкувате ова кога промоцијата на албумот и не беше многу најавувана во медиумите?

● Па, секако дека тука дел има и умешноста на промотерот Оливер Белопета.

– Кога сме веќе кај него... Како дојде до соработка меѓу „Д. Д. Синтезис", и Оливер Белопета, кога се знае дека вие не сте џез бенд, а од друга страна пак, Оливер е промотер пред сѐ, на џез бендови. Каде ја најдовте допирната точка...?

● Веројатно тоа се должи на културниот и музички тренд во светот – етно музика, а Оливер тоа го следи или, верувам, барем интуитивно ја чувствува таа работа дека доаѓа време на етно музиката од неистражените музички простори, глобално... Ние како група имавме три нумери во демо-верзија за кои имавме и видеоспотови што ги емитуваше македонската телевизија. Тие беа нашата „виза" така и Оливер првпат токму тука нѐ запозна како „Д. Д. Синтезис"...

– За кои нумери станува збор?

● Тоа се „Клетва", „Космос" и „Поминувам заминувам". Тие се првите три нумери што „Д. Д. Синтезис" ги оствари студиски, во Скопје. Две снимивме во студиото „Сити саунд" а една – „Клетва", во студиото „Кларион", и од таа снимка бевме многу задоволни и токму таа снимка во демо верзија е ставена на компакт дискот. Не ја преснимувавме во Љубљана. Сметавме дека добро е отсвирена, има своја „магија", а технички задоволуваше. Помина само низ пост-продукција...

– Зошто се решивте токму во Словенија да го снимате албумот? Особено што снимателот е Словенец и нема искуство со овој звук, нашински. Поточно, не го чувствува дамарот на музиката што вие ја свирите, како што би го почувствувал наш тонец. Веројатно се техничките услови, па сепак ризикот се чини голем?

● Причините секако се во подобрите технички услови во студиото „Тиволи" во Љубљана. Втора работа – баравме едноставно мир. Во скопските студија, од искуство велам, нема мир за работа (често некој познат наминува, во стилот – „да видам што работите, до каде е работава" и сл.) вака сме изолирани и творечки сконцентрирани максимално. И воопшто, кога си дома имаш и други проблеми (и ангажмани). Таму знаевме дека имаме ограничено време и си ја „темпираш формата", да го снимаш материјалот во оптимално време. Тоа е од една страна ризик, зашто отидовме во Љубљана на подобри услови, меѓутоа со човек што апсолутно не е искусен со нашиот звук. Тоа беше еден огромен ризик, меѓутоа се покажа дека „неутрално" ја прима таа музика, искрено работеше, максимално професионално, со љубов... Некојпат и од Бога се потпомагати луѓе што искрено си ја работат работата. Така сите ние имавме среќа... Тоа беше Божја волја случајно да го добиеме Јанез Крижај, човек што стои зад поголемиот дел од албумите на „Лајбах", „Лачни Франц", „Миладојка јунид" и др. групи што имаат еден максимално „широк" звук... Меѓутоа човекот се најде во „небрано лозје", да работи музика со огромен број тонски специфичности, меѓутоа токму тука беше неговиот занает на испит како снимател и саунд инженер... Ние влеговме во студио некако „на препад", тоа за него беше шок... Но, многу брзо се пронајдовме...

– Колку време го снимавте албумот?

● Главно материјалот го снимивме безмалку за три дена. Но, вкупно, вклучувајќи ја пост продукцијата, потрошивме малку повеќе од сто студиски часови. А што се однесува до филингот, материјалот е отсвирен безмалу – „од прва"... Вкупниот престој во Љубљана ни беше седум дена. Немавме време, немавме можности да повторуваме десет варијанти...

– Колку време пред снимањето го подготвувавте материјалот?

● Со сите проби и со претходно подготвените три пред малку спомнатите нумери („Клетва", „Космос" и „Ајде поминувам заминувам") – околу два месеца.

– Овде имаш две авторски нумери додека другите се традиционални, со тоа што аранжманите се твои. Каква е всушност политиката на групата околу репертоарската концепција понатаму?

● Наша главна определба што се однесува до стилот и правецот, е токму оваа база. Јас како човек професионално што работи во таа сфера го почитувам се она што е во фолклорот, особено базата, како чин кон една полесно влегување во културното наследство, воопшто. Се разбира, давајќи печат во времето во кое што се живее... Меѓутоа, базата мора да постои, онаа што веќе векови постои наназад. Што значи црпење од Големата Ризница и давање свој придонес во новото видување и креирање...

– Кој го потпомогна овој проект?

● Овде јас подразбирам две прашања. Едно – кој духовно го потпомогна: тоа е нашата огромна волја, љубов и нашиот ентузијазам и она што значи финансиски. Тоа е малку смешно – си помогнавме самите... Поконкретно, влеговме јас и Оливер Белопета со наши средства во процентуално најголем дел, помогна Министерството за култура со еден минимален дел, и тоа е сѐ што се однесува до финансиското заокружување.

– Колку чини овој несомнено скап проект?

● Ова чини околу триесетина илјади марки. Толку ќе чини до крајот – треба да се снимат видеоспотови, друг рекламен материјал итн. Досега се потрошени две третини од „буџетот"... Меѓутоа, и јас, и Оливер сметавме дека овде вреди да се вложат и лични средства. Инаку морам да речам дека овој проект не е потпомогнат од типот на спонзорски средства што од друга страна дава потполна слобода во било која насока...

– Што „Д. Д. Синтезис" има заедничко со другиот твој оркестар „Миле Коларовски" и што ги разликува овие две музички дружини? Не е белким само должината на списокот музичари?

● Прво, имаат заедничка – база. Вклучувајќи ме мене, вклучувајќи ги трите девојки и Марјан што свири тамбури и др. жичани инструменти. Тоа е таа базична персонална по-

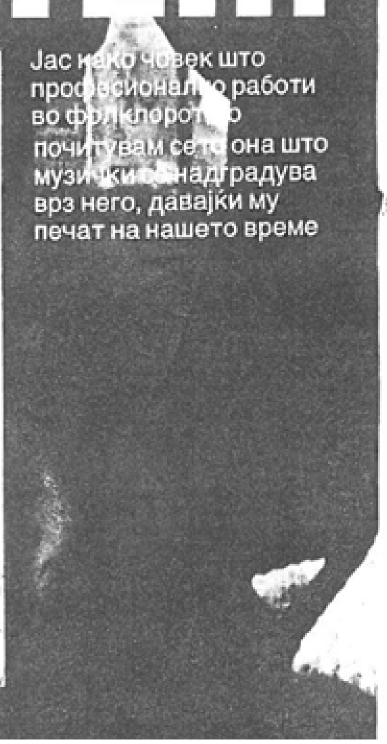

Јас како човек што професионално работи во фолклорот го почитувам сето она што музички се надградува врз него, давајќи му печат на нашето време

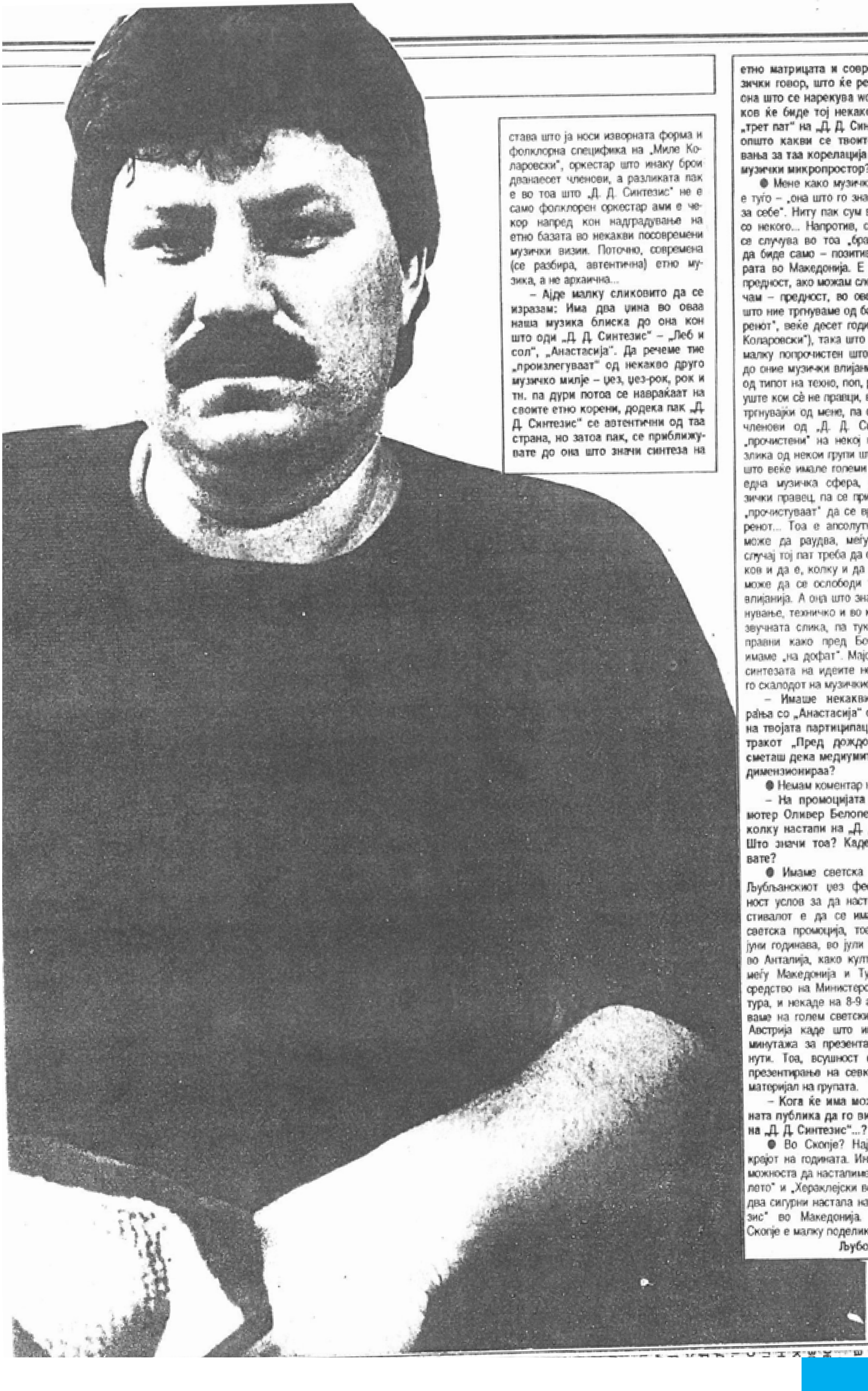

става што ја носи изворната форма и фолклорна специфика на „Миле Коларовски", оркестар што инаку брои дванаесет членови, а разликата пак е во тоа што „Д. Д. Синтезис" не е само фолклорен оркестар ами е чекор напред кон надградување на етно базата во некакви посовремени музички визии. Поточно, современа (се разбира, автентична) етно музика, а не архаична...

– Аjде малку сликовито да се изразам: Има два џина во оваа наша музика блиска до она кон што оди „Д. Д. Синтезис" – „Леб и сол", „Анастасија". Да речеме тие „произлегуваат" од некакво друго музичко милје – џез, џез-рок, рок и тн. па дури потоа се навраќаат на своите етно корени, додека пак „Д. Д. Синтезис" се автентични од таа страна, но затоа пак, се приближувате до она што значи синтеза на етно матрицата и современиот музички говор, што ќе рече близу до она што се нарекува world music. Каков ќе биде тој некаков, условно, „трет пат" на „Д. Д. Синтезис" и воопшто какви се твоите размислувања за таа корелација во овој наш музички микропростор?

● Мене како музички педагог ми е туѓо – „она што го знам – го чувам за себе". Ниту пак сум во натпревар со некого... Напротив, сето она што се случува во тоа „братство" може да биде само – позитивно за културата во Македонија. Е сега, нашата предност, ако можам слободно да речам – предност, во овој дел, е тоа што ние тргнуваме од базата, „во коренот", веќе десет години (со „Миле Коларовски"), така што нашиот пат е малку попрочистен што се однесува до оние музички влијанија од светот, од типот на техно, поп, рок и не знам уште кои сè не правци, во таа смисла тргнувајќи од мене, па сè до другите членови од „Д. Д. Синтезис" сме „прочистени" на некој начин, за разлика од некои групи што ги спомена што веќе имале големи резултати во една музичка сфера, во еден музички правец, па се принудени да се „прочистуваат" да се вратат кон коренот... Тоа е апсолутно поволно и може да раудва, меѓутоа во секој случај тој пат треба да се измине, каков и да е, колку и да е долг, за да може да се ослободи токму од тие влијанија. А она што значи осовременување, техничко и во квалитетот на звучната слика, па тука сме рамноправни како пред Бога... Сите ги имаме „на дофат". Мајсторијата е во синтезата на идеите не нарушувајќи го скалодот на музичкиот корен...

– Имаше некакви недоразбирања со „Анастасија" околу обемот на твојата партиципација во саундтракот „Пред дождот". Или пак сметаш дека медиумите тоа го предимензионираа?

● Немам коментар на тоа.

– На промоцијата вашиот промотер Оливер Белопета најави неколку настапи на „Д. Д. Синтезис". Што значи тоа? Каде сè настапувате?

● Имаме светска промоција на Љубљанскиот џез фестивал, всушност услов за да настапиме на фестивалот е да се има третман на светска промоција, тоа ќе биде во јули годинава, во јули имаме настап во Анталија, како културна размена меѓу Македонија и Турција, со посредство на Министерството за култура, и некаде на 8-9 август заминуваме на голем светски фестивал во Австрија каде што имаме одлична минутажа за презентација – 40 минути. Тоа, всушност е можност за презентирање на севкупниот звучен материјал на групата.

– Кога ќе има можност домашната публика да го види концертот на „Д. Д. Синтезис"...?

● Во Скопје? Најверојатно кон крајот на годината. Инаку нè радува можноста да настапиме на „Охридско лето" и „Хераклејски вечери". Тие се два сигурни настапа на „Д. Д. Синтезис" во Македонија. Настапот во Скопје е малку поделикатен...

Љубомир Грбевски

РАЗГОВОР СО ПОВОД СО ДРАГАН ДАУТОВСКИ

НЕГУВАЊЕ НА ФОЛКЛОРНАТА ЛОЗА

Деновиве, во Музејот на град Скопје беше промовиран деби компакт дискот на составот „Д. Д. Синтезис" за продукцијата на Оливер Белопета и „СЏФ", Со „Д. Д. Синтезис" домашната музичка сцена е збогатена со уште еден состав чија определба е да го негува македонскиот фолклор но и да го презентира во едно ново продукциско руво на интернационалниот дискографски пазар. Со лидерот на составот Драган Даутоски (од каде и иницијалите во името на составот, поведовме разговор околу реализацијата на проектот во кој, освен тој, директно беа вклучени и останатите седумина членови на групата.– Реализацијата на овој музички проект бараше од сите членови на составот максимални напори зашто не е едноставно да се подготви музика што базира на домашното фолклорно богатство, а воедно треба да претставува и негова творечка синтеза што потоа биде оценувана и надвор од границите на Македонија. Од друга страна, требаше и да ја оправдаме довербата на нашиот издавач и промотер Оливер Белопета.

● КАКВИ СЕ РЕАКЦИИТЕ НАДВОР ОД НАШАТА ЗЕМЈА СО ОГЛЕД НА ФАКТОТ ДЕКА ОЛИВЕР БЕЛОПЕТА, КАКО ДИРЕКТОР НА „СКОПСКИОТ ЏЕЗ ФЕСТИВАЛ" Е ВО ПОСТОЈАН КОНТАКТ СО ПРОДУЦЕНТИ ОД СТРАНСТВО?

– Не би сакале да предскажуваме што ќе се случи во странство иако, генерално, постои големо интересирање за нашата етно музика. Во предвид се и концертни настапи, но, сметам дека е најдобро на домашната јавност да ѝ го презентираме нашиот рејтинг и концертниот распоред преку конкретни договори.

● КОЛКУ ГОДИНИ РАБОТЕВТЕ НА ОВОЈ, НЕСОМНЕНО, КОНЦЕПТУАЛЕН МУЗИЧКИ АЛБУМ?

– Некаде во втората година на студиите на Музичката академија во Скопје почнав пасионирано да се занимавам со музицирањето на гајда, но и на други познати народни инструменти. Потоа со работата во ансамблот „Миле Коларовски", и особено по ангажманот на музиката за филмот „Пред дождот", кај мене се искристализира желбата да снимам музички проект што, ис-

УБАВОТО Е УБАВО НА СЕКОЈ ЈАЗИК

клучиво, ќе се базира на музичките вредности на домашниот фолклор. Само како илустрација, би напоменал дека една деценија работам со Мирјана, Билјана и Анета во оформувањето на нивните вокални линии кои влегуваат во категоријата на рустикалното пеење.

– КОЛКАВИ СЕ МОЖНОСТИТЕ, ВО РАМКИТЕ НА ДОМАШНИОТ ФОЛКЛОРЕН КОНЦЕПТ, ДА СЕ ПАТЕНТИРА СВОЕВИДЕНА ФОРМУЛА ШТО ЌЕ ТЕНДИРА ДА ГО РАЗВИВА, А НЕ ДА ГО ТРИВИЈАЛИЗИРА ОВА МУЗИЧКО БОГАТСТВО СО ЕВТИНИ ХИБРИДНИ ЗАФАТИ?

– Точно е дека постои одреден „плевел" околу македонското музичко наследство што се стреми, не да го развива, ами да го видоизменува и посвои на еден неприроден начин. Наспроти ваквите трендови, „Д. Д. Синтезис" се враќа на корените и настојува да ја сочува базата но, со единствена намера, креативно да го надградуваме постојното творештво со свое уметничко видување. За жал, не само нашата национална музика, ами речиси во сите земји на фолклорните лози, се клемат некои туѓи музички својства. Токму затоа, „Д. Д. Синтезис" упорно работи на креативен третман на домашното фолклорно творештво што пак од друга страна не е дозволено да биде отпишано на англиски јазик. Сметам дека, како група, сме на добар пат нашите идеи да ги оствариме зашто кај нас, не постојат музички лимит ниту како инструменталисти ниту како творци.

Д. Стојановски

ОДБЛИСКУ СО ДРАГАН ДАУТОВСКИ: *19. I 96 год.*

ЖИВЕАМ СО ПЕСНАТА НА ТАТКО МИ

Вели, најмногу од сè, му импонира кога името му е во контекст на фолклорот, во спрега со традицијата. Драган Даутовски, човек своевидно врзан за инструментите, за изворните. Задоен со музика, од своите музички визии прави вистински ремек – дела... Оптимист по вокација, признава дека навистина имал среќа: поради семејството, Д.Д. „Синтезис", девојките Билјана, Анета и Мирјана, потоа Шуте кој е до него – како потпора, Гоце, Ване и Марјан, што сите размислуваат идентично и најпосле, зашто секоја тема е пондентична со нивниот емотивен баланс... Во многуте сеќавања, најдлабоко врежани му се зимските кинчерини, неговата мандолина и вретеното од мајка му. Течат часови, а тие двајцата создаваат некрзлив вид: таа со пеење, тој со сигурно дотерување по жиците. И така, се рагала песна!

● ТИ НА НЕКОЈ НАЧИН ЈА ПОТВРДИ ТЕОРИЈАТА ДЕКА ЛУЃЕТО САМИ СИ ЈА КРОЈАТ СУДБИНАТА. ЈА ОДБРА МУЗИКАТА.

– Многу брзо или – многу рано, на некоиси 12 години, знаев дека ќе бидам музичар. Живеев со песната на татко ми, постојано го слушав него и токму во „Синтезис" обработував една тема со наслов „Две песни на татко ми". Но тогашното време наметнуваше некои други работи – секогаш актуелното егзистенцијално прашање, кај нас дома беше многу често на дневен ред. Јас требаше да одам на безбедност. Како и да е, не беше така: се сеќавам на голем котек, ситна „кмама" и запишувањето во средно музичко училиште.

● УШТЕ ТОГАШ ЗНАЕШЕ ДЕКА МУЗИКАТА НЕ ТРПИ КОМПРОМИСИ?

– Да, ама знаев и дека ништо друго освен музика не ме интересира.

● ИМАШЕ ЛИ ТОКМУ ВО ОВОЈ ПЕРИОД НА НЕЖНИ ГОДИНИ НЕКОЈ ПРИМЕР, ИДОЛ?

– Всушност, ништо не беше случајно. Музичкиот ген проработи и кај мене: од дедо, татко, вујко: А идолот, морам да признам, беше татко ми.

● КАКО ТИЕ ДЕНЕС ГЛЕДААТ НА ТВОЈАТА УСПЕШНОСТ ВО МУЗИКАТА?

– Ако некој му сум сакал да докажам дека свирам, тоа било пред татко ми. Завршив академија, дипломирав..., а тој знаеше да рече – од тебе свирач не бидува. Сè додека не слушна како свирам гајда. Тогаш му видов солзи во очи.

● ТВОЈАТА ПРВА ЉУБОВ СЕ НАРОДНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ?

– Мојата прва љубов е музиката. Се сеќавам на старата училница во средно училиште: посегнував по трубата, на клавирот бев мал Паганини... Можеби со народните инструменти се најдов себеси.

● ВО ФОЛКЛОРОТ СЕ НАЈДЕ, СЕПАК, КОЈА МУЗИКА Е НАЈБЛИСКА ДО ТВОЈОТ ИНСТРУМЕНТ?

– Сето она што е апсорбирано во мојата душа, од тажни до обредни песни (што знаат да бидат потемпераментни, со призвук на возбудување), сè сум тоа јас. И тромбонот ми е голема љубов, свирев и класика и џез, имаше моменти кога свирев комерцијална музика. Сакам да речам, оној мој живот е користена туѓа традиција, туѓа култура, општо прифатена. Но тоа не влијаеше на мене, не успеа да ме поколеба, сега, со нашата музика, јас сум вистинскиот Драган. Кога почнував да свирам гајда, кога го надминав кажи – срамот, тој сè уште постоеше меѓу луѓето. Драго ми е што денес јавноста го надмина она – да се срами од своето битие. А ќе бидам неискрен ако не речам дека ми импонира кога некој е на иста бранова должина во музиката со мене.

● ИМАШ ОСОБЕН ОДНОС КОН ИНСТРУМЕНТИТЕ, А ПОЗНАТ Е ТВОЈОТ КУЛТ КОН КАВАЛОТ.

– Сите инструменти за мене се личност, со свои звучни карактеристики. Ако некого наспроти себе не почитуваш – доброто не може да ти се врати. Со кавалот, на пример, почувствував дека сум на вистинскиот пат, дека сум се вратил дома, пак на старото огниште, и тоа е единствен инструмент кој успеал да ме однесе најдалеку. Кога свирам, апсолутно „се губам и собата ми станува – црвена. Кавалот направи да ја чувствувам оригиналната магија и да почнам да размислувам да се отворам за сите инструменти. Денес ми се враќа сè она што ми посветив на инструментите, притива да ме смируваат. Тоа го прави сето мое семејство – сопругата Мони фантастично свири тамбура, синот Ратко е одличен на кавал, Драгана свири на клавир, а догодина ќе започне со изворно пеење. Вистински семеен оркестар. Кога сум многу нервозен – свирам на гајда. Минатата година, кога се јавија проблеми околу „Пред дождот", односно музиката, кога еден звук дека е твој, твоја музичка визија, а друг го присвојува, ете тогаш бев малку растроен. Да не ја ширам темата, кога се чувствувам тажен, возбуден ја земам гајдата и свирам: Час, час и половина, магијата влијае на мене и веќе сум друг.

● „МИЛЕ КОЛАРОВСКИ" И „ДД СИНТЕЗИС" – КАДЕ ЗАВРШУВА ЕДНОТО, А КАДЕ ЗАПОЧНУВА ВТОРОТО?

– „Миле Коларовски" е резултат на една долготрајна работа, всушност, идеално решение инструментите да се сочуваат од заборавот, и потреба што повеќе да сум во друштво како оркестарска формација. На овие простори јас сум прв музичар со завршена академија, кој се занимава со оваа проблематика. Инаку, „Миле Коларовски" е продолжена работа на една детска фолклорна група „Детелинки", што ја оформив од талентирани деца: девојчињата ги учев на изворно пеење, а машките да свират на инструменти. „Детелинки" една година работеше и во рамките на КУД „Танец". Денешните девојки во „Синтезис" Мирјана, Анета и Билјана, всушност се порасната детелинки. И тука почна да доаѓаат огромен број луѓе кои се занимаваат со оваа музика, па се конституиравме како оркестар и пробите беа достапни за сите. Со тој оркестар направивме огромен пресврт во Македонија, односно свртевме внимание на она што е вистинско, што треба да се направи. И мислам дека моменталниот тренд е токму заслуга на овој оркестар, со кој имавме многу настапи („Скопско културно лето", „Илинденски денови", „Прилепски средби"), награди и како оркестар многу успешно дејствувавме. И формацијата „Миле Коларовски" продолжува каква што е, а тоа е најизворна определена презентација на македонска музика. Сакаме заборавените специфики врзани за фолклорот да ги вратиме каде што припаѓаат. „Синтезис" е логичен чекор на сè она „Пред дождот". Мојата цел во животот е да владеам со инструментите, но, морам да кажам, како дипломиран музичар сигурно нема да останам на народниот фолклор... По светската промоција на „Пред дождот" и на филмот и на музиката, звукот си го направи своето – доби една светска промоција и потоа, почна нагло да паѓа... Не зборувам каде е вината... „Синтезис" се јави како лична потреба за понатамошно изразување, звукот да продолжи да се промовира во светот, сите звучни карактеристики да направат нешто што утре, да речеме, ќе носи наслов „Македонска модерна музика"... Што се однесува до материјалот, тој звучно е оформен, ќе бидат тоа некоиси 8-9 нумери, во моментот ја чекаме разврската околу договорот за снимање. Сметам дека македонската музика прерасне во класична, мора да се тргне од корените. Тоа е чекор со кој ние сакаме да одиме Напред, форми што имаат една единствена цел – приближување на нашата кон западната култура. „Синтезис" работи музика која е моја музичка визија, создадена со години наназад во мене. А што ќе се случи утре, каква музика ќе свириме, тоа самиот господ знае. А овој звук? Сосема некомерцијален, што значи ни припаѓа на сите нас, со голема доза на емотивност, зашто сите во групата се мајстори на својот занает и многу емотивни луѓе. Кога ќе го вратам филмот наназад, јас навистина имав среќа во животот...

ЗАБОРАВЕНАТА СПЕЦИФИКА НА ФОЛК ТРАДИЦИЈА НАЈПОСЛЕ И ВО МУЗИКАТА – ПОЛНОКРВНО

В. ТОДОРОВСКА

na muhi

poma razvije v improvizacijo, je zasnovan posebej za edinstven slog Charlieja Hadena. Plošča Farewell to Philosophy je primer popolne združitve skladateljeve subtilne muzikalnosti z virtuoznostjo vrhunskih glasbenikov.

Lili Jantol

R. L. BURNSIDE:

Mr. Wizard
(Epitaph, 1997)

Tole je prišlo zelo hitro. Po albumu A Ass Pocket Of Whiskey, ki ga je lani v

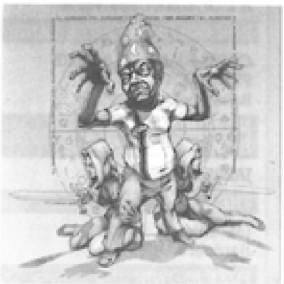

družbi Jona Spencerja in zahvaljujoč njemu ter njegovim The Blues Explosion razkril relativno širšemu občinstvu, je Burnsidova matična založba Fat Possum Records v sodelovanju s punkersko agilnim Epitaphom izdala album Mr. Wizard. Kombinacija med bluesom in punk rockom se tako ponuja sama od sebe. Ampak tukaj gre za več. Za pravo stvar, za pravo eksplozijo bluesa, za avtentično nadaljevanje izročila Hound Doga Taylorja in drugih, ki niso "znali igrati", so pa zato hudičevo mamljivo zveneli. Goreče in razposajeno. Prav takšno je igranje R. L. Burnsida s sopotnikoma, vnukom Cedricom in belim sinom Kennyjem Brownom, v petih skladbah, kolikor jih je ta zasedba prispevala plošči. Pesmi Alice Mae in Highway 7 sta ostanka sessionov z A Ass Pocket, medtem ko je uvodno Over The Hill in zaključno You Gotta Move v polomljeni elektrificirani blues maniri zapel R. L. sam.
V nasprotju z lanskoletno ploščo tokrat ni prazne hoje skozi artistično thereminske delirije samorefleksije. Kot da so uredniki vedeli, da je bilo moteče. Tako je tale "sekvel" točno tisto, kar smo rabili. Enkrat za sprremembo smo tudi dobili.
Ob vseh naukih, ki jih R. L. ležerno poda, na koncu pokaže še to, da biti v službi ritma in hrupa ni stvar let, ampak duhovne naravnanosti in notranjega žara. Čarovnik je le eden med njegovimi številnimi vzdevki.

Terens Štader

BUTTER 08:

Butter 08
(Grand Royal, 1996)

Podivjana glasbena mašinerija se niti za trenutek ne umiri. Glavni krivci so sami glasbeniki, ki nam nenehno ponujajo nove izzive, v katere se spuščajo, da bi praznili prenapolnjene ustvarjalne baterije. Glasbeni projekt Butter 08 je nov njujorški artistični izrodek, v katerem so se združili Japonki iz Cibo Mato, kitarist Rick Lee iz Skeleton Key, basist Mike Mills in bobnar Russell Simins iz Blues Explosion. V njihovi glasbi veje od začetka do konca vetrovi hip hopa, rock and rolla in improvizacije. Lahkotnost izdelka počasi pritegne, vendar zaradi bogastva tonov in trdih, groovy ritmov dokončno prepriča, da bi se ploščo dalo zavrteti v funky baru in rollovski luknji ter tudi v jazzy klubu.
Nič čudnega, da so člani projekta k sodelovanju povabili številne glasbe-

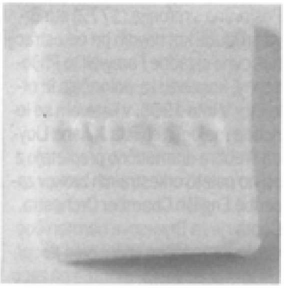

nike, med katerimi najdemo tudi Seana, sina Johna Lennona, saj so s tem dosegli zelo napolnjen zvočni prostor, v katerem slišimo večglasno petje in številne sexy dialoge. Plošča sodi med tiste izzive, ki bodo vsaj nekoliko bolj odprtim poslušalcem, dovolj zanimivi, da bodo pritegnili njihovo pozornost. Vendar, roko na srce, plošča bo šla sčasoma v pozabo, saj je preveč časovno omejena na trenutno glasbeno prelivanje in odprtost, ki jo bodo nove generacije slej kot prej ukinile, še posebej, če se projekt ne bo pretirano pojavljal v živo. Samo upam, da ne gre za enkraten studijski projekt, ampak da bo iz njega zrasla velika roža preskoka v novo stoletje, saj se z vsako novo minuto poslušanja plošče kristalizira, da se vsi sodelujoči glasbeniki kar topijo kot vroče maslo.

BIGor

DD SYNTHESIS

(SJF, 1996)

Makedonsko skupino DD Synthesis je ustanovil Dragan Dautovski, glasbenik, ki je dal kot gost na kavalu in gajdah pomemben akustični pečat glasbi skupine Anastasia v filmu Po dežju. V nasprotju z Anastasio, pri kateri so bili elementi ljudske, profane glasbe podrejeni art rockovskemu raziskovanju mističnosti, onostranskosti, sakralnosti (ves čas ostaja trdno zapisana makedonskemu temnemu valu osemdesetih let, katerega predstavniki - skupine Mizar, Arhangel in Anastasijina predhodnica Padot na Vizantija - so padali predvsem na tradicijo makedonske pravoslavne glasbe), se je z lastnim projektom zakopal v korenine makedonskega ljudskega izročila in si za izhodišče izbral pretežno tradicionalne skladbe. Njegova prva CD plošča je eno najprijetnejših presenečenj mlade makedonske glasbene scene zadnjih let. Dautovski je v ekipo DD Synthesis povabil tri izvrstne mlade pevke, ki se kompetentno spopadajo z lokalno vokalno tradicijo, klavia-turista, dva tolkalca in kitarista, sam pa ob kavalu in gajdah poseže tudi po zurlah in tamburi. Zasedba se podobno kot številne aktualne evropske folk/world music skupine poskuša s fuzijo etničnega izročila in novodobnih glasbenih žanrov. Resnici na ljubo, njena novodobnost ni kdovekako radikalna, saj "novi" glasbeni jezik temelji na žanrih iz sedemdesetih let (pop jazzu in progresivni psihede-

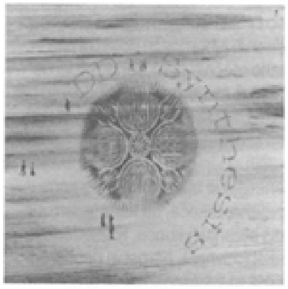

liji z nadgradnjo v etno new ageu). Vendar pa DD Synthesis ne moremo očitati neaktualnosti, saj zaznamuje "progresivna fuzija" tudi sveže izdelke številnih protagonistov novega keltskega vala (kjer je pač Alan Stivell večna referenca), vedno pogosteje ji podlegajo tudi Skandinavci. Poleg tega zna Dautovski na splošno posrečeno vezati različne glasbene niti. Le nekajkrat mu zmanjka sape in začne posamično idejo raztegovati v neskončno dolgo etno new age tapeto. A pozitivni vtisi ob poslušanju plošče njegove skupine vsekakor prevladajo. DD Sythesis so skrajno všečni našim ušesom in njihovih melanholičnih izletov k makedonskim glasbenim koreninam se ne bomo naveličali tako kmalu. Zagotovo bodo zadovoljili vse površne in pozorne ljubitelje balkanskih godb.
Kaj hitro se lahko zgodi, da bo skupino "odkrila" in z navdušenjem pogoltnila tudi svetovna etno srenja. In prav je tako. Makedonci se kljub izjemni zakladnici ljudske glasbe namreč celih petnajst let niso uspeli z načrtnim projektom vključiti v aktualno world music dogajanje. Filmsko podprti art rock Anastasie in preševno muziciranje "etno naturščikov" (Pece Atanasovski, Ferus Mustafov, Mahmut Muzafer), ki je že desetletja prisotno po lokalnih veselicah, pač tega manka nista mogla zakriti. In zakaj naj bi največji dobiček od tamkajšnjih zvokov in ritmov še naprej pobiral in kot del lastne "balkanske zaščitne znamke" plasiral pragmatični Goran Bregović?

Peter Barbarič

ELLERY ESKELIN:

The Sun Died
(Soul Note, 1996)

Nadvse jazz, nadvse bop, nadvse blues, nadvse..., kolikor je album novomeškega tria, ki se ponaša z imenom tenorsaksofonista Elleryja Eskelina, reaktualizacija, poklon bopu oziroma R&B-ju Gena Ammonsa. Čikaški saksofonist je bil preveč robat, preprost za dominantne estetske norme (v jazzu), a vendarle muzikant krasnega, okroglega, nikdar polikanega tona in nekaterih lepih melodij. Ne pozabimo, publiki so se v objem izročali novi solisti v povojnemu R&B-ju - tenorsaksofonisti. Pejorativna oznaka za njihov način igranja, denimo noisemaking (zganjanje hrupa) in honking and screaming (hripanje in tuljenje), je v repetitivnem načinu igranja, s solažami v

preprostih linijah z izpostavljeno barvitostjo hropenja markirala novi stil, ki ga lahko zasledimo v urbanem jazzu, R&B-ju, gospelu. Saksofonsko glasno hropenje kot prvi med glasovi afroameriške godbe. Paradoks zgodovine jazza, vnazajskega gledanja, je kajpada ta, da je naslednja generacija saksofonistov kot estetsko normo vzela ravno ta neuglajeni ton, hrapavo tonalno teksturo, ki so jo saksofonisti dosegali z godrnjanjem, mrmranjem v izpihu. Danes je utemeljeni razlog snemanja albuma The Sun Died, na katerem newyorški trio Ellery Eskelin, Marc Ribot in Kenny Wollesen brezmejno uživa v preigravanju soul-jazza, ki je tako nedolžno bohotel, nenehno na meji banalnega in artificielnega. Tenorsaks, elek-

КОНЦЕРТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

На 29 ноември 2001 г., во Универзалната сала во Скопје со почеток во 20,30 часот, ќе се одржи концерт на една од нашите најуспешни етно формации Драган Даутовски Квартет, насловен поетски – Патот кон сон-цето. Оваа музичка дружина предводена е од искусниот музичар Драган Даутовски (кавал, тамбура, мандола), а покрај него музицираат исклучително надарените млади музичари – Александра Поповска (вокал, дајре), Ратко Даутовски (удиралки) и Бајса Арифовска (кавал,тамбура, мандола).

Концертот е во организација на Дирекцијата за култура и уметност на Скопје. Екран 29. XI. 2001 г.

ВО УНИВЕРЗАЛНА САЛА

Концерт на Драган Даутовски квартет

Вечерва во Универзалната сала, со почеток во 20.30 часот, ќе се одржи концерт – музички проект на квартетот на Драган Даутовски, со наслов "Корени и цутови". Покрај Даутовски, кој на концертот ќе свири на кавал, гајда, тамбура и на мандола, учествуваат и Александра Поповска како вокалист и клавијатурист, Бајса Арифовска на кавал, тамбура и на тапан и Ратко Даутовски на тапан, тарабука и на удиралки. (Ц.Н.)

Ало, ние сигурно довѓаме, порачуваат членовите на ДД „Синтезис" чиј настап воодушеви на двете вечери

15

20. XI. 1995 г.
25 години Екран. Универзална сала

НА ОЛИМПИСКИТЕ ИГРИ

„Искра" ќе светне во Атина

Во погоните на кумановската Фабрика за челични конструкции „Искра- инженеринг" привршува изработката на цинковскиот постамент за факелгорилник за Олимписките игри 2004 во Грција, кој деноноќно ќе гори на централниот стадион во Атина. Ова вчера го соопшти стечајниот управник на „Искра-инженеринг", Зоран Стојановиќ:

– Станува збор за импозантен објект, висок 30 метри, а тежок 20 тони - рече Стојановиќ.

Тој информираше дека во нивните погони деновиве престојувале претставници на Одборот за подготовка на Олимписките игри и изразиле задоволство од изборот на изведувачот на постаментот. (Б.Д.)

Два целовечерни концерти на квартетот на Даутовски

1. 06. 2004 г. – Дневник

„Драган Даутовски-квартет" на 19 и 20 август, во центарот на Атина, во текот на Олимписките игри ќе одржи два целовечерни концерта, по покана од организаторот на Олимпијадата. Концертите на македонската група се во официјалната олимписка програма.

– Поканата за настап е голема чест и можност за нас како уметници и ќе ја претставиме македонската култура. Признанието е уште поголемо ако се знае дека во културно-уметничкиот дел на Олимпијадата ќе настапат многу малку уметници од Балканот - ни рече Драган Даутовски.

Преговорите за концертите, одборот на Олимпијадата ги направил преку македонскиот амбасадор во Атина, Благој Хаџиски. (С.П.)

Петок... секој 28.12.2001 7

Со повод

Нас нѐ води пораката на сонцето

Во изминатава година „Драган Даутовски Квартет", на чело со ненадминливот професор Драган Даутовски, следејќи ја пораката на сонцето тргнаа по неговиот пат, а со ведрите звуци на народните инструменти ја промовираше македонската музика и надвор од границите. За впечатоците и за добрата изведба би било излишно да се зборува. Кога Драган Даутовски има вмешано прсти, тогаш неспорно е дека квалитет ќе излезе на површина.

Оваа година имавте навистина многу работа. Покрај стандардните обврски на Музичката академија правевте музика за балетот „Леди Магбет", музика за комерцијални потреби на „Македонија Табак", како и песните за Вашиот албум „Патот на сонцето", објавен неодамна. Кога ќе се собере сѐ, Ви се исполнија ли плановите во целост?

- Многу е неблагодарно човек да прави планови во вакви времиња. Единствено што ни преостанува е да работиме, што е и една глобална карактеристика. Јас сум задоволен од сето тоа што го сработивме и од тоа што го реализиравме од предвиденото. Во основа сум задоволен од сѐ: од проектите, концертите, изданијата... Мислам дека годинава најдобро ја завршивме со концертот во Скопје.

Како и каде ја замислувате пошироката промоција на „Патот на сонцето"?

- „Патот на сонцето" е еден преубав симбол, човек не може ни од далеку да го замисли неговиот пат. Тоа е една максимална ширина, максимален простор. Ние се водиме од таа порака на сонцето, за што повеќе и подалеку да го изодиме тој пат, во смисла на презентација на нашата музика во пошироки светски рамки. Тоа полека и стратегиски почнува да се поставува на здрави нозе, а од јануари веќе се договорени некои настапи надвор од земјата. Верувам дека сите светски сцени и фестивали најмалку шест месеци однапред си ги имаат испланирано шемите. Јас очекувам до февруари да ја заокружам нашата концертна шема за настапите за в година. Во тој поглед сум голем оптимист затоа што оваа година се покажавме како една од поретките активни групи, во однос на концерти, учества на фестивали, помали и поголеми културни настани...

Колку сте Вие, како човек со префинет вкус, задоволни од постигнатото со албумот? Морам да констатирам дека критиката Ви е многу наклонета.

- Мојот вкус е моја интима и мојата естетска изграденост е, исто така, моја интима. Меѓутоа, од друга страна, посетеноста на нашите концерти и поволните критики и убави зборови за нашата работа во изминатиов период, за цела година, зборува дека човек треба да биде максимално задоволен.

По успехот на Вашите некогашни соработници „Анастасија" и „Синтезис" како гледате на заедничката работа?

- Во нашата средина не се практикува многу меѓусебна соработка: Најмногу затоа што ние многу интимно ги преживуваме болесттините од нашите некогашни меѓусебни соработки. Јас ја следам нивната работа и ми е многу драго што тие формации опстојуваат и функционираат. Од аспект на педагог, уметник на овие простори, може само да ме радува успех на кој било од Македонија. Мене ме засегаат неуспесите бидејќи сме мала земја, мала држава и секој неуспех се одразува и врз другите. Лично сметам дека треба да се работи многу. Јас сум човек кој што почитува буквално сѐ што се работи, без разлика дали тоа се мои некогашни соработници или некои што се подалеку од мојот видокруг.

Знаете ли што ве очекува во 2002 година на приватен и на професионален план?

- Никој не може да знае што го очекува. Оставаме на Божјата волја да бидеме здрави и живи. Единствено што очекувам е со исто темпо да продолжиме да работиме и резултатите од таа работа повторно да бидат на увид на јавноста. Другото е Божја волја и временска категорија.

Каде и со кого Драган Даутовски ќе ја дочека Новата година? Што значи за Вас тој прост премин на броевите, на стрелките во часовникот?

- Тој премин речиси ништо не ми значи. Бројките ми се важни од аспект на настапи и датумите во моментите кога се појавуваме и сме заедно со почитувачите на нашата музика. Инаку не сум имун на сето ова и сметам дека имаме колективен и неубав однос кон тој прост премин на броеви. И јас сум дел од тој колектив и сметам дека не би можел да се отпуштам и да бидам максимално весел. Меѓутоа, среќен сум и задоволен што има две варијатнти. Во секој случај ќе бидам со моето семејство. Едната од можностите е дека Нова година ќе ја дочекам заедно со квартетот.

Тоа ќе биде работно, еден новогодишен полноќен концерт. Во тој поглед сум малку скептичен, иако идејата е многу убава.

Се работи за наши големи почитувачи, кои се мала група од стотина луѓе. Сѐ уште не е дефинитивно решено дали ќе бидам со моето семејство или со квартетот, но, дефинитвно, ќе му бидам препуштен на настанот.

Ирена **Гранкова**

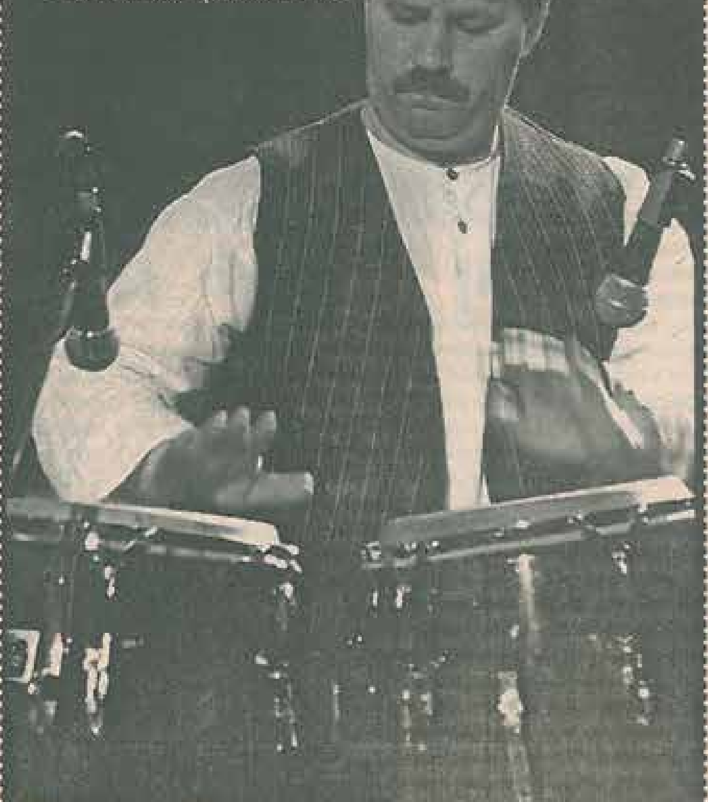

Драган Даутовски, професор

КАКО СЕ СНИМАШЕ ФИЛМОТ "ПРАШИНА" НА МИЛЧО МАНЧЕВСКИ

ЗА НАПРАВЕНОТО ВО МАКЕДОНИЈА: ЗОШТО ЕДЕН ДЕН ШТАВИЦА ОСАМНА БЕЛА? ВО БИТОЛА МОЖЕ ДА СЕ СНИМА ПАРИЗ, НО НЕ И ЊУЈОРК? КАДЕ МОЖАТ ДА СЕ НАЈДАТ ТРИ ИСТИ КОШУЛИ ОД 19. ВЕК? КАКВИ ЧЕВЛИ НОСАТ ГРЧКИТЕ АНДАРТИ? ЗОШТО "СТОРИБОРДОТ" НЕ Е СТРИП? И ЗА ТОА ДЕКА ХИЧКОК РАБОТЕЛ СО "ЖЕЛЕЗНА" КНИГА НА СНИМАЊЕ

Иако голем дел од локациите биле најдени од Манчевски, како што се Штавица, Трескавец и Штип, сепак и Јазаџиски нашол многу локации потребни за филмот - од ситните, како рамка на прозорец, чардак и порта до локации за сцени како шаторот на Мајорот, Галеријата во Париз, Синема кафе во Париз... Со режисерот Манчевски, тој работел и на рекламата "Купувајте македонски производи", но и многу пред тоа - на филмот "Пред дождот". И како што вели самиот, ја има "свртено" цела Македонија и таа дава секакви можности за снимање, освен да се снима Њујорк. Пред снимањето на "Прашина", заедно со режисерот, директорот на фотографија, сценографот, продуцентот, тие извршиле извидување на локациите, што, како што рече Јазаџиски, за филмските работници е сигурен знак дека ќе се снима филм. "А, кога ќе дојдат уште и странци - тоа е веќе жешко!"

Првата локација на снимање на филмот "Прашина" во Македонија е сцената на Борделот. Таа била снимана во близина на Штип, на патот кон Струмица. Борделот е изграден со комплетен екстериер и ентериер, а снимањето траело четири до пет дена. За да се опреми целосната внатрешност на борделот биле донесени тапети од Англија и "дресинг" од повеќе странски земји: Италија, Англија, Турција, Бугарија и Хрватска.

Инаку, главна локација на снимање во Македонија била Мариово, поточно селото Штавица. Тоа е навидум лесно пристапен предел, во кој се пристигнува по 15 километри асфалтен пат од Прилеп. За да се оспособи за филмско снимање на "Прашина", во ова село многу се работело на сценографијата: преку вадење на бандери, покривање на покриви, фарбање на фасади, иако речиси целото село има изглед како во 19-от век. Имаше многу анегдоти за

AND ACTION...!?! ABOUT THE DUST.

Филмот е уметност, што опфаќа многу луѓе и пари. За седмата уметност, како "Прашина" на режисерот Милчо Манчевски, односно за таква продукција, важи истото. Но, за да не зборуваме за парите, ќе зборуваме со луѓето од Македонија што работеа на некои интересни аспекти околу овој филм. Тоа се Роберт Јазаџиски, менаџер за локации; Зорица Тодорова-Младеновиќ, костимограф на македонската актерска екипа и Душан Дракалски, "сториборд" уметник. Сите тие се премногу задоволни затоа што имале можност да соработуваат со овој режисер, бидејќи, како што велат: тоа е режисер што има изградено висок критериум за естетика, вели Јазаџиски; дека е човек и режисер кој знае што сака, прикажува Тодорова-Младеновиќ и дека по заслуга на режисерот Манчевски, Дракалски е "сториборд" уметник.

ЛОКАЦИИ

На наоѓањето на локациите, или како location menager за Македонија на филмот "Прашина" работи Роберт Јазаџиски, филмски работник со диплома по географија. Неговата работа била наоѓање и избор на локации за снимање, како и организација на снимање, што опфаќа логистика за поддршка на локацијата, но и воопшто на филмот.

време на снимањето, вели Јазаџиски, смеејќи се. Еве една од нив: "Бидејќи ни требаше село од 19 век, какво што е Штавица, и секако со камена фасада, кога отидовме во селото, само неколку куќи беа со бели фасади. Тогаш ги посетивме сопствениците на тие куќи и се договоривме дека сакаме да ги префарбаме оти не ни требаат бели фасади. Рековме дека ќе им платиме за да ги префарбаат повторно бели или пак ако сакаат, ние ќе им ги искречиме. И се договоривме, како што треба за тие неколку куќи, меѓутоа наредниот ден, Штавица цела осамна со бели фасади." Како што е познато, ова село не првпат се соочува со снимање на филм, па така сите селани организирано работеле на снимањето. "Меѓутоа, сé си има своја цена", се смее Јазаџиски, "без разлика дали тоа е снимање на куќа, ограда, двор или овца. Во ова село беше поевтино да се купи една овца, отколку да се позајми за снимање. И така, логично беше дека ние ќе ја купиме овцата, но ќе им ја оставиме таму, зашто, што би ѝправеле?"

Над селото Штавица изградивме бачило, за сцената со Бачилото, вели Јазаџиски, кое беше инспирирано од постоечко бачило во селото Маково, битолско Мариово. Една од поглавните сцени т.е. сцената со Црквата исто така е снимена во село Штавица. Црквата инаку, пред снимањето на филмот, не постоела, односно почнала да се гради

Александра Поповска: клавијатури и вокал

Баја Арифовска: кавал и тамбура и Драган Даутовски

водителка и пејачка кај северниот сосед. Водеше емисии во познатата телевизиска куќа Пинк, а беше и еден од водителите на нивната престижна манифестација Оскар на популарноста. Своето ЦД, со песни претежно од Дарко Димитров и снимени во неговото студио, го издаде во музичката куќа Сити Рекордс. Со песната "Степски вук" настапи на фестивалот Сунчане Скале, не освои награда, беше четврта, но песната стана голем хит во Југославија и

на повеќе радио и телевизиски топ-листи беше на прво место и по неколку недели. Последниве месеци од оваа година скоро и да нема дискотека во Србија и Црна Гора каде не настапувала.Тијана во 2002 год. ја очекуваат повеќе настапи во Европа.

Марјан Стојановски годинава успеа да освои 2 први места на фестивалите во Будва и Котор. На фестивалот во Будва, во конкуренција на многу познати имиња од ЈУ-естрадата, меѓу кои Жељко Самарџиќ, Марина Перазиќ, Маја Николиќ, Владимир Савчиќ - Чоби и други, со медитеранскиот сентиш на Григор Копров "У чекању једне жене" ги освои првата награда од жири и првата награда од публиката. Овој голем успех му овозможи да се појави на многу медиуми. Како што и самиот кажува - немал ни 5 мин. слободно време, бил опкружен со новинари и дал околу четириесетина интервјуа. Истиот успех го повтори и на фестивалот во Котор, каде повторно со сентиш-темата од Копров, Обало дугиних боја ја освои првата награда од жирито и третата награда од публиката. Со неговиот менаџер Божидар Кошча потпишаа договор со најпрестижната дискографска југословенска куќа, Сити Рекордс, за снимање на два албума.

Драган Даутовски и оваа година беше активен, како во Македонија така и надвор.Успешен концерт Драган Даутовски Квартет имаа во Будва во рамките

на фестивалот Будва-град театар. Неговите студенти од класата на народни инструменти при факултетот за музичка уметност, учествуваа на балканскиот младински фестивал во Грција, каде што освоија втора награда. Драган оваа година настапи и на Атинскиот џез фестивал одржан во месец октомври, како гостин на грчка група со која лани го сними ЦД-то "Бахар". Тој годинава го издаде и ЦД - то "Патот на сонцето" составено од 9 нумери, каде повторно го негува фолклорот и цел албум е акустичен, само вокали и народни инструменти, без никакви синтисајзери и електроника. Автор на нумерите е тој и како коавтор се појавува и Александра Поповска, девојката која ги пее вокалите на нумерите.

И продуцентската куќа Авалон годинава имаше голем успех надвор од нашата земја. Каролина Гочева го издаде својот прв албум. На фестивалот Сунчане скале ја освои третата награда, а песната "Кажи ми", стана огромен хит кај нас и во Југославија. Нејзините спотови се вртат по белградските ТВ-станици, а таа полека но сигурно станува се попопуларна во Југославија и пошироко. За тоа зборува и фактот дека во месец ноември настапи во Љубљана на манифестација организирана од УНИЦЕФ.

За Тоше Проески иднината секако ќе биде розова. После минатогодишниот успех на Сунчане скале, и годинава ја освои втората награда за песната Сонце во твоите руси коси. Албумот на Тоше во Југославија е меѓу најпродаваните албуми, а тој е присутен и на сите ЈУ топ листи како за песни, така и на листата за најатрактивни пеачи. Својот успех годинава го заокружи со големиот концерт во Сава центар во Белград во месец октомври. Тој годинава направи дует со една од водечките поп-ѕвезди во Југославија, Гоца Тржан, а песната Илјада и една ноќ ја испеаја и на македонски и на српски јазик и со двете верзии постигнаа огромен успех.

Останува на овие и на другите наши музички ѕвезди да им посакаме да нè претставуваат и понатаму во музичка Европа, c$ повеќе и повеќе, па и ние Македонците да се радуваме на успесите на нашите изведувачи на разни европски фестивали, на разни странски топ-листи и да ги видиме нашите спотови на многубројните музички европски ТВ станици.

Вечер 26 ЈУЛИ 2001

"СИНТЕЗИС" И "ДД КВАРТЕТ" НА "ОХРИДСКО ЛЕТО"

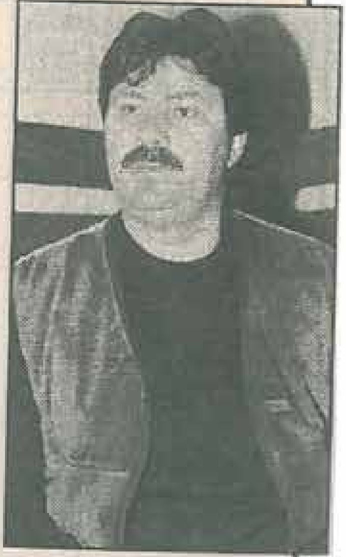

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Годинава програмата на "Охридско лето" беше збогатена и со неколку алтернативни програми, со добар избор на концерти. Според најавите пред една недела концерт требаше да одржат "Сет", но без најава дечките својот настап го одложија за еден ден... мимо програмата на летото. Настапот на Бодан Арсовски и "Езгија оркестра" е откажан. Како причина Арсовски ја наведува "неквалитетната понуда од организаторот на фестивалот "Охридско лето". Штета, особено по перформансот што Бодан и "Езгија оркестра" го изведоа минатата година во Стоби. На "Охридско лето" секако дека му требаат такви програми, но до завршувањето на фестивалот останува уште доста време, па можеби Арсовски и Дирекцијата на "Охридско лето" ќе најдат заеднички "јазик".

Но, затоа се сигурни концертите на "ДД квартет" и "Синтезис". "Ние сме подготвени за нашиот концерт што треба да се одржи на втори август во предворјето на Света Софија. Со организаторите немавме никакви проблеми и сметам дека ќе ги имаме "Сфингс". Во Македонија се враќаат во недела навечер. Нивниот концерт на "Охридско лето" е закажан за четврти август, а просторот е Античкиот театар... И тие немале никакви проблеми со организаторите на "Охридско лето" околу условите за концерт.

Како што неофицијално дознавме можни се и други алтернативни прог-

Драган Даутовски

Премиера на балетот "Леди Магбет"

НА 23 јули, во рамките на фестивалот "Охридско лето"- 2001, на просторот пред црквата "Св. Софија" премиерно ќе биде изведен балетот "Леди Магбет", во режија и кореографија на Рисима Рисимкин. Автор на музика е Драган Даутовски, а сценографијата и костимите се на Благој Мицевски. Главните улоги им се доверени на Ирена Ветерова и гостинот од Естонија, Андреј Изместјев, а учествува како и целата млада балетска екипа на МНТ, меѓу кои: Марија Јосифовска, Наташа Николова, Александра Стефановиќ, Кире Павлов, Олга Боев, Елисавета Скаловска. Балетската претстава е дел од редовната програма на Балетот на МНТ.

"Леди Магбет" е психолошки балет, со посебен акцент на ликот на Леди Магбет. Инаку, следејќи ги тековите на модерниот балет, кои бараат автентичност, за првпат во место десетгодишно работење на сцената на МНТ, ќе се постави балетско дело кое ќе биде изведено со музика во живо, односно музичари на сцена. Исто така, за првпат едно балетско дело ќе биде поставено во амбиент на тетарскиот просторот во дворот на црквата "Св. Софија". Музиката е типична за нашите простори, но надградена со препознатливиот стил на Даутовски. Начинот на работа и подготовка на овој балет е онаков каков отсекогаш сум посакувала", рече кореографот Рисимкин, на средбата со новинарите, по повод најавата за премиерата.

На просторот пред црквата "Св. Софија" премиерно ќе биде изведен балетот "Леди Магбет", во режија и кореографија на Рисима Рисимкин. Автор на музика е Драган Даутовски

"Преставува предизвик за квартетот презентацијата во живо на една програмска музика, каков што е случајот овде. Околу 90% од музиката за балетот е веќе готова, меѓутоа останува еден сегмент кој ќе се создава на лице место, каде до израз доаѓа инвенцијата и инспирацијата. Со модернистички третман на нашите музички инструменти, таа претставува всушност едно ново третирање на македонскиот фолклор", истакна Даутовски.

Скопската премиера на балетот "Леди Магбет", се најавува за крајот на септември, на сцената на МНТ.

Н.И.

ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

По запазеното учество во реализацијата на, веќе, легендарниот саундтрак "Пред Дождот" од 1994 г. со групата "Анастасиа", во 1995 Драган Даутовски го оформува составот "ДД Синтезис", со кој го продлабочува истражувањето на македонското фолклорно богатство, пресликано во модерна аранжманско-продукциска рамка. Наредните години активно концертира и снима со музичари од странство. Овие средби резултираат со неколку звучни записи, како ЦД-ата "Gaia" снимено со грчкиот мајстор Michalis Nikoloudis и со Yiota Vei (1998) и "Bahar" со Makis Ablianitis (2000).

Музичкиот концепт на актуелната формација на Драган Даутовски Квартетот е логично продолжение на идејата загатната со ДД Синтезис уште во 1995 г. До сега имаат реализирано два носачи на звук - тоа се сингл ЦД-то "Корени и цутови" ("Roots and Blossoms") и албумот "Патот на Сонцето" ("The Path of the Sun").

Членови на Драган Даутовски Квартет се:

Драган Даутовски (кавали, тамбури, гајда). Работи како професор по народни инструменти на Факултетот за музичка уметност во Скопје. Мултиинструменталист, владее над 20 различни инструменти.

Александра Поповска (глас, синтисајзер, тамбура). Наставник по музика.

Бајса Арифовска (кавал, тамбура, перкашн). Наставник по музика.

Ратко Даутовски (перкашн). Студент на ФМУ во Скопје.

август 2002

Локација: Универзална Сала
Повод: Промоција на албумот "Пат кон Сонцето" на Драган Даутовски

Ратко Даутовски (удиралки)

ПЕРФОРМАНС НА КВАРТЕТОТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Македонскиот етно звук на двоен бис

Фото: Г. Чочков

Со овации и аплау[illegible] по неколку пати викање на бис, беше обележан перформансот "Корени и цутови" на Драган Даутовски квартетот, во петокот вечерта, во Универзална сала. Воедно претставена новата музичка формација која понатаму ќе настапува заедно. Покрај Даутовски кој свиреше на тамбура, мандола и кавал беше претставен вокалот Александра Поповска, Басја Арифовска тамбура, кавал и Ратко Даутовски ударни инструменти. Гости на концертот беа 3 ансамбли за народни игри и песни од Македонија: "Китка"-Истибања, "Дедино" од Дедино и "Гоце Делчев" Другово, кичевско. Публиката со еуфорија ја проследи изведбата на "Зајди зајди" и прекрасниот и интересен аранжман на песната "Јано". На концертот дојдоа премиерот Георгиевски со сопругата, министерката за култура Ганка Самоилова-Цветановска, министрите Герчев, Балкоски и Димовска, Данило Глигоровски и претставници од дипломатскиот кор во Македонија. Концертот го организираше Дирекцијата за култура и уметност. **(М.Б.)**

ДРАГАН ДАУТОВСКИ
КВАРТЕТ
ДРАГАН ДАУТОВСКИ
КАВАЛ, ГАЈДА, ТАМБУРА, МАНДОЛА
АЛЕКСАНДРА ПОПОВСКА
ВОКАЛ, КЛАВИЈАТУРИ
БАЈСА АРИФОВСКА
КАВАЛ, ТАМБУРА, ТАПАН
РАТКО ДАУТОВСКИ
ТАПАН, ТАРАБУКА, УДИРАЛКИ
УНИВЕРЗАЛНА САЛА 3.11.2000
ПОЧЕТОК 20.30 ЧАСОТ
Под покровителство на Министерство за култура на Република Македонија
Дирекција за култура и уметност на Скопје
БИЛЕТИ ВО: ЈУГОТОН, BLOW UP И НА КАСАТА ВО УНИВЕЗАЛНА САЛА

КОРЕНИ И ЦУТОВИ
МУЗИЧКИ ПРОЕКТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ
Звуци на внатрешни потреси, крици на љубов, пискотници на болки, удари на аритмии и тахикардии, тонови на мир и сигурност на мигот, толку неизвесно краток што станува безмерно скапоцен, како да е вечен. Драган Даутовски нема лесно наследство. Го има наследено звукот на потеклото. Како неговите собеседници од Памтивек, го носи онака како единствено знае: слободно, точно и без компромис пред патосот на патетиката и неговата тежина и жештина.
Затоа што ја има "волшебната" моќ наследството да го претвори во наследство.
Гости:
Корените се врвни репрезенти на македонскиот изворен фолклор и добитници на највисоки македонски и меѓународни награди:
ФОЛКЛОРЕН АНСАМБЛ "КИТКА", С. ИСТИБАЊА
ФОЛКЛОРЕН АНСАМБЛ "ДЕДИНО", С. ДЕДИНО
КУД "ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ", С. ДРУГОВО
Спонзор: ТУТУНСКИ КОМБИНАТ СКОПЈЕ
Медиумски спонзори: МТВ, ТЕЛМА, НОМА, JAZZ FM, STAR FM, АНТЕНА 5, РАВЕЛ, МЕГА, УНО
Дирекција за култура и уметност на Скопје
Бул. "Св. Климент Охридски" 6.6.
тел. факс ++ 389 91 222 341, 235 064, 238 372

20.10.2000

Без на етно музиката која луѓето се срамеа да кажат дека свират на кавал и шупелка

Фото: Г. Чечков

Без корен сме никој и ништо

Во Универзалната сала во Скопје, на 3 ноември, Драган Даутовски, водачот на "ДД Синтезис" ќе го претстави својот нов квартет, сè уште без име. Вечерта е закажан перформанс, насловен "Корени-дунови". Гости на концертот ќе бидат три изворни ансамбли: "Китка", Истибања, "Дедино", Дедино, "Другово" од Другово, Кичевско. Перформансот ќе го организира Дирекцијата за култура и уметност. Само за "ВЕСТ" Даутовски го претстави неговиот нов квартет пред јавноста и откри детали од својот приватен живот.

Кои се членовите на новиот квартет?

-Станува збор за тројца музичари и еден вокал. Александра Поповска е најталентираниот вокал кој го познавам. Инаку, професор по музичка култура. Ратко Даутовски - студент на ФМУ, кој ќе свири ударни инструменти. Бајса-тамбура и кавал, едни од најдобрите веќе дипломирани студенти во мојата класа. Ова е првата етапа од проектот. Темата на овој концерт е мојата вечна тема: враќањето кон корените, видено на еден поинаков начин она што е опеано од народот и, секако, вечно. Една "Зајди, зајди", па "Со мака сум се родил", "Поминувам заминувам", подзаборавени песни кои ќе бидат дадени на специфичен начин. На сцена ќе има 120 луѓе. Ќе биде исвиле-но.

Што е со приказната за Драган Даутовски и "ДДСинтезис"?

-"ДДСинтезис" е една убава етапа од мојот уметнички и творечки живот и еден убав период на кој секогаш ќе се сеќавам со задоволство. Со "ДДСинтезис" направивме преубави настапи, концерти, како тука така и надвор. На покана на јапонската Државна фондација бевме и на гостување во Јапонија. Поводот за гостувањето беше нашиот настап на Струшките вечери на поезијата 1998 година кога настапувавме во чест на лауреатот Макото Оока. Во Јапонија имавме 7 концерти низ целата територија и бевме примени извонредно. Посетеноста на нашите концерти и од високи структури во јапонското општество беше само потврда за нашиот квалитет на музицирање. Сеќавањата на "ДД Синтезис" ќе ги селектирам само на добри и позитивни.

Кој е Драган Даутовски?

-Роден сум во беровското село Русиново. Сите мои дедовци, прадедовци по мајка биле музичари, формирале "бендови", биле невидени играорци, музицирале речиси на сите народни инструменти. Јас, не случајно, сум музичар. Инаку сум професор на Факултетот за музичка уметност во Скопје, по предметот етноорганологија (наука што се занимава со народни инструменти). Мојата основна преокупација и поле на размислување, синтетизирање и проучување е, всушност, етно музиката како нишка што е нераскинливо врзана за нашите корени. Моето творештво го претставив и во Лондон, во Милениумската купола што за мене како автор има голема симболика. Моето работење во етно музиката е многу одамна, уште кога луѓето се срамеа да кажат дека свират на кавал, гајда или на шупелка. Не велам дека направив револуција, едноставно, го послушав гласот во мене кој велеше дека без корен си никој и ништо. Ансамблот на Миле Колароски беше дефинитивно и пред "Анастасија" и пред "ДД Синтезис". Оттука сè почнува.

На "ДД Синтезис" ќе се сеќавам со задоволство

Зошто традиција (етно), а не нешто покомерцијално?

-Од едноставна причина што автентичноста е она вистинското. Препознатливоста на неговото време и локацијата на живеење на еден уметник. Пак ќе речам, враќањето кон корените. Под капата би рекол на "Анастасија" ја направивме музиката за филмот "Пред дождот", со прекрасен музички јазик ја поткрепивме приказната. Музиката ја правевме 2-3 месеци. Милчо Манчевски е вистински професионалец. Во моментот сум концентриран на соработката со млади талентирани луѓе, и можам да забележам дека помладите генерации се навистина богато етно образовани и некако ми е полесно да комуницирам со нив. Некако сме на иста бранова должина. Морам да кажам дека тие се максимално посветени на она што го работат. Би можеле да кажеме дека етно музиката во моментот е некако како тренд. Но, тоа го бара музичкиот глобален свет.

Вашиот став кон фестивалите?

-Навистина ги има многу, но ги следам само оние кои се од мојот домен, изворните. Тоа се: долнениот, Илинденски денови и Балканскиот фестивал. На некои од нив сум член и во комисија. Знаете, убаво кога има фестивали и нека ги има, ама да се внимава на квалитетот.

Дали добивате поддршка од семејството?

-Моето потесно семејство е составено од Моња, мојата сопруга, професор по музичка култура, извонреден инструменталист, филтер, инспирација и советник. Моња го познава фолклорот повеќе и од мене. Потекнува од музичко семејство во кое и денес се практицира музицирањето. Заедно сме веќе 20 години, целосно и апсолутно ме поддржува и да не е Моња, сигурно Даутовски не би бил ова што е. Син ми Ратко е прва година на ФМУ, општа насока, но во квартетот свири ударни инструменти. Тој, дефинитивно, ќе ме наследи. Керка ми Драгана е прва година средно музичко и е единствен класичар, на специјален клавир. Меѓутоа, мислам дека ќе ја турнеме во целот. Штета е за таков талент да остане на тоа. Ние сме семејство музичари, кои во зимските ноќи знаат сите заедно да музицираат како едно, секако, за своја душа и за пријателите.

За што сонуваш?

-Сонувам за една голема уметност поставена на сцена. Мислам дека сонот почнува да ми се остварува, сега го сонувам мојот сон на јаве. Од таму, од корените ја црпам целата енергија. Мојот идол е мојот народ, музичката традиција, впрочем, тоа е мојот живот и мојата професија. Миле Колароски, Пеце Атанасовски, многу знајни и незнајни уметници, од нив акумулирам, учам. Сè факам дури и како размислувам колку е едноставна, а сепак силна љубовта на овие уметници.

Што им порачувате на младите генерации?

- Откачете се од секојдневните пороци, какви и да се. Занимавајте се со уметност, духовна, спој со традицијата со битието. Бидете имуни на сè што ве опкружува. Зачувајте го богатството во себе и на својот народ. Сè повеќе се радувам што од неодамна во нашиот образовен систем се воведе и изучувањето и практицирањето на народните инструменти. Идните интелектуалци ќе бидат побогати и посознаени.

М. Бајкова

Драган Даутовски

Четири години беше дел од музичката етногрупа „ДД Синтезис", која го привлече вниманието и на домашната и на светската публика. За одделувањето од неа коментира само - „Така требаше"... Во текот на годинава го оформи новиот етносостав „Драган Даутовски квартет". Во петокот во Универзалната сала го одржаа својот прв концерт со него...

1 Би направил голем концерт со:
а) Горан Бреговиќ
б) Влатко Стефановски
в) Драган Ѓаконовски-Шпато
г) Зоран Мациров

Драган Даутовски квартет

2 Кога не би бил музичар, би бил:
а) лекар
б) правник
в) економист
г) музички новинар

ништо

3 Со „ДД Синтезис" се разделив затоа што:
а) така требаше
б) доволно траеше
в) поради нетрпеливост со другите членови
г) сакав да пробам сам

4 Мојот син од мене наследи:
а) музички талент
б) трпение
в) како да ги процени луѓето
г) ведар дух

5 За музиката на групата „Анастасија" мислам...

добро

6 Најдобриот изведувач на македонски народни песни е...

Кирил Манчевски

7 Кога ќе погледнам зад себе, си велам...

гледај напред

8 Мојот најголем успех во животот е...

моето семејство

9 Денот ми почнува со...

кафе и разговор со мојата сопруга пред да замине на работа

10 Кога би добил многу пари...

би ги потрошил

11 Македонската етномузика е слична со...

самата себе

12 Од моите ученици најчесто барам...

самата себе

13 Би сакал да сум надарен за...

веќе сум надарен – музиката

14 Кога повторно би имал 18 години...

би почнал да свирам на народни инструменти

15 Од светските искуства научив...

малку

16 Сакам да настапам на Евровизија

Н

17 Музичката кариера ја почнав со рокенрол

да

18 Имам трема пред секој настап

не

19 Македонскиот фолклор е најинспиративен

најмногу

20 Никогаш не би ги избричил мустаќите

да

21 Луѓето околу мене се искрени

само најблиските

22 Подобро работам кога сум сам

не секогаш

23 На жените треба да им се ласка

искрено и [illegible]

24 Читам музички критики

кога ги има

25 Животот е убав

кога има љубов, духовен мир и простор за креативност

1957 роден, како прво дете и тоа „седмаче"
1877 - средно музичко училиште завршува во Штип, а факултет за музичка уметност во Скопје во 1984
1981 - му се раѓа синот Ратко, негов наследник, меѓу другото и во музиката
1984 - се раѓа неговата ќерка Драгана, денес одлична пијанистка
1988 - го оформува детското фолклорно студио „Детелинки"
1992 - го оформува ансамблот „Миле Коларовски"
1994 - придонес во компонирањето на музиката во филмот „Пред дождот"
1996 - го почнува проектот „ДД Синтезис", кој го гледа како логичен чекор во неговото творештво и живот
2000 - година на многу симболики и божји дарови, на многу уметност, промоција на неговиот нов материјал, проектот „Корени и цутови".

3. 11. 2000 екран

Концерт на

ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

КОРЕНИТЕ ДЛАБОКИ, ЦУТОВИТЕ ШАРЕНИ

фотоси: А.Георгиев

Минатиот петок, на 3-ти ноември, во Универзалната сала во Скопје се одржа концерт на Драган Даутовски Квартет насловен како „Корени и цутови". По напуштањето на групата ДД Синтезис, ова е прва јавна промоција на музички проект на Драган Даутовски (во кој покрај лидерот учествуваа уште и Александра Поповска–вокал и клавијатури, Бајса Арифовска –кавал и тамбура и Ратко Даутовски–удиралки) и воопшто не е чудно што предизвика големо внимание кај домашните музички вљубеници. И не само затоа... Концертот беше најавуван како

„звуци на внатрешните потреси, крици на љубов, пискотници на болки, удари на аритмии и тахикардии...". Нејсе... Концертот беше закажан во 20,30 (објавен на рекламниот материјал и во медиумите) па потоа поместен за половина час, заради сателитски тв пренос на истиот, и конечно, вклучително со продолгите „говоранции", музичкиот дел започна во 21,30, што само од себе оди на душа на организаторот

– Дирекцијата за култура и уметност на Скопје. Но, домашната музичка публика брзо имаше надоместување со првите звуци на Драган Даутовски Квартет. Повторно, како и многу пати досега бевме сведоци на едно исклучително инструменталистичко мајсторство на Драган Даутовски (на кавал, на тамбура и на мандола). Тоа беше очекувано, но она што беше вистинско откритие за публиката, беше исклучителниот глас на Александра Поповска. Тука секако не треба да се заборават и останатите двајца музичари, кои со својот придонес ја комплетираа звучната слика на бендот. Во музичкото мени на бендот можеше да се „најде" изворна музика („Зајди зајди") третирана низ една постмодерна, современа визура, потоа фолклор кој е надграден и „миксуван" со додавки од други блиски музички кодови на пример – ориенталии (во интроската тема „Балкан") и од други подалечни ритмички егзибиции како – рок/рокабили/регтајм во една матрица од сплет на традиционални песни, и конечно, додавки од некакви искуства од вокалното пеење од литературата на сериозната музика... (ова последново, особено се чувствуваше во интерпретацијата на извонредната Александра!)

Програмата вклучуваше и гости – три фолклорни ансамбли: „КУД „Гоце Делчев" од село Друговоо, потоа фолклорниот ансамбл „Дедино" од село Дедино и фолклорниот ансамбл „Китка" од село Истибања. Настапите на овие ансамбли со „свирка", песна и танц и особено со исклучителните народни носии ја разнежнија публиката и измамија долги аплаузи (ова особено се однесува на последниве). Севкупно, убаво – корените, значи, беа тука, за цутовите, веќе проговоривме...

Сепак, едно останува како констатација – дека манифестацијата беше неумерено долга, дека во својата комплексност (концерт на една музичка дружина и премногу гости!) беше некаде на пола пат меѓу фестивал и промовирање на една музичка група од која многу се очекува (а перформансите на бендот неспорно одат во прилог на големите очекувања), дека лидерот на бендот беше пренагласено во преден план на сметка на останатите музичари од групата и конечно, дека во сето тоа имаше одно малку „шаренило" и амплитуди во стилската доследност... Но и покрај ова, концертот на Драган Даутовски Квартет кој заврши некаде пред полноќ, го задржа интересот на публиката и беше награден со долги аплаузи.

Љ. Грбевски

РАЗГОВОР СО ДРАГАН ДАУТОВСКИ

ПОРТРЕТ

Традиција преточена во МОЌЕН ЗВУК

ата традиционална музи-
, со сите свои обележја.

*Какви се Вашите пла-
ови за тој вид презента-
ја на Вашата музика во
етот?*

По концертната појава
квартетот и најавата на
шите аудиоизданија, пре-
танува, следната година,
почнеме еден „напад" врз
ропските и врз светските
ени, пред сè врз фестивал-
ите, засега, а и врз клупе-
те, така што, следната го-
на, имаме сериозни пла-
ови концертно да ги про-
овираме нашите музички
дувања на фолклорот.

*Да се вратиме на „ар-
ичето" што го издадов-
е сега. Каде е работено?*

Работено е во студиото
Дарко Димитров, а изда-
ето е печатено во Сони,
Австрија. Како издавач-
кука, се јавува студиото
етар Пан, а идејното ре-
ение го направи Билјана
ецман, додека концертот
промоцијата беа во орга-
зација на Дирекцијата за
лтура и уметност. Целиот
оект е максимално по-
ргнат од Министерството
култура.

*И, на крајот, која е
рмулата за патот кон
пехот?*

Единствениот начин е
се вложи голема љубов
она што се работи. Тоа
еба да навлезе дури и во
нот. Покрај секојдневни-
обврски, мојата музика,
јот однос и љубовта кон
лклорот, јас ги доживу-
м и во сонот, а резултати-
од ова мое сонување се
чните записи и концер-
те. Резултатите се врзани
еден голем вложен труд,
многу работа, за почиту-
ње, за респект кон тради-
јата, пред сè од уметнич-
аспект, не од комерција-
н. Фолклорот беше, ќе
де и ќе остане мој духо-
мир, што се рефлекти-
и на моето семејство и на
рмациите во кои рабо-
м, а резултатите, потоа,
доаѓаат сами по себе.

Анета СТОЈКОВСКА

...во ноември, Даутовски, со исклучителен концерт, го промовираше својот нов музички ...остав „Драган Даутовски квартет", а деновиве се појави и нивниот прв цеде-сингл ...Корени и цутови" на кој се наоѓаат две нумери „Ој, Јано, Јано" и „Зајди, зајди"...

● *На почетокот од ноември, одржавте концерт во Универзална сала на ...ој ја промовиравте Ваша...а нова музичка формаци...и новиот материјал, прв ...о замислувањето од Син...езис. Публиката пројави ...олем интерес. Колку сте ...доволен од луѓето кои се ...Вас и од она што го ра...шивте сега?*

■ **ДАУТОВСКИ:** Многу ...м задоволен. Убаво е кога ...овек ќе најде, меѓу помла...ите генерации, музички ...ратници, истомисленици. ...дна година претходно, јас ...мав среќа сосема случајно, ...ја запознаам Александ...а. И бев фрапиран од неј...ната музикалност, од неј...ниот раскошен талент. ...ка што знаев дека ќе биде ...следната музичка фор...ација. Малку е храбро, но ...ија силна формација, од ...веќе членови, да се фор...ира еден квартет или ...рио. Но тоа е резултат на ...узичката зрелост, на та...ентите со кои сме опкру...ени и на нивниот квали...ет. Покрај Александра ...оповска, во квартетот е и ...ајса Арифовска, девојка ...ја минатата година дип...омираше на Музичката ...кадемија, во мојата класа, ...на од моите најдобри сту...нтки. Четвртиот член на ...вартетот е мојот син Рат...о којшто свири на повеќе ...нструменти. Виолината му ...ше обврска во Средното ...узичко училиште, но уште ...ако мал, со Ансамблот ...иле Коларовски, другару...ше со неговата најомиле...а „играчка" тапанот и тоа ...ше за мене значење дека ...ногу сериозно ќе го втур...ам, од аспектот на педагог, ...окму во таа насока, кон ...арците инструменти.

● *Што претставува, за ...ас, како татко, сознание...о дека токму на Вашиот син можете да му го пренесете целото искуство?*

■ Многу сум задоволен, како и секој родител кога ќе види дека детето се занимава со нешто што и нему му значи многу во животот. Како музичко семејство, бидејќи и мојата сопруга е професор по музичка култура, се стремевме, не премногу отворено, но сепак настојувавме, нашите деца да се занимаваат со музика. Неговата определба еден ден да биде на иста сцена со својот татко и мене ме правеше среќен и ми даде дополнителна енергија, покрај онаа вообичаена родителска обврска своите деца да ги изведеме на вистинскиот пат, да бидам во ситуација да влијаам и на неговиот уметнички пат. И не само син ми, тоа се тројца млади луѓе кои имаат преубава музичка иднина! На повидок се големи уметници, само да продолжат да работат со таков интензитет.

● *На концертот и на сингл цедето што го издадовте деновиве звучиште многу моќно. Вие, како истакнат и докажан инструменталист, но и Александра која има исклучително силен вокал. Како успевате да ги откриете сите тие квалитетни луѓе и да ги соберете околу себе?*

■ Прво, околностите сами по себе си доаѓаат, а предност ми е што, во исто време, сум и педагог и уметник. Работата е уште подпоставена што работам во една иста област – фолклорот – значи сето она што значи интерес на младите луѓе, сакал или не, ми паѓа в очи и моја педагошка должност е токму тоа и да го правам – да откривам нови таленти, да им ги разбудувам тие скриени предиспозиции и желби за тој вид уметност, зашто секој од нас, во генот, повеќе или помалку, го носи тој музички израз, таа традиционална музика, тоа чувство, како музички јазик на овие простори. Само треба тоа да се пронајде, а го има, и да се разбуди на еден најдобар можен начин. Тоа е како некое старо огниште на кое знаеме дека има жарчиња под пепелта, но треба да се разгори огнот. Ова ми е еден дополнителен предизвик во мојата кариера, да пронаоѓам млади таленти и да им ја пренесувам мојата љубов, знаењето и искуството, и тоа е процес, со години наназад. Пред петнаесетина години, тоа се случи со детскиот ансамбл Детелинки, потоа со Ансамблот Миле Коларовски, па со Анастасија, па со ДД Синтезис и, на крајот, квартетот кој имам намера, како музичка база, да го негувам многу долго. Какви музички проекти ќе се изродат од таа база, останува да видиме, битно е дека се случуваат убави концерти, убави изданија. Деновиве беше промоцијата на сингл цедето „Корени и цутови", кој има цел да го најави главниот плод, албумот, некаде во март, во април, во кој треба да се најде целиот материјал што го интерпретиравме на концертот во ноември.

● *Ќе има ли, тогаш, повторно концерт?*

■ Секако, зашто јас и моите музички пријатели најмногу сакаме да музицираме, така што секоја наша идна форма на издание, ќе биде проследена со концертно промовирање.

● *Во Вашата работа, постојана инспирација Ви е традиционалниот македонски изворен фолклор, интерпретиран на еден многу софистициран начин...*

■ Фолклорот, како музички израз, е самиот за себе класика. Значи, инструментите и музиката се класика, совршени музички дела, совршени форми на инструменти, коишто поминале илјадници години и многу филтри кај народот, оној генијалец кој ги создавал и ги усовршувал. Тоа е еден светски тренд во овој момент, како една глобална транзиција, враќање кон корените, кон она што значи традиционално.

● *Колку е младата генерација кај нас расположена и подготвена за да ја прими ваквата форма на музика?*

■ Има неколку форми преку кои нашата млада популација го рефлектира нејзиниот однос кон тој вид творештво. Првата е посетата на концертите. Ако пред 15 години не можеше да се замисли еден млад човек да дојде на концерт каде се презентира изворната музика, сега сме сведоци дека младите луѓе сè повеќе, како аудиториум, се вртат кон тој вид музички израз. Потоа, ако прошетаме низ градот, ќе видиме многу млади луѓе кои носат национални обележја, од аспект на гардеробата и, третиот сегмент, тоа е интересот во образовниот систем, зборувам за Средното музичко училиште и за Факултетот за музички уметности. Голем е интересот кај младите луѓе да се запознаат со таа проблематика што ја нуди етноорганологијата. Кога говорам за традицијата, не говорам само за музичката уметност туку, воопшто, за уметноста. Можеме да се надеваме дека, во иднина, ќе има млади луѓе кои сериозно ќе му ја презентираат на светот на-

"ДД КВАРТЕТ" ВО ПРЕДВОРЈЕТО НА СВЕТА СОФИЈА

ОРИГИНАЛНИ УМЕТНИЦИ СО МНОГУ СЕНС

• КОНЦЕРТОТ ШТО "ДД КВАРТЕТ" ГО ОДРЖА НА 2. АВГУСТ ВО ПРЕДВОРЈЕТО НА "СВЕТА СОФИЈА" ВЕРОЈАТНО НА СИТЕ ПРИСУТНИ ЌЕ ИМ ОСТАНЕ ВО ДОЛГО СЕЌАВАЊЕ. ТОА Е НЕШТО НОВО, НЕШТО НАПОЛНО ПОИНАКВО ОД СÈ ШТО ДОСЕГА СМЕ СЛУШНАЛЕ КОГА СТАНУВА ЗБОР ЗА МАКЕДОНСКАТА ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИКА.

Празничната четврточна вечер беше малку ладна, барем на просторот во предворјето на "Света Софија" дури и за Охрид. Сепак, тоа не беше причина љубителите на музиката на Драган Даутовски да не дојдат на закажаниот концерт на "ДД Квартет". Додека посетителите во тишина ги исполнуваа местата за седење, во воздухот се чувствуваше блага напнатост. Атмосфера која е нетипична за почетокот на еден концерт. Светлата се гаснат и на импровизираниот подиум се појавуваат изведувачите. Слушаме кавал и клавијатури... и чувствуваме магија... Некое чудно волшебство ги освои сите. Музиката завршува, блага, секундарна тишина и аплауз... без крај. Почеток на концертот на "ДД квартет". Веднаш потоа следи "Зајди, зајди..." во нивна обработка, освојува и сето тоа на "Св. Илија" и Илинден два големи празника за нашата држава.

Изведувачите со првите две нумери ја воспоставија врската со публиката. Присутните пак молчешкум коментираат колку е ладно, ама никој не помислуваше да си замине. Напротив, се очекуваат следните нумери. "ДД квартет" пак ги изведува "Со мајки сум се родил..." и повторно одличниот вокал на Александра Поповска, "Не си го продавај чифликот", "Јано мори Јано" во исклучителна изведба на Даутовски на еден од неговите жичани инструменти и вокалот на Поповска. Навистина фантастично. Истото можеме да го кажеме и за неколкуте обработки на македонски ора кога само навидум се наслутуваше за која нумера станува збор. Музи-

"ДД КВАРТЕТ" НА СЦЕНАТА

нели, но во негови раце нис слушате некои звуци кои се типични за островите од јужните морниња. Тамбурите

во предворјето на "Света Софија" веројатно на сите присутни ќе им остане во долго сеќавање. Тоа е нешто ново, нешто наполно поинакво од се што досега сме слушнале кога станува збор за македонската традиционална музика. Иако некои музички критичари на оваа музика на Даутовски и припишуваат многу џез, ние можеме да го забележиме само преку вариациите што за време на своите вокални делници ги изведуваше Александра Поповска. Инаку, ова е нешто наполно ново, музика која можете да ја сакате или не сакате, но морате да признаете дека има многу енергија, ритам, емоции и љубов.

Г.Оџакова

ПУБЛИКАТА НЕ ИМ ДОЗВОЛИ ДА СИ ЗАМИНАТ БЕЗ НЕКОЛКУ БИСОВИ

НАСЛЕДЕН ГЕН: РАТКО ДАУТОВСКИ

а за нас и прва средба со гласот на Александра Поповска. Таа девојка плени со гласот но и енергијата која беспоштедно ја пренесува

ОДЛИЧЕН СЛЕДБЕНИК НА УЧИТЕЛОТ: БАЈСА АРИФОВСКА

на сите околу неа. На колегите од квартетот, но и на публиката. Сите сме веќе освоени. Се беше тука - на едно место. Се наоѓаме во колевката на македонската држава, култура и традиција, слушаме македонска етно музика со сензибилитет што

ката на "ДД квартет" освојуваше. Без оглед дали изведувал инструментал при што и Даутовски и Поповска и Бајса Арифовска и Ратко Даутовски ги покажуваа своите виртуозни способности, но и љубовта кон тоа што го работат.

Нас пак за време на концертот не плениваа тоновите кои доаѓаа од инструментите што ги свиреше Драган Даутовски. Кавал е кавал,

пак не ве носеа во македонската историја и традиција туку на некои сосема други меридијани. Навистина чудно, но како инструментите да беа магепсани.

Сите присутни пак беа магепсани од гласот на Александра Поповска. Таа девојка навистина има исклучителни гласовни способности, а за време на нејзините интерпретации на публиката и пренесуваше многу силна позитивна енергија. Но и ја примаше за возврат.

Концертот што "ДД квартет" го одржа на 2. Август

"ДД КВАРТЕТ" СЕ:

Драган Даутовски: професор на универзитетот "СВ.Кирил и Методиј", предава фолк инструменти кавал, гајда, тамбура. Во квартетот свири кавал, тамбура, мандола.

Александра Поповска завршила ФМУ - основна теорија на музиката. Работи како професор во средно училиште. Во квартетот пее, свири клавијатури, дајре.

Бајса Арифовска, дипломира на ФМУ во класата на Драган Даутовски, предава фолк инструменти во средно училиште. Во квартетот свири кавал, тамбура, звончиња...

Ратко Даутовски, студент на ФМУ, а во квартетот свири тарабука, бонгос, ашико, џембе...

ГЛАС НА КОЈ МОРАМЕ ДА СЕ ВОСХИТУВАМЕ: АЛЕКСАНДРА ПОПОВСКА

ОРИГИНАЛЕН И НЕПОВТОРЛИВ: ДРАГАН ДАУТОВСКИ

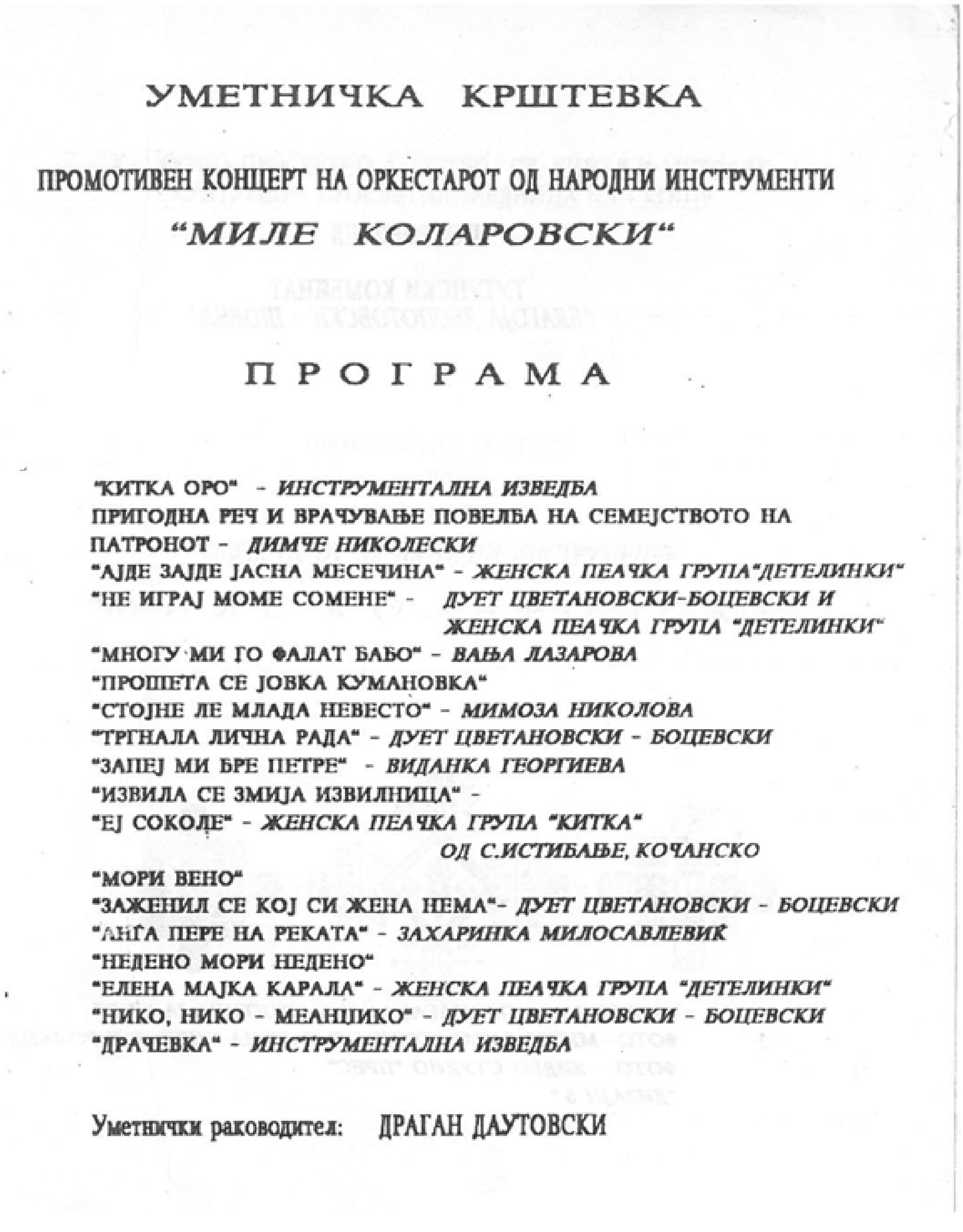
УМЕТНИЧКА КРШТЕВКА

ПРОМОТИВЕН КОНЦЕРТ НА ОРКЕСТАРОТ ОД НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ

"МИЛЕ КОЛАРОВСКИ"

ПРОГРАМА

"КИТКА ОРО" - *ИНСТРУМЕНТАЛНА ИЗВЕДБА*
ПРИГОДНА РЕЧ И ВРАЧУВАЊЕ ПОВЕЉБА НА СЕМЕЈСТВОТО НА ПАТРОНОТ - *ДИМЧЕ НИКОЛЕСКИ*
"АЈДЕ ЗАЈДЕ ЈАСНА МЕСЕЧИНА" - *ЖЕНСКА ПЕАЧКА ГРУПА "ДЕТЕЛИНКИ"*
"НЕ ИГРАЈ МОМЕ СОМЕНЕ" - *ДУЕТ ЦВЕТАНОВСКИ-БОЦЕВСКИ И ЖЕНСКА ПЕАЧКА ГРУПА "ДЕТЕЛИНКИ"*
"МНОГУ МИ ГО ФАЛАТ БАБО" - *ВАЊА ЛАЗАРОВА*
"ПРОШЕТА СЕ ЈОВКА КУМАНОВКА"
"СТОЈНЕ ЛЕ МЛАДА НЕВЕСТО" - *МИМОЗА НИКОЛОВА*
"ТРГНАЛА ЛИЧНА РАДА" - *ДУЕТ ЦВЕТАНОВСКИ - БОЦЕВСКИ*
"ЗАПЕЈ МИ БРЕ ПЕТРЕ" - *ВИДАНКА ГЕОРГИЕВА*
"ИЗВИЛА СЕ ЗМИЈА ИЗВИЛНИЦА" -
"ЕЈ СОКОЛЕ" - *ЖЕНСКА ПЕАЧКА ГРУПА "КИТКА" ОД С.ИСТИБАЊЕ, КОЧАНСКО*
"МОРИ ВЕНО"
"ЗАЖЕНИЛ СЕ КОЈ СИ ЖЕНА НЕМА"- *ДУЕТ ЦВЕТАНОВСКИ - БОЦЕВСКИ*
"АНГА ПЕРЕ НА РЕКАТА" - *ЗАХАРИНКА МИЛОСАВЛЕВИЌ*
"НЕДЕНО МОРИ НЕДЕНО"
"ЕЛЕНА МАЈКА КАРАЛА" - *ЖЕНСКА ПЕАЧКА ГРУПА "ДЕТЕЛИНКИ"*
"НИКО, НИКО - МЕАНЏИКО" - *ДУЕТ ЦВЕТАНОВСКИ - БОЦЕВСКИ*
"ДРАЧЕВКА" - *ИНСТРУМЕНТАЛНА ИЗВЕДБА*

Уметнички раководител: ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Александра Поповска

Музика

Млада професорка со волшебен глас

На 3. ноември во *Универзалната сала*, Драган Даутовски ја претстави својата нова група, која всушност е квартет што го носи неговото име. Тоа беше концерт каков што скопската публика одамна нема видено - изворна македонска музика презентирана со инструментална виртуозност и со вокална перфекција доведени до ниво на уметнички чин. Главна "виновничка" за вокалната перфекција е Александра Поповска, девојка со диплома од *Музичката академија*, чиј глас досега сме го слушале во поинаков контекст. Како членка на триото Ема, Ана и Цака (Александра) таа ги има отпеано придружните вокали за песните на многу наши познати и помалку познати пејачи. Концертот во *Универзална* сосема сигурно е пресвртен момент во нејзината кариера и точка од која нештата ќе тргнат во поинаква, поафирмативна насока.

Пораснав во Србија слушајќи македонски патриотски песни

● Какви се твоите впечатоци по минатонеделниот блескав настап со квартетот на Драган Даутовски?

- Ќе ми треба многу време за да ги средам впечатоците. Полека се будам од сонот, од тоа што се случи во петокот, но и од тоа што се случуваше во изминативе шест месеци. Вредно работевме, и за целото време уживавме, исто како што уживавме на концертот. Се надевам дека сликата допрва ќе ми се оформува, оти сега сè ми е како во сон.

● Очекуваше ли дека ќе имаш толку успешен настап?

- Додека работевме воопшто не размислував за тоа колку ќе биде успешен концертот. Сакав само на најдобар начин да го презентирасм тоа што го научив од професорот Даутовски. Тој успеа да ми се приближи со своите педагошки методи, ми помогна да се спознаам самата себеси и успеа многу нешта да извлече од мене.

● Во Скопје дојде пред седум години, на студии.

- Да, родена сум во Лебане, мало гратче на југот на Србија, каде што живеев до 18. година. Двајцата мои родители, инаку беровчани, се просветни работници и таму заминале во потрага по вработување. Во Македонија дојдов кога се запишав на *Музичката академија*. Дипломирав пред три години, што значи дека цели седум години сум овде. Работам како професорка во две средни училишта, Кочо Рацин и МУЦ, а веќе две-три години, заедно со уште две девојки, Ана Костова и Емилија Ангелова, пеам придружни вокали за голем број познати македноски пејачки ѕвезди. Настапот во *Универзална сала* беше моето прво солистичко искуство.

● Како стапи во контакт со Драган?

- Тоа се случи пред една година. Во почетокот мислев дека познанството дојде случајно, но сè повеќе верувам оти ништо не е случајно, дека нештата се случуваат точно кога треба и оти енергиите си доаѓаат на вистинското место. Прво имавме заеднички настап во лондонскиот *Милениум Доум*, во состав на вториот *ДД Синтезис*. Тоа беше привремена формација, собрана само за тој концерт. Кога почнавме да соработуваме, јас немав јасна слика за тоа што требаше да го работам. Знаев дека е нешто поврзано со фолклорот и оти ќе треба да пеам рустикално. Бев малку скептична и мислев оти тоа не е мојот музички израз, односно го гледав како карикирање на таквиот вид пеење. А, излезе многу успешна соработка.

● Кој оддел го заврши на *Академијата*?

- Музичка теорија и педагогија. Значи, мој фах не е соло-пеењето, иако во Македонија дојдов со желба една година да студирам теорија, па да се префрлам на соло-пеење.

● Имаше ли настапувано во Србија, пред студиите?

- Не, пеев само дома. Никогаш на јавни приредби. Меѓутоа беше забележано дека сум музикално девојче и сакав да го продолжам образованието на *Академија*. Пораснав со македонски патриотски песни, кои моите родители ги пееја секојдневно.

● Чувствуваше ли психичка бариера, кога од улогата на придружен вокал, требаше да ја преземеш одговорноста на соло-пејач?

- Почнав со многу трема. Не можев да се замислам како соло-изведувач, сè додека не започнав да го работам ова. Сега мислам дека како солистка не би можела да изведувам никаква друга музика. Сакам да работам на ова поле, бидејќи е нешто многу интересно, со големи можности за експериментирање.

● Колку свесно го избра фолклорот? Имаше ли желба да работиш со изворната музика или решавачки беше авторитетот на Даутовски?

- Желбата постоеше, но не бев свесна дека фолклорот може да се интерпретира на ваков начин и оти може да си дозволам толкава слобода во музичкиот израз, односно тоа што го правам да биде поврзано со фолклорот, а сепак да е свое.

● Каква музика слушаш во слободното време?

- Откако почнав да се занимавам со ова, многу слушам етно - персиско, турско, наше. Ја следам и електронската сцена: амбиент, драм енд бејс... Инаку, отсекогаш сум била фасцинирана од женските вокали, како што се Марија Жоао и Лиза Жерард.

● Дали по новото искуство и натаму ќе работиш како придружен вокал?

- Да, ќе продолжам и со квартетот и со работата како студиски музичар.

● Имаш ли време за приватен живот?

- Апсолутно. Пробите траат по неколку часа на ден, нормално, одам на работа, излегувам навечер, се дружам со Ема, Ана и со Дарко Димитров... Тие ми се најдобрите другари.

● Знаат ли твоите ученици со каков вид музика се занимаваш?

- Некои знаат, но јас не сакам да зборувам за тоа на часовите. Занимавањето со вакво нешто не го менува мојот однос кон децата.

● Кои ти се интересите надвор од музиката?

- Учењето странски јазици. Сега, на пример, учам јапонски, а бидејќи сакам да цртам, калиграфијата ми е многу интересна и вистински уживам во откривањето нови техники. Сè уште сум на почетокот - досега имам научено околу 150 знаци, а ги има повеќе од 19.000.

● За крај, кому би му се заблагодарила за успешниот настап во *Универзална*?

Заслужни се многу луѓе, но ќе ја издвојам Мони, сопругата на Драган Даутовски, која покажа големо трпение во изминативе шест месеци. Вежбавме кај нив дома, и таа не третираше мене и Бајса Арифовска (втората членка на квартетот) како членови на своето семејство. Тоа многу ни помогна да го извлечеме најдоброто од нас во текот на пробите и на концертот.

Миодраг Мишолиќ

„Екран“ на лице место:

КОНЦЕРТ НА „ДД СИНТЕЗИС“

МАГИЈАТА НА КАВАЛИТЕ И САЈЗЕРИТЕ

... или концерт со високофреквентно зрачење од архаични и модерни созвучја

Минатиот четврток на 16 април музичкото братство „ДД Синтезис“ дебитираше пред скопскиот корпус почитувачи на нивната музика со целовечерен концерт. Групата веќе безмалку една година го има издадено својот прв ЦД и има одржано повеќе успешни концерти во Македонија и странство, по што, овој долгоочекуван деби концерт пред Скопјани со право предизвика голем музички интерес што резултираше и со полна сала со публика и покрај цената на билетот од 300 денари.

Шоуто започна некаде пред 21 часот и уште со првите звуци на гајдата од увертирата на нивната веројатно најсилна музичка тема „Две девојки“, со која Драган Даутовски и дружината го отворија концертот, измамија продолжен аплауз на одобрување и поткрепа. Едноставно, публиката беше позитивно „наелектризирана“ за добар хепенинг... Се редеа песните „Клетва“, „Аде поминувам, заминувам“... Од песна во песна атмосферата добиваше емоционален интензитет што ќе рече публиката „генски ја препозна“ длабоко затреганата мелоритмиката на своето битие, така што многукратно ги прекинуваше музичарите со жешки аплаузи. Фронтменот на групата Драган Даутовски се претстави со едно маестрално мултиинструменталистичко умеење – на гајда, кавал, зурла, тамбура, конги и конечно на електрична гитара (во една нумера), додека пак останатиот дел од ансамблот го надополнуваше својот солист во манир на искусен профи бенд. Особено со многу шармантерија го „одработи“ својот дел вокалниот сегмент од „ДД Синтезис“, трите девојки – Анета, Билјана и Мирјана кои со својот архаичен гласовно високопотентен придонес ја зблогатија звучната магија на групата. Тука мора да се спомене и нивната многу вкусна костимографија од стилизирани народни носии со што пак ја дополнија вкупната аудиовизуелна импресија.

Сѐ на сѐ, писокот на зурлите, грмежот на тапаните и лирските вознеси на кавалот заедно со електонската матрица на нововременскиот синтисајзер создадоа едно волшебство на музичка плетенка, едно премостување на архаичното и модерното поимање на музичкото „распостилање на душата“... Вистински „синтезис“...

Час и половина програма, два биса и долго паметење на првиот скопски концерт на „ДД Синтезис“.

Љ. Г.

екран 1432 • 23.IV.1998

"ЕКРАН" НА ЛИЦЕ МЕСТО: 1998

СВИНГ НА КАВАЛОТ И ТАПАНОТ

16.VII.1998

Кон концертот на „ДД Синтезис“ во „Куршумли ан“ во Скопје, од 13 јули годинава во рамките на „Скопско лето“

Концертот на групата „ДД Синтезис“ во „Куршумли ан“ во Скопје што се одржа на 13 јули годинава, беше оддолжување кон публиката, по одложувањето на нивниот настап; што требаше да се одржи на 8 јули, во истиот простор. Причината за поместување на тајмингот на одржување на концертот е познат. Настапот е на отворена сцена, а временските услови не одеа на рака (вечерта на 8 јули, заврна!) Дополнителен фактор за отсуство на публика, таа вечер, беше што во исто време се одржуваше и „малото финале“ меѓу Хрватска и Холандија на Мондијалот во фудбал...

Како и да е, поместувањето за пет дена воопшто не влијаеше за посетеноста на концертот на групата „ДД Синтезис“. Напротив... „Куршумли ан“ беше преполн. Почетокот на хепенингот беше закажан за 22 часот и по полчасовно доцнење, конечно, Драган Даутовски и дружината го отворија концертот. Овој убав и автентичен простор има една амбиентална сродност со музичката експресија на „ДД Синтезис“ што само ја надополни магијата на комплетно уживање. Повторно бевме сведоци на вдахновено музичко умеење на комплетниот оркестар, а во прв ред, на лидерот на групата Драган Даутовски. Се редеа познатите теми од нивниот, засега, единствен албум: „Две девојки“, „Готен“, „Клетва“, „Аjде поминувам заминувам“... Покрај стариот материјал „ДД Синтезис“ исполни и неколку нови песни, а на нумерата со симболичен наслов „Балкан“, еден инспиративен мелоритмички мињон, со нагласена ориентална база, публиката ја „препозна исконската пулсација на крвта“ и долготрајно, долготрајно аплаудираше... Што би се рекло со модерен вокабулар – „еден архаичен седумосмински свинг“! По час и половина програма, „ДД Синтезис“ го напушта стејџот испратен со продолжен аплауз. Публиката бара уште... Следуваше бис. Бонус од две песни и крај...

Сѐ на сѐ, концерт што љубителите на музиката ќе го паметат како едно од поубавите доживувања на годинашново „Скопско лето“.

Љ. Г.

ОКО 29.03.1998 НЕДЕ

ЗБОР, ДВА СО ДРАГАН ДАУТОВСКИ

СО КАВАЛОТ ПАТУВАМ НИЗ ВРЕМЕТО

„Кога ќе се вратам во детството се сеќавам на песната „Јано мори" што прекрасно ја пееше татко ми, и на многуте мелодии кои уште како мал ги свирев на мандолина, на која свиреше и мајками. По школувањето (средно музичко и академија) љубовта кон музиката, кон фолклорот кај мене повторно воскресна и драго ми е што сега повторно сум, духовно, на огништето. А главен виновник за тој пресврт, без сомнение е ансамблот „Миле Коларевски", основан пред 10 години, каде заедно со своите сродни души: Мирјана, Анета, Билјана, Марјан, Шуте, Гоце и Ване, ја спознав силината на автентичниот фолклор и тоа стана моја животна преокупација", вели Драган Даутовски, идејниот творец и водач на ДД „Синтезис", група чиј истоимен прв албум, на годинашнава манифестација 12 Величествени го доби признанието – најдобар во изминатата 1997 година, а Даутовски заедно со Оливер Белопета беше прогласен и за најдобар продуцент.

– Не очекуваме многу, без оглед на номинациите (4), но секако беше пријатно и убаво се забавувавме, зашто обично кога сите ќе се собереме тоа значи работа. Иако за мене стимул за натамошна работа е единствена љубовта кон фолклорот, а не наградата, уште еднаш се потврди мојата теза дека скороноста е одлика на работливите, а резултатите доаѓаат сами по себе. Ние осумина во групата десет години заедно ги истражуваме сите таіни на фолклорот, а мојата професионална мисија ја гледам токму во тоа, да се втурнам што подлабоко во корените, што секој од нас ги носи во себе, што ги чувствува, иако дозволивме времето полека да не оддели од самите себе, од минатото.

● Ваша цел е реставрирање на стариот звук, негово прочистување и давање на нова уметничка вредност?

– Се трудиме да ја надградиме базата, што веќе ја имаме и да и дадеме универзален карактер, нов културен израз. Ако се нурнете длабоко во душата полесно ќе дојдете до суштината, до сржта. Инаку нашиот фолклор, како совршено уметничко дело овозможува секој кој успешно се занимава со него да биде различен, да ја негува својата индивидуалност.

● Вие свирите на сите изворни инструменти, а освен тоа шест години тоа е и ваш предмет во средното музичко училиште и две години на ФМУ, каде сте доцент и имате катедра за народни инструменти. Сепак, ако избирате, кој е вашиот инструмент?

– Кавалот за мене е пре, тој е мојата интима, тој е најблиску до мојот темперамент и со него патувам низ времето и се слевам со музиката.

● Какви се реакциите на публиката на вашите концерти?

– Сме настапувале многу и тука и во странство, а и на нашите проби редовно има по 50 – 100 луѓе, Ме радува тоа што младите и се враќаат на традицијата и се помасовно доаѓаат на концертите. Првиот грч во средба со друга публика го имавме на Евросонг во Унгарија, но уште на стартот луѓето беа на нозе, зашто ако правите нешто искрено тоа ќе допре до луѓето.

Албумот „Синтезис" е спој на фолклорот и на она што е модерно и современо на музички план во светот.

– Го снимавме '96-97, а издавач е Скопски џез фестивал. Тука морам да го споменам Оливер Белопета, кој е наш промотор, продуцент, издавач, човек кој го обмисли и го насочува нашиот пат. Сега заедно се подготвуваме за светска турнеја на групата, во сите поголеми центри во Европа и во Америка и наше промовирање пред поширок аудиториум.

● Кога ќе се претставите пред скопјани?

– По Охридско лето на 16 април со концерт во Универзалната сала ќе свириме пред скопската публика. Не подготвуваме спектакли туку наш скоромен и спонтан концерт, за сите вљубеници во музиката на Синтезис. Во јуни сме поканети, како претставници на македонското радио по вторпат да настапиме во Австрија.

● **Фамилијата и музиката, како што велите, се вашиот живот, како балансирате меѓу нив?**

● *ПО СКОПСКИОТ КОНЦЕРТ НА 16 АПРИЛ, „СИНТЕЗИС" СЕ ПОДГОТВУВААТ ЗА СВЕТСКА ТУРНЕЈА*

– И во мојот дом сите сме поврзани со музиката: сопругата Мони е професор по музика, свири тамбура и е моја најголема поддршка да издржам во она што го работам. Синот Ратко е мојот иден наследник, а ќерката Драгана, засега е единствениот класичар во семејството и свири клавир. Најсреќен сум дома, со најблиските и во секојдневен допир со инструментите, кои ми носат духовен мир, а од тука произлегува и се буди сè.

М.Т.АНАСТАСОВСКА

1421 ● 18.IV.1998
● 30 ден.
НОВА МАКЕ
ДД СИНТЕЗИС
Rodeo LIGHTS

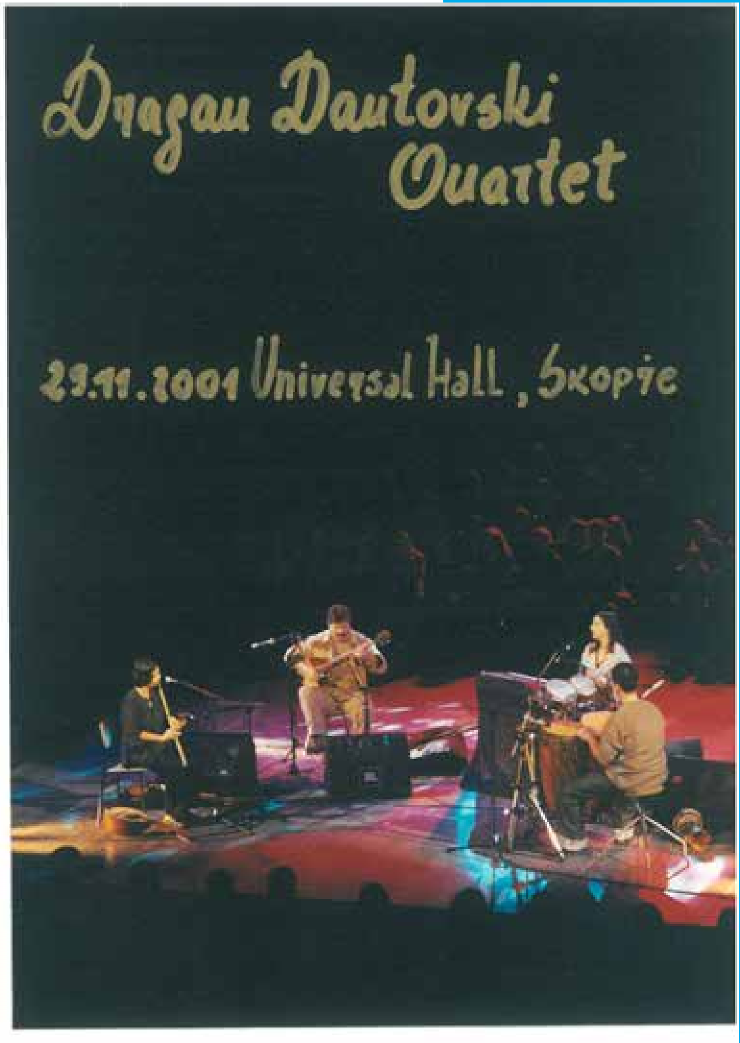

Dragan Dautovski Quartet
29.11.2001 Universal Hall, Skopje

Весник ■ ПЕТОК 3 НОЕМВРИ 2000

Култура

Интервју: Драган Даутовски

Корени и цутови

Мултинационална синтеза на музички изрази

ТИНА ИВАНОВА

Концертот насловен како "Корени и цутови" е најновото остварување на Драган Даутовски, односно на неговиот нов квартет, чиј концерт ќе го проследиме вечерва во Универзалната сала со почеток во 20 часот. Концертот е само првата етапа од големиот мултимедијален проект што Даутовски постепено ќе го презентира во повеќе форми. Паганските традиции од предхристијанскиот период сочувани во Балканската традиција се инкорпорирани во музиката што квартетот вечерва ќе ја понуди.

Господине Даутовски, вечерва, по концертот на манифестацијата „Скопско лето" со групата „Д.Д. Синтезис" пред две години, повторно настапувате во Скопје, но со нов состав. Како дојдовте до соработката со музичарите со кои ќе настапите, овој пат во форма на квартет?

Како што општо е познато, годиниве наназад, некако наспонтано и најпријатно ми е да соработувам со луѓе што се на иста бранова должина со мене, а брановата должина е фолклорот. Значи, со луѓе кои ја почитуваат и работат на таа проблематика и луѓе кои го почитуваат мојот влог во фолклорот или она што значи давање од уметнички аспект. Така беше случајот со ансамблот "Мите Коларовски", така беше со девојките од групата "Анастасија", така беше и формирањето на групата "Д.Д. Синтезис" каде покрај мене, имаше уште четворица членови од ансамблот "Мите Коларовски". Значи, долгогодишни соработници, мои ученици. Тогаш, комуникацијата од уметнички план е најубава, се до некакви граници, кога таа логично, во некој пат мора и да престане. И со овој квартет е ист случајот затоа што сметам дека она што треба да се почитува и да се има некаков уметнички респект кон фолклорот, може да се даде само на еден таков начин, без никаква комерцијализација, без некои скриени намери со традицијата. Едноставно, да се раѓаат нови плодови, нови музички форми, нови уметности кои имаат своја цврста база во традицијата, во она што значи фолклорна ризница. И овој квартет е токму тоа. Станува збор за Бајса, студентка која дипломираше во мојата класа минатата година на Факултетот за музичка уметност, а јас сум задоволен на сцена да излегуваат професор и студент. Тогаш јавноста веќе ќе го има на увид обемот на работата, колку е напредната педагошката работа. Бајса е задолжена за тамбура, кавал, удиралки. Вториот член на квартетот е мојот син Ратко, кој порасна и еве сега татко и син ќе се појават на сцена. Тој работи повеќе од десетина години со мене и редовно музицира со учениците, а музицираше уште од мал со ансамблот "Мите Коларовски". Секојдневното дружење со фолклорната музика доведе до негов интерес сериозно да се втурне во овој вид на работа. Јас тоа му го овозможувам не само како родител, туку воопшто како педагог. Најбитниот член во квартетот покрај мене е Александра Поповска, девојка која неколку години наназад е позната како студиски музичар, од трите девојки кои обично се појавуваат на фестивалите како придружни вокали. Таа е професор по музичка уметност и е многу талентирана, со многу божји дарби во гласот, односно има гласовна специфика. Со неа работевме со многу трпение околу шест месеци за да успеам што побрзо да ја вратам на традицијата, затоа што генерално, карактеристика на младите луѓе е отуѓеноста од она што значи фолклорна традиција. Нејзе и е прв пат да пее на ваков начин и беше малку шокирана од она што и го барав, но ко е свесна дека поседува специфичен глас, она што го викаме рустикалност, таа го има тоа природно. Мислам дека конечно се појавува на повидок еден сериозен вокал кој ќе има многу цврста база, цврста врска со корените, традицијата, а каде тоа уметнички ќе се развие ќе покаже времето. Ова е квартет со кој сеопстојно уживам да музицирам. Ние буквално секој ден имавме потреба да музицираме и да се дружиме кај мене во една подрумска просторија која е наменета за проби. Вечерва, на концертот, ќе биде повторно едно мое видување, односно едно спонтано живеење, спонтан репертоар.

> Сметав дека е ова убав период да се втурнам во еден голем проект со единствена цел и единствен лајтмотив, истерување на злото од човекот

Вашиот музички проект е насловен како „Корени и цутови". Што всушност сакате да кажете преку насловот, а што ќе биде понудено на вечерашниов концерт?

Цутот кој се расцути, всушност созреваше во мене со години наназад работејќи со изворни форми. По пет-шест часа работа со студентите, човек е цврсто влезен во светот на традицијата, во светот на фолклорната ризница. Тоа се резултати кои симболично ги нареков цутови. Овој пат задолжени за корените ќе бидат три ансамбли од Македонија кои се многу познати, не само кај нас, туку и надвор и важат како најголеми амбасадори на музичката култура. Всушност, тоа станува и пракса, такви ансамбли редовно да ја изнесуваат културата надвор на највисоко можно ниво од она што се вика аматеризам. Станува збор за ансамблот "Китка" од село Истибања кој е добитник на големи награди и признанија, вториот ансамбл е "Дедино" од истоименото село и ансамблот "Гоце Делчев" од село Другово. Тоа се ансамбли кои ќе ја донесат сета своја автентичност со комплетна иконографија, со сиот свој колорит, со се она што значи белег на македонскиот човек на сцена. Оттаму, потекнува и насловот на мултимедијалниот проект "Корени и цутови". Да бидат во исто време, на иста сцена, пред ист аудиториум и корените и цутовите. Односно, корените се тука, а цутовите одат на увид на јавноста што е малку храбро, но ќе видиме.

Проектот е мултимедијален и во себе вклучува сценски, визуелни и кореографски елементи. Вечерва, тоа се подразбира од самите форми што ќе ги изведувате, или ќе има посебно вложување во сцената на пример?

Нема никаква специјална сценографија, освен светлото кое ќе биде во функција на концертот. Сценографијата ја сочинуваат ансамблите кои излегуваат со нивна комплетна иконографија, носија и она што значи нивен сценографски настап како обичај или слика од неколку танци во една форма. Значи, излегувањето на сцената само по себе претставува сценографска подготвеност која не е ништо друго, туку онаа сценографија што ја гледавме години значи сред село, или кај чешма, на мегдан, односно она што го бара самиот обичај.

Концертот е вашиот прв дел од големиот проект што го најавувате. Што ќе презентирате во другите етапи?

Јас веќе неколку месеци најавував еден голем мултимедијален проект кој е составен од неколку етапи. Концертот е првата етапа и значи таков вид презентација на тој голем проект кој има многу симболика, затоа што се во прашање 2000 години, пречек на нов милениум итн. Многу симболика, многу божји дарби, исчекувања, тропизми и враќање назад кон корените. Сметав дека ова е убав период, и и доволно сум подготвен уметнички, да се втурнам во еден голем проект со единствена цел и единствен лајт мотив, истерување на злото од човекот. Проектот е поделен на неколку етапи како Раскажувачот, Корени и цутови, Плодови итн., кои своевремено ќе се прикажат во разни форми. Во меѓувреме, целата концентрација ќе ми биде вложена кон квартетот кој е основа на се она што понатаму ќе се случува.

Се сметате ли себеси за продолжувач на македонската традиционална музика?

Себеси се сметам за учесник на тоа продолжување, но директно, во прво лице еднина, секако дека не. Без разлика што покренав еден процес за создавање на ансамблот "Мите Коларовски" кој што како форма, како група од повеќе луѓе се стреми кон враќањето на традицијата, сепак за себе сметам дека сум само дел од сиот тој процес. Многу сум задоволен, затоа што тоа изроди таа проблематика да се случи во образовниот систем, да влезе во Средното музичко училиште, на Факултетот за музичка уметност, а се планира да оди и кон пониските образовни системи, почнувајќи од основните училишта, да се вкучуваат и да се формираат традиционални оркестри итн. Покрај секции од музички оркестри, иницирано е и да се формираат и фолклорни ансамбли во училиштата. Моето задоволство е тука и оди кон таа насока, да се посветам конечно на мојот личен портрет на фолклорот и она што ќе излезе од мојата работилница, од мојата душа, од мојот влог, од моето почитување кон традицијава кое ќе биде многу искрено и многу спонтано, затоа што е таков и мојот однос кон традицијата, со огромна почит.

Свирите на повеќе од дваесет народни инструменти. Како ги доживувате?

Тоа е исто како со познаниците што човек ги има. И еден ден, тие престануваат да се бројат. Така и јас имам многу познаници и мојот однос кон инструментите е таков. Еден ден престанував да ги бројам, затоа што на секое патување, секоја можност што ја имам ја користам за купување на инструменти. Не свирам само македонски инструменти. Инструментите за мене се карактер, личности кои и на таков начин им приоѓам, а базата и мојот однос ги научив од почитта и комуникацијата со македонскиот инструментариум. Инаку, вечно, инструментот на мојата душа ќе биде кавалот, а тоа се познава. Вечно, инструментариумот на мојот гем ќе бидат гајдата, тамбурата, тапанот, зурлата. Но, мојот интерес за запознавање на нови ликови и карактери, се разбира зборувам за инструментите, е се поголем. Кога бев во Израел си купив ерменски дудук и тоа директно од Гаспарјан, свиревме една вечер заедно кај него во соба, во хотел, јас му презентирав македонски народни инструменти и сакав од кај него да купам дудук. Идејата беше тој да ми одбере, но кога го земав инструментот в рака веднаш почнав да свирам и тој ми рече: "Ти можеш сам да си одбереш". Бев многу задоволен од неговиот концерт во Скопје во Куршумли Ан и тој се сети да ме праша за дудукот. Гаспарјан е многу искусен и можеби го внесе мојот култ кон целокупниот инструментариум.

> Соработувам со луѓе што се на иста бранова должина, а таа е фолклорот

Повеќе не сте со „Синтезис", но на новиот најнов албум се уште стојат вашите иницијали, овој пат малку избледени. Зошто заминавте од групата?

За буквите нека каже продуцентот, односно издавачот на дискот. Но, тоа мене ништо не ми значи, ниту пак ме навредува. Напротив, ми дава поголема волја. Но, сето тоа и не е важно. Единствено, моето заминување од групата беше слобода во мојот уметнички пат и убедување, затоа што се покажа дека во една таква гломазна форма, со многу луѓе кои се директно вклучени, не ќе може многу да се отстапи од уметничкиот аспект. Јас сум и таков по карактер, многу сум темпераментен, сакам да одам редовно напред, имам многу визии, многу планови, а што е најбитно многу работам, како со студентите, со квартетот, така и самиот за себе и нормално дека од таков тип на работа се раѓаат нови форми, нови плодови. Но, без разлика дали се слуша нешто во градов, мене не ме интересира. Важно е тие да работат, а сега слушнав дека издаваат и ЦД и дај боже да издадат уште многу такви. Јас уште тогаш им посакав, но и сега, им посакувам среќа.

Вашиот последен концерт надвор од Македонија се случи во Лондон на „Милениум експириенс". Какви ви се впечатоците од таму и дали веќе со квартетот имате слични понуди?

Тука имаше некакви шпекулации околу групата, меѓутоа не беа потребни затоа што Д.Д.Синтезис е мое комплетно авторско дело и јас сум задоволен што мојот музички израз го изнесов на таква сцена која одекна многу позитивно и во лондонскиот печат, а и со самото тоа што беше директно пренесувано преку сателит. Тоа беше доволна мотивација и сатисфакција за мене како автор и доволна симболика. Сега, има сериозни понуди од надвор, јас сум подолго време во контакт со голем број луѓе и сметам дека оваа формација, квартет, е погодна за гостување, особено што јас сум задоволен од квартетот, од комуникацијата. Тоа се премногу емотивни, премногу чисти души и го даваат својот максимум, сето свое животно и музичко искуство во наша служба и многу сум задоволен. Всушност, тоа ќе се покаже и на концертот.

Вечер 24 НОЕМВРИ 2000

ДРАГАН ДАУТОВСКИ НАСЛЕДСТВОТО ГО ПРЕТВОРА ВО НАСЛЕДСТВО

САКАВ КОМОЦИЈА ВО МУЗИЧКИОТ ИЗРАЗ

Во музиката која ја продуцира и изведува, Драган Даутовски се инспирира директно од изворот, па не случајно за неа велат дека ја поседува „волшебната моќ наследството да го претвори во наследство". Тоа се случи и на последниот проект на кој Даутовски со својот Квартет го промовираше најновиот музички проект „Корени и цутови".

● Како почнавте со реализација на овој проект и која беше вашата примарна идеја?

– Идејата беше да се претстави проект кој што ќе има своја функција, свое значење и белег. Мотивацијата беше 2000 година, заминување на еден милениум, доаѓање на друг. Идејата беше покрај традиционалната музика да се претстави и убавината на македонските носии, преку ансамблите кои беа гости на концертот. Мислам дека успеавме сите заедно да докажеме дека и најтрадиционалната фолклорна форма на изведба на сцена знае да биде значајно и високо уметничко дело, уметнички чин од највисок ранг. Можеби беше малку храбро од моја страна, како автор, кој секогаш уметнички го надградувал фолклорот, во исто време да го има традиционалниот фолклор со сета своја силина и убавина на музичкиот израз и она што од друга страна претставува авторски внес и надградба на таа иста заокружена и чиста форма.

– Дали можете да направите разлика помеѓу музиката која ја создавате со Квартетот и онаа која ја продуциравте заедно со Д.Д. Синтезис?

– Со самиот начин на музицирање на некој начин си автентичен, рамен си на она што значи индивидуален творец. Разликата помеѓу тие два проекти според мене е односот кон фирмата. Јас во музичкиот проект со Д.Д. „Синтезис" сè уште се придржував до некакви форми, правила и дефиниции. Музиката денес нема цврсто определена форма. И не само денес, тоа го докажаа и класичарите. На истекот на овој век се чувствува потреба за нов глобален музички стил во светот. Јас лично чувствував потреба и едноставно сфатив преку работата со Квартетот и сиве овие години наназад, дека формата ми претставува пречка, за да го искажам она што вистински го чуствувам додека ја создавам мојата музика. Разликата помеѓу овие два проекта е токму тоа. Во најновиот проект не ме интересира формата, се задржува само на музичкиот израз, кој по природен пат ја достигна својата градација и каденца.

– Зошто си заминавте од „Синтезис"?

– Заминав од едноставна причина, бидејќи ми требаше токму ова што сега го работам. Ми требаше, ми недостасуваше една таква формација за да бидам максимално комотен во својот музички израз. Јас од овој Квартет, од овие музичари сакам да направам луѓе кои ќе водат музичка битка со мене. Разликата помеѓу овие два проекта е во тоа што овде внесувам нешто, што апсолутно беше непознато за „Синтезис", а тоа е импровизацијата. Тоа всушност е основниот адут и квалитет на овој состав – во нив има многу потенцијал, многу музика и тоа ме тера целосно да им се посветам и сето мое знаење и животно искуство да им го ставам на располагање.

– Дали планирате да издадете албум со новиот состав, и дали во него ќе бидат искористени материјалите од последниот музички проект „Корени и цутови"?

– Јас направив еден обратен процес. Обично прво се промовира еден албум, а потоа се прави концерт. Затоа ова не беше класичен концерт, туку проект преку кој се промовираа „Корените и цутовите". Многу малку размислував и знаев дека не е важно дали имам носач на звук или немам, важно ми беше да го реализирам овој проект. Сеедно дека размислувам околу издавањето на овој музички материјал, и мислам дека тоа ќе се случи многу брзо, некаде околу Нова година, на почетокот на новиот милениум. На дискот ќе се најдат материјалите од овој проект, но и некои нови, кои се во подготовка.

– Какви се вашите планови, дали подготвувате некој нов музички проект заедно со Квартетот, нови концерти, настапи...?

– Пред сè, планираме многу концерти и настапи надвор од нашата земја. Исто така, дел од нашите проекти ќе се реализираат со познати светски имиња, кои сега нема да ги откријам, значи соработка и со други музичари кои ќе гостуваат на нашите идни музички проекти.

А. Димоска

КОНЦЕРТ НА КВАРТЕТОТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ 3. XI. 2000 г.

Цутат корените

Во 20. 30 часот, вечерва, во Универзалната сала, концерт ќе одржи квартетот на Драган Даутовски, во кој, освен него, членуваат и: Александра Поповска (вокал, клавијатури), Бајса Арифовска (кавал, тамбура, тапан) и Ратко Даутовски (тапан, тарабука, удиралки). Гости на вечерта се врвните репрезенти на корените на македонскиот изворен фолклор: Фолклорниот ансамбл "Китка" од с. Истибања, Фолклорниот ансамбл "Дедино" од с. Дедино и КУД "Гоце Делчев" од с. Другово.

Проектот "Корени и цутови", според Даутовски, е посветен на вечната тема на враќање кон корените која е особено актуелна на почетокот на новиот мулениум.

Концертот го организира Дирекцијата за култура и уметност-Скопје под покровителство на Министерството за култура на Република Македонија. **М.П.**

YAMANO

Драган Даутовски 3. 11. 2000

Музика

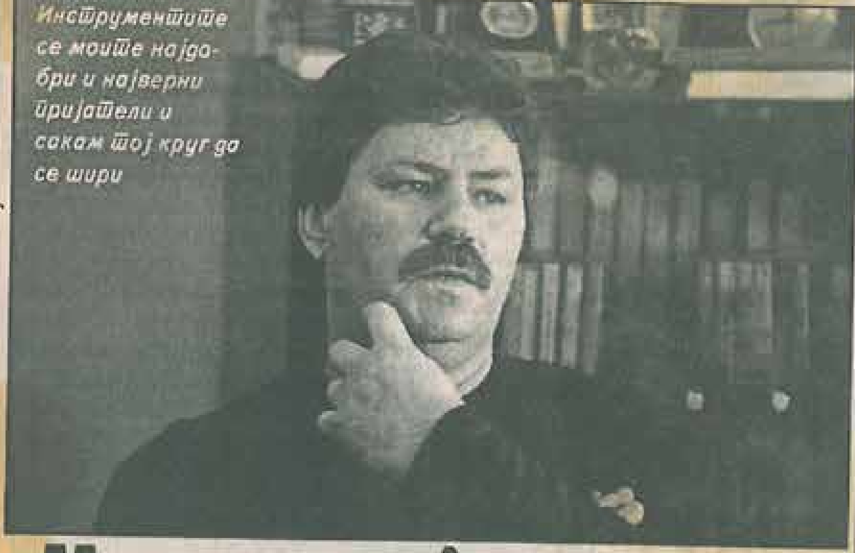

Музиката ја живеам *на јаве и на сон*

Со музичкиот проект *Корени и цутови*, кој ќе се реализира вечерва (3. ноември) во *Универзалната сала*, во организација на *Дирекцијата за култура и уметност* - Скопје, Драган Даутовски најавува враќање во голем стил пред македонската публика. Станува збор за концертен настап на кој ќе се претставаат квартетот на Даутовски и неговите гости: Фолклорните ансамбли *Кишка* од с. Истибања и *Дедино* од истоимененото село, како и КУД *Гоце Делчев* од с. Другово. Покрај професорската работа на Факултетот за музичка уметност, Драган е максимално посветен на истражувањето на фолклорот и пронаоѓањето млади таленти, заинтересирани за традицијата.

● Според од организаторот, се подготвува голем спектакл во *Универзалната сала*. Што ќе може да слушне и да види публиката во петок вечер?

- Програмата на концертот произлегува од мојата вечна тема - враќањето кон изворната музика и моето интелектуално доживување на традицијата, односно на автентичниот музички израз. Публиката ќе слушне музика која е резултат на долгогодишно истражување, на многу сонувани и отсонувани ноќи исполнети со македонскиот мелос. Значи, моето уметничко видување на старото, земајќи го во предвид и времето во кое живееме, со многу симболика, сонови, божји дарови. Меѓу другите, ќе ја изведеме композицијата со работен наслов *Којнеж*, потоа нашето видување на *Зајди, зајди*, па *Ој Јано, Јано*, но не шпицата што е веќе обработена во *Чума*, туку овој пат со сосема поинаков приод. Петочниот настап е круна на едногодишна, интензивна работа (по најмалку пет часови дневно) со младите луѓе кои ме опкружуваат. Времето поминато заедно, ние не го користиме само за музицирање, туку и за разговори, прераскажување преданија и историски моменти, анализа на спецификите на музичкиот јазик... Сето тоа ќе го изнесеме од нашиот простор ограден со четири ѕида, каде што се создаваше материјалот, и во форма на концерт ќе го презентираме пред публиката.

● Зошто концертот е наречен проект *Корени и цутови*?

- Проект е заради обемноста на програмата. Сигурно немаше да го насловиме така ако се појавев само со мојот квартет. Вклучени се околу 120 учесници, кои на крајот заедно ќе излезат на сцената. Насловот *Корени и цутови* дојде многу спонтано. *Корените* се трите ансамбли кои го носат во себе битието на овој народ, и се во функција на чувари на нашата традиција, а *цутови* се членовите на мојот квартет. Значи, ние ќе бидеме цутови, кои процветале врз веќе длабоко пуштените корени.

● Како ја составивте листата на учесници?

- *Кишка, Дедино* и *Гоце Делчев* не се избрани случајно. Со години сум член на комисии на разни фестивали, кои во својата концепција имаат програми од традиционален карактер, што ми овозможува комплетен увид во таа област. Сите три ансамбли се носители на повеќе награди од манифестации во Македонија и во странство. Според мене, некои од нив се најзначајните промотери на автентичната македонска култура. Сите три доаѓаат со иста тематска основа - корените - видени преку нивна призма.

● Кои услови треба да ги исполнуваат младите музичари за да станат членови на Вашата група?

- Главно тоа се мои ученици, кои добро го познавам, а и тие мене. На пример, во квартетот членува Бајса Арифовска, една од моите најдобри студентки, која веќе дипломира, така што нашите обврски во образовниот систем завршија. Сега продолжуваме со комуникација на уметнички план. Моја задача, како добар педагог, е да ѝ овозможам да го покаже на сцена сето тоа што успеала да го научи, да го осознае, да го изгради како уметник. Втор член е син ми Ратко, за кого верувам дека ќе биде мојот наследник. Свири повеќе народни инструменти, а на претстојниот концерт е задолжен за удиралки. Имав големата среќа да ја пронајдам Александра Поповска, девојка за која сметам дека е најмузикалната личност што ја имам сретнато. Таа е професорка по музичка култура, со извонредни гласовни ресурси и сметам оти со интензивна работа ѝ претстои блескава иднина, за доброто на македонската култура. Во неа добиваме модерен вокал, цврсто врзан за традицијата.

● Се сметате ли себе заслужен за експанзијата на македонската етно музика во последниве пет-шест години?

- Не мислам дека сум заслужен, туку привилегиран да бидам инволвиран во почетоците на експанзијата за која зборувате. Јас сум сведок на тоа каков третман имаше изворната музика пред десетина години. Блиските пријатели и роднините, кога почнував да се занимавам со оваа работа, најдобронамерно ме предупредуваа дека е чудно што еден професор толку се посветува на таков вид музика. Тоа зборува за општествениот третман на традицијата. Многу сум горд на цврстата определба да останам доследен на таа проблематика, кога решив дека тоа ќе биде мојот животен позив и мој уметнички израз. За продорот на етно звукот придонесоа многу млади луѓе, но заслужен е и амбиентот во средината на 90-те години. Без сери-

озната поддршка на поголем број луѓе, немаше да се случи ништо значајно. Добро е што дојде до таа ренесанса, која почна со ансамблот Миле Коларовски□, а нема потреба од припишување заслуги и давање ордени. Доволно ми е задоволството што конечно фолклорот зазема видно место во општеството.

● Како водач на *Миле Коларовски* и на *ДД Синтезис* имате настапувано во повеќе земји. Каде најдобро ја прифаќаат македонската музика?

- Секаде. Разликите се само во мали нијанси. Во Израел, Германија, Јапонија... луѓето не́ слушаа со голем респект. Секој на специфичен начин реагираше на нашите концерти, но сите ги врзува една карактеристика, а тоа е нивото на култура за слушање музика и обемот на емоции кои можат да ги примат. На пример, фантастично е кога ќе видите како 35.000 млади во Германија, потполно се смируваат на темата *Љубов и смрт*, која ја изведовме само со кавал и клавир. Тие луѓе занемеа поради големата сила на музичкиот израз, и естетската изграденост на стилот, како и на самите уметници. Тогаш сфатив дека 20-те години уметничко живеење имале смисла.

● Македонската етно музика доби голем импулс со филмот *Пред дождот*. Дали филмот е единствениот медиум за интернационален пробив и на музичарите?

- Не, иако мора да се признае дека филмот овозможува голем дел од светот на брз начин да се запознае со тоа што го нудите. *Пред дождот* се погоди на вистинското место, во вистинското време и на вистинскиот начин. Меѓутоа, нема поубава презентација на музичката култура од таа што се прави на сцена, особено свирењето во живо. Каде и да се појавеше ансамблот *ДД Синтезис* предизвикуваше големо внимание, бидејќи станува збор за спонтаност и чиста уметност, блиска до секој народ. Сведок за тоа што значи сцената, сум од мојот настап во *Милениумската купола* во Лондон. Публиката одеднаш се судри со нешто ново, непознато за неа. Моите идни планови се насочени во таа насока, квартетот максимално да го насочам кон интернационалната сцена.

● Во еден разговор, Горан Трајковски ми откри дека многу научил од Драган Даутовски и оти сте имале важна улога во неговото музичко изградување. Но, потоа дојде до конфликт меѓу Вас и *Анастасија*, па дури имаше и најава за судски спор.

- Горан беше многу драг гостин во мојот дом. Го сметавме како член на нашето семејство. Тој ми пријде со голема искреност и го прифатив поради тоа. До нашата разделба дојде поради третманот и изборот на тоа што треба да се внесе во музиката на филмот *Пред дождот*. Точно е дека имаше непријатни нешта, но тоа веќе не е битно. За мене останува споменот за убавата соработка во тој период.

● Во какви односи сте денес?

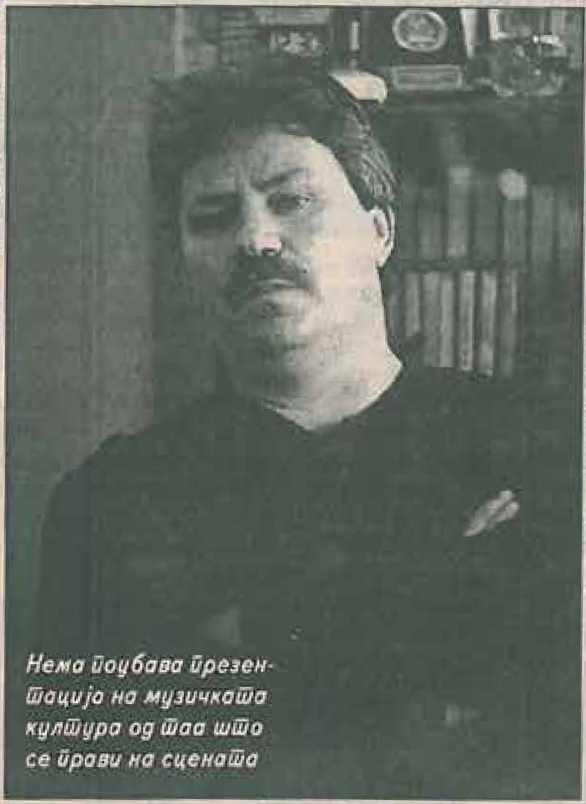

Нема поубава презентација на музичката култура од таа што се прави на сцената

- Не знам. Јас сум постар, па го имам правото да бидам малку арогантен и резервиран. Ниту сме во добри, ниту во лоши односи, особено поради фактот што не сме се сретнале две-три години.

● Ја следите ли работата на сегашната група *ДД Синтезис*, која продолжи без Вас?

- Не, од едноставна причина што ја знам нивната работа. Јас ги изведов на тој пат, а потоа се повлеков... на убав начин. Секој има право да го креира својот уметнички живот, па така и членовите на групата може да изберат што ќе прават. Работата со нив беше убава етапа во мојот живот, но денес секој оди по сопствениот пат. Сметам дека проектот *ДД Синтезис* треба да постои заради културата во Македонија.

● Не Ви пречи што групата уште го носи името во кое се вклучени Вашите иницијали?

- Ми пречи, но што е тука е. Нека им е со среќа.

● Може ли да се каже дека има пари во овој вид музика?

- За да дојде до ренесанса на етно музиката, работата на Миле Коларовски ја финансиравме јас и луѓето кои членуваа во ансамблот. Од мојата професорска плата издвојував за патни трошоци, инструметнти и други потреби, без голема поддршка од државата. Финансиски ефекти има кога ќе се направи добар проект, каков што е *ДД Синтезис*. Иако и тие се далеку од тоа што треба да се плати, сепак значат некаква сатисфакција за вложениот труд.

● Во што Вашиот пристап кон фолклорот се разликува од пристапот на другите? На пример на *Анастасија*, Бодан Арсовски, *Леб и сол*, Гаро Тавитјан...

- Со тоа што јас работам по шест часови секој ден со моите ученици, приодот е различен. Мојот третман е релаксирачки, зашто воопшто не се оптоварувам со мислата дали ќе помине или нема да помине некој тренд. Мој белег е што таа музика ја живеам и на јаве и на сон. Верувам дека секој уметник го доживува истото. Со фолклорот сум 24 часа дневно, а цутовите и плодовите од таа посветеност ќе ги покажеме на 3. ноември во Универзална сала.

● Колку инструменти свирите имајќи во предвид дека на музичката академија го предавате предметот Етноорганологија (наука која ги изучува народните инструменти)?

- Повеќе од 20. Ги свирам сите народни инструменти, а на секое патување задолжително обезбедувам некој нов, па веќе престанав да ги бројам. Секој инструмент има карактер, особен белег и како на такви им пристапувам. Не од потреба Даутовски да покажува дека знае да свири на одреден инструмент, туку од желбата да се запознаам со нешто ново. Инструментите се моите најдобри и најверни пријатели и сакам тој круг да се шири. Не верувам дека постои инструмент на светот кој ќе успее да ми "избега", без да воспоставам контакт со него.■

Миодраг Мишолиќ

КОРЕНИ И ЦУТОВИ

МУЗИЧКИ ПРОЕКТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Звуци на внатрешни потреси, крици на љубов,пискотници на болки,удари на аритмии и тахикардии,тонови на мир и сигурност на мигот,толку неизвесно краток што станува безмерно скапоцен, како да е вечен.Даутовски нема лесно наследство.Го има наследено звукот на потеклото.Како неговите собеседници од Памтивек,го носи онака како единствено знае: слободно,точно и без компромис пред патосот на патетиката и неговата тежина и жештина.

Затоа што ја има "волшебната" моќ наследството да го претвори во наследство.

Гости:
Корените се врвни репрезенти на македонскиот изворен фолклор и добитници на највисоки македонски и меѓународни награди:

ФОЛКЛОРЕН АНСАМБЛ "КИТКА", С.ИСТИБАЊА
ФОЛКЛОРЕН АНСАМБЛ "ДЕДИНО", С.ДЕДИНО
КУД "ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ", С.ДРУГОВО

Спонзор: ТУТУНСКИ КОМБИНАТ СКОПЈЕ
Медиумски спонзори: МТВ, ТЕЛМА,НОМА, JAZZ FM, СТАР FM, АНТЕНА 5, РАВЕЛ, МЕГА,УНО

Дирекција за култура и уметност на Скопје
Бул."Св.Климент Охридски" 6.6
тел/факс:++ 389 91 222 341, 235 064, 238 372

ВЕЧЕРВА ВО ТЕАТАРОТ ЗА ДЕЦА

Славенички со "Македонска приказна"

Вечерва (во 20 часот), Театарот за деца и младинци ќе ја прикаже својата "Македонска приказна" Поводот е наменски : славенички, да го покажат проектот за кој минатата недела на интернационалниот Фестивал на театри за деца во Суботица ги добија Гран при за претстава во целина и наградата за колективна актерска игра, во конкуренција со 17 театри од 20 земји од светот.

"Македонска приказна" е невообичаена претстава за деца, но и за постари, поради оригиналноста на идејата - низ анимација да се прикаже етно традицијата во Македонија. Идејата и режијата е на Боњо Лунгов, дизајнот е на Љубомир Чадиковски, со актерските креации на Тања Кочовска, Олгица Христовска, Катарина Илиевска, Владимир Лазовски и Предраг Павловски. Во претставата, автор на аранжманите и инструментален изведувач на музиката е Драган Даутовски.

ПЕТОК 29 СЕПТЕМВРИ 2000

"Корени и цутови" на наследството

УТРЕВЕЧЕР КОНЦЕРТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

Во Универзалната Сала во Скопје, утревечер, во 20.30 часот, Драган Даутовски Квартет ќе одржи концерт, на кој ќе ја претстави својата нова музичка формација. Концертот, во организација на Дирекцијата за култура и уметност, е насловен "Корени и цутови". Квартетот, освен Драган Даутовски, кој ќе свири на кавал, гајда, тамбура и на мандола, го сочинуваат младите музичари: Александра Поповска - вокал, Ратко Даутовски - ударни инструменти, Бајса Арифовска- тамбура, кавал. Гости на концертот ќе бидат три изворни ансамбли: "Китка"- Истибања, "Дедино" од село Дедино и КУД "Гоце Делчев" од село Другово, Кичевско. Концертот ќе биде пренесуван и преку сателитската програма на МРТВ.

—ДИРЕКЦИЈА ЗА КУЛТУРА И УМЕТНОСТ—

Концерт на „Драган Даутовски квартет"

Музичкиот проект „Корени и цутови" на „Драган Даутовски квартет", вечерва во 20.30 часот ќе биде промовиран во Универзалната сала. Ќе настапат Даутовски на кавал, гајда, тамбура и мандола, Александра Поповска - вокал и клавијатури, Бајса Арифовска на кавал, тамбура и тапан и Ратко Даутовски - тапан, тарабука и удиралки. Квартетот ќе го придружуваат фолклорните ансамбли „Китка" од селото Истибања, „Дедино" од селото Дедино и КУД „Гоце Делчев" од селото Другово.

- Вечерва ќе понудиме една вечна тема, враќање кон корените. Со неа ќе ги одбележиме божјите дарови што ги носи новиот милениум, на наш специфичен начин. Се ставив во функција на „Корени и цутови", што ја носи традицијата и плодовите што таа ги дава. Ќе настапам со млади, плодни луѓе, спремни за соработка. Само така се создава убава уметност - смета Даутовски.

ДИРЕКЦИЈАЗА КУЛТУРА И УМЕТНОСТ- С К О П Ј Е

"КОРЕНИ И ЦУТОВИ" МУЗИЧКИ ПРОЕКТ НА

ДНЕВНИК, ПЕТОК, 27 ОКТОМВРИ 2000

ДРАГАН ДАУТОВСКИ

КВАРТЕТ

Универзална сала 03 .11. 2000 год. (петок) , 20,30 часот

2 НОЕМВРИ 2000 Вечер

ПО ПОВОД 60-ГОДИШНИНАТА ОД СМРТТА МАНУ ОРГАНИЗИРА

НАУЧЕН СОБИР ПОСВЕТЕН НА ЧУПОВСКИ

Денеска со почеток во 12.00 часот во Македонската академија на науките и уметностите ќе се одржи свечен собир по повод 60-годишнината од смртта на Димитрије Чуповски.

За творештвото на Чуповски ќе зборува академик Блаже Ристевски на тема: „Државносната мисла на Чуповски и вистината за еден миг“.

А. Д.

УТРЕВЕЧЕР ВО УНИВЕРЗАЛНАТА САЛА

КОНЦЕРТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ

Утревечер, со почеток во 21.00 часот во Универзалната сала, македонската публика ќе има можност да го чуе најновиот музички проект на Драган Даутовски, насловен како „Корени и цутови“. На концертот воедно ќе биде промовирано и триото со кое Даутовски ќе соработува во иднина во состав: Александра Поповска (вокал и клавијатури), Бајса Арифовска (кавал и тамбура) и Ратко Даутовски (ударни инструменти).

Гости на концертот ќе бидат трите фолклорни ансамбли, кои како што вели Даутовски ќе бидат „оригиналната форма на корените“: „Китка“ од селото Истибања, „Гоце Делчев“ од с. Другово и фолклорниот ансамбл на село Другово.

А. Д.

ИНФО

КОНЦЕРТ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ

Утре, на 3 ноември во Универзалната сала во Скопје ќе се одржи концерт на **Драган Даутовски Квартет** под името "**Корени и цутови**". Ова е најнов проект на овој извонреден музичар (познат како водач на неколку музички дружини: Ансамблот "Миле Коваровски", групата ДД Синтезис, по соработката со групата "Анастасија" во нејзиниот ран период, како учесник на повеќе проекти на наши и странски музичари итн.) Покрај **Драган Даутовски** (кавал, гајда, тамбура, мандола) во квартетот учествуваат и **Александра Поповска** (вокал и клавијатури), **Ејса Арифовска** (кавал, тамбура, тапан) и синот на Драган **Ратко Даутовски** (тапан, тамбура, удиралки).

На концертот како гости ќе настапат и Фолклорниот ансамбл "Китка" од село Иститвања, фолклорниот ансамбл "Дедино" од село Дедино и КУД "Гоце Делчев" од село Драгово. Гостите, патем, се врвни репрезенти на македонскиот изворен фолклор и добитници на македонски и ... награди.

Концертот е ... зација на Дир... култура и ул... Скопје. Почето... сот. Влезниците 250 денари.

ИНФО

Нов проект на Драган Даутовски

КОРЕНИ И ЦУТОВИ

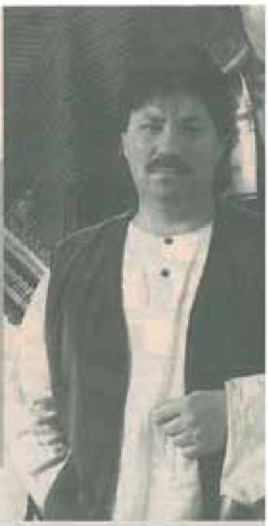

На 3 ноември во Универзалната сала во Скопје концертно ќе биде презентиран новиот проект на **Драган Даутовски** (кавал,гајда, тамбура, мандола) "**Корени и цутови**" во кој покрај него учествуваат уште и **Александра Поповска** (вокал и клавијатури), **Бајса Арифовска** (кавал, тамбура, тапан) и **Ратко Даутовски** (тапан, тарабука, удиралки) во кој ќе се чујат звуци на "внатрешните потреси, крици на љубов, пискотници на болка, удари на аритмии и тахикардии, тонови на мир и сигурност на мигот..." Хепенингот е закажан за 20.30 часот.

ПОПУСТ

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**

АЛТЕРНАТИВНА ПРОГРАМА

19 Јули — *Долни Сарај, 22.00 ч.*
Џез Рок Концерт - „СЕТ“, Македонија

26 Јули — *Антички Театар, 22.30 ч.*
Бодан АРСОВСКИ и „ЕЗГИЈА“ Оркестар, Македонија

2 Август — *Долни Сарај, 22.30 ч.*
„Драган ДАУТОВСКИ Квартет“, Македонија

4 Август — *Антички Театар, 22.30 ч.*
„СИНТЕЗИС“, Македонија

19-25 Јули — **СЕМИНАР ПО КОМПОЗИЦИЈА**
Раководител: ***Александар ШЧЕТИНСКИ***, Украина

50

OFF PROGRAM

July 19 — *Dolni Saraj, 10.00 p.m.*
SETH - Jazz Rock Concert, Macedonia

July 26 — *Ancient Theatre, 10.30 p.m.*
Bodan ARSOVSKI and EZGIJA Orchestra, Macedonia

August 2 — *Dolni Saraj, 10.30 p.m.*
Dragan DAUTOVSKI Quartet, Macedonia

August 4 — *Ancient Theatre, 10.30 p.m.*
SYNTHESIS, Macedonia

July 19-25 — **THE COMPOSITION SEMINAR**
Director: ***Alexander SHCHETYNSKY***, Ukraine

51

XV Festival Grad Theatre City Budva

14. avgust **Dragan Dautovski**
kvartet, Skoplje

Rođen 1957. godine u selu Rusinovo, Berovo, Makedonija. Obrazovanje: magistar muzičke teorije (1984, Univerzitet »Sv. Ćirilo i Metodije«)

Komponovao je mnnoga djela za različite instrumentalne i vokalne soliste, grupe i orkestre, koristeći tradicionalne istrumente Makedonije i okolnih regiona.

Osim komponovanja, bavi se i pedagoškim radom; radi na Univerzitetu »Sv. Ćirilo i Metodije« kao profesor narodnih instrumenata: kaval, gajda, tambura.

1992. je osnovao ansambl »Mile Kolarovski« s kojim je nastupao na mnogim koncertima u Makedoniji i inostranstu. Ovaj ansambl je napravio i mnogo snimaka za makedonsku RTV.

Poslije velikog uspjeha s tradicionalnim ansamblom »Mile Kolarovski«, te saradnje na komponovanju muzike za film *Pre kiše*, osnovao je DD Sythesis 1995. godine. Početna ideja je bila dublje istraživanje makedonskog narodnog blaga.

Dautovski je muzičar ogromnog talenta koji svira više od dvadeset instrumenata.

Драган Даутовски
квартет
Драган Даутовски
кавал,
тамбура,
мандола
Александра Поповска
вокал
дајре
Ратко Даутовски
удиралки
Бајса Арифовска
кавал
тамбура
мандола

Дирекција за култура и уметност на Скопје
Ц.О.П. Универзална сала
Драган Даутовски
квартет
ПАТОТ НА СОНЦЕТО
Универзална сала 20 30
29. 11. 2001 (четврток)
БИЛЕТИ ВО ПРОДАЖБА: ЈУГОТОН, ЧУВ ДЕ ЧУВ, УНИВЕРЗАЛНА САЛА
Медиумски спонзори:

Roland

Три работи што ме вадат од кожа

Ме иритира вадењето визи

Драган Даутовски, музичар

1 Јас сум човек кој не дозволува да се извади од кожа, но има некои работи што ме иритираат. Секако, тука спаѓа лошо отсвирена и истретирана традиционална македонска песна од страна на комшиите.

2 Вадењето визи. Ние многу често патуваме во странство и на секои пет-шест месеци мораме да внимаваме навреме да ги средиме сите тие формалности, што ни одзема многу време.

3 Аматеризмот и дилетантството.

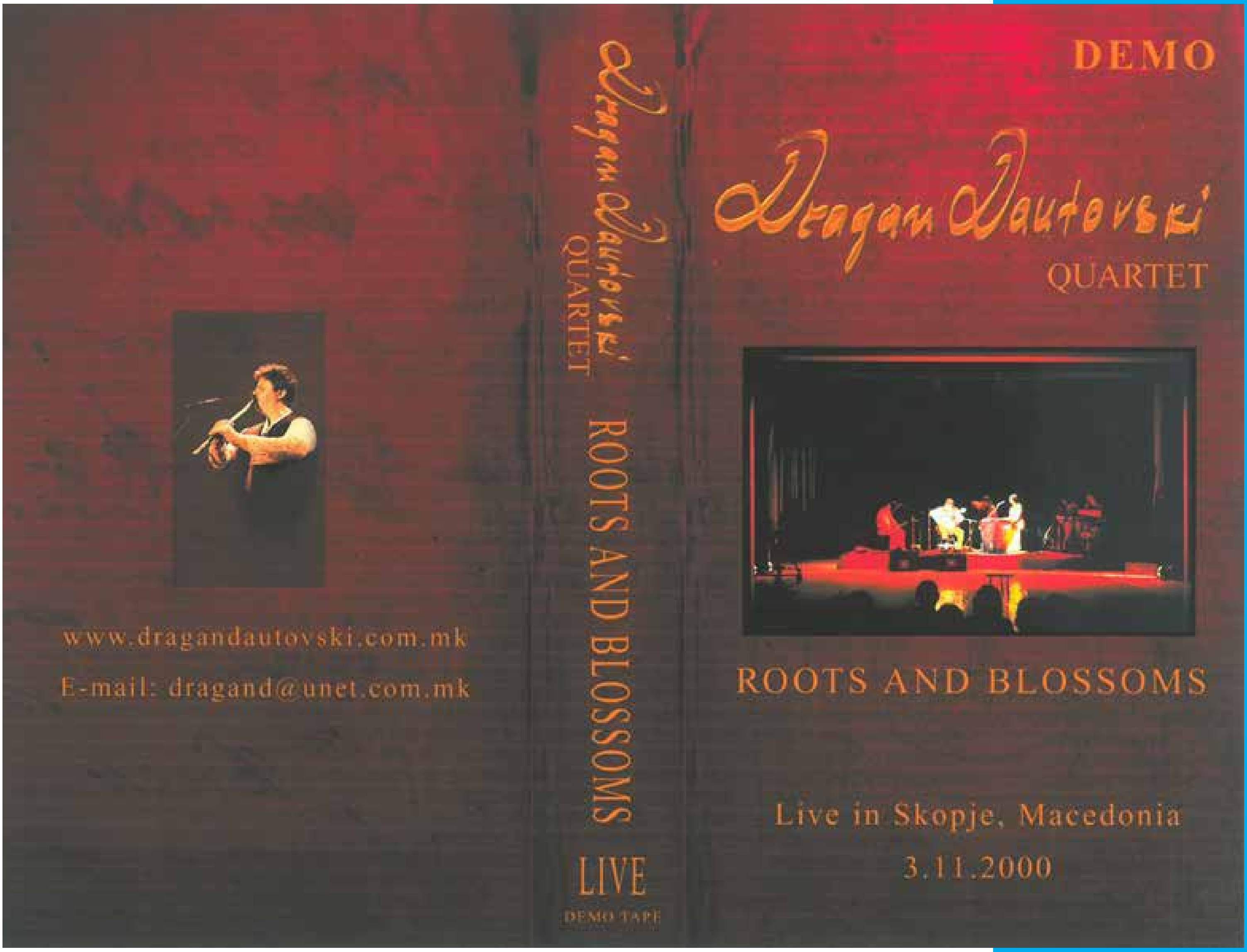

НАШИ СРЕДБИ

Да се зачува традицијата за новата уметност

Основачот на ансамблот „Миле Коларовски“, доцент на Факултетот за музичка уметност и водач на групата „Д.Д. Синтезис“ за музичкиот фолклор и модерната македонска музика која црпи инспирација од него

Драган Даутовски

Драган Даутовски и е познат на домашната јавност од поодамна по автентичните истражувања на македонскиот фолклор. Оваа негова основна преокупација почна како штотуку дипломиран студент на Факултетот за музичка уметност кога своите интереси стекнати уште во раната младост во родниот крај близу Берово почна да ги облагородува и збогатува, а подоцна продолжи кога дел од нив најдоа свое место во наставните планови на МБУЦ „Илија Николовски Луј“ каде што веќе седум години го предава предметот „Народни инструменти“. Во меѓувреме како плод на ова негово делување се роди ансамблот за народни инструменти „Миле Коларовски“ со чии богати и значајни активности ја поттикна деканската управа на ФМУ од минатата година да го отвори и отсекот за народни инструменти, каде што Даутовски во моментов е доцент. Во меѓувреме го создаде проектот „Д.Д. Синтезис“ кој годинава, покрај успехот што го имаше и досега, треба да доживее голема светска промоција, чиј почеток ќе биде означен со концертот што во текот на овој месец ќе се одржи во Скопје.

– Во овие мои активности сè си имаше свој логичен и природен тек. Како резултат на моите истражувања се роди оркестарот „Миле Коларовски“ со една единствена цел да се реставрира сета звучна специфика на македонскиот фолклор како музички израз, тргнувајќи од ритмиката, мелодиката, инструментариумот, рустикалното пеење. Со формирањето на овој ансамбл отпочна ренесансата на изворната музика во Македонија. Има се поголем број на млади луѓе кои живеат со таа музика, со тие народни инструменти па така и кругот на пријатели на овој оркестар се шири. Со ансамблот настапувавме на сите културни манифестации во Македонија и во повеќе земји во странство. Тој стана популарен и неговите стапки почнаа да се следат и во другите делови на Македонија. Стана популарно меѓу младите да се шета со кавал и гајда, тоа стана тренд. Истовремено од нашето секојдневие почнаа да исчезнуваат луѓето кои ја почитуваа и надградуваа оваа народна традиција и постоеше опасност сè да заврши во еден момент, па и тој тренд на интерес кај младите. Токму овие моменти ги почувствува и деканската управа и оваа проблематика влезе во неговите програмски цели. Отворен е отсекот за народни инструменти за што постои голем интерес меѓу студентите.

● **Кои што се насочуваат студентите во истражувањата на овој нов отсек на ФМУ?**

– Треба да се истакне дека оваа наставно-научна програма на МБУЦ и на ФМУ нема за цел да создава народни уметници, гајдаџии, зурлаџии, кавалџии... Тоа како трајна задача си го има колективот или народниот ген. Напротив, на ФМУ треба да се создаваат академски граѓани, професионални музичари кои од една страна ќе ја зачувуваат традицијата како специфична, а од друга страна, пак, истата треба да ја надградуваат „давајќи му печат на времето во кое живеат и работат. Тоа е и основната функција на фолклорот, да се зачува основата и да се оди понатаму, да се збогатува и надградува, повторно со единствена цел: тие трајни вредности што ги има фолклорот не само да се зачуваат како такви туку да најдат свој оригинален музички национален израз во новите уметнички вредности. Студентите кои го завршуваат тој отсек се изведувачи, идни истражувачи и организатори во зачувувањето на тоа фолклорно богатство. Ова е само убав почеток и во блиска иднина ќе се прошири со вметнување на рустикалното народно пеење, етно-кореографски дел. Отсекот треба да стане место за сите изразни компоненти на фолклорот-песна, игра, инструменти и да му се даде единствен третман.

● **Според Вашето искуство на полето на научните истражувања, но и во доменот на Вашата работа со групата „Д.Д Синтезис“ и актуелниот миг на модерната музика кај нас, што е она што сè повеќе македонски музичари ги привлекува кон изворната народна музика?**

– Најголемата сила на македонскиот музички фолклор е во неговиот уметнички израз. Тргнувајќи од говорот, како темел на сè она што се создава во смисла на мелодија, ритмика, хармонија, како и музички изразни компоненти. Тоа се најголемите доблести на македонскиот музички фолклор. Па така причината што младите музички уметници и групи кои што се вртат кон корените во потрага по оригиналност и автентичност, е интересот токму за овие специфики. Во прв ред, можеби, ставајќи ги мелодијата и ритамот како поле на истражување. Меѓутоа, моја трајна определба, како и на другите членови на групата „ДД Синтезис“ е секогаш да тргнуваме од една изворна форма со сите свои елементи, најнапред ставајќи го текстот, па потоа сите мелодиски и ритмички специфики и карактеристики на македонскиот фолклор. Секојпат тргнуваме од традиционална изворна песна и се трудиме со сиот можен респект и внимателност да ја надградиме, правејќи разно – разни синтези со сè она што е музички белег на нашево време. Концепцијата ни е создавањето на трајни музички вредности.

● **Повеќе македонски групи и поединци и во изминативе децении и денес се обидуваат да ја направат таа успешна синтеза за фолклорот и модерниот музички израз. Можете ли да го лоцирате местото на оваа музика во современиот тренд на таканаречената „светска музика“?**

– Ова е време кога џез и поп културата воопшто полека ја губат својата доминантна улога во светот, отстапувајќи сè повеќе место на националниот музички израз. Така ми се чини дека ова е време кое одговара на историската сентенца „светот како поле за културен натпревар меѓу народите“ на Гоце Делчев, кога секој со своите зачувани вредности има место во таканаречената „светска музика“, односно секој национален музички израз има можност да го искаже сето свое наследство. Нескромно, мислам дека местото на македонскиот музички фолклор е на врвот, кога зборуваме за оваа „светска музика“, бидејќи ние сме една од ретките земји која успеала, не само да ја зачува својата традиција, туку и уметнички да ја надградува. Еден убав пример како таа се доживува во светот е токму музиката и самиот филм „Пред дождот“. Претходно групата „Леб и сол“, потоа „Мизар“, „Анастасија“, „Д.Д. Синтезис“ и сите оние други кои работат и создаваат врз база на фолклорната музика. Моите лични искуства ги потврдуваат овие тези. Нашиот звучен запис со исто име, веќе е актуелен во повеќе земји во светот и оценет високо. Единствена работа што треба да се направи е тоа државата Македонија да застане зад овие проекти на домашните уметници, и што повеќе луѓе да работат на промоција на уметноста на ова тло. Мислам дека само на тој начин македонската музичка култура ќе го заземе своето заслужено место во таканаречената „светска музика“.

В. Димитровска

ΔΔΘ

© Gjorgji Klincarov

ΔΔΘ

THEFTS

© 2009 Alberto Jona Falco

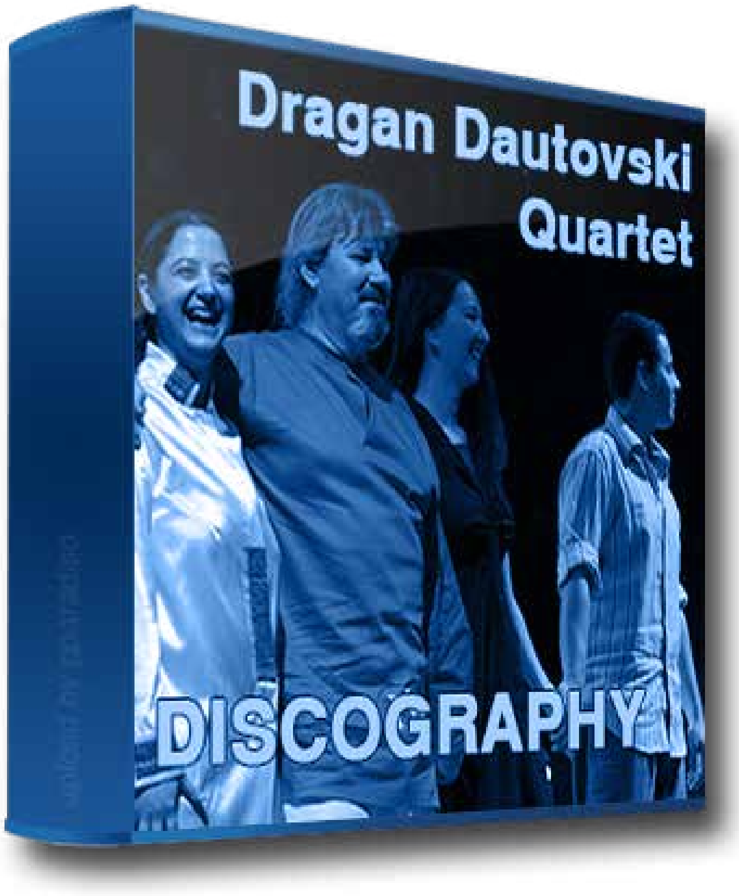
Dragan Dautovski
Quartet
DISCOGRAPHY

MEGA
PRODUCTION

МАГИЈАТА НА ТАМБУРАТА
Ефтим Клетников-поет
Беседа на промоцијата на Драган Даутовски по повод книгата "Тамбурата во Македонија", музеј-ресторан Стара куќа,Скопје,23 Декември 2011.

Почитувани, книгата "Тамбурата во Македонија" на Драган даутовски кај мене буди асоцијации и аналогии,кои,некаде во свеста се одврзуваат самите од себе.Ми доаѓа на ум една сјајна од славниот роман на Казанѕакис "Гркот Зорбас".Во неа,на палубата од бродот што патува за Пиреја боемот Зорбас,на кого најголема слабост му се играта и музиката,ја слуша долгата интелектуална на неговиот благороден господар,инаки Филозофски настроен кон толкувањето на светот и неговите феномени.На крајот,откако трпеливо го ислушал,тој му рекол ;Господару сето тоа што го кажавте е одлично,ама да можете да го отсвирите ќе биде уште поубаво и вистински ќе ве разберев.

Ете,Зорбас е апсолутно во право.Музиката со се стои над интелектот.Таа е волшебен клуч на кој мослскавично ја отвора дишата на шовекот.Таа е еден од најубавите пронајдоци на Бог.Според Индусите и создавањето на омни универзумот почива на музичка основа.Прапразвукот Ом или Аум е зрното од кое се отвораат и шират концентрично небеските свери.Нив ги наоѓаме и во математичките визии равенки и на питагора.Конечно,и секој од нас,кој има длабоко уво нив ги наслутува како ангелски предели на битието.Се разбира,преку звукот на многуте музички инструменти.Меѓу нив е и тамбурата,основниот лирски субјект на книгата на Драган Даутовски.Таа е еден од најмагичните инструменти кои му ги потшепнал Создадетолот на човекот. Незнам дали таа не е малку занемарена и потценета,а најверојатно дека е така,но доволно е неа да ја земе во рацете некој како Драган Даутовски, волшебникот на макдонското музичко cante mondo,па да го видиме сето богатство на нејзиниот музички лиризам,божилачните бои на нејзиниот префинет звук.

Мене лично тамбурата ме враќа длабоко во детството и младешките години,кога честопати го слушав со подзината уста од возбуда негревскиот волшебник на тој инструмент Ристо Цингов.Секогаш свиреше и пееше во екстаза,си накривен качкет,небаре излегуваше пред сите што го слушавме од рамката на некој шпански сликар: Гоја,или Зурбаран,сеедно. Сум слушал тамбури на селски средини,лупенки на пченка,или на серенади под прозорците на подзаспаните куќи над кои стежнале звездените лозјарници на длабоко модрото малешевско небо.На тоа ме потсетува,во тие предели на животот и сонот ме потсетува и води книгата на за македонската тамбура на Драган Даутовски.

Почитувани,патот на свилата е добро познат,но патот на тамбурата се уште не е докрај откриен, и Даутовски го констатира тоа во краткото поглавје заисторијата и потеклото на тој инструмент.Според некои истражувачи тој доаѓа од Азија.Некои него го пронаоѓаат и во древниот Египет.Можеби,имено,со неговите звуци и ја развејувале,како сонцето маглата покрај НИл,фараонските свирачи и меланхолијатана преубавата Нефертите.Многу асоцијацииибуди тамбурата,небаре со неа идеално може да се демонстрира Бодлеровиот принцип на универзалната аналогија.Генезата на зборот тамбура (танбур) не води во светот на арапите,а со тоа,зошто да не, и во светот на арапската душа.Можеби е пресмела асоцијацијата што искрснува во мојата свест,но мене звукот на тамбурата ако го имаме во предвид изворот на тој збор,може да ми залиши на лирската,благо зоблена и во добра мерка мистична калиграфија на арапското писмо.Во секој случај изгледа дека е повеќе од сигурно оти не седнувал да

ги пишува без тамбура своите вински стихови Омер Хајам,на некоја сончева тераса,или Саади во градината преполна со цут и мирис на персиските ружи.А,сигурно и Фирдуси се одмарала со неа некаде меѓу две поглавја на своите долги епови.

Од каде доаѓа магијата на звукот на звукот на тамбурата?Разбирливо,доаѓа од звукот на металите,кои алхемичарите и астролозите ги доведувале во тесна родствена врска со ѕвездите и планетите.Минало долги столетија на мрак и студ додека не го открил човекот магичниот звук на металите,на жиците во кои се крие чудесна звучна хармонија и екстаза,без разлика дали станува збор за меланхолија,или за радост.Да се потсетиме дека и митскиот свирач,пејач и поет Орфеј исто така свирел на жичен инструмент-лирата.Со нејзините звуци,во придружба на неговата песна тој ги скротувал ѕверовите и целата природа се престорувала во уво за да го слуша.Не знам дали Орфеј знаел за тамбурата и ако знаел дали некогаш засвирел на неа,но повеќе од сигурно е дека ако засвирел нејзиниот звук да биде во магијата под звукот на нејзината сестра-лирата.

Не знам и колку е жива денес тамбурата во македонските помали градчиња и села.Не занм,но претпоставувам дека е на смртна постела,како што се тоа,впрочем ии многу наши села.Кај нас веќе одамна умре битот,пресушил изворот и сеуште се фрла ѓубре врз него.наместо автентични инструменти и звуци,се тегнат дречливи армоники ис е произведува во огромни количини новокомпониран фолклорен отпад.Тоа некои го викаат цивилизациска придобивка,без да ја знаат разликата меѓу поимите цивилизација и култура.А таа понекогаш,како во нашето време,може да биде прилично голема.Цивилизацијата и техничкиот прогрес,не секогаш носат духовна придобивка и душевна благосостојба за човекот.Тие можат да значат сериозно губење на автентичната среќа која,како што вели Готфрид Бен,има архаични црти.Старински и длабоки. Цивилизацијата и технологијата честопати го покажуваат својот фаустовски карактер и во нив лесно може да се загуби душата,односно да му се продаде за ефтина забава и материјална благосотојбаи техничкиот Мефистофел.И тоа не само индивидуалната,туку и колективната душа.душата на народот.Една од таквите загуби еи пропаѓаењтотна селото,било на неговото физичко,било на неговото духовно изумирање преку прилагодување на модерната цивилизациска шунд-култура,како се случи тоа и со македонските села.

Оти како што велеше Солженицин,кого го болеше истата ситуација во Русија,селото а не градот е душата на еден народ.Тоа е златното антрополошко ковчеже во кое се чуваат митовите,сказнито,музиката,песните и игрите на еден народ.Го снема ли,или цивилизациски се кичизира.Селото,тоа ковчеже од живиот живот се сели да чмае во пајажината на музеите.Живата функција на неговото антрополошко благо е загубена.Длабокиот извор на народната душа пресушува,а на негово место се јавува суводолицата низ која течат плитките порои на фолклорниот и секаков друг кич.Тоа е болно.Но таква е реалноста,која покрај радост знае да пружи и болка.Но,се разбира,за длабоките хиперсензибилни уметнички души.

Ете,почитувани.Книгата тамбурата во Македонија на Драган Даутовски не води и кон такви невесели размисли,коои некоои ги стѕаваат под графата со наслов антрополошки песимизам.Од таа гледна точка,оваа книга и дело што буди длабока меланхолија и носталгија за едно одминато,идилично време во кое бликаше со полн интензитет и митска и магиска моќ длабокиот креативен дух на колективната душа,како што би рекол Јунг.Нејзините духовни производи поседуваа симетрија и сјај на кристалите,создавани и обликувани на протекот на цели долги столетија,онака како што водата со милениуми совршено ги мазни и обликува камењата во себе.На се

тоа и на многу други слични нешта не потсетува книгата што ја промовираме денес. Мене лично ме потсетува,се разбира и на големата љубов на нејзиниот автор кон изворот за кој станува збор.Со своите сјајни изведби и формирање на ансамбли тој сврте вниманието кон автентичното фолклорно богатство кон крајот на осумдесетите години на минатиот век.Успеа интересот кон него да го подигне на ниво на емотивна и духовна плима,покажувајќи колку голема магија има во него и колку е истовремено аи архаично и и модерно,вонвременско како елементите од кои е создаден светот.

Драган Даутовски е волшебник на речиси сите народни инструменти што постојат кај нас,вклучувајќи ја тука и неговата митска,неолитска окарина.Тука е,како што гледаме и тамбурата за која сега станува збор и за која тој има посебен аф.Тоа е разбирливо ако знаеме дека и првиот инструмент на кој ја вежбал и отклучувал магијата на звукот е од семејството на жичените инструменти.Тоа е мандолината што му ја подариле родителите на шестгодишна возраст и самите не наслутувајќи во какви раце на музички волшебник ја предаваат неа.Сум ја слушал многу пати тамбурата на Драган.И секогаш сум ја доживувал синестетички со,како што би рекол Рембо,растроени сетила,не само на звуци,туку и во бои и слики,кога окото слуша а увото гледа.Нешто што е природна состојба на битието во духовна екстаза од убавото.Во “Цигански романсеро“ ,култна поетска книга на модерната европска поезија од Лорка,големиот шпански поет звукот на гитарата го конкретизира во сликата на црни коњаници кои минуваат низ длабоките патеки на овој магичен жичен инструмент.Навистина гитарата и можесо своите моќни звуци да досегне темни длабочини и да го издржи галопот на тешките црни коњаници сосе метафизичката моќ низ која се движат тие,но тамбурата –не.Нејзиниот кантиленски лиризам е премногу топол и нежен за да изрази такви грамадни и темни метафизички слики.Таа навистина може во рацете на мајстори каков што е Даутовски сите богати чувства на длабока радост и меланхолија,но на еден префинето нежен лирски начин.Може да се изрази со звучни слики се што е лирски прозирно,лелеаво и воздушесто,се што има мирис на носталгија и спомен.Со тамбурата можат да се доловат облаците што минуваат над испустените македонски села и што говорат за мигот како за вечност.Може да се долови заљубениот поглед на момето,налактено на некој осамен прозорец,што го очекува либето од туѓина,сјајот на ружите што говорат за еден дамнешен сппомен полн со радост и болка,пурпурниот залез што го гледаме сега,но што не води во пределот на детството...Може којзнае уште што да се долови.Едно е важно.како вид на семеен инструмент тамбурата во многу македонски куќи,тогаш кога нашето село беше живо и населението на ритамот на својот длабок битов извор,беше леб и сол на тпезта на душата на домаќините и гостите.Но сега веќе го нема идилично време на тамбурата.Книгата на Драган Даутовски Тамбурата во Македонија само не потсетува,ја буди живо нашата носталгија на него.Но,разбирливо,тоа сега е и една од нејзините намени,нејзина поширока педагошка функција.Таа е одлично напишана и композициски структурирана книга.Основниот нејзин предмет е осветлен од сите негови технички,уметнички,па водобар дел и антрополошки аспекти.Нејзе не може да и се најде никаква забелешка од таа страна,но како јас одбрав да зборувам повеќе она што го побудува и сугерира во мене таа како архетип,симбол,носталгија,време и автентичен предел на душата.Затоа на некого од вас може да му се пристори дека излегов надвор од темата на часот.Но,веројатно дека не излегов,бидејќи во моето излагање досега досега и јас,како Драган Даутовски во својата книга,но на поинаков начин,не мрднав ни чекор без тамбурата под мишка,не мрднав надвор од кругот што го опцртува нејзиниот радосен и копнежлив звук.Ви благодарам на вниманието.

9月15日

谭盾和西湖一起玩音乐

这场国际范十足的音乐会将"无所不奏"

ОКАРИНАТА НА ЧОВЕКОТ

Окарината на човекот
На Драган Даутовски
Еве ја, свири окарината на човекот
по толку милениуми прележана зима
првата пролет ја слави,
во која крвта и музиката измешани
течат низ глината оживеана.
Живото ребро на Адам е таа
што свири со првиот ветер
од првата зора на создавањето.
Еве ја, свири окарината на човекот.
О, среќен Неолит во заветрина
од чашката на храбриот цвет
што ги победил студот и стравот,
отворен во самото срце на судбината.
И сé е исцелено, ништо не е болно.
По толку милениуми зима човекот
чекори низ раната како низ плодна нива
со звукот ипостасен на окарината.
Дадено му е на тој звук
да ги слави првите нешта
првото жито и првата чинија полна со него,
првото улиште наполнето со мед
од пчелите – свештенички,
првиот оган што ги испече садовите,
тркалезни и радосни како битието,
кое í рекло збогум на тагата и го слави,
прво бачило и првото стадо
што го наполни првото ведро со млеко,
првото дрво што расцвета
и запеа над бездната на постоењето,
првото лозје и првата чаша вино
стокмено од Создателот
за првите младоженци на новиот свет.
Еве ја, свири окарината на човекот
и по шест милениуми од нејзиното создавање,
како да не излегла
од првата пролет и првите нешта,
исконски радосна дека се сретнала со оној
што го чекала толку долго во тишина,
оној што и неа ја чекал нероден
и што знаел дека таа тишина е ОМ,
самото Слово оплодено од звукот скриен
што ги ткае сферите,
звучен лотосов цвет
отворен врз водите на хаосот
и проширен со круговите на вечноста.
Еве ја, свири окарината на човекот
и сé е блиско и прибрано под стреа.
Еве ги кај идат далечините и бескрајот
на конак во нас,
седнуваат заедно во куќата
крснозе крај огнот и огништето
и пеат старинска песна
на која не í се гледа крајот.
Поило е тој звук на кое доаѓаат
да пијат sверовите и sвездите.
Дури и камењата сури клекнале
и слушаат со ипостасен восхит.
И свири окарината како семето лебородно
што го фрла сејачот во браздата,
свири пробивајќи се како сноп од ведрина
низ тагата и болката на човекот.

Ефтим Клетников

ПРАИСТОРИСКА ТОПЧЕСТА ФЛЕЈТА ОД МАКЕДОНИЈА
PREHISTORIC GLOBULAR FLUTE FROM MACEDONIA

Чувано во утробата на Мајката Земја повеќе од шест илјади години
повторно се разбранува ехото на минатото...
(Мрамор, Чашка, Велес - Македонија)

Kept in the Womb of the Earth for six thousand years the echo of the past
is waving again...
(Mramor, Caska, Veles - Macedonia)

Окарината на човекот

На Драган Даутовски

Еве ја, свири окарината на човекот
по толку милениуми прележана зима
првата пролет ја слави,
во која крвта и музиката измешани
течат низ глината оживеана.
Живото ребро на Адам е таа
што свири со првиот ветер
од првата зора на создавањето.

Еве ја, свири окарината на човекот.
О, среќен Неолит во заветрина
од чашката на храбриот цвет
што ги победил студот и стравот,
отворен во самото срце на судбината.
И сè е исцелено, ништо не е болно.
По толку милениуми зима човекот
чекори низ раната како низ плодна нива
со звукот ипостасен на окарината.

Дадено му е на тој звук
да ги слави првите нешта
првото жито и првата чинија полна со него,
првото улиште наполнето со мед
од пчелите - свештенички,
првиот оган што ги испече садовите,
тркалезни и радосни како битието,
кое ѝ рекло збогум на тагата и го слави,
прво бачило и првото стадо
што го наполни првото ведро со млеко,
првото дрво што расцвета
и запеа над бездната на постоењето,
првото лозје и првата чаша вино
стокмено од Создателот
за првите младоженци на новиот свет.

Еве ја, свири окарината на човекот
и по шест милениуми од нејзиното создавање,
како да не излегла
од првата пролет и првите нешта,
исконски радосна дека се сретнала со оној
што го чекала толку долго во тишина,
оној што и неа ја чекал нероден
и што знаел дека таа тишина е ОМ,
самото Слово оплодено од звукот скриен
што ги ткае сферите,
звучен лотосов цвет
отворен врз водите на хаосот
и проширен со круговите на вечноста.

Еве ја, свири окарината на човекот
и сè е блиско и прибрано под стреа.
Еве ги кај идат далечините и бескрајот
на конак во нас,
седнуваат заедно во куќата
крсноѕе крај огнот и огништето
и пеат старинска песна
на која не ѝ се гледа крајот.
Поило е тој звук на кое доаѓаат
да пијат ѕверовите и ѕвездите.
Дури и камењата сури клекнале
и слушаат со ипостасен восхит.
И свири окарината како семето лебородно
што го фрла сејачот во браздата,
свири пробивајќи се како сноп од ведрина
низ тагата и болката на човекот.

Ефтим Клетников
Јануари 2006

Непосредно до населбата Чашка (на 15-тина км. од Велес) на локалитетот Мрамор, со археолошки истражувања потврдена е неолитска населба. Подигната на блага зарамнета тераса, а омеѓена со лакот што го формираат реките Тополка и Мала Река, како и плодната рамница, изобилието од вода, пасишта и шуми, благата клима, биле основните предуслови за долгиот живот на населбата.

Времето покрило богата материјална култура, завиткана во превезот на желбата да се опстане, дозволувајќи да го спознаеме битот на неолитскиот човек, не само во она што било негово секојдневие, туку да продреме и во најдлабоките и најисконските бранувања на неговата душа.

Пронајдените материјални докази ги имаат сите одбележја на Анзабегово - Вршничката културна група во нејзините 2 - 4 фаза. Двата хоризонта на живеење, животот на населбата го определуваат во средниот и доцен неолит или во широките рамки на периодот од пред 5000 г.п.н.е до 4000 г.п.н.е.

Топчестата флејта изработена е од пречистена глина со нерамномерна црвена боја, на места потемна, како последица од горење. Наодот е целосно зачуван, со неправилна топчеста форма и дијаметар од 4,7 см и шуплива внатрешност. На предметот има три отвори, распоредени во форма на триаголник. Отворот на врвот е нешто поголем, а останатите два речиси се идентични (0,6 - 0,4 см).

Кои биле предусловите и потребите човекот од длабоката праисторија да почувствува потреба да ги изрази своите чувства преку музиката и за тоа да го создаде музичкиот инструмент.
„Тешко е да се најде одлучувачка детерминанта за уметноста која се развива во рамките на хомогени заедници, како што е неолитот. Сепак сосема е извесно дека неолитската пластика стои во некој определен однос спрема движечките општествени, економски и психолошки сили како и промените кои се одразиле на неа, законито ритмувајќи со пулсирањето на целокупниот живот на времето. Никогаш не се создавани за разонода туку форма која нужно израснува од спротиставувањето на човекот со неговата средина, како средство на приспособување и заштита чија вистинска смисла лежи во совладувањето и стекнувањето со животно потребните вредности."*

*(Д. Срејовиќ, Неолитска пластика централнобалканског подручја, Неолит централног Балкана, Београд 1968,178-223)

Топчестата флејта е голем прилог во расветлувањето на мистеријата на музиката, како дел од духовниот порив на неолитскиот човек, на пошироките простори на Балканскиот Полуостров.

Forum of Slavic Cultures
Ministry of Culture of the Russian Federation
Ministry of Foreign Affairs of the Russian Federation
Permanent Mission of the Russian Federation to the United Nations
Russian State Concert Company "Sodruzhestvo"
Intergovernmental Foundation for Educational, Scientific and Cultural Cooperation

Forum of Slavic Cultures

Concert Gala
May 24th 2011
General Assembly Hall
United Nations
New York, NY

Folk Music of Slavic Peoples

United Slavic Orchestra with
Osipov National Academic Folk Instruments Orchestra of Russia
Soloists-instrumentalists and vocalists from Slavic countries
Artistic director and Chief conductor **VLADIMIR ANDROPOV**

Program

Slavic hymn
United Slavic Orchestra
Conductor **Vladimir Andropov**

Republic of Bulgaria
Bulgarian folk song "Water"
Soloists – **Elitsa Todorova** (vocal, percussion), **Stoyan Yankulov** (percussion)
Fantasy on the Bulgarian folk themes "Northerners"
The Orchestra

Republic of Slovenia
Slovenian folk songs "Faronica fish", "Chin, chin, chin, Dre
Soloist – **Ljoba Jenče** (vocal)

Republic of Poland
Polish folk song "Polka"
The Orchestra

Montenegro
Montenegro folk song "Pod Lovchenom zeleni se trava"
("Near Lovchen a green grass")
Soloist – **Stevan Čavor** (diple)

Czech Republic
A. Dvořak – Slavic dance
The Orchestra

Republic of Serbia
L.Pavkovic– "Medeno kolo" (Honey kolo)
and "Virtuozna harmonica" (Accordion virtuoso) Musical arrangement A. Stepič
Soloist – **Alexander Stepič** (accordion)

Ukraine
Ukrainian folk songs "Misyats na nebe" (Moon in the sky), "Handzya"
Soloists – **Kateryna Kovryk, Ievgeniia Zgurovska** (bandura duet)

The former Yugoslav Republic of Macedonia
Macedonian folk song "Kumanovsko oro"
Soloist – **Dragan Dautovski** (haida, tanbur)

Republic of Croatia
Croatian folk song "Haida you haida"
Soloists – **Antun Bozič** (tanbur, vocals), **Marko First** (haida, vocal)

Republic of Belarus
Belorussian folk dance "Kryzhachok"
The Orchestra

Special guest of program
G. Diniku – "Chokorlia" ("skylark")
Soloist – **Marian Gheras** (nai)

Russian Federation
Russian folk song "Smolensky Goose"
Ensemble of buglers (Russian folk instrument "rojok) from Osipov Orchestra
Russian folk song "Kalinka"
Soloist – **Aleksandr Zakharov** (vocal)
The Fantasy on Russian folk song "The moon shines"
Osipov National Academic Folk Instruments Orchestra
Conductor – **Vladimir Andropov**

Final: M. Glinka "Glory"
United Slavic Orchestra
Conductor – **Vladimir Andropov**

The Concert presenter — **Svyatoslav Belza**, the People Artist of Russia

Salute to Nanjing
Concert for Culture and Peace
共创和平 致敬南京
A multi-cultural concert
2014名城会专场音乐会

南京市人民政府新闻办公室

Invitation

Aug13,2014

Mr. Dragan Dautovski
Adresse: Dobromir Hrs, No 26 a,
1000,Skopje,Macedonia

Dear Mr. Dragan Dautovski,
I am honored to invite you as the musician to attend 2014 World Historical and Cultural Exposition Public Performances in Nanjing China.The public performances will run on the 26-28th September.

Please kindly check the below Timetable:
Sep 20th : Arrival in Nanjing
Sep 21st :Rest
Sep 22nd---24th: Rehearsal with Nanjing Chinese Orchetra
Sep 25th : Test performance
Sep 26th---27th :Performance
Sep 30th : Departures

Melody for Dialogue among Civilizations Association will be responsible for your international travel. Nanjing Chinese Orchetra will be responsible for your accommodation in China.

We are looking forward to your coming.

Sincerely yours,

Information Office of Nanjing Municipal People's Government

Meisterkurs für Schlagzeug

DRAGAN DAUTOVSKI

»Traditionelle Musik aus Mazedonien«

Do., 23. Oktober 2014 14.00 – 16.00 & 19.00 – 21.00 Uhr
Fr., 24. Oktober 2014 14.00 – 16.00 Uhr
Sa., 25. Oktober 2014 14.00 – 17.00 Uhr
So., 26. Oktober 2014 10.00 – 13.00 Uhr

Raum 38

Interessenten wenden sich bitte an Prof. Dr. h.c. Wulff

Nur für Schlagzeugstudenten und Hochschulangehörige !

2012 07/23 15:54 0086571105211725 ZHEJIANG DEPT. OF CULTURE #0102 P.001/001
19/07 2012 15:25 05058801005

中华人民共和国文化部

文市函〔2012〕1269号

文化部关于同意日本、美国、法国、奥地利等国音乐家到浙江省演出的批复

浙江省文化厅：

浙文外〔2012〕344号请示收悉。

经研究，同意杭州爱乐乐团邀请日本、美国、法国、奥地利、科威特、阿塞拜疆、瑞士、加拿大、克罗地亚、马其顿等国音乐家及演职人员一行12人，于2012年9月15日到浙江省杭州市与该团合作演出。

此复。

2012年7月19日

抄送：浙江省外办、公安厅、税务局，驻日本、美国、法国、奥地利、科威特、阿塞拜疆、瑞士、加拿大、克罗地亚、马其顿使馆。
本部：办公厅、市场司、外联局。

文化部办公厅 2012年7月19日印发

初校：刘 剑 终校：潘 彦

До
Министерство за Култура на
Република Македонија

Предмет: И З В Е Ш Т А Ј

Почитувани,
Извештајот се однесува на моето учество во "Multicultural Concert on Peсe and Harmony" кој се одржа во рамките на извонредно значајната манифестација "World Historical and Cultural Exposition-2014", што траеше од 20-27 Септември во градот Нанџинг (Nanjing), НРКина.

Поканата да партиципирам во концертната програма, како претставник од Република Македонија, дојде од страна на "Melody for Dialogue among Civilizations"-Unesco, Nanjing Chinese Orchestra и Nanjing Philharmonic Orchestra. Се разбира, како и сите други артисти бев најавен со моето универзитетско звање и под уставното име на мојата земја. Патем да напоменам дека ова е деветта година по ред како учествувам во проектите коишто "Melody for Dialogue among Civilizations"-Unesco ги организира насекаде по светот.

На програмата беа застапени дела од кинески автори,Болеро-М.Равел, оркестрирани и прилагодени за трите ансамбли. "Melody World Orchestra изведе две композиции, од кои едната е мое авторско дело-обработка на традиционална македонска ороводна мелодија, во кое партиципираа и пет музичари од "Nanjing Chinese Orchestra".

На предлог и целосна организација на Beibei Wang од НРКина, млада и светски позната перкусионистка, артист на Унеско, во градот He Fei (оддалечен 600-ни километри од Nanjing), заедно со уште еден артист, Мишел Херера од Куба, единствениот слободен ден го искористивме да одржиме мал концерт и музичка работилница пред 3000 студенти. На вечерата која беше организирана по тој повод, министерот за образование и култура на провинцијата He Fei ги изнесе плановите за голем културен настан што ќе се одржи во првата половина од 2015 година и во таа пригода бев поканет да бидам живен гостин.

Ваквите интернационално значајни културни настани ја поттикнуваат свеста за големата симболика што ја носи мојот уметнички настап како официјален претставник на македонскиот културен и национален идентитет, особено во многу значаен политичко-економски период низ кој поминува Република Македонија. Тоа е дополнителен предизвик секогаш да го давам најдоброто од себе за поуспешно, позабележително презентирање на македонскиот музички фолклор.

Оваа прилика ја користам уште еднаш да Ви се заблагодарам за редовната поддршка што ми ја давате.

Во прилог ви доставувам и рекламни материјали од настанот.

Со почит,

Проф. д-р Драган Даутовски

Post subject: Dragan Dautovski Quartet — Posted: 31 Aug 2013, 12:32

Dragan Dautovski Quartet – Diskografija (1996–2008)

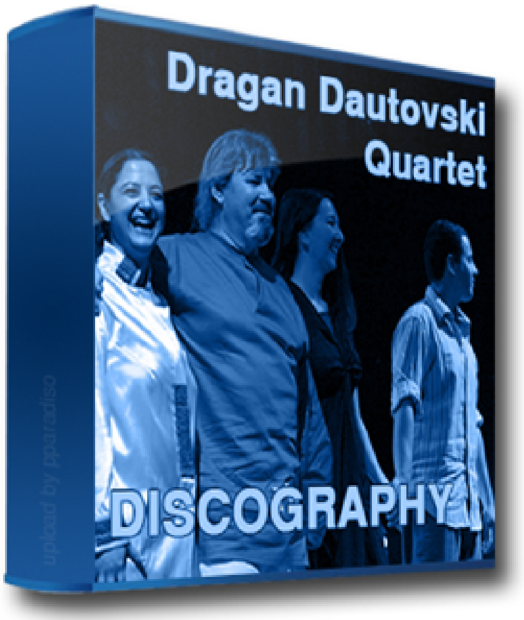

Dragan Dautovski kvartet je jedan od veoma retkih ansambala koji su uspeli da predstave makedonsku folklornu muziku na veoma autentican i originalan nacin. Kuartet je nastao u julu 2000, u Skoplju, (Makedonija). Osnovna inspiracija ovog benda je makedonski muzicki folklor. Iz dubine folklora, preko razlicitih savremenih estetskih elemenata muzike i stilova cilj je da stvori sintezu tradicionalnog i modernog. Autentican ambijent je zarobljen od strane tradicionalnih muzickih instrumenata (kaval, cevi, tambura...) Vezan za svoj rodni kraj, multiinstrumentalista Dragan Dautovski tradicionalne makedonske pesme kombinuje sa tradicionalnim instrumentima i blagim primesama dzeza, koristeci kompleksnost makedonskog ritma i moci emocija tipican za bogate makedonske muzicke bastine.

Diskografija:

1996 – DD Synthesis

Bosanski forum • View topic – Dragan Dautovski Quartet

2000 – Swinging Macedonia
2001 – The Path of the Sun
2002 – Live in Skopje
2002 – Roots and Blossoms
2005 – Let god smite him
2008 – Identity
2008 – Razboj (Traditional Macedonian Music)

More Next Blog»

trilha-transe

Impressões sobre música contemporânea acústica (orgânica) - tradicional paisagens do mundo. De São Luís a Bagdá.

quarta-feira, 13 de abril de 2011

Muito além das montanhas: o som do Dragan Dautovski Quartet e do Anastasia

Nos anos 90, o filme "Antes da Chuva" (Before The Rain), do diretor macedônio Milcho Manchevski , tratou de uma forma muito particular da guerra fratricida que devastou, no período, as nações que formavam a antiga Iugoslávia. Lançado em 1994, o longa (foto 2) conquistou o mundo pela beleza e lirismo, e pelo roteiro original, inusitado e enigmático, muito semelhante ao conceito aplicado em "Pulp Fiction", de idas e vindas no tempo, embora a história nada tenha a ver com o tiroteio pop fast food de Quentin Tarantino. E a exemplo de outros antológicos filmes, "Antes da Chuva" possui uma ótima trilha sonora, assinada pelo grupo macedônio Anastasia.

Com elementos de música tradicional da Macedônia e de música erudita, a lírica trilha impressiona. Para gravar os temas do filme, o Anastasia contou com a participação de um conceituado músico chamado Dragan Dautovski (fotos 1 e 3), cujo currículo aponta o

trilha-transe: Muito além das montanhas: o som do Dragan Dautovski Quartet e do Anastasia

domínio de mais de 20 instrumentos tradicionais da região.

Posteriormente, enquanto o Anastasia se perdeu nos caminhos da new age e da ambient music, Dragan Dautovski continuou cultivando a experiência étnica e acústica com o grupo Dragan Dautovski Quartet (foto 4), cujo disco "The Path of The Sun" (O Caminho do Sol) também é valioso, sendo uma viagem pela herança musical deixada nos Bálcãs, especialmente na Macedônia, pelo Império Otomano (vale lembrar que o termo balcãs tem origem turca e se refere à montanha). Obviamente, o disco "The Path of The Sun" também vale ser procurado na "cordilheira" da Internet.

E voltando a "Antes da Chuva", o filme aborda um conflito armado entre cristãos ortodoxos e muçulmanos, moradores de comunidades vizinhas, na fronteira da Macedônia com a Albânia. Trata-se, portanto, de uma ficção análoga ao terror vivido pelas populações islâmicas e cristãs na região. É bom lembrar que o longa foi lançado no Brasil em DVD no ano passado, pela distribuidora Lume Filmes, a mais importante do país em se tratando de cinema de arte, cujo proprietário é o maranhense Frederico Machado. Para se ter uma idéia do filme e da trilha sonora postei uma das sequências que mais gosto desta película. Também fica um registro do Dragan Dautovski Quartet.

http://trilhatranse.blogspot.com/2011/04/muito-alem-das-montanhas-o-som-do.html

trilha-transe: Muito além das montanhas: o som do Dragan Dautovski Quartet e do Anastasia

Safari Power S
Click to Start F

http://trilhatranse.blogspot.com/2011/04/muito-alem-das-montanhas-o-som-do.html

trilha-transe: Muito além das montanhas: o som do Dragan Dautovski Quartet e do Anastasia

Safari Power S
Click to Start F

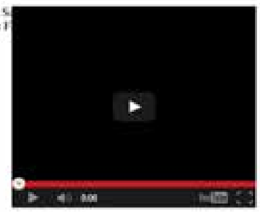

Postado por Eduardo Júlio às

Recomende isto no Google

Marcadores: Antes da Chuva, Dragan Dautovski Quartet, Macedônia

3 comentários:

reuben 20 de abril de 2011 01:04

gosto destes textos em que tu vai puxando os fios da memória, e o que é pessoal e o que é histórico vão se misturando nas tramas da vivência. abração!

Responder

Eduardo Júlio 21 de abril de 2011 14:30

Valeu Reuben,

Obrigado pelas considerações.

Um grande abraço.

Responder

Anônimo 1 de junho de 2011 14:53

Obrigado por me lembrar desse filme. Do tempo que eu era um homem normal, sem fé e fome...

Responder

Digite seu comentário...

Comentar como: Conta do Googl

Publicar Visualizar

Postagem mais recente Início Postagem mais antiga

Assinar: Postar comentários (Atom)

http://trilhatranse.blogspot.com/2011/04/muito-alem-das-montanhas-o-som-do.html

Glasba

POŠLJI NATISNI

Okarina: sevdalinke, stari maroški ritmi in dotik džeza

Na Blejskem gradu in ob Blejskem jezeru

2. avgust 2013 ob 09:45,
zadnji poseg: 3. avgust 2013 ob 17:23
Bled - MMC RTV SLO/STA

Ocena novice: Vaša ocena:
Ocena 3.8 od 5 glasov Ocenite to novico!

Na Bledu bo v dveh koncih tedna sedem skupin oziroma posameznih izvajalcev približevalo ritme z jugovzhoda in iz Afrike. Prvi je bil na vrsti makedonski glasbenik Dragan Dautovski, ki bo nocoj odprl 23. festival Okarina.

Ta konec tedna se festival vrača na blejski grad, prizorišče, ki se je lani izkazalo z odličnimi akustičnimi razsežnostmi. Muzikolog in etnolog **Dragan Dautovski**, ki med drugim igra prazgodovinsko, 6.000 let staro kroglasto keramično flavto – okarino, se je s svojo štiričlansko skupino spogledoval z novimi pristopi v etnoglasbi, z dotikom džeza in atraktivne dinamične glasbe.

Makedonski glasbenik Dragan Dautovski obvlada več kot dvajset različnih instrumentov, med drugim igra na zurlo, tapan, na univerzi pa poučuje kaval, gajde in tambure. Foto: Okarina etno festival

JSICALE: Mazedonien

Ehemalige jugoslawische Republik M

Ethno meets Jazz
Mo, 11. Mai 2009
Freiheizhalle München, 20 Uhr

Dragan Dautovski Quartet

Dragan Dautovski Kaval, Gajda und Tambura
Aleksandra Popovska Gesang und Synthesizer
Ratko Dautovski Percussion
Bajsa Arifovska Kaval und Tambura

Programm

Patuvanje (Reise)
Vor zehn Jahren besuchten iranische Musiker und Kollegen Dautovski in Mazedonien und brachten somit den Geist des Ostens auf den Balkan. Dieses Werk wurde von ihnen inspiriert und ist ihnen als Antwort und persönliche Interpretation auf den Geist des alten Persiens gewidmet.

Molitva (Gebet)
Basierend auf einem traditionellen Ritus ist dieses Lied, ein Fruchtbarkeitslied für die Natur, als ein lyrisches Gebet und an die Götter gerichtet. Das transparente Musikarrangement demonstriert mit seinen Melodien, die weiche und zarte Seite des mazedonischen Volks.

Ogledalo (Spiegel)
Dieses Werk wurde als vokale Improvisation für das zeitgenössische Ballett »Lady Macbeth«, das 2004 im mazedonischen National Theater aufgeführt wurde, komponiert. Es ist eine Mischung vokaler, nicht textlicher Schichten mit instrumentalen Melodien. Dabei werden Mazedonische Volkslieder in einem einmaligen musikalischen Kontext assoziiert. Der Titel »Spiegel« bezieht sich auf die gespaltene Persönlichkeit der Titelfigur Lady Macbeth.

Gorocvet (Die Blüte des Berglands)
Die mazedonischen Berge sind im Balkan berühmt für ihre Schönheit und besonderen Blumenarten, die im Frühling einen natürlichen bunten Teppich bilden. »Gorocvet« ist der Name einer Blume, deren gelbe Farbe die Sonne symbolisiert und ein gängiges Symbol in vielen mazedonischen Flaggen ist.

Oj, Jano, Jano (Traditionell)
Inspiriert von einem der berühmtesten mazedonischen Volkslieder über ein Mädchen namens Jana, beschreibt dieses Werk die Geschichte einer Mutter, die ihre Tochter verflucht, damit diese keine Kinder bekommen kann. Es ist die Geschichte einer besonderen Liebe, die oft in mazedonischen Volksliedern und Märchen gefunden werden kann. Der Fluch hat keine böse Bedeutung, sondern entsteht aus der Liebe einer Mutter, die sich wünscht, dass ihre Tochter nicht denselben Schmerz erleiden soll, wie sie selbst. In der heutigen Zusammenstellung ist das Lied eine Art Wiegenlied.

Meseccino (Der Mond)
»Meseccino« ist von mazedonischen Hochzeitsliedern inspiriert. Die Geschichte handelt von Menschen, die von einem Teil des Landes zum anderen reisen, um ihre Braut abzuholen. Sie beschreiben die Natur und was sie auf ihrer Reise sehen und bitten den Mond, er möge hell scheinen, damit sie ihren Weg finden.

Balkan
Dieses Werk spiegelt eine Mischung verschiedener Musikeinflüsse aller Völker des Balkans wider. Zudem findet sich darin die persönliche Idee des Komponisten, welche musikalischen Einflüsse der verschiedenen Reiche (Byzantinisches Reich, Türkisches Reich, Österreich-Ungarisches Reich, Deutsches Reich) im Laufe der Zeit zusammengekommen sind.

Oj ti Paco Drenovcanke (Das Mädchen Paka aus Drenovo)
Vom mazedonischen Schicksal und der Herangehensweise ans Leben handelt dieses Lied über das Mädchen Paka aus Drenovo. Dabei begegnet man Credos wie »Was deines ist, wird Dir wieder begegnen«.

Nasproti veterot (Gegen den Wind)
Lyrik und Gefühle dienen als Inspiration für diese Komposition. Der Titel steht für die menschliche Energie, für sein Leben zu kämpfen und weiter zu machen, egal was kommt.

Veligdensko (Traditioneller Ostertanz)

Kucka Liljana (Das Mädchen Liljana)
Dies ist eines der berühmtesten mazedonischen Liebeslieder. Es stellt den Willen des Mannes dar, alles zu tun, um die Liebe einer Frau zu gewinnen. Vom anthropologischen Standpunkt aus, steht es auch für die mazedonische Frau, die Würde und Selbstwertgefühl besitzt.

Dafino mome (Das Mädchen Dafina)
»Dafino Mome« bringt uns wieder zurück in die Zeit, als Mazedonien ein Teil des Türkischen Reichs war. Es erzählt von den Verlockungen der Frauen zu dieser Zeit: Ein Ausweg aus der Armut und der harten Arbeit auf den Feldern war für sie, die Religion zu wechseln und in einen kleinen Harem zu gehen.

Selska igra (Dorftanz)
Dies ist eine instrumentale Komposition, die reisenden Musikern gewidmet wurde, welche von Dorf zu Dorf gingen, um die Leute aus ihren Häusern zu locken und zum Tanze einzuladen inmitten des Dorfes - eine Art Troubadour-Tradition.

Ne si go prodavaj Koljo ciflikot (Verkauf nicht dein Land, Koljo)
In diesem traditionell arrangiertem Liebeslied möchte die männliche Hauptperson Koljo heiraten. Aufgrund seines Lebensstils als Bohémien verweigern ihm jedoch die jeweiligen Mütter die Zustimmung zur Hochzeit.

Metronomo
Improvisation mit volkstümlichen Instrumenten und Stimme, ohne Text.

stivals/festival-2009/mazedonien/

Organisatie

Festival 2008 | Club ¡mm...! | English | Contact | Links

Nieuws VRIJDAG | ZATERDAG | ZONDAG | Club ¡mm...! | Workshops | Mini Meeting

Praktische info
Voor de pers
Partners
Workshop & masterclass
1985 - 2008

Optredens in de Haai

Dragan Dautovski Quartet, Workshopband olv Akos Laki en Stanislav Mitrovic, Black Tulip

De Haai

15.15 en 17.00 - Dragan Dautovski Quartet

Macedonië

Multi-instrumentalist Dragan Dautovski is een sleutelfiguur in de Macedonische muziekwereld, waar hij de traditionele muziek moderniseert en levendig houdt.
Hij was de initiator van de succesvolle groep DD Synthesis, schreef filmmuziek ('Before The Rain') en richtte vijf jaar geleden het Dragan Dautovoski Kwartet op. Dit getalenteerde viertal leverde met de CD 'The Path of the Sun' niet minder dan een meesterwerk af!

Aleksandra Popovska - vocals, keyboard
Dragan Dautovski - kaval, tambura
Bajsa Arifovska - tambura, kavaltambura, shakers, bells
Ratko Dautovski - tarabuka, djembé, bongos, ashiko
www.dragandautovski.com.mk

18.45 - Workshopband olv Akos Laki en Stanislav Mitrovic

Registracija Prijava Impressum

H-ALTER Taste of Croatia We believe ir

Hrvatska Europa Svijet Kultura Planet Zemlja Ljudska prava

SVIRAČ FLAUTE IZ NEOLITA

Jelena Svirčić

23.09.2008. 00:00 Kultura Ispiši

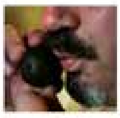

Dragan Dautovski ugledni je makedonski glazbenik, etnomuzikolog, profesor na Akademiji i jedina osoba na svijetu koja se može pohvaliti da svira na instrumentu starom preko šest tisuća godina. Okarina je mističan instrument pronađen u Makedoniji, flauta koja datira još iz vremena neolita, a njezin svirač u razgovoru za *H-alter* objašnjava svoje neobično iskustvo glazbenog putovanja vremenom.

Dragan Dautovski za Makedoniju predstavlja puno toga, obično ga se percipira kao promicatelja makedonske kulture, istraživača kulturnog blaga i prije svega vrhunskog glazbenika. Zadovoljstvo pričanja sa njime dobili smo na ovogodišnjem zagrebačkom *ZGetno festivalu* na kojem je nastupio i *Dautovski Quartet* u, kako mu tepaju, *najvećem kinu na Balkanu*, kinu SC-a. Još je veće zadovoljstvo predstavljalo iskustvo slušanja i gledanja ovog kvarteta koji vas natjera na misao da je **Dado Topić** ipak bio u pravu kad je baš Makedoniji udijelio epitet zemlje u kojoj *vječno sunce sja*. **Bez pretjerivanja bi se moglo reći da ste vi najstariji flautist na svijetu. Kako je uopće došlo do priče sa šest tisuća godina starim instrumentom, okarinom?** Da ta priča je zaista čudesna, smatram je božjom nagradom jer ne događa se svaki dan da u ruke dobijete nešto tako vrijedno i staro. Neki moji studenti se ne usuđuju dodirnuti taj instrument jer je strahovito mističan. Nešto što je staro šest tisuća godina i što je preživjelo sve te vjetrometine, mora imati nešto mistično u sebi, tako da ja sebe smatram darovanim čovjekom. Valjda sam nešto onda ipak zaslužio u životu, nikome nisam napravio ništa loše, bio sam dobar profesor, otac, suprug...

Kvartet svira na mnogobrojim tradicionalnim instrumentima, photo:Muzika.hr **Gajite poseban odnos prema okarini i imate posebne rituale prije sviranja?** U Makedoniji svi znaju priču da za moj odnos s tim instrumentom. Na jednoj našoj turneji po Rusiji, nakon svirke sam otišao premoren spavati i u snu mi je pao komad hartije s neba u ruku i na kojem je pisalo Dobit ćeš poruku, iz drugog svijeta ćeš čuti glas. Moram priznati da sam se tada stvarno zabrinuo za vlastito

SVIRAČ FLAUTE IZ NEOLITA – H-Alter – Udruga za medijsku kulturu

zdravije.. Nakon točno dva mjeseca zvali su me iz muzeja grada Velesa gdje je instrument pronađen još 1989 godine i rekli da imaju neki neidentificirani artifakt i da trebaju moraju ekspertizu da se utvrdi da li se radi o instrumentu ili je u pitanju nešto sasvim drugo. Ja sam bio u dodiru sa instrumentom samo dva dana i onda sam otišao u Pariz i tek mi je onda dok sam se vozio u avionu palo na pamet da povežem te dvije priče. I zaista uvijek kad sviram uvijek imam sveto pred očima i imam poseban ritual, nekako ga tretiram kao ženski princip i izrazito duhovni instrument. Praktično instrument je u svemu božji, ima tri rupe koje formiraju trokut, a znamo da je trokut, kada ga okrenete prema zemlji ženski princip, a ako ga okrenete prema prema nebu onda je muški princip **Negdje sam pročitala da ste pronašli tri nova tona?** Pogrešno ste pročitali, okarina ima samo tri tona, sve ostalo je tehnika i ritual. Ja prema ovom instrumentu imam svoj poseban ritual i baš zbog tog rituala sam uspio 16 ili 17 tonova proizvesti. Sve što je u okviru tih 16 ili 17 tonova mogu odsvirati i to sa posebnom tehnikom.

Dragan Dautovski svira na začudnoj okarini, photo: Muzika.hr **Takav tip instrumenta pronađen je samo na području Makedonije?** Da, samo u Makedoniji, u zadnje dvije godine sam sve pretražio preko etnomuzikologa iz raznih dijelova svijeta, ali čini se da je to jedini primjerak u svijetu. Nešto slično ima u Kini, to je Sun, koji je jajastog oblika, malo je veći od okarine i ima pet, šest rupica. **Vi ste jedina osoba koja ga ima privilegiju svirati?** Zasad samo ja imam tu privilegiju. Instrument se nalazi u sefovima uprave za zaštitu baštine Makedonije, tako da ja sa sobom uvijek nosim jedinu repliku koju su napravili majstori svog zanata, savršeno je ista po formi, jedino je drugačija glina,ali smo uspjeli dobiti kopiju koja je ista po formi i boji tona, znači praktično to je unikat i kao kopija. Ali kada službeno predstavljam svoju zemlju Makedoniju, onda uvijek sviram na originalu. **Iako smo bili dio zajedničke države, u Hrvatskoj se o Makedoniji i dalje jako malo zna, čini mi se da se ta 'nepravda' ispravlja jedino preko glazbe?** Da, istina, Makedonija je uvijek nekako sa strane i baš zbog toga mistična. Ipak, čini mi se da smo što se glazbe tiče, malo originalniji nego naši susjedi. I mogu reći da sam jedan od pionira koji su to sve pokrenuli, taj proces širenja utjecaja makedonske glazbe. **Film *Prije kiše* označio je točku preokreta?** Taj film je definitivno imao veliki utjecaj, članovi benda *Anastasia* su svi moji đaci, a i sa svojim tadašnjim bendom *Synthesis* sam također radio muziku za taj film.

Aleksandra Popovska, vokal kvarteta, photo: Muzika.hr **Imam li pogrešan dojam da su Makedonci nekako više u doticaju sa svojom narodnom muzikom ili jednostavno kod nas prolaze samo bendovi koji imaju elemente narodne glazbe?** Pa mislim da ne, do prije 15 godina, pa

recimo od filma *Prije kiše* počela je ta neka kulturna revolucija, ali do tog doba je sve bilo u jazzu, u popu, rocku. Ali kada umjetnik teži ka tome da bude originalan, da bude prepoznat i autentičan onda je vrlo bitno da taj umjetnik ima vezu sa svojom kulturnom ostavštinom i zato je možda naša scena u tom fazonu uočijivija neka ostala balkanska scena , možda smo čak i lideri u tom pogledu vraćanja ka korijenima, ali vidim da i Hrvatska snažno grabi ka tome Ipak se radi o jednoj globalnoj krizi, ne samo političkoj i ekonomskoj, nego i kulturnoj. Uvijek kad se pojavi u svijetu kriza kulture onda je jedini izlaz i jedina formula da se masa okrene ka korijenima koji su opstali tisuće godina, jer je to riznica koja nikad ne može presušiti. **Imate li problema sa terminom *world music*, dosta glazbenika koje se trpa u tu kategoriju se žale da termin ima neokolonijalni prizvuk?** Imam da, strahovitih. Baš ste to lijepo rekli i baš ću to upamtiti taj izraz. Mislim da se u taj termin više uklapa **Goran Bregović**, koji se više bavi komercijalnom stranom muzike, ali kada se bavite umjetnošću i kada tražite umjetnost u folklornoj riznici onda je taj termin suvišan. Čini mi se da ta terminologija prati samo komercijalnost. **Koliko se makedonski folklor razlikuje od bugarskog?** Vrlo. Makedonski jezik je trodijelan, kada pričam makedonski melodija je uvijek trodijelna, kada pričam hrvatski uvijek je dvodijelna. To je jedinstveni i pravi dokaz da su to različiti identiteti, etnikumi i tu nema politike.

Folklor je način izgrađivanja posebnog makedonskog identiteta, koji se često negira od strane susjeda? To je ta psihologija koja se izrodi iz nekog nacionalnog kompleksa. Makedonija je u ovom trenutku snažno ugrožena, ugrožen joj je identitet i muče nas elementarna pitanja, tko su uopće Makedonci. Međutim folklor i tradicionalna muzika je jedini validni dokument koji priča tko je tko, uvjet da taj narod i nacija opstaje. Identitet jednog naroda, jedne nacije je u folkloru, muzici, nitko u svijetu ne može to negirati Nisam ni političar ni ideolog, već sam zadnjih 15-tak godina prije svega profesionalac i vrlo dobro znam što je folklor i što je sve u njega implementirano. Jezik je stup nacije, ali jezik je i temelj folklora.

Tweet 0 Email Preporuči Podijeli

POŠALJITE KOMENTAR

Molim registrirajte se ili prijavite za komentiranje.

KOMENTARI

#1 **Lepa, a bogami i Brena**

I to je bio jedini etno koncert na ZGetnu...

A kakva je to nezahvalnost? Pa da nema Balkan beata, t
bi nas na karti naš'o?! Sitnije, Cile, sitnije!

#2 **padam ničice**

ultimativni mega carevi, plafon plafona, polubogovi

ily newspaper

редакција
маркетинг
претплата
контакт

ВЕСТ www.vest.com.mk Читај и мисли слободно

Година: 8 Број:2353 Петок 4/18/2008

Архива

Пребарувач
Во соработка со Најди!

Барај

Култура

Ова е простор за Вашата РЕКЛАМА

ВО ПРОДАЖБА НОВО ЦЕДЕ

"Разбој" на Квартетот на Драган Даутовски

"Разбој" е новото цеде на Драган Даутовски и на неговиот квартет. На новото издание на Даутовски се наоѓаат 15 традиционални и инструментални теми.

Според Даутовски, реализацијата на албумот е резултат на неговата задача како уметник и педагог, како и обврска кон македонскиот народ и држава.

"Вистината за постоењето на една нација низ историјата на човештвото е цврсто врежана во нејзиното музичко творештво - фолклорот. Албумот не е излив на некаков патриотизам туку, напротив, тоа е професионална и уметничка, пред се, човечка доблест", смета Даутовски.

"Разбој" може да се купи во подобро снабдените музички продавници кај нас, по цена од 850 денари.

(В. Г.)

Дома Назад Горе

© ВЕСТ 2001
Секое користење на информации и фотографии од сајтот, без дозвола на Редакција ВЕСТ е забранeто

- Facebook
- Twitter
- RSS

Даутовски маестрален и во Кина

Како претставник од Република Македонија Даутовски беше поканет да ... "Multicultural Concert on Peace and Harmony-September 2014,Nanjing", во организација на "Melody for Dialogue among Civilizations-Unesco"Македонскиот мултиинструменталист на народни инструменти проф. д-р Драган Даутовски реализираше уште едно исклучително успешно гостување, овој пат во ...

Барај

Успешно гостување

Даутовски маестрален и во Кина

Tweet 0

Like Share 1

24 октомври 2014 - 15:30

Како претставник од Република Македонија Даутовски беше поканет да партиципира во интернационалниот проект "Multicultural Concert on Peace and Harmony-September 2014,Nanjing", во организација на "Melody for Dialogue among Civilizations-Unesco"

Македонскиот мултиинструменталист на народни инструменти проф. д-р Драган Даутовски реализираше уште едно исклучително успешно гостување, овој пат во Кина.

Како претставник од Република Македонија Даутовски беше поканет да партиципира во интернационалниот проект "Multicultural Concert on Peace and Harmony-September 2014,Nanjing", во организација на "Melody for Dialogue among Civilizations-Unesco".

Германците без здив од настапот на Драган Даутовски

Сите присутни во почетокот не верувале дека окарината може да има толку волшебна моќ, по што го наградиле свирењето на Драган со неколкуминутно ракоплескање

Квартетот на еден од нашите најдобри етно-музичари Драган Даутовски минатата недела настапи во рамките на петтата интернационална музичка манифестација „Музика на Медитеранот“ во Минхен, Германија, каде што присутните биле воодушевени од концертот, пренесуваат европските и балканските медиуми. Даутовски придружуван од пејачката Александра Поповска, Бајса Арифовска на кавал и тамбура и неговиот син Ратко Даутовски на ударни инструменти, имале едночасовен концерт, во кој уште еднаш ги презентирале своите музички идеи, засновани на македонската традиција, а преполната сала „Фрајхајц“ го проследила концертот без здив.

Воодушевени од она што го слушаат, Германците, а и повеќето луѓе од балканските простори, речиси и не ги пуштале музичарите да се симнат од сцената, барајќи уште неколкупати да отсвират некои песни. Меѓу барањата била и песната „Зајди, зајди“, на што Даутовски им рекол дека ќе ја слушнат кога ќе дојдат во Скопје, на нивниот концерт. По завршувањето на концертот можело од Србите што присуствувале да се чујат и коментари од типот: „Требаше овој состав да го ангажираме наместо ‘Депеш мод‘ во Белград“.

Во репертоарот на квартетот на Даутовски биле опфатени песни од сите албуми, но она што најмногу ги воодушевило присутните биле инструментите на кои свиреле музичарите. Така нашиот мултиинструменталист Драган,

освен на тамбура и на гајда, од џебот ја извадил и глинената окарина, стара повеќе од 6.000 години. Сите присутни во почетокот не верувале дека овој едноставен инструмент може да има толку волшебна моќ, по што го наградиле свирењето на Драган со неколкуминутно ракоплескање.

Но освен од виртуозот Драган, публиката била воодушевена и од неговиот син Ратко, кој во еден навидум едноставен, но експлозивен настап на традиционалниот македонски тапан се претставил како извонреден инструменталист, кој со невидена леснотија ги презентирал специфичните македонски ритми. За дополнување на целата атмосфера, голем придонес имале и пејачката Александра и Басја.

Сé на сé, настапот на квартетот на Драган Даутовски уште еднаш докажал дека е состав што каде и да настапува ја плени публиката и го шири вирусот на балканската музика.

ГОСТУВАЊЕ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ ВО КИНА

СТАНЕТЕ НАШИ ФАНОВИ НА **FACEBOOK** Ми се допаѓа 19 илјади

КУЛТУРА (http://aktuelno24.mk/category/kultura)

МУЗИКА (http://aktuelno24.mk/category/kultura/muzika)

Септември 22, 2014

Мултиинструменталистот Драган Даутовски по трет пат ќе гостува во Кина, како резултат на успешните настапи со Hangzhou Philharmonic Orcestra и Shenzhen Symphony Orchestra во 2012 година.

Даутовски е поканет да гостува во Кина од страна на Nanjing Chinese Orchestra и Melodi for Dialogue among Civilization- UNESCO. Тој, заедно со уште неколку уметници од целиот свет, ќе учествува во значаен проект за светското културно наследтсво „World Historical and Cultural Exposition", кој ќе се одржи во градот Наџинг.

Даутовски свири на повеќе од 20 народни инструменти. Единствено тој свири и на уникатната теракотна топчеста флејта – окарина, која датира од неолитскиот период и чија старост е проценета на над шест илјади години.

Во 1992 година го основа народниот ансамбл „Миле Коларовски", со кој настапува во Македонија и странство, и остварува голем број снимки за МРТ. По пишувањето на музиката за филмот „Пред дождот", во 1995 година ја основа групата „ДД Синтезис", чија основна идеја била да го проучува македонскиот музички фолклор и фолклорното богатство. Во 2000 година го формира „Драган Даутовски Квартет".

Драган Даутовски е автор на бројни албуми и дела за инструментални состави и вокални солисти, групи и оркестри, кои вклучуваат народни македонски инструменти. Овој музичар бил препознаен и од УНЕСКО во 2007 година. Одржал голем број концерти и со настапи на музички фестивали низ целиот свет го промовирал македонскиот автентичен, традиционален етно звук.

Сподели 1 Tweet 0 g+1 0

Актуелно24.мк

ГОСТУВАЊЕ НА ДРАГАН ДАУТОВСКИ ВО КИ

КУЛТУРА МУЗИКА Септември 22, 2014

Мултиинструменталистот Драган Даутовски по трет пат ќе гостува во Кин настапи со Hangzhou Philharmonic Orcestra и Shenzhen Symphony Orchestra во

Даутовски е поканет да гостува во Кина од страна на Nanjing Chinese Orchestra и Me UNESCO. Тој, заедно со уште неколку уметници од целиот свет, ќе учествува во зна наследтсво „World Historical and Cultural Exposition", кој ќе се одржи во градот Нанјинг

Даутовски свири на повеќе од 20 народни инструменти. Единствено тој свири и на уни – окарина, која датира од неолитскиот период и чија старост е проценета на над шест

Во 1992 година го основа народниот ансамбл „Миле Коларовски", со кој настапу остварува голем број снимки за МРТ. По пишувањето на музиката за филмот „Пред групата „ДД Синтезис", чија основна идеја била да го проучува македонскиот богатство. Во 2000 година го формира „Драган Даутовски Квартет".

Драган Даутовски во Оркестарот на светот

Познатиот музичар Драган Даутовски, заедно со уште девет уметници од целиот свет, по покана од УНЕСКО и од „Хангџоу филхармоник оркестра“ од Кина, ќе настапи на два големи концерти

Првиот е закажан за 12 септември и всушност е самостоен настап на Оркестарот на светот, на кој три дена подоцна концертно ќе му се придружат домаќините - филхармонискиот оркестар.

Учесниците на концертот биле замолени од УНЕСКО и од Кина да настапат во народни носии, што дополнително зборува за почитувањето на традиционалното.

вторник, 15 ноември 2011, 16:16

Забава

Драган Даутовски во хармонија

Откако пред извесно време Драган Даутовски ја претстави групата „Њу проџект“, тој продолжува да експериментира и да трага по различните музички форми.

Сега новиот проект се вика „Во хармонија“ и ќе биде претставен на 21 ноември, во Драмскиот театар во Скопје.„Во хармонија“ претставува еден вид драма што ја отсликува неговата определба и обврска како човек, сопруг, родител и педагог, да живее во хармонија со сето она што Господ ни го подарил. Драган Даутовски овој проект го објаснува како скромен, но сепак вреден човечки придонес во битката со силната дисхармонија и нечовечноста што владее во светот.Концертот ќе биде во интимна и минималистичка форма. Професорот Даутовски ќе настапува сам, свирејќи на повеќе различни традиционални македонски музички инструменти. Како гостин на концертот ќе се појави неговиот син Ратко, кој ќе го придружува татка си на две композиции на удирачки инструменти.Влезниците ќе може да се набават на касата од Драмскиот театар и ќе чинат 250 денари.Автор: М.Г.

Драган Даутовски настапи на Мултикултурниот концерт на мирот и хармонијата (**Multicultural Concert on Peace and Harmony**) во Нанџинг, Кина. Тој беше поканет од страна **Melody for Dialogue among Civilizations - UNESCO, Nanjing Chinese Orchestra** и **Nanjing Philharmonic Orchestra**. Ова е деветта година по ред како Драган Даутовски учествува во проектите коишто **Melody for Dialogue among Civilizations** ги организира насекаде по светот.

На програмата беа застапени дела од кинески автори, оркестрирани и прилагодени за трите ансамбли. **Melody World Orchestra** изведе две композиции, од кои едната е авторско дело на Даутовски, во кое партиципираа и пет музичари од **Nanjing Chinese Orchestra**.

Во градот Хе Феи, оддалечен **600** километри од Нанџинг, во организација на Беибеи Ванг, млада перкусионистка од Кина, артист на Унеско, заедно со Даутовски и Мишел Херера, Куба, пред **3.000** студенти одржаа музичка работилница која заврши со концерт на тројцата уметници. На вечерата која беше организирана по тој повод, министерот за образование и култура на провинцијата Хе Феи ги изнесе плановите за голем културен настан што ќе се одржи во првата половина од **2015**-та година, а за кој Даутовски доби покана за учество.

Ова патување и учество во интернационален проект на Даутовски е под покровителство на Министерството за култура на Република Македонија.

TAGS:
DRAGAN DAUTOVSKI | GOSTUVANJE | KINA | MUZICAR | MUZIKA | MUZIKA24

Falanga
www.falanga.com.au

Драган Даутовски ја демонстрираше македонската музика во Кина

Објавено во: Естрада Автор: Фаланга Датум: 27 Октомври, 2014 Tweet 0 Like 55 2

Драган Даутовски настапи на Мултикултурниот концерт на мирот и хармонијата (Multicultural Concert on Peace and Harmony) во Нанџинг, Кина..

Даутовски беше поканет од страна Melody for Dialogue among Civilizations – UNESCO, Nanjing Chinese Orchestra и Nanjing Philharmonic Orchestra, што е деветта година по ред како Драган Даутовски учествува во проектите коишто Melody for Dialogue among Civilizations ги организира насекаде по светот.

На програмата беа застапени дела од кинески автори, оркестрирани и прилагодени за трите ансамбли. Melody World Orchestra изведе две композиции, од кои едната е авторско дело на Даутовски, во кое партиципираа и пет музичари од Nanjing Chinese Orchestra.

Во градот Хе Феи, оддалечен 600 километри од Нанџинг, во организација на Беибеи Ванг, млада перкусионистка од Кина, артист на Унеско, заедно со Даутовски и Мишел Херера, Куба, пред 3.000 студенти одржаа музичка работилница која заврши со концерт на тројцата уметници. На вечерата која беше организирана по тој повод, министерот за образование и култура на провинцијата Хе Феи ги изнесе плановите за голем културен настан што ќе се одржи во првата половина од 2015-та година, а за кој Даутовски доби покана за учество.

Ова патување и учество во интернационален проект на Даутовски е под покровителство на Министерството за култура на Република Македонија.

g+1 0 Tweet 0 Like 55 2

Датум: 05.05.2011, 19:50

ИНТЕРВЈУ: ТАМАШ ЕРДИ, ПИЈАНИСТ ОД УНГАРИЈА

Маѓепсан од волшебниот звук на неолитската флејта

Досега сум немал можност да ги опипам македонските традиционални инструменти. За мене тоа беше неверојатно искуство

Тој е надарен музичар во цутот на својата кариера и пронашол уникатен начин на работа за да се избори со својот ограничувачки предизвик - слепилото. Талентот, огромната решителност и иновативните наставни методи се сплотени во 32-годишниот Тамаш Ерди, успешен класичен музичар кој настапил во најголемите концертни сали во 26 земји во светот. Одржал концерти во „Карнеги хол", Центарот „Линколн" и во седиштето на Обединетите нации во Њујорк, во Центарот „Барбикан" во Лондон, во летната резиденција на папата. Преку таканаречен структурен метод научил многу партитури за пијано, како и петнаесетина кончертина за пијано без да се служи со видот или партитури. „Американ рекорд гајд" ќе ја спореди неговата изведба на Моцарт со изведбата на некои од светски најистакнатите пијанисти.

Ерди неодамна во Скопје одржа концерт со дела од Франц Лист и Фредерик Шопен, а парите собрани од билетите беа наменети за Сојузот на слепи на Република Македонија.

- Концертот помина во прекрасна атмосфера. Таа тишина што се создава кога публиката внимава на изведувачот и меѓу двете изведби, просто можев да ја допрам. Многу сум задоволен од пречекот на публиката. Не само од концертот, целиот мој престој во Македонија беше многу пријатен.

Грешки во Брајовите партитури

Во што се разликува Вашиот метод на учење нови дела по партитури напишани со Брајово писмо од класичниот метод?

- Кај нотите напишани со Брајова азбука постојат извесни грешки. Кога го учев Моцарт мојата професорка свиреше еден дел и потоа ќе ме прашаше како јас би го продолжил делото. Јас предлагав повеќе варијанти за да почувствувам што би следувало понатаму и тогаш таа ме поправаше. Постепено ме наведуваше да проценам како делото би требало да продолжи. Но, кај Лист или Бела Барток нема простор за претпоставки. Кај делата на Лист или Золтан Кодали многу е важно да се запази динамиката. Во тој случај го користам тоа што можам да го опипам како ноти (со Брајова азбука) и со помош на објаснувањата на професорката, кои наликуваат на опишување театарска сцена. Врз основа на тој опис се обидувам да го почувствувам делото. Следниот чекор е да ги преслушам снимените инструкции на професорката што да прави десната, а што левата рака. Кога работиме заедно, таа знае да го отсвири делот што треба да го свири оркестарот за да се вклопам. Пред концерт неколку дена интензивно работиме, особено за одредени дела каде што нема прецизни партитури со Брајово писмо. Професорката има обичај да ми рече дека јас самиот сум нотите бидејќи тие ми се во главата. Но, мора постојано да се освежуваат и обновуваат.

Постои ли одреден композитор или дело кое би сакале да прозвучи низ Вашите прсти, а кое досега не сте го изведувале?

- Неколкупати сум го свирел Шуберт, но постои едно негово дело кое многу би сакал да го изведам пред публика. „Карневалот“ на Шуман веќе сум го свирел пред публика, но уште не е доволно навлезен во мене. Едно негово дело и уште едно од Бетовен кои никогаш не сум ги свирел публиката ќе може наскоро да ги чуе и тоа ќе биде еден предизвик за мене.

Успешната кариера бара многу вежбање, многу патувања, што значи многу малку слободно време. Имате ли друга љубов, покрај пијаното?

- Секоја вечер преслушувам снимки од разни романи кои ги снима мојот татко. На тој начин ги прочитав најголемите светски и унгарски книжевни дела. Многу често посетувам и театарски претстави. Имам и доста пријатели со кои се допишувам преку интернет. Тоа е овозможено преку посебна програма со наслов „Џос“ (JAWS), која го преточува текстот во звук. Но, имам малку време за тоа, иако со задоволство се допишувам. Обично велам дека не го менаџирам јас времето, туку времето ме менаџира мене поради многубројните часови по пијано. Вежбам најмалку пет-шест часа дневно. Како што рекол познатиот Лист: „Ако не вежбам макар еден ден, тогаш тоа самиот го забележувам, ако не вежбам два дена, забележува мојот професор, а ако не вежбам три дена, забележува целата публика“.

Класиката вреди да се засака

Често свирите за деца. Што сакате да ~ пренесете на идната публика?

- Многу е важно децата уште од најмала возраст да почнат да се занимаваат со музика, а важно е возрасните да им помогнат да ја засакаат. Особено сериозната, класичната музика бидејќи е специфична и вреди да се засака. Првпат настапив пред деца во Кувајт. Толку многу им се допадна, што по настапот почнаа да ми посветуваат стихотворби. Во друга пригода, во САД ме однесоа во шест средни училишта.

По концертот децата разговараа со мене и бев изненаден од тоа колку се добро информирани за унгарските композитори, како Барток, Лист, Кодали. Секоја година имам турнеи и низ училиштата во Унгарија. На децата им раскажувам за музиката и за големите музичари. Би бил презадоволен кога би можел континуирано на младите да им зборувам за класиката.

Освен во класичната, дали сте се вљубиле во друг вид музика?

- Многу ми се допаѓа македонската народна музика. Сакам и хрватска музика и голем љубител сум на грчкото сиртаки. Голема чест за мене беше средбата со Драган Даутовски, кој ми презентира неколку македонски фолклорни инструменти. Досега сум немал можност да ги опипам македонските традиционални инструменти. За мене тоа беше неверојатно искуство. Даутовски ми ја презентира неолитската топчеста флејта. Таа звучеше волшебно. Оваа импресија што ја добив во Македонија ќе ја чувам долго време и ќе го паметам чудесниот звук кој произлезе од тој мал топчест инструмент.

Кој е Вашиот сон?

- Засега желбата ми е да го зголемам бројот на земји во кои сум настапил, кои сум ги пропатувал за да ~ овозможам задоволство на публиката.

Марина ЛАЗАРЕВСКА

Датум: 22.12.2011, Dnevnik

Промоција на „Тамбурата од Македонија“ од Даутовски

Книгата „Тамбурата во Македонија“ од Драган Даутовски денеска во 12 часот ќе биде промовирана во музеј-ресторанот Стара градска куќа во Скопје. За делото ќе говорат Гордана Јосифова-Неделковска, декан на Факултетот за музичка уметност во Скопје, и Ефтим Клетников, поет.

- Авторот на „Тамбурата во Македонија“ безрезервно изврши професионално, впечатливо и заокружено истражување, понудувајќи труд со широка употреблива перспектива во мисијата во доменот на македонската музичка култура - вели композиторот Томе Манчев.

За композиторот Стојан Стојков, вредноста на оваа книга се состои и од практичните укажувања преку соодветни примери кои сугестивно ќе влијаат врз учениците или студентите или, пак, на оној што ќе посака да ја изучува тамбурата.

Датум: 13.09.2011, 18:30

„Драган Даутовски квартет“ настапи во Марибор

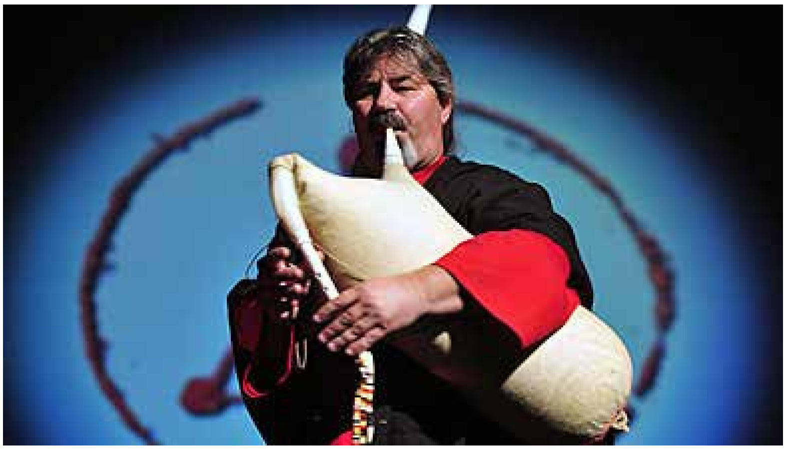

Квартетот на познатиот музичар Драган Даутовски деновиве настапи на престижен фестивал во Марибор, Словенија. Составот се претстави во „Олд театар хол“, а како специјални гости на неколку нумери настапија интернационалниот камерен оркестар „Марибор“ и Васко Атанасовски на саксофон. Даутовски викендов настапи со неолитската топчеста флејта во мултимедијалниот проект Timeline. Станува збор за музичка ретроспектива која почнува пред 40.000 години, преку австралиските Абориџини, па следуваше настапот на Даутовски, кој беше претставен како Macedonia 6000. По него беа отсвирени дела и од класичните композитори: Бах, Хајдн, Моцарт и Бетовен, преку музиката на претставниците на џез-културата, па с` до „Секс пистолс“, „Битлси“, Мајкл Џексон, „Нирвана“ и Лејди Гага. Концертот се одржа под диригентската палка на познатиот светски виолинист и диригент Ричард Тогнети од Австралија, кој е и уметнички директор на фестивалот.

DRAGAN DAUTOVSKI

Beskrajno, crveno nebo. Na njemu, sunce

Manifestacija Musica Mediterranea (26. april - 26. maj), peti put za redom okuplja muzičare iz gastarbajterskih zemalja Južne Evrope i Sredozemlja i domaće bendove sličnih/toplijih afiniteta, koji zajedno ruše međunarodne kulturne i jezičke barijere

Dario Stajić

FOTO: Dario Stajić

Mesto: Freiheizhalle, Minhen
Vreme: Ponedeljak, 11. maj 2009.
Organizacija: Musica Mediterranea

Koncertna dvorana Frajhajc u Mihnenu nalazi se nedaleko od Hauptbahnhofa, glavne železničke stanice. Nekada se tu okretala turbina toplane koja je grejala ljude koji su izlazili iz vozova, ulazili u vozove, željno dočekivali ili s tugom u grlu ispraćali. Ljude.

U brižljivo saniranom i ekskluzivno opremljenom prostoru, ispod impozantne krovne konstrukcije i između 10-ak metara visokih zidova od prastarih ogoljenih cigli, pored redovnog repertoara - kabaretskih predstava, poslovnih konferencija, fensi žurki – povremeno zaluta i neki putujući muzički metak.

Tačno pre godinu dana, sa ukulele gitarom, queer svitom Magnetic Fields i "kuferom punim pesama", na bini Frajhajza se u dva čina okušao Stephin Merritt. Nezaboravno veče u nestvarnom ambijentu, alkohol su posluživali samo na pauzi, pre i posle koncerta. Možda se baš zbog toga mnogi posetioci i dan-danas svega sećaju.

"I had a dream and you were in it
The blue of your eyes was infinite
You seemed to be
In love with me
Which isn't very realistic"
(*I Don t Belive You*, Magnetic Fields)

Uz Portugalca Joséa Manuela Barrosoa, predsednika Evropske komisije, sponzori manifestacije Musica Mediterranea su ličnosti iz javnog života, privrede i lokalnih bavarskih organa vlasti. I pored svega toga, čak su i cene povlašćenih penzionerskih/studentskih ulaznica prilično nepristupačne za prosečne penzionere/studente. To se može primetiti po sastavu publike - za stolovima ispred bine sedi svečano odeveni poslovni svet, pije se vino, šampanjac. Pozadi mlađi stalež, vidi se poneko otvoreno flaširano pivo ili ništa. Prazna

Glavni i jedini razlog zbog kog je vredelo to veče biti u ulici Rainer-Werner-Fassbinder-Platz 1 je bila i ostala muzika. Muzika kao iskon, muzika kao spas, muzika kao lek.

Korpulentnog multiinstrumentalistu, rođenog u selu Rusinovo (Berovo) na istoku Makedonije, najavila je Aleksandra Popovska. Članica Kvarteta Dragana Dautovskog, pevačica upečatljivog izgleda i glasa, školovana na univerzitetima Portsmoth i Utreht, pored izvornih pesama, dela Mortona Feldmana, repertoara Joni Mitchell u slobodno i radno vreme istražuje i klasične pop/jazz forme. Večeras je skoro isključivo posvećena muzici koja glavnu inspiraciju crpi iz tradicije, narodnih makedonskih pesama, uz povremene improvizacije i skat vratolomije.

Posle dve rečenice na nemačkom i tri na engleskom, Aleksandra se povlači u bekstejdž. Kratkotrajnu tišinu prekida lider u crnom dugom monaškom kaputu sa kapuljačom. Na ramenu izduvane gajde, u ustima okarina, okrugli keramički instrument, star 6000++ godina. Dvorana odzvanja od dolby surrounda i od spravice sa tri rupe. Posle nekoliko minuta tamna star track odora pada na pod, izuzetna koncentracija koju duvanje očigledno zahteva popušta i na bini i u publici. Dragan koristi pauzu da bi naduvao ovčiju mešinu, manje zahtevan instrument koji poznajemo i iz pesama Škota Roda Stewarta (*Every Beat Of My Heart*) ili još lepše Australijanaca Church (*Under the Milky Way*).

Potom izlazi golobradi Ratko Dautovski sa velikim bubnjem (tapan) okačenim oko vrata, sa unutrašnje strane lupa debelom, a s vanjske tankom palicom. Deo publike mu odgovara tj. automatski se legitimiše aplauzom i rukama dignutim u vazduh. Nemci sa kojim delim sto, deluju prilično zbunjeno, što bi se moglo reći i za njihove reakcije tokom ostatka koncerta. Ali, ni oni ne štede dlanove. Virus Balkana se brzo širi po sali.

Posle gajdi maestro svira kaval i udara u tamburu. Četvrti član postave, libero Bajsa Arifovska, skoro sve vreme neupadljivo, ali kao mali mrav "…" vredno čuva instrumentalnu pozadinu centarforu Dautovskom i lagano pomera harmonije leve i desne polutke Popovske.

Teško je reći u kojim pravcima se danas razvija muzika koja je u stanju da menja i nadživi imena naroda koji su doprineli njenom nastanku. Pa čak i da im predvidi sudbinu. Iako još od pojave bendova Padot na Vizantija, Lola Von Stein ili Anastasia opšti interes konstantno raste, čini se da bi ta forma istinski ukorenila i doživela procvat tek kad bi se našao neki makedonski Moses Asch (Smithsonian Folkways Mission) ili Harry Smith (Harry Smith Archives) i na prikladan i depolitizovan način sistematizovao i diskografski validirao ovo neprocenjivo bogatstvo.

Iz ekonomskih razloga, to je danas praktično nemoguće. Preostaje nam jedino gomila podataka razbacana po bespućima interneta. Profesor Dragan Dautovski zajedno sa bivšim i sadašnjim studentima, projektom DD Synthesis, pesmama iz filma *Pre kiše*, bije bitke protiv vetrenjača u okruženju.

Publika je tokom koncerta vikala, klicala, skakala, tražila bis, a neko je i viknuo „Zajdi, zajdi!“. Dubokim, promuklim i toplim glasom Dragan odgovara: "To kad dođete u Skoplje". Oseti se da se čovek s daleko više radosti i elana izražava vrednim-radničkim-zlatnim prstima nego rečima.

Neko mu daje jednu iz gomile papirnih zastavica kojima posetioci mašu u mraku. On diže u vazduh žuto sunce na crvenoj pozadini. Ono se vraća u publiku i lagano nestaje u mraku.

Драган Даутовски (06.10.2011)

МОЈОТ КУЛТУРЕН ГЕН Е ПОСТАР ОД СЛАВЈАНСТВОТО

Утревечер (петок, 7 октомври) во Клубот на Младинскиот културен центар, со почеток во 21.30 часот, скопската публика ќе има можност да присуствува на исклучителен музички настан. Професорот Драган Даутовски овој пат ќе се претстави во поинакво издание од она кое го знаеме, поради што перформансот е насловен New Project...

Што е, всушност, New Project и колку се разликува од Драган Даутовски квартет?

Се разликува прилично, и затоа го нарекувам „Нов проект“. Максимално е избегнат музичкиот пристап, препознатлив за Квартетот, каде имаме акустичарска и класична димензија, додека овој пат се свртуваме кон фузија на македонската традиционална музика со џезот, попот, регето... Изборот на инструментите е сосема специфичен, почнувајќи од електричната тамбура, преку контрабасот, кој по долго време го употребувам во моето творештво, па до саксофонот. На перкашан е мојот син Ратко Даутовски од Квартетот, но со сосема поинаква поставеност на ударалките и со друг пристап.

Зошто овој излет во малку поинакви води од оние кои Ви се основна сфера на преокупација?

Многу често уметникот чувствува потреба да излезе од својот редовен делокруг на работа и да освои нов простор, дури и ако е тоа нешто старо од неговата работилница, но спакувано во ново руво. Станува збор за инструментална музика, мој музички опит, за сето она што го умеам и што со години сум го складирал во својот „хард диск“, да го покажам повторно пред публиката. Особено ми е важно што ќе биде коцертот во „МКЦ“, на клупска сцена, која јас малку како да ја подзаборавив, иако потекнувам токму од клубовите. Пред 30-тина години бев многу активен во такви простори. Значи, ова е понеконвенционален и поавангарден проект, денес многу застапен на бројни светски фестивали, кој ми овозможува да ги покажам моите вештини во слободната форма, нешто што го краси џезот како музички жанр. Тоа е убава провокација за мене, а и придонес за клупската сцена во Македонија. Можеби некој ќе рече сум старичок за провокации, но уметникот нема рок на траење, а јас се’ уште чувствувам во себе доволно енергија за да донесам нешто интересно.

Дали е предвидено проектот да се развива?

Секако. Намерно го правам првиот коцнерт во „МКЦ“, за да можам да повикувам музичари на разни инструменти, кои ќе ми гостуваат во иднина. Оваа форма е таква што дозволува видоизменувања: трио, квартет, квинтет..., за зависност од луѓето што ќе се најдат на сцена.

Зошто електрична тамбура?

Тоа е уште еден момент со кој сакам да поставам јасна разлика од Квартетот. Јас сум човек кој постојано бара нови средби, нова комуникација. Први омилени средби ми се со луѓето, а веднаш потоа доаѓаат средбите со нови инструменти. Електричната тамбура е мој изум, уникатен инструмент, изработен од мајстор во Македонија, според мој нацрт. Никаде во светот нема друг таков. Направивме два примерока и верувам публиката што ќе дојде на концертот во петок, ќе ужива во нејзиниот моќен звук, бидејќи таа носи многу технички можности. Звучи како класична тамбура, но имате впечаток дека свират три или четири одеднаш.

Електричната тамбура е нов инструмент, но Вас Ви е позната музичката „електрика“. Имате свирено електрична гитара и сте сопственик на многу вреден примерок.

Да, затоа овој проект е уште едно враќање кон моите почетоци. Јас по вокација сум гитарист - долга коса, штипска школа, Дип парпл и така натаму (се смее). Тој инструмент ги одбележа моите почетоци, а повремено ја свирев со ДД Синтезис. Инаку точно е, поседувам „фендер страт“, многу ретка едиција, набавена пред 30 години, која денес вреди колку половина стан. Ми ја барале да ја купат, но јас не се одделувам од моите инструменти, иако не свирам гитара одамна. Тие се како реликвија за мене и продавањето ми се чини како продавање пријател.

Како е направен изборот на соработници?

Многу ги почитувам луѓето од мојата генерација, и постарите, но сепак, повеќе сакам да работам со млади. До тоа ме донело искуството, а и моја општествена обврска е педагогијата. Платен сум за да пронаоѓам талентирани луѓе и да ги пуштам во светот на музиката, откако претходно ќе ги подготвам за тоа. Мартин Јосифовски го ангажирав по препорака на неговиот професор по контрабас, Велко Тодевски, и многу сум среќен што имам можност да работам со него. Саксофонистот Живко Чиритоски е се’ уште студент, но израснува во врвен инструменталист. Тоа се одлични музичари, на мошне високо техничко ниво, кои нема потреба да ги учам да свират, туку само да ги внесам во мојот музички филм.

Каков ќе биде репертоарот?

Имам композиции направени специјално за овој настап, но ќе изведеме и преработки на песни што сум ги свирел порано со други формации, само сега во инструментална верзија. Немам потреба да внесувам пејач, зашто Александра Поповска е според мене најдобриот европски вокал, а можеби и пошироко.

Што има ново кај Драган Даутовски квартет?

Тој си продолжува со редовната активност. ДД Квартет е веќе афирмирано име, кое функционира 11 години. Пред две недели одржавме два концерти во Марибор, кои

поминаа одлично. Тоа е извонреден тим и тој останува доминантен во мојата активност на сцената. Новиот проект е платформа за човек да застане малку, да се одмори и да продолжи понатаму.

Како артист на УНЕСКО ја изведувате македонската музика на разни меридијани. Како реагираат луѓето во Азија, Африка или Латинска Америка кога првпат ќе се соочат со овој специфичен музички контекст?

Практично не постои место каде нема да ви кажат дека доживеале позитивен шок. Истото е во Јапонија, Германија, Нигерија, Куба... Чувствуваат дека од сцената доаѓа нешто човечко, топло, искрено, полно со душа и пријатно за уши, кое ве освојува без да ви се наметнува. Јас како автор научив дека за да биде препознатлив, човекот треба да влезе во ризницата на традиционалното богатство. Тука се наоѓаат најголемите вредности. Од традиционалната музика го примив она што е елементарно и го носи секој од нас, а тоа е генетското културно наследство на секоја личност. Милувам да кажам дека папочната врска на човекот со друг човек е традицијата, па во тие рамки и традиционланата музика. Дали е во Африка, Азија или на Балканот, таа оди од еден на друг преку творештвото. И ако тука се согледаат вредностите на една традиционална музика, која опстојува илјадници години, секако дека дури и аудиториумот во Европа, кој е израснат со класиката, ќе ги препознае пораките кои исто така припаѓаат на културната генетика на човештвото.

Вам како музичар, традиционалната музика од кои региони Ви е најблиска?

Пред се', од Балканот, но на многу места сум доживувал вистинско музичко препородување. Од самата помисла на Куба, каде престојував 17 дена, ми поминуваат морници, а посетата на Нигерија ќе ми остане засекогаш во сеќавањето. Таму бевме четворица артисти на УНЕСКО и имавме задача со 55 професионални музичари од Африка да направиме проект. Ми се случи одеднаш да се судрам со страшната сила на културниот ген на тој народ. Тоа е апсолутна убавина, која едноставно ве заробува и си помислувате колкава штета е што тоа богатство не е повеќе афримирано, па да го знаеме сите. Оригиналноста на еден традиционален музички израз, без оглед на кој етникум припаѓа, ја има божественоста, моќта, силата.

Една од најчестите теми овде, веќе со години, е идентитетот. Што е за Вас основа на нечиј идентитет: јазикот, историјата, територијата, името...?

Сето тоа има свој дел, но пред се' јазикот, односно она во што тој се користи како средство за создавање традиција. Литературните јазици, какви што ги знеме денес, се секаде во светот стари по еден век или малку повеќе од тоа. Но, народниот јазик е тој што го пренесувал идентитетот со стотици и иладници години, преку приказните, легендите, песните... Во тој контекст влегува и музиката, која директно се потпира врз зборовите што се пеат.

Имате учествувано во Форумот на славјански култури. Дали се сметате себеси за припадник на тој, славјански свет?

Апсолутно, но се сметам и за нешто постаро од славјанството. Јас свирам окарина стара 6.000 години, така што не прифаќам некој да ме поврзува само со 18-тиот или со деветти век. Мојот личен културен ген, на Драган Даутовски, е многу постар од славјанството, па би рекол и дека влече корени од почетокот на човештвото.

Имате работено со некои од најзначајните групи или проекти поврзани со традиционалната музика во земјава. Ги поставивте темелите на музичкиот израз на Анастасија и на Синтезис, кои беа некој вид перјаница на жанрот. Но, едниот состав денес не фукнционира, а другиот не привлекува внимание како некогаш. Дали е во криза овој музички правец во Македонија?

Не, напротив. Се појавија нови имања, како Баклава, Љубојна и уште неколку млади луѓе, кои ја збогатија сцената и и' вдахнаа голема виталност. Од тој аспект, Македонија стои подобро од многу други. Неодамна бевме во Словенија и видовме дека таму нема сцена. Ако се завртиме околу нас, на пример во Србија - исто така нема сцена или е полоша од нашата. Престојував во Америка и лично се уверив дека голем број музичари настапуваат речиси бесплатно, бидејќи немаат друга опција. Ниту во Европа не е подобро. Кризата ги погоди сите. Поради егзистенцијалниот момент многумина мора да прават компормиси и да го свират тоа за што се плаќа, а не тоа што го сакаат. Затоа јас сум релатвино задоволен. Мала земја сме, а даваме многу солидна музика во овој жанр.

Што мислите за глобализацијата? Дали таа им наштети на малите култури, или пак, им отвори врата подобро да се презентираат?

Повеќе им наштети. Во принцип, поборник сум на глобалниот пристап, но проблем е што градењето општа цивилизација бара уривање на традиционалните вредности и создавање некој вид едноумие. Слично како со модерната технологија. Таа ги потисна старите алатки, произведувајќи нешто што „повеќе одговора“ во одреден момент, а всушност така се прави поголема штета. Клучно е нивото на кое се поставуваат глобаните стандарди. Доколку разменуваме само кич и шунд, тогаш се нанесува непоправлива штета, а ако претставуваме квалитет и вистински вредности, во таков случај поврзувањето со светот е корисно. За жал, сведоци сме дека првата опција е многу позастапена. Инаку, јас сум горд што можам на иста сцена со Марија Жоао и со било кое друго светско име, да излезам со Квартетот и да ја презентирам македонската култура. Во тие ситуации, глобалното е предност. Наша задача е да направиме такви ситуации да има повеќе. Нема ништо лошо ни во комерцијализацијата, доколку таа не значи жртвување на квалитетот. На Деновите на македонска музика во Вашингтон ме повика нашиот амбасадор Зоран Јолевски да ја свирам окарината пред еминентни гости. Заменик директорот на Светската банка тогаш пријде да се запознае и ми рече: „Ова е инструмент кој треба маркетиншки да се експлатира максимално, за да донесе поени на културата на вашата земја“. А тоа е само еден сегмент.

Во историјата на уметностите постои традиција на меценство, или како што денес се нарекува, спонзорство. Какво е Вашето искуство со луѓе кои имаат пари или со државните институции?

Факт е дека целата класика се базирала врз меценството. Да не било така денес не би ги имале делата на Моцарт, Бетовен и на многу други великани на светската музика. Тоа е она што јас го нарекувам добронамерна поддршка и ја има до модерново време. Кога Англичаните го увидоа потенцијалот на Битлси, целата англиска машинерија стана мецена на тие момци за да го освојат светот и барем на музички план да им ја вратат Империјата. За жал, такви позитивни мецени нема многу овде, или барем јас не сум дошол во контакт со нив. Минатата година имав двајца спонзори на Охридско лето,

кои вложија одредени средства од почит кон мојата работа, но проектот помина и тоа заврши.

Ќе добие ли публиката наскоро продолжение од „Патот на сонцето“, првиот албум на ДД Квартет?

Ние имаме подготвено повеќе од сто композиции, односно доволно за неколку албуми. Но, малку поради мојата интертност, а повеќе поради свеста дека пиратеријата се’ уште работи во Македонија, ништо од таа музика не е ставена на диск. Имавме одличен тираж со „Патот на сонцето“, но пет пати повеќе се најде на пиратскиот пазар. И политиката на дистрибутерите не оди на рака на нас уметниците. Поради сето тоа немам голем интерес за објавување носач на звук, но затоа Квартетот ќе биде многу активен, особено на светската сцена, каде веќе сме препознатливи. А ако се создадат услови секако дека ќе издадеме албум. Свесен сум дека тоа им го должиме на луѓето кои не’ сакаат.

Миодраг Мишолиќ

Датум: 06.10.2011, 19:46

ДРАГАН ДАУТОВСКИ СО НОВАТА ИНСТРУМЕНТАЛНА ФОРМАЦИЈА

Со импровизации до нов музички правец

Новиот проект го основа зашто Даутовски смета дека како изведувач с` уште се нема изнасвирено, па инструментален состав е вистинскиот начин да го задоволи овој апетит

Покрај тоа што с` уште е активен со својот квартет, како и со проектот врзан со древниот инструмент окарина, македонскиот мултиинструменталист Драган Даутовски денеска во 21.30 часот во клубот и ресторан МКЦ ќе промовира нов проект. Станува збор за комплетно нова формација со која ќе настапува само со инструментална музика. Тој на електрична тамбура и младите музичари: Мартин Јосифовски на бас, Живко Чиртоски на саксофон и неговиот син Ратко Даутовски на перкусии, ќе настапат со нови нумери, но и со веќе познат репертоар. Идејата за формацијата кај него постоела 10-ина години, а сега дошло време за да ја реализира. Се одлучил на овој чекор бидејќи смета дека како изведувач с` уште се нема изнасвирено, па инструменталниот состав е вистинскиот начин да го задоволи овој апетит.

- Самата формација, и според изборот на инструменти, се гледа дека е поинаква, па бара и различен музички израз. Јас сум музичар што црпи инспирација од традицијата, но има и многу блуз, џез, а акцент е ставен на импровизацијата. Тешко е денес да се каже во која насока е музиката затоа што е во 21 век и светот веќе има потреба од нов музички правец и секој зрел уметник се обидува да направи нешто ново или барем да покрене некој процес кој ќе изроди нешто ново - вели Даутовски.

Со млади музичари најдобро се работи

Популарниот музичар повторно соработува со млади инструменталисти. Вели дека за него тоа е најдобар начин за работа.

- Со нив може да се сподели искуство и од друга страна тука е желбата за работа. Тоа се млади луѓе кои имаат завршено или с` уште студираат на Факултетот за музичка уметност. Само Ратко во формацијата е дел и од квартетот - појаснува Даутовски.

Иако првично е замислено формацијата да биде отворена, лежерна и подложна на промени, музичарот признава дека неговата досегашна професионална биографија кажува дека ја сака постојаноста.

- Мислам дека само со стандардна формација може да се постигне нешто. Се работи за енергија, еден вид едноумие во музичка смисла. Не сум љубител на проекти на кои ќе гостуваат минливи имиња и инструменталисти - додава тој.

С` уште одушевува со окарината

Даутовски не паузира од другите музички обврски. На почетокот на септември одушеви со настап на голем фестивал во Марибор, Словенија, заедно со квартетот и со окарината.

- Со квартетот имав целовечерен концерт, а јас по два дена настапив со окарината во рамки на една голема музичка ретроспектива која ја направи фестивалот. Почнуваше 45.000 години пред Исус со Абориџините, втората точка беше мојата, 6.000 години, и одеше низ епохите на класичната музика, џез, блуз и завршуваше со денес, со Мајкл Џексон, Мадона - открива Даутовски.

Во план албум и настапи на светски фестивали

Вечерва ќе биде премиерниот настап на формацијата. Даутовски посочува дека проектот постојано ќе го „храни“ со нов репертоар и во иднина планира албум, настапи на светски фестивали, клупски свирки.

- Кај мене ништо не е еднократно. Ќе продолжам да правам музика и во оваа формација имам шанса да се релаксирам и да му се вратам на квартетот - појаснува тој.

Андријана АНДОВА

22.11.2010, 15:49

ЕДЕН ОД НАЈИСТАКНАТИТЕ МАКЕДОНСКИ ЕТНО-МУЗИЧАРИ В НЕДЕЛА ВО МОБ ПРОСЛАВУВА ЈУБИЛЕЈ НА НЕГОВИОТ СОСТАВ

10 години патување кон Сонцето со «Даутовски квартет»

В недела, во Македонската опера и балет концерт за 10-годишнината од постоењето ќе одржи “Драган Даутовски квартет”. Даутовски најавува оригинален настап со кој, како што вели, ќе го одбележи овој јубилеј, и поминатите години, настап на кој ќе се види дека некогашните деца од Квартетот, станаа учители, рамноправни со нивниот учител. Тие и во практиката се занимаваат со педагогија.
“Но на сцена ми е најубаво. Ќе го промовираме новиот албум
‘Патот на Сонцето 2’. Иако постоиме 10 години, имаме само три цедиња, но Квартетот е концертно многу жив, ние сме истурена единица на нашата земја во светот. Се подготвуваме за турнеја во Австралија, Франција, во Турција”, ни рече Даутовски во најавата на јубилејниот концерт, за кој со радост зборува, особено зашто првпат ќе настапи во МОБ.
Со Даутовски сите овие години се единствената вокалистка Александра Поповска, Бајса Арифовска, кавал и тамбура, сега професорка на НМБУЦ во Скопје, и синот Ратко Даутовски на удиралки, тапан и на тарабука.
Народниот музички гениј што Даутовски со успех го негува и го пренесува во изминативе 10 години, ќе продолжи, најавува, тој, поканувајќи ја публиката в недела на уште едно ново патување кон Сонцето. (М. За.)

29.11.2010, 15:06

ДРАГАН ДАУТОВСКИ СО КОНЦЕРТ ЗА 10 ГОДИНИ “ДРАГАН ДАУТОВСКИ КВАРТЕТ” ВО МОБ

Од копнежи фајде нема

”Оваа вечер свириме за вас. Благодарение на вас, еве, опстојавме 10 години, од нашиот прв настап како Квартет во Универзалната сала. Тоа е голема чест за нас”, рече Драган Даутовски на завчерашниот јубилеен концерт, и прв за нив во Македонската опера и балет. Пред речиси полна сала, Квартетот од врвни професионалци, лесно ја водеше својата приказна, за која често велиме оти е космичка. Нивниот етнозвук, аранжиран на современ начин, ја води публиката во различни емоционални состојби, будејќи асоцијации за традицијата, за светската музика денес, за онаа музика која допрва доаѓа.

”Многу сум задоволен, иако пред концертот не одеа сите нешта во наш прилог. Но ние сме посветени професионалци, и за нас е лесно да свириме во секакви околности. Имавме убава вечер зашто тоа нашата публика го заслужува. Тоа се интелектуалци, не се случајно дојдени. За да имате добар домашен состав, мора да имате и добра домашна публика, не е работата во тоа да се поддржува само што ни доаѓа од страна. Мора и дома да се негуваме, тие две работи одат заедно”, ни рече Даутовски по концертот.

Јубилејниот концерт на “Даутовски квартетот” траеше саат и половина, со еден бис, за кој Драган рече: “Ајде нешто повесело, од копнежи фајде нема”. Составот беше следен од публиката со долги аплаузи, со извици браво на отворена сцена, со потпевнување заедно со оригиналниот вокал на Александра Поповска на “Со маки сум се родила”, “Јана”, “Не си го продавај Кољо чифлигот”, “Пацо, дреновчанке”, песни-за многумина во публиката химни, изведени и доживеани со искрено воодушевување.

(М. За.) Фото: В. Тануровски

22.05.2011, 15:09

УТРЕ НА ДЕНОВИТЕ НА СЛОВЕНСКА КУЛТУРА СО АНСАМБЛОТ «ОСИПОВ» ОД МОСКВА

Даутовски свири во ОН

Македонскиот музичар Драган Даутовски утре настапува во конгресната сала на Обединетите нации во Њујорк како солист со московскиот оркестар «Осипов». Оркестарот е еден од најстарите и најпознати ансамбли со традиционални инструменти во Русија, а концертот е во рамките на Деновите на словенската култура кои се одржуваат во седиштето на ОН, а во организација на концертната агенција «Содружество» од Москва и една од најголемите концертни агенции во светот «Опус3артистс» од Њујорк.
Како што ни рече Даутовски пред поаѓање, неговото учество на овој настан е партиципација на нашата земја на Деновите на словенската култура во ОН, што за него претставува уште една можност силно да прозвучи македонскиот идентитет преку музиката. Настапот на Даутовски е поддржан од Министерството за култура.
(М. За.)

Датум: 24.11.2010, 14:17

"Даутовски квартет" со концерт ќе прослави јубилеј

Составот на познатиот македонски музичар Драган Даутовски, во чест на својот 10-годишен јубилеј в недела, во 20 часот, ќе одржи концерт во Македонската опера и балет во Скопје.

Покрај професорот Даутовски, кој настапува на кавал, гајда, тамбура, во квартетот членуваат и Александра Поповска (вокал, клавијатури), Бајса Арифовска (кавал, тамбура) и Ратко Даутовски (ударалки, тапан, тарабука).
"Даутовски квартет" настапува на многу фестивали низ Европа, Австралија и Јапонија, промовирајќи ја македонската етномузика. Составот е основан во 2000 година, како резултат на нивниот обид да се втурнат во богатата ризница на македонскиот музички фолклор.

Датум: 27.11.2010, 01:03

Повеќе не сум локомотива во квартетот

Во чест на десетгодишнината од основањето, „Драган Даутовски квартет“ утревечер во Македонската опера и балет во Скопје ќе настапи пред домашната публика. Даутовски, кој свири на повеќе инструменти, најавува целовечерен концерт, со материјали од нивниот досегашен репертоар, како и неколку нови нумери. Искусниот музичар и професор вели дека покрај свеченоста за јубилејот, овој концерт е важен и по тоа што останатите музичари од квартетот, неговите некогашни ученици, повеќе не се деца, туку врвни музичари со огромно концертно искуство.

l В недела „Драган Даутовски квартет“ во Македонската опера и балет ќе одржи концерт во чест на јубилејот десет години од основањето. Како е замислена таа прослава?

- Со едноставно сценарио со излегување на квартетот на сцената, како и многупати досега во изминатите десет години, но овој пат со нагласена свеченост во чест на 10 години постоење на „Драган Даутовски квартет“. Моето мото или скриената порака на овој јубилеј е „Децата пораснаа“. Тие сега се учители. Тие десет години убаво дружење и макотрпно создавање нови композиции, постојано освежување на материјалот, со многу концерти и турнеи кај нас и во светот направија квартетот максимално да созрее на уметнички план.

l Каков ќе биде репертоарот за овој јубилеен концерт на Вашиот квартет?

- Политиката на репертоарот кај секој уметник е да ги потсетува почитувачите на неговата работа, неговата музика, на постарите композиции и познати наслови, но и обврска на сцената да се носи една свежина. Така и овој пат квартетот носи свежи материјали, нови композиции, кои се во функција на освежување на репертоарот. Значи, покрај познатите нумери, ќе има и голем број нови композиции, во препознатлив стил, но со естетски израз на повисоко уметничко ниво.

l Што претставува овој јубилеј за вас?

- Тоа е доказ дека со добра работа, а со оглед на тоа што мојата општествена функција е професор и педагог, дека со правилното и добронамерно откривање млади луѓе и нивниот талент, и сериозно вложување во нивниот уметнички процес и надградба, се добива квалитет. За мене, сознанието дека моите млади соработници, синот Ратко, како и Бајса и Александра, кои кога почнувавме имаа по 17, 18 и 21 година соодветно, сега имаат едно многу сериозно

свирачко и сценско искуство, е потврда дека со работата се создаваат млади кадри што можат да се носат не само со својот учител туку и со сите предизвици на сцената и да бидат достојни презентери на културата на државата.

l Дали тоа претставува гордост за еден професор?

- Секако дека е голема гордост, бидејќи пред тие да дојдат и да тропнат на мојата врата јас имав 20 години искуство -со педагогија се занимавам од 1979 година. Веќе редовно создавам и откривам млади таленти, вложувам во нив и се трудам да создадам уметници, кои не само што ќе го надминат својот учител туку ќе имаат и свое место во државата и пошироко. Сепак, најголемата сатисфакција е што имате следбеници, бидејќи ако еден педагог и уметник нема следбеници или наследници по него, тогаш се поставува прашањето на успешноста на неговата работа.

l Спомнавте дека учениците го надминуваат учителот. Колку останатите членови во квартетот, кои почнаа како Ваши ученици, Ве надминаа?

- Во многу работи ме надминаа бидејќи младоста е на нивна страна, рефлексот е на нивна страна, како и свежината во идеите. Сепак, она што треба да го достигнат е моето искуство, а со годините напред ќе го стекнат и тоа.

l Колку спојот на нивната млада енергија и на Вашето искуство ја прави силата на „Драган Даутовски квартет“?

- Токму тоа е причината. Таа свежина, односно уметнички и естетски заокружен профил на младите, придонесува дури и стариот репертоар на квартетот да звучи свежо, односно многу пософистицирано во една уметничка смисла. Тоа придонесува веќе да не чувствувам потреба да бидам оној што ќе ги влече како локомотива, ќе ги мотивира и ќе им ја собира тремата бидејќи веќе се зрели уметници и затоа формацијата „Драган Даутовски“ е една од најсериозните формации кај нас, но и пошироко. Прво, се одржавме десет години, кои беа лесни за нас бидејќи творевме, создававме, растевме, а допрва доаѓаат тешките десет години, бидејќи човек мора да се бори и со економскиот фактор. Што се однесува до инспирацијата и креативноста, тоа никогаш не било проблем. Сепак, времињата сега се други и следните десет години ќе бидат интересни, и добра провокација, но со еден фактор ризик кој се вика економија или комерцијална.

l Работевте на проектот „Клуч“. Дали дел од тој материјал ќе биде вклучен во утрешниот концерт?

- Речиси воопшто нема да биде вклучен тој материјал бидејќи квартетот си има богат репертоар. Ќе има неколку композиции од „Клуч“ бидејќи станува збор за мое творештво. „Клуч“ е моја животна приказна и врзана за стаклените инструменти и за филозофијата на музиката и не е врзан со репертоар, туку е баш оној филозофски третман на традицијата или воопшто на музиката како култура. Нема да користам некои од стаклените инструменти на овој концерт, ниту, пак, окарината, бидејќи концертот има порака и заднина дека ете ние пораснавме и нема простор за филозофија. Нема потреба да изнесувам на сцената нешто што ќе одвлече внимание од јубилејот.

l Во која мера искуствата од настапите надвор од земјава ќе Ви помогнат на концертот пред домашната публика?

- Најтешки се настапите пред домашна публика. Овој пат концертот е во МОБ и е

провокација плус бидејќи не сме имале целовечерен концерт таму, а тоа е навистина убава сцена. Искуствата од надвор само придонесуваат уметникот да расчисти со комплексот на средината во која живее, комплекс од идентитет и комплекс од мала и сиромашна средина. Ние со тоа расчистивме уште одамна, токму поради настапите надвор на светски сцени и со големи музички имиња. Се' тоа се сведува на потребата човек да го гради своето искуство на сите основи, и од добрата и од лошата страна на медалот. Кога човек се занимава со музика, особено кога се бави со уметност во средина како што е нашата, каде што може комотно да кажам дека не е многу почитувана бидејќи се' е сведено на бизнис, на борба за егзистенција и барање начини како да се преживее, не е важно дали некој води грижа за традицијата и за културниот идентитет.

Димитар Петровски

34. ДЕНОВИ НА МАКЕДОНСКА МУЗИКА

Музичката програма - најбогата досега

Манифестацијата ќе започне на 21 март со концертот на Ревискиот оркестар на МРТ во чест на композиторот Драган Ѓаконовски-Шпато, а ќе настапат Драган Мијалковски, Калиопи, Каролина Гочева, Ѓоко Танески... Програмата на Деновите на македонската музика, кои годинава ќе се одржат по 34. пат, ќе биде најбогата досега. Според Марко Коловски, претседател на Сојузот на композитори на Македонија во чија организација ќе се одржи настанот, публиката ќе има можност да слушне изведби на голем број реномирани ансамбли и солисти од државата и странство. Манифестацијата ќе започне на 21 март во МОБ со концертот на Ревискиот оркестар на МРТ, во чест на основоположникот на македонската современа музика, композиторот Драган Ѓаконовски-Шпато (80 години од раѓањето), а ќе настапат Драган Мијалковски, Калиопи, Каролина Гочева, Ѓоко Танески, Андријана Јаневска... Деновите исполнети со музика ќе траат до 30 март, кога ќе бидат затворени со концертот на Московскиот ансамбл за современа музика.

“Годинашниве Денови на македонската музика се програмски најбогати досега и во однос на понудата и квалитетот, но и во однос на придружните активности, работилници и трибини. Манифестацијата и годинава е преглед на остварувањата на македонските композитори во текот на минатата година, а во еден дел ќе им биде оддадено признание и на композиторите кои ја ја граделе историјата на македонската музичка култура, вели Коловски.

На отворањето на манифестацијата ќе биде промовирана монографијата и авторското ЦД на Ѓаконовски-Шпато, композитор на македонската џез и поп-музика. Интересно е што во текот на манифестацијата некои од делата ќе бидат изведени за првпат, односно ќе имаат своја светска или македонска премиера, а ќе бидат доделени и наградите на СОКОМ. Според Јана Андреевска, уметнички раководител на манифестацијата, во рамките на Деновите на македонска музика ќе можеме да видиме и странски изведувачи и дела на странски композитори. Веќе во вторник во МОБ ќе се одржи концерт на џез-квинтетот “Сцхултзинг” од Германија, заедо со Драган Даутовски на традиционалните инструменти и Владимир Николов на гитара, а меѓу делата кои ќе се изведат е и “Не си го продавај Кољо чифликот” од Кире Костов. Во текот на наредните денови публиката ќе има можност да ги слушне концертите на триото “Е.А.Р.УНИТ” од САД, на Македонската филхармонија, на клавирското дуо “ЛП” од Србија, гудачкиот квартет “Креутзер” од Велика Британија, како и камерните концерти на кои ќе настапат нашите еминентни музичари, а ќе бидат изведени дела на македонските композитори Драган Стојковски, Борис Светиев, Михајло Николовски, Стефан Гајдов... Коловски ја потенцира и соработката со странските композитори и изведувачи, посочувајќи дека македонските дела како никогаш досега се изведуваат во странство.

(. .)

SPEKTAKULAREN KONCERT NA DRAGAN DAUTOVSKI

Otsvirena makedonskata prikazna

So prekrasnite zvuci na topchestata flejta od staklo so identichna forma na neolitskata flejta, kavalot i okarinata, drevnite instrumenti izraboteni od staklo, makedonskiot multiinstrumentalist profesorot m-r Dragan Dautovski na binata na Antichkiot teatar vo Ohrid ja pleni publikata. Muzikata chista kako staklo ushte ednash ja raskazha makedonskata prikazna preku avtentichnite instrumenti. Svetskata premiera na proektot Kluch go napolni Antichki teatar do poslednoto mesto. Pesnite bea otsvireni so stakleni instrumenti chii koreni se od vreminjata na mitovite, a prikazhana e i vrvnata interpretacija na umetnicite. Ohrigjani i turistite imaa edinstvena mozhnost da prosledat spektakularen performans na makedonskiot umetnik i da bidat del od golemiot muzichki spektakl. Vrvniot umetnik Dautovski pokraj na kaval, gajda i tambura, svireshe i na topchesta flejta stara 6000 godini. Zaedno so nego na scenata nastapi i negoviot kvartet koj izvede kompozicii od postariot materijal, kako i novi koi dosega ne se izvedeni.

Morikone otvara Ohridsko leto

Sun, 07/12/2009 - 13:39.
/

- Vest
- Festivali
- Makedonija
- Muzika
- Ohrid

Slavni italijanski kompozitor Enio Morikone (Enio) otvara 12. jula gala koncertom 49. Ohridsko leto, najznačajniju letnju kulturnu manifestaciju u Makedoniji, koja će do 20. avgusta predstaviti raznovrstan pozorišni, muzički i likovni program, uključujući predstave Harisa Pašovića, Roberta Vilsona, Ljubiše Ristića i Egona Savina, te koncerte pijaniste Borisa Berezovskog, makedonskog multiinstrumentaliste **Dragana Dautovskog** i džez muzičara Džordža Bensona i Lerija Vučkovića iz SAD.

Gala koncert Morikonea i Simfonijskog orkestra Budimpešte nazvan je “Bilo jednom u Makedoniji” - prema čuvenom filmu “Bilo jednom u Americi” za koji je Morikone komponovao muziku.

Morikone će nastupiti u Antičkom teatru, uz učesće Hora Makedonske opere i baleta, a povodom prvog nastupa u Makedoniji, dobio je, na osnovu ukaza predsednika Đorđa Ivanova, visoko državno odlikovanje Medalju za zasluge za Makedoniju.

Osim Ivanova, organizatori su najavili na otvaranju i predsednika Albanije Bamira Topija i Kosova Fatmira Sejdiua, zbog čega će i saobraćaj u starom delu grada biti ograničen, počev od “turističkog” bulevara do hotelskih kompleksa u gradskom centru.

Direktor Ohridskog leta Toni Simonovski izjavio je da su ulaznice za Morikoneov koncert, po ceni od 30 do 50 evra, odavno rasprodate.

Slavni kompozitor, za razliku od drugih zvezda koje su nastupale na ohridskom festivalu, nije imao posebne zahteve, osim želje da proba makedonsku nacionalnu kuhinju i razgleda

gradske kulturne znamenitosti.

Problem organizatorima Ohridskog leta predstavljaju, međutim, vremenske (ne)prilike, budući da nemaju alternativni prostor za koncert u slučaju kiše.

Morikone je najpoznatiji po muzici za više od 500 filmskih i TV dela, a kao dirigent je rukovodio najvećim svetskim orkestrima. Sa orkestrom "Roma Sinfonietta" gostovao je prvi put u februaru ove godine i u Beogradu, u završnici Gitar art festivala, a tročasnovni koncert u Beogradskoj areni završen je sa čak tri bisa, uz ovacije publike na teme iz špageti vesterna "Dobar, loš i zao", kao i filmova "Cinema Paradiso", "Bilo jednom na Divljem Zapadu", "Bilo jednom u Americi", "Nesalomivi", "Misija"…

Pozorišni program 49. Ohridskog leta počeće 13. jula Šekspirovim delom "Bura", u režiji Vladlena Aleksandrova i izvođenju bugarskog Dramsko-lutkarskog teatra "Konstantin Veličkov" iz Pazardžika, a obuhvatiće i predstave iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Italije, Turske...

Dramski teatar iz Skoplja učestvuje predstavom "Aleksandar" Ljubiše Georgievskog, sarajevski East-West centar "Norom" Henrika Ibzena i "Klasnim neprijateljem" Najdžela Vilijamsa, u režiji Harisa Pašovića, a baletska kompanija EgriBjankoDanca iz Italije predstaviće se "Makedonskim baletom", u koreografiji Rafaela Bjanka.

Makedonski narodni teatar učestvuje predstavom "Troil i Kresida", zasnovanom na istoimenom delu Viljema Šekspira i Homerovoj "Ilijadi", u režiji Ljubiše Ristića. Predstava će biti izvođena na gradskom pristaništu tokom celog dana, a podrazumeva totalni teatar - dramu, ples, operu, balet, muziku, video.., kao i besplatan ulaz.

Publika Ohridskog leta videće i "Srećne dane" Semjuela Beketa, u izvođenju Crt Artificio iz Milana i režiji čuvenog Roberta Vilsona, a najavljena je i albanska scena iz Skoplja, koja će izvesti "Generala mrtve vojske" Ismaela Kadarea, u režiji Dina Mustafića. Teatar "Vojdan Černodrinski" iz Prilepa izvešće predstavu "Krpen život" Stoleta Popova, u režiji Vlade Cvetanovskog.

Najavljeno je i gostovanje Gradskog teatra Koadželi iz Turske, koji će izvesti čuvenu dramu Meše Selimovića "Derviš i smrt", u režiji Nurule Tunčera (Nurullah Tuncer) i adaptaciji Nebojše Bradića, aktuelnog ministra kulture Srbije. Ta drama učestvovala je nedavno na zeničkom festivalu, a početkom juna izvedena je i u Narodnom pozorištu u Beogradu, koje se protekle sezone istaklo sopstvenom verzijom "Derviša", u režiji Egona Savina i dramatizaciji Borislava Mihajlovića Mihiza, sa makedonskim glumcem Nikolom Ristanovskim u naslovnoj ulozi.

Na Ohridskom letu gostovaće i Beogradsko dramsko pozorište nagrađivanom predstavom "Cheif" Mirze Fehimovića, u režiji Egona Savina.

Bitoljski Narodni teatar izvešće u završnici "Braću Karamazove" Dostojevskog, u režiji Dejana Projkovskog.

U okviru muzičkog programa, nastupiće ruski violinista Valerij Ojstrah i italijanski pijanista Frančesko de San, španski pijanisti Karlos Lama i Sofia Kabruha, a koncert filmske muzike održaće francuski Orkestar KFH. Najavljen je i koncert pijanističkog seminara profesora Borisa Romanova, kao i austrijskog kvinteta gitara Gitarisima.

Simfonijski koncert Makedonske filharmonije, pod vođstvom dirigenta Borjana Caneva, najavljen je za 30. jul u predvorju crkve Sv. Sofija, a kao solisti će nastupiti crnogorski pijanista Ratimir Martinović i Serdžo Tjempo iz Argentine.

Nastupiće i Muzička omladina Makedonije sa solistima u crkvi Sv. Sofije, dok će u Antičkom teatru biti održana svetska premijera projekta "Ključ" makedonskog multiinstrumentaliste **Dragana Dautovskog**, kojim će biti obeležen i nacionalni praznik Ilinden.

Među zvezdama Ohridskog leta biće i Swingle Singers, globalni akapela fenomen, a nastupiće i slovenački kvartet Tartini, kamerni hor "Sv. Kliment Ohridski", kao i violinista Maksimilijan Brat i švdski pijanista Karl Ponten, čijim će koncertom 9. avgusta u crkvi Sv. Sofije biti obeleženo predsedavanje Švedske Evropskom unijom.

Najavljen je koncert slavnog ruskog pijaniste Borisa Berezovskog, kao i hrvatske violončelistkinje Monike Leskovar, u pratnji pijanistkinje Marije Vrškove iz Makedonije, te švajcarskog Trija Georgiu. Nastupiće i Suela Mulaj (violina) iz Albanije i Masimo Palumbo (klavir) iz Italije.

Svečano zatvaranje Ohridskog leta 20. avgusta obeležiće koncert Ujedinjenog evropskog kamernog orkestra, koji će nastupiti u dvorištu crkve Sv. Sofija sa lautistom i gitaristom Edinom Karamazovim, koji se početkom godine predstavio na koncertima u regionu sa engleskim muzičarem Stingom, sa kojim je i objavio zajednički album "Songs from the Labyrinth".

Likovni program obuhvata izložbe Riste Pucoskog, Irene i Marka Nikoloskog, Stefana Hadži Nikolova, Marka Butine iz Slovenije, Sergeja Andrejevskog, Ilinke Popovske.

Organizatori Ohridskog leta najavili su i raznovrstan OF program, koji obuhvata, između ostalog, i koncert čuvenog američkog džez i fank gitariste, kompozitora i pevača Džordža Bensona 25. jula u Antičkom teatru, organizovan u saradnji sa Avalon produkcijom.

Višestruki dobitnik Gremi nagrade prethodno će, 23. jula, nastupiti i na Samertajm festivalu u Sava centru u Beogradu.

U Of programu nastupiće i makedonska pevačica Karolina, kao i džez muzičar Leri Vučković sa svojim bendom, koji živi u SAD, a jedna je od zvezda i ovogodišnjeg Beogradskog letnjeg festivala (BELEF).

Sajt Ohridskog leta je www.ohridskoleto.com.mk, a kompletan program nalazi se i u Kalendaru Portala za kulturu jugoistočne Evrope SEEcult.org

Saraevska zima Sarajevo,
Ovogodišnja Sarajevska zima je u prošlom tjednu obradovala publiku s nekoliko glazbenih sadržaja koji će se pamtiti: u nedjelju 17. februara u Domu policije nastupio je Kvartet **Dragana Dautovskog**, jedna od najzanimljivijih pojava novije makedonske glazbene scene.

Jubilej kvarteta Dautovskog

03.Dec.2010, 23:15, Izvor: SEEcult.org

Kvartet makedonskog multiinstrumentaliste Dragana Dautovskog, jedan od najboljih sastava vorld muzike na Balkanu, obeležio je velikim koncertom u Skoplju deset godina postojanja, tokom kojih je nastupao širom sveta, oduševljavajući i publiku i kritičare. I slavljenički koncert kvarteta Dautovskog, koji čine i vokal Aleksandra Popovska, perkusionista Ratko Dautovski i Bajsa Arifovska na kavalu, bio je pravo zadovoljstvo za publiku u sali Makedonske opere i baleta, koja ih je ispratila stajaćim ovacijama.

Za ohritsko leto 2009
Do 20. avgusta predstaviće se i pozorišta iz Bosne i Hercegovine, Italije, Turske, publika će imati priliku da vidi predstave Harisa Pašovića, Roberta Vilsona i uživa u koncertima pijaniste Borisa Berezovskog, makedonskog multiinstrumentaliste **Dragana Dautovskog** i džez muzičara Džordža Bensona i Larija Vučkovića iz SAD.

INSTRUMENT STAR
6000 GODINA

(http://img74.imageshack.us/img74/1823/draganme8.jpg) (http://imageshack.us)

Poznati makedonski muzičar Dragan Dautovski svira na muzičkom instrumentu starom najmanje 6.000 godina, nazvan "topčasta flejta iz Makedonije". Skopski mediji prenose da je 1989. godine instrument pronašla arheolog iz muzeja u Velesu Trajanka Jovčevska tokom istraživačkih radova na lokalitetu iz perioda neolita Mramor kod Čaške, 15 kilometara udaljenog od Velesa. Ona je do sada čekala da objavi svoje otkriće, strahujući za sudbinu instrumenta. "Flejta je jedini predmet takve vrste jer je izrađen od zemlje, zatim pečen, i takav instrument ne postoji u Evropi", izjavila je Jovčevska. Dautovski će na ovom instrumentu, za koji je napisao četiri kompozicije nastupiti 19. aprila na svečanom zatvaranju Dana makedonske muzike.

Razgovor:

Za početak, kako su etnolozi, psihologinja, antropolog, ekonomistica i pravnik stvorili jedan od najboljih hrvatskih etno bendova? Molio bih vas da ispričate same početke, jer s ovakvom galerijom likova djeluje kao scenarij za Tarantinov film?
Lidija: Na radionici **Dragana Dautovskog** na prvom festivalu Nebo, upoznala sam dirigenta zbora i orkestra makedonske zajednice Stefka Kaćurova koji me pozvao da pjevam u zboru. Tamo je bilo ležerna atmosfera uz priču, druženje, pjevanje, ispijanje čajeva i mastike. Uskoro sam nagovorila svog prijatelja Danijela da dođe svirati u Zajednicu jer je baš bio u životnoj situaciji kad je imao puno vremena i nije znao šta bi sa sobom. Onda je Danijel na jednom jam sessionu pozvao Nenada da dođe svirati u Zajednicu, a ovaj je bio u fazi kada nikome nije znao reći ne pa je više da ga skine s grbače rekao da će doći. U Zajednici smo upoznali Tanju koja se došla raspitati se za nošnju pa su je nagovorili da ostane svirati flautu. Tako smo se mi nekim slučajem našli u Makedonskoj zajednici, a nitko od nas nije bio Makedonac. U prvom Afionu uz nas je svirao i Stefko Kaćurov na tamburi te osebujni lik Safko Alimovski, stari roker i gažer iz narodnjačkih klubova, koji je u Afionu svirao kaval. Svirali smo samo makedonske pjesme,

s vrlo jednostavnim aranžmanima. Prvi samostalni koncert bio je 22. 6. 2003. u sada, na žalost, pokojnom prostoru Attacka. Nakon što su Stefko i Safko zbog obiteljskih razloga napustili bend, priključio nam se Dario na kontrabasu vidjevši oglas na Filozofskom fakultetu da etno bend traži kontrabasistu. Marijelu smo Danijel i ja upoznali u jesen 2004. preko zajedničke prijateljice u Melinu. Usput je saznala da pjevam u nekom bendu makedonske pjesme, a pošto nam je otišla pjevačica Ana Krolo, na licu mjesta smo održali malu audiciju, vidjeli da cura ima sluha te je odlučili zadržati. Eto, tako smo se mi nekim slučajem - a možda i nije bio slučaj, već sudbina - sreli. Šestero različitih ljudi koji žive različitim životnim stilovima i bave se različitim poslovima, ljudi koje je spojila muzika.

Što znači vaše ime i kako ste došli do njega?
Ime znači mak na makedonskom, ali ujedno i opijum. Još dok smo bili u makedonskoj zajednici, kolegica s faksa je zamolila da odsviramo na veceri Kluba studenata etnologije nekoliko makedonskih pjesama. Za tu prigodu Safko nam je dao ime Afion. Nama je ime ok zvučalo pa je ostalo i nakon što smo počeli svirati i hrvatske i bosanske pjesme.

Autor: Mirna Marić, Petak, 26 Rujan 2008

Ocjena:

Ocjena čitatelja:
(0 glas)

Završio je treći **Zagreb etno festival**, na kojem je upečatljivo dominirao balkanski i istočnoeuropski melos, a skoro su svi izvođači bili iz Europe, naročito iz jugoistočne Europe (Hrvatska, Slovenija, Bugarska, Makedonija). Najjači dojam ostavio je upravo Makedonac **Dragan Dautovski**, inače najpoznatiji po *soundtracku* za kultni film **Prije kiše**, koji je nastupio sa svojim kvartetom. Dautovski je inače etnomuzikolog i profesor narodnih instrumenata, a muzicira na čak preko 20 instrumenata.

Dio svog glazbenog umijeća je pokazao i na zagrebačkom koncertu, gdje je zasvirao na nekoliko različitih glazbala, uključujući i okarinu, staru preko 6000 godina. Okarina potječe iz neolitika i samo je "malo" mlađa od najstarijeg dosad poznatog glazbala – kineske flaute Gudi, koja je datirana u period od prije 6000 do 7000 godina, i kojoj je donekle slična. Prije nego li je zasvirao na tom minijaturnom puhačkom instrumentu sa samo tri rupe, *Dautovski* je ispričao i prigodnu priču o tom neobičnom predmetu koji su arheolozi pronašli na nalazištu u blizini *Velesa* u *Makedoniji*, ni ne znajući da se radi o glazbenom instrumentu prije nego li je *Dautovski* , kao akademik, dao svoju ekspertizu. S obzirom na dragocjenost tog pronalaska, *Dautovski* je na koncertu zasvirao ipak na kopiji okarine, no i to je bilo dovoljno impresivno: nevjerojatno je koliko je efekta izvukao iz jednog primitivnog glazbala koje može proizvesti tek nekoliko tonova. Radi se, u biti, o specifičnoj okrugloj keramičkoj flauti (nalik na Spielbergovog E.T.-ja, kako *Dautovski* reče), koja je prodornim i odjekujućim zvukovima vidljivo impresionirala brojnu publiku u kinu SC-a. Većinu pjesama je *Dautovski* ipak odsvirao na žičanim instrumentima, i jednu na gajdama. Ansambl je izvodio makedonsku etno glazbu, više ili manje osuvremenjenu modernim aranžmanima, ali uvijek vrlo inspirativno i tehnički ispolirano. Treba svakako spomenuti i pjevačicu **Aleksandru Popovsku**, izuzetnog glasa, vokalističke tehnike i improvizacijskih sposobnosti, koja je svojim vrhunskim *scat* improvizacijama davala dodir jazza tradicionalnoj makedonskoj glazbi. Ostali članovi kvarteta su **Bajsa Asifovska** (kaval, tambura) i **Ratko Dautovski** (djembe, bongos, tarabuka).

OVACIJE ZA KVARTET DAUTOVSKOG U ZAGREBU

Fri, 09/19/2008 - 22:02.

seecult.org writes, "*ZAGREB (SEEcult.org) - Kvartet makedonskog multiinstrumentaliste* ***Dragana Dautovskog*** *potvrdio je status najvece zvezde ZGetno festivala u Zagrebu, okupivsi 19. septembra dosad najbrojniju publiku, koja je s posebnim odusevljenjem reagovala na kompozicije koje su ukljucivale gajde i tapan. Dautovski je izazvao narocitu paznju i improvizacijom na okarini, jedinoj kopiji 6.000 godina starog instrumenta, pronadjenog u Makedoniji, a pevacica Aleksandra Popovska standardno je plenila lakocom kojom je izvodila poznate melodije, kao i kreativnoscu u improvizacijama.*"

Dautovski i clanovi njegovog kvarteta, koji su i bili najavljeni kao hedlajneri ZGetna, okupili su u bioskopskoj sali Studentskog centra oko 700 ljudi, sto je najvise od pocetka tog festivala 15. septembra, koji predstavlja u trecem izdanju grupe iz devet zemalja koje izvode etno otvoren uticajima drugih vrsta muzike i savremenim, modernim elementima.

Kvartet **Dautovskog**, jedan od najboljih bendova vorld muzike na Balkanu, svirao je oko dva sata, sa jednim bisom, stvorivsi veselu atmosferu i sjajnu komunikaciju sa publikom.

Koncert je zavrsen prakticno zajednickim izvodjenjem Kvarteta **Dautovskog** i publike, koja je do kraja pesme "Metronom" ucestvovala, dajuci ritam tapsanjem.

Osim hitova "O, Jano, Jano", "Ogledalo", "Balkan" i "Gorocvet" s prvog albuma "Put sunca", Kvartet **Dautovskog** svirao je i nekoliko melodija sa novog albuma "Razboj", izdatog u Makedoniji pre dva meseca. Deo tog materijala pre dve godine objavljen je u Ceskoj, pod nazivom "Makedonska narodna muzika".

Bend je svirao i neobjavljen materijal, koji ce se naci na narednom albumu, a najvise aplauza izazvale su prepoznatljive melodije, obrade tradicionala "Ajde, ne ti lici Dafino mome", "Ne si go prodavaj, Koljo, ciflikot", "Koga padna na Pirina", kao i kolo "Kumanovka", za koje je najvise aplauza dobio Dautovski na gajdama.

Dautovski je posebnu paznju skrenuo improvizacijom na okarini, vrsti flaute iz neolitskog perioda, koja je otkrivena 80-ih godina 20. veka na arheoloskom nalazistu u blizini Velesa.

Osim **Dautovskog**, posebnu paznju izazvala je i vokal Aleksandra Popovska, koja je rodjena u Srbiji, a na studijskom je usavrsavanju u Holandiji, gde ucestvuje u razlicitim umetnickim projektima, kako u oblasti muzike, tako i vizuelne umetnosti.

U kvartetu su i perkusionista Ratko Dautovski i Bajsa Atrifovska na kavalu i tamburi.

Kvartet **Dautovskog** osnovan je 2000. godine, a prvi album "Put Sunca", koji je rezultat njihovog prvog CD singla "Koreni i pupoljci", objavili su 2001. godine. Radili su i muziku za vise igranih filmova, baleta i pozorisnih predstava, a nastupali su sirom sveta, ukljucujuci Australiju, Belgiju, Ukrajinu, Italiju, Veliku Britaniju, Holandiju, Hrvatsku, Sloveniju, BiH i Srbiju.

Dautovski je 1992. osnovao ansambl "Mile Kolarovski" sa kojim je nastupao u Makedoniji

i inostranstvu, a snimio je i veliki broj ploca za drzavnu radio - televiziju. Ucestvovao je sa grupom Anastazija u muzici za film “Pre kise” Milca Mancevskog 1994. godine, nakon cega je osnovao grupu DD Sintezis i bio producent njihovog prvog CD-a.

Manifestacija Musica Mediterranea (26. april - 26. maj), peti put za redom okuplja muzičare iz gastarbajterskih zemalja Južne Evrope i Sredozemlja i domaće bendove sličnih/toplijih afiniteta, koji zajedno ruše međunarodne kulturne i jezičke barijere

Dario Stajić

FOTO: Dario Stajić

Mesto: Freiheizhalle, Minhen

Vreme: Ponedeljak, 11. maj 2009.

Organizacija: Musica Mediterranea

Koncertna dvorana Frajhajz Mihnenu nalazi se nedaleko od Hauptbahnhofa, glavne železničke stanice. Nekada se tu okretala turbina toplane koja je grejala ljude koji su izlazili iz vozova, ulazili u vozove, željno dočekivali ili s tugom u grlu ispraćali. Ljude.

U brižljivo saniranom i ekskluzivno opremljenom prostoru, ispod impozantne krovne konstrukcije i između 10-ak metara visokih zidova od prastarih ogoljenih cigli, pored redovnog repertoara - kabaretskih predstava, poslovnih konferencija, fensi žurki – povremeno zaluta i neki putujući muzički metak.

Tačno pre godinu dana, sa ukulele gitarom, queer svitom Magnetic Fields i “kuferom punim pesama”, na bini Frajhajza se u dva čina okušao Stephin Merritt. Nezaboravno veče u nestvarnom ambijentu, alkohol su posluživali samo na pauzi, pre i posle koncerta. Možda se baš zbog toga mnogi posetioci i dan-danas svega sećaju.

“I had a dream and you were in it

The blue of your eyes was infinite

You seemed to be

In love with me

Which isn’t very realistic”

(I Don t Belive You, Magnetic Fields)

Uz Portugalca Joséa Manuela Barrosoa, predsednika Evropske komisije, sponzori manifestacije Musica Mediterranea su ličnosti iz javnog života, privrede i lokalnih bavarskih organa vlasti. I pored svega toga, čak su i cene povlašćenih penzionerskih/studentskih ulaznica prilično nepristupačne za prosečne penzionere/studente. To se može primetiti po sastavu publike - za stolovima ispred bine sedi svečano odeveni poslovni svet, pije se vino, šampanjac. Pozadi mlađi stalež, vidi se poneko otvoreno flaširano pivo ili ništa. Prazna

Glavni i jedini razlog zbog kog je vredelo to veče biti u ulici Rainer-Werner-Fassbinder-Platz 1 je bila i ostala muzika. Muzika kao iskon, muzika kao spas, muzika kao lek.

Korpulentnog multiinstrumentalistu, rođenog u selu Rusinovo (Berovo) na istoku Makedonije, najavila je Aleksandra Popovska. Članica Kvarteta **Dragana Dautovskog**, pevačica upečatljivog izgleda i glasa, školovana na univerzitetima Portsmoth i Utreht, pored izvornih pesama, dela Mortona Feldmana, repertoara Joni Mitchell u slobodno i radno vreme istražuje i klasične pop/jazz forme. Večeras je skoro isključivo posvećena muzici koja glavnu inspiraciju crpi iz tradicije, narodnih makedonskih pesama, uz povremene improvizacije i skat vratolomije.

Posle dve rečenice na nemačkom i tri na engleskom, Aleksandra se povlači u bekstejdž. Kratkotrajnu tišinu prekida lider u crnom dugom monaškom kaputu sa kapuljačom. Na ramenu izduvane gajde, u ustima okarina, okrugli keramički instrument, star 6000++ godina. Dvorana odzvanja od dolby surrounda i od spravice sa tri rupe. Posle nekoliko minuta tamna star track odora pada na pod, izuzetna koncentracija koju duvanje očigledno zahteva popušta i na bini i u publici. Dragan koristi pauzu da bi naduvao ovčiju mešinu, manje zahtevan instrument koji poznajemo i iz pesama Škota Roda Stewarta (Every Beat Of My Heart) ili još lepše Australijanaca Church (Under the Milky Way).

Potom izlazi golobradi Ratko Dautovski sa velikim bubnjem (tapan) okačenim oko vrata, sa unutrašnje strane lupa debelom, a s vanjske tankom palicom. Deo publike mu odgovara tj. automatski se legitimiše aplauzom i rukama dignutim u vazduh. Nemci sa kojim delim sto, deluju prilično zbunjeno, što bi se moglo reći i za njihove reakcije tokom ostatka koncerta. Ali, ni oni ne štede dlanove. Virus Balkana se brzo širi po sali.

Posle gajdi maestro svira kaval i udara u tamburu. Četvrti član postave, libero Bajsa Arifovska, skoro sve vreme neupadljivo, ali kao mali mrav "…" vredno čuva instrumentalnu pozadinu centarforu Dautovskom i lagano pomera harmonije leve i desne polutke Popovske.

Teško je reći u kojim pravcima se danas razvija muzika koja je u stanju da menja i nadživi imena naroda koji su doprineli njenom nastanku. Pa čak i da im predvidi sudbinu. Iako još od pojave bendova Padot na Vizantija, Lola Von Stein ili Anastasia opšti interes konstantno raste, čini se da bi ta forma istinski ukorenila i doživela procvat tek kad bi se našao neki makedonski Moses Asch (Smithsonian Folkways Mission) ili Harry Smith (Harry Smith Archives) i na prikladan i depolitizovan način sistematizovao i diskografski validirao ovo neprocenjivo bogatstvo.

Iz ekonomskih razloga, to je danas praktično nemoguće. Preostaje nam jedino gomila podataka razbacana po bespućima interneta. Profesor Dragan Dautovski zajedno sa bivšim i sadašnjim studentima, projektom DD Synthesis, pesmama iz filma Pre kiše, bije bitke protiv vetrenjača u okruženju.

Publika je tokom koncerta vikala, klicala, skakala, tražila bis, a neko je i viknuo „Zajdi, zajdi!". Dubokim, promuklim i toplim glasom Dragan odgovara: "To kad dođete u Skoplje". Oseti se da se čovek s daleko više radosti i elana izražava vrednim-radničkim-zlatnim prstima nego rečima.

Neko mu daje jednu iz gomile papirnih zastavica kojima posetioci mašu u mraku. On diže u vazduh žuto sunce na crvenoj pozadini. Ono se vraća u publiku i lagano nestaje u mraku.

23. oktobar 2011.

Kvartet kvalitetne makedonske tradicionalne muzike

Šetajući po Balkanu nailazite na nestvarne predele, zanimljive ljude i skriveni kvalitet. Danas smo se zaustavili u Makedoniji da upoznamo *kvartet Dragana Dautovskog*.

Svojevremeno smo pre nekoliko godina čuli jedan sjajan album Dragana Dautovskog „Original Macedonian Folk Music" sa obradama starih i tradicionalnih makedonskih pesama. Bilo je to sjajno iznenadjenje. Odlični muzičari, kvalitetno izvodjenje i svetski aranžmani za etno pesme. Pravi world music album.

Dragan Dautovski kvartet je porodična muzička grupa, osnovana 2000-e godina koja svira i peva etno i ambijentalnu muziku na tradicionalnim instrumentima. Jedan od instrumenata koje gospodion Dragan koristi, kugla sa tri rupe, star je preko 5000 godina, i nadjen je od strane arheologa. Kopiju instrumenta Dragan koristi na javnim koncertima i na njemu svira, iako instrument ima samo tri tona.

Dragan Dautovski (1957) je svestran muzičar koji svira mnoštvo instrumenata, ujedno i profesor na katedri za tradicionalne instrumente i mnogo radi na promociji i čuvanju korena etno i tradicionalne muzike u Makedoniji. Istražuje, stvara, reafirmiše stare instrumente kao što su gajde, tamnbure, frule i stari zvuk. Za svako poštovanje i podršku.

Od tada pratimo rad Dragana Dautovskog i radujemo se svakom njegovom novom izvodjenju.

Vreme je i da vi saznate za njega.

Friday, November 23, 2007

DAUTOVSKI AWARDED BY ECONOMIC CHAMBERS

Culture

.

Macedonian musician Dragan Dautovski has been awarded a prestigious award bestowed by Economic chambers of SEE countries. A curiosity is that the award is first given to a man in culture, not in economy. Dautovski was handed the award in Timişoara, Romania.

The musician says he received the award in a special ceremony where he expressed gratitude to businessmen and diplomats, and also spoke on the importance of culture in a period when non-culture has penetrated deep every part of the living, politics, economy and culture itself. The gesture of awarding an artist, Dautovski believes, is the need of economy to attach to culture as the pillar of the human and spiritual existence.

At an invitation of UNESCO, Dautovski is leaving for Paris today. With a group of artists he is then leaving for New York where he is performing at the Lincoln Centre on 3rd December. Dautovski will play for the diplomatic corps in the United States and the Macedonian Embassy in Washington. In the two events, he will promote a pre-historic ball flute, ocarina from Macedonia, with the approval of the Institute for Protection of Cultural Heritage.

PO EVROPA, TOPCHESTATA FLEJTA I VO NJUJORK

Evropskite stopanstvenici go nagradija Dautovski

Makedonskiot muzichar Dragan Dautovski e nagraden so prestizhno priznanie koe go dodeluvaat stopanskite komori na zemjite od Jugoistochna Evropa. Kuriozitet e shto nagradata za prv pat mu se dodeluva na chovek od kulturata, a ne od stopanstvoto. Na Dautovski priznanieto mu beshe vracheno vo Temishvar, Romanija. Dautovski veli deka nagradata mu bila vrachena na specijalna ceremonija na koja toj, zablagodaruvajkji im se na stopanstvenicite i diplomatite, progovoril za znachenjeto na kulturata vo period koga nekulturata e navlezena vo site pori na zhiveenjeto, vo politikata, ekonomijata i vo samata kultura. Gestot shto priznanieto mu se dodeluva na umetnik, spored Dautovski, e potrebata na stopanstvoto da se pripoi kon kulturata kako stozher na chovechkoto i duhovnoto postoenje. “Ubavo priznanie koe za mene povtorno, za zhal, doagja od stranstvo, no priznavam deka mi godi”, ni reche Dautovski. Na pokana na UNESKO, Dautovski zamina za Pariz, od kade shto so grupa artisti zaminuva za Njujork kade shto na 3 dekemvri kje nastapi vo Linkoln centarot. Dautovski kje ima nastap za diplomatskiot kor vo Amerika i vo ambasadata na Makedonija vo Vashington. Na dvata nastapa, so dozvola na Upravata za zashtita na kulturnoto nasledstvo, toj kje ja promovira i praistoriskata topchesta flejta, okarinata od Makedonija. Megju umetnicite koi preku UNESKO gostuvaat vo SAD e i baritonot Boris Trajanov.

Dautovski gi shokira Hrvatite so svirenjeto na okarina!

Dragan Dautovski zaedno so svojot kvartet nastapi na zagrepskiot festival na etnomuzika “ZGetno”. Da go vidat i da go chujat makedonskiot virtuoz doshle okolu 700 lugje, vistinski pochituvachi na etnozvukot. Praktichno koncertot na Dautovski bil najposeteniot na petdnevniot festival, kade shto nastapuvaa grupi od Portugalija, Bugarija, Italija i Francija.
Hrvatskite pechateni i internet-mediumi izvestuvaat za koncertot na kvartetot na Dautovski i nitu eden od niv ne shtedi na pofalni zborovi. Ochigledno muzikata i instrumentalistichkiot inteligent na Dautovski gi fascinirale tamoshnite ljubiteli na etnoto.
- Dautovski posebno se istakna so improvizaciite na okarinata, edinstveniot primerok na ovoj instrument star 6.000 godini, pronajden vo Makedonija, a pejachkata Aleksandra Popovska standardno pleneshe so svojata interpretacija na poznatite makedonski melodii, kako i so kreativnosta i so improvizacijata - izvestuvaat hrvatskite mediumi.
Koncertot na kvartetot trael dva chasa vkluchuvajkji i eden bis, na koj se sozdala vesela atmosfera, a seto toa blagodarenie na odlichnata komunikacija so publikata.

FSC Exhibition at the UNESCO Headquarters in Paris

During the days of Slavic culture and literature, the International Foundation – Forum of Slavic Cultures, in cooperation with the Slovenian and Russian permanent delegations to UNESCO, organized two exhibitions at the UNESCO Headquarters in Paris. The first is a photo review of monuments and natural sights under the protection of UNESCO entitled World Heritage in the Slavic World. The other exhibition, Slavs. Legends Past and Present, is dedicated to the survey of contemporary Russian artists, Bulgarian icon painters, as well as posters and photos of celebrations of traditional Slavic holidays, while there is also a number of national costumes on display. The exhibition was opened on 31 May by the Director General of UNESCO Ms. Irina Bokova, the Chairperson of the UNESCO Executive Board Ms. Eleonora Mitrofanova, Slovenian Ambassador in Paris and the Permanent Representative to UNECO Ms. Veronika Stabej, and the Chairperson of the Forum of Slavic Cultures Ms. Andreja Rihter who addressed all the present. The guests evaluated the exhibitions as successful and engrossing. Several opening speakers talked in Slavic languages, numerous Slavic delegations took care of a rich culinary presentation of their countries, while Ukrainian and Russian musicians put on a warm and noteworthy performance.

FSC Concert at the UN Headquarters in New York

Celebrating the days of Slavic culture and literary heritage, on 24 May, the International Foundation – Forum of Slavic Cultures, in cooperation with the Russian Ministry of Culture and Ministry of Foreign Affairs, as well as the Permanent Delegation of the Russian Federation to United Nations, staged a gala concert of Slavic music at the UN General Assembly Hall that represented twelve of the Forum's member countries. Together with the United Slavic Orchestra, under the baton of the Artistic Director Vladimir Andropov and made up of performers from various Slavic countries, the following musicians made an appearance: Ljoba Jenče from Slovenia, Stevan Čavor from Montenegro, Aleksandar Stepić from Serbia, Kateryna Kovryk and Ievgenia Zgurovska from Ukraine, Dragan Dautovski from the Former Yugoslav Republic of Macedonia, Antun Božić and Marko First from Croatia, Alexander Zakharov from Russia, Elitsa Todorova and Stoyan Yankulov from Bulgaria. Besides, Dvořák's Slavic Dances, Belorussian folk dance Kryzhachok, and a Polish Polka were also performed by the orchestra. The host of the event was the National Artist of Russia and a member of the Forum of Slavic Cultures' Board Mr. Svyatoslav Belza. The speeches were delivered by the representative of UN Department of public information Deborah Seward, the First Deputy of the Permanent Representative of Russia to the UN Mr. Alexander Pankin, while in the name of the Forum, Ms. Andreja Rihter, its Chairperson, addressed the guests. The music from the wealth of Slavic tradition and as a part of intangible cultural heritage achieved a conspicuous success, while the Chairperson was invited to organize again a presentation of Slavic cultures at the United Nations in the future.

Festival Maribor

Dragan Dautovski wurde im Jahr 1957 in einem Dorf namens Rusinovo im makedonischen Berovo geboren. Im Jahr 1984 diplomierte er in Musiktheorie an der Universität Sts. Cyril und Methodius in Skopje.

Er komponierte viele Werke für instrumentale und vokale Solisten, Ensembles und Orchester, und dazu noch für Volksinstrumente mit denen er in Makedonien und im Ausland aufgetreten ist. Viele dieser Werke wurden auch aufgenommen.

Er unterrichtet auch an der Universität Sts. Cyril und Methodius als Professor für Volksinstrumente: Kaval, Gajda und Tambura.

Im Jahr 1992 gründete er das Ensemble „Mile Kolarovski“, mit dem er auf verschiedenen Konzerten in Makedonien und außerhalb konzertierte. Das Ensemble machte auch einige Aufnahmen für das Nationale Rundfunk und Fernsehen.

Konzert

Timeline
10.9.2011

Svestrana Popovska

Sun, 05/10/2009 - 12:43.
/

Makedonska pevačica, kompozitorka i multimedijalna umetnica Aleksandra Popovska, koja živi i radi poslednjih godina u Holandiji, učestvuje ovih dana na nekoliko festivala u Evropi, samostalno i kao članica kvarteta skopskog multiinstrumentaliste Dragana Dautovskog.

Dragan Dautovski kvartet nastupiće 11. maja na petom festivalu Europamusicale "Muzika Mediterana" u Minhenu, koji se održava pod pokroviteljstvom predsednika Evropske komisije Žoze Manuela Baroza.

Nakon nedavnog koncerta u galeriji La Charmotte u Larenu, Popovska će se samostalno predstaviti i 16. maja u Hilversumu u Holandiji, multimedijalnim performansom - instalacijom "All those lovely creatures", u okviru projekta "KunstKRACHT 9" u Hilversumu koji organizuje Fondacija Magdalena (www.stichtingmagdalena.nl).

Potom će u junu učestvovati u grupnoj instalaciji "Wind Nomads" SLEM (Landscapetheater) fondacije, koja će biti postavljena na jednom od najznačajnijih multidisciplinarnih festivala u Holandiji - Teršeling (Terschelling) Oerol Festivalu (www.oerol.nl), izraslog iz uličnih akcija od pre 25 godina.

Oreol festival, koji će biti održan od 12. do 21. juna, okupira celo ostrvo Teršeling kao scenu za realizaciju teatarskih, plesnih, vizuelnih, muzičkih i multidisciplinarnih događaja, a Popovska učestvuje u projektu koji podrazumeva stvaranje jedinstvenog pejzaža od slika koje se pokreću na vetru, podsećajući na velike leptire.

Iako je poznata pre svega po muzičkoj karijeri, Popovska je kao vizuelna umetnica učestvovala na niz festivala i izložbi, predstavljajući slike, crteže, digitalne radove, fotografiju, instalacije...

Između ostalog, učestvovala je i na putujućoj izložbi slika oko stotinu umetnika neholandskog porekla, koji žive i rade u Holandiji, a koja je obišla gotovo ceo svet, pod nazivom "Pokaži nadu - svet u Holandiji" (Show Your Hope).

Rođena u Srbiji, Popovska je završila Muzičku akademiju u Skoplju 1997. godine, a od 2004. godine živi i radi u Holandiji, gde je nastavila usavršavanje na Fakultetu za umetnost, medije i tehonolgiju u Utrehtu, kao i na Školi za kreativne tehnologije u Portsmotu u Britaniji.

S obzirom da je odrasla u bivšoj Jugoslaviji, bila je pod širokim spektrom kulturnih uticaja.

Glas koristi kao instrument, a na Balkanu je i poznata kao jedan od pionira takozvanih “proširenih vokalnih tehnika”.

Popovska se bavi kako savremenom klasičnom, tako i etno, pop, džez i eksperimentalnom elektronskom muzikom.

Još za vreme studija u Skoplju nastupala je u triju sa Emilijom Lale i Anom Kostovom, sarađujući sa gotovo svim makedonskim producentima i autorima (Darko Dimitrov, Kokan Dimuševski, Valentino Skenderovski, Ilija Pejoski, Kire Kostov...).

Učestvovala je i na više od 20 albuma različitih muzičkih žanrova sa makedinskim umetnicima, među kojima su TB Tračeri, Arhangel, Karolina Gočeva, Erzana, Toše Proeski, Kaliopi, Igor Džambazov.., a od 2000. godine postala je glavni vokal Dragan Dautovski kvarteta, sa kojim je nastupala u više od 20 zemalja širom sveta.

Popovska u Holandiji radi na mnogim multidisciplinarnim projektima, kao izvođačica, kompozitorka, producent ili koncept dizajner. Stvorila je više od 50 kompozicija različitih žanrova, kao i mnogobrojne manje forme za različite instrumentalne i vokalne izvođače i grupe, koristeći pritom često i elektronske instrumente i kompjuter.

Jubilej kvarteta Dautovskog

Fri, 12/03/2010 - 20:03.

Kvartet makedonskog multiinstrumentaliste Dragana Dautovskog, jedan od najboljih sastava vorld muzike na Balkanu, obeležio je velikim koncertom u Skoplju deset godina postojanja, tokom kojih je nastupao širom sveta, oduševljavajući i publiku i kritičare.

I slavljenički koncert kvarteta Dautovskog, koji čine i vokal **Aleksandra Popovska**, perkusionista **Ratko Dautovski** i **Bajsa Arifovska** na kavalu, bio je pravo zadovoljstvo za publiku u sali Makedonske opere i baleta, koja ih je ispratila stajaćim ovacijama.

Dragan Dautovski i Aleksandra Popovska

Koncertu su prisustvovali 28. novembra i brojni predstavnici diplomatskog kora, kao i poznati makedonski muzičari, a proslavljeni pijanista Simon Trpčeski posebno je pohvalio Aleksandru Popovsku, navodeći da je pokazala kako treba pevati makedonske izvorne pesme.

Aleksandra Popovska

Svestrana Aleksandra Popovska, koja je na studijskom usavršavanju u Holandiji poslednjih godina, a učestvuje u različitim umetničkim projektima i u oblasti muzičke i vizuelnih umetnosti, izvrsno se poigravala svojim vokalom, pretvarajući ga u svojevrsni muzički instrument.

Posebno oduševljenje publike izazvala je u specifičnom duetu sa Arifovskom, odgovarajući vokalom na njene zvuke kavala.

Bajsa Arifovska

Arifovska je svirala i bas gitaru i tamburu, a istakao se i perkusionista Ratko Dautovski solo deonicama.

Aleksandra Popovska i Ratko Dautovski

Vođa ansambla Dragan Dautovski, koji je još jednom pokazao majstorstvo multiinstrumentaliste, bio je ponosan na svoje učenike u kvartetu koji su, kako je naglasio, i sami postali učitelji.

Dragan Dautovski

Repertoar slavljeničkog koncerta obeležen je i prefinjenim izborom kompozicija sa svežim, na momente čak i džez aranžmanima.

Dragan Dautovski osnovao je kvartet 2000. godine u Skoplju, a prvi album „**Put Sunca**", koji je rezultat njihovog prvog CD singla „**Koreni i pupoljci**", objavili su 2001.

Radili su i muziku za više igranih filmova, baleta i pozorišnih predstava, a nastupali su širom sveta, uključujući Australiju, SAD, Belgiju, Ukrajinu, Italiju, Veliku Britaniju, Holandiju, Hrvatsku, Sloveniju, BiH i Srbiju.

Prošle godine premijerno su predstavili na 49. Ohridskom letu projekat "**Ključ**", svojevrsni istorijski vremeplov kroz specijalno napravljene instrumente za tu priliku.

Dautovski je poslednjih godina skrenuo pažnju improvizacijama na **okarini**, kopiji 6.000

godina starog instrumenta, pronađenog u Makedoniji. Reč je o vrsti flaute iz neolitskog perioda, koja je otkrivena 80-ih godina 20. veka na arheološkom nalazištu u blizini Velesa.

Savršenstvom tog instrumenta okrugle forme, sa tri rupe koje simbolizuju jedinstvo tela, uma i duha, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, kao i umetnosti, nauke i vere, inspirisan je i projekat "Ključ" kvarteta Dautovskog.

Dautovski je pre osnivanja svog kvarteta vodio i ansambl "Mile Kolarovski" sa kojim je nastupao u Makedoniji i inostranstvu, a snimio je i veliki broj ploča za državnu radio-televiziju. Učestvovao je i sa grupom Anastazija u muzici za film „Pre kiše" Milča Mančevskog 1994. godine, nakon čega je osnovao grupu DD Sintezis i bio producent njihovog prvog CD-a.

Sajt Dragana Dautovskog je www.dragandautovski.com.mk, a DD Quarteta www.myspace.com/dragandautovskiquartet.

*Foto: Viktor Sokolovski (album fotografija sa skopskog koncerta nalazi se OVDE)

(SEEcult.org)

КОНЦЕРТИ

Најнов број
Насловна

Број 2200 сабота, 18 март 2006

КОНЦЕРТ ВО СТОБИ
Драган Даутовски-квартет го “оживеа” античкиот град
Двочасовната изведба измами многу ракоплескања од публиката, која не го криеше своето воодушевување од овој несекојдневен настан

Античкиот град Стоби во петочната вечер беше местото каде што се собраа стотици вљубеници на традиционалните македонски звуци, од сите краеви на Македонија, за да уживаат во концертното издание на творештвото на “Драган Даутовски-квартет”.

Под отворено небо и полна месечина мултиинструменталистот Драган Даутовски и членовите на неговиот бенд - Александра Поповска, Ратко Даутовски и Басја Арифовска, ги разиграа емоциите на присутните со познатите звуци на тамбурата, зурлата, кавалот, тапанот, гајдата и други инструменти од нашето поднебје. Двочасовната изведба на нумерите од нивниот албум “Патот на сонцето” и од максисинглот “Корени и цутови”, доведена до совршенство, и неверојатните варијации на вокалот на Александра, измамија многу ракоплескања од публиката, која не го криеше своето воодушевување од овој несекојдневен настан. Гости на концертот беше групата “Џоломари” од селото Бегниште, Кавадаречко, кои, како и секогаш, воодушевија со својата појава. Паганските звуци на многубројните ѕвончиња и разните тропалки по нивната облека, совршено се вклопија во специфичната атмосферата во накратко оживеаниот прастар град.

Ветерот цела вечер не успеа да ја “премисли” публиката во стрмиот амфитеатар, која не се задоволи кога квартетот си замина од сцената и повторно ги повика, за уште десетминутно уживање во нивната хармонија.

A concert of Dragan Dautovski Quartet closes Days of Macedonian Music

Thursday, 19 April 2007

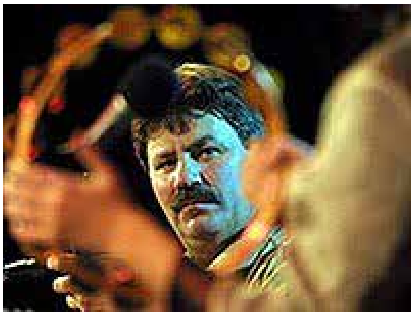

Dragan Dautovski Quartet is closing the Days of Macedonian Music with a concert at the Universal Hall Thursday evening.

A curiosity of the concert is that besides standard instruments, Dragan Dautovski is playing live a 6000-year-old okarina. The okarina is a ball flute dating from the Neolithic and is a well preserved and exclusively attractive music instrument, the world attraction of the highest artistic and cultural rank. It was revealed at the Mramor archaeological site near Caska, Veles area.

"I am not as excited about the concert and meeting everybody as I am with the honour to play first the 6000-year-old unique and rare instrument. I have been asked what I am going to play in the concert, and I just say we are going to play music I bring inside and music the okarina has hidden in itself for so long," Dautovski said in the press conference.

The concert will be divided in three parts and the ball flute will be presented in sound and image in the third. Dautovski said the flute makes three tones and he has come to 16 tones with a methodological approach. This is the unique instrument of such kind found in Europe.

Trajanka Jovcevska, Custodian Advisor at the Veles National Museum said this would be the first step in presentation of the instrument and returning it to a museum case is the last they are considering. Further world promotion of the instrument will be under the name "Flute of Macedonia."

НА СКОПСКО ЛЕТО

Драган Даутовски ќе свири во Марков Манастир

Музичарот го претстави неговото видување на песната “Малој моме”, отсвирена со окарина и харфа. Останатите делови од новиот проект “Клуч” ќе може да ги чуеме на Илинден, во охридскиот Антички театар

Две новости доаѓаат од музичарот Драган Даутовски: утре (20,30 ч.) со квартетот во Марков Манастир ќе го исполнат концертот “Скришно место”, а на Илинден, во Антички театар - Охрид, ќе го претстави новиот музички проект - “Клуч”.
- “Клуч” претставува лична, интимна приказна на уметник кој го дава својот непокор што не опкружува, изроден од љубовта, но и сублимат на се што е белег, бренд и идентитет на нашето поднебје. Проектот говори со јазикот на музиката, во кој е втемелен звучниот код на вечноста, рече Даутовски на вчерашното претставување на проектот, каде го видовме и спотот во кој Даутовски на окарина, во придружба на харфа, ја исполни “Малој моме”.

Проектот “Клуч”, чија премиера ќе се случи во рамките на Охридско лето, е објаснет и како: историски времеплов - нова македонска приказна искажана низ автентични, специјално изработени инструменти; музицирање на инструменти од стакло; изработен да ја покаже уметноста, користејќи ги древните инструменти да создаде безвременски и безпросторни звуци кои пленат и освојуваат секаде низ светот...

Со автобуси до Скришно место
Концертот “Скришно место” во Марков Манастир ќе можат да го видат само 200 гости. За да се избегнат сообраќајните проблеми, организаторот Скопско лето, во цената на билетот (300 денари) вклучува и превоз. Поаѓањето е во 19 ч., пред Дрво декор.

(Де.Т.)
ФОТО: Н. БАТЕВ

НОВ ЕТНО-ПРОЕКТ ВО МАРКОВ МАНАСТИР И ВО АНТИЧКИ ТЕАТАР

Даутовски ќе свири на стаклена флејта стара 6 000 години

Со утрешниот концерт во Марков манастир, авторот најавува светска премиера на новиот проект "Круг" во Античкиот театар во Охрид на Илинден

"Драган Даутовски квартет", утре во 20.30 ч. ќе го одржи концертот "Скришно место" во манастирскиот комплекс на Марков манастир. Концертот е во рамките на Скопско лето и претставува уметничка увертира во новиот проект на Даутовски "Клуч", кој ќе ја има својата светска премиера на 2 август во Античкиот театар во Охрид.

По окарината, Даутовски се враќа со проект инспириран од совршеното создание на стаклената неолитската флејта, археолошки артефакт стар 6000 години, пронајден во Велес.

"'Клуч' или звучниот код на вечноста преставува историски времеплов - нова македонска приказна искажана низ низа автентични и специјално изработени инструменти од стакло. 'Клуч' е и лична интимна приказна за уметникот кој ги дава својот непокор и својата љубов кон бога, фамилијата, државата...", рече Даутовски на вчерашната прес-конференција на која беше промовирано видеото кое го следи проектот.

Музиката на "Клуч" се најавува како уште едно вредно дело темелено на македонската музичка традиција кое ќе го продолжи веќе започнатиот интернационален јазик на Даутовски.

Влезницата за концертот на Марков манастир е 300 денари, цена во која е вклучен организиран превоз во 20 ч. од "Дрво декор". Влезницата за премиерата на "Клуч" во Антички театар е 500 денари.

(И.И.)

dragan dautovski (28.01.2006)

das dragan-dautovski-quartett
mazedonischer ethno-fusion-jazz füllte den glaskasten, wie seit den späten 20er jahren nicht mehr.

über 200 zuschauer warteten im veranstaltungsraum des glaskastens, als die musiker des dragan-dautovski-quartetts mit ihrtem konzert begannen. zur ersten kolonie wedding im jahr 2006 war der mazedonische künstler mit seienm ensemble angereist. neu im viertel: vor der veranstaltung lud das dipolmatische corps mazedoniens zu einem empfang im foyer.

dragan dautovski besitzt genialität und besondere virtuosität, er beherrscht mehr als 20 verschiedene instrumente. seit über 15 jahren vermischt er ethno-klänge mit jazz - berliner stadtzeitungen sprechen von ethno-fusion-jazz.

alexandra popovska

ratko dautovski

bajsa arifovska

dragan dautovski und seine musiker beherrschen den ursprünglichen klang wie eine innere stimme, mit ihrer persönlichkeit transformieren sie alte traditionen in neues kulturgeschehen.

Biographie:
Dragan Dautovski wurde 1957 in Rusinova in Mazedonien geboren. Sein Studium an der Universität „Sts. Cyril and Method" schloss er mit einem Diplom für Musikwissenschaften ab. Für die verschiedensten Instrumente und Interpretenensembles der Folklore komponierte er Folkloremusik. Er lehrt an der Universität „Sts.Cyril und Method" als Professor für die Musikinstrumente Kaval, Gajda und Tambura.
1992 gründete er er die Formation Mile Klarovski mit der er viele Konzerte in Mazedonien und im Ausland gab.
Nach seinem Erfolg mit dem Folklore Ensemble „Mile Kolarovski" und seiner Mitwirkung im Film „Before the Rain" formierte er 1995 die Gruppe „DD Synthesis" mit der Absicht, sich als musiker und Komponist noch intensiver mit alten Musiktraditionen und folkloristischen Musikstilen zu beschäftigen.

СВЕТСКА ПРЕМИЕРА НА МУЗИЧКИОТ ПРОЕКТ “КЛУЧ” ВО ОХРИД

Драган Даутовски ќе го пренесе звучниот код на вечноста

На Илинден повеќе од 100 уметници ќе ја пренесат пораката за мир и толеранција која македонскиот мултиинструменталист Даутовски ја упатува до светот

Во автентичниот амбиент на Антички театар во Охрид, на 2 август, Илинден (22 часот), македонската публика, ќе има единствена можност да го проследи спектакуларниот перформанс на македонскиот мултиинструменталист проф. м-р. Драган Даутовски. Тој пред присутните ќе го промовира проектот Клуч”, кој е замислен како музички спектакл. Повеќе од 100 уметници ќе ја пренесат пораката за мир и толеранција која Даутовски со проектот Клучч ја упатува до светот во обид да се стигне до звучниот код на вечностаа и да ја пренесе - новата македонска приказна.
--Клучч претставува историски времеплов искажан низ низа автентични, специјално изработени инструменти. Присутните ќе можат да проследат музицирање на инструменти од стакло.

Изработени да ја покажат уметноста, ќе бидат користени и древните инструменти за да се создадат безвременски и безпросторни звуци кои пленат и освојуваат насекаде во светот. Темелите на проектот се трајните високоуметнички вредности на културното наследство на Р.Македонија, изградени врз принципите на добродушноста и мирољубивоста на еден народ. Тој во својата национална генеза трајно ги впишал основните начела на човештвото дарени од Бога - љубов, слобода, мир и надеж, изразени преку најстариот јазик во меѓусебната комуникација - музиката, велат организаторите.

Инаку, ова претставува светската премиера на “Клуч”, а настапот на Даутовски во единствениот антички театар од хелинистичкиот период во Македонија, пред аудиториум од над 2000 посетители, ќе биде нешто повеќе од концерт. Клуч ќе биде технички реализиран и сниман со високо квалитетна аудио и видеоопрема, се со цел истиот да биде достапен во најпосакуваната форма - HD BLUE RAY DVD со DOLBY SOROUND. Проектот ќе биде достапен не само за присутните при изведбата, туку и за огромниот масмедиум низ светот. Цената на билетот е 500 денари за седење и 350 за стоење.

(Д.Т.)

#

KULTURA I ZABAVA » Nasledstvo

GOLEMA PREZENTACIJA NA MAKEDONSKOTO SOVREMENO TVORESHTVO

So muzika, izlozhba i film kje se osvojuva SAD

Na Denovite na makedonskata kultura vo Vashington, Njujork i vo Chikago kje nastapat Trpcheski, Trajanov, Dautovski, kje ima prezentacija na sovremenata likovna umetnost i festival na makedonskiot film

So koncerti na eminentni makedonski umetnici, festival na makedonski film i izlozhba na dela na sovremeni makedonski slikari Makedonija od 13 do 26 noemvri vo tri grada vo Soedinetite Amerikanski Drzhavi kje se obide da ja pretstavi slikata na aktuelnata makedonska kultura. Vo Vashington, Njujork i vo Chikago kje nastapat dvaesetina umetnici.
- Preku prezentacijata na del od bogatoto kulturno tvoreshtvo na umetnicite vo Republika Makedonija vo Soedinetite Amerikanski Drzhavi sakame da vospostavime kontakt so publikata na toj kontinent, koja na ovoj nachin kje ima mozhnost dobie jasna percepcija za sovremenata makedonska umetnost. Od izvonredna vazhnost e nasheto pretstavuvanje vo trite metropoli vo SAD, ushte povekje shto ova e prvo organizirano prisustvo na makedonskata kultura na amerikanska pochva, preku dela od nekolku kulturni dejnosti. Ochekuvam golem interes - veli ministerkata za kultura Kancheska-Milevska.
Manifestacijata Denovi na makedonskata kultura vo SAD pochnuva so koncert na Simon Trpcheski vo Chikago. Toj kje odrzhi tri koncerti (na 12,13,14 noemvri) so simfoniskiot orkestar na Chikago. Trpcheski kje uchestvuva vo izvedbata na edno od najizveduvanite dela vo klasichnata literatura voopshto, Koncertot broj 1 za pijano i orkestar od P.I. Chajkovski.
Po koncertite manifestacijata Denovi na Makedonskata kultura vo SAD se prefrla vo Njujork. Tamu vo Makedonskiot centar za kultura kje bide postavena izlozhbata “Sovremena makedonska umetnost” (17 noemvri). Publikata kje mozhe da vidi dela na Tome Adzhievski, Jovan Shumkovski, Zhaneta Vangeli, Antoni Maznevski, Stanko Pavlevski, Blagoja Manevski i Reshat Ameti. Predvideno e izlozhbata da trae desetina dena.
Vistinska golema promocija na makedonskata filmska umetnost kje se sluchi na 20 noemvri koga kje bide otvoren Makedonskiot filmski festival vo Njujork, shto go organizira Filmskiot fond. Na ovoj festival, koj kje gi praznuva najdobrite kinematografski dostiganja shto doagjaat od Makedonija, kje bidat prikazhani “Jas sum od Titov Veles” na Teona Strugar-Mitevska, “Pred dozhdot” na Milcho Manchevski, “Kontakt” na Sergej Stanojkovski, “Golemata voda” na Ivo Trajkov, “Balkankan” na Darko Mitrevski, “Prashina” na Milcho Manchevski, “Srekjna Nova 49” na Stole Popov i “Crno seme” na Kiril Cenevski. Vo ramkite na manifestacijata, golema promocija kje ima i filmot “Senki” na Milcho Manchevski, koja kje se sluchi na 30 januari idnata godina koga kje bide na redovniot repertoar vo kinata.
Vo Vashington, pak, od 25 noemvri koncert kje odrzhat Dragan Dautovski, Boris Trajanov, Aleksandar Stefanovski (pijano pridruzhba Darko Marinkovski). Na repertoarot, pokraj ariite i duetite na Verdi i napolitanskite arii, kje bide zastapena i programa od makedonski avtori. Vo ramkite na golemata manifestacija, vo makedonskata ambasada vo Vashington na 24 noemvri izlozhba kje ima Dimche Isajlovski. Kje bidat pretstaveni dela od tvoreshtvoto na avtorot.

Сцена музика

Од џез до електроакустична музика

(Денови на македонска музика 2011)

Деновите на македонска музика својот почеток го означија со гостувањата на уметници од странство, интенција која се провлекува години наназад, со цел да се согледа како странците ја перципираат и ја изведуваат нашата музика, но и да се овозможи (доколку се цени) поставување на репертоарот на нивните домашни сцени. Почетокот во знакот на Шпато и основите кои тој ги постави во џез и забавната музика, продолжија на наредниот концерт со звукот на џезот, преку квинтетот "Шулцинг" од Германија. На концертот беа претставени наследниците на Шпатовото дело и оние ретки Дон Кихоти кои во Македонија се уште создаваат џез, но не оној самопрогласен џез во кој од џезот нема ниту Џ. Илија Пејовски со "Траекторија" (кај кого за првпат, поради изведувачкото тело, беше анимиран и вокал - кој тој во неговото творештво не го третира), Живоин Глишиќ, со класичниот и за него препознатлив третман и афинитети кон гитарата, со композицијата "За мојот татко", Владимир Николов со "Насекаде и никаде" со креативен пристап, јасна форма, произлезена од искуството и креацијата на аранжманите за биг бенд, зрелост и инвентивност на музичката мисла, Александар Пејовски со "Органум "(во кој основата се пронаоѓа во традиционалната вокална музика, но и суштината на органумот како форма - а со тоа и класичните манири), и Кире Костов со обработката на Не си го продавај Кољо чифликотт. Чувме композиции кои се движат во рамки на класичниот џез, изведени во духот на авторите, со вкусни и обмислени импровизации, во кои како солисти се појавија и Николов и Драган Даутовски, но чувме и дел од репертоарот на Шулцингг и нивна обработка на македонска народна музика. За да се прикажат и други тенденции на современата музика, тука беа Е.А.Р. јунит од САД, со мултимедијалниот пристап на творење и претставување на електроакустичната музика на американски и на нашите автори Стојков, Шахов и Дарија Андовска, со нејзиниот пулсирачки и раздвижувачки Цугзвангг, стилски најблизок до презентираните американски композиции, дело кое, по изведбата во Скопје, се сели на сцената во САД. За првпат младите композитори $ беа доверени на Македонската филхармонија која, под диригентската палка на Саша Николовски - Ѓумар, им овозможи претставување на современото толкување на симфонискиот оркестар. Колку тоа толкување беше современо, е прашање, но чувме како тие го перципираат, познаваат, како го користат инструментариумот и, на крај, каков е нивниот композиторски стил и сензибилитет. Прозвучеа композиции на Гоце Гавриловски, Елизабета Илиевска, која редовно ја третира хармониката (но овој пат без да добие примат, иако како солист се појави Бојан Волчевски), интензивноста, тензичноста и наслојувањето преку кластерите на Горан Начевски во Разрешувањее , впечатливата Фантазијаа на Дамјан Темков, кај кого се забележува јасен и сериозен третман на оркестарот, тематскиот материјал и формата, како и Симфонијата бр.1 на Вулнет Таири со ефектни музички материјали (кои напати ви наликуваат на Вилијамс), константно одлагајќи ја кулминацијата до самото финале. Се на се првите неколку дена од ДММ донесоа шареноликост на музички жанрови од џезот до електроакустиката. Елени новаковска

Dragan Dautovski Quartet is closing the Days of Macedonian Music with a concert at the Universal Hall Thursday evening.

A curiosity of the concert is that besides standard instruments, Dragan Dautovski is playing live a 6000-year-old okarina. The okarina is a ball flute dating from the Neolithic and is a well preserved and exclusively attractive music instrument, the world attraction of the highest artistic and cultural rank. It was revealed at the Mramor archaeological site near Caska, Veles area.

"I am not as excited about the concert and meeting everybody as I am with the honour to play first the 6000-year-old unique and rare instrument. I have been asked what I am going to play in the concert, and I just say we are going to play music I bring inside and music the okarina has hidden in itself for so long," Dautovski said in the press conference.

The concert will be divided in three parts and the ball flute will be presented in sound and image in the third. Dautovski said the flute makes three tones and he has come to 16 tones with a methodological approach. This is the unique instrument of such kind found in Europe.

Trajanka Jovcevska, Custodian Advisor at the Veles National Museum said this would be the first step in presentation of the instrument and returning it to a museum case is the last they are considering. Further world promotion of the instrument will be under the name "Flute of Macedonia."

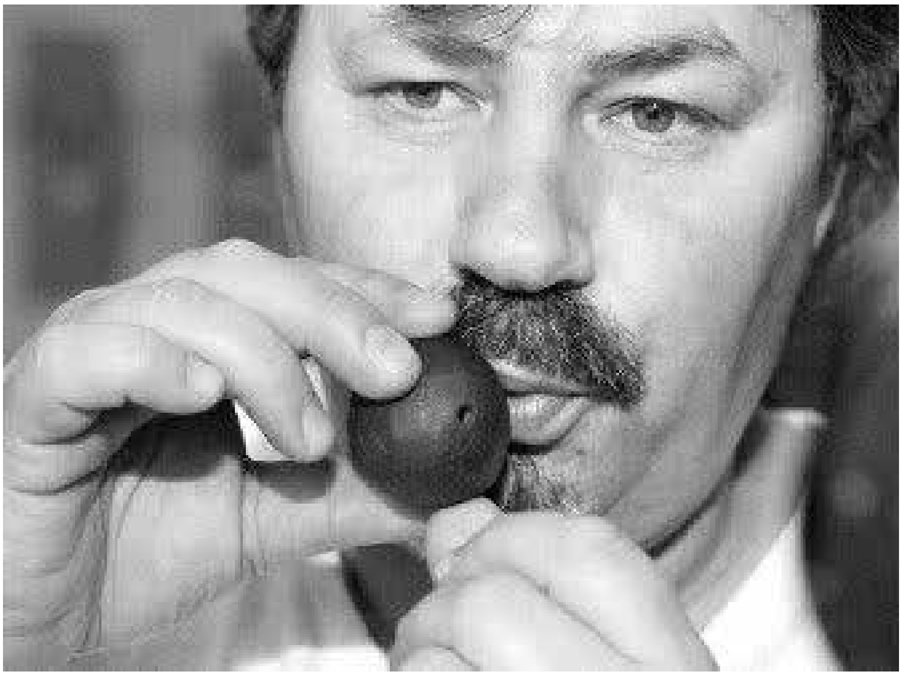

Dragan Dautovski

INTERNATIONAL BRIEFS

THE ASSOCIATED PRESS

Dragan Dautovski, a music academy professor, plays a 6,000-year-old ocarina, an ancient flute-like wind instrument made of pottery material, in Macedonia's capital Skopje, on Thursday. The ocarina was found in Mramor, a Neolithic archaeological site near the town of Veles, in Macedonia.

News

DAUTOVSKI QUARTET WITH 6000 YEARS OLD OKARINA

SKOPJE (SEEcult.org) - Dragan Dautovski Quartet will perform on April 19 at the Universal Hall in Skopje, and Datovski, well known Macedonian instrumentalist, will play live a 6000-year-old music instrument called ocarina, which was revealed at the archeological site near village Caska in Veles.
Dautovski said prior to the concert that he isn't nervous or excited too much, adding that he is very calm because the sound of past will be heard through music, which is in the spirit of the flute and our ancestors.

The okarina is a ball flute dating from the Neolithic and is a well preserved and exclusively attractive music instrument, which Dautovski will play for several minutes.

According to Dautovski, ocarina makes three tones and he has come to 16 tones with a methodological approach.

This is the unique instrument of such kind found in Europe.

The concert of Dragan Dautovski Quartet is the first step in presentation of the instrument okarina. Further world promotion of the instrument will be under the name “Flute of Macedonia”.

The concert of Dautovski Quartet is final program of the Days of Macedonian Music, and is organized by Lithium records and Alea Agency.

This year marked the 30th anniversary of one of the oldest music events in the country "Days of Macedonian Music". This event, supported by COSMOFON and dedicated to the promotion of the Macedonian professional music was held from March 27 to April 19, 2007, on several locations in Skopje. The festival closed with the concert by **Dragan Dautovski Quartet** on April 19, in the Universal Hall in Skopje. The ancient musical instrument Ocarina or oval-shaped flute, recently discovered near Veles, dating back 6.000 years was also promoted at the concert. The audience had the privilege to attend such a wonderful event and to enjoy the magnificent performance by the **Dragan Dautovski Quartet.**

Unusual Event at Kokino Observatory – **Dragan Dautovski** Prays to God at Kokino, Marks World Day of Music

(Vecer, 21.06.2007) – Macedonian renowned musician **Dragan Dautovski** will perform at the ancient observatory of Kokino thus praying to God early in the morning (5.08 a.m.). The sounds of the ancient ball flute (okarina) and the kaval will be heard at sunrise on the Day of Equinox when spring officially ends and summer starts and the planets, **Dautovski** says, are arranged very specifically. **Dautovski's** performance will also mark the World Day of Music, 21st June.

"That is the reason for my decision to play at the Kokino Observatory on that day, early in the morning at sunrise. At that ancient, pure place (in every respect), I will express music hidden in the two instruments coming form human distant past - the Neolithic. One is a ball flute and to me is the symbol of good, divine, and the second is a Neolithic flute from the region of Ohrid which I am confident is the symbol of the human lost.

Dautovski's Prayer

I have never learned to pray to God and I have been quite unskilled in my prayers to Him but circumstances have led me to perform that act through the talent He has endowed me with – music! Through my intimate "encounter" with Him at Kokino, I will express my modest human and artistic disobedience concerning anything evil surrounding us.

Почитувани присутни, драги љубители на македонскиот фолклор,

Додека годината ги одбројува своите последни денови, задоволство и гордост за сите нас е што сме присутни на оваа промоција, на уште еден значаен настан кој е поврзан со името на Даутовски, настан што без сомнение ќе ја одбележи годинава што изминува. Ми претставува особена чест да ви го претставам првиот опсежен и сериозен обид за истражување на инструментот тамбура во Република Македонија, „Тамбурата во Македонија" на македонскиот истакнат инструменталист, композитор и професор на Факултетот за музичка уметност во Скопје Драган Даутовски, амбасадор на богатата македонска фолклорна традиција насекаде низ светот, музичар кој успеал мајсторски да совлада повеќе од 20 народни инструменти. Со задоволство ја прифатив поканата од мојот драг колега да упатам поздравна реч за ова дело кое претставува голем придонес за македонската музичка култура, а особено за музичкиот фолклор и органологија. Честа е уште поголема знаејќи дека рецензенти на овој труд се двајца истакнати професори-колеги од Факултетот за музичка уметност, проф. д-р Томе Манчев и проф. Стојан Стојков. По повеќето трудови од областа на органологијата, како „Шупелката во Македонија" или „Гајдата во Македонија" од неодамна починатиот етномузиколог Боривоје Џимревски, потоа, истражиивањата на еден од првите проучувачи на народните инструменти кај нас, - Александар Линин, оваа книга може да се смета за прв посериозен обид за истражување на тамбурата.

Повеќегодишната фолклорна дејност на Даутовски и извонредно нагласеното чувство за фолклорот, резултираа со оваа книга, која, меѓу другото, може да послужи и како своевиден прирачник за овој традиционален музички инструмент. Се состои од осум поглавја и негова основна цел, како што вели и самиот Даутовски, е преку однапред поставени научни методи и органолошки принципи и правила, да се прикаже еволутивниот пат на тамбурата низ музичката историја на овие простори. За остварување на таа цел, Даутовски ги применува искуствата на познати органолози, за на крајот да изнесе релевантни податоци и сведоштва за застапеноста на тамбурата во Македонија. Една од задачите на авторот во овој труд е и инструментот постепено да се опсервира и

аналитички да се разработи во сите негови фази - од неговото создавање, до неговото прозвучување.

Даутовски во книгата, покрај историјатот и особеностите на инструментот тамбура, се осврнува и на значењето на тамбурата за традиционалната музика во Македонија при што констатира дека, цитирам, „тамбурата, во целокупниот тој процес на општествени и културолошки трансформации ..., не ја губи својата традиционалност, напротив, во поново време со своите звучни, технички и изведувачки можности, а во функција на мелодијата, ритамот и хармонијата како изразни елементи на музичкиот фолклор, директно влијае на генералниот музички израз на традиционалната музика во Македонија."

Репродуктивниот процес кај тамбурата зазема посебно место во овој труд. За него Даутовски, како долгогодишен изведувач на овој инструмент, дава стручни информации за тоа како да се произведе тон на тамбурата, како да се употребуваат левата и десната рака, но и репродуктивниот процес кај постарите типови на тамбура – „литарка" и „четворка". Сите објаснувања се потпомогнати од голем број нотни примери.

По искажувањата за традиционалната музика, традиционалниот народен музички инструментариум и тамбурата како дел од него, Даутовски вели: „Застапеноста и влијанието на тамбурата како дијатонски, хармонски и ритмички инструмент, останува подеднаква и во вокалната и во поновата инструментална музичка практика во Македонија...Нејзината улога во традиционалната практика кај нас е јасно определена. Се јавува како придружен инструмент при интерпретација на народните песни и во таквата улога е најфункционална, затоа што тогаш доаѓаат до израз сите нејзини технички и звучни карактеристики. Во таков случај тамбурата е суверен поддржувач, а во исто време и носител на изразните компоненти на народната песна како што се ритамот, мелодијата, хармонијата, динамиката итн."

Даутовски се надева и, преку овој труд, се стреми кон подобро запознавање на овој инструмент и негово внесување во сериозната музика, поточно во симфонискиот оркестар, како нов колоритен

инструмент. Овој извонреден труд го завршува со една интересна реченица:

„Впрочем, ако виолината е национален инструмент и гордост на Италијанците, за Французите е инструментот шалмај, за Македонците секако тоа се кавалот, гајдата, тапанот и тамбурата.“

За крај, без сомнение може да констатитраме дека трудот „Тамбурата во Македонија“ претставува голем придонес за македонската музичка култура и значајна основа за идни научни истражувања на оваа или слични теми на неа, а секако ќе има и огромен придонес во образовниот процес на студентите на отсекот за народни инструменти при студиската програма за музичка теорија и педагогија.

Уште еднаш честитајќи му ја оваа книга на професорот Драган Даутовски, му посакувам многу понатамошни успеси и остварувања, а на книгата – добар пат и многу читатели.

Проф. м-р Гордана Јосифова - Неделковска

Dragan Dautovski: Music is the oldest cosmic language

Author:Dejan Trajkoski

Dragan Dautovski is a musician who plays a very unusual musical instrument, the prehistoric, 6000 years old, globular ceramic flute – the Ocarina. This instrument, from the Neolith period, was discovered during the archaeological explorations carried out in the vicinity of the town of Veles,Macedonia. Dautovski (born in 1957), a professor at the Faculty of Music Art within the University of St. Cyril and Methodius in Skopje, has poetically called the sounds created by this instrument - divine.
„This exceptionally valuable artifact and musical instrument, modeled more than 60 millennia ago, has not only preserved the essence of the Neolith's cultural code, but with God's will, it's sound is heard once again in the 21-st century with almost like a healing power! The Ocarina has preserved within it's self the testimonial of the divine power of music as the oldest cosmic language", Dautovski tells us with unconcealed admiration and devotion.
He stated for southeast-europe.eu that he might not be the only musician that plays the ancient musical instrument, but believes to be the only one who makes music on the original artifact, which is perfectly preserved and fully functional as a musical instrument. He says that the pleasant timbre of the Ocarina is almost shocking, knowing, in particular, its age and cultural value.
„The audience, both at home and abroad, experiences in a similar way and with a similar intensity the music that comes out of that little hollow ball of clay, which has only three melodic holes. One of the holes is to blow into, and the other two to make music", Dautovski says.
This musician has mastered more than twenty different musical instruments. He is playing the zurla, tapan ..., and at the University he is teaching kaval, gajda and tambura. Dragan has used the traditional instrument tambura (kind of mandolin) to perform even some of Mozart's works. He tells us that the tambura can be used to perform nearly all of the Vivaldi's concertos, originally written for a mandolin, and that, in addition to Mozart and Vivaldi, he has also played fragments by Schubert.
Prof. Dautovski holds a Master's degree in Ethnomusicology. With traditional music and folklore instruments being the essential mark of the three decades of his artistic pursuits, he is performing with many groups and ensembles both at the domestic and international stage.
This, in many ways, original artist and pedagogue has been recognized by UNESCO because of his work with the traditional music. Dautovski performed at the UNESCO'S 60th Anniversary concert in Havana - Cuba, at UNESCO'S concerts in Nigeria, Africa ... He is also well known in Europe, because he has performed with the musical groups such as the "Dragan Dautovski Quartet" and "DD Synthesis" at a great number of world music festivals in Hungary, Slovenia, Austria, Italy, Germany, Japan, Russia, Australia, Israel, Belgium, the Netherlands, etc. Dautovski frequently takes part in the Days of Macedonian Culture organized in many countries abroad.
The more recent cultural revolution, which in Macedonia took place in the 90s, was launched also by his work with the traditional ensemble "Mile Kolarovski", which was formed by Dautovski in 1992. After this success, Dragan had been exploring the folk and ethnic treasures of his country with the band "DD Synthesis", which

was formed in 1995. In 1997, their song “Two Girls” was included in the three-CD compilation, released by the renowned world music label “Ellipsis Arts”, dedicated to the music of Eastern Europe, and bearing exactly that title: “Music from Eastern Europe”. Then he formed the “Dragan Dautovski Quartet” and since than, they are enthusing the audience with their exceptionally original reshaping and artistic building upon the traditional Macedonian music. They are the authors of the imposing world music record “The Path of the Sun”, which has become a bestseller in Macedonia immediately upon its release in 2001. There is another gem among their other albums, the record “Razboj” (“Loom”), where one may find traditional songs such as “Jasna Mesecina”, “Uci me Majko, Karaj me” ... The music critics compare this album with the music of the bards of Macedonian folk music, such as Aleksandar Sarievski, Vanja Lazarova, Kiril Mancevski, etc.
In addition to all of these engagements, few years ago Professor Dautovski had caught the attention of the public by his personal, intimate music performance – playing the Ocarina at sunrise, at the site of the prehistoric observatory Kokino! This world renowned ancient observatory, which is located in the vicinity of the town Kumanovo, was ranked fourth by the North American Space Agency (NASA) on the list of 15 such observatories in the world, right after Abu Simbel (Egypt), Stonehenge (UK) and Angkor Wat (Cambodia). It was right there that Dautovski, with the magical sounds of the primeval instruments, perched high on the ancient observatory, confirmed once again his statement that music is the oldest cosmic language!
His next project is titled “The Key”, which, in Dragan’s words, will be his life work and is connected with the spherical Neolithic flute and its replica made of glass.

30.11.2010, Јубилеен концерт

Виртуозна прослава на јубилејот

Со силни аплаузи по секоја песна и во одлична атмосфера квартетот на Драган Даутовски завчера во Македонската опера и балет го одбележа јубилејот - десет години од основањето. Пред исполнетата сала составот докажа зошто има репутација на една од најдобрите македонски етноформации. Драган Даутовски со своите помлади колеги изминатава деценија настапи на голем број фестивали низ светот, а овој пат го имаше најтешкиот предизвик - целовечерен концерт пред сопствената публика.

Концертот почна со дует на таткото и синот, Драган и Ратко Даутовски, кои на гајда и на тапан ја отворија вечерта најавувајќи дека настапот ќе биде врвно музичко доживување. Набргу на сцената им се придружи и Бајса Арифовска, а по завршувањето на воведот групата се комплетира со вокалот Александра Поповска. Предводен од Драган Даутовски, како и неверојатниот вокал на Александра, која си поигрува со пеењето како тоа да е најлесната работа, квартетот почна да ја раскажува својата приказна, со која веќе десет години ја освојуваат публиката. Се разбира, приказната не би била целосна без мултиинструменталистката Арифовска и перкусионистот Ратко, кои и овој пат го презентираа својот раскошен талент.

Во чест на јубилејот квартетот направи избор на композиции од почетокот на нивната дискографија, па и некои понови материјали, а публиката возвраќаше со силни аплаузи за секоја песна. Бурно беа поздравени нумери како „Јано, Јано“, „Учиме мајко карај ме“, „Не си го продавај Кољо чифликот“.

Забележително беше дека меѓу музичарите од квартетот имаше одлична енергија и комуникација, а дел од тоа се пренесе и врз публиката, која целосно се препушти на нивната музика. Сите членови на групата ја презентираа својата виртуозност во музицирањето.

Дел од концертот, на кој присуствуваа многу луѓе од културниот живот како и многубројни дипломати од странските претставништва во земјава, беа и одличното светло и одличниот звук, кои се задолжителни за публиката вистински и со целосно отворени сетила да го доживее настанот и да ужива во музиката.

Кон крајот на концертот, кој траеше околу час и половина, квартетот се сврте кон повесели нумери, кои иако ја имаат основата во македонската традиционална музика, кокетираат и со рокенролот, хард рокот, блузот и фанкот. Групата се врати на еден бис.

Идејата на Драган Даутовски за музички проект со неколку негови млади и талентирани ученици денес прерасна во формација која многу сериозно и квалитетно ја исполнува македонската музика со сите нејзини уникатни одлики. Ако на почетокот тој беше учителот што ги води останатите членови од квартетот, денес заедно, од исто рамниште, ја прават силата на „Драган Даутовски квартет“.

Димитар Петровски

6 BİN YILLIK FLÜT

15 Nisan 2007 Pazar 04:29

Müzik Akademisi profesörlerinden Dragan Dautovski, 'Okarina olarak bilinen bu özel flüt neolitik döneme ait.

Dünyanın en eski flütü Makedonya'da tanıtıldı. Dünyanın en eski flütü Makedonya'nın başkenti Üsküp'te basına tanıtıldı. Küre şeklinde olan 6 bin yıllık flütü basın mensuplarına tanıtan Makedonya Müzik Akademisi profesörlerinden Dragan Dautovski, "Okarina olarak bilinen bu özel flüt neolitik döneme ait. Ve 4.7 cm'lik büyüklüğe sahip" dedi. Okarinaların günümüzden ilk olarak 12 bin yıl önce yapıldığı sanılıyor. Çin kültüründe özel yere sahip olan ve sadece 3 ya da 4 deliği bulunan müzik aleti, 19'uncu yüzyılda İtalyan müzisyen Giuseppe Donati tarafından gerçek bir enstrümana dönüştürüldü

Bu haber toplam 37 defa okunmuştur

Yorum Ekle Arkadaşına Gönder Y

Informacii od imternet za mojata kariera.

Dragan Dautovski Quartet was created in July,2000 in Skopje,Macedonia. This band's basic inspiration is Macedonian music folklore idiom. From depth of the folklore, throuhg the various contemporary music aesthetic elements and styles our goal is to create a synthesis of the traditional i modern. The authentic ambient is captured by traditional music instruments (kaval, pipe, tambura,) Album "The Path of the sun " resulted from first CD single "Roots and Blossoms". Members of the Quartet: -Dragan Dautovski-founder of the band ,composer,multiinstrumentalist on traditional instruments. PROFESSIONAL EXPERIENCE: - Professor of folk instruments: kaval, gajda, tambura.at the University "Sts. Cyril and Methodius. - In 1992 formed the ensemble "Mile Kolarovski". - Performed many concerts in Macedonia and abroad. Also this ensemble has recorded a lot of recordings for the National Radio - Television. - Participation on the music score for the film "Before the Rain," 1994. - Formed the group DD Synthesis in 1995. - Production of the second CD of DD Synthesis, present. DISCOGRAPHY: with ANASTASIA - Before The Rain Original motion picture soundtrack - Philips 526 407-2, 1994 DD SYNTHESIS - DD Synthesis SJF Records SJF 107 - 1996 with Yiota Vei and Michalis Nikoloudis - GAYA, Libra Music LMO 15-2 - 1998 with Makis Ablianitis -BAHAR,Libra Music LM 020 - 2 - 2000 Dragan Dautovski Quartet - ROOTS AND BLOSSOMS, Pan Produkcija FD 001-2000 Dragan Dautovski Quartet - THE PATH OF THE SUN, Pan Produkcija FD 002 - 2001 - Compilations: UNBLOCKED: Music of Eastern Europe Ellipsis Arts... (3 CD pack) CD 3571; 3572; 3573 - 1997 CD 3; 12. - DD Synthesis "Dve Devojki" 7:44 Published by Edition Mawi / GEMA " Tanz & Folk Fest - Rudolstadt '98 Hei Deck Folklabel HD 98/8 - 1998 15. DD Synthesis "Ljubov ili smrt" 6:07 Live recording - Heinepark July 3, 1998 Published by Edition Mawi / GEMA " stands for Dragan FRANCOPHONIE À L'EST CFC 03 - 1998 10. - DD Synthesis "Dve Devojki" 7:44 Published by Edition Mawi / GEMA Members of the Quartet: -Aleksandra Popovska-vocal and keyboard; studied music theory and pedagogy at the Faculty of Music in Skopje,Macedonia.During studies performed with a female vocal trio and collaborated with almost all producers in the country. She participated in recordings of over twenty CDs in different music genres. With several group she appeard on many pop music festivals, Eurovision song contests. Real international career began since 2000, as a vocal and keyboard player in the Dragan Dautovski Quartet, performing in more than fifteen countries worlwide. Currently finishes her postgraduate studies at faculty of Art in Utrecht. -Bajsa Arifovska-traditional instruments,Bachelor in Music theory,play more than twenty instruments,founder of the Roma mandolin orchestra " Darhia"in Skopje. -Ratko Dautovski-percussiion,student of the Faculty of Music art,Skopje,Macedonia. Concerts/ Dragan Dautovski Quartet February 2000-Millenium Dome, London, UK November 2001: Promotion of new album „Path of the sun" , Universal Halll, Skopje,Macedonia January 2002: Audiovisuel eureka, Bruxelles, Belgium February 2002 Sarajevo winter, Bosnia&Hercegovina May 2001: Kiev,Ukraina May 2002: Festival „Goce`s days" Bitola, R. Macedonia June 2002:Festival „Racin`s meetings" Veles, R. Macedonia July 2002: Festival „Galicnik wedding" R. Macedonia July 2002: Festival „Alarm" , Ohrid,R. Macedonia July 2002: Festival „Prilep summer" , Prilep, R. Macedonia September 2002: Festival „Kumanovo Jazz"R. Macedonia Oktober 2002: Festival „Sky" , Zagreb, Croatia May 2003: Festival „FABRIKA EUROPA" Florence, Italy June 2003: Festival „EKO" , Ohrid, R. Macedonia June 2003: Festival „Vojdan Cernodrinski" Prilep, R. Macedonia August 2003: Macedonian Cultural Festival 100 Years Ilinden, Australia -Sydney Opera House,Australia -Dallas Brooks Hall,Melbourne -Enmore theatre Newtown, Sydney -Wollongong Entertainment Centre September 2003: Festival

Vuk`s convention",Loznica, Serbia and Montenegro November 2004 Theatar Caffe Borra-Amersfort,The Neatherlands December 2004 Club Paradox-Tilburg, The Neatherlands January 2005 Facuteit Kunst,Media&Techologie, Hilversum, NL February 2005 Concert Noble-Brissel, Belgium April 2005 Agnietencapel,Gouda,Neatherlands Multimedia Projects November 2000-Multimedial project „Roots and blossom", Universal hall, Skopje,Macedonia April 2001 TOBACCO ALBUM - Multimedia project Skopje - Macedonia April 2001 Appears as Guest on concert of DJIVAN GASPARYAN Skopje - Macedonia July 2001 LADY MACBETH - Music for ballet,e-live OHRID SUMMER FESTIVAL,Macedonia September 2001: Music for ballet „Lady Macbeth" ,e-live Macedonian National theatre October 2001: Documentary film „Roots,blossom,fruits" Martch 2002: Music for theater play „Pisanie" Macedonian National Theatre - Skopje,Macedonia February 2003: Music for Theatre play „Jonadab" ,Macedonian National theatre April 2003: Multimedia project „Maria`s dream" ,Universal Hall, Skopje, Macedonia February 2005 Musictheater „Ex..o..dus"-Academie theater-Utrecht April 2005 „Night of Filosophy"-Felix Meritis -performing music from Jan Van Der Ven, Amsterdam, Neatherlands.

ЛИЧНОСТ НА ДЕНОТ

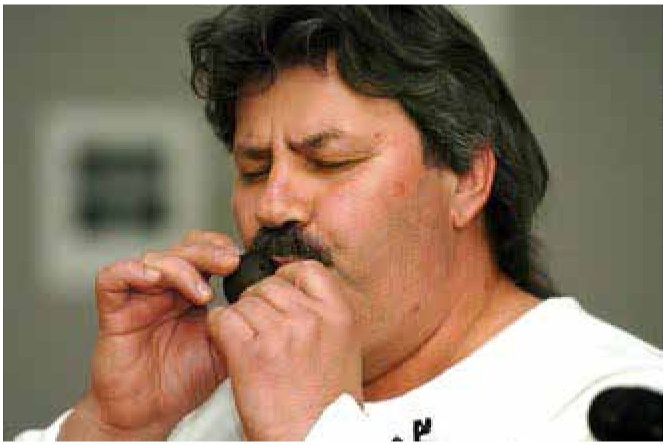

Драган Даутовски

Драган Даутовски вели дека задачата да свири на уникатната топчеста флејта, чијашто старост е проценета на над шест илјади години, му е „доверена од Бога“. А, од Бога му е дадена и способноста да го оживее звукот на сите македонски традиционални инструменти кои, кога ќе се најдат во рацете на нашиот виртуоз, пеат моќно, вонвременско. Вечерва Даутовски ќе биде првиот кој ќе ја оживее неолитската окарина за што, вели, чувствува огромна возбуда. Ќе свири музика која тој самиот ја носи во себеси, вплотувајќи ја со звукот кој речиси шест милениуми седел „скаменет“ во глинестите пазуви на овој необичен инструмент.

Како што ќе рече и самиот во една прилика, културата е најискрениот, најголемиот и најдобриот амбасадор и промотор на една сериозна држава. Драган Даутовски е нејзиниот гласник, човек кој со извонредните вештини во свирењето на македонските народни инструменти ја претставува македонската култура и уметност на највисоко ниво, а за тоа светската јавност го поздравува со овации.

Гласот од минатото, како што е насловен вечерашниот концерт, ќе биде првиот чекор кон претставување на флејтата во светот, а нејзиниот специфичен звук, кој ќе излегува од душата на Даутовски, ќе стане глас на сегашноста и, секако, на иднината. (Т.И.)

„Глас од минатото“ со квартетот на Драган Даутовски

Промоцијата на уникатниот македонски инструмент, топчестата флејта-окарина, ќе се случи вечерва во Универзалната сала во 20 часот, на концертот на „Квартетот Драган Даутовски“ насловен „Глас од минатото“. Македонскиот мултиинструменталист Даутовски ќе свири на флејтата чија старост е проценета на над 6000 години и претставува еден од најстарите инструменти во светот, но Квартетот ќе изведува и композиции од нивните досегашни албумски остварувања.

Македонскиот инструмент, топчестата окарина, својата прва јавна светска презентација всушност, ќе ја доживее токму на вечерашниот концерт. Овој инструмент датира од неолитскиот период, изработен е од теракота (глина), а е пронајден во 1989 година при археолошки истражувања непосредно до населбата Чашка на археолошкиот локалитет Мрамор, кој се наоѓа на 15 километри од Велес.

„Возбуден сум од даденоста да бидам јас токму тој кој по толку многу години ќе го изнесе во јавноста овој уникатен инструмент, а ќе изведувам музика која и јас и инструментот ја носиме во себе. Мислам дека задачата да свирам на оваа флејта ми е доверена од Бога“, вели Даутовски.

Концертот на „Квартетот Драган Даутовски“ е во организација на „Литиум рекордс“, Концертната агенција „Алеа“ и СОКОМ и претставува завршен настан на јубилејното, 30-то издание на манифестацијата „Денови на македонска музика“. (Т.И.)

Драган Даутовски на концерт на УНЕСКО во Париз

Во рамките на прославата на шеесетгодишнината од постоењето на УНЕСКО, меѓу 45 музичари од целиот свет, свој настап ќе има и Драган Даутовски. На манифестацијата во Париз, Даутовски ќе настапи во дует со Лиу Фанк, артист од Кина кој свири на традиционалниот инструмент пипа.

бави звуци на едно мистично време

Топчестата флејта во рацете на Даутовски звучеше топло, опојно, древно

ТИНА ИВАНОВА

Опојно, топло... древно. Звук кој раскажува приказни од едно мистично време, тонови кои се разлеваат со тага, со радост, ти ја милуваат душата, ја возвишуваат мислата создавајќи богато обоени пејсажи чие пространство, за нас луѓето, е бескрајно, недофатливо. Магично звучеше неолитската топчеста флејта, минијатурна по форма, но со широка палета на музички изрази кои силно извираа од уметничкиот сензибилитет на маестро Драган Даутовски. Го оживеа нејзиниот звук, нејзината моќ и убавина што скоро шест милениуми окарината скржаво ги чувала во својата глинена утроба.

Прексиноќа многубројната публика во Универзалната сала ја имаше честа да присуствува на првата промоција на уникатниот инструмент кој е од непроценлива археолошка, музичка и воопшто културна вредност. Не само за Македонија, туку и за светот. Концертот на „Квартетот Драган Даутовски“ насловен „Глас од минатото“, во чиј разновиден репертоар кулминираше токму музиката изведена на топчестата флејта, остави длабока импресија кај посетителите. За нас новиот звук, историјата која во себе ја носи окарината, а со тоа и тајните скриени во неа, му даде на прексиноќешниот настан митска димензија.

Квартетот на македонскиот виртуоз на традиционални инструменти, Драган Даутовски, завчера на скопската публика и понуди композиции од неговите минати албумски остварувања, но и нови дела меѓу кои се најдоа и четири конкретно создадени за топчестата флејта, извонредно креативни, а во едната од нив вплотена и песната „Окарината на човекот “ на Ефтим Клетников - создадена токму за неодамна откриениот инструмент. Изведбата на култната „Си заљубив едно моме“, пак, како да си го пронајде изворот.

И овој пат неспорна беше, како и во минатите концертни претставувања на Квартетот, виртуозноста во изведбата и на останатите членови на овој состав кој го негува т.н. етно- израз, во кој македонските народни песни, „облечени“ во нови, современи „костими“, го имаат почесното место во нивната богата програма. Извонредната вокалистка Александра Поповска, Ратко Даутовски на перкусии, Бајса Арифовска на тамбури и Драган Даутовски кој изведуваше на кавал, тамбура, гајда и секако, на топчестата флејта, а поддржани од гостинот Влатко Георгиев на синтисајзер, сите подеднакво се вклопија во вештината на музицирањето, со своевидна перфекција и голема страст кон уметноста што ја создаваат. „Не си го продавај Кољо Чифликот“, “Со маки сум се родила“ или најпознатата, омилена кај публиката „Ој Јано, Јано“, чии мелодиски линии се само една суптилна реминисценција во оригиналните аранжмани на Квартетот, предизвикаа бурни аплаузи кај публиката. Преубаво звучеа и останатите, во кои ритуалните, обредните подзнаци во јазикот на „музичката универзалност“, прават своевиден музички театар кој поседува свежо, ново музичко искуство. Изненадување на концертот беа двајцата тапанџии, наследници на познатите Ратевски од беровскиот крај, кои заедно со Даутовски на гајда, фрапираа со брзината, прецизноста, атрактивноста на својот настап.

„Глас од минатото“ навистина ни го донесе звукот на едно време кое секој од нас, слушајќи го „гласот“ на милозвучната флејта, може да си го претстави на личен и единствен начин. Македонското музичко наследство со откривањето на инструментот доби нови перспективи, освои нови пространства. Како што ќе запише филозофот Клод Леви-Строс, „...за музиката не може ниту да се зборува, зошто нејзина привилегија е да

знае да го изрази она што со ниту едни други средства не би можело да се искаже...“А, топчестата окарина, сплотена со музиката која во себе ја носи маестро Драган Даутовски, го изразува неискажливото.

Топчестата флејта - светска атракција

На 19 април во Универзална сала „Квартетот Драган Даутовски“ ќе одржи концерт на кој ќе ја промовира уникатната окарина

ТИНА ИВАНОВА

„Глас од минатото“ е насловот на концертот на „Квартетот Драган Даутовски“ на кој, македонскиот виртуоз на народни инструменти, ќе го промовира неодамна откриениот археолошки наод-топчестата флејта, окарина, чија старост е проценета на над 6000 години и претставува еден од најстарите инструменти во светот. Концертот, кој ќе се одржи на 19 април во Универзалната сала во 20 часот, е во организација на „Литиум рекордс“, Концертната агенција „Алеа“ и СОКОМ и претставува завршен настан на јубилејното, 30-то издание на манифестацијата „Денови на македонска музика“.

Македонскиот уникатен инструмент, топчестата окарина, својата прва јавна светска презентација ќе ја доживее токму на концертот на „Квартетот Драган Даутовски“. Овој инструмент датира од неолитскиот период, изработен е од теракота (глина), а

е пронајден во 1989 година при археолошки истражувања непосредно до населбата Чашка на археолошкиот локалитет Мрамор, кој се наоѓа на 15 километри од Велес. Инструментот е пронајден од страна на Трајанка Јовчевска, советник-кустос при Народниот музеј во Велес, која вели дека предметот треба да се наметне како наод кој ќе побуди голем интерес не само кај нас, туку и во светот. „Не сакав инструментот само да го изложам во витрина, туку сакав оваа флејта која го симболизира животот, да живее и во иднина. Ова е инструмент направен од некој голем ум, од човек кој точно знаел што сака и каков звук да произведе. Иако е пронајден пред 18 години, дури сега се чувствувам зрела да ја потврдам вредноста на инструментот и покрај мислењето на некои луѓе дека моето толкување за неговото потекло е преамбициозно“, вели Јовчевска.

„Голема чест ми е што ќе настапам во рамките на фестивалот „Денови на македонска музика“ кој годинава слави еден извонреден јубилеј - 30 години од постоењето. Секогаш кога настапувам во Скопје, имам поголема грижа отколку било каде во светот“, вели Драган Даутовски. Концертот „Глас од минатото“ ќе биде поделен на три дела, каде во третиот сегмент, по 6 илјади години првпат ќе прозвучи топчестата флејта. „Возбуден сум од даденоста да бидам јас токму тој кој по толку многу години ќе го изнесе во јавноста овој уникатен инструмент, а ќе изведувам музика која и јас и инструментот ја носиме во себе. Мислам дека задачата да свирам на оваа флејта ми е доверена од Бога. Ќе споменам еден податок. На концертните настапи со мојот Квартет во Москва и Санкт Петербург, два месеци пред телефонскиот повик на Трајанка Јовчевска, сонував чуден сон кој што најпрвин сериозно ме загрижи. Сметам дека малку е невкусно, па затоа ќе ги изнесам само последните зборови од испишаната порака на ливче кое на рака ми падна од височините. „… од друг свет ќе чуеш глас“. Се друго беше на мое барање, и секако во договор со Трајанка. Таа ми го донесе археолошкиот наод на експертиза пред две години и се воспостави дека станува збор за еден многу редок инструмент кој е совршено сочуван, кој совршено штима“, вели Даутовски. За него, топчестата флејта претставува симбол како да се однесуваме кон културното наследство. Даутовски вели дека инструментот не му припаѓа само на нашето културно наследство, туку на целото човештво.

Концертот „Глас од минатото“, кој се најавува како светска атракција од највисок уметнички и културолошки ранг, е почеток кон промоцијата на окарината низ светот.

Концертната промоција на топчестата флејта е прво искуство во Македонија на поинаков начин да се постави еден движен археолошки наод. Според Данче Голубовска, советник за археолошки локалитети при Управата за заштита на културното наследство, окарината е исклучително важен археолошки наод за Македонија и нејзината вистинска вредност може да се согледа само преку континуирани активности. Голубовска вели дека на соодветен начин се регулирани и утврдени правата и обврските кои се однесуваат на времено користење на овој предмет, заради негово проучување, користење и презентација.

Драган Даутовски - музичар
Испитната сесија на ФМУ е во полн ек, па речиси целиот ден ми минува во друштво со студентите. Планот за денот обично го приспособувам според термините за испитите, иако ми се чини дека не ми останува празен простор во времето за ништо друго. Ама она што мора да се направи не е тешко.

Драган Даутовски

Од друг свет ќе чуеш глас

Окарината ми беше донесена на експертиза и се воспостави дека станува збор за еден многу редок инструмент, вели македонскиот музичар

ТИНА ИВАНОВА

На 19 април, јубилејното издание на манифестацијата „Денови на македонска музика“, свечено ќе се затвори во Универзалната сала со концертот на „Драган Даутовски Квартет“, на кој македонскиот виртуоз на традиционални инструменти звучно ќе го промовира неодамна откриениот предмет - топчеста флејта, окарина, чија старост е проценета на над 6.000 години. Концертот носи наслов „Глас од минатото“ и посетителите ќе имаат можност да го чујат необичниот и уникатен звук на овој македонски инструмент кој е од непроценлива вредност. Тоа е и повод за разговор со Драган Даутовски, кој зборува и за останатите негови активности:

Централен настан на манифестацијата „Денови на македонска музика“ ќе биде токму вашиот концерт кој го насловивте „Гласот на минатото“. Насловот, всушност, укажува и на спецификата на овој настан. Ќе свирите на неодамна откриената топчеста флејта-окарина, чија старост е проценета на над 6.000 години и претставува еден од најстарите инструменти во светот. Па, какво беше чувството кога првпат се сретнавте со овој предмет кој е од непроценлива вредност?

- Според информациите на Трајанка Јовчевска, археолог при музејот во Велес, (која впрочем е клучната фигура и „главниот виновник“), во 1989 година при археолошки истражувања непосредно до населбата Чашка на археолошкиот локалитет Мрамор, на 15 километри од Велес, во делот кој беше преоран со механизација, на површина бил исфрлен мал глинен топчест предмет од неолитскиот период, со старост погелема од 6000 години. Археолошкиот наод од страна на Трајанка ми беше донесен на експертиза и се воспостави дека станува збор за еден многу редок инструмент изработен од теракота (глина), а тоа е топчеста флејта.

Можете ли накусо да ги запознаете читателите за каков инструмент станува збор, со оглед на тоа што досега македонската публика немала можност да се сретне со неговите звуковни карактеристики?

- Како што реков, станува збор за редок и уникатен инструмент кој што јас настојувам, секако сето тоа научно и практично поткрепено, да не се именува како инструмент од фамилијата на теракотните окарини, за кои знаеме дека датираат исто така од неолитскиот период. Неколку посебности за кои нема сега да зборуваме ја прават посебна, односно различита од окарината.

Не залудно токму вам ви е доверена задачата да го презентирате овој инструмент, бидејќи вашето искуство во интерпретацијата на традиционалните инструменти е огромно. Како го осмисливте концептот на концертот „Гласот на минатото“, што, всушност, ќе и презентирате на скопската јавност?

- Па, да бидам искрен задачата ми е доверена од Бога, на концертните настапи со мојот Квартет во Москва и Санкт Петербург, два месеци пред телефонскиот повик на Трајанка, сонував чуден сон кој што најпрвин сериозно ме загрижи. Сметам дека малку е невкусно, па затоа ќе ги изнесам само последните зборови од испишаната порака на ливче кое на рака ми падна од височините. „… од друг свет ќе чуеш глас“). Се друго беше на мое барање, и секако во договор со Трајанка. Практично, концертот е програмски, односно музички осмислен за концертна промоција на топчестата флејта од Македонија.

Неодамна, за чешката дистрибутерска куќа „Фонтана“ го издадовте ЦД-то „Разбој“ на кое се сместени традиционални македонски песни. Зошто се решивте најпрвин ова издание да го објавите во Чешка и кога тоа ќе го види македонското светло?

- Чешкиот издавач направи професионален контакт со мене, тие се и една од најголемите електронски библиотеки во Европа и имаат стратегија на промовирање која мене ми се допадна. На македонскиот пазар ќе се појави кон крајот на мај.

„Разбој“ е малку поинакво издание од оние кои досега ги издадовте со „Драган Даутовски Квартет“. Овде се фокусирате стриктно на изворот, на корените…

- Да, „Разбој“ е проект кој всушност е уште еден мој допринос, односно наш допринос за зачувување на оргиналноста на традиционалниот музички израз на македонскиот фолклор и е во функција, како и се друго што се создава кај нас на културен план, на системот (ако го имаме воопшто) за одбрана од културна агресија врз културното наследство на овој народ.

Минатиот месец ја претставивте македонската музичка култура во Хавана, на меѓународната манифестација „Дијалог меѓу цивилизациите низ културата“, настапувајќи во Интернационалниот оркестар на традиционални инструменти. Ја изведовте „Недовршената симфонија“ од Шуберт. Накусо, со какви впечатоци се вративте од оваа манифестација на која учествувале педесетина земји од светот?

- Веќе трета година како артист на Унеско на светот ја претставувам македонската култура на највиско уметничко ниво, секако во доменот на моите можности. Во Хавана,

покрај концертниот настап на кој што заедно со Кубанската филхармонија имавме интересен осврт на Шубертовата „Недовршена симфонија“, на државниот институт за уметност и музичката академија имав опширно предавање на тема македонски фолклор и народни инструменти, кое патем беше проследено со особен интерес. Впечатоците се огромни, затоа што во такви моменти ви приоѓаат уметници и дипломати од целиот свет и сосема растеретени од историски и политички комплекси на помали поголеми народи и традиции, ви приоѓаат со нескриен восхит, а во случајот ти доаѓаш од Македонија. Културата сепак е најискрениот, најголемиот и најдобриот амбасадор и промотер на една сериозна држава.

Од: SINDIKALEC

Датум: 02.04.2007 09:04:51

Bravo Dragane Sabjata na Dedo Ilo i Kuburite na Dedo Dimitar Berovski ti gi zameni so novo oruzje. Posilno od site voeni arsenali na NATO. Ako imame sreka svetot, namesto pole na voen natprevar, da se transvormira vo pole na kulturen natprevar medju narodite, togash, ne samo shto nema da ni go sporat imeto, tuku so stravopocit ke go izgovaraat. Na toj lud svet mu gi dadovme ili prenesovme osnovnite civilizaciski vrednosti, i namesto pocituvawe i pristojno mesto pod zaednickoto sonce, semkata saka da ni ja sotrijat. Muzikata, a ne oruzjeto, e instrument za obedinuvanje na svetot.

Од: Brsjak.

Датум: 02.04.2007 17:32:57

Za Dragan moze da se kazat samo najubavi i najgolemi zborovi za ova zto go cini za nasava napatena,najgrabana , naj prisvojuvana od komsiite i od onie sto go dobija pismoto jaziko i verata, a denes ni pravat deka nie sme nivni, a Dragan mu go pokazuva na svetot koja e Makedonija i Makedonski narod. Vo sonot na Dragan ima mnogu vistina, Toj na samo sto ke slusne glas odozgoa tuku Toj e praten da e vrsi taa misija za Makedonija.

Драган Даутовски

Од друг свет ќе чуеш глас

Окарината ми беше донесена на експертиза и се воспостави дека станува збор за еден многу редок инструмент, вели македонскиот музичар

ТИНА ИВАНОВА

На 19 април, јубилејното издание на манифестацијата „Денови на македонска музика“, свечено ќе се затвори во Универзалната сала со концертот на „Драган Даутовски Квартет“, на кој македонскиот виртуоз на традиционални инструменти звучно ќе го промовира неодамна откриениот предмет - топчеста флејта, окарина, чија старост е проценета на над 6.000 години. Концертот носи наслов „Глас од минатото“ и посетителите ќе имаат можност да го чујат необичниот и уникатен звук на овој македонски инструмент кој е од непроценлива вредност. Тоа е и повод за разговор со Драган Даутовски, кој зборува и за останатите негови активности:

Централен настан на манифестацијата „Денови на македонска музика“ ќе биде токму вашиот концерт кој го насловивте „Гласот на минатото“. Насловот, всушност, укажува и на спецификата на овој настан. Ќе свирите на неодамна откриената топчеста флејта-окарина, чија старост е проценета на над 6.000 години и претставува еден од најстарите инструменти во светот. Па, какво беше чувството кога првпат се сретнавте со овој предмет кој е од непроценлива вредност?

- Според информациите на Трајанка Јовчевска, археолог при музејот во Велес, (која впрочем е клучната фигура и „главниот виновник“), во 1989 година при археолошки истражувања непосредно до населбата Чашка на археолошкиот локалитет Мрамор, на 15 километри од Велес, во делот кој беше преоран со механизација, на површина бил исфрлен мал глинен топчест предмет од неолитскиот период, со старост погелема од 6000 години. Археолошкиот наод од страна на Трајанка ми беше донесен на експертиза и се воспостави дека станува збор за еден многу редок инструмент изработен од теракота (глина), а тоа е топчеста флејта.

Можете ли накусо да ги запознаете читателите за каков инструмент станува збор, со оглед на тоа што досега македонската публика немала можност да се сретне со неговите звуковни карактеристики?

- Како што реков, станува збор за редок и уникатен инструмент кој што јас настојувам, секако сето тоа научно и практично поткрепено, да не се именува како инструмент

од фамилијата на теракотните окарини, за кои знаеме дека датираат исто така од неолитскиот период. Неколку посебности за кои нема сега да зборуваме ја прават посебна, односно различита од окарината.

Не залудно токму вам ви е доверена задачата да го презентирате овој инструмент, бидејќи вашето искуство во интерпретацијата на традиционалните инструменти е огромно. Како го осмисливте концептот на концертот „Гласот на минатото“, што, всушност, ќе и презентирате на скопската јавност?

- Па, да бидам искрен задачата ми е доверена од Бога, на концертните настапи со мојот Квартет во Москва и Санкт Петербург, два месеци пред телефонскиот повик на Трајанка, сонував чуден сон кој што најпрвин сериозно ме загрижи. Сметам дека малку е невкусно, па затоа ќе ги изнесам само последните зборови од испишаната порака на ливче кое на рака ми падна од височините. „… од друг свет ќе чуеш глас“). Се друго беше на мое барање, и секако во договор со Трајанка. Практично, концертот е програмски, односно музички осмислен за концертна промоција на топчестата флејта од Македонија.

Неодамна, за чешката дистрибутерска куќа „Фонтана“ го издадовте ЦД-то „Разбој“ на кое се сместени традиционални македонски песни. Зошто се решивте најпрвин ова издание да го објавите во Чешка и кога тоа ќе го види македонското светло?

- Чешкиот издавач направи професионален контакт со мене, тие се и една од најголемите електронски библиотеки во Европа и имаат стратегија на промовирање која мене ми се допадна. На македонскиот пазар ќе се појави кон крајот на мај.

„Разбој“ е малку поинакво издание од оние кои досега ги издадовте со „Драган Даутовски Квартет“. Овде се фокусирате стриктно на изворот, на корените…

- Да, „Разбој“ е проект кој всушност е уште еден мој допринос, односно наш допринос за зачувување на оргиналноста на традиционалниот музички израз на македонскиот фолклор и е во функција, како и се друго што се создава кај нас на културен план, на системот (ако го имаме воопшто) за одбрана од културна агресија врз културното наследство на овој народ.

Минатиот месец ја претставивте македонската музичка култура во Хавана, на меѓународната манифестација „Дијалог меѓу цивилизациите низ културата“, настапувајќи во Интернационалниот оркестар на традиционални инструменти. Ја изведовте „Недовршената симфонија“ од Шуберт. Накусо, со какви впечатоци се вративте од оваа манифестација на која учествувале педесетина земји од светот?

- Веќе трета година како артист на Унеско на светот ја претставувам македонската култура на највиско уметничко ниво, секако во доменот на моите можности. Во Хавана, покрај концертниот настап на кој што заедно со Кубанската филхармонија имавме интересен осврт на Шубертовата „Недовршена симфонија“, на државниот институт за уметност и музичката академија имав опширно предавање на тема македонски фолклор и народни инструменти, кое патем беше проследено со особен интерес. Впечатоците се огромни, затоа што во такви моменти ви приоѓаат уметници и дипломати од целиот свет и сосема растеретени од историски и политички комплекси на помали поголеми народи

и традиции, ви приоѓаат со нескриен восхит, а во случајот ти доаѓаш од Македонија. Културата сепак е најискрениот, најголемиот и најдобриот амбасадор и промотер на една сериозна држава.

По топчестата флејта, уште еден инструмент од неолитот

Неолитското свирче направено од глина го промовираше Драган Даутовски

БИТОЛА - Инструмент стар повеќе од 5 илјади години беше промовиран во Битола при отворањето на Светскиот центар за истражување на македонскиот неолит. Станува збор за инструмент од сигнален карактер, со многу продорен звук. Бил пронајден во охридско-струшкиот регион, што води кон размислувања дека најверојатно ловџиите и рибарите го користеле како средство за комуникација. Неолитски мобилен телефон.

„Ова е свирче направено од глина“, вели Драган Даутовски, кој по промоцијата на топчестата флејта, го промовираше и овој инструмент. „Не е многу мелодиски богат, но е многу значаен зашто со ова и се дава уште една тежина на музиката, не само како уметност, туку и како практикум којшто неолитскиот човек знаел да го примени во својата филозофија на живеење“.

Луѓето во неолитот знаеле да љубат, да почитуваат, имале висока свест за начинот на живеење. Сознанието дека користеле вакви инструменти и фактот дека досега во светот не е најдено неолитско оружје, одат во прилог на тврдењата на поетите и филозофите дека тоа е време на човековата пролет.

Даутовски очекува во неговите раце да се најдат и други стари инструменти. „Само Бог знае што се има по депоата на нашите музеи .Мислам дека не сме далеку од вистината дека, како тргнале работите, ќе правиме филхармонија од неолитски инструменти“.

Даутовски вели дека во неговиот репертоар ќе се најдат специјални перформанси со флејтата, кавалот и сега со неолитското свирче,кои ќе ги изведува на посебно убави места . „Се’ со единствена порака - дека треба и ние да се трудиме на нашите деца да им

оставиме некакво културно наследство. Дури и љубовта, убавиот збор и почитувањето кон луѓето. Ако овие вредности не им се потенцираат како наследство, животот ќе го продолжат во тензии кои ги пласира декадентниот Запад, ќе живеат со мисла дека преку војните може се' да се постигне, ќе заборават на љубовта и на убавото". (С.Т.Г.)

Деновите на македонска музика" во интензивни подготовки

Организаторите на традиционалниот фестивал „Денови на македонска музика", Сојузот на композиторите на Македонија, велат дека се во интензивни подготовки за јубилејното, 30-то издание на манифестацијата која ќе трае од 27 март од 5 април. Годинашните „Денови на македонска музика" ќе почнат со духовен концерт на хорот „Драган Шуплевски" со кој ќе диригира Даринка Матиќ - Маровиќ од Србија, а ќе се затворат со концерт на „Квартетот Драган Даутовски" насловен како „Глас од минатото", кој ќе се одржи во Универзалната сала.

Во рамките на јубилејниот, десетдневен фестивал „Денови на македонска музика" кој години наназад ја има улогата да ја афирмира македонската современа музичка култура, ќе бидат содржани голем број на концерти на домашни и странски ансамбли. Меѓу нив се и настапите на Македонската филхармонија, Македонската опера и балет, Ансамблот на современа музика „Алеа", Гудачкиот оркестар „Арката Штудгард", Хорот на Косовската филхармонија, Квартетот тромбони при МОБ... Од солистичките имиња кои ќе настапат на ДММ се споменуваат басот Игор Дурловски, сопранот Весна Гиновска-Илкова, виолонистот Михајло Куфојанакис, виолистот Блерим Груби, пијанистите Тодор Светиев, Маја Кастратовиќ, дуото Гелебешеви... Централен настан на ова јубилејно издание, сепак, ќе биде концертот на Драган Даутовски на кој нашиот виртуоз на народни инструменти, ќе свири на неодамна откриениот археолошки наод-топчестата флејта, окарина, чија старост е проценета на повеќе од 6000 години и претставува еден од најстарите инструменти во светот. Ова ќе биде прва јавна презентација на уникатниот инструмент. Концертот на Даутовски е во организација на „Литиум рекордс" и Концертната агенција „Алеа".

На фестивалот и годинава ќе има Оф програма во чии рамки е содржан експериментален концерт на Оливер Јосифовски кој ќе настапи со својот нов инструментариум наречен „Олистаклофон", како и настапот на Ансамблот за изворна музика "Бистри Води".

Традиционално, покровители на „Деновите на македонска музика“ се претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски и Министерството за култура. (Т.И.)

Култура

Јубилејни македонски музички денови

Од 27 март до 19 април, фестивалот „Денови на македонска музика“ со интересни концерти ќе го одбележи 30-годишното постоење

ТИНА ИВАНОВА

Јубилејното, 30. издание на манифестацијата која го афирмира македонското современо музичко творештво, „Денови на македонска музика“, свечено ќе се отвори на 27 март (вторник) во Соборниот храм „Св. Климент Охридски“ со концертот на Мешаниот хор при ФМУ „Драган Шуплевски“, под диригентство на Даринка Матиќ-Маровиќ од Србија. На отворањето ќе настапат и Женскиот хор „Менада“ и Детскиот хор „Лале“ од Тетово, како и солистите Анастасија Кептелова, мецосопран, Дејан Стоев, тенор, Горан Начевски, баритон и Владимир Саздовски, бас, а премиерно ќе биде изведена вокалната кантата „Псалми“ на македонскиот композитор Стојан Стојков.

Следејќи ја традицијата, но и концепцијата на фестивалот, и годинава „Деновите...“ ќе го промовираат најновото творештво на македонските автори, како и постари дела кои досега биле и не биле изведени, а го чинат елементарниот сегмент на авторското современо музичко творештво. Премиерна изведба на ова јубилејно издание ќе доживеат околу дваесет дела, а останатите композиции ќе претставуваат ретроспектива на македонската музичка творечка мисла, со што ќе се одбележи и 30 годишниот јубилеј и на долгогодишниот организатор на ДММ, Сојузот на композиторите на Македонија. Селекторот на ДММ, Сони Петровски, вели дека фестивалот има разновидна програма која и нуди на македонската јавност несекојдневна можност да се запознае со творештвото на македонските автори на едно професионално ниво. Настапите на домашни и странски ансамбли и солисти

Проф. д-р **ДРАГАН ДАУТОВСКИ**